Valstybinių miškų urėdija

VALSTYBĖS ĮMONĖS VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS PATIKĖJIMO TEISE VALDOMŲ DRUSKININKŲ REGIONINIO PADALINIO ADMINISTRUOJAMŲ MIŠKŲ

VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

GAMTOSAUGINĖ DALIS

KAUNAS, 2022 m.

TURINYS

1. ĮVADAS 4
2. VALSTYBĖS SAUGOMOS TERITORIJOS IR OBJEKTAI 6
2.1. Nacionalinės saugomos teritorijos 6
2.1.1. Valstybiniai parkai ir rezervatas 7
2.1.1.1. Dzūkijos nacionalinis parkas 7
2.1.1.2. Metelių regioninis parkas 12
2.1.1.3. Veisiejų regioninis parkas 14
2.1.1.4 Čepkelių valstybinis gamtinis rezervatas 16
2.1.2. Biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos 18
2.1.2.1 Žuvinto biosferos rezervatas 18
2.1.2.2 Pertako miško biosferos poligonas 20
2.1.3. Valstybiniai draustiniai 22
2.1.4. Valstybės saugomi gamtos paveldo objektai 25
2.1.5. Miško medžių genetinių išteklių objektai 27
2.1.5.1. Valstybės saugomi miško medžių genetinių išteklių objektai 27
2.1.5.2. Kiti miško medžių genetinių išteklių objektai 29
2.1.6. Vaistinių ir aromatinių augalų sėkliniai (genetiniai) sklypai 31
2.2. Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijos 32
2.2.1. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) 32
2.2.2. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) 38
2.2.2.1. EB svarbos gamtinių buveinių tipų, esančių valstybinės reikšmės miškuose, trumpa charakteristika 48
3.2.2.2. EB svarbos gamtinių buveinių tipų pasiskirstymas girininkijų miškuose 49
2.2.2.3. EB svarbos gamtinių buveinių apsauga 53
3. SAUGOMŲ GYVŪNŲ, AUGALŲ IR GRYBŲ RŪŠIŲ RADAVIETĖS IR AUGAVIETĖS 56
3.1 Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys 57
3.2 Lietuvos Respublikos svarbiausios griežtai saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys 57
3.3 Europos Bendrijos svarbos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys 61
3.3.1 EB svarbos saugomų augalų ir gyvūnų rūšių apsauga 68
4. YPATINGŲ VERTYBIŲ TERITORIJOS 70
4.1. Reprezentatyvūs plotai 70
4.2. Kertinės miško buveinės 71
4.1.1 Kertinių miško buveinių tvarkymas ir apsauga 72
5. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI 73
5.1 Bestraigiškių kaimo apylinkių gamtotvarkos planas 74
5.2 Drapalių kaimo apylinkių gamtotvarkos planas 78
5.3 Netiesų hidrografinio draustinio gamtotvarkos planas 81
5.4 Musteikos miško gamtotvarkos planas 84

5.5 Žuvinto Biosferos rezervato Kiaulyčios botaninio-zoologinio draustinio gamtotvarkos planas ir Žuvinto biosferos rezervato planavimo schema 93

5.6 Dainavos girios dalies (Marcinkonių, Drevių Kampo ir Užuožerio miškų) gamtotvarkos planas 97

5.7 Subartonių miško didžiosios miegapelės (Glis glis) apsaugos 2021-2022 m. veiksmų planas . 101

5.8 Dalies Stankūnų kaimo apylinkių BAST balinio vėžlio (Emys orbicularis) apsaugos 2021-2023 m. veiksmų planas 103

5.9 Justinavo miško I-osios teritorijos kurtinio (Tetrao urogallus) apsaugos 2021-2023 m. veiksmų planas 105

5.10 Justinavo miško II-osios teritorijos kurtinio (Tetrao urogallus) apsaugos 2021-2023 m. veiksmų planas 107

5.11 Palaikomieji gamtotvarkos darbai Liubelio miško, Liūnelio ežero ir jo apyežerių bei Ančios ežero šiaurinės apyežerės gamtotvarkos planų teritorijoje 109

5.12. Specialiosios gamtotvarkos priemonės..... 111

5.12.1 Atvirų buveinių saugojimas nuo apaugimo 111

5.12.2 Miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais)..... 114

5.12.3. Miško kirtimų ribojimas prie saugomų paukščių lizdaviečių 115

5.12.4 Paliekamų biologinei įvairovei svarbių medžių ir negyvos medienos atranka ir išdėstymas 116

5.12.5 Biotechninės priemonės..... 118

LITERATŪROS SĄRAŠAS 123

PRIEDAI..... 128

1 PRIEDAS. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose įsteigtos nacionalinės saugomos teritorijos..... 129

2 PRIEDAS. Nacionalinių saugomų teritorijų ir „NATURA 2000“ tinklo teritorijų priskyrimo saugomų teritorijų direkcijoms sąrašas 132

3 PRIEDAS. Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių Lietuvos miško genetinių ir sėklinės bazės objektų lokalizacija 134

4 PRIEDAS. Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių ir Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų vaistinių ir aromatinių augalų sėklinių (genetinių) sklypų lokalizacija 158

5 PRIEDAS. Regioninio padalinio administruojamuose buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) miškuose esančių EB svarbos gamtinių buveinių sąrašas 160

6 PRIEDAS. Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radaviečių žiniaraščiai 183

7 PRIEDAS. Bendrieji kertinių miško buveinių nuostatai 207

8 PRIEDAS. Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių saugomų kertinių ir potencialių kertinių miško buveinių žiniaraštis..... 217

9 PRIEDAS. Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje numatytų gamtotvarkos priemonių tvarkymo plotų lokalizacija 227

10 PRIEDAS. Dainavos girios dalies (Marcinkonių, Drevių Kampo ir Užuožerio miškų) gamtotvarkos plano pagrindžiamoji informacija 245

11 PRIEDAS. Miško sklypų su pavieniais senmedžiais žiniaraštis 327

12 PRIEDAS. Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių miško medžių genetinių išteklių objektų būklės vertinimo, įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo ir naujų projektavimo pažyma..... 335

13 PRIEDAS. Musteikos miško gamtotvarkos plano pagrindžiamosios informacijos papildymas ... 372

1. ĮVADAS

Gamtosauginių priemonių planas susideda iš dviejų atskirų dalių – grafinės informacijos (žemėlapio) ir gamtosauginių priemonių plano – Aiškinamojo rašto. Grafinė informacija lokalizuota planinėje medžiagoje, parengiant regioninio padalinio bendrą gamtosauginių priemonių žemėlapį (M 1 : 50 000) (1 pav.) ir visų girininkijų gamtosauginių priemonių žemėlapius (M 1 : 20 000). Gamtosauginių priemonių plano Aiškinamajame rašte pateikiami žiniaraščiai sudaryti visoms Gamtosauginių priemonių žemėlapyje pažymėtoms saugomoms teritorijoms ir objektams bei naujai inventorizuotiems ekologiškai vertingiems miško sklypams. Taip sukuriamas vieningas dokumentas, kuriame sukoncentruotos visos saugomos teritorijos ir teritorijos, kuriose veikla ribojama, bei objektai su jų palaikymui reikalingo nustatyto ūkinio režimo ypatybėmis. Gamtosauginių priemonių aprašymai pateikiami atskiruose žiniaraščiuose pagal girininkijas.

Iš viso parengta aštuoni komplektai gamtosauginių priemonių planų girininkijoms (po vieną aiškinamųjų raštų ir žemėlapių komplektą kiekvienai girininkijai) ir vienas bendras regioninio padalinio aiškinamojo rašto ir žemėlapio komplektas regioninio padalinio administracijai. Po vieną aiškinamojo rašto egzempliorių taip pat teikiama centrinei valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos administracijai ir Valstybinei miškų tarnybai.

1 pav. Gamtosauginio žemėlapio (M 1:50 000) fragmentas

Darbo objektas – valstybės įmonės Valstybinių miškų urėdijos (toliau – VĮ VMU) patikėjimo teise valdomi Druskininkų regioninio padalinio administruojami miškai (toliau – regioninio padalinio administruojami miškai).

Teisinis pagrindas. Gamtosauginių priemonių plano parengimą sąlygojo naujo regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projekto rengimas. Šiame darbe pateikiama gamtosauginių, gamtotvarkinių ir miško biologinę įvairovę praturtinančių specialių

priemonių visuma, darbas parengtas atsižvelgiant į besikeičiančius šalies valstybinių miškų aplinkosauginius reikalavimus.

Gamtosauginių priemonių planas yra sudedamoji regioninio padalinio vidinės miškotvarkos projekto dalis. Rengiant planą, regioninio padalinio administruojamuose miškuose suprojektuotos gamtosauginės priemonės, kurių laikymasis padės išsaugoti ir praturtinti biologinę įvairovę. Suprojektuotos priemonės suderintos su regioniniu padaliniu, atsižvelgiant ne tik į gamtosauginius, bet ir į socialinius bei ekonominius visuomenės interesus šioje teritorijoje. Informacija apie suderintas su regioniniu padaliniu gamtosaugines priemones pateikiama atskiruose žiniaraščiuose (pagal girininkijas).

Darbo tikslai:

1. Parengti specialų regioninio padalinio gamtosauginių priemonių žemėlapį, kuriame būtų pažymėtos teritorijoje esančios valstybės saugomos teritorijos, Europos Sąjungos svarbos teritorijos „NATURA 2000“, Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, samanų, kerpių ir grybų rūšių radavietės, regioninio padalinio įsipareigotos saugoti kertinės miško buveinės, naujai inventorizuotos kitos ekologiškai vertingos teritorijos.

2. Gamtotvarkos planuose numatytų gamtinių vertybių atkūrimo ir tolimesnio jų palaikymo priemonių pagrindu suprojektuoti biologinės įvairovės palaikymo kirtimus, specialiuosius miško kirtimus, kitas priemones.

Darbo metodika. Darbas atliktas naudojant naują (lauko darbai – 2021 m.) sklypinės miškų inventorizacijos duomenis, saugomų teritorijų planavimo dokumentus, atliktų bioįvairovės tyrimų bei vykdytų projektų medžiagą. Darbe remtasi regioninio padalinio, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos, Dzūkijos nacionalinio parko, Metelių regioninio parko ir Veisiejų regioninio parko specialistų pateikta medžiaga ir informacija bei Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (SRIS) esančiais duomenimis. Visi šie duomenys suvesti į atributinių ir grafinių duomenų bazes. Naudojant atributinę duomenų bazę rengiami gamtosauginių priemonių žiniaraščiai, o naudojant grafinę duomenų bazę parengiami gamtosauginių priemonių žemėlapiai. Visi žemėlapiai gaminami regioninio padalinio administruojamų miškų išdėstymo planų pagrindu.

Tolimesni projektiniai sprendimai priimti vadovaujantis galiojančiais saugomų teritorijų nuostatais, gamtotvarkos, miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos ir miško kirtimų taisyklių reikalavimais, taip pat tvaraus, gamtai artimo ir subalansuoto miškų ūkio principais.

Projekto rengėjas – Kraštotvarkos skyrius:

- kraštotvarkos skyriaus vadovė Viliūnė Naureckaitė;
- *tekstinę dalį parengė*: kraštotvarkos skyriaus specialistas Paulius Miliauskas;
- *grafinę dalį parengė*: kraštotvarkos skyriaus specialistas Paulius Miliauskas (išskyrus regioninio padalinio bendrą gamtosauginių priemonių žemėlapį (M 1:50 000) ir visų girininkijų gamtosauginių priemonių žemėlapius (M 1:20 000) parengė kraštotvarkos skyriaus vyresnysis specialistas – Linas Juozaitis).

2. VALSTYBĖS SAUGOMOS TERITORIJOS IR OBJEKTAI

Visos saugomos teritorijos yra Lietuvos gamtinio karkaso dalis. Gamtinio karkaso teritorijose saugoma kraštovaizdžio erdvinė teritorinė struktūra ir gamtinis pobūdis, ekologinis stabilumas, kraštovaizdžio estetinė vertė. Gamtinio karkaso teritorijos turi būti tvarkomos vadovaujantis darnios plėtros principais. Teritorijose, turinčiose istorinę, kultūrinę vertę, svarbiose estetiniu atžvilgiu, gamtinio karkaso teritorijos, tvarkomos atsižvelgiant ir derinant tarpusavyje ekologinius, kultūrinius bei estetinius kraštovaizdžio formavimo reikalavimus.

2.1. Nacionalinės saugomos teritorijos

Lietuvoje saugomos teritorijos steigiamos norint išsaugoti gamtos ir paveldo teritorinius kompleksus bei objektus, kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę. Saugomose teritorijose palaikoma kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, gamtos išteklių subalansuotas naudojimas ir atkūrimas, sudaromos sąlygos pažintiniam turizmui, moksliniams tyrimams ir aplinkos būklės stebėjimams. Šalies saugomų gamtinių teritorijų apskaitą, apsaugą bei tvarkymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų įstatymas. Veiklą saugomose teritorijose reglamentuoja šie pagrindiniai teisės aktai:

1. Saugomų teritorijų įstatymas, Aplinkos apsaugos, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, Laukinės gyvūnijos, Laukinės augalijos, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, Miškų, Teritorijų planavimo ir kt.;
2. saugomų teritorijų nuostatai;
3. saugomų teritorijų planavimo dokumentai;
4. saugomų teritorijų tipiniai apsaugos reglamentai.

1 lentelė. Nacionalinių saugomų teritorijų pasiskirstymas girininkijų miškuose

Girininkija	**Regioninio padalinio administruojami miškai**		
	Bendras girininkijos administruojamų miškų plotas, ha	**Saugomų teritorijų plotas, ha***	**Bendro girininkijos administruojamų miškų ploto proc.**
Krosnos	5420,2	3452,6	63,7 %
Kapčiamiesčio	5174,0	587,5	11,4 %
Leipalingio	5170,5	1148,5	22,2 %
Merkinės	5827,9	5681,8	97,5 %
Ančios	5495,9	685,7	12,5 %
Grūto	6983,8	178,3	2,6 %
Latežerio	7841,3	1372,3	17,5 %
Musteikos	7589,7	6319,1	83,3 %
Iš viso:	**49503,3**	**19425,8**	**39,2 %**

**Valstybės saugomų teritorijų plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas yra **49503,3 ha.** Regioninio padalinio administruojamuose miškuose valstybės saugomos teritorijos iš viso užima **19425,8 ha** arba **39,2 proc.** bendro regioninio padalinio administruojamų miškų ploto (1 lentelė, 1 priedas).

Valstybės įsteigtų saugomų teritorijų, neturinčių direkcijų, ir Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijų, nepatenkančių į valstybinius parkus, rezervatus ar biosferos rezervatą, priskyrimo saugomų teritorijų direkcijoms sąrašas pateikiamas 2 priede.

2.1.1. Valstybiniai parkai ir rezervatas

2.1.1.1. Dzūkijos nacionalinis parkas

Dzūkijos nacionalinis parkas (toliau – Nacionalinis parkas) (2 pav.) įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1991 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. I-1244 „*Dėl Dzūkijos, Kuršių nerijos, Žemaitijos nacionalinių parkų, Trakų istorinio nacionalinio parko ir Viešvilės valstybinio rezervato įsteigimo*“ (Žin., 1991, Nr. 13-332) Varėnos, Alytaus ir Lazdijų rajonų savivaldybių administruojamų teritorijų dalyse ir skirtas nacionalinės svarbos kraštovaizdžio kompleksams bei antropoekosistemoms, reprezentuojantiems Dzūkijos etnokultūrinės srities gamtos ir kultūros savitumus, saugoti, tvarkyti ir jų naudojimui reguliuoti. Nacionalinio parko bendras plotas – 58 452 ha.

2 pav. Dzūkijos nacionalinis parkas

Nacionalinio parko paskirtis, nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. 1273 „*Dėl Aukštaitijos, Dzūkijos ir Žemaitijos nacionalinių parkų nuostatų patvirtinimo*“. Nacionalinio parko apsaugos režimą užtikrina ir nacionalinio parko steigimo tikslų įgyvendinimą koordinuoja Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija.

Nacionalinis parkas – didžiausia Lietuvos saugoma teritorija. Išskirtinis bruožas – upių ir upelių gausa nuo mažiausio šaltinio iki didžiausios Lietuvos upės – Nemuno. Itin raiškūs, vienas už kitą vaizdingesni Nemuno, Merkio, Ūlos, Skroblaus, Grūdos slėniai su unikaliais gamtos paminklais. Iš viso nacionaliniame parke yra 36 upės ir upeliai, šimtai šaltinių, besiskiriančių savo kilme, „charakteriu“ ir istorijomis. Įspūdingi gamtos kūriniai: žemyninių kopų masyvai, unikalios Skroblaus ištakos („Bobos daržas“), Ūlos akies versmė, Ūlos skardžiai ir Nemuno rėvos.

Nacionaliniame parke ypatinga biologinė įvairovė, nors vyrauja sausi kerpiniai ir šilsamanių pušynai. Bekraščiai miškų plotai, sauspievės ir užliejamos pievos, aukštapelkės ir žemapelkės, šaltavandenės upės ir šaltiniai – daugelio augalų, gyvūnų ir grybų rūšių prieglobstis. Tuoktuves kelia tetervinai ir kurtiniai, naktimis galima išgirsti ūbaujant apuoką ar kaukiant vilkus, saulėje šildosi baliniai vėžliai. Miškai yra vieni grybingiausių visoje Lietuvoje. Nacionalinis parkas kartu su Čepkelių rezervatu priklauso Europoje vertingiausių laukinės gamtos teritorijų tinklui (PAN).

Nacionalinio parko tvarkymo planas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 740 „*Dėl Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“.

Pagrindinės Nacionalinio parko gamtos apsaugos kryptys yra šios:

1. vertingų gamtinių kompleksų ir objektų išsaugojimas;
2. biologinės įvairovės išsaugojimas;
3. Nacionalinio parko gamtinės ekosistemos stabilumo užtikrinimas stiprinant gamtinio karkaso ekologinį potencialą ir kraštovaizdžio atsparumą;
4. pažeistų ar sunaikintų gamtos objektų ir kompleksų atkūrimas;
5. ekologinio švietimo plėtra.

Veiklą Nacionalinio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoja LR aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. patvirtintas įsakymas Nr. 437 „*Dėl Dzūkijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo*“. Nacionalinio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis. Funkcinės zonos patenkančios į Druskininkų regioninio padalinio administruojamus miškus pateikiamos 2 lentelėje.

2 lentelė. Dzūkijos nacionalinio parko funkcinio prioriteto zonos valstybinės reikšmės miškuose

Regioninio parko funkcinio prioriteto zonos	ha*	proc.
Konservacinio prioriteto zonos:	**6215,9**	50,5 %
Rezervatai	*1801,1*	14,6 %
Draustiniai	*4414,8*	35,9 %
Ekologinės apsaugos prioriteto zonos	**1909,1**	15,5 %
Rekreacinio prioriteto zonos	**55,7**	0,5 %
Miškų ūkio zona	**4113,4**	33,4 %
Žemės ūkio zonos	**17,1**	0,1 %
Iš viso:	**12311,2**	100,0 %
Parko buferinė apsaugos zona**	**711,9**	

**Nacionalinio parko bei jo funkcinio prioriteto zonų plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*
***Buferinės apsaugos zonos į bendrą nacionalinio parko teritoriją nėra įtrauktos*

Nacionalinio parko **konservacinio** prioriteto zoną sudaro Skroblaus, Musteikos, Povilnio gamtiniai rezervatai; Nemuno, Merkio, Ūlos, Liškiavos, Kapiniškių, Lizdų, Lynežerio Glyno kraštovaizdžio draustiniai; Merkinės, Pakrykštės, Gudelių, Uciekos, Straujos, Marcinkonių, Dravių kampo, Alkūnės kampo, Šunupio geomorfologiniai draustiniai; Grūdos, Netiesų hidrografiniai draustiniai; Imiškių (Imškų), Didžiabalės, Bakanauskų, Dėlyno telmologiniai draustiniai; Subartonių miško botaninis draustinis; Subartonių memorialinis draustinis; Musteikos, Žiogelių etnokultūriniai draustiniai ir Merkinės urbanistinis draustinis. Į Druskininkų regioninio padalinio administruojamų miškų teritoriją patenka 2 gamtiniai rezervatai ir 16 draustinių, kurių tikslai yra šie:

1. Musteikos gamtinio rezervato – išsaugoti natūralų Musteikos upelį ir unikalias miškų ekosistemas su būdingomis augalų, grybų ir gyvūnų rūšimis, Europos Bendrijos svarbos 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 9010 *Vakarų taigos, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų buveinėmis, saugomų augalų, gyvūnų ir grybų rūšių, ypač Šneiderio kirmvabalio, žvilgančiosios riestūnės populiacijomis, lūšies, juodojo gandro, žvirblinės pelėdos, pilkosios meletos, mažosios suktenės, pušinio plokščiavabalio, didžiojo skydvabalio, skaisčiosios raudonpintės buveinėmis ir etaloniniu sėkliniu miškų genofondu (Musteikos girininkija – 216,6 ha);

2. Skroblaus gamtinio rezervato – išsaugoti Skroblaus upelio ir jo intakų hidrografinę struktūrą ir hidrologinį režimą, unikalų pralaužtinio kanjoninio slėnio gamtinį kompleksą su Europos Bendrijos svarbos 3260 Upių sraunumų su kurklių bendrijomis, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 9010 *Vakarų taigos, 91T0 *Kerpinių pušynų, 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėmis, saugomų augalų, gyvūnų ir grybų rūšių, ypač mažosios nėgės, paprastojo kūjagalvio, žvilgančiosios riestūnės populiacijomis, raudonojo garbenio, daugiaskilčio varpenio, raistinės viksvos, raukšlėtosios smėliabitės, kopūstgalvio raukšlio buveinėmis (Musteikos girininkija – 1584,5 ha);

3. Alkūnės kampo geomorfologinio draustinio – išsaugoti Alkūnės kampo žemyninių kopų masyvą – parabolinių kontinentinių kopų etaloną su būdingomis ekosistemomis, Europos Bendrijos svarbos 91T0 *Kerpinių pušynų buveinėmis, saugomų gyvūnų ir augalų rūšių, ypač lėlio, lygutės, Šneiderio kirmvabalio, lututės, vėjalandės šilagėlės populiacijomis, apuoko, lygiažvynio žalčio buveinėmis, Užuožerės miško pušies genetinį medyną (Musteikos girininkija – 287,1 ha);

4. Imškų telmologinio draustinio – išsaugoti Imškų pelkinį kompleksą su Europos Bendrijos svarbos 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 9010 *Vakarų taigos, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 91T0 *Kerpinių pušynų buveinėmis, lūšies, vilko, kurtinio, tetervino, lututės, Šneiderio kirmvabalio, smiltyninio gvazdiko, vėjalandės šilagėlės populiacijomis, saugomų gyvūnų ir augalų rūšių, ypač gyvatėdžio, baltojo kiškio, gervės, penkialapio dobilo buveinėmis (Musteikos girininkija – 1479,9 ha);

5. Bakanauskų telmologinio draustinio – išsaugoti pelkinį ežerinį termokarstinės kilmės kompleksą su Europos Bendrijos svarbos 3160 Natūralių distrofinių ežerų, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinėmis, saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, ypač raudonpilvės kūmutės populiacija, kimininio žemlielio, patvankinio pataisiuko, laplandinio karklo buveinėmis (Latežerio girininkija – 12,2 ha);

6. Didžiabalės telmologinio draustinio – išsaugoti Didžiabalės pelkinį kompleksą su Europos Bendrijos svarbos 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinėmis, saugomų gyvūnų ir augalų rūšių, ypač laplandinio karklo, jūrinio erelio, tikučio, pelkinio satyro ir kitų buveinėmis (Musteikos girininkija – 73,1 ha);

7. Glyno kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti raiškų Glyno ežero dubaklonį ir natūralų Glynupio upelį, akmens amžiaus gyvenviečių sankaupą ir būdingas miškų, pelkių ir vandens ekosistemas su Europos Bendrijos svarbos 7110 *Aktyvių aukštapelkių, 9010 *Vakarų taigos, 91T0 *Kerpinių pušynų buveinėmis, ligutės, Šneiderio kirmvabalio, kartuolės populiacijomis (Merkinės girininkija – 58,5 ha);

8. Kapiniškių kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Skroblaus upelio ištakas, vienkieminio slėninio Kapiniškių kaimo viensėdžių erdvinę struktūrą ir žemėnaudą, etnokultūrinio Margionių kaimo erdvinę ir planinę struktūrą, Margionių akmens amžiaus titnago kasyklų vietą, miškų pievų ir pelkių gamtinį kompleksą su Europos Bendrijos svarbos 3260 Upių sraunumų su kurklių bendrijomis, 6210 stepinių pievų, 7140 Tarpinių pelkių ir

liūnų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 9010 *Vakarų taigos, 91T0 *Kerpinių pušynų buveinėmis, saugomų augalų ir gyvūnų rūšių, ypač ūdros, mažosios nėgės, kūjagalvio, didžiojo auksinuko, pelkinės uolaskėlės, dvilapio purvuolio, žvilgančiosios riestūnės, plikažiedžio linlapio populiacijomis, gervės, keturdantės suktenės, taškuotojo melsvio, gauruotosios skolijos, smulkiažiedės bei šalmuotosios gegužraibių buveinėmis (Latežerio girininkija – 65,1 ha; Musteikos girininkija – 50,4 ha);

9. Liškiavos kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Nemuno vingio ties Liškiavos kaimu kraštovaizdį su panemunės raguvynais, Krūčio upelio slėnio gamtiniu kompleksu, Liškiavos mitologinių akmenų, piliakalnio ir dvarvietės kompleksu, Liškiavos Švč. Trejybės bažnyčios ir dominikonų vienuolyno ansambliu, atvirų šlaitų buveinėmis, unikaliais geomorfologiniais panemunės raguvyno ir Krūčio upelio slėnio kompleksais, Europos Bendrijos svarbos 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėmis, saugomų gyvūnų ir augalų rūšių, ypač ūdros, tulžio, salačio populiacijomis, pietinio ir raudonžiedžio marguolių, smiltyninio ir stepinio melsvių, kardalapio garbenio, vapsvaėdžio buveinėmis (Merkinės girininkija – 18,1 ha);

10. Lizdų kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti raiškaus moreninio kalvyno kraštovaizdį su Lizdų kaimo erdvine struktūra, paežerinių pelkių kompleksais ir giliais termokarstiniais duburiais, unikaliu Bedugnio ežerėliu ir žemės gelmėse pradingstančiu Bukaverksnio upeliu, Europos Bendrijos svarbos 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7220 Šaltinių su besiformuojančiais tufais buveinėmis, dvilapio purvuolio, raudonpilvės kūmutės populiacijomis, saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, ypač rudojo peslio, putpelės, kimininio žemlielio, patvankinio pataisiuko, menturlapės ežerutės, melsvojo gencijono buveinėmis (Merkinės girininkija – 45,5 ha);

11. Merkio kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Merkio ir Skroblaus žemupių slėnių kraštovaizdį su šilinių dzūkų viensėdžių ir kaimų erdvine ir planine struktūra, akmens ir ankstyvųjų metalų laikotarpio stovyklavietėmis, Lietuvos didžiųjų kunigaikščių dvarviete Mardasavo kaime, ginkluoto pasipriešinimo įvykių vietomis, Europos Bendrijos svarbos 3260 Upių sraunumų su kurklių bendrijomis, 2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių, 6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievių 6450 Aliuvinių pievų, 9010 *Vakarų taigos buveinėmis, lėlio, lygutės, tulžio, ūdros, mažosios nėgės, kūjagalvio, salačio, didžiojo auksinuko, pleištinės skėtės populiacijomis, vertingas Merkio žemupio pievas su saugomų gyvūnų ir augalų rūšių, ypač pietinio ir raudonžiedžio marguolių, stepinio ir žalsvojo melsvių, juodosios hesperijos, kampuotojo česnako, Borbašo gvazdiko, Delavinio kelerijos buveinėmis (Merkinės girininkija – 177,1 ha);

12. Nemuno kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti pralaužtinio Nemuno vidurupio slėnio kraštovaizdį su būdinga panemunių dzūkų viensėdžių ir kaimų erdvine struktūra, akmens ir ankstyvųjų metalų laikotarpio stovyklavietėmis, geležies amžiaus ir ankstyvųjų istorinių laikų gyvenvietėmis, ginkluoto pasipriešinimo įvykių vietomis, raguvinių slėninių miškų ekosistemomis, Europos Bendrijos svarbos 6430 Eutrofinių aukštųjų žolynų 91E0 *Aliuvinių miškų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7220 Šaltinių su besiformuojančiais tufais buveinėmis, saugomų gyvūnų rūšių, ypač ūdros, tulžio, salačio, kūjagalvio, kartuolės populiacijomis; jūrinio erelio, rudojo ir juodojo peslių, mažosios žuvėdros buveinėmis (Merkinės girininkija – 856,0 ha);

13. Netiesų hidrografinio draustinio – išsaugoti Apsingės ir Kempės upelių bei Netiesų ežerėlių sistemos hidrografinę struktūrą su šaltiniais ir būdingomis ekosistemomis, Europos Bendrijos svarbos 3150 Natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 9010 *Vakarų taigos, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 9180 *Griovų ir šlaitų miškų, 91T0 *Kerpinių pušynų buveinėmis,

saugomų gyvūnų ir augalų rūšių, ypač ūdros, mažosios nėgės, kūjagalvio, didžiojo auksinuko, pelkinės uolaskėlės, dvilapio purvuolio, žvilgančiosios riestūnės populiacijomis, miškinės plikaplaiskės, mažosios suktenės, gervės, jūrinio erelio buveinėmis (Merkinės girininkija – 78,6 ha);

14 Straujos geomorfologinio draustinio – išsaugoti Straujos slėninio dubaklonio struktūrą su raiškiomis erozinėmis formomis, Laujos ežeru ir didelės biologinės įvairovės ekosistemomis, Europos Bendrijos svarbos 3260 Upių sraunumų su kurklių bendrijomis, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7220 Šaltinių su besiformuojančiais tufais, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 9180 *Griovų ir šlaitų miškų buveinėmis, saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, ypač ūdros, mažosios nėgės, kūjagalvio, žvilgančiosios riestūnės populiacijomis, vijūno, didžiosios miegapelės, krateriškojo taurūnio, kalninės jonažolės, ovaliosios geldutės buveinėmis (Merkinės girininkija – 34,5);

15. Subartonių kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Subartonių kaimo – lietuvių kultūros ir visuomenės veikėjo V. Krėvės-Mickevičiaus (1882–1954) gimtinės – kraštovaizdį su Šarūno ir Balyno kalnais, Gelovinės šventvietėmis, gimtąja V. Krėvės-Mickevičiaus sodyba-muziejumi, V. Krėvės-Mickevičiaus kapu, kitomis su rašytojo gyvenimu ir kūryba susijusiomis vietomis ir objektais, Gelovinės upelio natūralia atkarpa, Europos Bendrijos svarbos 9020 Plačialapių ir mišrių miškų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų buveinėmis, saugomų gyvūnų ir augalų rūšių, ypač žvilgančiosios riestūnės, raudonpilvės kūmutės populiacijomis, vištvanagio, gervės, didžiosios miegapelės buveinėmis (Merkinės girininkija – 289,9 ha);

16. Subartonių miško botaninio draustinio – išsaugoti Dzūkijos aukštumų geobotaniniam rajonui būdingą miškų etaloną, pasižymintį šiam kraštui išskirtine biologine įvairove ir produktyvumu, Europos Bendrijos svarbos 9010 *Vakarų taigos, 9020 Plačialapių ir mišrių miškų buveines, saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, ypač juodojo gandro, mažojo erelio rėksnio, didžiosios miegapelės, mažosios suktenės, šakotosios skylėtbudės buveines (Merkinės girininkija – 394,0 ha);

17. Šunupio geomorfologinio draustinio – išsaugoti Šunupio kontinentinių kopų masyvą su Europos Bendrijos svarbos 91T0 *Kerpinių pušynų buveinėmis, tetervino, lėlio, lygutės, ir lututės populiacijomis (Latežerio girininkija – 217,7 ha);

18. Uciekos geomorfologinio draustinio – išsaugoti erozinius Nemuno slėnio šlaitus su skardžiais, cirkais ir giliais intakų slėniais, Europos Bendrijos svarbos 3260 Upių sraunumų su kurklių bendrijomis, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 9180 *Griovų ir šlaitų miškų buveinėmis, saugomų gyvūnų ir augalų rūšių, ypač juodojo peslio, didžiosios miegapelės, šermuonėlio, ūdros, svogūninės dantažolės, pietinio ir raudonžiedžio marguolių buveinėmis (Merkinės girininkija – 277,1 ha).

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Dzūkijos nacionaliniame parke yra 12311,2 ha (2 lentelė).

2.1.1.2. Metelių regioninis parkas

Metelių regioninis parkas – įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I–2913 „*Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo*“ (Žin., 1992, Nr. 30–913), siekiant išsaugoti didžiųjų Pietų Lietuvos ežerų ir jų apylinkių kraštovaizdį, jų gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

Metelių regioninio parko apsaugos režimą užtikrina ir regioninio parko steigimo tikslų įgyvendinimą koordinuoja Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija (Metelių regioninio parko grupė). Šio regioninio parko plotas – 17 721 ha.

Regioninio parko paskirtis, nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 „*Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo*“, yra išsaugoti didžiųjų Pietų Lietuvos ežerų dubumos su Dusios, Metelio ir Obelijos ežerais ir jos apylinkių kraštovaizdį, unikalų moreninį Teizų masyvą su pailgos formos kalvomis, pakraštinių moreninių darinių masyvą su stambiomis plokščiakalvėmis Žagarių apylinkėse; išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų – piliakalnių kompleksus bei gatvinius kaimus.

Metelių regioninio parko tvarkymo planas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. D1-580 „*Dėl Metelių regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo*“.

Pagrindinės regioninio parko gamtos apsaugos kryptys yra šios:

1. vertingų gamtinių kompleksų ir objektų bei gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimas ir atkūrimas;
2. ekosistemos stabilumo ir geros ekologinės būklės užtikrinimas ir gamtinio karkaso ekologinio potencialo stiprinimas, mažinant antropogeninį poveikį ir didinant ekosistemų natūralumą.

Veiklą Metelių regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoja LR aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. patvirtintas įsakymas Nr. 420 „*Dėl Metelių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo“.* Metelių regioninio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis. Regioninio parko funkcinės zonos patenkančios į Druskininkų regioninio padalinio administruojamus miškus pateikiamos 3 lentelėje.

3 lentelė. Metelių regioninio parko funkcinio prioriteto zonos valstybinės reikšmės miškuose

Regioninio parko funkcinio prioriteto zonos	ha*	proc.
Konservacinio prioriteto zonos:	**2576,3**	**83,3 %**
Rezervatai	*108,7*	3,5%
Draustiniai	*2467,6*	79,8%
Ekologinės apsaugos prioriteto zonos	**481,0**	**15,6%**
Rekreacinio prioriteto zonos	**32,6**	**1,1 %**
Iš viso:	**3089,9**	**100,0 %**
Parko buferinė apsaugos zona**	15,9	-

**Parko bei jo funkcinio prioriteto zonų plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*
***Buferinės apsaugos zonos į bendrą regioninio parko teritoriją nėra įtrauktos*

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimą Nr. 503 „*Dėl Metelių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano patvirtinimo*“, šio parko **konservacinio** prioriteto zoną sudaro: sudaro Obelytės ir Trako gamtiniai

rezervatai, Barčių, Kalniškės, Metelių ir Teizų kraštovaizdžio draustiniai, Žagarių geomorfologinis draustinis, Dusios hidrografinis draustinis, Rinkotų botaninis draustinis, Juodabalės zoologinis draustinis ir Trako botaninis-zoologinis draustinis. Į Druskininkų regioninio padalinio teritoriją patenka 2 gamtiniai rezervatai ir 7 draustiniai, kurių tikslai yra šie:

1. Obelytės gamtinio rezervato – išsaugoti retų ir nykstančių rūšių augalų populiacijas, pietvakarių Lietuvos zoninės augalijos klimakso etaloną – liepinio skroblyno bendrijas (Krosnos girininkija – 59,0 ha);

2. Trako gamtinio rezervato – išsaugoti unikalias reliktines bekočių ąžuolų bendrijas, retų ir nykstančių augalų augavietes, mažųjų erelių rėksnių perimvietes (Krosnos girininkija – 49,7 ha);

3. Barčių kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti ežero terasas, paežerio kopų ruožą, smulkias moreninio reljefo formas, botaniniu ir entomologiniu požiūriais vertingus Dusios ežero vakarinės pakrantės šlaitus, Prelomčiškės piliakalnį su gyvenviete, Zebrėnų senovės gyvenvietę ir kitas kultūros paveldo vertybes (Krosnos girininkija – 21,8 ha);

4. Kalniškės kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Dzūkų ežeruoto moreninio kalvyno kraštovaizdį su būdingu šiam regionui kalvų ir tarpukalvių augalijos kompleksu, Lietuvos laisvės kovų istorines vietas (Krosnos girininkija – 917,3 ha);

5. Metelių kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti Metelių ir Obelijos ežerų, jų apyežerių kraštovaizdį su vaizdingu Obelytės slėniu, Statiškės, Širvinto miškais, ornitologiniu požiūriu vertingu Karvinės pelkiniu kompleksu, kalkingas Maušelio ežero žemapelkes su retų ir nykstančių augalų bendrijomis, gausia ir įvairia ornitofauna, Papėčių piliakalnį, Obelijos piliakalnį, vadinamą Zaramkalniu, Zaramciškių piliakalnį ir kitas kultūros paveldo vertybes (Krosnos girininkija – 429,6 ha);

6. Rinkotų botaninio draustinio – išsaugoti natūralias ir pusiau natūralias Dusios ežero pakrantės plačialapių miškų bendrijas su retosiomis augalų rūšimis (plačialapės klumpaitės, tuščiaviduriai ir tarpiniai rūteniai, retažiedės miglės, tripulinės viksvos) (Krosnos girininkija – 98,7 ha);

7. Teizų kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti unikalų moreninį masyvą šiauriniame Sūduvos aukštumų šlaite su ypač raiškiomis drumlinų formos kalvomis, sausų pievų bendrijomis, Verstaminų ir Giraitės piliakalnius, Verstaminų alkakalnį ir kitas kultūros paveldo vertybes (Krosnos girininkija – 535,7 ha);

8. Trako botaninio-zoologinio draustinio – išsaugoti unikalią bekočių ąžuolų bendriją, kalvoto pietvakarių Lietuvos reljefo miškų ir pelkių augaliją – liepynų, skroblynų, pušynų, eglynų ir juodalksnynų, tarpinio tipo pelkių žolinių augalų bendrijas, retų ir nykstančių augalų augavietes ir retųjų paukščių perimvietes (Krosnos girininkija – 458,4 ha);

9. Žagarių geomorfologinio draustinio – išsaugoti raiškų moreninių pakraštinių darinių masyvą su stambiomis stačiašlaitėmis kalvomis, Žagarių ir Nakrūniškės valakinius gatvinius kaimus su jų erdvine kompozicija ir etnografine architektūra (Krosnos girininkija – 6,1 ha).

Bendras Druskininkų regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Metelių regioniniame parke yra 3089,9 ha (3 lentelė).

2.1.1.3. Veisiejų regioninis parkas

Veisiejų regioninis parkas - įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I–2913 „*Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo*“ (Žin., 1992, Nr. 30–913), siekiant išsaugoti Veisiejų ežeryno miškingą kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

Veisiejų regioninio parko apsaugos režimą užtikrina ir regioninio parko steigimo tikslų įgyvendinimą koordinuoja Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija (Veisiejų regioninio parko grupė). Bendras parko plotas – 12259 ha.

Regioninio parko paskirtis, nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 „*Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo*“, yra išsaugoti Šlavantų - Veisiejų - Kapčiamiesčio ežeryną - susikertančių ežeringų dubaklonių sistemą, botaniniu požiūriu vertingą Liūnelio ir Šlavantėlio ežerų tarpuežerį; išsaugoti kultūros paveldo vertybes, iš jų Veisiejų urbanistinį kompleksą, piliakalnius ir alkakalnius.

Veisiejų regioninio tvarkymo planas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 21 d. nutarimu Nr. 851 „*Dėl Veisiejų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“.

Pagrindinės Veisiejų regioninio parko gamtos apsaugos kryptys yra šios:

1. vertingų gamtinių kompleksų ir objektų išsaugojimas bei eksponavimas;
2. ekosistemos stabilumo užtikrinimas ir gamtinio karkaso
3. tradicinio kraštovaizdžio išsaugojimas;
4. biologinės įvairovės išsaugojimas, atkūrimas ir didinimas;
5. saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos buveinių būklės gerinimas;
6. esamų saugomų rūšių populiacijos saugojimas;
7. ekologinio švietimo plėtra.

Veiklą Veisiejų regioninio parko funkcinio prioriteto zonose reglamentuoja LR aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. patvirtintas įsakymas Nr. 433 „*Dėl Veisiejų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo*“. Regioninio parko apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis. Regioninio parko funkcinės zonos patenkančios į Druskininkų regioninio padalinio administruojamus miškus pateikiamos 4 lentelėje.

4 lentelė. Veisiejų regioninio parko funkcinio prioriteto zonos valstybinės reikšmės miškuose

Regioninio parko funkcinio prioriteto zonos	ha*	proc.
Konservacinio prioriteto zonos:	**645,6**	**55,1 %**
Rezervatai	*82,0*	7,0 %
Draustiniai	*563,6*	48,1 %
Ekologinės apsaugos prioriteto zonos	**218,0**	**18,6 %**
Rekreacinio prioriteto zonos	**13,7**	**1,2 %**
Kitos paskirties prioriteto zonos:	**293,9**	**25,1 %**
Gyvenamosios zonos	*0,9*	*0,1 %*
Miškų ūkio zonos	*293*	*25,0 %*
Iš viso:	**1171,2**	**100,0 %**
Parko buferinė apsaugos zona**	0,4	-

**Parko bei jo funkcinio prioriteto zonų plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*
***Buferinės apsaugos zonos į bendrą regioninio parko teritoriją nėra įtrauktos*

Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 21 d. nutarimą Nr. 851 „*Dėl Veisiejų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo“,* šio parko **konservacinio** prioriteto zoną sudaro: sudaro Liubelio, Liūnelio ir Skaisčio gamtiniai rezervatai, Morkavo ir Ringėliškės botaniniai-zoologiniai draustiniai, Baltosios Ančios ir Ilgininkų hidrografiniai draustiniai, Ančios ir Šlavanto kraštovaizdžio draustiniai bei Veisiejų urbanistinis draustinis. Į Druskininkų regioninio padalinio teritoriją patenka 3 gamtiniai rezervatai ir 5 draustiniai, kurių tikslai yra šie:

1. Liubelio gamtinio rezervato – išsaugoti Liubelio ežerėlio ir jį supančių miškų ir pelkių gamtinį kompleksą su vandens, pievų ir pelkių paukščių buveinėmis, gausiomis gegužraibinių šeimos ir kitų pelkinių augalų rūšių augavietėmis, orchidinių šeimos augalų rūšių – pievinio plaurečio, dvilapio purvuolio, paprastosios tuklės – augavietėmis bei Europos Bendrijos svarbos 7140 tarpinių pelkių ir liūnų ir 7210 *Žemapelkių su šakotąja ratainyte buveinėmis (* žymimi prioritetiniai natūralių buveinių tipai) (Leipalingio girininkija – 52,9 ha);

2. Liūnelio gamtinio rezervato – išsaugoti unikalią rūšių gausa teritoriją su retų augalų rūšių augavietėmis, vandens paukščių buveinėmis, Europos Bendrijos svarbos 6210 Stepinių pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, 5130 Kadagynų, 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis, 3150 Natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinių, 7210 *Žemapelkių su šakotąja ratainyte buveinėmis (Leipalingio girininkija – 19,5 ha);

3. Skaisčio gamtinio rezervato – išsaugoti kalkingas Skaisčio paežerio žemapelkes su saugomų retųjų ir nykstančiųjų augalų rūšių – pelkinių uolaskėlių, dvilapių purvuolių, Rusovo gegūnių – augavietėmis (Leipalingio girininkija – 9,6 ha);

4. Ančios kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti raiškų, Pietų Lietuvai būdingos formos Ančios ežero dubaklonį, jo šiaurinio pakraščio pievas su gausiomis gegūnių – baltijinės, Rusovo, dėmėtosios – augavietėmis, Vainežerio senovinį gynybinį įtvirtinimą, Vainežerio dvaro sodybvietę su dendrologiniu parku, Mėčiūnų senovės gyvenvietės archeologinį sluoksnį, Dainaviškių senkapius, kurių pietinės ekspozicijos šlaitų sauspievės bei nedidelės pelkutės palankios įvairių rūšių entomofaunai veistis, taip pat etaloninius pušų medynus su gausiais uoginių augalų ištekliais, Dzūkijos miškams būdingą ornitofauną, saugomų paukščių rūšių – juodųjų peslių, didžiųjų dančiasnapių – perimvietes, gausius Ančios ežero užutekius ir pusiasalius, tinkamus įvairių rūšių vandens paukščiams ir žinduoliams veistis bei gyventi (Kapčiamiesčio girininkija – 50,0 ha; Leipalingio girininkija – 248,4 ha);

5. Ilgininkų hidrografinio draustinio – išsaugoti ežeringų dubaklonių sistemą, ežerinės kilmės žemapelkes su riboto paplitimo snaputinių plukių bendrijomis karbonatinguose šlaituose, gegužraibinių šeimos augalų rūšių – dėmėtųjų ir raudonųjų gegūnių, pelkinių skiautalūpių – augavietes, Trikojo ežero užutekius, tinkamus įvairių rūšių paukščiams ir žinduoliams gyventi (Leipalingio girininkija – 1,9 ha);

6. Morkavo botaninio-zoologinio draustinio – išsaugoti didele žinduolių įvairove ir retais augalais pasižymintį natūralų, miškingomis teritorijomis tekantį Morkavo upelį, jo slėnyje plytinčias Europos Bendrijos svarbos 6530 *Miškapievės buveines (Leipalingio girininkija – 13,2 ha);

7. Ringėliškės botaninio-zoologinio draustinio – išsaugoti brandžius eglių, ąžuolų ir skroblų medynus, saugomų paukščių rūšių – vapsvaėdžių, erelių rėksnių, žaliųjų meletų – perimvietes, Europos Bendrijos svarbos 9050 Rūšių turtingų eglynų, 9080 *Pelkėtų

lapuočių miškų, 9160 Skroblynų buveines ir Balinių vėžlių buveines (Krosnos girininkija – 53,8 ha);

8. Šlavanto kraštovaizdžio draustinio – išsaugoti raiškų kalvoto miškingo ežeringo kraštovaizdžio kompleksą su giliai įsirėžusiu Šlavanto ežero dubakloniu, Šlavantų piliakalnį su jo šlaituose esančiomis vaistinio kietagrūdžio augavietėmis (Leipalingio girininkija – 195,4 ha; Krosnos girininkija – 0,9 ha).

Bendras Druskininkų regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Veisiejų regioniniame parke yra 1171,2 ha (4 lentelė).

2.1.1.4 Čepkelių valstybinis gamtinis rezervatas

Čepkelių valstybinis gamtinis rezervatas - įsteigtas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos 1975 m. rugsėjo mėn. 25 nutarimu Nr. 345, siekiant išsaugoti unikalią bei didžiausią šalyje aukštapelkę, supamą žemyninių kopų, su reliktiniais ežerokšniais ir būdinga reta augalija ir gyvūnija.

Rezervato valdymą, apsaugą ir tvarkymą pagal kompetenciją organizuoja Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija. Bendras rezervato plotas – 11267 ha.

Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato paskirtis, nustatyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. lapkričio 8 d. nutarimu Nr. 1238 „*Dėl Čepkelių, Kamanų ir Viešvilės valstybinių gamtinių rezervatų nuostatų patvirtinimo*“ yra išsaugoti rezervato išskirtinę vertę formuojančią unikalią ir didžiausią Lietuvoje Čepkelių aukštapelkę su reliktiniais ežerais, žemynines kopas ir apypelkio miškus Pietryčių Lietuvos (Dainavos) smėlėtosios lygumos pakraštyje, Katros, Ūlos ir Grūdos upių vandenskyroje, taip pat būdingą ir retą augaliją, grybiją ir gyvūniją; išsaugoti rezervato ekosistemų stabilumą ir natūralią jų raidą; organizuoti nuolatinius gamtos mokslinius tyrimus ir stebėjimus; propaguoti gamtos paveldo teritorinius kompleksus ir objektus.

Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato tvarkymo planas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 774 „*Dėl Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“.

Pagrindinės Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato gamtos apsaugos kryptys yra šios:

1. biologinės ir kraštovaizdžio įvairovės išsaugojimas; ekosistemos stabilumo užtikrinimas ir gamtinio karkaso;
2. rezervato ekosistemos natūralumo didinimas;
3. ekologinio švietimo plėtra.

Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato tvarkymo plane pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „*Dėl Saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų patvirtinimo*“, nustatomos konservacinės paskirties žemės kraštovaizdžio tvarkymo zonos. Tvarkymo zonos patenkančios į Druskininkų regioninio padalinio administruojamus miškus pateikiamos 5 lentelėje.

5 lentelė. Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato tvarkymo zonos valstybinės reikšmės miškuose

Valstybinio rezervato kraštovaizdžio tvarkymo zonos	ha*	proc.
Rezervatiniai miškai, pievos, pelkės, smėlynai	**31,3**	**100 %**
griežtos apsaugos (KM(P)n)	*31,3*	*100 %*
Iš viso:	**31,3**	**100 %**

**Rezervato kraštovaizdžio tvarkymo zonų plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

3 pav. Mišku apaugusi žemyninė kopa

Rezervatinių miškų, pelkių, pievų, smėlynų kraštovaizdžio tvarkymo zonų grupėje išskiriamas griežtos apsaugos (KM(P)n) ir reguliuojamos apsaugos (KM(P)r) kraštovaizdžio tvarkymo zonos. Griežtos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zona apima natūraliausią centrinę rezervato dalį, ji skirta užtikrinti žmogaus tiesiogiai neįtakojamą gamtinių ekosistemų raidą bei vykdyti mokslinius tyrimus ir stebėseną. Reguliuojamos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zona apima rezervato pakraščius, ji skirta vykdyti gamtotvarkos priemones, kurių tikslas – atkurti ir palaikyti saugomų rūšių ir buveinių tinkamą apsaugos būklę, taip pat vykdyti pažintinę švietėjišką veiklą, mokslinius tyrimus ir stebėseną. Į padalinio administruojamus miškus patenka tik griežtos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zona.

Bendras Druskininkų regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Čepkelių valstybiniame gamtiniame rezervate yra 31,3 ha (5 lentelė).

2.1.2. Biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos

Biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos tai saugomos teritorijos, įsteigtos globalinei ir regioninei biosferos stebėsenai bei gamtosaugos eksperimentams vykdyti, o taip pat ir jose esantiems gamtos kompleksams išsaugoti. Tokiose teritorijose yra kuriama kompleksinė ekologinė stebėsenos sistema, skirta prognozuoti gamtinių sistemų pokyčius, atlikti biosferos naudojimo eksperimentus ir tyrimus, plėtoti ekologinį švietimą bei garantuoti gamtinių kompleksų apsaugą. Biosferos stebėsenos teritorijos skirstomos į biosferos rezervatus ir biosferos poligonus.

Biosferos rezervatai – steigiami įgyvendinti tarptautinę biosferos pokyčių stebėsenos (monitoringo) programą ir atlikti gamtosaugos eksperimentus reprezentaciniuose natūraliuose gamtinių zonų kompleksuose bei juos supančiose teritorijose.

Biosferos poligonai – steigiami vykdyti nacionalinę ir regioninę aplinkos stebėseną (monitoringą) ypatingą geoekologinę svarbą turinčiose teritorijose.

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje įsteigti **Žuvinto biosferos rezervatas** ir **Pertako miško biosferos poligonas**.

2.1.2.1 Žuvinto biosferos rezervatas

Žuvinto biosferos rezervatas – įsteigtas 2002 m. lapkričio 19 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1817 „*Dėl Žuvinto biosferos rezervato įsteigimo, Žuvinto biosferos rezervato nuostatų patvirtinimo*“. Biosferos rezervatas sukurtas Žuvinto valstybinio rezervato, Žaltyčio botaninio-zoologinio ir Amalvo botaninio-zoologinio draustinių pagrindu. Žuvinto rezervatas – pirmoji Lietuvos saugoma teritorija. Tai pirmasis ir vienintelis biosferos rezervatas Lietuvoje.

Tarptautinės biosferos pokyčių stebėsenos (monitoringo) įgyvendinimą, gamtosaugos eksperimentų vykdymą bei gamtinių kompleksų apsaugą biosferos rezervate užtikrina Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija (Žuvinto biosferos rezervato grupė). Bendras rezervato plotas – 18 490 ha.

Biosferos rezervato tvarkymo planas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 977 „*Dėl Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“.

Pagrindinės Žuvinto biosferos rezervato gamtos apsaugos kryptys yra šios:

1. Amalvo ir Žuvinto pelkių bei Žuvinto ežero ekosistemų atkūrimas ir išsaugojimas;
2. Buktos miško ekosistemos išsaugojimas;
3. atvirų pievų ir pelkių buveinių bei rūšių išsaugojimas.

Žuvinto biosferos rezervato apsauga ir tvarkymas, veiklos reglamentavimas siejamas su teritorijos funkcinio prioriteto zonomis. Biosferos rezervato funkcinės zonos patenkančios į Druskininkų regioninio padalinio administruojamą teritoriją pateikiamos 6 lentelėje.

6 lentelė. Žuvinto biosferos rezervato funkcinio prioriteto zonos Druskininkų regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje

Žuvinto biosferos rezervato funkcinio prioriteto zonos	ha*	proc.
Konservacinio prioriteto zonos:	**275,3**	**98,7 %**
Rezervatai	*75,2*	*27,0 %*
Draustiniai	*200,1*	*71,7 %*
Žemės ūkio	**3,7**	**1,3 %**
Iš viso:	**279,0**	**100 %**

**Žuvinto biosferos rezervato bei jo funkcinio prioriteto zonų plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

Šio biosferos rezervato **konservacinio** prioriteto zoną sudaro: sudaro Buktbalės, Liūliškynės ir Žuvinto gamtiniai rezervatai, Liepakojų botaninis draustinis, Amalvo, Kiaulyčios, Paželsvių, Žaltyčio ir Želsvos botaniniai-zoologiniai draustiniai. Į Druskininkų regioninio padalinio teritoriją patenka 1 gamtinis rezervatas ir 2 draustiniai, kurių tikslai yra šie:

1. Žuvinto gamtinio rezervato – išsaugoti didžiausią Lietuvoje pelkinį kompleksą su Žuvinto ežeru, svarbią vandens paukščių perėjimo ir apsistojimo migracijų metu vietą (Krosnos girininkija – 75,2 ha);

2. Kiaulyčios botaninio-zoologinio draustinio – išsaugoti pelkių ir pievų paukščius, viksvynų bendrijas, Europos bendrijos svarbos 6410 Melvenynų, 6450 Aliuvinių pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 9080 Pelkėtų lapuočių miškų, 91D0 Pelkinių miškų buveines, saugomų rūšių (gelsvųjų gegūnių (*Dactylorhiza ochroleuca*), siauralapių gencijonų (*Gentiana pneumonanthe*), liekninių švylių (*Eriophorum gracile*), laplandinių karklų (*Salix lapponum*), mažųjų suktenių (*Vertigo angustior*), raudonpilvių kūmučių (*Bombina bombina*), meldinių nendrinukių, griežlių (*Crex crex*), švygždų, pievinių lingių (*Circus pygargus*), mėlyngurklių, raudonkojų tulikų (*Tringa tetanus*), paprastųjų griciukų (*Limosa limosa*)) radavietes ir perimvietes (Krosnos girininkija – 136,0 ha);

3. Žaltyčio botaninis-zoologinio draustinio – išsaugoti tipinį eutrofinį ežerą su būdinga augalija ir gyvūnija, didžiųjų baublių, plovinių vištelių, migruojančių vandens paukščių sankaupų vietas (Krosnos girininkija – 64,1 ha).

Bendras Druskininkų regioninio padalinio administruojamos teritorijos plotas Žuvinto biosferos rezervate yra 279,0 ha (6 lentelė).

2.1.2.2 Pertako miško biosferos poligonas

Pertako miško biosferos poligonas įsteigtas Druskininkų regioninio padalinio administruojamuose miškuose 2005 m. vasario 28 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1–111 „*Dėl Pertako miško biosferos poligono įsteigimo, jo nuostatų ir ribų patvirtinimo*“, siekiant išsaugoti Pertako miško komplekso ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti kurtinio (*Tetrao urogallus*) populiaciją teritorijoje (4 pav.).

4 pav. Kurtinys (*Tetrao urogallus*)

Ūkinė ir kita veikla šiame biosferos poligone negali bloginti kurtinio (*Tetrao urogallus*) ir jo buveinių apsaugos būklės. Biosferos poligono nuostatai reglamentuoja tokius ūkinės veiklos principus:

1. miško kirtimai ir medienos ruoša negali būti vykdomi vasario–rugpjūčio mėn.;
2. negali būti kertama didesnėmis kaip 2 hektarų biržėmis;
3. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų ir kranklių gausą;
4. skatinama formuoti grynuosius arba mišriuosius pušynus (pušies daugiau kaip 7 dalys) su puskrūmių ardu ir su retu traku;
5. skatinama riboti automobilių eismą vasario–gegužės mėn.;
6. skatinama gamtotvarkos plane numatytais atvejais įrengti kurtiniams prieinamų gastrolitų lesyklas, taip pat mineralizuoti kvartalines ir priešgaisrines juostas;
7. skatinama nenaudoti pesticidų.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Pertako miško biosferos poligono teritorijoje yra 1028,9 ha (7 lentelė).

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos yra 1307,9 ha (7 lentelė).

7 lentelė. Biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijos patenkančios į regioninio padalinio administruojamus miškus

Biosferos poligono pavadinimas	***Bendras plotas, ha**	**Girininkija**	**Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	**Vieta**	**Kada ir kieno nutarimu įsteigta**	**Steigimo tikslas**	**Pastabos**
Žuvinto biosferos rezervatas.	18573,8	Krosnos	279,0	Marijampolės, Alytaus raj., Lazdijų raj. savivaldybės	LRV 2002-11-19 nutarimas Nr. 1817	išsaugoti gamtinės ekosistemos stabilumą ir biotos komponentus, iš jų Žuvinto pelkinį kompleksą, Žaltyčio ežerą, vandens paukščių perėjimo ir apsistojimo migracijų metu vietas juose, etalonines drėgnų plačialapių miškų bendrijas Buktos miško masyve, retųjų augalų ir pievų bendrijas, pelkių ir pievų paukščius, išlikusią Amalvo pelkės dalį ir ežerą – zoologiniu ir botaniniu požiūriais vertingą teritoriją, atkurti sunaikintus ar pažeistus gamtos kompleksus ir objektus	Teritorija turi BAST Žuvinto ežeras ir Buktos miškas (LTALY0005) bei PAST Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės (LTALYB003) statusą
Pertako miško biosferos poligonas,	1126,7	Kapčiamiesčio	369,1**	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2005-02-28 įsakymas Nr. D1-111	išsaugoti Pertako miško komplekso ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti kurtinio (*Tetrao urogallus*) populiaciją	Dalis teritorijos turi BAST Pertako apylinkės (LTLAZ0047) statusą bei PAST Pertako miškas (LTLAZB003) ribos sutampa su Pertako miško biosferos poligono ribomis
		Ančios	659,8**				
Iš viso:			1307,9				

**Plotas pateiktas vadovaujantis Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis*

***Plotas pateikiamas kartu su valstybiniais draustiniais, kurie patenka į biosferos poligono teritoriją*

SANTRUMPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

PAST – paukščių apsaugai svarbi teritorija;

BAST – buveinių apsaugai svarbi teritorija;

LR –Lietuvos Respublika

2.1.3. Valstybiniai draustiniai

Regioninio padalinio teritorijoje įsteigta 13 valstybinių draustinių: 6 genetiniai, 1 kraštovaizdžio, 1 hidrografinis, 1 telmologinis, 2 herpetologiniai ir 2 ornitologiniai draustiniai (žr. 8 lentelę).

Pagal LR saugomų teritorijų įstatymo nuostatas draustinių steigimo tikslai yra:

- išsaugoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes), vietoves;
- užtikrinti kraštovaizdžio ir biologinę įvairovę bei ekologinę pusiausvyrą;
- išsaugoti laukinių augalų, gyvūnų bei grybų buveines ir rūšis, genetiniu požiūriu vertingas jų populiacijas;
- sudaryti sąlygas moksliniams tyrimams, pažintiniam turizmui;
- propaguoti gamtos ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus (vertybes), vietoves.

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje įsteigti šie valstybiniai draustiniai:

1. **Ančios miško pušies genetinis draustinis;**
2. **Kermušijos miško pušies genetinis draustinis;**
3. **Kuodžių miško pušies genetinis draustinis;**
4. **Latežerio miško pušies genetinis draustinis;**
5. **Stanavietės miško eglės genetinis draustinis;**
6. **Šilelio miško pušies genetinis draustinis;**
7. **Raigardo kraštovaizdžio draustinis;**
8. **Avirės hidrografinis draustinis;**
9. **Krakinio telmologinis draustinis;**
10. **Baltosios Ančios herpetologinis draustinis;**
11. **Kučiuliškės herpetologinis draustinis;**
12. **Cimakavo ornitologinis draustinis;**
13. **Pertako ornitologinis draustinis.**

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas valstybiniuose draustiniuose yra **1155,9 ha** (8 lentelė).

8 lentelė. Valstybiniai draustiniai

Draustinio pavadinimas	*Bendras plotas, ha	Girininkija	**Regioninio padalinio administruojami miškai, ha	Savivaldybė	Kada ir kieno įsteigta	Steigimo tikslas
Ančios miško pušies genetinis draustinis	22,3	Ančios	22,3	Lazdijų raj. savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	išsaugoti Ančios miško paprastosios pušies (*Pinus sylvestris* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
Kermušijos miško pušies genetinis draustinis	14,4	Grūto	12,9	Druskininkų savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	išsaugoti Kermušijos miško paprastosios pušies (*Pinus sylvestris* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
Kuodžių miško pušies genetinis draustinis	9,0	Kapčiamiesčio	9,0	Lazdijų raj. savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	išsaugoti Kuodžių miško paprastosios pušies (*Pinus sylvestris* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
Latežerio miško pušies genetinis draustinis	18,5	Latežerio	18,5	Druskininkų savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	išsaugoti Latežerio miško paprastosios pušies (*Pinus sylvestris* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
Stanavietės miško eglės genetinis draustinis	7,0	Musteikos	7,0	Varėnos raj. savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	išsaugoti Stanavietės miško paprastosios eglės (*Picea abies* (L.) Karst.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga
Šilelio miško pušies genetinis draustinis	11,6	Kapčiamiesčio	11,5	Lazdijų raj. savivaldybė	LRV 2014 m. lapkričio 12 d. nutarimas Nr. 1246	išsaugoti šilelio miško paprastosios pušies (*Pinus sylvestris* L.) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jų dauginamąja medžiaga

Draustinio pavadinimas	*Bendras plotas, ha	Girininkija	**Regioninio padalinio administruojami miškai, ha	Savivaldybė	Kada ir kieno įsteigta	Steigimo tikslas
Raigardo kraštovaizdžio draustinis	1122,1	Grūto	29,8	Druskininkų savivaldybė	LTSR Ministrų Tarybos 1960-09-27 nutarimas Nr. 517	išsaugoti didžiausią Lietuvos sufozinį cirką - Raigardo slėnį
Avirės hidrografinis draustinis	310,6	Grūto	135,6	Druskininkų savivaldybė	LTSR Ministrų Tarybos 1988-02-29 nutarimas Nr. 57	išsaugoti besalpio slėnio mažai vingiuotą Avirės upelį
Krakinio telmologinis draustinis	157,1	Kapčiamiesčio	143,7	Lazdijų raj. savivaldybė	LTSR Ministrų Tarybos 1974-05-16 nutarimas Nr. 195	išsaugoti pietryčių zandrinėms lygumoms būdingą Krakinio pelkę
Baltosios Ančios herpetologinis draustinis	15,7	Ančios	3,6	Druskininkų savivaldybė	LTSR Ministrų Tarybos 1979-02-19 nutarimas Nr. 61	išsaugoti medvarlių populiaciją
Kučiuliškės herpetologinis draustinis	84,0	Leipalingio	34,3	Lazdijų raj. savivaldybė	LTSR Ministrų Tarybos 1976-06-24 nutarimas Nr. 204	išsaugoti balinių vėžlių populiacijas
Cimakavo ornitologinis draustinis	733,4	Lateżerio	366,9	Druskininkų savivaldybė	LRV 1997-12-29 nutarimas Nr. 1486	išsaugoti ornitologiniu požiūriu vertingą pelkę
Pertako ornitologinis draustinis.	376,6	Ančios	360,8	Lazdijų raj. savivaldybė	LRV 1997-12-29 nutarimas Nr. 1486	išsaugoti kurtinių tuokvietes
Iš viso:			**1155,9**			

**Plotas, vadovaujantis Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis*
***Valstybinių draustinių plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

SANTRUMPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:
LTSR – Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika;
LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė;
LR AT – Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba - Atkuriamasis Seimas.

2.1.4. Valstybės saugomi gamtos paveldo objektai

Gamtos paveldo objektai vertinami ir tikslingumas skelbti juos saugomais nustatomas vadovaujantis Saugomų teritorijų (išskyrus kultūrinius rezervatus (rezervatus-muziejus), kultūrinius draustinius ir istorinius valstybinius parkus) steigimo kriterijais patvirtintais 2020 m. gruodžio 3 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-736. Valstybės saugomų gamtos paveldo objektų ir jų buferinės apsaugos zonų schemos patvirtintos 2022 m. birželio 14 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-184 „*Dėl saugomų gamtos paveldo objektų paskelbimo ir jų ribų schemų patvirtinimo*“.

Gamtos paveldo objektų ir jų buferinės apsaugos zonų apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato Saugomų teritorijų įstatymas, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas, Gamtos paveldo objektų nuostatai ir kiti galiojantys teisės aktai.

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra 15 gamtos paveldo objektų: **7 botaniniai (1 dendrologinę vertę turintys parkas, 1 saugomų augalų augavietė bei 5 medžiai), 6 geomorfologiniai (1 dauba, 2 kalvaragiai, 1 cirkas ir 1 skardis ir 1 gūbrys), 1 hidrogeologinis (šaltiniai, versmės) ir 1 hidrografinis (ežerai). Turtingiausi gamtos paveldo objektais yra Musteikos girininkijos miškai, kuriuose inventorizuota 7 objektų.** Gamtos paveldo objekto vieta ir buferinė apsaugos zona pažymėta regioninio padalinio ir girininkijų gamtosauginiuose žemėlapiuose.

9 lentelė. Saugomi gamtos paveldo objektai

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Miško kvartalas	Taksacinis miško sklypas	Statusas
Botaniniai objektai					
1.	Vainežerio dvaro parkas	Kapčiamiesčio	46	11, 12, 13.	Valstybės saugomas
2.	Aukštagirio augavietė	Musteikos	33	58 d.	Valstybės saugomas
3.	Drevėta pušis - Druskininkų MU, Musteikos g-ja (271 kv., 26 skl.)	Musteikos	105	23	Valstybės saugomas
	Buferinės apsaugos zona	Musteikos	105	23 d., 37 d.	
4.	Drevėta pušis - Druskininkų MU, Musteikos g-ja (257 kv., 17 skl.)	Musteikos	91	29	Valstybės saugomas
	Buferinės apsaugos zona	Musteikos	91	29 d.	
5.	Drevėta pušis - Druskininkų MU, Musteikos g-ja (257 kv., 22 skl.)	Musteikos	91	24	Valstybės saugomas
	Buferinės apsaugos zona	Musteikos	91	24 d.	
6.	Didysis Širvinto ąžuolas	Krosnos	113	11	Valstybės saugomas
7.	Drevėtasis Širvinto ąžuolas	Krosnos	113	11	Valstybės saugomas
Geomorfologiniai objektai					
1.	Sarkajiedų dauba	Merkinės	146	14 d., 15 d., 16, 17 d., 20 d.	Valstybės saugomas
2.	Rudnios pietinis kalvaragis	Musteikos	21	18 d., 19, 20., 21, 22 d., 43, 44, 46, 49	Valstybės saugomas

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Miško kvartalas	Taksacinis miško sklypas	Statusas
3.	Rudnios cirkas	Musteikos	13	52 d.	Valstybės saugomas
			20	6 d., 7 d., 8 d., 9, 10 d., 12 d., 16 d., 17, 18, 19 d., 20 d., 21 d., 33, 34, 35 d., 36 d., 37, 38 d., 51 d.	
4.	Rudnios šiaurinis kalvaragis	Musteikos	13	45 d., 47 d., 48 d.	Valstybės saugomas
			14	34, 35, 36 d., 37, 38 d.	
5.	Krušonių skardis	Merkinės	297	1, 2 d.	Valstybės saugomas
6.	Galvinio gūbrys	Merkinės	41	3 d.;	Valstybės saugomas
			44	1, 2, 3, 4	
Hidrogeologiniai objektai					
1.	Vilko šaltinis	Leipalingio	327	7 d., 10 d., 11 d., 16 d.	Valstybės saugomas
	Buferinės apsaugos zona	Leipalingio	327	7 d., 10 d., 11 d., 15 d., 16 d., 20 d.	
Hidrografiniai objektai					
1.	Netiesų miško ežerėliai	Merkinės	70	4, 11 d., 12 d.,	Valstybės saugomas
			72	1-9, 10 d., 30	

** – taksacinio miško sklypo ploto dalis*

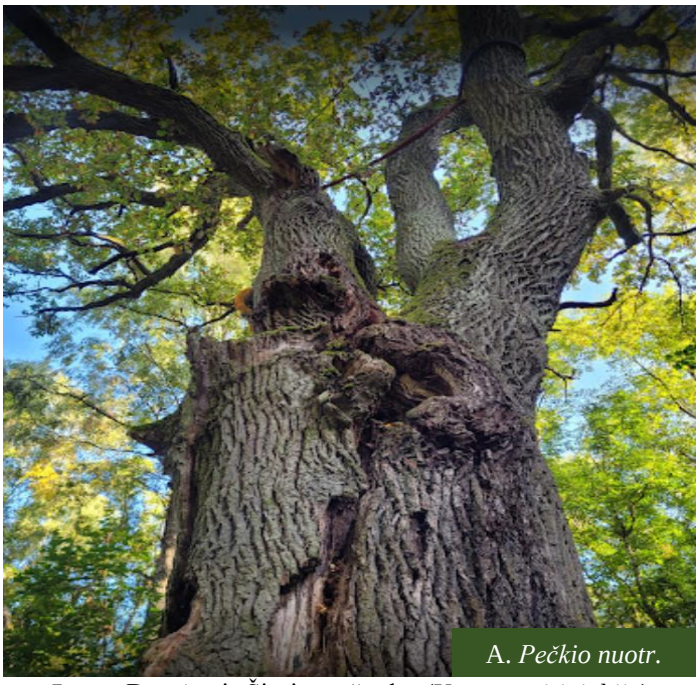

5 pav. Drevėtasis Širvinto ąžuolas (Krosnos girininkija)

2.1.5. Miško medžių genetinių išteklių objektai

Genetiniai miško medžių ištekliai – tai šalies nacionalinis turtas, kuris užtikrina biologinių ekosistemų tvarumą ir biologinę įvairovę. Genetinių išteklių naudojimas miško medžių selekcijai ir sėklininkystė sąlygoja vietinių miško medžių populiacijų išsaugojimą ir aplinkos ekologinį stabilumą, miškų atsparumą neigiamiems aplinkos veiksniams, ligoms ir kenkėjams, vertingos medienos, energetinių išteklių ir kitos miško produkcijos didėjimą.

Lietuvoje miško medžių selekcija ir sėklininkystė vystoma genetiniu-ekologiniu pagrindu, atrenkant, išbandant, saugant ir naudojant vertingus Lietuvos miškų genetinius išteklius geriausių populiacijų ir genotipų pavidalu, vidurūšinės ir tarprūšinės hibridizacijos pagalba gaunant vertingus hibridus ir introdukuojant perspektyvias rūšis bei populiacijas iš kitų šalių. Didelis dėmesys skiriamas dauginamosios medžiagos adaptacinėms savybėms, specifinėms kiekvieno kilmės rajono ekologinėms sąlygoms bei skirtingoms augavietėms.

Genetinių miško medžių išteklių informacinės sistemos pagrindinės funkcijos – rinkti, kaupti, sisteminti, analizuoti ir saugoti genetinių miško medžių išteklių, sėklinės miško bazės ir miško dauginamosios medžiagos duomenis.

Sėklinę miško bazę sudaro sėkliniai ir genetiniai medynai, sėklinės miško medžių plantacijos, miško medžių klonų rinkiniai, miško medžių selekcijai skirti bandomieji miško medžių želdiniai, miško medžių genetiniai draustiniai, rinktiniai ir elitiniai medžiai, atrinkti medynai, sėklų šaltiniai ir kiti įvertinti sėklinės miško bazės objektai iš kurių gaunama dauginamoji medžiaga. Sėklinės miško bazės objektai įrašomi į informacinę sistemą ir išregistruojami iš jos Genetinių miško medžių išteklių informacinės sistemos nuostatų, tvirtinamų Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus, nustatyta tvarka.

2.1.5.1. Valstybės saugomi miško medžių genetinių išteklių objektai

Įgyvendindama 2012 m. balandžio 20 d. Europos Parlamento priimtą Europos Sąjungos biologinės įvairovės strategiją, kurioje pabrėžiama, kad biologinės įvairovės mažėjimas susijęs ne tik su rūšių ir buveinių, bet ir genetinės įvairovės nykimu, Lietuva įsipareigojo užtikrinti ne tik natūralių gamtinių buveinių, bet ir šalies miško medžių genetinių išteklių apsaugą. Dalis jų saugoma regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje (žr. 10 lentelę). Šie objektai įrašyti į Europos miško genetinių išteklių duomenų bazę (EUFGIS), LR aplinkos ministro 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-861 „*Dėl augalų nacionalinių genetinių išteklių sąrašų patvirtinimo*“ (suvestinė redakcija nuo 2022-08-04) priskirti miško augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams, įrašyti į šalies Augalų nacionalinių genetinių išteklių informacinę sistemą ir Genetinių miško medžių išteklių informacinę sistemą. Šių **objektų steigimo ir apsaugos tikslas** – išsaugoti vietinių medžių populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šių populiacijų atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga.

Genetiniai draustiniai ir genetiniai medynai saugomi dinaminiais (kai saugoma ne tik rūšis, bet ir jos genetinė medžiaga, medynams atsikuriant ar juos atkuriant dirbtiniu būdu iš jų dauginamosios medžiagos, kol medžiai dar neperbrendę ir gausiai dera) metodais, specialiųjų miško kirtimų pagalba formuojant įvairiaamžius medynus, kuriuose galima ir nevyraujančių kitų medžių rūšių priemaiša. Specialieji miško kirtimai, atsižvelgiant į medžių derėjimą, būklę amžių kaip ir kitos ūkinės priemonės (atkūrimo būdai, želdinių, žėlinių, jaunuolynų priežiūra, apsauga ir kt.) vykdomos vadovaujantis Valstybinės miškų tarnybos 2022 m. lapkričio 11 d. pažymoje Nr. 2022 / 10 “VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio miško genetinių išteklių objektų būklės vertinimas, įvykdytų ūkinių priemonių vertinimas ir naujų projektavimas“ suprojektuotomis priemonėmis ir nurodymais,

laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų (12 priedas). Pažymoje suprojektuotos priemones būtina įgyvendinti pagal numatytus terminus.

10 lentelė. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose įsteigtų genetinių draustinių ir medynų sąrašas

Eil. Nr.	Pavadinimas	Objekto tipas	Kodas Genetinių miško medžių išteklių informacinėje sistemoje	Girininkija	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
1.	Ančios miško pušies genetinis draustinis	Valstybinis genetinis draustinis	03PGD075	Ančios	72	17, 18	22,3
2.	Stanavietės miško eglės genetinis draustinis	Valstybinis genetinis draustinis	28EGD001	Musteikos	86	23 - 25, 36 - 40	7,0
3.	Kuodžių miško pušies genetinis draustinis	Valstybinis genetinis draustinis	03PGD077	Kapčiamiesčio	248	28, 29	9,0
4.	Kermušijos miško pušies genetinis draustinis	Valstybinis genetinis draustinis	28PGD009	Grūto	167	1 – 7, 11	14,4
5.	Latežerio miško pušies genetinis draustinis	Valstybinis genetinis draustinis	28PGD010	Latežerio	196	7, 8	18,5
					204	10, 13	
6.	Šilelio miško pušies genetinis draustinis	Valstybinis genetinis draustinis	03PGD078	Kapčiamiesčio	14	7	11,5
					22	1, 2, 3	
7.	Paprastosios eglės (*Picea abies* (L.) Karst.) genetinis draustinis Veisiejų m. u., Krosnos g-ja	Genetinis medynas	03EGD023	Krosnos	24	1 – 10, 12, 14 – 16, 18	48,2
					26	3 – 7, 10 – 12, 14 - 22	
8.	Paprastosios eglės (*Picea abies* (L.) Karst.) genetinis draustinis Veisiejų m. u., Krosnos g-ja	Genetinis medynas	03EGD025	Krosnos	54	1 – 16	39,8
					55	1, 4 – 7, 10, 11, 14, 17, 18, 23, 25	

Genetiniuose draustiniuose ir genetiniuose medynuose gali būti vykdomos ir kitos priemonės, kurių pagalba surenkama miško dauginamoji medžiaga ne tik jiems atkurti (in situ), bet ir ją saugoti (ex situ), naudoti lauko kolekcijoms ir bandomiesiems želdiniams, skirtiems miško medžių selekcijai, selekcinei sėklinei bazei kurti ir vykdyti mokslinius tyrimus.

Lietuvos miško genetinių išteklių objektų lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikiama 3 priede.

2.1.5.2. Kiti miško medžių genetinių išteklių objektai

Miško sėklinė bazė - vertingiausia miškų genofondo dalis skirta miškų atkūrimui, o taip pat ir genetinių išteklių išsaugojimui. Sėklinės miško bazės objektus vertina, jų apsaugos, tvarkymo, naudojimo ir atkūrimo priemones ir reikalavimus nustato Valstybinė miškų tarnyba. Ji ne rečiau kaip kas dešimt metų įvertina sėklinės miško bazės objektų būklę, genetinę ir selekcinę vertę ir po įvertinimo surašo pažymą, kurioje suprojektuoja privalomas miškininkystės priemones, jų vykdymo terminus ir pateikia tvarkymo rekomendacijas. Jeigu sėklinės miško bazės objektai patenka į saugomas teritorijas, šios priemonės projektuojamos atsižvelgiant į saugomų teritorijų veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir derinamos su saugomų teritorijų direkcijomis, kurių veiklos teritorijoje jie yra.

Dalis Lietuvos sėklinės miško bazės objektų saugoma ir VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio administruojamuose valstybinės reikšmės miškuose (11 lentelė).

11 lentelė. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose įsteigtų miško medžių genetinių išteklių objektų sąrašas

Eil. Nr.	Botaninė rūšis	Objekto tipas	Genetinių miško medžių išteklių informacinės sistemos kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
Ančios girininkija						
1.	Pušis paprastoji	Sėklinė miško medžių plantacija	03PSP008B	131	3, 21	3,78
2.	Pušis paprastoji	Sėklinė miško medžių plantacija	03PSP008C	131	4, 6	6,12
3.	Pušis paprastoji	Sėklinė miško medžių plantacija	03PSP008A	131	2	5,56
4.	Beržas karpotasis	Palikuonių bandomieji želdiniai	03BBZ010	129	11 - 14, 21, 23, 24	6,53
5.	Beržas karpotasis	Palikuonių bandomieji želdiniai	03BBZ011	129	15	4,50
					Iš viso:	**26,49**
Grūto girininkija						
1.	Pušis paprastoji	Miško sėklinis medynas	28PSM050	222	26	4,40
					Iš viso:	**4,40**
Musteikos girininkija						
1.	Pušis paprastoji	Palikuonių bandomieji želdiniai	28PBZ013	34	9	0,10
					Iš viso:	**0,10**
Krosnos girininkija						
1.	Beržas karpotasis	Palikuonių bandomieji želdiniai	03BBZ006	72	10	2,52
2.	Ąžuolas bekotis	Genetinis medynas	03AbGD001	230	17, 18	5,80
3.	Ąžuolas bekotis	Palikuonių bandomieji želdiniai	03AbBZ002	128	20, 21	1,85
					Iš viso:	**10,17**
Latežerio girininkija						
1.	Pušis paprastoji	Palikuonių bandomieji želdiniai	28PBZ008	228	24, 25	1,98
					Iš viso:	**1,98**
Leipalingio girininkija						
1.	Juodalksnis	Miško sėklinis medynas	03JSM049	36	9, 13, 14	4,52
2.	Pušis paprastoji	Miško sėklinis medynas	03PSM022	40	1, 2	20,97
				41	9, 10	
3.	Pušis paprastoji	Miško sėklinis medynas	03PSM016	278	1, 2, 6 – 9, 12, 36 - 42	55,27
4.	Pušis paprastoji	Palikuonių bandomieji želdiniai	03PBZ010	383	6	2,70
					Iš viso:	**83,46**
Merkinės girininkija						
1.	Pušis paprastoji	Miško sėklinis medynas	28PSM029	150	16, 20, 24	28,59
2.	Pušis paprastoji	Miško sėklinis medynas	28PSM035	140	2	10,68
					Iš viso:	**39,27**
Kapčiamiesčio girininkija						
1.	Pušis paprastoji	Miško sėklinis medynas	03PSM015	239	9	4,52
					Iš viso:	**4,52**

Genetiniai medynai - vertingai miško medžių populiacijai ar jos daliai saugoti ilgą laiką skirtas plotas valstybiniame, savivaldybės, valstybinio parko draustinyje arba biosferos stebėsenos (monitoringo) teritorijoje esančiame draustinyje;

Sėkliniai medynai - produktyvūs, geros kokybės medynai, skirti sėklų ruošai. Kartu jie atlieka ir miško genetinių išteklių išsaugojimo funkciją, nes atsikuria želiant arba dirbtinai atželdomi sodmenimis, išaugintais iš to paties motininio medyno sėklų;

Sėklinė miško medžių plantacija – miško žemės sklypas, kuriame auga atrinkti medžių klonai arba sėkliniai palikuonys ir kuris tvarkomas taip, kad jame augantys medžių klonai arba sėkliniai palikuonys lengvai kryžmintųsi, nebūtų apdulkinami už jo ribų augančių medžių, dažnai ir gausiai derėtų ir būtų galima lengvai surinkti sėklinę medžiagą;

Bandomieji miško medžių želdiniai – miško kolekcijos, skirtos įvertinti rinktinių medžių, jų klonų ir populiacijų palikuonių, hibridų ir introdukuotų medžių rūšių paveldimąsias savybes. Šių želdinių paskirtis - sukaupti ir išsaugoti genetinius išteklius ex situ, o kartu išbandyti, įvertinti ir atrinkti vertingiausius selekciniu požiūriu populiacijų ir motinmedžių palikuonis tolimesnei selekcijai.

Specialieji miško kirtimai, atsižvelgiant į medžių derėjimą, būklę amžių kaip ir kitos ūkinės priemonės (atkūrimo būdai, želdinių, žėlinių, jaunuolynų priežiūra, apsauga ir kt.) vykdomos vadovaujantis Valstybinės miškų tarnybos 2022 m. lapkričio 11 d. pažymoje Nr. 2022 / 10 “VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninio padalinio miško genetinių išteklių objektų būklės vertinimas, įvykdytų ūkinių priemonių vertinimas ir naujų projektavimas“ suprojektuotomis priemonėmis ir nurodymais, laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų (12 priedas). Suprojektuotas priemones būtina įgyvendinti pagal numatytus terminus.

Lietuvos miško sėklinės bazės objektų lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikiama 3 priede.

2.1.6. Vaistinių ir aromatinių augalų sėkliniai (genetiniai) sklypai

Vaistiniai ir aromatiniai augalai – biologiškai aktyvių junginių šaltinis. Augalai savyje kaupia daug įvairiausių veikliųjų, gydomąją galią turinčių medžiagų: eterinių aliejų, karčiųjų, rauginių, mineralinių ir skaidulinių, vitaminų, glikozidų bei kitų medžiagų. Vienos iš jų veikia ligų sukėlėjus (žudo bakterijas), kitos – veikia atskirus organus, jų funkcijas, trečios – papildo organizmo atsargas vitaminais, mikroelementais.

Vaistinių ir aromatinių augalų genetinių išteklių išsaugojimui išskiriami sėkliniai (genetiniai) sklypai. Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų vaistinių ir aromatinių augalų sėklinių (genetinių) sklypų sąrašą tvirtina Aplinkos ministras 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-861 „*Dėl augalų nacionalinių genetinių išteklių sąrašų patvirtinimo*“. Į šį sąrašą patenka 37 sklypai. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra 1 sėklinis (genetinis) sklypas:

Bestraigiškės paprastojo lazdyno sėklinis (genetinis) sklypas (Leipalingio girininkija, 37 kv. 1–7, 9–14, 15d., 18, 19 skl. ir 38 kv. 10 skl.). Sklypo užimamas plotas – 17,5 ha. Inventorizuotos tikslinės rūšys: *paprastasis lazdynas, paprastasis šaltekšnis, paprastoji žemuogė, paprastoji mėlynė, vaistinė veronika*. Krūmų arde dominuoja paprastasis lazdynas, vertingas ne tik kaip maistinis, bet ir vaistinis bei dekoratyvinis augalas Šiame sklype nustatyta didelė lazdyno riešutų morfologinė įvairovė. Atrinkto sėklinio (genetinio) sklypo dalyse projektuojama miškų ūkinė veikla (jaunuolynų ugdymas, retinimo bei einamieji kirtimai ir kt.). Tokio pobūdžio ūkinė veikla nėra žalinga, nes skatina inventorizuotų tikslinių rūšių suvešėjimą.

Sklypų, kurie priskiriami augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priežiūrą ir apsaugą reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. gruodžio 10 d. įsakymas Nr. 631 „*Dėl sėklinių sklypų, kurie priskiriami augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams, nuostatų patvirtinimo*“. Šiuose nuostatuose nurodyta, kad genetiniai sklypai turi būti saugomi nuo negatyvių veiksnių, mažinančių augalų gyvybingumą arba sukeliančių jiems pavojų, taip pat, šiuose sklypuose draudžiama: naudoti pesticidus, defoliantus bei kitus chemikalus, išskyrus tuos, kurie naudojami prieš augalų ligas ir kenkėjus, įrengti kelius ir stovėjimo aikšteles, keisti vandens režimą (sausinti, statyti melioracijos įrenginius).

Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirto Bestraigiškės paprastojo lazdyno sėklinio (genetinio) sklypo lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikiama 4 priede.

6 pav. Bestraigiškės paprastojo lazdyno sėklinis (genetinis) sklypas

2.2. Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijos

Biologinės įvairovės apsaugai gamtinio karkaso teritorijoje išskiriamas ekologinis tinklas, jungiantis didžiausią bioekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką, gyvūnų ir augalų migracijos koridorius.

Europos ekologinis tinklas „NATURA 2000“ – bendras Europos bendrijos svarbos saugomų teritorijų tinklas, skirtas išsaugoti, palaikyti ir prireikus atkurti iki tinkamos apsaugos būklės natūralius buveinių tipus, gyvūnų ir augalų rūšis natūraliame areale. Tinklą sudaro buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST) ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – PAST). Šiose teritorijose draudžiama arba ribojama veikla, galinti daryti neigiamą poveikį saugomoms augalų ir gyvūnų rūšims. Veikla gali būti vykdoma tik atsižvelgiant į konkrečius buveinių tipus ar rūšis, vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentais ir (ar) gamtotvarkos planais. Dauguma nacionalinių saugomų teritorijų dėl jų gamtinės vertės ir atitikties nustatytiems atrankos kriterijams paskelbtos „NATURA 2000“ teritorijomis.

Regioninio padalinio teritorijoje įsteigta visa eilė Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijų. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 24 straipsniu, saugomoms teritorijoms arba jų dalims, kuriose yra tarptautinės svarbos buveinių, augalų ir gyvūnų rūšių ar jų bendrijų bei populiacijų, suteikiamas tarptautinės svarbos saugomos teritorijos statusas. „NATURA 2000“ tinklo sudarymą ir teritorijų apsaugą reglamentuoja minėto įstatymo 24^1 straipsnis.

Paukščių direktyva yra pirmasis Europos Sąjungos teisės aktas, reglamentuojantis ilgalaikę visų laukinių paukščių rūšių apsaugą Europos Sąjungoje. Ši direktyva 1979 m. atsirado dėl to, kad dauguma laukinių paukščių yra migruojantys, ir veiksminga jų apsauga yra susijusi su bendra tarpvalstybine atsakomybe. Pagal Lietuvos įstatymus įgyvendinant Paukščių direktyvą steigiamos PAST teritorijos. Jeigu vertinti jų atrankos, steigimo ir pranešimo Europos Komisijai procedūrą, tai ji turėtų būti laikoma nesudėtinga, palyginti su teritorijų atranka ir steigimu pagal Buveinių direktyvą.

Buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 219 „*Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo*“. Tvarkos aprašo tikslas – nustatyti buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, jų taikymo tvarką ir duomenų apie buveinių apsaugai svarbias teritorijas aprašymo ir pateikimo reikalavimus. Europos Komisijai patvirtinus šias vietoves, o Lietuvai užtikrinus jų teisinę apsaugą, įsteigiamos BAST. Tokių teritorijų steigimo tikslas yra išsaugoti retas ir nykstančias EB svarbos rūšių populiacijas bei natūralias buveines, o kur reikia pažeistas buveines atkurti iki tinkamos apsaugos būklės.

2.2.1. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST)

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose yra 4 paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST), kurios patenka į sąrašą, patvirtintą LR aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 „*Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo*“ (12 lentelė):

1. **Dainavos giria;**
2. **Metelių, Dusios ir Obelijos ežerai;**
3. **Pertako miškas;**
4. **Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės.**

Dainavos giria PAST (kodas – LTVARB005) yra Varėnos raj., Alytaus raj., Lazdijų raj., ir Druskininkų savivaldybėse (Latežerio, Merkinės, Musteikos girininkijose). Šio PAST ribos sutampa ribos sutampa su Dzūkijos nacionalinio parko ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 740 „*Dėl Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“ išskyrus šio parko Merkinės geomorfologinį ir Merkinės urbanistinį draustinius, rekreacinio, žemės ūkio ir kitos (gyvenamosios) paskirties prioriteto funkcines zonas.

Steigimo tikslas: tetervinų (*Tetrao tetrix*) (7 pav.), kurtinių (*Tetrao urogallus*), lutučių (*Aegolius funereus*), lėlių (*Caprimulgus europaeus*), žalvarnių (*Coracias garrulus*), ligučių (*Lullula arborea*), tulžių (*Alcedo atthis*) apsaugai.

7 pav. Tetervinai (*Tetrao tetrix*) tuokvietėje

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Dainavos giria PAST yra 12069,7 ha (12 lentelė).

Metelių, Dusios ir Obelijos ežerai PAST (kodas - LTALYB001) yra Lazdijų raj. ir Alytaus raj. savivaldybėse (Krosnos girininkijoje), ribos nustatytos pagal planą (LR aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. D1-284).

Steigimo tikslas: didžiųjų baublių (*Botaurus stellaris*), rudžių (*Aythya nyroca*), nendrinių lingių (*Circus aeruginosus*), švygždų (*Porzana porzana*), plovinių vištelių (*Porzana parva*), mėlyngurklių (*Luscinia svecica*) bei migruojančių vandens paukščių apsaugai.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Metelių, Dusios ir Obelijos ežerai PAST yra 14,8 ha (12 lentelė).

Pertako miškas PAST (kodas - LTLAZB003) yra Lazdijų raj. savivaldybėje (Ančios ir Kapčiamiesčio girininkijose), ribos sutampa su Pertako miško biosferos poligono ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. D1-111 „*Dėl Pertako miško biosferos poligono įsteigimo, jo nuostatų ir ribų patvirtinimo*“.

Steigimo tikslas: kurtinių (*Tetrao urogallus*) apsaugai.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Pertako miškas PAST yra 1028,2 ha (12 lentelė).

Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės PAST (kodas - LTALYB003) yra Marijampolės, Alytaus raj., Lazdijų raj. savivaldybėse (Krosnos girininkijoje), ribos sutampa su Žuvinto biosferos rezervato ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 977 „*Dėl Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“.

Steigimo tikslas: didžiųjų baublių (*Botaurus stellaris*) (8 pav.), nendrinių lingių (*Circus aeruginosus*), pievinių lingių (*Circus pygargus*), griežlių (*Crex crex*), tetervinų (*Tetrao tetrix*), švygždų (*Porzana porzana*), plovinių vištelių (*Porzana parva*), gervių (*Grus grus*), tikučių (*Tringa glareola*), juodųjų žuvėdrų (*Chlidonias niger*), vidutinių margųjų genių (*Dendrocopos medius*), baltnugarių genių (*Dendrocopos leucotos*), mėlyngurklių (*Luscinia svecica*), meldinių nendrinukių (*Acrocephalus paludicola*) ir migruojančių gervių (*Grus grus*), baltakakčių žąsų (*Anser albifrons*) ir želmeninių žąsų (*Anser fabalis*) sankaupų apsaugai.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės PAST yra 279,0 ha (12 lentelė).

8 pav. Didysis baublys (*Botaurus stellaris*)

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas paukščių apsaugai svarbiose teritorijose (PAST) – 13391,7 ha (12 lentelė).

Paukščių apsaugai svarbiose teritorijose saugomų rūšių buveinių blogėjimo ir rūšių reikšmingo trikdymo prevencija, būtinos apsaugos priemonės vykdomos atsižvelgiant į saugomų rūšių poreikius, kuriuos reglamentuoja LR saugomų teritorijų įstatymas ir Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai, patvirtinti LR Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „*Dėl bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo*“ (šis nutarimas numato perinčių paukščių populiacijų apsaugai svarbių vietų apsaugą ir tvarkymą). Paukščių rūšių geros apsaugos būklės kriterijų sąrašas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 „*Dėl Paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo*“ (suvestinė redakcija nuo 2022-02-10), reglamentuoja PAST saugomų paukščių rūšių veisimosi vietų apsaugą, ūkinės veiklos apribojimus paukščių veisimosi bei ramybės laikotarpiu, taip pat papildomą apsaugą „NATURA 2000“ teritorijos artimoje aplinkoje.

9 pav. Meldinė nendrinukė (*Acrocephalus paludicola*)

12 lentelė. Paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje

PAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Dainavos giria (LTVARB005)	277199,1	Latežerio	892,2	Varėnos raj., Alytaus raj., Lazdijų raj., Druskininkų savivaldybės	LRV 2004-04-08 nutarimas Nr. 399	tetervinai (*Tetrao tetrix*), kurtiniai (Tetrao urogallus), lututės (*Aegolius funereus*), lėliai (*Caprimulgus europaeus*), žalvarniai (*Coracias garrulus*), ligutės (*Lullula arborea*), tulžiai (*Alcedo atthis*)	PAST ribos sutampa su Dzūkijos nacionalinio parko ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 740 „*Dėl Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“ išskyrus šio parko Merkinės geomorfologinį ir Merkinės urbanistinį draustinius, rekreacinio, žemės ūkio ir kitos (gyvenamosios) paskirties prioriteto funkcines zonas
		Merkinės	5415,2				
		Musteikos	5762,3				
Metelių, Dusios ir Obelijos ežerai (LTALYB001)	4479,5	Krosnos	14,8	Lazdijų raj. ir Alytaus raj. savivaldybės	LRV 2004-04-08 nutarimas Nr. 399	didieji baubliai (*Botaurus stellaris*), rudės (*Aythya nyroca*), nendrinės lingės (*Circus aeruginosus*), švygždos (*Porzana porzana*), plovinės vištelės (*Porzana parva*), mėlyngurklės (*Luscinia svecica*); migruojančių vandens paukščių sankaupų vieta	Ribos nustatomos pagal planą (LR aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. D1-284, 12 priedas)
Pertako miškas (LTLAZB003)	2253,5	Ančios	659,2	Lazdijų raj. savivaldybė	LRV 2005-06-30 nutarimas Nr. 729	kurtiniai (*Tetrao urogallus*)	PAST ribos sutampa su Pertako miško biosferos poligono ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. D1-111 „*Dėl Pertako miško biosferos poligono įsteigimo, jo nuostatų ir ribų patvirtinimo*“
		Kapčiamiesčio	369,0				

PAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės (LTALYB003)	18489,7	Krosnos	279,0	Marijampolės, Alytaus raj., Lazdijų raj. savivaldybės	LRV 2004-04-08 nutarimas Nr. 399	didieji baubliai (*Botaurus stellaris*), nendrinės lingės (*Circus aeruginosus*), pievinės lingės (*Circus pygargus*), griežlės (*Crex crex*), tetervinai (*Tetrao tetrix*), švygždos (*Porzana porzana*), plovinės vištelės (*Porzana parva*), gervės (*Grus grus),* tikučiai (*Tringa glareola*), juodosios žuvėdros (*Chlidonias niger*), (vidutiniai margieji geniai (*Dendrocopos medius*), baltnugariai geniai (*Dendrocopos leucotos*), mėlyngurklės (*Luscinia svecica*), meldinės nendrinukės (*Acrocephalus paludicola*); migruojančių gervių (*Grus grus*), baltakakčių žąsų (*Anser albifrons*) ir želmeninių žąsų (*Anser fabalis*) sankaupų vieta	ribos sutampa su Žuvinto biosferos rezervato ribomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 977 „*Dėl Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“
Iš viso:	302421,8		13391,7				

**Plotas, vadovaujantis Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis*
***PAST plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

SANTRUMPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:
LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė;
PAST – paukščių apsaugai svarbi teritorija;
LR – Lietuvos Respublika.

2.2.2. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST)

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje įsteigtos 26 buveinių apsaugai svarbių teritorijų (13 lentelė):

1. **Ančios ežero šiaurinė apyežerė;**
2. **Avirės upė;**
3. **Avirės upė II;**
4. **Baltosios Ančios apylinkės;**
5. **Bestraigiškių kaimo apylinkės;**
6. **Bilsinyčios upės apylinkės;**
7. **Cimokinė;**
8. **Cimokinė II;**
9. **Dainaviškių pelkės;**
10. **Dainavos giria;**
11. **Ilgininkų miško dalis;**
12. **Kauknorio apylinkės;**
13. **Krakinio pelkė;**
14. **Kučiuliškės – Drapalių kaimo apylinkės;**
15. **Kučiuliškės – Drapalių kaimo apylinkės II;**
16. **Liubelio miškas;**
17. **Liūnelio ežeras ir jo apyežerės;**
18. **Margų kaimo apylinkės;**
19. **Merkio upė;**
20. **Metelių regioninis parkas;**
21. **Pertako apylinkės;**
22. **Petroškų miškas;**
23. **Raigardo apylinkės;**
24. **Stankūnų kaimo apylinkės;**
25. **Veisiejų regioninis parkas;**
26. **Žuvinto ežeras ir Buktos miškas.**

Sudarytas vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašas patvirtintas aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „*Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo*“. Į šį sąrašą įtrauktos šios teritorijos: Baltosios Ančios apylinkės (LTDRU0009), Bestraigiškių kaimo apylinkės (LTLAZ0037), Bilsinyčios upės apylinkės (LTDRU0008), Dainaviškių pelkės (LTLAZ0023), Dainavos giria (LTVAR0017), Ilgininkų miško dalis (LTLAZ0025), Kauknorio apylinkės (LTLAZ0044), Kučiuliškės–Drapalių kaimo apylinkės (LTLAZ0001), Margų kaimo apylinkės (LTLAZ0035), Merkio upė (LTVAR0011), Pertako apylinkės (LTLAZ0047), Raigardo apylinkės (LTDRU0007), Veisiejų regioninis parkas (LTLAZ0022), Žuvinto ežeras ir Buktos miškas (LTALY0005), Kučiuliškės–Drapalių kaimo apylinkės II (LTLAZ0045), Avirės upė II (LTDRU0010), Cimokinė II (LTDRU0011).

Sudarytas buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „*Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo*“. Į šį sąrašą įtrauktos šios teritorijos: Ančios ežero šiaurinė apyežerė (LTLAZ0021), Avirės upė (LTDRU0003), Cimokinė (LTDRU0005), Krakinio pelkė (LTLAZ0003), Liubelio miškas (LTLAZ0015), Liūnelio ežeras ir jo apyežerės (LTLAZ0019), Metelių regioninis parkas (LTLAZ0010), Petroškų miškas (LTLAZ0020), Stankūnų kaimo apylinkės (LTLAZ0036).

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas buveinių apsaugai svarbiose teritorijose (BAST) – 19142,6 ha (13 lentelė).

13 lentelė. Buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST) regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje

BAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Ančios ežero šiaurinė apyežerė (LTLAZ0021)	16,4	Leipalingio	2,2	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2020-08-05 įsakymas Nr. D1-473	6410 Melvenynai, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7230 Šarmingos žemapelkės, 91E0 Aliuviniai miškai	Patenka į Veisiejų regioninį parką (dalis regioninio parko ekologinės apsaugos zonos)
Avirės upė (LTDRU0003)	54,5	Grūto	17,9	Druskininkų savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-03-24 įsakymas Nr. D1-166	9010 Vakarų taiga, 9050 Rūšių turtingi eglynai, 91E0 Aliuviniai miškai, Ūdra	Teritorija patenka į Avirės valstybinį hidrografinį draustinį (dalis draustinio)
Avirės upė II (LTDRU0010)	534,0	Grūto	83,2	Druskininkų savivaldybė	LR aplinkos ministro 2022-07-15 įsakymas Nr. D1-232	9010 Vakarų taiga, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91E0 Aliuviniai miškai	
		Leipalingio	192,1				
Baltosios Ančios apylinkės (LTDRU0009)	165,7	Ančios	90,7	Druskininkų, Lazdijų raj. savivaldybės	LR aplinkos ministro 2021-09-07 įsakymas Nr. D1-519	2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės, 6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 91E0 Aliuviniai miškai	
Bestraigiškių kaimo apylinkės (LTLAZ0037)	62,2	Leipalingio	45,4	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2009-11-03 įsakymas Nr. D1-654	Balinis vėžlys	
Bilsinyčios upės apylinkės (LTDRU0008)	197,0	Ančios	156,0	Druskininkų savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-03-24 įsakymas Nr. D1-163	9010 Vakarų taiga, 91E0 Aliuviniai miškai, Mažoji nėgė	
		Grūto	28,1				

BAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Cimokinė (LTDRU0005)	366,7	Latežerio	366,7	Druskininkų savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-03-24 įsakymas Nr. D1-166	7230 Šarmingos žemapelkės, 9010 Vakarų taiga, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, 91T0 Kerpiniai pušynai	Ribos sutampa su Cimakavo ornitologinio draustinio ribomis
Cimokinė II (LTDRU0011)	1244,0	Grūto	34,6	Varėnos r., Druskininkų sav.	LR aplinkos ministro 2022-07-15 įsakymas Nr. D1-232	9010 Vakarų taiga, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai	
		Latežerio	1197,9				
Dainaviškių pelkės (LTLAZ0023)	57,5	Kapčiamiesčio	17,5	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	7110 Aktyvios aukštapelkės	Patenka į Veisiejų regioninį parką (dalis regioninio parko Ančios kraštovaizdžio draustinio)

BAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Dainavos giria (LTVAR0017)	54832,6	Latežerio Merkinės Musteikos	892,2 5410,5 5762,6	Alytaus raj., Lazdijų raj., Varėnos raj., Druskininkų savivaldybės	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės, 3130 Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis, 3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 3260 Upių sraunumos su kurklių bendrijomis, 4030 Viržynai, 5130 Kadagynai, 6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievės, 6210 Stepinės pievos, 6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 6530 Miškapievės, 7110 Aktyvios aukštapelkės, 7120 Degradavusios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7220 Šaltiniai su besiformuojančiais tufais, 9010 Vakarų taiga, 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 9160 Skroblynai, 9180 Griovų ir šlaitų miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, 91T0 Kerpiniai pušynai, Žaliasis sėmainis, Didysis auksinukas, Dvilapis purvuolis, Kartuolė, Kūdrinis pelėausis, Mažoji nėgė, Paprastasis kirtiklis, Paprastasis kūjagalvis, Pelkinė uolaskėlė, Plačialapė klumpaitė, Plikažiedis linlapis, Pleištinė skėtė, Purpurinis plokščiavabalis, Raudonpilvė kūmutė, Salatis, Skiauterėtasis tritonas, Smiltyninis gvazdikas, Stačioji dirvuolė, Šarvuotoji skėtė, Šiaurinis auksinukas, Šneiderio kirmvabalis, Ūdra, Vėjalandė šilagėlė, Žvilgančioji riestūnė, Balinis vėžlys, Keturdantė suktenė	Ribos sutampa su Dzūkijos nacionalinio parko ribomis, išskyrus šio parko Merkinės geomorfologinį, Merkinės urbanistinį draustinius, rekreacinio, žemės ūkio ir gyvenamojo prioriteto zonas.

BAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Ilgininkų miško dalis (LTLAZ0025)	85,5	Leipalingio	81,5	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai	Patenka į Veisiejų regioninį parką (dalis Ančios kraštovaizdžio draustinio ir Ilgininkų hidrografinio draustinio)
Kauknorio apylinkės (LTLAZ0044)	218,7	Kapčiamiesčio	154,7	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-11-11 įsakymas Nr. D1-663	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 4030 Viržynai, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 91D0 Pelkiniai miškai	
Krakinio pelkė (LTLAZ0003)	157,1	Kapčiamiesčio	143,5	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-09-07 įsakymas Nr. D1-518	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 91D0 Pelkiniai miškai	Ribos sutampa su Krakinio valstybinio telmologinio draustinio ribomis.
Kučiuliškės – Drapalių apylinkės (LTLAZ0001)	152	Leipalingio	34,6	Lazdijų r., Druskininkų sav.	LR aplinkos ministro 2022-07-15 įsakymas Nr. D1-232	Balinis vėžlys, Raudonpilvė kūmutė, Skiauterėtasis tritonas, 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9010 Vakarų taiga, 91D0 Pelkiniai miškai	
		Merkinės	2,5				
Kučiuliškės - Drapalių apylinkės II (LTLAZ0045)	65,0	Leipalingio	64,8	Druskininkų sav., Lazdijų r.	LR aplinkos ministro 2022-07-15 įsakymas Nr. D1-232	9010 Vakarų taiga	
Liubelio miškas (LTLAZ0015)	146,0	Leipalingio	142,3	Lazdijų raj. savivaldybė	LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 6410 Melvenynai, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7210 Žemapelkės su šakotąja ratainyte, 7230 Šarmingos žemapelkės, 9010 Vakarų taiga, 9080 pelkėti lapuočių miškai, 91E0 Aliuviniai miškai	Patenka į Veisiejų regioninį parką (Liubelio gamtinis rezervatas ir dalis Šlavanto kraštovaizdžio draustinio)

BAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Liūnelio ežeras ir jo apyežerės (LTLAZ0019)	45,5	Leipalingio	18,3	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-06-07 įsakymas Nr. D1-350	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis, 3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 5130 Kadagynai, 6210 Stepinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai, 9070 Medžiais apaugusios ganyklos, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, Plikažiedis linlapis, Plačialapė klumpaitė	Ribos sutampa su Veisiejų regioninio parko Liūnelio rezervato ribomis
Margų kaimo apylinkės (LTLAZ0035)	11,0	Leipalingio	1,8	Druskininkų savivaldybė	LR aplinkos ministro 2009-11-03 įsakymas Nr. D1-654	Balinis vėžlys	

BAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Merkio upė (LTVAR0011)	2223,5	Merkinės	4,7	Šalčininkų raj., Trakų raj., Varėnos raj. savivaldybės	LR aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymas Nr. D1-210	2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės, 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 3260 Upių sraunumos su kurklių bendrijomis, 6120 Karbonatinių smėlynų pievos, 6230 Rūšių turtingi briedgaurynai, 6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6410 Melvenynai, 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų, 9070 Medžiais apaugusios ganyklos, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, 91T0 Kerpiniai pušynai, Didysis auksinukas, Kartuolė, Mažoji nėgė, Paprastasis kirtiklis, Paprastasis kūjagalvis, Pleištinė skėtė, Ūdra	Patenka į Dzūkijos nacionalinį parką ir į Merkio valstybinį ichtiologinį draustinį (dalis draustinio).

BAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Metelių regioninis parkas (LTLAZ0010)	17004,8	Krosnos	3059,7	Alytaus raj., Lazdijų raj. savivaldybės	LR aplinkos ministro 2021-06-07 įsakymas Nr. D1-350	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis, 3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievės, 6210 Stepinės pievos, 6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 6530 Miškapievės, 7110 Aktyvios aukštapelkės 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 9160 Skroblynai, 9180 Griovų ir šlaitų miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, Paprastasis kirtiklis, Balinis vėžlys, Didysis auksinukas, Ūdra, Kūdrinis pelėausis, Niūriaspalvis auksavabalis, Šarvuotoji skėtė, Skiauterėtasis tritonas, Mažoji suktenė, Pūstoji suktenė, Raudonpilvė kūmutė, Plačialapė klumpaitė, Žvilgančioji riestūnė, Plikažiedis linlapis	Ribos sutampa su Metelių regioninio parkos ribomis, išskyrus rekreacinės bei gyvenamosios paskirties prioriteto funkcines zonas
Pertako apylinkės (LTLAZ0047)	613,8	Ančios	469,2	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-11-11 įsakymas Nr. D1-663	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 6120 Karbonatinių smėlynų pievos, 6450 Aliuvinės pievos, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9010 Vakarų taiga, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 9180 Griovų ir šlaitų miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, 91T0 Kerpiniai pušynai	
		Kapčiamiesčio	27,8				

BAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Petroškų miškas (LTLAZ0020)	739,2	Krosnos	53,6	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-03-24 įsakymas Nr. D1-166	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 6210 Stepinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 6530 Miškapievės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9050 Rūšių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 9160 Skroblynai, 9180 Griovų ir šlaitų miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, Balinis vėžlys, Skiauterėtasis tritonas	Ribos sutampa su Veisiejų regioninio parko Ringeliškės botaninio draustinio ribomis
Raigardo apylinkės (LTDRU0007)	203,1	Grūto	29,8	Druskininkų savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-03-24 įsakymas Nr. D1-163	6270 Rūšių turtingi smilgynai, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 9010 Vakarų taiga	
Stankūnų kaimo apylinkės (LTLAZ0036)	64,0	Krosnos	5,8	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-03-24 įsakymas Nr. D1-166	Balinis vėžlys, Raudonpilvė kūmutė	Teritorija patenka į Veisiejų regioninį parką (dalis miškų ūkio zonos ir ekologinės apsaugos prioriteto zonos)
Veisiejų regioninis parkas (LTLAZ0022)	2800,1	Kapčiamiesčio	29,7	Lazdijų raj. savivaldybė	LR aplinkos ministro 2021-12-17 įsakymas Nr. D1-752	2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės, 3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis, 6210 Stepinės pievos, 6530 Miškapievės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 9160 Skroblynai, 9180 Griovų ir šlaitų miškai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, 91T0 Kerpiniai pušynai, Šarvuotoji skėtė	Patenka į Veisiejų regioninį parką
		Leipalingio	241,7				

BAST pavadinimas (ES kodas)	Bendras plotas, ha*	Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai, ha**	Adresas	Kada ir kieno nutarimu nustatyta	Gamtinės vertybės	Pastabos
Žuvinto ežeras ir Buktos miškas (LTALY0005)	15867,8	Krosnos	279,0	Alytaus raj., Lazdijų raj., Marijampolės savivaldybės	LR Vyriausybės 2009-03-04 nutarimas Nr. 192	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis, 3160 Natūralūs distrofiniai ežerai, 6410 Melvenynai, 6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai, 6450 Aliuvinės pievos, 6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 7110 Aktyvios aukštapelkės, 7120 Degradavusios aukštapelkės, 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės, 7230 Šarmingos žemapelkės, 9050 Žolių turtingi eglynai, 9080 Pelkėti lapuočių miškai, 9160 Skroblynai, 91D0 Pelkiniai miškai, 91E0 Aliuviniai miškai, Baltamargė šaškytė, Didysis auksinukas, Dvilapis purvuolis, Mažoji suktenė, Pelkinė uolaskėlė, Plačioji dusia, Raudonpilvė kūmutė, Ūdra, Žvilgančioji riestūnė	Ribos sutampa su Žuvinto biosferos rezervato ribomis, išskyrus žemės ūkio prioriteto funkcinę zoną, esančią šiaurinėje biosferos rezervato dalyje, Daukšių kadastrinėje vietovėje
		VISO:	**19142,6**				

**Plotas apskaičiuotas vadovaujantis Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis*
***BAST plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

SANTRUMPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:
BAST – buveinių apsaugai svarbi teritorija;
LR – Lietuvos Respublika.

2.2.2.1. EB svarbos gamtinių buveinių tipų, esančių valstybinės reikšmės miškuose, trumpa charakteristika

Europos Sąjungos šalys 1991 metais, priimdamos Buveinių direktyvą 92/EEB, nusprendė sukurti ekologinį tinklą, kuris apjungtų natūralias ir pusiau natūralias buveines ir nykstančių gyvūnų bei augalų paplitimo vietas į bendrą saugomų teritorijų tinklą – „NATURA 2000“.

„NATURA 2000“ – tai vieningas specialių saugomų teritorijų Europos ekologinis tinklas, sudarytas iš teritorijų, kuriose yra į Buveinių direktyvos 92/4EEB I priedą įrašyti natūralių buveinių tipai ir į II priedą įrašytų rūšių buveinės, sudaro galimybę palaikyti, o kur reikia ir atstatyti iki geros apsaugos būklės natūralių buveinių tipus ir rūšių buveines jų natūraliame paplitimo areale.

„NATURA 2000“ teritorijose turi būti garantuojama, kad ekologinė vertė, dėl kurios jos buvo įjungtos į „NATURA 2000“ tinklą, nebus pabloginta. Teritorijos naudojimas žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės ar kitais tikslais išlaikomas ankstesnių apimčių, jeigu jis nedaro neigiamo ilgalaikio poveikio natūralioms buveinėms ir rūšims. Ūkinių veiklų nesiekiama apriboti, jeigu jos vykdomos pagal teisės aktų reikalavimus, o nauji planai ir projektai rengiami bei įgyvendinami atlikus tinkamą išankstinį įvertinimą. Yra tokių pusiau natūralių buveinių (pvz. pievos ir ganyklos), kurių išlikimas yra tiesiogiai priklausomas nuo jas suformavusios ekstensyvios žemės ūkio veiklos (ganymo ir šienavimo) tęstinumo.

Lietuva – pirmoji Baltijos regiono valstybė, atlikusi Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių inventorizaciją. Buveinių inventorizacijos metu buvo surinkti tikslūs jų plotų lokalizacijos duomenys, nurodantys apsaugos būklę ne tik Europos ekologinio tinklo „NATURA 2000“ teritorijose, bet ir už jų ribų.

Šalies teritorija plyti pereinamojoje spygliuočių miškų ir plačialapių miškų zonoje, kurioje esama pietinės taigos ir nemoralinių miškų augalijos elementų. Dėl šių priežasčių Lietuvoje yra susiformavusi didelė miškų buveinių įvairovė, buveinių vidinė struktūra sudėtinga, dažnai netipiška (Rašomavičius, 2012). Natūralių gamtos sistemų įtraukimas į ekologinius tinklus ir saugomų teritorijų valdymas, taip pat turi reikšmę biologinės įvairovės išsaugojimui. Europinė biologinės ir kraštovaizdžio įvairovės strategija buvo priimta su tikslu sustabdyti ir išsaugoti intensyvų natūralių buveinių nykimą, palaikyti rūšių išsaugojimą (EUCC, 2000).

Vadovaujantis Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos biologinės įvairovės informacinės sistemos duomenimis (biomon.lt) bei EB svarbos natūralių buveinių plotais, skelbiamais Lietuvos erdvinės informacijos portale (www.geoportal.lt) „WMS. Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės (ribos)“ regioninio padalinio administruojamuose BAST miškuose aptinkami šie EB svarbos gamtinių buveinių tipai (prioritetinės Europos Bendrijos svarbos gamtinės buveinės pažymėtos – „*“):

3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis	2,7 ha
3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	1,9 ha
3160 Natūralūs distrofiniai ežerai	0,8 ha
4030 Viržynai	34,1 ha
5130 Kadagynai	2,0 ha
6210 Stepinės pievos	4,6 ha
6410 Melvenynai	0,1 ha
6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai	0,1 ha
6450 Aliuvinės pievos	13,7 ha
6510 Šienaujamos mezofitų pievos	0,8 ha
6530* Miškapievės	0,1 ha
7110* Aktyvios aukštapelkės	198,7 ha
7120 Degradavusios aukštapelkės	3,8 ha
7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	60,6 ha

7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	10,9 ha
7210* Žemapelkės su šakotąja ratainyte	0,4 ha
7230 Šarmingos žemapelkės	14,2 ha
9010* Vakarų taiga	1805,3 ha
9020* Plačialapių ir mišrūs miškai	1,4 ha
9050 Žolių turtingi eglynai	586,5 ha
9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	26,0 ha
9070 Medžiais apaugusios ganyklos	0,8 ha
9080* Pelkėti lapuočių miškai	623,2 ha
9160 Skroblynai	405,1 ha
9180* Griovų ir šlaitų miškai	10,6 ha
91D0* Pelkiniai miškai	960,7 ha
91E0* Aliuviniai miškai	382,6 ha
91T0 Kerpiniai pušynai	307,1 ha

3.2.2.2. EB svarbos gamtinių buveinių tipų pasiskirstymas girininkijų miškuose

Lietuvoje saugomos jūros, pajūrio, gėlųjų vandenų, pievų, pelkių, atodangų, miškų ir saugomų gyvūnų ir augalų rūšių buveinės. Jos nustatomos atliekant mokslinius tyrimus, inventorizuojant saugomas buveines, kurios išskiriamos vadovaujantis Europos Komisijos parengtu Europos Sąjungos Buveinių interpretavimo vadovu, kaupiant ir analizuojant duomenis apie saugomų rūšių populiacijas. Sudarytas buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašas, patvirtintas LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „*Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo*“ (paskutinė redakcija: 2022 m. gegužės 5 d.). Pagal šį sąrašą patvirtintose buveinių apsaugai svarbiose teritorijose (BAST) inventorizuotų EB svarbos gamtinių buveinių plotų pasiskirstymas regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikiamas 14 lentelėje.

14 lentelė. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose įsteigtų EB svarbos natūralių buveinių plotų pasiskirstymas (LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. D1-317)

Eil. Nr.	BAST pavadinimas	EB svarbos gamtinės buveinės	EB svarbos gamtinės buveinės plotas, ha*
Krosnos girininkija			
1.	Metelių regioninis parkas	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis	2,7
		6210 Stepinės pievos	0,6
		6530* Miškapievės	0,1
		7110* Aktyvios aukštapelkės	0,7
		7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	6,1
		9050 Žolių turtingi eglynai	495,6
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	150,8
		9160 Skroblynai	400,6
		9180* Griovų ir šlaitų miškai	1,5
		91D0* Pelkiniai miškai	17,0
		91E0* Aliuviniai miškai	99,7
2.	Petroškų miškas	9050 Žolių turtingi eglynai	7,9
		Iš viso:	**1183,3**
Kapčiamiesčio girininkija			
1.	Krakinio pelkė	91D0* Pelkiniai miškai	136,2
		Iš viso:	**136,2**

Eil. Nr.	BAST pavadinimas	EB svarbos gamtinės buveinės	EB svarbos gamtinės buveinės plotas, ha*
Leipalingio girininkija			
1.	Ančios ežero šiaurinė apyežerė	6410 Melvenynai	0,1
		7230 Šarmingos žemapelkės	0,1
		91E0* Aliuviniai miškai	1,6
2.	Liubelio miškas	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	1,9
		7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	1,0
		7210* Žemapelkės su šakotąja ratainyte	0,4
		7230 Šarmingos žemapelkės	1,5
		9010* Vakarų taiga	82,1
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	7,0
		91E0* Aliuviniai miškai	12,4
3.	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	5130 Kadagynai	2,0
		6210 Stepinės pievos	1,2
		6510 Šienaujamos mezofitų pievos	0,6
		9020* Plačialapių ir mišrūs miškai	1,4
		9070 Medžiais apaugusios ganyklos	0,8
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,8
		Iš viso:	**115,9**
Grūto girininkija			
1.	Avirės upė	9050 Žolių turtingi eglynai	8,0
		Iš viso:	**8,0**
Latežerio girininkija			
1.	Cimokinė	7230 Šarmingos žemapelkės	12,6
		9010* Vakarų taiga	38,2
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	44,2
		91D0* Pelkiniai miškai	51,3
		91E0* Aliuviniai miškai	126,3
		91T0 Kerpiniai pušynai	3,2
		Iš viso:	**275,8**
		IŠ VISO:	**1719,2**

**EB svarbos buveinių plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

Pagal šį sąrašą (*LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. D1-317)* bendras EB svarbos gamtinių buveinių plotas regioninio padalinio administruojamuose miškuose **– 1719,2** ha. Gamtinės buveinės didžiausią plotą užima Krosnos girininkijoje – **1183,3 ha**, mažiausią Grūto girininkijoje – **8,0 ha**.

Inventorizuotose EB svarbos buveinėse (*pagal LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymą Nr. D1-317*) numatomi apsaugos tikslai. Buveinės pagal nustatytus apsaugos tikslus pasiskirsto taip:

- išsaugoti palankią būklę – 1419,0 ha;
- atkurti palankią būklę – 203,0 ha;
- pasiekti buveinės susiformavimą – 97,2 ha.

Atsižvelgiant į EB svarbos gamtinių buveinių apsaugos tikslus, esant poreikiui (siekiant pagerinti arba išsaugoti palankią buveinių būklę; siekiant buveinių susiformavimo) šiose buveinėse gali būti vykdomi specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (dažniausiai vykdoma invazinių rūšių naikinimas, medyno tinkamo skalsumo ir struktūros palaikymas, trako šalinimas, eglių šalinimas, sukcesijos stabdymas ir kt.), jeigu tai neprieštarauja galiojantiems teisės aktams.

Sudarytas vietovių, atitinkančių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašas patvirtintas LR aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „*Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo*“ (paskutinė redakcija: 2022 m. liepos 16 d.). Pagal šį sąrašą patvirtintose BAST inventorizuotų EB svarbos gamtinių buveinių plotų pasiskirstymas regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikiamas 15 lentelėje.

15 lentelė. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose įsteigtų EB svarbos natūralių buveinių plotų pasiskirstymas (LR aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. D1-210)

Eil. Nr.	BAST pavadinimas	EB svarbos gamtinės buveinės	EB svarbos gamtinės buveinės plotas, ha*
Kapčiamiesčio girininkija			
1	Kauknorio apylinkės	4030 Viržynai	0,6
		9010* Vakarų taiga	28,3
		9050 Žolių turtingi eglynai	2,1
		91D0* Pelkiniai miškai	10,9
2.	Pertako apylinkės	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,7
		9180* Griovų ir šlaitų miškai	0,5
3.	Veisiejų regioninis parkas	9010* Vakarų taiga	3,3
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,7
		Iš viso:	**51,1**
Leipalingio girininkija			
1.	Avirės upė II	9010* Vakarų taiga	61,4
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	3,1
		91E0* Aliuviniai miškai	3,7
2	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai	0,1
		7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	1
		9010* Vakarų taiga	9,1
		91D0* Pelkiniai miškai	2,3
3.	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės II	9010* Vakarų taiga	57,0
4.	Veisiejų regioninis parkas	9080* Pelkėti lapuočių miškai	4,1
		91D0* Pelkiniai miškai	5,1
		91E0* Aliuviniai miškai	5,3
		91T0 Kerpiniai pušynai	2,6
		Iš viso:	**154,8**
Merkinės girininkija			
1.	Dainavos giria	6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai	0,1
		6510 Šienaujamos mezofitų pievos	0,1
		7110* Aktyvios aukštapelkės	17
		7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	9,4
		7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	10,2
		9010* Vakarų taiga	387,8
		9050 Žolių turtingi eglynai	30,8
		9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	18,4
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	59,6
		9160 Skroblynai	4,5
		9180* Griovų ir šlaitų miškai	8,6
		91D0* Pelkiniai miškai	16,5
		91E0* Aliuviniai miškai	32,7
		91T0 Kerpiniai pušynai	180,4
2.	Merkio upė	6510 Šienaujamos mezofitų pievos	0,1
		9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	0,4
		91E0* Aliuviniai miškai	2,6
Iš viso:			**776,1**

Eil. Nr.	BAST pavadinimas	EB svarbos gamtinės buveinės	EB svarbos gamtinės buveinės plotas, ha*
Ančios girininkija			
1.	Bilsinyčios upės apylinkės	9010* Vakarų taiga	65
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,7
		91E0* Aliuviniai miškai	2,5
2.	Baltosios Ančios apylinkės	9010* Vakarų taiga	17
		9050 Žolių turtingi eglynai	28,8
		91E0* Aliuviniai miškai	16,4
3.	Pertako apylinkės	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai	0,7
		7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	2,7
		9010* Vakarų taiga	11,6
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	15,4
		91D0* Pelkiniai miškai	24,6
		91T0 Kerpiniai pušynai	0,9
		Iš viso:	**187,3**
Grūto girininkija			
1.	Bilsinyčios upės apylinkės	9010* Vakarų taiga	11,2
		91E0* Aliuviniai miškai	2,6
2.	Raigardo apylinkės	9010* Vakarų taiga	1,8
3.	Avirės upė II	9010* Vakarų taiga	23,2
4.	Cimokinė II	9010* Vakarų taiga	14,3
		Iš viso:	**53,1**
Latežerio girininkija			
1.	Dainavos giria	7110* Aktyvios aukštapelkės	11,1
		7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	11,1
		9010* Vakarų taiga	5,6
		91E0* Aliuviniai miškai	0,1
		91T0 Kerpiniai pušynai	17,2
2.	Cimokinė II	9010* Vakarų taiga	196,6
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	59,9
		91D0* Pelkiniai miškai	76,4
		91E0* Aliuviniai miškai	58,7
		Iš viso:	**436,7**
Musteikos girininkija			
1.	Dainavos giria	4030 Viržynai	33,5
		6210 Stepinės pievos	2,8
		7110* Aktyvios aukštapelkės	169,9
		7120 Degradavusios aukštapelkės	3,8
		7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	27,8
		7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	0,7
		9010* Vakarų taiga	737,9
		9050 Žolių turtingi eglynai	13,3
		9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	7,2
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	242,2
		91D0* Pelkiniai miškai	593,4
		91E0* Aliuviniai miškai	16,7
		91T0 Kerpiniai pušynai	102,8
		Iš viso:	**1952,0**
		IŠ VISO:	**3614,2**

**EB svarbos buveinių plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

Pagal šį sąrašą (*LR aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. D1-210)* bendras EB svarbos gamtinių buveinių plotas regioninio padalinio administruojamuose miškuose – **3614,2** ha. Gamtinės buveinės didžiausią plotą užima Musteikos girininkijoje – 1952,0 ha, mažiausią Kapčiamiesčio girininkijoje – 51,1 ha.

Dalyje patvirtintų BAST (*2018 m. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-317*) ir vietovių atitinkančių BAST atrankos kriterijus (*2009 m. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-210*) kol kas nepateikiama EB svarbos buveinių lokalizacija, nes inventorizavimo ir kartografavimo procesai dar nėra baigti, nėra nustatyti jų apsaugos tikslai.

Prie tokių BAST patenka ir trys, esančios Druskininkų regioninio padalinio administruojamuose miškuose: Žuvinto ežeras ir Buktos miškas, Ilgininkų miško dalis ir Bestraigiškių kaimo apylinkės. Kol šiose BAST nebus patikslintos ir aplinkos ministro patvirtintos EB svarbos gamtinių buveinių ribos, naudojami Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių plotai, kurie skelbiami Lietuvos erdvinės informacijos portale (www.geoportal.lt) „WMS. Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės (ribos)“. Pagal šiuos duomenis EB svarbos gamtinių buveinių plotų pasiskirstymas regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikiamas 16 lentelėje.

16 lentelė. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose įsteigtų EB svarbos natūralių buveinių plotų pasiskirstymas (WMS. Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės (ribos))

Eil. Nr.	BAST pavadinimas	EB svarbos gamtinės buveinės	EB svarbos gamtinės buveinės plotas, ha*
Krosnos girininkija			
1.	Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	6450 Aliuvinės pievos	13,7
		7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	1,5
		9080* Pelkėti lapuočių miškai	28
		91D0* Pelkiniai miškai	25,5
		Iš viso:	**68,7**
Leipalingio girininkija			
1.	Ilgininkų miško dalis	9010* Vakarų taiga	53,9
2.	Bestraigiškių kaimo apylinkės	91D0* Pelkiniai miškai	1,5
		91E0* Aliuviniai miškai	1,3
		Iš viso:	**56,7**
		IŠ VISO:	**125,4**

**EB svarbos buveinių plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

Pagal Lietuvos erdvinės informacijos portalo duomenis bendras EB svarbos gamtinių buveinių plotas regioninio padalinio administruojamuose miškuose – **125,4** ha.

Bendras Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių plotas regioninio padalinio administruojamuose miškuose – **5458,8** ha. Didžiausią plotą užima šios miško buveinės – 9010* Vakarų taigą (1805,3 ha), 91D0* Pelkiniai miškai (960,7 ha) ir 9080*Pelkėti lapuočių miškai (623,2 ha). Iš pelkių buveinių didžiausią plotą užima 7110* Aktyvios aukštapelkės (198,7 ha), iš pievų buveinių – 6540 Aliuvinės pievos (13,7 ha). Bendras Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių sąrašas pateikiamas 5 priede.

Regioninio padalinio administruojamuose buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) miškuose esančių EB svarbos gamtinių buveinių ribų lokalizacija pateikiama girininkijų gamtosauginiuose žemėlapiuose.

2.2.2.3. EB svarbos gamtinių buveinių apsauga

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „*Dėl bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo*“ (paskutinė redakcija – 2018 m. liepos 17 d.) patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai reglamentuoja EB svarbos gamtinės buveinės tipą ir saugomų augalų ir gyvūnų rūšių poreikius, buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ir būtinų jų apsaugos priemonių nustatymą, taip pat EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių, kurių apsaugai nustatytos buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos, blogėjimo ir rūšių reikšmingo trikdymo prevenciją. Pagal šį nutarimą:

1. **siekiant užtikrinti gėlųjų vandenų buveinių apsaugą ir tvarkymą:**

- *3130 Mažai mineralizuotų ežerų su būdmainių augalų bendrijomis, 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis buveinėse:* negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės, statomi kiti statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos kultūrinės pievos, eksploatuojamos naudingosios iškasenos; negali būti įveisiamos nevietinės, invazinės žuvys vandens telkiniuose; negali būti žvejojama verslinės žvejybos įrankiais, išskyrus žvejybą statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 d.
- *3150 Natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių ir aštrių bendrijomis buveinėse:* negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; vandens telkinio pakrantės apsaugos juostoje negali būti įrengiamos kultūrinės pievos, tręšiamos natūralios pievos; negali būti įveisiamos nevietinės, invazinės žuvys; negali būti vykdoma verslinė žvejyba, išskyrus žvejybą statomaisiais tinklais nuo spalio 15 d. iki gegužės 15 dienos; negali būti plaukiojama motorinėmis plaukiojimo priemonėmis gegužės–rugsėjo mėnesiais; į ežerą negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.
- *3160 Natūralių distrofinių ežerų buveinėse:* negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos; negali būti įveisiamos nevietinės, invazinės žuvys, vykdoma verslinė žvejyba; negali būti plaukiojama motorinėmis plaukiojimo priemonėmis.

2. **siekiant užtikrinti viržynų ir krūmynų buveinių apsaugą ir tvarkymą:**

- *4030 Viržynų, 5130 Kadagynų buveinės:* negali būti įveisiamas miškas, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama ar kitaip keičiamos natūralios augalų bendrijos; negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos ar kitaip ardomos buveinės; negali būti keičiamas hidrologinis režimas; negali būti verslo tikslais skinamos kadagių uogos ar šakelės; 5130 Kadagynų buveinėse skatinama ganyti gyvulius, šienauti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu, o 4030 Viržynų ir 5130 Kadagynų buveinėse skatinama šalinti savaime plintančius nebūdingus buveinės rūšinei struktūrai medžius ir krūmus.

3. **siekiant užtikrinti pievų buveinių apsaugą ir tvarkymą:**

- *6120 *Karbonatinių smėlynų smiltpievių, 6210 Stepinių pievų, 6230 *Rūšių turtingų briedgaurynų, 6270 *Rūšių turtingų smilgynų, 6410 Melvenynų, 6430 Eutrofinių aukštųjų žolynų, 6450 Aliuvinių pievų buveinėse*: negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos; negali būti įveisiamas miškas ar sodinami pavieniai medžiai ir krūmai, keičiamos natūralios pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama, nupjaunami kupstai, suariami ar kitaip keičiami žolynai; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai; skatinama šienauti, ganyti gyvulius saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu.
- *6510 Šienaujamų mezofitų pievų buveinėse:* negali būti įveisiamas miškas, sausinamos, suariamos pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama, kalkinamas dirvožemis ar kitaip keičiamos natūralios pievos; skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

4. **siekiant užtikrinti pelkių buveinių apsaugą ir tvarkymą:**

- *7110 *Aktyvių aukštapelkių, 7120 Degradavusių aukštapelkių, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinėse:* negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos, sausinamas apypelkis,

vykdoma kita veikla, kuri pažeistų durpių klodą, terštų pelkę ir jos aplinką, pakeistų hidrologinį režimą, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; 100 m atstumu nuo pelkės negali būti plynai kertamas apypelkio miškas neįšalus gruntui; į pelkę negali būti išleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.

- *7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7210 *Žemapelkių su šakotosiomis ratainytėmis buveinėse:* negali būti intensyviai naudojami pelkę maitinančių šaltinių ir požeminiai vandenys; negali būti keičiamas pelkės ir su ja susijusių vandens telkinių hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti statomi statiniai, nesusiję su buveinės išsaugojimo darbais; negali būti tręšiama ir naudojami pesticidai teritorijose, hidrologiniais ryšiais susijusiose su saugoma buveine; į pelkę ar su ja susijusius vandens telkinius negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys.
- *7230 Šarmingų žemapelkių buveinėse:* negali būti keičiamas hidrologinis režimas su pelke susijusiose teritorijose ir vandens telkiniuose, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; į susijusius su pelke vandens telkinius negali būti nuleidžiami nutekamieji ar drenažo vandenys; skatinama šienauti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu.

5. siekiant užtikrinti miškų buveinių apsaugą ir tvarkymą:

- *9010 *Vakarų taigos, 9020 *Plačialapių ir mišriųjų miškų, 9050 Žolių turtingų eglynų, 9060 Spygliuočių miškų ant fluvioglacialinių ozų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 9160 Skroblynų, 9180 *Griovų ir šlaitų miškų, 9190 Sausų ąžuolynų, 91D0 *Pelkinių miškų, 91E0 *Aliuvinių miškų, 91F0 Paupių guobynų, 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse*: negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų, kerpių ar krūmokšnių danga, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus (reikalavimas netaikomas, jeigu miško paklotės suardymo neįmanoma išvengti vykdant leistiną medienos ruošą); 9010 *Vakarų taigos buveinėse negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva mediena, vykdomi miško kirtimai, išskyrus specialiuosius kirtimus, siekiant sukurti įvairiaamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną; 9020 *Plačialapių ir mišriųjų miškų, 9190 Sausų ąžuolynų, 91F0 Paupių guobynų buveinėse negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus specialiuosius kirtimus, siekiant formuoti ir palaikyti įvairiaamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė. Taip pat negali būti kertami brandūs plačialapių rūšių medžiai, šalinama buveinėse susidaranti negyva (stambesnė kaip 30 cm skersmens) mediena; 9050 Žolių turtingų eglynų, 9060 Spygliuočių miškų ant fluvioglacialinių ozų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 9160 Skroblynų, 9180 *Griovų ir šlaitų miškų, 91D0 *Pelkinių miškų, 91E0 *Aliuvinių miškų buveinėse, 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus atrankinius kirtimus, specialiuosius kirtimus, siekiant formuoti ir palaikyti būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė; 9010 *Vakarų taigos ir 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse negali būti sodinamas miškas išdegusiose arba gaisrų pažeistose vietose, mechaniškai ruošiamas kirtaviečių ir gaisraviečių dirvožemis; negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti tręšiama; skatinama nenaudoti pesticidų; skatinamos priemonės, skirtos būdingai medynų rūšinei sudėčiai ir medynų vertikaliajai struktūrai palaikyti; 9160 Skroblynuose galima iškirsti dalį eglių, augančių pirmajame arde.
- *9070 Medžiais apaugusių ganyklų, 6530 *Miškapievių buveinėse:* negali būti suariamos ir sausinamos pievos bei ganyklos; negali būti iškertami pavieniai medžiai ir krūmai, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, taip pat negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva (stambesnė kaip 30 cm skersmens plačialapių medžių) mediena; negali būti įveisiamas miškas; negali būti keičiamos natūralios pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama; skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

3. SAUGOMŲ GYVŪNŲ, AUGALŲ IR GRYBŲ RŪŠIŲ RADAVIETĖS IR AUGAVIETĖS

Lietuvos Respublikos saugomomis gyvūnų, augalų, kerpių, samanų ir grybų rūšimis skelbiamos nykstančios, pažeidžiamos, retos arba endeminės rūšys, kurios tokiomis pripažįstamos vadovaujantis mokslinių tyrimų duomenimis apie jų natūralius arealus, rūšių buveines, populiacijų dydžius ir jų kaitos tendencijas. Šios rūšys yra įrašytos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą, griežtai saugomų rūšių sąrašą ar į Europos Bendrijos svarbos rūšių sąrašą.

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą rengia ir kiekvienais metais jį peržiūri Lietuvos raudonosios knygos komisija. Lietuvos raudonosios knygos komisijos sudarytą Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašą (jo papildymus ir (ar) pakeitimus) tvirtina Aplinkos ministerija. Iš saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo yra išskiriamos griežtai saugomos rūšys, kurių išlikimo tendencijos yra nepalankiausios ir šių rūšių radaviečių ar augaviečių išsaugojimo poreikis yra didžiausias.

Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus tvirtina Aplinkos ministerija. Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašuose išskiriamos prioritetinės Europos bendrijos svarbos rūšys ir rūšys, kurios randamos Lietuvos Respublikos teritorijoje arba gali gyventi Lietuvos gamtinėje aplinkoje. Į sąrašus įtraukiamos rūšys, kurioms gresia pavojus išnykti, rūšys, kurioms gali pakenkti tam tikri jų buveinių pokyčiai, rūšys, kurios laikomos retomis dėl jų mažų populiacijų ar riboto paplitimo arealo; kitos rūšys, kurioms dėl specifinio jų buveinių pobūdžio reikia išskirtinio dėmesio.

10 pav. Lututė (*Aegolius funereus*)

3.1 Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys

Saugoma rūšis – nykstanti, pažeidžiama, reta arba endeminė gyvūnų, augalų arba grybų rūšis, įstatymo nustatyta tvarka įrašyta į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą ir (arba) Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašus arba saugoma pagal tarptautinius susitarimus, taip pat visos laukinių paukščių rūšys, natūraliai paplitusios Europos Sąjungos valstybių narių europinėje teritorijoje. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų, kerpių ir grybų rūšių, įrašytų į Lietuvos raudonąją knygą, radaviečių pasiskirstymas regioninio padalinio girininkijų teritorijose pateikiamas 17 lentelėje. Apibendrinti duomenys apie saugomas rūšis gauti iš Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinės sistemos (SRIS) ir Druskininkų regioninio padalinio.

Informacija apie Lietuvos Respublikos saugomas gyvūnų, augalų, kerpių, samanų ir grybų rūšių radavietes daugiau atspindi jų ištirtumo lygį, o ne faktinę šių objektų padėtį. Detalūs tyrimai atlikti ne visose girininkijų teritorijose.

17 lentelė. Saugomų gyvūnų, augalų, samanų, kerpių ir grybų rūšių radaviečių (vnt.) pasiskirstymas regioninio padalinio administruojamuose miškuose

Girininkija	Augalai	Samanos	Grybai	Kerpės	Žinduoliai	Ropliai ir varliagyviai	Vabzdžiai	Moliuskai	Paukščių radavietės	Paukščių tuokvietės	Paukščių lizdavietės	Iš viso:
Krosnos	31	1	2			3	6		2		17	**62**
Kapčiamiesčio	2						4			2	5	**13**
Leipalingio	38					2					16	**56**
Merkinės	8	1		1	3	6	6				14	**39**
Ančios	2	3								4	9	**18**
Grūto	4			3			8		16	2	24	**57**
Latežerio	9			2					3	2	16	**32**
Musteikos	88	4				2	4	1	1	5	18	**123**
Iš viso:	**182**	**9**	**2**	**6**	**3**	**13**	**28**	**1**	**22**	**15**	**119**	**400**

Vadovaujantis 17 lentelės duomenimis, matome, kad iš viso regioninio padalinio administruojamuose miškuose užfiksuotos **400 saugomų rūšių radavietės**, kurios lokalizuotos iki taksacinių miško sklypų ribų. Sklypų su radavietėmis daugiausia nustatyta Musteikos (123 vnt.) ir Krosnos (62 vnt.) girininkijose. Visų šių objektų išsidėstymas pagal girininkijas pateiktas 6 priede, girininkijų aiškinamuosiuose raštuose ir žemėlapiuose. Už Lietuvos raudonosios knygos gyvūnų ir augalų rūšių radaviečių apsaugą yra atsakingas regioninis padalinys ir saugomų teritorijų direkcijos.

3.2 Lietuvos Respublikos svarbiausios griežtai saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys

Griežtai saugoma rūšis – gyvūnų, augalų ir grybų rūšis, jautri gamtinės aplinkos pokyčiams ir trikdymui, iš Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo išskirta kaip griežtai saugoma ir (arba) įrašyta į Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašą. Lietuvos raudonosios knygos komisijos siūlymu yra sudaromas Lietuvos Respublikos griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašas.

Tam, kad būtų užtikrinta palanki griežtai saugomos rūšies apsaugos būklė, sudaromas svarbiausių griežtai saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių sąrašas. Šios radavietės ir augavietės turi būti apsaugotos nuo neigiamo ūkinės veiklos poveikio, jose tęsiama ir plėtojama ūkinė veikla turi sudaryti griežtai saugomai rūšiai tinkamas sąlygas jos buveinėje.

Į svarbiausių griežtai saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių sąrašą, patvirtintą LR aplinkos ministro 2015 m. sausio 26 d. įsakymu Nr. D1-76 „*Dėl svarbiausių griežtai saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių sąrašo patvirtinimo*“, įrašytos šios, esančios regioninio padalinio administruojamuose miškuose (18 lentelė).

18 lentelė. Svarbiausios griežtai saugomų rūšių radavietės ir augavietės regioninio padalinio administruojamuose miškuose

Eil. Nr.	Pavadinimas (rūšis)	Radavietė	Girininkija	Rajonas
Gyvūnai				
1.	Balinis vėžlys (*Emys orbicularis*)	Kučiuliškės	Merkinės	Lazdijų r.
2.	Žalvarnis (*Coracias garrulus*)	Jaskonių kaimo apylinkės	Grūto	Druskininkų r.
Augalai				
1.	Taurinė pūdmė (*Tofieldia calyculata*)	Liūnelis	Leipalingio	Lazdijų r.

Balinis vėžlys (*Emys orbicularis*) - (11 pav.) balinių vėžlių (*Emydidae*) šeimos roplys. Baliniams vėžliams tinkamiausi negilūs stovintys arba lėtai tekantys vandenys - neišdžiūstančios kūdros pamiškėse, laukymėse, kur gausu nuvirtusių stuobrių ar dumblo, smėlio salelių, seklumų, kur galima šildytis. Pajutę pavojų, slepiasi vandenyje. Žiemojimui vėžliai renkasi gilesnes vietas, kurios aprūpintos deguonimi, dumble tarp medžių šaknų, šaltiniuotuose vietose, kemsynuose, kurių nesukausto įšalas. Šlaitai, kitos smėlingos vietos kiaušiniams dėti turi būti nutolusios nuo vasarojimo telkinių ne toliau kaip per 1 km. Minta vandens ir sausumos gyvūnais, daugiausia nariuotakojais. Kiaušinius deda sausumoje, saulės gerai įšildomuose smėlinguose, rečiau priemolio šlaituose. Patelė padeda aštuonis–dvidešimt kiaušinių.

Rūšis nyksta dėl tinkamų gyvenamųjų vietų nykimo – neprižiūrimi smėlėti šlaitai apauga, kūdros užauga gluosniais, keliai atskiria vieną buveinę nuo kitos. Be to, nemažą poveikį vėžliams turi ir plėšrūnai – lapės ir usūriniai šunys – kurie suėda jų kiaušinius.

Rūšis įrašyta į Lietuvos raudonąją knygą, priskirta EN (grėsmingos būklės) kategorija pagal Tarptautinę gamtos išsaugojimo sąjungą (toliau - IUCN).

11 pav. Balinis vėžlys (*Emys orbicularis*)

Europinis žalvarnis arba žalvarnis (lot. *Coracias garrulus*)– žalvarninių paukščių (*Coraciiformes*) būrio, žalvarninių (*Coraciidae*) šeimos paukščių rūšis. (12 pav.). Apytikriai kuosos dydžio labai spalvingas paukštis, savo išvaizda daugiau primenantis tropikų sparnuočius: suaugusių paukščių apdare vyrauja žalsva, melsva, juosva ir rusva spalvos, kurios ypač įspūdingai persilieja žalvarniams tuoktuvių metu vartantis ore. Peri uoksuose, drevėse, rečiau pastatų plyšiuose, tačiau noriai užima inkilus. Maitinasi žalvarniai atvirose buveinėse (dažniausiai pamiškėse), kur gaudo stambius vabzdžius ar net smulkius roplius. Uoksą ar inkilą perėjimui susiranda gegužės mėnesį. Kartais toje pačioje vietoje peri kelerius metus iš eilės. Vienoje dėtyje būna maždaug 4-5 kiaušiniai, perimi apie 18-20 dienų. Išsiritę jaunikliai būna pliki, vėliau apauga kietais spaigliais, primenančiais ežio spyglius. Mažyliai lizduose gyvena maždaug 26-28 dienas, palikusius lizdą jauniklius tėvai dar papildomai globoja apie 2 savaites. Europiniai žalvarniai gyvena apie 10 metų.

Žalvarniai sparčiai mažėja didesnėje rūšies paplitimo arealo dalyje. Pagrindinė nykimo priežastis siejama su intensyvia miškininkyste, didėjančiu buveinių homogeniškumu, pievų nykimu, insekticidų naudojimu, atvirų plotų užžėlimu krūmais ir ugnies pažaidų miške eliminavimu. Ugnies pažaida nuo seno būdinga sausiems kerpiniams bei vakarų taigos pušynams. Šiose buveinėse natūralūs ar žmogaus sukelti gaisrai istoriškai formavo retus medynus su senais stambiais medžiais, negausia žoline danga ir saulėtomis atviromis aikštelėmis. Tokie medynai ne tik suteikia perėjimo vietas, bet yra labai mėgstamos vabzdžių, kuriais minta žalvarniai. Todėl vis geriau suprantama, kad norint išsaugoti žalvarnių populiaciją būtina pasitelkti gamtotvarkos priemones (pvz. kontroliuojamą miško paklotės deginimą), kurios imituoja natūralias ugnies pažaidas.

Rūšis įrašyta į Lietuvos raudonąją knygą, priskirta CR (kritiškai grėsmingos būklės) kategorijai pagal IUCN.

12 pav. Žalvarnis (*Coracias garrulus*)

Taurinė pudmė (*Tofieldia calyculata*) – lelijinių šeimos (*Liliaceae*) šeimos, pudminių (*Tofieldia*) genties augalas (13 pav.). Daugiametis 30–60 cm aukščio augalas, išauginantis trumpus šakniastiebius. Stiebas lapuotas tik apatinėje dalyje. Lapai linijiški, plokšti, bekočiai, daugiagysliai, 2–4 mm pločio, 5–23 cm ilgio. Viršutiniai stiebo lapai maži, pažiedžių pavidalo. Žiedai trumpakočiai, gelsvi ar žalsvi, kartais rausvo atspalvio, apyžiedis 3–3,5 mm ilgio. Žiedynas – viršūninė ritinio, retai galvutės pavidalo, 2–6 cm ilgio kekė. Žydi birželio–liepos mėn. Žiedus apdulkina vabzdžiai. Augalas subrandina daugiau kaip 500 sėklų. Jos smulkios, menkai daigios. Dauginasi sėklomis ir vegetatyviniu būdu – pasidalijus kerui. Taurinės pudmės Lietuvoje aptinkamos pamiškių pievose, kuriose gausu augalų rūšių, ir retuose beržynuose, kalkingame dirvožemyje. Istorinė augavietė buvo šarmingoje žemapelkėje.

Didžiausią grėsmė rūšies populiacijai kelia buveinės pokyčiai, atsirandantys dėl tankaus krūmų ardo. Stingant šviesos, taurinės pudmės menkai žydi, kerai išretėja ir nusilpsta, nevyksta populiacijos atsinaujinimas iš sėklų. Sėkloms dygti ir daigams įsitvirtinti reikia praardyto dirvožemio plotelių. Taurinės pudmės populiacijai išsaugoti rekomenduojama buveinėje nuolat reguliuoti sumedėjusių augalų, ypač krūmų, tankumą ir periodiškai šalinti jų atžalas. Buveinėje reikia kas dveji ar treji metai nupjauti žolę, išdžiovinti, kad išbyrėtų augalų sėklos, sugrėbti ir išvežti. Rekomenduojama buveinėje rudenį (rugsėjo mėn.) ekstensyviai ganyti avis.

Rūšis įrašyta į Lietuvos raudonąją knygą, priskirta CR (kritiškai grėsmingos būklės) kategorijai pagal IUCN.

13 pav. Taurinė pūdmė (*Tofieldia calyculata*)

3.3 Europos Bendrijos svarbos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys

Europos Bendrijos svarbos rūšys – nykstančios, pažeidžiamos, retos ar endeminės rūšys, esančios Europos Bendrijos valstybių ir Lietuvos Respublikos teritorijoje. Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašai yra šie:

1. Europos bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių apsaugai reikalingas specialių saugomų teritorijų steigimas, sąrašas;
2. Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurioms reikalinga griežta apsauga, sąrašas;
3. Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių, kurių ėmimui iš gamtos ir naudojimui gali būti taikomos tvarkymo priemonės, sąrašas;
4. Europos Bendrijos paukščių rūšių, kurių buveinėms taikomos specialios apsaugos priemonės, kad jos savo natūraliame areale būtų išsaugotos, išliktų ir veistųsi, sąrašas.

Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių sąrašuose išskiriamos prioritetinės Europos bendrijos svarbos rūšys ir rūšys, kurios randamos Lietuvos Respublikos teritorijoje arba gali gyventi Lietuvos gamtinėje aplinkoje.

Europos Bendrijos svarbos gyvūnų, augalų, kerpių ir grybų rūšių buveinių pasiskirstymas regioninio padalinio girininkijų teritorijose pateikiamas 19 lentelėje. Apibendrinti duomenys apie Europos Sąjungai svarbias rūšis gauti iš Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos biologinės įvairovės duomenų bazės (BIOMON).

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas, kuriame nustatyti Europos Bendrijos svarbos gyvūnų, augalų, kerpių ir grybų rūšių radavietės, užima 280,8 ha.

Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių ir saugomų gyvūnų rūšių lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose BAST miškuose pateikiama girininkijų gamtosauginiuose žemėlapiuose.

14 pav. Ūdra (*Lutra lutra*)

19 lentelė. Europos Bendrijos svarbos rūšių radavietės regioninio padalinio administruojamuose miškuose

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Saugomos rūšies pavadinimas	Paskirtis	Plotas, ha	Tinkamumas	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
Krosnos girininkija								
1	56	1 d.	Stačioji dirvuolė (*Agrimonia pilosa*)	buveinė	0,1	bloga	nekeliamas joks tikslas	Metelių regioninis parkas (LTLAZ0010)
2	113	11 d., 18	Niūriaspalvis auksavabalis (*Osmoderma barnabita*)	veisimosi plotas	1,4	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą	
3	111	1, 2 d., 9 d.	Kūdrinis pelėausis (*Myotis dasycneme*)	maitinimosi plotas	2,4	gera	išsaugoti palankią būklę	
4	114; 115; 116; 117; 119; 121; 122	3, 4, 7 d., 8 d., 9 d., 12 d., 13 d., 14 d., 15 d., 16 d., 24 d., 27, 28 d., 29; 11 d., 12, 23 d., 24, 25; 5 d., 6 d., 13, 20; 11 d., 21, 22 d., 23 d., 24 d.; 1, 2 d., 10 d., 11, 12 d., 13 d., 21, 22 d., 24 d., 25 d.; 1 d., 4 d., 5 d., 9 d., 19 d., 25 d., 26 d.; 1 d.	Kūdrinis pelėausis (*Myotis dasycneme*)	maitinimosi plotas	26,3	gera	išsaugoti palankią būklę	
5	99; 101	1 d., 7 d., 12, 13, 18 d., 21, 26; 1 d., 10 d.	Kūdrinis pelėausis (*Myotis dasycneme*)	maitinimosi plotas	13,2	gera	išsaugoti palankią būklę	
6	115	13	Plikažiedis linlapis (*Thesium ebracteatum*)	buveinė	1,7	patenkinama	išsaugoti palankią būklę	
7	124	22, 23 d., 24 d., 28, 30 d.	Plačialapė klumpaitė (*Cypripedium calceolus*)	buveinė	1,2	patenkinama	atkurti palankią būklę	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Saugomos rūšies pavadinimas	Paskirtis	Plotas, ha	Tinkamumas	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
8	231	33 d., 34 d., 35, 36, 37, 48, 49 d.	Plačialapė klumpaitė (*Cypripedium calceolus*)	buveinė	5,6	bloga	atkurti palankią būklę	
9	113; 114	10 d.; 11 d.	Žvilgančioji riestūnė (*Hamatocaulis vernicosus*)	buveinė	3,0	bloga	atkurti palankią būklę	
				Iš viso:	***54,9***			
1	324	1, 4, 5	Balinis vėžlys (*Emys orbicularis*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	2,2	gera	išsaugoti palankią būklę	Stankūnų kaimo apylinkės (LTLAZ0036)
2	321	1, 2 d., 3 d., 4	Balinis vėžlys (*Emys orbicularis*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	3,1	bloga	atkurti palankią būklę	
3	321	2 d., 3 d., 4	Raudonpilvė kūmutė (*Bombina bombina*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	2,1	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą	
				Iš viso:	***7,4***			
Leipalingio girininkija								
1	159	6 d.	Plikažiedis linlapis (*Thesium ebracteatum*)	buveinė	0,1	patenkinama	išsaugoti palankią būklę	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės (LTLAZ0019)
2	159	8 d., 9 d.	Plikažiedis linlapis (*Thesium ebracteatum*)	buveinė	0,1	patenkinama	atkurti palankią būklę	
3	154; 159	8 d.; 1 d., 5 d., 6 d., 8 d., 12 d.	Plačialapė klumpaitė (*Cypripedium calceolus*)	buveinė	1,6	gera	išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***1,8***			

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Saugomos rūšies pavadinimas	Paskirtis	Plotas, ha	Tinkamumas	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
1	15; 62	1-9; 1-17	Balinis vėžlys (*Emys orbicularis*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	34,5			Kučiuliškės - Drapalių apylinkės (LTLAZ0001)
2	15	7	Raudonpilvė kūmutė (*Bombina bombina*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	0,1			
				Iš viso:	***34,6***			
Merkinės girininkija								
1	126	1, 2, 3	Balinis vėžlys (*Emys orbicularis*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	2,1			Kučiuliškės - Drapalių apylinkės (LTLAZ0001)
2	126	1 d., 2	Raudonpilvė kūmutė (*Bombina bombina*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	0,5			
3	126	1 d., 2	Skiauterėtasis tritonas (*Triturus cristatus*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	0,5			
				Iš viso:	***3,1***			
1	28	39, 40, 43	Purpurinis plokščiavabalis (*Cucujus cinnaberinus*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	9,4	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą	Dainavos giria (LTVAR0017)
2	72	2 d.	Didysis auksinukas (*Lycaena dispar*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	0,2	gera	išsaugoti palankią būklę	
3	13; 20	75 d.; 10 d.	Stačioji dirvuolė (*Agrimonia pilosa*)	buveinė	0,2	gera	išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***9,8***			

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Saugomos rūšies pavadinimas	Paskirtis	Plotas, ha	Tinkamumas	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
4	195	24, 25	Purpurinis plokščiavabalis (*Cucujus cinnaberinus*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	4,1			Dainavos giria (LTVAR0017)
5	73; 81	7 d., 8 d.; 1, 2, 3 d.	Didysis auksinukas (*Lycaena dispar*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	8,3			
6	72; 73; 81	2 d.; 5, 6, 7, 8 d., 13, 14, 17, 18; 1, 2, 3	Žvilgančioji riestūnė (*Hamatocaulis vernicosus*)	buveinė	11,6			
7	8	21 d., 22, 28 d., 29 d., 30, 31 d., 33, 34, 35	Žvilgančioji riestūnė (*Hamatocaulis vernicosus*)	buveinė	10,1			
8	72; 73; 81	2 d.; 5, 6, 7, 8 d., 13, 14, 17, 18; 1, 2, 3	Dvilapis purvuolis (*Liparis loeselii*)	buveinė	11,6			
				Iš viso:	***45,7***			
Grūto girininkija								
1	34; 40	23, 24, 29, 30, 34, 37, 38, 39, 44, 49, 52, 53, 55, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63; 5 d., 6, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 44, 45, 46, 47, 54, 55, 57, 58	Ūdra (*Lutra lutra*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	18,2	patenkinama	Atkurti palankią būklę	Avirės upė (LTDRU0003)
				Iš viso:	***18,2***			

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Saugomos rūšies pavadinimas	Paskirtis	Plotas, ha	Tinkamumas	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
Musteikos girininkija								
1	20	28 d.	Žaliasis sėmainis (*Buxbaumia viridis*)	buveinė	0,1	patenkinama	Atkurti palankią būklę	Dainavos giria (LTVAR0017)
2	14	34	Smiltyninis gvazdikas (*Dianthus arenarius*)	buveinė	2,8	gera	išsaugoti palankią būklę	
3	6	29	Smiltyninis gvazdikas (*Dianthus arenarius*)	buveinė	2,1	gera	išsaugoti palankią būklę	
				Iš viso:	***5,0***			
4	144	1, 3, 4, 5, 6, 9 d., 10, 11, 12, 13, 14 d., 15, 16	Šneiderio kirmvabalis (*Boros schneideri*)	veisimosi ir maitinimosi plotas	74,1			
5	113; 114; 125	17 d., 18 d., 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25; 18, 19, 20, 21 d.; 1 d., 5 d., 9 d., 12, 73	Smiltyninis gvazdikas (*Dianthus arenarius*)	buveinė	0,1			
6	20	19 d., 20 d., 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 d., 30 d., 34, 35, 36, 38 d.	Žvilgančioji riestūnė (*Hamatocaulis vernicosus*)	buveinė	10,0			
7	38; **Lateželio gir.** 98	75 d., 76, 77 d., 93 d., 94; 13	Žvilgančioji riestūnė (*Hamatocaulis vernicosus*)	buveinė	5,5			

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Saugomos rūšies pavadinimas	Paskirtis	Plotas, ha	Tinkamumas	Apsaugos tikslai	BAST pavadinimas (kodas)
8	33; 38	41, 52; 20, 21, 39, 43	Vėjalandė šilagėlė (*Pulsatilla patens*)	buveinė	5,1			Dainavos giria (LTVAR0017)
9	43	7, 8, 9 d., 10	Žvilgančioji riestūnė (*Hamatocaulis vernicosus*)	buveinė	5,5			
				Iš viso:	***100,3***			
				BENDRAS PLOTAS	**280,8**			

Iš jų:	*Šneiderio kirmvabalio veisimosi ir maitinimosi plotai*	*74,1*
	Purpurinio plokščiavabalio veisimosi ir maitinimosi plotai	*13,5*
	Didžiojo auksinuko veisimosi ir maitinimosi plotai	*8,5*
	Dvilapio purvuolio buveinė	*11,6*
	Smiltyninio gvazdiko buveinė	*5,0*
	Žvilgančiosios riestūnės buveinė	*45,7*
	Vėjalandės šilagėlės buveinė	*5,1*
	Kūdrinio pelėausio veisimosi ir maitinimosi plotai	*41,9*
	Ūdros veisimosi ir maitinimosi plotai	*18,2*
	Balinio vėžlio veisimosi ir maitinimosi plotai	*41,9*
	Raudonpilvės kūmutės veisimosi ir maitinimosi plotai	*2,7*
	Skiauterėtojo tritono veisimosi ir maitinimosi plotai	*0,5*
	Niūriaspalvio auksavabalio veisimosi ir maitinimosi plotai	*1,4*
	Plačialapės klumpaitės buveinė	*8,4*
	Plikažiedžio linlapio buveinė	*1,9*
	Stačiosios dirvuolės buveinė	*0,3*
	Žaliojo sėmainio buveinė	*0,1*

d – taksacinio miško sklypo ploto dalis

3.3.1 EB svarbos saugomų augalų ir gyvūnų rūšių apsauga

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „*Dėl bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo*“ (paskutinė redakcija – 2022 m. liepos 1 d.) patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai reglamentuoja EB svarbos gamtinės buveinės tipą ir saugomų augalų ir gyvūnų rūšių poreikius, buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ir būtinų jų apsaugos priemonių nustatymą, taip pat EB svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių, kurių apsaugai nustatytos buveinių ir paukščių apsaugai svarbios teritorijos, blogėjimo ir rūšių reikšmingo trikdymo prevenciją. Pagal šį nutarimą:

1) Siekiant užtikrinti <u>augalų buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>:

- Stačiųjų dirvuolių *(Agrimonia pilosa)* ir smiltyninių gvazdikų (*Dianthus arenarius*) buveinėse: negali būti įveisiamas miškas miško aikštėse; negali būti suariama dirva, tręšiama; negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša neįšalus gruntui; skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, skirtas būdingai gretimų medynų rūšinei sudėčiai ir vertikaliajai struktūrai palaikyti; skatinama šalinti savaime plintančią sumedėjusią augaliją esamose retmėse, smėlynuose, miško aikštėse.
- Plačialapių klumpaičių *(Cypripedium calceolus)* buveinėse: ribojamas lankymasis nuo gegužės 20 d. iki birželio 20 dienos; negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša neįšalus gruntui; skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, skirtas būdingai medynų rūšinei sudėčiai ir vertikaliajai struktūrai palaikyti;
- Vėjalandžių šilagėlių *(Pulsatilla patens)* buveinėse: negali būti įveisiamas miškas esamose retmėse, miško aikštėse, žemyniniuose smėlynuose, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, skirtas būdingai gretimų medynų rūšinei sudėčiai ir vertikaliajai struktūrai palaikyti.
- Dvilapių purvuolių (*Liparis loeselii*) buveinėse: negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos; skatinama šalinti savaime plintančią sumedėjusią augaliją.
- Žvilgančiųjų riestūnių (*Hamatocaulis vernicosus*) buveinėse: negali būti keičiamas hidrologinis režimas; negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos.
- Plikažiedžių linlapių (*Thesium ebracteatum*) buveinėse: negali būti įveisiamas miškas; negali būti suariama dirva, tręšiama, įsėjamos kultūrinės žolės ar kitaip keičiamos natūralios pievos; skatinama šienauti buveines.
- Žaliųjų sėmainių (*Buxbaumia viridis*) buveinėse: negali būti šalinama stambi negyva spygliuočių mediena; vykdomi miško kirtimai, kitaip keičiama buveinė; negali būti keičiamas hidrologinis režimas.

2) Siekiant užtikrinti <u>roplių ir varliagyvių buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>:

- Balinių vėžlių (*Emys orbicularis*) buveinėse: negali būti įrengiami paplūdimiai, rengiami ilgiau kaip vieną dieną trunkantys masiniai renginiai; negali būti plaukiojama kovo–liepos mėnesiais plaukiojimo priemonėmis vandens telkiniuose, kuriuose gyvena baliniai vėžliai; negali būti vykdoma verslinė ir mėgėjiška žvejyba vandens telkiniuose, kuriuose gyvena baliniai vėžliai; negali būti sausinamos buveinės; skatinama šalinti dalį sumedėjusios augalijos vandens telkinių pakrantėse; skatinama įrengti balinių vėžlių dėčių apsaugos nuo

plėšrūnų priemones, įrengti pievas atviruose saulės įšildomuose vandens telkinių šlaituose, kur vėžliai deda kiaušinius; skatinama įveisti balinius vėžlius tinkamose buveinėse.

- Skiauterėtųjų tritonų (*Triturus cristatus*) buveinėse: negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai; negali būti įveisiamos žuvys vandens telkiniuose; negali būti šalinami kelmai ir išvirtę medžiai vandens telkinių pakrantėse; negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; skatinama iš dalies apželdinti vandens telkinių pakrantes arba retinti per tankią sumedėjusią augaliją; skatinama įrengti dirbtinius vandens telkinius; skatinama įrengti pralaidas, apsaugines tvoreles ir kitas apsaugos priemones automobilių keliuose, kur pastebėtos tritonų migracijos vietos; skatinama atkurti pažeistą hidrologinį režimą.
- Raudonpilvės kūmutės *(Bombina bombina)* buveinėse: negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti gilinami vandens telkiniai; negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai; skatinama išsaugoti perspektyvias bebravietes ir šalinti dalį sumedėjusios augalijos vandens telkinių pakrantėse; skatinama įrengti pralaidas, apsaugines tvoreles ir kitas apsaugos priemones automobilių keliuose, kur pastebėtos raudonpilvių kūmučių migracijos vietos.

3) Siekiant užtikrinti <u>bestuburių gyvūnų buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>:

- Didžiojo auksinuko (*Lycaena dispar*) buveinėse: negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones; negali būti naudojamos trąšos ir pesticidai arčiau kaip 150–200 m iki buveinės; skatinama šienauti ir šalinti savaime plintančius medžius ir krūmus paupių pievose.
- Šneiderio kirmvabalių (*Boros schneideri*) buveinėse: skatinama palikti neiškirstas džiūvančias ir sausas su žieve pušis; skatinama pikti 1 ha plyno kirtimo ne mažiau kaip 8–10 sausų su žieve pušų ir ne mažiau kaip 4–5 žalias, fizinio poveikio susilpnintas pušis.
- Niūriaspalvių auksavabalių *(Osmoderma eremita)* buveinėse: negali būti iškertami seni drevėti ir džiūvantys medžiai, ypač ąžuolai; skatinama palikti nenukirstus nusilpusius, pažeistus brandžius lapuočių medžius; skatinama palikti nepašalintus išvirtusius senus lapuočius medžius.
- Purpurinių plokščiavabalių *(Cucujus cinnaberinus)* buveinėse: negali būti iškertami seni ąžuolai ir guobiniai medžiai; skatinama palikti nenukirstų ne mažiau kaip 50 procentų brandžių, pažeistų ir nudžiūvusių lapuočių medžių; skatinama palikti nepašalintus senus išvirtusius lapuočius medžius.

4) Siekiant užtikrinti <u>žinduolių buveinių apsaugą ir tvarkymą</u>:

- Ūdrų *(Lutra lutra)* buveinėse: negali būti tiesinamos upių ir upelių vagos, sausinamos buveinės; negali būti medžiojama su spąstais; ribojamas plaukiojimas motorinėmis plaukiojimo priemonėmis gegužės–liepos mėnesiais; negali būti žvejojama statomaisiais tinklais, venteriais, neturinčiais specialių ūdras apsaugančių priemonių; skatinama įrengti gamybos centrų, gyvenviečių nuotekų valymo įrenginius; skatinama nenaudoti trąšų ir pesticidų; skatinama ekologiškai ūkininkauti vandens telkinių apsaugos zonose.
- Kūdrinių pelėausių (*Myotis dasycneme)* buveinėse: negali būti išleidžiami į vandens telkinius nutekamieji vandenys; saugomos ir kuriamos naujos gyvatvorės bei medžių juostos pakelėse ir laukuose; negali būti iškertami drevėti medžiai.

4. YPATINGŲ VERTYBIŲ TERITORIJOS

Ypatingų vertybių teritorijos – zonos ir erdvės, kurios yra skirtos ypatingų vertybių palaikymui ir plėtimui. Šias teritorijas sudaro: kertinės miško buveinės, potencialios kertinės miško buveinės, saugomų gyvūnų, augalų, grybų radavietės, valstybiniai gamtiniai rezervatai, regioniniai ir nacionaliniai parkai, valstybiniai draustiniai, biosferos poligonai, EB svarbos natūralios gamtinės buveinės, vandens telkinių ir pažeidžiamų dirvožemių apsauginiai miškai, rekreaciniai, miestų miškai, miško parkai, kultūrinės, archeologinės, istorinės reikšmės miškai, nekilnojamos kultūros vertybės, kultūros paveldo objektai ir kt.

Ypatingų vertybių teritorijose ūkinė veikla vykdoma nežalojant nustatytų vertybių ir vengiant tokios žalos rizikos. Rengiant ūkinės veiklos strategijas ir numatant veiksmus, skirtus palaikyti ir (arba) pagerinti vertybes, įtraukiamos suinteresuotosios šalys bei ekspertai.

Iš šių, vertingiausių teritorijų, išskiriami reprezentatyvūs plotai vadovaujantis VĮ Valstybinių miškų urėdijos 2020 m. liepos 27 d. direktoriaus įsakymu Nr. ĮS-20-166 „*Dėl reprezentatyvių plotų išskyrimo*“.

4.1. Reprezentatyvūs plotai

Nepriklausomas miškų ūkio sertifikavimas – sistema, pasauliniu mastu užtikrinanti miškų išsaugojimą ir sveikų bei vientisų ekosistemų atkūrimą. Tarptautinis miškų tvarkymo sertifikatas – dokumentas, įrodantis, jog miškų valdytojas miškuose ūkininkauja atsakingai pagal tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principus, derindamas socialines, aplinkosaugines ir ekonomines miškų funkcijas.

Lietuvos valstybiniuose miškuose ūkininkaujama laikantis tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principų. Regioninis padalinys 2004 m. patikėjimo teise valdomus miškus sertifikavo pagal Forest Stewardship Council® principus ir kriterijus. 2019 metais vyko regioninio padalinio re-sertifikavimas, kurio metu buvo išduotas naujas, 5 metus galiojantis miškų tvarkymo (FM) sertifikatas (NC-FM/COC-012455).

Vykdydamas miškų sertifikavimo keliamus reikalavimus, regioninis padalinys turi identifikuoti pavyzdinius ekosistemų plotus (reprezentatyvius plotus), kuriuose nevykdoma ūkinė veikla, jie skirti išsaugoti arba atkurti gyvybingus ekosistemos (arba jos atskirų komponentų, objektų) pavyzdžius, kurie aptinkami natūraliai.

Reprezentatyvūs plotai atrenkami šia prioritetine tvarka: kertinės miško buveinės (įskaitant potencialias), botaniniai gamtos paveldo objektai, saugomų paukščių rūšių lizdinės teritorijos, medžiais apaugusios ganyklos, sausieji ąžuolynai, paupių guobynai. Taip pat, reprezentatyvūs plotai gali apimti EB svarbos natūralias buveines, saugomų rūšių radavietes, gaisravietes (kurių neprivaloma atkurti), rezervatų miškus, natūralius miškus bei kitus natūralią vertę turinčius plotus.

Išskirtuose reprezentatyviuose plotuose yra galimi biologinės įvairovės palaikymo ir sanitariniai miško kirtimai. Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai vykdomi siekiant pagerinti ypač vertingų buveinių ar rūšių būklę, jei tai rekomenduojama saugomos teritorijos tvarkymą reglamentuojančiuose dokumentuose ar esant teigiamoms mokslininkų ar aplinkosauginių organizacijų rekomendacijoms ir jei numatyti tvarkymo darbai neprieštarauja galiojantiems teisės aktams. Sanitariniai miško kirtimai galimi tik tuo atveju, jeigu yra iškilusi masinio ligų plitimo arba stichinės nelaimės grėsmė. Sprendimą dėl kirtimų tikslingumo priima komisija, sudaryta regioninio padalinio iniciatyva, dalyvaujant aplinkosaugos organizacijų atstovams ar ekspertams ir miško sanitarinės apsaugos specialistams.

20 lentelė. Reprezentatyvių medynų plotai regioninio padalinio administruojamuose miškuose

Girininkija	Regioninio padalinio administruojami miškai		
	Bendras girininkijos administruojamų miškų plotas, ha	Reprezentatyvūs plotai, ha	Bendro girininkijos administruojamų miškų ploto proc.
Krosnos	5420,2	1094,1	20,19 %
Kapčiamiesčio	5174,0	273,2	5,28 %
Leipalingio	5170,5	329,9	6,38 %
Merkinės	5827,9	460,0	7,89 %
Ančios	5495,9	211,9	3,86 %
Grūto	6983,8	276,3	3,96 %
Latežerio	7841,3	592,2	7,55 %
Musteikos	7589,7	2088,3	27,51 %
Iš viso:	**49503,3**	**5325,9**	**10,76 %**

Išskirtų reprezentatyvių medynų, kuriuose nevykdoma ūkinė veikla, regioninio padalinio teritorijoje yra **5325,9 ha** (20 lentelė). Šis plotas sudaro **10,76 %** bendro regioninio padalinio administruojamų miškų ploto (pagal Lietuvos nacionalinio FSC miškų valdymo standarto reikalavimus turi būti ne mažiau nei 10 % nuo visų valdomų miškų). Reprezentatyvių miško plotų žiniaraščiai pateikiami girininkijų gamtosauginių priemonių planų aiškinamųjų raštų prieduose.

4.2. Kertinės miško buveinės

Miško vystymosi ypatumai ir kitos priežastys lemia tai, kad ypač svarbios biologinės įvairovės vertybės telkiasi fragmentiškuose, daugeliu atvejų labai nedideliuose miško plotuose, vadinamuosiuose „karštuose taškuose“. Šiuose plotuose (arba buveinėse) biologinė įvairovė yra nepaprastai didelė. Specialaus tarptautinio Lietuvos ir Švedijos vykdyto projekto metu buvo inventorizuotos tokios buveinės, Lietuvoje pavadintos kertinėmis miško buveinėmis (toliau – KMB), kurios užima tik nedidelę visų miškų dalį, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių organizmų rūšių. Potencialios kertinės miško buveinės (toliau – PKMB) tai buveinės, kurios per artimiausius kelis dešimtmečius taps KMB, jei per tą laiką bus saugomos. Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

21 lentelė. Kertinės miško buveinės regioninio padalinio administruojamuose miškuose

Eil. Nr.	Girininkija	KMB plotas, ha		PKMB plotas, ha		Bendras KMB ir PKM	
		skaičius, vnt.	*plotas, ha*	*skaičius, vnt.*	*plotas, ha*	*skaičius, vnt.*	*plotas, ha*
1.	Krosnos	16	106,4	3	22,0	**19**	**128,4**
2.	Kapčiamiesčio	7	13,8	–	–	**7**	**13,8**
3.	Leipalingio	18	36,6	–	–	**18**	**36,6**
4.	Merkinės	15	74,4	9	54,4	**24**	**128,8**
5.	Ančios	24	47,9	–	–	**24**	**47,9**
6.	Grūto	14	45,3	1	4,4	**15**	**49,7**
7.	Latežerio	36	197,5	14	21,0	**50**	**218,5**
8.	Musteikos	29	85,3	11	55,8	**40**	**141,1**
Iš viso:		**159**	**607,2**	**38**	**157,6**	**197**	**764,8**
Iš viso KMB ir PKMB:197; ***Bendras KMB ir PKMB plotas: 764,8 ha***							

Po pakartotinės KMB inventorizacijos, kurią 2013 m., 2016 – 2017 m. atliko Aleksandro Stulginskio universiteto specialistai, regioninio padalinio administruojamuose valstybinės reikšmės miškuose buvo išskirta ir su regioniniu padaliniu suderintos **197 KMB (iš jų – 159 KMB (607,2 ha) ir 38 PKMB (157,6 ha)), kurių bendras užimamas plotas – 764,8 ha** (21 lentelė, 8 priedas). Po pakartotinės inventorizacijos buvo aktualizuotas KMB ir PKMB sąrašas bei patikslintos jų ribos, atsižvelgiant į atnaujintų taksacinių miško sklypų ribas.

4.1.1 Kertinių miško buveinių tvarkymas ir apsauga

Regioninio padalinio administruojamoje teritorijoje saugomos kertinės miško buveinės turi būti tvarkomos, vadovaujantis „Bendraisiais kertinių miško buveinių nuostatais“, parengtais pagal „KMB inventorizavimo metodiką“ (7 priedas). Kiekvienai KMB tipų grupei ir atskirai kiekvienam KMB tipui yra numatytos skirtingos priemonės, kurių reikia laikytis, norint kuo ilgiau išsaugoti šias kertines miško buveines nepakitusias. Esant reikalui, specifinės apsaugos ir galimo tvarkymo priemonės gali būti pateikiamos iš Valstybinės miškų tarnybos duomenų bazės atskirai kiekvienai KMB.

Kertinės miško buveinės gali būti saugomos tiesiogiai, nevykdant jose jokių ūkinių priemonių arba vykdant numatytas specialias ūkines priemones (esant poreikiui KMB gali būti vykdomi specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai, vadovaujantis Lietuvos nacionaliniu FSC miškų valdymo standartu, KMB tvarkymo rekomendacijomis, jeigu tai neprieštarauja galiojantiems teisės aktams).

15 pav. Kertinė miško buveinė – raguva

5. PROJEKTINIAI SPRENDINIAI

Miškas yra vienas iš pagrindinių Lietuvos gamtos turtų, kuris teikia ne tik medieną ar kitus miško produktus (uogas, grybus vaistažoles ir kt.), bet ir yra esminis ekologinės pusiausvyros faktorius. Miškas sudaro daugelio gyvūnijos ir augmenijos rūšių buveines, stabdo dirvos eroziją, absorbuoja anglies dvideginį, grynina orą, saugo gruntinius paviršinius vandenis, suteikia galimybę žmonėms poilsiauti.

Siekiant, kad miškas kuo geriau atliktų ekologines funkcijas būtinos tam tikros gamtotvarkos priemonės. Dažniausiai šių priemonių tikslas – kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės išsaugojimas bei gausinimas. Regioninio padalinio valstybinės reikšmės miškuose projektuojamos gamtotvarkos priemonės atsižvelgiant į specialiojo planavimo dokumentus, gamtotvarkos planus, saugomų rūšių apsaugos veiksmų planus, „Natura 2000“ teritorijų apsaugos ir tvarkymo priemones bei atsižvelgiant į suinteresuotų šalių pasiūlymus.

Gamtotvarkos planai – strateginio planavimo dokumentas, kuriame įvertinta ir apibūdinta saugomos teritorijos, jos dalies arba vietovės, atitinkančios buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, ekologinė būklė, kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo problemos, nustatyti teritorijos tvarkymo tikslai, tvarkymo ir apsaugos priemonės, joms įgyvendinti reikalingos lėšos ir vykdytojai, reikiamos apsaugos vietovei suteikimo veiksmai, kai planas rengiamas vietovėms, atitinkančioms buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus. Parengtus ir suderintus gamtotvarkos planus Lietuvos Respublikos saugomoms teritorijoms ar jų dalims tvirtina aplinkos ministras. Gamtotvarkos darbus (kur yra suplanuoti tvarkymo plotai, kokios priemonės numatytos, kokie darbai atlikti) galima stebėti viešai interaktyviame https://biomon.lt/ žemėlapyje.

Gamtotvarkos planai turi būti periodiškai peržiūrimi atsižvelgiant į tai, kiek ir kokių numatytų priemonių yra įgyvendinta (neįgyvendinta), į realų gamtotvarkos plano priemonių poveikį, atsiradusius naujus veiksnius ir siekiant įvertinti plano įgyvendinimo rezultatus ir efektyvumą. Jei stebėsenos duomenys parodo, kad uždaviniai neįgyvendinami, gamtotvarkos planai turi būti tikslinami. Naujai atsiradę veiksniai, kurių nebuvo Gamtotvarkos plano rengimo metu, taip pat gali pakeisti situaciją sudarydami poreikį naujoms patikslintoms priemonėms. Gamtotvarkos planas peržiūrimas ir tikslinamas parengiant peržiūros ataskaitą.

Saugomos rūšies apsaugos planai (toliau – apsaugos planai) rengiami saugomos rūšies išsaugojimo veiklos prioritetinėms kryptims, apsaugos priemonėms, jų finansavimo šaltiniams ir veiksmų planui numatyti prioritetą teikiant griežtai saugomoms rūšims. Parengtą apsaugos planą tvirtina Lietuvos Respublikos aplinkos ministras.

Siekiant atkurti, palaikyti ar išsaugoti palankią saugomos rūšies apsaugos būklę konkrečioje teritorijoje gali būti rengiamas **saugomos rūšies apsaugos veiksmų planas** (toliau – veiksmų planas). Veiksmų planas rengiamas konkrečiai saugomos rūšies buveinei, radavietei ar augavietei. Parengtą veiksmų planą tvirtina Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktorius. Parengti veiksmų planai skelbiami Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos interneto svetainėje (vstt.lt).

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose pagal gamtotvarkos planus, apsaugos planus ar veiksmų planus numatytos gamtotvarkos priemonės vykdomos kai šie dokumentai yra patvirtinti ir gavus numatytų tvarkymo priemonių vykdymui reikalingą finansavimą.

Įgyvendinus numatytas tvarkymo priemones, esant poreikiui bei galimybėms regioninio padalinio administruojamuose miškuose vykdomi suprojektuoti palaikomieji gamtotvarkos darbai (gavus priemonių įgyvendinimui reikalingą finansavimą).

Projektuojant kitas gamtotvarkos priemones yra atsižvelgta į Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato, Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijų bei Druskininkų regioninio padalinio siūlymus dėl gamtotvarkos priemonių įgyvendinimo regioninio padalinio administruojamuose valstybinės reikšmės miškuose. Kitos gamtotvarkos priemonės įgyvendinamos gavus numatytų tvarkymo priemonių vykdymui reikalingą finansavimą.

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijai yra parengti ir LR aplinkos ministro patvirtinti 6 gamtotvarkos planai: **Bestraigiškių kaimo apylinkių, Drapalių kaimo apylinkių, Netiesų hidrografinio draustinio, Musteikos miško, Žuvinto biosferos rezervato Kiaulyčios botaninio-zoologinio draustinio ir Dainavos girios dalies (Marcinkonių, Drevių Kampo ir Užuožerio miškų) gamtotvarkos planai** .

Taip pat, yra parengti ir patvirtinti 4 veiksmų planai:

1. Subartonių miško didžiosios miegapelės (*Glis glis*) apsaugos 2021–2022 m. veiksmų planas;
2. Dalies Stankūnų kaimo apylinkių BAST balinio vėžlio (*Emys orbicularis*) apsaugos 2021–2023 m. veiksmų planas;
3. Justinavo miško I-osios teritorijos kurtinio (*Tetrao urogallus*) apsaugos 2021– 2023 m. veiksmų planas;
4. Justinavo miško II-osios teritorijos kurtinio (*Tetrao urogallus*) apsaugos 2021–2023 m. veiksmų planas.

5.1 Bestraigiškių kaimo apylinkių gamtotvarkos planas

Bestraigiškių kaimo apylinkių gamtotvarkos planas (toliau šiame skyriuje – Gamtotvarkos planas) patvirtintas LR aplinkos ministro 2017 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. D1-487 „*Dėl Bestraigiškių kaimo apylinkių gamtotvarkos plano patvirtinimo*“. Gamtotvarkos planas parengtas vietovei, atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus – Bestraigiškių kaimo apylinkės (LTLAZ0037). Gamtotvarkos planas galioja 10 metų.

Gamtotvarkos plano tikslas:

- užtikrinti palankią Europos Bendrijos svarbos rūšių: balinio vėžlio populiacijos (išsaugant ne mažiau kaip 30 suaugusių individų) ir atkurti raudonpilvės kūmutės populiacijos (ne mažiau kaip 15 patinų) apsaugos būklę.

Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

- pagerinti balinio vėžlio veisimosi sąlygas;
- sustabdyti kūdros uždumblėjimą, apaugimą aukšta žole ir sumedėjusia augalija;
- užtikrinti tinkamą balinio vėžlio kiaušinių dėjimo vietų apsaugą (3–4 dėtys);
- paruošti 2 baliniam vėžliui tinkamas kiaušinių dėjimo vietas;
- įrengti balinių vėžlių vasarojimui tinkamą buveinę (kūdrą).

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą koordinuoja Metelių regioninio parko direkcija (*nuo 2022 liepos 1 d. Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija*). Ji atsakinga už teritorijoje nustatytų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija, įgyvendindama gamtotvarkos priemones valstybinės reikšmės miško žemėje, bendradarbiauja su VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioniniu padaliniu, kuris vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą teritorijos valstybinės reikšmės miškuose.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninis padalinys įgyvendina priemones **Nr. 2.1, 2.2 4.1, 4.2** numatytas valstybinės reikšmės miško žemėje.

Tvarkymo plote įgyvendinama gamtotvarkos plano 2 uždavinio "**Sustabdyti miško kūdros uždumblėjimą, apaugimą aukštažole ir sumedėjusia augalija**" tvarkymo priemonės:

2.1 organizuoti sumedėjusios augalijos iškirtimą ir išvežimą (Tvarkymo plotas Nr. 5).

2.2 organizuoti sumedėjusios augalijos atžalų iškirtimą ir pašalinimą (Tvarkymo plotas Nr. 5).

16 pav. Gamtotvarkos plano tvarkymo plotas Nr. 5

Tvarkymo plotuose įgyvendinama gamtotvarkos plano 4 uždavinio "**Paruošti 2 potencialias baliniam vėžliui tinkamas kiaušinių dėjimo vietas**" tvarkymo priemonės:

4.1 kiaušinių dėjimo vietose organizuoti šlaitų atvėrimą iškertant sumedėjusią augaliją ir sutvarkant kelmus (Tvarkymo plotai Nr. 4, 6, 7, 8, 9).

4.2 organizuoti šienavimą ir sumedėjusios augalijos atžalų šalinimą (Tvarkymo plotai Nr. 4, 6, 7, 8, 9).

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninis padalinys, kaip viena iš atsakingų institucijų, pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant priemones **Nr. 2.3, 2.4, 2.5, 3.1, 3.2** numatytas valstybinės reikšmės miško žemėje.

Tvarkymo plote įgyvendinama gamtotvarkos plano 2 uždavinio "**Sustabdyti miško kūdros uždumblėjimą, apaugimą aukštažole ir sumedėjusia augalija**" tvarkymo priemonės:

2.3 įrengti kūdros vandens lygio matavimo įrangą ir atlikti matavimus (Tvarkymo plotas Nr. 5).

2.4 įvertinti kūdros gilinimo poreikį atsižvelgiant į gautus 2.3 priemonėje numatytų matavimų rezultatus (Tvarkymo plotas Nr. 5).

2.5 prireikus organizuoti kūdros išvalymą ir gilinimą, pašalinti iškastą gruntą (Tvarkymo plotas Nr. 5).

Tvarkymo plote įgyvendinama gamtotvarkos plano 3 uždavinio "**Užtikrinti tinkamą balinio vėžlio kiaušinių dėjimo vietų apsaugą (3–4 dėtys)**" tvarkymo priemonės:

3.1 organizuoti žinomų balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų aptvėrimą (Tvarkymo plotas Nr. 4).

3.2 organizuoti žinomų balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų uždengimą (Tvarkymo plotas Nr. 4).

Gamtotvarkos plano priemonių Nr. 2.1, 4.1 įgyvendinimui projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai tvarkymo plotuose Nr. 4 (4-1), Nr. 5, Nr. 6, Nr. 7, Nr. 8, Nr. 9 (**0,34 ha**). Priemonių Nr. 2.2, 4.2 įgyvendinimui projektuojama palaikyti atviras buveines (sumedėjusios augalijos atžalų šalinimas ir šienavimas) tvarkymo plotuose Nr. 4 (4-1), Nr. 5, Nr. 6, Nr. 7, Nr. 8, Nr. 9 (**0,94 ha**). Priemonių Nr. 2.3, 2.4, 2.5, 3.1, 3.2 įgyvendinimui valstybinės reikšmės miškuose numatomos kitos (balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų aptvėrimas, uždengimas ir kt.) gamtotvarkos priemonės tvarkymo plotuose Nr. 4 (4-1), Nr. 5 (**0,85 ha**) (22 lentelė).

Gamtotvarkos planas turi būti reguliariai peržiūrimas. Būtina Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių kokybės, dydžio ir rūšių populiacijų dydžio stebėsena. Jei stebėsenos duomenys parodo, kad uždaviniai neįgyvendinami, Gamtotvarkos planas turi būti tikslinamas. Naujai atsiradę veiksniai, kurių nebuvo Gamtotvarkos plano rengimo metu, taip pat gali pakeisti situaciją sudarydami poreikį naujoms patikslintoms priemonėms.

17 pav. Gamtotvarkos plano tvarkymo plotas Nr. 7 (2012 ir 2022 metai)

Detalus Gamtotvarkos plano priemonių planas, priemonių aprašymai, jų įgyvendinimo laikas bei lokalizacija (brėžiniai) pateikiami Gamtotvarkos planui parengtoje pagrindžiamojoje informacijoje. Ši informacija publikuojama viešai interneto tinklalapyje www.biomon.lt

Aktualizuoti sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 22 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede

22 lentelė. Gamtotvarkos priemonės valstybinės reikšmės miškuose (Bestraigiškių kaimo apylinkių BAST)

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	**Kv.**	**Skl.**	**Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena**	**Amžius**	**Auga-vietė**	**Miško grupė**	**Sklypo plotas, ha**	**Tvarkymo plotas sklype, ha**				
Leipalingio girininkija												
4-1	34	1 d.	7E3B+E	30	Ncl	IV	3,3	0,10	220	100	22	*Nr. 3.1 - balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų aptvėrimas;* *Nr. 3.2 - kiaušinių dėjimo vietų uždengimas;* *Nr. 4.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai;* *Nr. 4.2 -* atvirų buveinių palaikymas.
Iš viso:								**0,1**			**22**	
5	34	5	Miško pelkė		Pc	IV	0,6	0,60				*Nr. 2.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai;* *Nr. 2.2 -* atvirų buveinių palaikymas; *Nr. 2.3- įrengti kūdros vandens lygio matavimo įrangą ir atlikti matavimus;* *Nr. 2.4 - įvertinti kūdros gilinimo poreikį atsižvelgiant į gautus 2.3 priemonėje numatytų matavimų rezultatus;* *Nr. 2.5 - prireikus organizuoti kūdros išvalymą ir gilinimą, pašalinti iškastą gruntą*
	34	6 d.	9J1E+P,B	85	Pc	IV	1,4	0,15	260	100	39	
Iš viso:								**0,75**			**39**	
6	34	10 d.	8P2E+B,Ą	30	Ncl	IV	0,9	0,01	130	100	1	*Nr. 4.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai;* *Nr. 4.2 - atvirų buveinių palaikymas.*
7	34	8 d.	7E1P2B+D,Ą	35	Ncl	IV	6,5	0,03	190	100	6	
8	34	8 d.	7E1P2B+D,Ą	35	Ncl	IV	6,5	0,04	190	100	8	
9	34	1 d.	7E3B+E	30	Ncl	IV	3,3	0,01	220	100	2	
Iš viso:								**0,09**			**17**	
IŠ VISO:								**0,94**			**78**	

Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 0,34 ha; bendras iškertamas tūris – iki 78 m^3;
Bendras plotas, kuriame projektuojama palaikyti atviras buveines – 0,94 ha;
Bendras plotas, kuriame projektuojamos kitos gamtotvarkos priemonės – 0,85 ha.

5.2 Drapalių kaimo apylinkių gamtotvarkos planas

Drapalių kaimo apylinkių gamtotvarkos planas (toliau šiame skyriuje – Gamtotvarkos planas) patvirtintas LR aplinkos ministro 2015 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. D1-773 „*Dėl Drapalių kaimo apylinkių gamtotvarkos plano patvirtinimo*“. Gamtotvarkos planas parengtas vietovei, atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus – Drapalių kaimo apylinkės (LTDRU0004). Gamtotvarkos planas galioja 10 metų.

Gamtotvarkos plano tikslas:

- užtikrinti palankią balinių vėžlių populiaciją, išlaikant 5–10 suaugusių individų populiaciją ir atkuriant raudonpilvių kūmučių populiaciją, kurią sudaro ne mažiau kaip 15 patinų.

Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

- palaikyti balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų gerą apsaugos būklę ir pagerinti jų ir varliagyvių migracijos galimybes;
- pagerinti vėžlių veisimąsi.

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą koordinuoja Metelių regioninio parko direkcija (*nuo 2022 liepos 1 d. Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija*). Ji atsakinga už esančių saugomų gamtos vertybių išsaugojimą ir priežiūrą. Metelių regioninio parko direkcija, organizuodama gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą valstybinės reikšmės miško žemėje, bendradarbiauja su VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioniniu padaliniu, kuris vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą teritorijos valstybinės reikšmės miškuose.

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninis padalinys įgyvendina priemonę **Nr. 1.1**, kuri numatyta valstybinės reikšmės miško žemėje.

Tvarkymo plote įgyvendinama gamtotvarkos plano 1 uždavinio “**Palaikyti balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų gerą būklę ir pagerinti jų ir varliagyvių migracijos galimybes**“ tvarkymo priemonė:

1.1 organizuoti sumedėjusios augalijos iškirtimą ir išvežimą (Tvarkymo plotas Nr. 1).

VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninis padalinys, kaip viena iš atsakingų institucijų, pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant priemones **Nr. 1.2, 2.1, 2.2** numatytas valstybinės reikšmės miško žemėje.

Tvarkymo plote įgyvendinama gamtotvarkos plano 1 uždavinio “**Palaikyti balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų gerą būklę ir pagerinti jų ir varliagyvių migracijos galimybes**“ tvarkymo priemonė:

1.2 organizuoti šienavimą arba ganymą (Tvarkymo plotas Nr. 1).

Tvarkymo plote įgyvendinama gamtotvarkos plano 2 uždavinio “**Pagerinti vėžlių veisimąsi**“ tvarkymo priemonės:

2.1 aptverti žinomų balinių vėžlių kiaušinių dėjimo teritoriją (Tvarkymo plotas Nr. 2).

2.2 reguliariai uždengti žinomų balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietas (Tvarkymo plotas Nr. 2).

Gamtotvarkos plano priemonės Nr. 1.1 įgyvendinimui projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai tvarkymo plote Nr. 1 (**0,4 ha**). Priemonės Nr. 1.2 įgyvendinimui projektuojama palaikyti atviras buveines (šienavimas ir ganymas) tvarkymo plotuose Nr. 1 (**1,1 ha**).

Priemonių Nr. 2.1, 2.2 įgyvendinimui valstybinės reikšmės miškuose numatomos kitos (balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų aptvėrimas, uždengimas) gamtotvarkos priemonės tvarkymo plote Nr. 2 (**0,1 ha**) (23 lentelė).

Detalus Gamtotvarkos plano priemonių planas, priemonių aprašymai, jų įgyvendinimo laikas bei lokalizacija (brėžiniai) pateikiami Gamtotvarkos planui parengtoje pagrindžiamojoje informacijoje. Ši informacija publikuojama viešai interneto tinklalapyje www.biomon.lt

Aktualizuoti sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 23 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede.

23 lentelė. Gamtotvarkos priemonės valstybinės reikšmės miškuose (Drapalių kaimo apylinkių BAST)

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	**Kv.**	**Skl.**	**Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena**	**Amžius**	**Auga-vietė**	**Miško grupė**	**Sklypo plotas, ha**	**Tvarkymo plotas sklype, ha**				
Merkinės girininkija												
1	126	1	Miško laukymė		Nbl	IV	0,9	0,7				*Nr. 1.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai;* *Nr. 1.2- atvirų buveinių palaikymas.*
	126	3	10P	15	Nbl	IV	1,0	0,4	100	100	40	
Iš viso:								**1,1**			**40**	
2	126	1	Miško laukymė		Nbl	IV	0,9	0,1				*Nr. 2.1 - balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų aptvėrimas;* *Nr. 2.2 - balinių vėžlių kiaušinių dėjimo vietų uždengimas.*
Iš viso:								**0,1**				
IŠ VISO:								**1,2**			**40**	

Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 0,4 ha; bendras iškertamas tūris – iki 40 m^3;
Bendras plotas, kuriame projektuojama palaikyti atviras buveines – 1,1 ha;
Bendras plotas, kuriame projektuojamos kitos gamtotvarkos priemonės – 0,1 ha.

5.3 Netiesų hidrografinio draustinio gamtotvarkos planas

Netiesų hidrografinio draustinio gamtotvarkos planas (toliau šiame skyriuje – Gamtotvarkos planas) patvirtintas LR aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-874 „*Dėl Netiesų hidrografinio draustinio gamtotvarkos plano patvirtinimo*“. Gamtotvarkos planas parengtas daliai vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus – Dainavos giria (LTVAR0017) ir daliai paukščių apsaugai svarbios teritorijos – Dainavos giria (LTVARB005). Gamtotvarkos planas parengtas 2016-2025 m. laikotarpiui.

Gamtotvarkos plano tikslas:

- užtikrinti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsaugos būklę: 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 9010 *Vakarų taigos ir 91T0 Kerpinių pušynų būklę su joms būdinga struktūra ir rūšine sudėtim; išsaugoti miškinės plikaplaiskės, pelkinės uolaskėlės, dvilapio purvuolio, žvilgančiosios riestūnės, didžiojo auksinuko, lėlio, lygutės ir kitų saugomų rūšių populiacijų buveinių palankią apsaugos būklę.

Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

- atkurti ir išsaugoti atviras 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių buveines ne mažesniame kaip 7,2 ha plote, tuo pačiu pagerinant ir išlaikant palankias sąlygas pelkinei uolaskėlei (ne mažiau kaip 500 individų), dvilapiui purvuoliui (ne mažiau kaip 50 individų), žvilgančiajai riestūnei (ne mažesniame kaip 7,2 ha plote), didžiajam auksinukui (ne mažiau kaip 10–20 individų);
- pagerinti miškinės plikaplaiskės buveinės būklę ne mažesniame kaip 1,4 ha plote užtikrinant ne mažesnę kaip 100 individų populiaciją;
- pagerinti 9010 *Vakarų taigos ir 91T0 Kerpinių pušynų buveinių struktūrą ne mažesniame kaip 50 ha plote;
- sukurti naujas laikinas buveines vėjalandei šilagėlei, smiltyniniam gvazdikui, kalninei arnikai, lietuvinei naktižiedei, lygutei, lėliui, stepiniam melsviui, raudonžiedžiui marguoliui ir raudonsparnei meškutei;
- pagerinti teritorijos lankymo ir retų rūšių apsaugos sąlygas informuojant lankytojus apie saugomų gamtos vertybių apsaugos poreikius ir vykdomą gamtotvarką.

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą Netiesų hidrografinis draustinio teritorijoje koordinuoja Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija. Direkcija organizuoja Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninis padalinys vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą teritorijos valstybinės reikšmės miškuose ir bendradarbiauja su direkcija įgyvendinant priemones **Nr. 3.1 ir 4.1** bei kaip viena iš atsakingų institucijų, pagal kompetenciją dalyvauja įgyvendinant priemones **Nr. 1.1, 1.2, 2.1, 2.2 3.1, 4.1, 5.1, 5.2** numatytas valstybinės reikšmės miško žemėje.

Tvarkymo plotuose įgyvendinama Gamtotvarkos plano 1 uždavinio “**Atkurti ir išsaugoti atviras 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių buveines ne mažesniame kaip 7,2 ha plote, tuo pačiu pagerinant ir išlaikant palankias sąlygas pelkinei uolaskėlei (ne mažiau kaip 500 individų), dvilapiui purvuoliui (ne mažiau kaip 50 individų), žvilgančiajai riestūnei (ne mažesniame kaip 7,2 ha plote), didžiajam auksinukui (ne mažiau kaip 10–20 individų)**“ tvarkymo priemonės:

1.1 Iškirsti medžius ir krūmus bei išgabenti juos ištvarkomos teritorijos (Tvarkymo plotai Nr. 3, 4, 5).

1.2 Periodiškai pjauti sumedėjusių augalų atžalas, nendres ir aukštaūgę žolinę augaliją, biomasę išgabenti iš tvarkomos teritorijos (Tvarkymo plotai Nr. 3, 4, 5).

Tvarkymo plote įgyvendinama Gamtotvarkos plano 2 uždavinio "**Pagerinti miškinės plikaplaiskės buveinės būklę ne mažesniame kaip 1,4 ha plote užtikrinant ne mažesnę kaip 100 individų populiaciją**" tvarkymo priemonės:

2.1 retinti specialistų atrinktus ir pažymėtus krūmus 20–30 proc. sumažinant jų projekcinio padengimo plotą ir juos išgabenti iš miškinės plikaplaiskės buveinės (Tvarkymo plotas Nr. 11).

2.2 periodiškai retinti tankesnes nukirstų krūmų atžalas 10–15 % sumažinant jų projekcinio padengimo plotą ir jas išgabenti iš miškinės plikaplaiskės buveinės (Tvarkymo plotas Nr. 11).

Inventorizuotose EB svarbos gamtinėse buveinėse (9010 Vakarų taiga) įgyvendinama Gamtotvarkos plano 3 uždavinio "**Pagerinti 9010 *Vakarų taigos ir 91T0 Kerpinių pušynų buveinių struktūrą ne mažesniame kaip 50 ha plote**" tvarkymo priemonė:

3.1 vykdant sanitarinius miško kirtimus palikti sanitariniu požiūriu nepavojingus medžius, iškertant tik žalių eglių vėjavartas, vėjalaužas, snieglaužas ir labai pažeistus medžius bei visų rūšių medžius, kuriuose apsigyveno medžių liemenų pavojingi kenkėjai (visame EB svarbos buveinių užimame plote).

Sausų monokultūrinių ir mišrių pušynų augavietėse esančiose šviesamėgių retųjų augalų ir tikslinių paukščių rūšių radavietėse įgyvendinama Gamtotvarkos plano 4 uždavinio "**Sukurti naujas laikinas buveines vėjalandei šilagėlei, smiltyniniam gvazdikui, kalninei arnikai, lietuvinei naktižiedei, lygutei, lėliui, stepiniam melsviui, raudonžiedžiui marguoliui ir raudonsparnei meškutei**" tvarkymo priemonė:

4.1 Pušynuose vykdyti plynus siaurabiržius kirtimus vietoje numatytų atvejinių kirtimų, taikant nuo 30 iki 50 proc. tokių kirtaviečių miško žėlimą, kaip miško atkūrimo būdą. Plynųjų siaurabiržių miško kirtimų biržės plotas negali būti didesnis kaip 2 ha, biržės plotis – ne daugiau kaip 50 m (tvarkymo plotas parenkamas atsižvelgiant į medynų kirtimo amžių).

Preliminariose informacinių ženklų įrengimo vietose, kurios pažymėtos brėžinyje (**9 priedas**) įgyvendinama Gamtotvarkos plano 5 uždavinio "**Pagerinti teritorijos lankymo ir retų rūšių apsaugos sąlygas informuojant lankytojus apie saugomų gamtos vertybių apsaugos poreikius ir vykdomą gamtotvarką**" tvarkymo priemonės:

5.1 įrengti du informacinius stendus apie Netiesų hidrografinio draustinio biologinę įvairovę, jos apsaugos poreikius, numatytus tvarkymo darbus ir vieną – apie Netiesų ežerėlių gamtos paminklą (1 vnt. valstybinės reikšmės miškuose).

5.2 įrengti informacinę rodyklę, nukreipiančią į Netiesų ežerėlių gamtos paminklo teritoriją (1 vnt.).

Gamtotvarkos plano priemonių Nr. 1.1, 2.1 įgyvendinimui projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai tvarkymo plotuose Nr. 3, 4, 5, 11 (**0,2 ha**). Priemonių Nr. 1.2, 2.2 įgyvendinimui projektuojama palaikyti atviras buveines (sumedėjusios augalijos atžalų šalinimas ir šienavimas) tvarkymo plotuose Nr. 3, 4, 5, 11 (**2,6 ha**). Priemonių Nr. 3.1, 4.1, 5.1, 5.2 įgyvendinimui valstybinės reikšmės miškuose numatomos kitos (informacinių stendų bei rodyklės įrengimas ir kt.) gamtotvarkos priemonės Gamtotvarkos plano teritorijoje (**14,3 ha**)

Detalus Gamtotvarkos plano priemonių planas, priemonių aprašymai, jų įgyvendinimo laikas bei lokalizacija (brėžiniai) pateikiami Gamtotvarkos planui parengtoje pagrindžiamojoje informacijoje. Ši informacija publikuojama viešai interneto tinklalapyje www.biomon.lt

Aktualizuoti sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 24 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede

24 lentelė. Gamtotvarkos priemonės valstybinės reikšmės miškuose (Netiesų hidrografinis draustinis, Dainavos giria BAST dalis)

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	**Kv.**	**Skl.**	**Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena**	**Amžius**	**Auga-vietė**	**Miško grupė**	**Sklypo plotas, ha**	**Tvarkymo plotas sklype, ha**				
Merkinės girininkija												
3	73	8 d.	Pelkė		Pc	III	5,9	0,7				*Nr. 1.1- specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai;* *Nr. 1.2 - atvirų buveinių palaikymas.*
	73	18 d.	5B2J2B1J+P	40	Pc	III	0,2	0,1	190	100	19	
4	73	8 d.	Pelkė		Pc	III	5,9	0,1				
5	73	7 d.	Pelkė		Pc	III	1,1	0,4				
	73	8 d.	Pelkė		Pc	III	5,9	1,0				
	81	1 d.	Pelkė		Pc	III	1,0	0,2				
Iš viso:								**2,5**			**19**	
11	72	21	10P+B	30	Nbl	III	0,1	0,1	0	0	0	*Nr. 2.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (krūmų kirtimas);* *Nr. 2.2 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**0,1**			**0**	
EB svarbos buveinė 9010* Vakarų taiga	72	5	8P2P+B,J,P,E,L	120	Ncl	III	3,2	3,2				*Nr. 3.1 - vykdant sanitarinius miško kirtimus palikti sanitariniu požiūriu nepavojingus medžius*
	72	6	7J3J+B,P	60	Pc	III	0,1	0,1				
	72	7	10P+Ą,D	120	Ncl	III	1,8	1,8				
	72	10	5P2P1B2J+J,L,P,Ą	110	Šc	III	1,4	1,4				
	72	11	8P2P+P,B	110	Nbl	III	3,8	3,8				
	72	12	8P2P+B	90	Nbl	III	2,6	2,6				
	72	13	5P2B2P1P	70	Ncl	III	0,6	0,6				
	72	16 d.	6P2P1P1B+E	70	Nbl	III	1,0	0,7				
	72	21	10P+B	30	Nbl	III	0,1	0,1				
Iš viso:								**14,3**				
IŠ VISO:								**16,9**			**19**	

Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 0,2 ha; bendras iškertamas tūris – iki 19 m^3;
Bendras plotas, kuriame projektuojama palaikyti atviras buveines – 2,6 ha;
Bendras plotas, kuriame projektuojamos kitos gamtotvarkos priemonės – 14,3 ha.*

** - EB svarbos buveinės (9010 Vakarų taiga) ribos ir plotas pateiktos pagal Gamtotvarkos plano 7 priedą*

5.4 Musteikos miško gamtotvarkos planas

Musteikos miško gamtotvarkos planas (toliau šiame skyriuje – Gamtotvarkos planas) patvirtintas LR aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. D1-990 „*Dėl Musteikos miško gamtotvarkos plano patvirtinimo*“. Gamtotvarkos planas parengtas daliai vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus – Dainavos giria (LTVAR0017) ir daliai paukščių apsaugai svarbios teritorijos – Dainavos giria (LTVARB005). Teritorija, kuriai parengtas šis Gamtotvarkos planas – Musteikos miškas, yra Alytaus apskrities Varėnos rajono savivaldybės Marcinkonių seniūnijoje ir patenka į Dzūkijos nacionalinio parko konservacinio bei ekologinės apsaugos prioriteto zonas ir tik nedidelė dalis teritorijos yra miškų ūkio zonoje Gamtotvarkos planas parengtas 2015-2024 m. laikotarpiui.

Gamtotvarkos plano tikslas:

- užtikrinti palankią saugomų rūšių ir Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių su būdinga struktūra ir rūšine sudėtimi būklę 579 ha teritorijoje: 4030 Viržynų, kartu su esamomis gyvatėdžio, tetervino, lygiažvynio žalčio, patvankinio pataisiuko, vėjalandės šilagėlės, penkialapio dobilo, siauralapio gencijono populiacijoms – ne mažesniame nei 42,9 ha plote; 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, kartu su dėmėtosios, baltijinės, plačialapės gegūnių populiacijoms – 13,5 ha plote; 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų – 52,2 ha, kartu su laplandinio karklo populiacijoms – 4,7 ha plote; 9010 *Vakarų taigos ir 91T0 Kerpinių pušynų kartu su Šneiderio kirmvabalio buveinėmis – ne mažesniame nei 470 ha plote; išsaugoti augalų – vėjalandės šilagėlės, smiltyninio gvazdiko, kalninės arnikos ne mažesnes nei 50 individų populiacijas; išsaugoti gyvūnų – kurtinio, tetervino, lututės, ulduko, didžiojo apuoko, lygutės, lėlio, dirvoninio kalviuko, europinės medvarlės buveinių palankią būklę; atkurti ir palaikyti Musteikos kaimo laukų kraštovaizdį 27,4 ha plote su 2 poromis kukučių, 3 poromis lygučių, 10 individų daugiaskilčių varpenių ir Musteikos upelio slėnio pievas ir ganyklas 24,2 ha plote su 4 poromis griežlių bei pagerinti retų rūšių apsaugos sąlygas.

Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

- atkurti ir išsaugoti atviras 4030 Viržynų buveines 42,9 ha plote;
- sukurti dvi palankias veisimosi vietas europinei medvarlei;
- užtikrinti palankią ne mažiau kaip 14 patinų tetervinų populiacijos tuokviečių būklę 36,2 ha plote;
- užtikrinti palankią ne mažiau kaip 12 patinų kurtinių populiacijos veisimosi buveinių būklę ir apsaugą;
- atkurti ir išsaugoti 6510 Šienaujamų mezofitų pievų buveines 13,5 ha plote;
- atkurti ir išsaugoti 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveines 52,2 plote ir pagerinti jų struktūrą išsaugant laplandinius karklus 4,7 ha plote;
- atkurti ir išsaugoti Musteikos kaimo laukų kraštovaizdį 27,4 ha plote su ne mažiau kaip 2 poromis kukučių, 3 poromis lygučių ir 10 individų daugiaskilčių varpenių;
- atkurti ir išsaugoti Musteikos upelio slėnio pievas ir ganyklas 24,2 ha plote su ne mažiau kaip 4 poromis griežlių;
- pagerinti 9010 *Vakarų taigos, 91T0 Kerpinių pušynų ir Šneiderio kirmvabalio buveinių struktūrą;
- prailginti šviesamėgių augalų rūšių – vėjalandės šilagėlės, smiltyninio gvazdiko, kalninės arnikos, penkialapio dobilo ir paukščių - lygutės, lėlio, dirvoninio kalviuko laikinų buveinių egzistavimo laiką;
- išsaugoti didžiojo apuoko perėjimo buveines ir bent vieną perinčią porą;
- pagerinti perėjimo buveinių sąlygas lututei, uldukui ir kitiems uoksiniams paukščiams, išsaugant penktadalį brandžių medynų ploto;

- užtikrinti miškų buveinėse numatytų tvarkymo priemonių integravimą į naujai rengiamus miškotvarkos projektus;
- pagerinti monitoringo vykdymo ir saugomų rūšių apsaugos sąlygas ir sumažinti trikdymą, nukreipiant teritorijos lankytojus nuo jautrių saugomų buveinių ir rūšių buveinių.

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą Musteikos miško teritorijoje koordinuoja Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija. Ji atsakinga už teritorijoje nustatytų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija organizuoja visų šio Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą, išskyrus 4.1, 9.1, 9.3, 10.1, 12.1, 13.1 priemones, kurių įgyvendinimą direkcija prižiūri. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninis padalinys vykdo kompleksinę miškų ūkio veiklą teritorijos valstybinės reikšmės miškuose ir bendradarbiauja su direkcija įgyvendinant priemones Nr. 1.1, 1.2, 3.1, 3.2, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 9.1, 9.2, 9.3, 9.4, 10.1, 12.1 numatytas valstybinės reikšmės miško žemėje.

Tvarkymo plotuose įgyvendinama Gamtotvarkos plano 1 uždavinio "**Atkurti ir išsaugoti atviras 4030 Viržynų buveines 42,9 ha plote**" tvarkymo priemonės:

1.1 Pirminis medžių ir krūmų iškirtimas bei išgabenimas (1/3 tvarkymo ploto per metus) (Tvarkymo plotai Nr. 4, 6, 10, 12).

1.2 Tolimesnė buveinių esamos būklės priežiūra pjaunant sumedėjusias atžalas ir pašalinant augaliją (1/3 tvarkymo ploto per metus, kas 3 metai) (Tvarkymo plotai Nr. 4, 6, 10, 12).

Tvarkymo plotuose įgyvendinama Gamtotvarkos plano 3 uždavinio "**Užtikrinti palankią 14 patinų tetervinų populiacijos tuokviečių būklę 36,2 ha plote**" tvarkymo priemonės:

3.1 Sumedėjusios augalijos šalinimas (Tvarkymo plotai Nr. 5, 9).

3.2 Atvirų aikštelių tuokvietėms formavimas ir priežiūra (Tvarkymo plotai Nr. 5, 9).

3.3 Šernų ir kiaunių skaičiaus reguliavimo skatinimas (Tvarkymo plotai Nr. 3 – 13 (Tvarkymo plotai pavaizduoti 9 priede)).

Tvarkymo plotuose įgyvendinama Gamtotvarkos plano 4 uždavinio "**Užtikrinti palankią 12 patinų kurtinių populiacijos veisimosi buveinių būklę ir apsaugą**" tvarkymo priemonės:

4.1 Miško kirtimų ribojimas (Tvarkymo plotai Nr. 1, 2 (Tvarkymo plotai pavaizduoti 9 priede)).

4.2 Gastrolitų aikštelių įrengimas (Tvarkymo plotai pavaizduoti 9 priede).

4.3 Keturių eismą miško keliais draudžiančių ženklų įrengimas (Preliminarios ženklų įrengimo vietos valstybinės reikšmės miškuose pažymėtos 9 priede).

4.4 Šernų ir kiaunių skaičiaus reguliavimo skatinimas (Tvarkymo plotai Nr. 1, 2, 15 – 25 (Tvarkymo plotai pavaizduoti 9 priede)).

Tvarkymo plotuose įgyvendinama Gamtotvarkos plano 6 uždavinio "**Atkurti ir išsaugoti 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveines 52,2 plote ir pagerinti jų struktūrą išsaugant laplandinius karklus 4,7 ha plote**" tvarkymo priemonės:

6.1 Atvirų aikštelių tuokvietėms formavimas ir priežiūra (Tvarkymo plotai Nr. 14–32).

6.2 Pirminis medžių ir krūmų iškirtimas bei išgabenimas išsaugant laplandinius karklus (Tvarkymo plotas Nr. 33).

6.3 Tolimesnė buveinių esamos būklės priežiūra šienaujant (Tvarkymo plotai Nr. 14–32).

6.4 Tolimesnė buveinių esamos būklės priežiūra šienaujant ir išsaugant laplandinius karklus (Tvarkymo plotas Nr. 33).

9010 *Vakarų taigos, 91T0 Kerpinių pušynų EB svarbos miškų buveinėse ir Šneiderio kirmvabalio buveinėse įgyvendinama Gamtotvarkos plano 9 uždavinio "**Pagerinti 9010 *Vakarų taigos, 91T0 Kerpinių pušynų ir Šneiderio kirmvabalio buveinių struktūrą**" tvarkymo priemonės:

*9.1 Sanitarinių miško kirtimų ribojimas (priemonė įgyvendinama 9010 *Vakarų taigos ir 91T0 Kerpinių pušynų EB svarbos miškų buveinėse, kurios pavaizduotos 9 priede).*

9.2 Stovinčių pavienių pušies sausuolių su žieve palikimas (priemonė įgyvendinama Šneiderio kirmvabalio buveinėse, kurios pavaizduotos 9 priede)).

9.3 Organizuoti atvirų aikštelių bei retmių suformavimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus (Tvarkymo plotas Nr. 44).

Tvarkymo priemonė numatyta vykdyti 3 ploteliuose viename miško sklype. Viename, esančiame sklypo centre, plotelyje dabar yra aikštelė, gausiai priaugusi senų viržių. Joje kirtimo darbai nenumatomi. Likusiuose dvejuose ploteliuose numatyta formuoti 0,03-0,05 ha ploto retmes. Formuojant retmes, iškertami žali medžiai iki 0,1-0,2 skalsumo, paliekant seniausius medžius. Iškirsta mediena išvežama iš tvarkomo ploto. Esamas pomiškis, trakas ir negyva mediena, kurie nekeltų pavojaus deginimo metu, paliekami retmėse. Dirva nėra ruošiama. Visose kirtavietėse spygliuočių kelmų aukštis, matuojant nuo šaknies kaklelio, turi būti ne didesnis kaip 10 cm. Darbai turi būti atliekami rugpjūčio 16 d.-sausio mėn. laikotarpiu.

9.4 Organizuoti kontroliuojamą paklotės deginimą (Tvarkymo plotas Nr. 44).

Priemonė projektuojama taikyti visuose numatytuose ploteliuose. Deginimą reikia atlikti rugpjūčio 16 d.-sausio mėn. laikotarpiu priklausomai nuo esamų klimatinių sąlygų. Tinkamo laiko parinkimas yra ypač svarbus gero rezultato pasiekimui. Žolinė ir samanų danga turi būti pakankamai sausa, kad gerai degtų, bet tuo pačiu neperdžiūvus dėl gaisro kontrolės. Lietingomis dienomis ar iš karto po jų, darbų vykdyti netikslinga. Kiti svarbūs veiksniai yra vėjo stiprumas ir kryptis, kurie iš esmės gali įtakoti visą procesą. Reljefas taip pat turi būti įvertinamas konkretaus sklypo atveju. Prieš pradedant deginimo darbus, reikalingas kruopštus pasiruošimas atribojant teritoriją nuo aplinkinių plotų išnaudojant keliukus, proskynas ir, reikalui esant, įrengiant mineralines juostas. Vykdant darbus, privalo dalyvauti apmokyta brigada.

Priemonė vykdoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500 „Dėl Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo", (Galiojanti suvestinė redakcija 2022-09-13) II skyriaus 13^1 punkto reikalavimais.

Sausų pušynų augavietėse esančiose šviesamėgių retųjų augalų ir tikslinių paukščių rūšių radavietėse įgyvendinama Gamtotvarkos plano 10 uždavinio "**Prailginti šviesamėgių augalų rūšių - vėjalandės šilagėlės, smiltyninio gvazdiko, kalninės arnikos, penkialapio dobilo ir paukščių - lygutės, lėlio, dirvoninio kalviuko laikinų buveinių egzistavimo laiką**" tvarkymo priemonė:

10.1 Siaurabiržių kirtimų pušynuose projektavimas paliekant 50 proc. naujų kirtaviečių savaiminiam atžėlimui (Tvarkymo plotas parenkamas atsižvelgiant į medynų rūšinę sudėtį ir kirtimo amžių, tačiau priemonė įgyvendinama visoje Musteikos miško teritorijoje esančiuose valstybinės reikšmės miškuose)

Išvardintuose Musteikos girininkijos miško kvartaluose įgyvendinama Gamtotvarkos plano 12 uždavinio "**Pagerinti perėjimo buveinių sąlygas lututei, uldukui ir kitiems uoksiniams paukščiams, išsaugant penktadalį brandžių medynų ploto**" tvarkymo priemonė:

12.1 Medynų amžiaus struktūros su 15-20 proc. brandžių ir perbrendusių medynų formavimas tinkamose lutučių ir uldukų veisimosi buveinėse (priemonė vykdoma 103 - 105, 123, 124, 133 - 135, 141 - 144, 151, 153, 159, 160, 161 ir 174 miško kvartaluose esančiuose valstybinės reikšmės miškuose).

Gamtotvarkos plano priemonių Nr. 1.1, 3.1, 6.1, 6.2 ir 9.3 įgyvendinimui projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai tvarkymo plotuose Nr. 4 – 6, 9, 10, 12, 14 – 33, 44 (**55,0 ha**). Priemonių Nr. 1.2, 3.2, 6.3 ir 6.4 įgyvendinimui projektuojama palaikyti atviras buveines (sumedėjusios augalijos atžalų šalinimas ir šienavimas) tvarkymo plotuose Nr. 4 – 6, 9, 10, 12, 14 – 33 (**121,6 ha**). Priemonių Nr. 3.3, 4.1, 4.2, 4.3 4.4, 9.1, 9.2, 9.4, 10.1, 12.1 įgyvendinimui valstybinės reikšmės miškuose numatomos kitos (draudžiamų kelio ženklų įrengimas, miško kirtimo ribojimai ir kt.) gamtotvarkos priemonės Gamtotvarkos plano teritorijoje esančiuose valstybinės reikšmės miškuose (**3171,5 ha**) (26 lentelė, 9 priedas).

Detalus Gamtotvarkos plano priemonių planas, priemonių aprašymai, jų įgyvendinimo laikas bei lokalizacija (brėžiniai) pateikiami Gamtotvarkos planui parengtoje pagrindžiamojoje informacijoje. Ši informacija publikuojama viešai interneto tinklalapyje www.biomon.lt

Gamtotvarkos planas periodiškai tikslinamas, atsižvelgiant į tai, kiek ir kokių numatytų priemonių yra įgyvendinta (neįgyvendinta), į realų priemonių poveikį, atsiradusius naujus veiksnius ir siekiant įvertinti plano įgyvendinimo rezultatus bei efektyvumą. Gamtotvarkos plano papildymas (projektas) parengtas 2022 metais išskiriant naują tvarkymo plotą (**Nr. 44**) ir numatant jame tvarkymo priemones **9.3 ir 9.4** (numatytos priemonės vykdomos tvarkymo plote išskirtose 0,05 ha ploto aikštelėse (*preliminarios aikštelių vietos koordinatės pateikiamos 25 lentelėje*), leidžiančias užtikrinti gyvūnų ir (ar) augalų rūšių bei gamtinių buveinių, kurių apsaugai išskirtos „Natura 2000“ teritorijos, išsaugojimą. Gamtotvarkos plano pagrindžiamosios informacijos papildymas pateiktas 13 priede.

Numatytos priemonės įgyvendinamos tik patvirtinus Gamtotvarkos plano tikslinimą. Priemonė **Nr. 9.4** vykdoma tik tuo atveju, jei ji neprieštarauja galiojantiems teisės aktams.

25 lentelė. Preliminarios aikštelių vietos

Girininkija	Tvarkymo ploto Nr.	Kv.	Skl.	Aikštelės. Nr.	Koordinatės (LKS – 94)		Aikštelės plotas, ha.
Musteikos	44	134	26	1	526812	5978145	0,05
				2	526686	5978187	0,05
				3	526557	5978330	0,05
Iš viso:							0,15

Aktualizuoti sklypai, kuriuose projektuojami aktyvūs gamtotvarkos darbai nurodyti 26 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede.

26 lentelė. Gamtotvarkos priemonės valstybinės reikšmės miškuose (Musteikos miškas, Dainavos giria BAST dalis)

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Amžius	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
Musteikos girininkija												
4	173	22	7P3B+E	40	Nbl	II	2,0	2,0	80	100	160	*Nr. 1.1- specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 1.2 - atvirų buveinių palaikymas.*
	173	35	Miško laukymė		Nal	II	8,3	8,3				
	173	40	Miško laukymė		Nal	II	1,8	1,8				
	173	43	Miško laukymė		Nal	II	0,2	0,2				
	173	44	Miško laukymė		Nal	II	4,0	4,0				
	173	45	Miško laukymė		Nal	II	3,6	3,6				
	173	46	Miško laukymė		Nal	II	1,0	1,0				
Iš viso:								**20,9**			**160**	
6	172	25	Miško laukymė		Nal	II	1,3	1,3				*Nr. 1.1- specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 1.2 - atvirų buveinių palaikymas.*
	172	26 d.	Miško laukymė		Nal	II	0,4	0,2				
Iš viso:								**1,5**				
10	173	19	7B3P+E,D	35	Nbl	II	5,7	5,7	70	100	399	*Nr. 1.1- specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 1.2 - atvirų buveinių palaikymas.*
	173	27 d.	Miško laukymė		Nal	II	0,5	0,1				
	173	30	Miško laukymė		Nal	II	4,8	4,8				
	173	37 d.	Miško laukymė		Nal	II	2,3	0,9				
Iš viso:								**11,5**			**399**	
12	173	6 d.	8B2P+E	35	Nbl	II	1,9	1,6	90	100	144	*Nr. 1.1- specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 1.2 - atvirų buveinių palaikymas.*
	173	13	Miško laukymė		Nal	II	0,2	0,2				
	173	14	Miško laukymė		Nal	II	0,3	0,3				
	173	16	Miško laukymė		Nal	II	1,7	1,7				
Iš viso:								**3,8**			**144**	
5	173	9	6B4J	55	Pc	II	0,2	0,2	150	100	30	*Nr. 3.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 3.2 - atvirų buveinių palaikymas.*
	173	10	5B2B3J	55	Pc	II	1,0	1,0	140	100	140	
	173	11	5P5B+P,E,D	40	Ubl	II	8,3	8,3	110	100	913	
	173	20	Miško pelkė		Pb	II	0,8	0,8				
	173	21	7B3P	35	Ubl	II	0,5	0,5	45	100	23	
	173	31	8B2P	35	Ubl	II	0,7	0,7	30	100	21	
	173	32	8B2P	35	Ubl	II	0,7	0,7	30	100	21	
	173	34	7B3P+P,D	35	Ubl	II	2,3	2,3	70	100	161	
Iš viso:								**14,5**			**1309**	

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Amžius	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
9	173	4	9B1E+P	35	Lbl	II	0,3	0,3	120	100	36	*Nr. 3.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 3.2 - atvirų buveinių palaikymas.*
	173	5 d.	9B1B+P	35	Pb	II	1,5	1,3	25	100	33	
	173	6 d.	8B2P+E	35	Nbl	II	1,9	0,3	90	100	27	
	173	7	9B1P+E	35	Ubl	II	0,6	0,6	45	100	27	
	173	8	10B+P	35	Pb	II	2,8	2,8	15	100	42	
	173	12	9B1P+D	35	Lbl	II	1,4	1,4	130	100	182	
	173	17	7P3B	30	Pb	II	2,1	2,1	15	100	32	
	173	18	10B+P	35	Pb	II	0,9	0,9	40	100	36	
	173	23	7B3P	35	Ubl	II	1,8	1,8	45	100	81	
	173	24	Miško laukymė		Nbl	II	0,1	0,1				
	173	25	Miško laukymė		Nbl	II	0,1	0,1				
	173	26	Miško laukymė		Nbl	II	1,1	1,1				
	173	27	Miško laukymė		Nal	II	0,5	0,5				
	173	28	8B2P	35	Ubl	II	0,3	0,3	60	100	18	
	173	29	7B3P	35	Lbl	II	1,0	1,0	70	100	70	
	173	36	6B4P	35	Lbl	II	1,6	1,6	45	100	72	
	173	37 d.	Miško laukymė		Nal	II	2,3	1,4				
	173	38	5P5B+E	35	Lbl	II	1,8	1,8	70	100	126	
	173	39	Miško laukymė		Nbl	II	1,5	1,5				
	173	41	6P4B+D,E	35	Lbl	II	1,8	1,8	60	100	108	
Iš viso:								**22,7**			**890**	
14	168	17	Miško laukymė		Pb	II	0,8	0,8				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**0,8**				
15	158	40	10P	70	Pb	II	0,4	0,4	80	100	32	*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	158	41	10B	3	Pb	II	1,0	1,0	5	100	5	
Iš viso:								**1,4**			**37**	
16	150	3	Miško pelkė		Pa	II	0,6	0,6				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	150	27	Miško pelkė		Pa	II	0,2	0,2				
Iš viso:								**0,8**				

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Amžius	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
17	141	21	Pelkė		Pa	II	1,2	1,2				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	142	17	Miško laukymė		Pa	II	0,2	0,2				
	150	6	Pelkė		Pa	II	1,0	1,0				
Iš viso:								**2,4**				
18	142	21	10P	70	Pb	II	0,4	0,4	70	100	28	*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**0,4**			**28**	
19	133	39	10P	70	Pa	II	3,5	3,5	25	100	88	*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	141	6 d.	Pelkė		Pb	II	2,0	1,8				
	141	9	Pelkė		Pb	II	2,8	2,8				
	141	11	10P	80	Pa	II	0,2	0,2	80	100	16	
	142	3	Pelkė		Pb	II	1,5	1,5				
	142	4	10P	50	Pa	II	2,4	2,4	10	100	24	
	142	5	10P	70	Pa	II	1,2	1,2	60	100	72	
Iš viso:								**13,4**			**200**	
20	141	14	Pelkė		Pa	II	1,3	1,3				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**1,3**				
21	133	26	Miško pelkė		Pb	II	0,6	0,6				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	133	27	10P	80	Pb	II	0,2	0,2	160	100	32	
Iš viso:								**0,8**			**32**	
22	133	17	Miško pelkė		Pb	II	0,4	0,4				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**0,4**				
23	133	24	Miško pelkė		Pb	II	0,1	0,1				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**0,1**				
24	133	13	Miško pelkė		Pb	II	0,4	0,4				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**0,4**				

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Amžius	Augavietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
25	133	15	Miško pelkė		Pb	II	0,2	0,2				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**0,2**				
26	135	18	Pelkė		Pc	I	0,9	0,9				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**0,9**				
27	126	54	Pelkė		Pc	IV	0,3	0,3				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	135	10	Pelkė		Pc	I	2,6	2,6				
Iš viso:								**2,9**				
28	113	21	10J+B,J	40	Ucl	I	0,6	0,6	210	100	126	*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	113	22	Pelkė		Pc	I	2,5	2,5				
	113	23	Pelkė		Pc	I	4,7	4,7				
	114	18	6J4B+E	50	Pc	I	0,8	0,8	140	100	112	
	114	19	Pelkė		Pc	I	1,1	1,1				
	114	20	5J1B4J+B,P,E,E	35	Pc	I	0,2	0,2	260	100	52	
	125	1 d.	Pelkė		Pc	I	2,5	1,6				
	125	71	Pelkė		Pc	I	0,1	0,1				
Iš viso:								**11,6**			**290**	
29	115	78	Pelkė		Pc	II	0,2	0,2				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
Iš viso:								**0,2**				
30	115	66	7J3B+P	50	Pc	II	0,3	0,3	190	100	57	*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	115	68	Miško pelkė		Pc	II	0,4	0,4				
Iš viso:								**0,7**			**57**	
31	115	79 d.	5J4B1E+J,B,D,P	80	Ucl	II	3,2	0,1	270	100	27	*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai; Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	115	81	8J1J1B	35	Pc	II	0,5	0,5	140	100	70	
	115	82	Miško pelkė		Pc	II	0,8	0,8				
	115	83	8J1J1B	35	Pc	II	0,4	0,4	90	100	36	
	115	84 d.	8J1J1B+E	40	Pc	II	1,5	0,7	260	100	182	
Iš viso:								**2,5**			**315**	

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	**Kv.**	**Skl.**	**Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena**	**Amžius**	**Augavietė**	**Miško grupė**	**Sklypo plotas, ha**	**Tvarkymo plotas sklype, ha**				
32	91	34	Miško laukymė		Pb	III	0,6	0,6				*Nr. 6.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai;* *Nr. 6.3 - atvirų buveinių palaikymas.*
	91	35	6P3P1B	55	Pb	III	0,2	0,2	210	100	42	
Iš viso:								**0,8**			**42**	
33	90	22	Miško laukymė		Pb	II	2,7	2,7				*Nr. 6.2 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai;* *Nr. 6.4 - atvirų buveinių palaikymas.*
	90	23	8P2B	80	Pb	II	0,3	0,3	270	100	81	
	91	18	Miško laukymė		Pc	II	0,4	0,4				
	91	19 d.	3J1J2B1P1P1E1E	110	Ucl	II	1,6	0,1	280	100	28	
	91	20	Miško laukymė		Pc	II	0,6	0,6				
	91	22 d.	8P2P	4	Lbl	III	1,8	0,1	5	100	1	
	91	23 d.	6P3P1B+E,E	70	Nbl	III	1,7	0,3	370	100	111	
Iš viso:								**4,5**			**221**	
44	134	26	7P2P1P	90	Nbl	II	6,1	0,1	320	86	28	*Nr. 9.3 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai* (priemonė vykdoma aikštelėse Nr. 1 ir Nr. 3); *Nr. 9.4 – kontroliuojamas paklotės deginimas (gamtotvarkinis - mokslinis eksperimentas)*
44	134	26	7P2P1P	90	Nbl	II	6,1	0,05	320	-	-	
Iš viso:								**0,2**			**28**	
IŠ VISO:								**121,6**			**4152**	

Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 55,0 ha; bendras iškertamas tūris – iki 4152 m^3;
Bendras plotas, kuriame projektuojama palaikyti atviras buveines – 121,6 ha;
Bendras plotas, kuriame projektuojamos kitos gamtotvarkos priemonės – 3171,5 ha.*

** - plotas apskaičiuotas naudojantis GIS programine įranga*

5.5 Žuvinto Biosferos rezervato Kiaulyčios botaninio-zoologinio draustinio gamtotvarkos planas ir Žuvinto biosferos rezervato planavimo schema

Žuvinto biosferos rezervato Kiaulyčios botaninio-zoologinio draustinio gamtotvarkos planas (toliau šiame skyriuje – Gamtotvarkos planas) patvirtintas LR aplinkos ministro 2018 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. D1-1038 „*Dėl Žuvinto biosferos rezervato Kiaulyčios botaninio-zoologinio draustinio gamtotvarkos plano patvirtinimo*“. Gamtotvarkos planas parengtas daliai buveinių apsaugai svarbios teritorijos – Žuvinto ežeras ir Buktos miškas (LTALY0005) ir daliai paukščių apsaugai svarbios teritorijos – Žuvinto, Žaltyčio ir Amalvo pelkės (LTALYB003). Gamtotvarkos planas parengtas 2018-2028 m. laikotarpiui.

Gamtotvarkos plano tikslai:

- užtikrinti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių apsaugos būklę: 6410 Melvenynų (ne mažesniame kaip 9 ha plote), 6450 Aliuvinių pievų (ne mažesniame kaip 136 ha plote), 6510 Šienaujamų mezofitų pievų (ne mažesniame kaip 21 plote), 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių (ne mažesniame kaip 2,5 ha) tuo pačiu išsaugant jose aptinkamų į Saugomų rūšių sąrašą įrašytų augalų rūšių (raudonosios gegūnės, gelsvosios gegūnės, siauralapio gencijono, liekninio švylio) populiacijas ir užtikrinant tinkamas perėjimo sąlygas saugomiems paukščiams (raudonkojui tulikui ir paprastajam griciukui), taip pat išsaugant globaliai nykstančios rūšies – meldinės nendrinukės – populiaciją (ne mažiau kaip 5 giedantys patinai);
- atkurti ir palaikyti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės 6450 Aliuvinės pievos būklę (ne mažesniame kaip 44 ha plote), sudarant palankias sąlygas perėti meldinei nendrinukei ir kitoms saugomoms paukščių rūšims (pievinei lingei, pilkajai gervei); taip pat palaikyti esamą Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių palankią būklę bendrame 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų ir 6450 Aliuvinių pievų komplekse (ne mažesniame kaip 404 ha plote) ir jose aptinkamų į Saugomų rūšių sąrašą įrašytų augalų rūšių (liekninio beržo, laplandinio karklo) populiacijų palankią apsaugos būklę bei išsaugoti Europos Bendrijos svarbos paukščių rūšių populiacijas, įvertintas apskaitų vienetais: pievinės lingės (ne mažiau kaip 2–4 porų), nendrinės lingės (ne mažiau kaip 4–6 porų), didžiojo baublio (ne mažiau kaip 4 baubiantys patinai), švygždos (ne mažiau kaip 5 švilpiantys patinai), tuo pačiu sudarant palankias sąlygas kitoms saugomoms paukščių rūšims.

Gamtotvarkos plano tikslams pasiekti numatomi šie uždaviniai:

- užtikrinti tinkamą ūkininkavimą 6410 Melvenynų, 6450 Aliuvinių pievų, 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių buveinėse ir jose aptinkamų saugomų augalų rūšių (raudonosios gegūnės, gelsvosios gegūnės, siauralapio gencijono, liekninio švylio) augavietėse, taip pat meldinės nendrinukės veisimosi vietose;
- užtikrinti tinkamą ūkininkavimą 6510 Šienaujamų mezofitų pievų buveinėse ir jose aptinkamo siauralapio gencijono augavietėje, taip pat raudonkojo tuliko ir paprastojo griciuko veisimosi vietose;
- atkurti ir palaikyti 6450 Aliuvinių pievų buveinėms būdingą struktūrą, sudarant sąlygas meldinės nendrinukės ir kitų saugomų paukščių rūšių (pievinės lingės, pilkosios gervės) buveinėms atsikurti;
- užtikrinti palankų vandens lygį meldinės nendrinukės buveinėje perėjimo laikotarpiu;
- užtikrinti tinkamas veisimosi sąlygas pievinėms lingėms ir išsaugoti atvirą 6450 Aliuvinių pievų buveinę su laplandinio karklo populiacija;

- užtikrinti tinkamas veisimosi sąlygas nendrinėms lingėms, didiesiems baubliams, švygždoms išskirtuose plotuose ir išlaikyti atvirą 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų ir 6450 Aliuvinių pievų buveinių kompleksą;
- palaikyti atvirą 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų buveinę, tuo pačiu išlaikant palankias sąlygas liekniniam beržui ir laplandiniam karklui;
- pagerinti teritorijos lankymo ir saugomų rūšių apsaugos sąlygas.

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą teritorijoje organizuoja Žuvinto biosferos rezervato direkcija (*nuo 2022 liepos 1 d. Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcija*). Ji atsakinga už teritorijoje aptinkamų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių, jų buveinių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioninis padalinys, kaip viena iš atsakingų institucijų, dalyvauja įgyvendinant priemones **Nr. 6.1, 6.2** numatytas valstybinės reikšmės miško žemėje.

Tvarkymo plotuose įgyvendinama gamtotvarkos plano 6 uždavinio "**Užtikrinti tinkamas veisimosi sąlygas nendrinėms lingėms, didiesiems baubliams, švygždoms išskirtuose plotuose ir išlaikyti atvirą 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų ir 6450 Aliuvinių pievų buveinių kompleksą**" tvarkymo priemonės:

6.1 Organizuoti sumedėjusios augalijos iškirtimą ir šalinimą iš tvarkomos teritorijos. (Tvarkymo plotai Nr. 56, 60 ir Nr. 61).

6.2 Organizuoti sumedėjusios augalijos atžalų iškirtimą ir šalinimą iš tvarkomos teritorijos. (Tvarkymo plotai Nr. 56, 60 ir Nr. 61).

Detalus priemonių aprašymas, jų įgyvendinimo laikas bei lokalizacija pateikiama Gamtotvarkos planui parengtoje pagrindžiamojoje informacijoje. Pagrindžiamoji informacija publikuojama interneto tinklalapyje www.biomon.lt

Žuvinto biosferos rezervato planavimo schema patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 977 „*Dėl Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*". Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemą sudaro Žuvinto biosferos rezervato ir jo zonų ribų planas, Žuvinto biosferos rezervato tvarkymo planas (toliau – tvarkymo planas) (brėžiniai) bei Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) aiškinamojo rašto pagrindiniai sprendiniai. Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) aiškinamojo rašto pagrindiniai sprendiniai numato, kad viena iš gamtos apsaugos krypčių yra atvirų pievų ir pelkių buveinių bei rūšių išsaugojimas.

Siekiant išsaugoti atvirų pievų ir pelkių buveines bei rūšis, valstybinės reikšmės miškuose esančios natūralios pievų ir pelkių buveinės saugomos laikantis apsaugos ir tvarkymo reikalavimų, numatytų bendruosiuose buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimu Nr. 276 „*Dėl Bendrųjų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo*".

Vadovaujantis tvarkymo planu gamtiniuose draustiniuose ir ekologinės apsaugos funkcinio prioriteto zonose, į kurias patenka valstybinės reikšmės miškai, numatoma taikyti specialias gamtotvarkos priemones – **medžių ir krūmų kirtimą, ganymą ir šienavimą.**

Atsižvelgiant į gamtotvarkos plane numatytas bei įgyvendintas priemones ir jų tęstinumo svarbą, į teritorijos gamtines vertybes (siekiant išsaugoti atviras EB svarbos pievų ir pelkių buveines, saugomų rūšių populiacijas) bei vadovaujantis Žuvinto biosferos rezervato planavimo schema patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. 977 „*Dėl Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*" ir Žuvinto biosferos rezervato direkcijos (*dabar: Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos*

Žuvinto biosferos rezervato grupė) pateiktais siūlymais, regioninio padalinio administruojamuose miškuose projektuojamos gamtotvarkos priemonės – **atvirų buveinių palaikymas (sumedėjusios augalijos ir atžalų šalinimas), atvirų buveinių palaikymas (ganymas ir šienavimas) bei biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai.**

Atvirų buveinių palaikymas (sumedėjusios augalijos ir atžalų šalinimas). Menkaverčių medžių, krūmų bei sumedėjusios augalijos atžalų šalinimo darbai vykdomi nuo rugsėjo 1 d. iki kovo 1 d., geriausia – įšalus gruntui, bet esant nedidelei sniego dangai. Nukirstų medžių ir krūmų kelmeliai neturi būti aukštesni nei 5 cm. Kirtimo darbai gali būti atliekami rankiniu būdu, naudojant krūmapjoves, motorinius pjūklus arba mechanizuotai naudojant specialią techniką. Esant galimybei nupjauta biomasė turi būti pašalinta iš teritorijos ir utilizuojama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Priemonė įgyvendinama tvarkymo plote Nr. 1 kuris užima 112,6 ha plotą. Bendrai palaikomas ne didesnis nei 5 % medžių ir krūmų dengiamas plotas, todėl priemonė numatytoje teritorijoje vykdoma pagal poreikį.

18 pav. Ekstensyvus ganymas

Atvirų buveinių palaikymas (ganymas ir šienavimas). Ganymas ir šienavimas vykdomas atvirų buveinių palankiai apsaugos būklei išsaugoti. Ganomos ir šienaujamos pievos bei pelkės neapauga krūmais. Gamtotvarkos priemonė gali būti vykdoma keleriopai: gali būti šienaujama tiek rankiniu būdu (žoliapjovėmis, krūmapjovėmis, dalgiais), tiek traktoriais, ganomi galvijai arba derinti tiek ekstensyvų ganymą, tiek šienavimą kartu. Ekstensyvus galvijų ganymas leidžiamas nuo birželio 15 d., kai jauniklius išveda dauguma pievų paukščių. Tradicinis šienavimas, vėlyvas šienavimas ir šienavimas pakaitomis su ekstensyviu ganymu leidžiamas nuo liepos 1 d. Priemonė įgyvendinama tvarkymo plote Nr. 2 kuris užima 12,9 ha plotą.

Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai. Medžių ir krūmų kirtimo teritorijos išskirtos pievinių lingių, didžiųjų baublių, mėlyngurklių, švygždų, griežlių palankiai apsaugos būklei palaikyti. Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai vykdomi nuo rugsėjo 1 d. iki kovo 1 d., įšalus gruntui ir susidarius nedidelei sniego dangai, išskyrus kai tokios sąlygos nesusidaro. Pjaunant ir kertant medžius bei krūmus turi būti paliekami ne aukštesni kaip 5 cm kelmeliai, o esant galimybei – nukertami sulig dirvožemio paviršiumi. Vėlesniu tvarkymo laikotarpiu atželiantys krūmai ir medeliai šalinami pagal poreikį (palaikomas ne didesnis nei 5 % medžių ir krūmų dengiamas plotas). Nupjauti ar nukirsti krūmai ir medžiai su šakomis turi būti pašalinami iš teritorijos bei sutvarkyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka. Priemonė įgyvendinama tvarkymo plotuose Nr. 3 ir Nr. 4 kurie užima 0,2 ha plotą.

Sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 27 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede.

27 lentelė. Gamtotvarkos priemonės valstybinės reikšmės miškuose (Kiaulyčios botaninis-zoologinis draustinis, Žuvinto ežeras ir Buktos miškas BAST)

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	Kv.	Skl.	Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena	Amžius	Auga-vietė	Miško grupė	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha				
Krosnos girininkija												
1	2	1	Pelkė		Pcn	II	0,3	0,3				Atvirų buveinių palaikymas (sumedėjusios augalijos ir atžalų šalinimas)
	2	2	Pelkė		Pcn	II	6,8	6,8				
	4	3 d.	Pelkė		Pcn	II	48,8	41,4				
	4	6	Pelkė		Pcn	II	0,3	0,3				
	4	7	Pelkė		Pcn	II	0,4	0,4				
	5	2 d.	Pelkė		Pcn	II	37,2	31,4				
	6	10	Pelkė		Pcn	II	32,0	32,0				
Iš viso:								**112,6**				
2	4	3 d.	Pelkė		Pcn	II	48,8	7,4				Atvirų buveinių palaikymas (ganymas ir šienavimas)
	5	2 d.	Pelkė		Pcn	II	37,2	5,5				
Iš viso:								**12,9**				
3	4	4	10J	35	Lcl	II	0,1	0,1	360	100	36	Biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai
4	6	11	10J	40	Udp	II	0,1	0,1	370	100	37	
Iš viso:								**0,2**				
IŠ VISO:								**125,7**			**73**	

Bendras plotas, kuriame projektuojama palaikyti atviras buveines – 125,7 ha;
Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 0,2 ha; bendras iškertamas tūris – iki 73 m^3.

5.6 Dainavos girios dalies (Marcinkonių, Drevių Kampo ir Užuožerio miškų) gamtotvarkos planas

Dainavos girios dalies (Marcinkonių, Drevių Kampo ir Užuožerio miškų) gamtotvarkos planas (toliau šiame skyriuje – Gamtotvarkos planas) patvirtintas LR aplinkos ministro 2022 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-379 „*Dėl Dainavos girios dalies (Marcinkonių, Drevių Kampo ir Užuožerio miškų) gamtotvarkos plano patvirtinimo*“. Gamtotvarkos planas parengtas daliai vietovės, atitinkančios gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus – Dainavos giria (LTVAR0017) ir daliai paukščių apsaugai svarbios teritorijos – Dainavos giria (LTVARB005).

Teritorija, kuriai parengtas šis Gamtotvarkos planas yra Lietuvos Respublikos pietinėje dalyje, Varėnos rajono savivaldybės Marcinkonių seniūnijoje, į pietus ir į rytus nuo Marcinkonių kaimo. Teritorija patenka į Dzūkijos nacionalinio parko dalį, besiribojančią su šiaurvakariniu Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato pakraščiu, tuo pačiu patenka į Marcinkonių, Alkūnės kampo ir Drevių kampo geomorfologinius draustinius, taip pat apima dalį ekosistemų apsaugos miškų, besiribojančių su Čepkelių rezervatu. Gamtotvarkos plano pagrindžiamoji informacija galioja 2023-2032 m. laikotarpiui.

Gamtotvarkos plano tikslas:

- suformuoti, atkurti ir palaikyti gerą apsaugos būklę Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms – 2330 Nesusivėrę žemyninės smiltpievės, 9010 *Vakarų taiga, 91T0 Kerpiniai pušynai, su joms būdinga struktūra ir rūšine sudėtimi, sudarant tinkamas sąlygas vėjalandei šilagėlei, smiltyniniam gvazdikui, lygutei.

Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatomi šie uždaviniai:

- Žemyninėse kopose suformuoti atviras 2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių buveines su tipine augalija, sudarant tinkamas sąlygas lygutei perėti ir smiltyniniam gvazdikui įsikurti, palaikyti esamą vėjalandės šilagėlės populiaciją;
- Atkurti ir palaikyti gerą 91T0 Kerpinių pušynų buveinės struktūrą su tipine augalija;
- Atkurti ir palaikyti gerą 9010 *Vakarų taigos buveinės struktūrą su tipine augalija;
- Pasiekti 91T0 Kerpinių pušynų buveinės susiformavimą;
- Atkurti ir palaikyti gerą vėjalandės šilagėlės buveinės struktūrą;
- Informuoti visuomenę apie teritorijos svarbą, jos apsaugos poreikius ir vykdomus gamtotvarkos darbus.

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą koordinuoja Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija (toliau šiame skyriuje - direkcija). Ji atsakinga už teritorijoje nustatytų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių palankios apsaugos būklės užtikrinimą ir kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Direkcijoje turi būti paskirtas atsakingas asmuo, kuris tiesiogiai koordinuos plane numatytus veiksmus. Paskirtasis asmuo imasi viso organizacinio, o kai kuriais atvejais ir vykdomojo darbo: bendrauja su vietos gyventojais, įvairiomis institucijomis (Varėnos rajono savivaldybės administracija, Aplinkos apsaugos departamento Alytaus valdyba, VĮ VMU Varėnos ir Druskininkų regioniniais padaliniais ir kt.), vykdomų darbų rangovais, ieško lėšų ir skelbia konkursus numatytoms priemonėms atlikti bei vykdo šių darbų kontrolę. Direkcija VĮ VMU Druskininkų regioniniame padalinyje organizuoja **1.2** priemonės įgyvendinimą.

VĮ Valstybinių miškų urėdija organizuoja gamtotvarkos priemonių **1.1, 1.3** vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus, įgyvendinimą. VĮ VMU Varėnos ir Druskininkų regioniniuose padaliniuose turi būti paskirtas atsakingas asmuo, kuris tiesiogiai koordinuos plane numatytus veiksmus. Paskirtasis asmuo imasi viso organizacinio darbo,

bendrauja su įvairiomis institucijomis, vykdomų darbų rangovais, skelbia konkursus numatytoms priemonėms atlikti bei vykdo šių darbų kontrolę.

Neabejotinai, abiejų įgyvendinančių institucijų koordinatoriai turi bendrauti ir tarpusavyje, nes kai kurios skirtingos veiklos numatytos vykdyti tuose pačiuose arba gretimuose sklypuose ir tarpusavio veiksmų koordinavimas yra būtinas. Abiejų įgyvendinančių institucijų koordinatoriai turi bendradarbiauti tarpusavyje vykdant susijusias veiklas, įgyvendinant priemones Nr. 1.1, 1.3 VĮ VMU Druskininkų regioniniame padalinyje.

Direkcija turi prižiūrėti visų gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą. Pasibaigus projektui, prireikus tęsti Gamtotvarkos plane numatytas priemones Nr. 1.2, 1.3 jų įgyvendinimą organizuoja Direkcija.

Tvarkymo plote įgyvendinama Gamtotvarkos plano 1 uždavinio "**Žemyninėse kopose suformuoti atviras 2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių buveines su tipine augalija ne mažesniame kaip 43 ha plote, sudarant sąlygas įsikurti smiltyniniam gvazdikui ir ne mažiau 3 poroms ligučių ir palaikant esamą vėjalandės šilagėlės populiaciją**" tvarkymo priemonės:

1.1 Organizuoti atvirų plotų suformavimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus (Tvarkymo plotas Nr. XIX).

Specialiaisiais biologinės įvairovės palaikymo kirtimais projektuojama iškirsti visus medžius. Visi nukirsti medžiai, jų šakos ir krūmai turi būti pašalinami iš tvarkymo plotų, paliekant kadagius, gulinčią negyvą medieną, kelmus ir stambesnius nei 15 cm skersmens stuobrius ir sausuolius. Kelmų aukštis nėra ribojamas. Visi jauni medeliai taip pat turi būti išrauti ir pašalinti iš tvarkymo plotų. Kirtimą reikia vykdyti šaltuoju metų laiku, visus darbus baigiant iki vasario pabaigos. Jei teritorijoje nustatoma kurtinių veisimosi ar maitinimosi vieta, tada darbai užbaigiami iki sausio pabaigos.

1.2 Organizuoti kontroliuojamą miško paklotės deginimą kaip – mokslinį-eksperimentinį darbą laikantis Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėse nustatytų reikalavimų ir pagrindžiamojoje informacijoje numatytų technologijų. (Tvarkymo plotas Nr. XIX).

Projektuojama priemonę taikyti ne mažesniame kaip 20 % plote. Deginimui parenkami plotai su ištisine samanų ar kitos tankios augalijos (pvz. mėlynių) danga. Priemonė vykdoma sekančiais metais po plyno kirtimo. Deginimą reikia atlikti rugpjūčio 16 d.-vasario mėn. laikotarpiu priklausomai nuo esamų klimatinių sąlygų. Jei teritorijoje nustatoma kurtinių veisimosi ar maitinimosi vieta, tada darbai užbaigiami iki sausio pabaigos. Tinkamo laiko parinkimas yra svarbus gero rezultato pasiekimui. Žolinė ir samanų danga turi būti pakankamai sausa, kad gerai degtų. Drėgnomis dienomis ar iš karto po jų, darbų vykdyti netikslinga.

1.3 Organizuoti atvirų plotų išsaugojimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus (Tvarkymo plotas Nr. XIX).

Užtikrinant ankstesnės priemonės (**Nr. 1.1**) tęstinumą ir ilgalaikiškumą, būtina reguliariai šalinti medžių ir krūmų atžalas. Kirtimo dažnumą reikėtų vykdyti atsižvelgiant į atžalų ataugimo greitį, tačiau tai neturėtų būti daroma rečiau kaip kartą per 5 metus. Atžalos taip pat turi būti pašalintos iš tvarkomos teritorijos. Atžalų kirtimo ir išvežimo laikas yra toks pats kaip ir medyno kirtimo. Atžalų po kirtimo aukštis negali būti didesnis nei 10 cm.

Gamtotvarkos plano priemonių Nr. **1.1, 1.3** įgyvendinimui projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai tvarkymo plote Nr. XIX (**17,4 ha**). Priemonės **Nr. 1.2** įgyvendinimui valstybinės reikšmės miškuose numatomas kontroliuojamas paklotės deginimas (gamtotvarkinis - mokslinis eksperimentas) tvarkymo plote Nr. XIX (**17,4 ha**) (projektuojama priemonė nebūtinai apima visą tvarkymo plotą, tačiau ne mažiau kaip 20 %) (28 lentelė, 9 priedas).

Detalus Gamtotvarkos plano priemonių planas, priemonių aprašymai, jų įgyvendinimo laikas bei lokalizacija (brėžiniai) pateikiami Gamtotvarkos planui parengtoje pagrindžiamojoje informacijoje (10 priedas).

Aktualizuoti sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 28 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede.

28 lentelė. Gamtotvarkos priemonės valstybinės reikšmės miškuose (Dainavos girios dalies (Marcinkonių, Drevių Kampo ir Užuožerio miškų) gamtotvarkos planas)

Tvarkymo plotas									Tūris 1 ha, m^3	Kirtimo intensyvumas %	Iškertamas tūris, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Nr.	**Kv.**	**Skl.**	**Rūšinė sudėtis arba žemės naudmena**	**Amžius**	**Auga-vietė**	**Miško grupė**	**Sklypo plotas, ha****	**Tvarkymo plotas sklype, ha**				
Musteikos girininkija												
XIX	65	31	8P2P	65	Nbl	III	0,8	0,8	260	100	208	*Nr. 1.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai;* *Nr. 1.2 - kontroliuojamas paklotės deginimas (gamtotvarkinis - mokslinis eksperimentas);* *Nr. 1.3 - atvirų buveinių palaikymas* (sumedėjusios augalijos atžalų šalinimas vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus).
		32	9P1P	65	Nbl	III	0,1	0,1	260	100	26	
		33	9P1P	65	Nbl	III	1,1	1,1	220	100	242	
	66	19	6P2P1P1B	65	Nal	III	2,8	2,8	280	100	784	
		20	10P+P,B	40	Nal	III	2,2	2,2	150	100	330	
		21	7P2P1B	50	Nal	III	0,8	0,8	240	100	192	
		29	10P	65	Nal	III	2,0	2,0	270	100	540	
		30	5P4B1P	65	Nal	III	0,6	0,6	230	100	138	
		31	8P1P1B+P	65	Nal	III	3,2	3,2	280	100	896	
		41	9P1P+B	65	Nal	III	3,8	3,8	290	100	1102	
Iš viso:								**17,4**			**4458**	
IŠ VISO:								**17,4**			**4458**	

Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 17,4 ha; bendras iškertamas tūris – iki 4458 m^3;
Bendras plotas, kuriame projektuojamos kitos gamtotvarkos priemonės (kontroliuojamas paklotės deginimas (gamtotvarkinis - mokslinis eksperimentas)) – 17,4 ha.*

** - projektuojama priemonė nebūtinai apima visą tvarkymo plotą, tačiau ne mažiau kaip 20 %*

5.7 Subartonių miško didžiosios miegapelės (Glis glis) apsaugos 2021-2022 m. veiksmų planas

Subartonių miško didžiosios miegapelės (Glis glis) apsaugos 2021–2022 m. veiksmų planas (toliau šiame skyriuje – Veiksmų planas) patvirtintas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-158. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo teritorija yra Varėnos rajono savivaldybėje, Merkinės seniūnijoje.

Teritorijoje išskirti 3 tvarkymo plotai, išsidėstę Merkinės girininkijoje: tvarkymo plotas Nr. 1 apima 29 kvartalo 20 sklypą (iš viso 0,6 ha); tvarkymo plotas Nr. 2 apima 28 kvartalo 36, 37, 40 ir 43 sklypus (iš viso 7,8 ha); tvarkymo plotas Nr. 3 apima 29 kvartalo 30, 31, 35, 36, 41, 42, 43, 44, sklypus bei 32 ir 47 sklypų dalis (iš viso 7,2 ha) (29 lentelė).

Teritorija yra Dzūkijos nacionaliniame parke, įsteigtame LR Aukščiausiosios Tarybos 1991 m. balandžio 23 d. nutarimu Nr. I-1244 „*Dėl Dzūkijos, Kuršių nerijos, Žemaitijos nacionalinių parkų, Trakų istorinio nacionalinio parko ir Viešvilės valstybinio rezervato įsteigimo*“, kurio ribos ir zonavimas nustatytas LR Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 740 „*Dėl Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“. Visa teritorija patenka į Subartonių kraštovaizdžio draustinį ir Straujos geomorfologinį draustinį, kurie sudaro dalį Dzūkijos nacionalinio parko konservacinio funkcinio prioriteto zonos. Vienas iš šių draustinių tikslų – išsaugoti didžiosios miegapelės buveines.

Teritorija patenka į Europos ekologinį tinklą „Natura 2000“ ir yra buveinių apsaugai svarbi teritorija (toliau – BAST) – Dainavos giria (LTVAR0017), kuri yra įtraukta į Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, skirtą pateikti Europos Komisijai, patvirtintą LR aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. D1-210 „*Dėl Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo*“. Pagal šį įsakymą Dainavos girios BAST ribos sutampa su Dzūkijos nacionalinio parko ribomis, išskyrus šio parko Merkinės geomorfologinį, Merkinės urbanistinį draustinius, rekreacinio, žemės ūkio ir gyvenamojo prioriteto zonas bei Merkio upės ir Ūlos upės žemiau Rudnios BAST dalis, patenkančias į Dzūkijos nacionalinį parką.

Projektuojama teritorija taip pat patenka į PAST Dainavos giria (LTVARB005), kuri įtraukta į Paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašą, patvirtintą LR aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. D1-281 „*Dėl Paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo*“.

Veiksmų plano tikslas – išsaugoti Subartonių miško didžiosios miegapelės populiaciją, kurios individų santykinis gausumas rudenį būtų įvertinamas ne mažiau kaip 30 proc. naudojamų inkilų. **Veiksmų plano tikslui pasiekti keliamas uždavinys** – pagerinti didžiosios miegapelės gyvenimo sąlygas Subartonių miške, ąžuolais ir eglėmis užsodinant miško laukymę; padidinti slėptuvių ir veisimosi vietų skaičių didžiosioms miegapelėms.

Subartonių miško didžiosios miegapelės populiacijos išsaugojimui projektuojamos gamtotvarkos priemones:

- paprastojo ąžuolo ir paprastosios eglės želdinių įveisimas miško laukymėje;
- didžiosioms miegapelėms tinkamų inkilų pagaminimas ir iškėlimas (50 vnt.).

Šių priemonių įgyvendinimui numatomas inkilų pagaminimas ir iškėlimas bei paprastojo ąžuolo ir paprastosios eglės želdinių įveisimas miško laukymėje parengiant Miško želdinimo ir žėlimo projektą, vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais, patvirtintais LR aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „*Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų patvirtinimo*“ (29 lentelė).

29 lentelė. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose projektuojamos gamtotvarkos priemonės (Subartonių kraštovaizdžio ir Straujos geomorfologinis draustiniai)

Tvarkymo ploto Nr.	Kv.	Skl.	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Merkinės girininkija					
1	29	20	0,6	0,55	**Tvarkymo plote vykdoma Veiksmų plano sprendiniuose numatyta priemonė:** *Nr. 1.1. - paprastojo ąžuolo ir paprastosios eglės želdinių įveisimas miško laukymėje.*
2	28	36	2,8	2,8	**Tvarkymo plotuose vykdoma Veiksmų plano sprendiniuose numatyta priemonė:** *Nr. 1.2. - didžiosioms miegapelėms tinkamų inkilų pagaminimas ir iškėlimas.*
		37	0,5	0,5	
		40	3,6	3,6	
		43	0,9	0,9	
3	29	30	0,2	0,2	
		31	0,3	0,3	
		32	0,9	0,8	
		35	0,5	0,5	
		36	0,2	0,2	
		41	0,1	0,1	
		42	0,5	0,5	
		43	1,0	1,0	
		44	3,5	3,5	
		47	8,3	0,1	
Iš viso				**15,55**	

Detalus vykdomų priemonių apibūdinimas pateikiamas Veiksmų plano 3 skyriuje (*parengti veiksmų planai skelbiami Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos interneto svetainėje (vstt.lt)*). Bendras plotas, kuriame projektuojamos didžiosios miegapelės populiacijos išsaugojimui skirtos gamtotvarkos priemonės – 15,6 ha.

Sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 29 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede.

19 pav. Didžioji miegapelė (*Glis glis*)

5.8 Dalies Stankūnų kaimo apylinkių BAST balinio vėžlio (Emys orbicularis) apsaugos 2021-2023 m. veiksmų planas

Dalies Stankūnų kaimo apylinkių BAST balinio vėžlio (Emys orbicularis) apsaugos 2021–2023 m. veiksmų planas (toliau šiame skyriuje – Veiksmų planas) patvirtintas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie LR aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr.V-186. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo teritorija yra pietų Lietuvoje, Lazdijų rajono savivaldybėje, Lazdijų seniūnijoje.

Teritorijoje išskirti 4 tvarkymo plotai. Tvarkymo plotas Nr. 2 apima Krosnos girininkijos 324 kvartalo 1 ir 3 sklypo dalis bei 4 sklypą (iš viso 2,0 ha). Tvarkymo plotai Nr. 1, Nr. 3 ir Nr. 4 nepatenka į regioninio padalinio administruojamų miškų teritoriją, todėl nėra šio vidinės miškotvarkos projekto objektas (žr. 30 lentelę).

Teritorija patenka į Veisiejų regioninio parko, įsteigto LR Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I-2913 „*Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo*“, ekologinės apsaugos prioriteto funkcinę zoną, kurios ribos nustatytos LR Vyriausybės 2009 m. balandžio 22 d. nutarimu Nr. 328 „*Dėl Veisiejų regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano patvirtinimo*“.

Teritorija patenka į BAST Stankūnų kaimo apylinkės (LTLAZ0036), kuri priskirta Europos ekologiniam tinklui „Natura 2000“ ir yra įtraukta į Buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašą, patvirtintą LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „*Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo*“.

Veiksmų plano tikslas – išsaugoti ir palaikyti balinio vėžlio buveinių palankią apsaugos būklę Stankūnų kaimo apylinkėse, išlaikant ne mažesnę kaip 5 suaugusių balinių vėžlių populiaciją. **Veiksmų plano tikslui pasiekti keliamas uždavinys** – biotechninėmis priemonėmis pagerinti balinio vėžlio vandens buveinių ir dėtaviečių būklę.

Veiksmų planas balinio vėžlio buveinių ir dėtaviečių būklei pagerinti numato šias gamtotvarkos priemones:

- sumedėjusios augalijos retinimas ir ataugančių atžalų šalinimas;
- balinių vėžlių dėtaviečių aptvėrimas, balinių vėžlių dėčių uždengimas.

Šių priemonių įgyvendinimui numatomas dėtavietės aptvėrimas vielos tinklo tvora ir dėčių uždengimas bei projektuojami biologinės įvairovės palaikymo kirtimai (30 lentelė).

30 lentelė. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose projektuojamos gamtotvarkos priemonės (Dalies Stankūnų kaimo apylinkių BAST)

Tvarkymo ploto Nr.	Kv.	Skl.	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas sklype, ha	Tūris hektare, m^3	Iškertamas tūris tvarkymo plote, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Krosnos girininkija							
2	324	1	0,5	0,3	250	30	**Vykdomos Veiksmų plano priemonės:** *Nr. 1.1 - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (sumedėjusios augalijos retinimas ir ataugančių atžalų šalinimas); Nr. 1.2 - balinių vėžlių dėtaviečių aptvėrimas, balinių vėžlių dėčių uždengimas.*
	324	3	0,4	0,2	190		
	324	4	1,5	1,5	-		
Iš viso				**2,0**		**30**	

Detalus vykdomų priemonių apibūdinimas pateikiamas Veiksmų plano 3 skyriuje (*parengti veiksmų planai skelbiami Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos interneto svetainėje (vstt.lt)*). Krosnos girininkijos tvarkymo plote Nr. 2 suprojektuoti biologinės įvairovės palaikymo kirtimai. Šiais kirtimais apimamas plotas – **2,0 ha**, iškertamas tūris – iki **30 m3**. Kitos balinio vėžlio vandens buveinių ir dėtaviečių pagerinimui skirtos priemonės (dėtaviečių aptvėrimas ir dėčių uždengimas) projektuojamos **2,0 ha** plote

Sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 30 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede.

20 pav. Balinių vėžlių jaunikliai (*Emys orbicularis*)

5.9 Justinavo miško I-osios teritorijos kurtinio (Tetrao urogallus) apsaugos 2021-2023 m. veiksmų planas

Justinavo miško I-osios teritorijos kurtinio (Tetrao urogallus) apsaugos 2021-2023 m. veiksmų planas (toliau šiame skyriuje – Veiksmų planas) patvirtintas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie LR aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr.V-188. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo teritorija yra Alytaus apskrities, Lazdijų rajono savivaldybės pietvakarinėje dalyje, Kapčiamiesčio seniūnijoje.

Teritorija apima regioninio padalinio administruojamus Kapčiamiesčio girininkijos 215 miško kvartalo 7 (dalis), 10, 11, 13, 39–41 taksacinius sklypus, 216 kvartalo 11, 21, 23, 32, 36, 38–40 taksacinius sklypus, 214 kvartalo 22 ir 23 taksacinius sklypus (iš viso 75,2 ha (31 lentelė)). Visa teritorija yra miško paskirties žemėje, joje esantys miškai priskiriami IV miškų grupei – ūkiniams miškams (dalis teritorijos saugoma kaip kurtinio tuokvietė ar jos apsaugos zona).

Teritorija nepatenka į saugomas ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, tačiau yra svarbi kurtinio apsaugai dėl tinkamų šiai rūšiai gamtinių sąlygų bei išlikusios gyvybingos populiacijos.

Veiksmų plano tikslas – išlaikyti palankią kurtinių buveinės būklę, tinkančią ilgalaikiam veisimuisi, Justinavo miške. **Veiksmų plano tikslui pasiekti keliamas uždavinys** – biotechninių priemonių pagalba pagerinti kurtinių veisimuisi tinkamų buveinių būklę.

Veiksmų planas balinio vėžlio buveinių ir dėtaviečių būklei pagerinti numato šias gamtotvarkos priemones:

- kurtinių tuoktuvių vietoje ir jų artimoje aplinkoje (Tvarkymo plotuose Nr. 1, 3, 4, 5; bendras plotas – **40,6 ha**; bendras iškertamas tūris – **iki 2744 m3**) projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai, kuriais numatoma sumažinti medynų skalsumą iki 0,7 rodiklio;
- formuoti pomiškyje eglaičių grupes (Tvarkymo plotai Nr. 2, 4; bendras plotas – **70,5 ha**); šios priemonės įgyvendinimui numatomas paprastosios eglės želdinių įveisimas (eglaitės turi būti sodinamos grupėmis), parengiant Miško želdinimo ir žėlimo projektą, vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais (patvirtinti LR aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „*Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų patvirtinimo*“);
- įrengti gastrolitų lesyklas Kapčiamiesčio girininkijoje: 205, 206 ir 215 miško kvartalų susikirtimo vietoje (Tvarkymo plotas Nr. 6); 206, 207, 215 ir 216 miško kvartalų susikirtimo vietoje (Tvarkymo plotas Nr. 7); 215 kv. 10 sklypo pietinės dalies pakraštyje (Tvarkymo plotas Nr. 8). Projektuojamų gastrolitų lesyklų įrengimo vietų (pažymėtos geltona spalva) lokalizacija regioninio padalinio administruojamuose miškuose pateikiama grafinėje dalyje.

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (siekiant sumažinti medynų skalsumą iki 0,7 rodiklio) – **40,6 ha**, bendras iškertamas tūris – iki **2744 m3**.

Sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 31 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede.

31 lentelė. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose projektuojamos gamtotvarkos priemonės (Justinavo miško I-oji teritorija)

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Tvarkymo ploto Nr.	Veiksmų plano priemonės Nr.	Sklypo plotas, ha	Tvarkymo plotas, ha	Tūris 1 ha, m^3	Kirtimų intensyvumas, proc.	Iškertamas tūris sklype, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Kapčiamiesčio girininkija									
215	13	1	1.1	2,4	2,4	270	13	81	**Vykdomos Veiksmų plano priemonės:** *Nr. 1.1. - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (sumažinti medynų skalsumą kurtinių tuoktuvių vietoje ir jų artimoje aplinkoje iki 0,7 rodiklio);* *Nr. 1.2. - formuoti pomiškyje eglaičių grupes.*
				Iš viso:	**2,4**			**81**	
215	7d.	*2	1.2	16,8	0,7	330	0	0	
215	10			24,7	24,7	410	0	0	
215	11			1,9	1,9	150	0	0	
215	18			1,6	1,6	160	0	0	
215	39			2,0	2,0	10	0	0	
215	40			1,9	1,9	10	0	0	
215	41			1,8	1,8	10	0	0	
				Iš viso:	**34,6**			**0**	
216	21	3	1.1	1,3	1,3	440	22	127	
				Iš viso:	**1,3**			**127**	
216	11	*4	1.1; 1.2	10,3	10,3	400	13	515	
216	23			5,0	5,0	390	22	433	
216	32			0,6	0,6	290	13	22	
216	36			2,2	2,2	410	22	200	
216	38			4,6	4,6	380	13	219	
216	39			1,8	1,8	410	13	92	
216	40			11,4	11,4	400	22	1013	
				Iš viso:	**35,9**			**2494**	
214	22	5	1.1	0,6	0,6	320	13	24	
214	23			0,4	0,4	350	13	18	
				Iš viso:	**1,0**			**42**	
				IŠ VISO:	**75,2**			**2744**	
Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 40,6 ha; bendras iškertamas tūris – 2744 m^3. ****Bendras plotas, kuriame numatyta formuoti pomiškyje eglaičių grupes – 70,5 ha.***									

d. – taksacinio miško sklypo ploto dalis

Detalus vykdomų priemonių apibūdinimas pateikiamas Veiksmų plano 3 skyriuje (parengti veiksmų planai skelbiami Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos interneto svetainėje (vstt.lt)).

5.10 Justinavo miško II-osios teritorijos kurtinio (Tetrao urogallus) apsaugos 2021-2023 m. veiksmų planas

Justinavo miško II-osios teritorijos kurtinio (Tetrao urogallus) apsaugos 2021-2023 m. veiksmų planas (toliau šiame skyriuje – Veiksmų planas) patvirtintas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie LR aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr.V-188. Veiksmų plano priemonių įgyvendinimo teritorija yra Alytaus apskrities, Lazdijų rajono savivaldybės pietvakarinėje dalyje, Kapčiamiesčio seniūnijoje.

Teritorija apima regioninio padalinio administruojamus Kapčiamiesčio girininkijos miškus: 194 kvartalo 9, 10 (dalis), 13 ir 22 taksacinius miško sklypus; 195 kvartalo 1, 5, 7 ir 8 sklypus; 207 kvartalo 4, 5, 6, 8 ir 20 sklypus (bendras teritorijos plotas – **81,1 ha**). Visa teritorija yra miško paskirties žemėje, joje esantys miškai priskiriami IV miškų grupei – ūkiniams miškams (teritorijoje vykdoma ūkinė veikla; dalis teritorijos saugoma kaip kurtinio tuokvietė ar jos apsaugos zona).

Teritorija nepatenka į saugomas ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijas, tačiau yra svarbi kurtinio apsaugai dėl tinkamų šiai rūšiai gamtinių sąlygų bei išlikusios gyvybingos populiacijos.

Veiksmų plano tikslas – išlaikyti palankią kurtinių buveinės būklę, tinkančią ilgalaikiam veisimuisi, Justinavo miške. **Veiksmų plano tikslui pasiekti keliamas uždavinys** – biotechninių priemonių pagalba pagerinti kurtinių veisimuisi tinkamų buveinių būklę.

Veiksmų planas balinio vėžlio buveinių ir dėtaviečių būklei pagerinti numato šias gamtotvarkos priemones:

- kurtinių tuoktuvių vietoje ir jų artimoje aplinkoje (Tvarkymo plotuose Nr. 1–4; bendras plotas – **62,7 ha**; bendras iškertamas tūris – iki **3680 m3**) projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai, kuriais numatoma sumažinti medynų skalsumą iki 0,7 rodiklio;
- formuoti pomiškyje eglaičių grupes (bendras plotas – 57,6 ha). Šios priemonės įgyvendinimui numatomas paprastosios eglės želdinių įveisimas (eglaitės turi būti sodinamos grupėmis), parengiant Miško želdinimo ir žėlimo projektą, vadovaujantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatais (patvirtinti LR aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „*Dėl Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų patvirtinimo*“).
- įrengti gastrolitų lesyklas Kapčiamiesčio girininkijoje: 186, 187, 194 ir 195 miško kvartalų susikirtimo vietoje (Tvarkymo plotas Nr. 5); 207 miško kvartalo 5 sklypo šiaurinės dalies pakraštyje (Tvarkymo plotas Nr. 6); 195, 196, 207 ir 208 miško kvartalų susikirtimo vietoje (Tvarkymo plotas Nr. 7); 207, 208, 216 ir 199 miško kvartalų susikirtimo vietoje (Tvarkymo plotas Nr. 8).

Bendras regioninio padalinio administruojamų miškų plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (siekiant sumažinti medynų skalsumą iki 0,7 rodiklio) – **62,7 ha**, bendras iškertamas tūris – **iki 3680 m3**.

Sklypai, kuriuose projektuojami gamtotvarkos darbai nurodyti 32 lentelėje. Tvarkymo plotų lokalizacija regioninio padalinio patikėjimo teise valdomuose valstybinės reikšmės miškuose pateikiama 9 priede.

32 lentelė. Regioninio padalinio administruojamuose miškuose projektuojamos gamtotvarkos priemonės (Justinavo miško II-oji teritorija)

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Tvarkymo ploto Nr.	Veiksmų plano priemonės Nr.	Sklypo plotas, ha	Kertamas plotas, ha	Tūris 1 ha, m^3	Kirtimų intensyvumas, proc.	Iškertamas tūris sklype, m^3	Trumpas priemonių aprašymas, pastabos
Kapčiamiesčio girininkija									
207	4	1*	1.1; 1.2	0,9	0,9	480	22	96	**Vykdomos Veiksmų plano priemonės:** *Nr. 1.1. - specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai (sumažinti medynų skalsumą kurtinių tuoktuvių vietoje ir jų artimoje aplinkoje iki 0,7 rodiklio); Nr. 1.2. - formuoti pomiškyje eglaičių grupes.*
207	5			0,5	0,5	340	13	21	
207	6			18,4	18,4	290	0	0	
207	8			28,8	28,8	390	13	1404	
207	20			9,0	9,0	420	22	840	
				Iš viso:	**57,6**			**2361**	
195	195	2	1.1	2,6	2,6	370	13	120	
				Iš viso:	**2,6**			**120**	
194	10d.	3	1.1	5,1	0,4	350	22	31	
194	13			0,6	0,6	400	22	53	
195	1			0,6	0,6	440	22	59	
195	5			1,5	1,5	440	22	147	
195	8			2,6	2,6	440	22	254	
				Iš viso:	**5,7**			**544**	
194	9	4	1.1	4,4	4,4	330	13	182	
194	22			10,8	10,8	350	13	473	
				Iš viso:	**15,2**			**655**	
				IŠ VISO:	**81,1**			**3680**	
Bendras plotas, kuriame projektuojami specialieji biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai – 62,7 ha; bendras iškertamas tūris – iki 3680 m^3. ****Bendras plotas, kuriame numatyta formuoti pomiškyje eglaičių grupes – 57,6 ha.***									

d. – taksacinio miško sklypo ploto dalis

Detalus vykdomų priemonių apibūdinimas pateikiamas Veiksmų plano 3 skyriuje (parengti veiksmų planai skelbiami Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos interneto svetainėje (vstt.lt)).

5.11 Palaikomieji gamtotvarkos darbai Liubelio miško, Liūnelio ežero ir jo apyežerių bei Ančios ežero šiaurinės apyežerės gamtotvarkos planų teritorijoje

Liubelio miško gamtotvarkos planas patvirtintas LR aplinkos ministro 2007 m. sausio 12 d. įsakymu Nr. D1-30 „*Dėl Liubelio miško gamtotvarkos plano patvirtinimo*“. Gamtotvarkos planas parengtas vietovei, atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus – Liubelio miškas (LTLAZ0015). Gamtotvarkos planas parengtas 2007-2016 m. laikotarpiui.

Gamtotvarkos plano tikslas:

- užtikrinti 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7210 *Žemapelkių su šakotąja ratainyte buveinių ir dvilapio purvuolio, kitų saugomų augalų ir gyvūnų rūšių populiacijų palankią apsaugos būklę.

Gamtotvarkos plano tikslui nustatytas uždavinys:

- atkurti ir palaikyti tipišką struktūrą buveinėse 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai, 7210 *Žemapelkės su šakotąja ratainyte ir kitomis saugomomis augalų rūšimis, reguliuojant savaiminį užžėlimą;

Gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą organizavo Veisiejų regioninio parko direkcija.

Vadovaujantis gamtotvarkos planu regioninio padalinio administruojamuose miškuose laikotarpiu nuo 2007 m. iki 2016 m. buvo įgyvendintos pelkių buveinių tvarkymo priemonės – biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimais šalinama sumedėjusi augalija, buvo vykdomas reguliarus atžalų ir krūmų šalinimas bei vykdomas pelkių ir nendrių šienavimas.

Liūnelio ežero ir jo apyežerių gamtotvarkos planas patvirtintas LR aplinkos ministro 2007 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. D1-355 „*Dėl Liūnelio ežero ir jo apyežerių gamtotvarkos plano patvirtinimo*“. Gamtotvarkos planas parengtas vietovei, atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus – Liūnelio ežeras ir jo apyežerės (LTLAZ0019). Gamtotvarkos planas parengtas 2007-2016 m. laikotarpiui.

Gamtotvarkos plano tikslas:

- užtikrinti 6210 Stepinių pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų, 5130 Kadagynų, 3140 Ežerų su menturdumblių bendrijomis, 3150 Natūralių eutrofinių ežerų su plūdžių arba aštrių bendrijomis, 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7210 *Žemapelkių su šakotąja ratainyte buveinių, kitų saugomų augalų ir gyvūnų rūšių populiacijų palankią apsaugos būklę.

Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatyti uždaviniai:

- atkurti ir palaikyti 6210 Stepinių pievų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų buveinių su saugomomis augalų rūšimis tipišką struktūrą reguliuojant savaiminį užžėlimą;
- atkurti ir palaikyti 5130 Kadagynų buveinės su saugomomis augalų rūšimis tipišką struktūrą reguliuojant savaiminį užžėlimą;
- palaikyti ir pagerinti 7140 Tarpinių pelkių ir liūnų, 7210 *Žemapelkių su šakotąja ratainyte buveinių su saugomomis augalų rūšimis tipišką struktūrą reguliuojant savaiminį užžėlimą;
- užtikrinti pastovų Liūnelio ežero vandens lygį;
- sustiprinti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymosi kontrolę.

Gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą koordinavo Veisiejų regioninio parko direkcija.

Vadovaujantis gamtotvarkos planu regioninio padalinio administruojamuose miškuose laikotarpiu nuo 2007 m. iki 2016 m. buvo įgyvendintos pelkių ir pievų buveinių tvarkymo priemonės – biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimais šalinama sumedėjusi augalija, vykdomas reguliarus atžalų kirtimas, pelkių ir pievų buveinių šienavimas ir biomasės pašalinimas.

Ančios ežero šiaurinės apyežerės gamtotvarkos planas patvirtintas LR aplinkos ministro 2007 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. D1-61 „*Dėl Ančios ežero šiaurinės apyežerės gamtotvarkos plano patvirtinimo*“. Gamtotvarkos planas parengtas vietovei, atitinkančiai gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus – Ančios ežero šiaurinė apyežerė (LTLAZ0021). Gamtotvarkos planas parengtas 2007-2016 m. laikotarpiui.

Gamtotvarkos plano tikslas:

- išlaikyti 7160 Nekalkingų šaltinių ir šaltiniuotų pelkių, 7230 Šarminių žemapelkių, 6410 Melvenynų, 6510 Šienaujamų mezofitų pievų ir 91E0 Aliuvinių miškų buveinių su joms būdinga struktūra, rušių sudėtimi ir retų rūšių populiacijų palankią apsaugos būklę.

Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatyti uždaviniai:

- padidinti ir atkurti atvirus plotus šaltiniuotose ir šarmingose žemapelkėse, šienaujamose ir ganomose pievose, sumažinti retų augalų populiacijų fragmentaciją;
- sumažinti nuo kelio Veisiejai-Avižieniai sklindančią taršą;
- sumažinti aliuvinių miškų buveinės pažeidimų grėsmę, išlaikyti struktūrą;
- sustiprinti aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymosi kontrolę.
- Informuoti visuomenę, vietos gyventojus, žemės savininkus (naudotojus) ir kitus suinteresuotus asmenis apie teritorijos gamtines vertybes ir apsaugos priemones, įskaitant taikomus apribojimus, ir įtraukti juos į buveinių tvarkymą.

Gamtotvarkos priemonių įgyvendinimą organizavo Veisiejų regioninio parko direkcija.

Vadovaujantis gamtotvarkos planu regioninio padalinio administruojamuose miškuose laikotarpiu nuo 2007 m. iki 2016 m. buvo įgyvendintos pelkių ir pievų buveinių tvarkymo priemonės – biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimais šalinama sumedėjusi augalija, vykdomas reguliarus atžalų kirtimas, pelkių ir pievų buveinių šienavimas ir biomasės pašalinimas.

Atsižvelgiant į gamtotvarkos planų metu įgyvendintas priemones ir jų tęstinumo svarbą, į teritorijos gamtines vertybes (siekiant atkurti ar išsaugoti palankią EB svarbos pievų ir pelkių buveinių būklę, saugomų rūšių populiacijas) bei vadovaujantis Veisiejų regioninio parko tvarkymo planu patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 21 d. nutarimu Nr. 851 „*Dėl Veisiejų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo*“, Veisiejų regioninio parko direkcijos (*dabar: Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos Veisiejų regioninio parko grupė*) pateiktais siūlymais, Druskininkų regioninio padalinio administruojamuose miškuose projektuojama palaikomoji gamtotvarkos priemonė – saugoti nuo apaugimo (reguliarus žolinės ir sumedėjusios augalijos šalinimas iš pelkių ir pievų buveinių).

Atsižvelgiant į projektuojamų gamtotvarkos priemonių specifiką tvarkymo plotai įtraukti į „saugotinų nuo apaugimo“ pelkių bei laukymių kategorijas ir pateikiami 33 lentelėje (žr. skyrių „5.12.1 Atvirų buveinių saugojimas nuo apaugimo).

Bendras plotas, kuriame suprojektuotos palaikomosios gamtotvarkos priemonės Leipalingio girininkijoje – 4,9 ha (iš jų atvirų pievų buveinių palaikymas – 2,2 ha; pelkių buveinių palaikymas – 2,7 ha) (žr. 33 lentelę).

5.12. Specialiosios gamtotvarkos priemonės

Miškas yra vienas iš pagrindinių Lietuvos gamtos turtų, kuris teikia ne tik medieną ar kitus miško produktus (uogas, grybus vaistažoles ir kt.), bet ir yra esminis ekologinės pusiausvyros faktorius. Miškas sudaro daugelio gyvūnijos ir augmenijos rūšių buveines, stabdo dirvos eroziją, absorbuoja anglies dvideginį, grynina orą, saugo gruntinius paviršinius vandenis, suteikia galimybę žmonėms poilsiauti.

Vykdant miškotvarkos suprojektuotas ūkines priemones, didelis dėmesys skiriamas teritorijoms, kuriose siekiama palaikyti, gausinti bei išsaugoti biologinę įvairovę. Ekologiškai vertingiems miško sklypams šiame darbe buvo priskirti naujai nustatyti miškuose esantys žemės plotai, turintys didelę vertę biologinės įvairovės išsaugojimui, pagausinimui ir praturtinimui – tai saugotinos nuo apaugimo medžiais ir krūmais atviros miško buveinės, miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais). Didelis dėmesys turi būti skirtas atliekant miško ūkinius darbus (kirtimus) prie saugomų paukščių lizdaviečių, taip pat, atrėžiant biržes būtina atsižvelgti į paliekamų biologinei įvairovei svarbių medžių atrinkimą ir išdėstymą. Gausinant biologinę įvairovę miške, yra svarbios numatytos biotechninės priemonės.

5.12.1 Atvirų buveinių saugojimas nuo apaugimo

Natūralios miško pelkės ir laukymės - didesnis atviras plotas, dažniausiai apsuptas miško (21 pav.). Paprastai būna apaugęs žolėmis ar neaukštais krūmais. Šios atviros vietos yra labai svarbios biologinės įvairovės palaikymui. Apaugdamos sumedėjusia augalija, praranda savo išskirtinę reikšmę bei tinkamumą atviras miško erdves besirenkančioms augalijos ir gyvūnijos rūšims.

21 pav. Miško laukymė

Saugoti nuo apaugimo. Tam, kad atviros pelkės, pievos, miško laukymės toliau neužaugtų medžiais ir krūmais bei nesuvešėtų tanki žolinė augalija būtina saugoti nuo apaugimo. Šiai priemonei įgyvendinti projektuojami biologinės įvairovės palaikymo miško kirtimai ir/arba šienavimas. Druskininkų regioninis padalinys gamtotvarkos darbus įgyvendina atsižvelgdamas į turimų lėšų kiekį, darbų prioritetus bei toje vietovėje esančias saugomas gamtines vertybes. Prioritetiniai sklypai, kuriuose pirmiausia įgyvendinama priemonė pateikti 33 lentelėje.

33 lentelė. Atvirų buveinių saugojimas nuo apaugimo Druskininkų regioninio padalinio miškuose

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Žemės naudmena	Plotas, ha	Priemonės pavadinimas
Krosnos girininkija					
1	1	9 d., 17 d.	Pelkė	2,0	Saugoti nuo apaugimo
2	69	7	Miško laukymė	0,9	Saugoti nuo apaugimo
Iš viso:				**2,9**	
Kapčiamiesčio girininkija					
1	147	15	Miško laukymė	0,3	Saugoti nuo apaugimo
2	205	10	Miško pelkė	0,5	Saugoti nuo apaugimo
3	214	27	Miško pelkė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
4	214	33	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
5	215	38	Miško laukymė	4,6	Saugoti nuo apaugimo
6	216	19	Miško laukymė	0,5	Saugoti nuo apaugimo
7	224	5	Miško pelkė	1,5	Saugoti nuo apaugimo
8	229	17	Miško laukymė	0,5	Saugoti nuo apaugimo
9	240	5	Pelkė	1,3	Saugoti nuo apaugimo
Iš viso:				**10,0**	
Leipalingio girininkija					
1	62	10	Miško pelkė	1,4	Saugoti nuo apaugimo
2	66	32	Miško laukymė	1,6	Saugoti nuo apaugimo
3	80	12	Pelkė	0,5	Saugoti nuo apaugimo*
4	80	13	Pelkė	1,2	Saugoti nuo apaugimo*
5	80	16	Pelkė	1,0	Saugoti nuo apaugimo*
6	154	9	Miško laukymė	1,2	Saugoti nuo apaugimo*
7	159	2	Miško laukymė	0,3	Saugoti nuo apaugimo*
8	159	7	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo*
9	206	8	Miško laukymė	0,3	Saugoti nuo apaugimo*
10	207	8 d.	Miško laukymė	0,1	Saugoti nuo apaugimo
11	207	13	Miško laukymė	0,6	Saugoti nuo apaugimo
12	207	17	Miško laukymė	0,3	Saugoti nuo apaugimo
13	213	1	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
14	213	19	Miško laukymė	0,6	Saugoti nuo apaugimo
15	213	35	Miško laukymė	0,6	Saugoti nuo apaugimo
16	327	12	Miško pelkė	0,7	Saugoti nuo apaugimo
Iš viso:				**11,2**	
Merkinės girininkija					
1	29	53	Miško laukymė	0,8	Saugoti nuo apaugimo
2	86	35	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
3	102	12	Miško laukymė	0,2	Saugoti nuo apaugimo
4	102	23	Miško laukymė	0,1	Saugoti nuo apaugimo
5	102	24	Miško laukymė	0,6	Saugoti nuo apaugimo
6	140	4	Miško laukymė	1,3	Saugoti nuo apaugimo
7	140	22	Miško laukymė	0,3	Saugoti nuo apaugimo
8	140	25	Miško laukymė	1,1	Saugoti nuo apaugimo
9	148	3	Miško laukymė	1,4	Saugoti nuo apaugimo
10	284	7	Miško laukymė	2,5	Saugoti nuo apaugimo
Iš viso:				**8,7**	
Ančios girininkija					
1	4	18	Miško laukymė	0,6	Saugoti nuo apaugimo
2	5	2	Miško laukymė	0,9	Saugoti nuo apaugimo
3	87	10	Miško laukymė	0,9	Saugoti nuo apaugimo
4	102	1	Miško pelkė	1,1	Saugoti nuo apaugimo
5	109	66	Miško laukymė	0,6	Saugoti nuo apaugimo
Iš viso:				**4,1**	

Eil. Nr.	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Žemės naudmena	Plotas, ha	Priemonės pavadinimas
Grūto girininkija					
1	44	10	Miško laukymė	0,6	Saugoti nuo apaugimo
2	112	17	Miško laukymė	2,2	Saugoti nuo apaugimo
3	112	18	Miško laukymė	1,2	Saugoti nuo apaugimo
4	125	19	Miško laukymė	0,3	Saugoti nuo apaugimo
5	126	32	Miško laukymė	0,8	Saugoti nuo apaugimo
6	126	33	Miško laukymė	0,5	Saugoti nuo apaugimo
7	126	37	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
8	187	3	Miško laukymė	2,3	Saugoti nuo apaugimo
9	187	6	Miško laukymė	0,2	Saugoti nuo apaugimo
10	228	15	Miško pelkė	0,7	Saugoti nuo apaugimo
11	262	27	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
Iš viso:				**9,6**	
Latežerio girininkija					
1	87	39	Miško pelkė	0,3	Saugoti nuo apaugimo
2	119	5	Miško laukymė	0,3	Saugoti nuo apaugimo
3	120	39	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
4	138	44	Miško laukymė	2,5	Saugoti nuo apaugimo
Iš viso:				**3,5**	
Musteikos girininkija					
1	78	5	Miško pelkė	1,0	Saugoti nuo apaugimo
2	148	37	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
3	151	24	Miško laukymė	0,5	Saugoti nuo apaugimo
4	157	31	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
5	172	25	Miško laukymė	1,3	Saugoti nuo apaugimo
6	172	26	Miško laukymė	0,4	Saugoti nuo apaugimo
7	173	13	Miško laukymė	0,2	Saugoti nuo apaugimo
8	173	14	Miško laukymė	0,3	Saugoti nuo apaugimo
9	173	16	Miško laukymė	1,7	Saugoti nuo apaugimo
10	173	24	Miško laukymė	0,1	Saugoti nuo apaugimo
11	173	25	Miško laukymė	0,1	Saugoti nuo apaugimo
12	173	26	Miško laukymė	1,1	Saugoti nuo apaugimo
13	173	27	Miško laukymė	0,5	Saugoti nuo apaugimo
14	173	30	Miško laukymė	4,8	Saugoti nuo apaugimo
15	173	35	Miško laukymė	8,3	Saugoti nuo apaugimo
16	173	37	Miško laukymė	2,3	Saugoti nuo apaugimo
17	173	39	Miško laukymė	1,5	Saugoti nuo apaugimo
18	173	40	Miško laukymė	1,8	Saugoti nuo apaugimo
19	173	43	Miško laukymė	0,2	Saugoti nuo apaugimo
20	173	44	Miško laukymė	4,0	Saugoti nuo apaugimo
21	173	45	Miško laukymė	3,6	Saugoti nuo apaugimo
22	173	46	Miško laukymė	1,0	Saugoti nuo apaugimo
23	175	74	Miško laukymė	0,6	Saugoti nuo apaugimo
Iš viso:				**36,1**	
IŠ VISO:				**86,1**	

** – projektuojami palaikomieji gamtotvarkos darbai pagal įgyvendintus gamtotvarkos planus*

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje iš viso numatyta **86,1 ha** saugotinų nuo apaugimo miško pelkių ir laukymių. Saugotinų atvirų buveinių daugiausia yra Musteikos, Leipalingio bei Kapčiamiesčio girininkijų miškuose – atitinkamai 36,1 ha, 11,2 ha ir 10,0 ha (33 lentelė).

Pagal sudarytą buveinių apsaugai svarbių teritorijų sąrašą, patvirtintą LR aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymą Nr. D1-317 „*Dėl buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo*“, regioninio padalinio administruojamuose miškuose inventorizuotose laukymių ir pelkių buveinėse, kurioms yra iškelti apsaugos tikslai, siekiant užtikrinti tikslų įgyvendinimą gamtotvarkos priemonės vykdomos atsižvelgiant į turimų lėšų kiekį bei darbų prioritetus. Bendras Europos Bendrijos svarbos gamtinių buveinių sąrašas pateikiamas 5 priede.

5.12.2 Miško sklypai su pavieniais ekologiškai vertingais medžiais (senmedžiais)

Biologinei įvairovei ypač svarbūs plynose kirtavietėse paliekami seni medžiai bei išlikę antros ar net trečios kartos medžiai. Dažniausiai tai kietieji lapuočiai (ąžuolai, uosiai). Tokie ekologiškai vertingi pavieniai medžiai gali būti atskira buveine daugumai retųjų augalų ir gyvūnų rūšių. Šiame skyriuje tokie medžiai pavadinti senmedžiais ir duomenys apie juos pateikiami pagal girininkijas, nurodant tik sklypus, kuriuose jie surasti.

Regioninio padalinio miškuose seniausieji miško medžiai (senmedžiai) ar jų grupės buvo inventorizuoti kaip kertinės miško buveinės, priskiriant jas KMB tipams: pavienis medis milžinas ir medžių milžinų grupė. Jei senmedžiai dėl įvairių priežasčių nebuvo aptikti ir nepateko į KMB, jie gali būti išsaugomi miško kirtimų metu. Svarbu išsaugoti ne tik senmedį, bet ir jam būdingą aplinką. Jei senmedis pasižymi plačia, neaukštai nuo žemės išsišakojusia laja ir auga vietoje, kuri anksčiau buvo atvira, reikalinga palaipsniui atidengti tokį medį, nepaliekant kitų augančių medžių nei po laja, nei lajoje, nei kelių metrų (iki 5 m) spinduliu apie lają. Miške augusio senmedžio, turinčio aukštutinę lają, negalima atidengti visiškai – apie jį turi būti palikta nenukirsta apsauginė miško juosta, kurią sudaro bent du tokių medžių aukščiai.

Svarbiausias biologinei įvairovei yra paprastasis ąžuolas, su kuriuo yra susijusios 284 bestuburių, 324 kerpių bei daugelis paukščių ir žinduolių rūšių. Ąžuolai natūraliai gali sulaukti 600 ir daugiau metų, todėl svarbu palikti seniausius šiuos medžius nenukirstus. Su paprastąją pušimi susiję apie 90 rūšių bestuburių ir 130 kerpių rūšių. Pušys gali sulaukti iki 400 metų. Su beržu susijusios 229 bestuburių ir 126 kerpių rūšys. Beržai gali sulaukti virš 100 metų, juodalksniai – virš 200 metų amžiaus. Spygliuočių medynuose biologinei įvairovei ypatingai svarbios yra drebulės. Su drebule susijusios 97 bestuburių rūšys, dalis miško paukščių ir žinduolių. Pavienės drebulės gali sulaukti 150 ir daugiau metų.

Medynuose augantys senmedžiai turi likti nenukirsti ir neišgabenti iki visiško savo nudžiūvimo ir nuvirtimo bei natūralaus sunykimo, nes visose irimo stadijose šių senųjų medžių mediena būna labai svarbi vis kitoms retosioms organizmų rūšims.

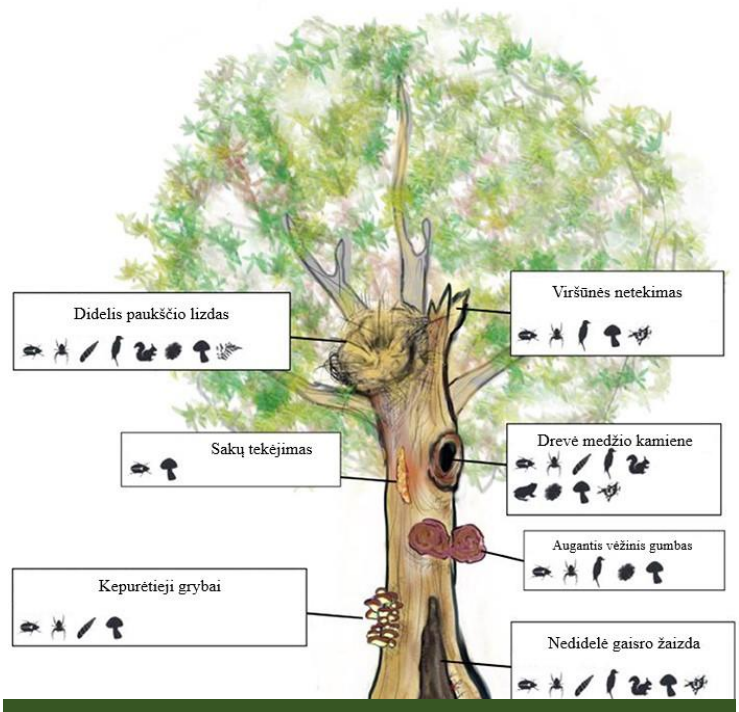

Iliustracija pagal Valentina Buttò ir Celine Emberger

22 pav. Vertingos mikrobuveinės

Svarba biologinei įvairovei. Svarba biologinei įvairovei gali būti nustatoma įvairiai, tačiau rekomenduojama naudoti VDU Žemės ūkio akademijos mokslininkų sudarytą medžių mikrobuveinių katalogą. Mikrobuveinėmis tai įvairios drevės, uoksai, vabzdžių galerijos, išpuvusių šakų vietoje besiformuojančios ertmės, vėžiniai gumbai, daugiamečiai grybai kempinės ir t.t. Biologinės įvairovės vertė matuojama balais pagal mikrobuveinės tipą ir jų kiekį. Kuo daugiau balų surenkama – tuo vertingesnis medis. Su medžių mikrobuveinių katalogu galima susipažinti interneto puslapyje: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/miskai/miskininkyste

Regioninio padalinio teritorijoje nustatyti biologinės įvairovės požiūriu vertingi 336 sklypai su pavieniais senmedžiais (34 lentelė, 11 priedas).

34 lentelė. Miško sklypai su pavieniais senmedžiais

Eil. Nr.	Girininkija	Sklypų su senmedžiais skaičius, vnt.
1.	Krosnos	92
2.	Kapčiamiesčio	7
3.	Leipalingio	25
4.	Merkinės	21
5.	Ančios	33
6.	Grūto	89
7.	Latežerio	34
8.	Musteikos	35
Iš viso:		**336**

Daugiausia pavienių ekologiškai vertingų medžių (senmedžių) yra Krosnos ir Grūto girininkijose (atitinkamai 92 vnt. ir 89 vnt.), mažiausiai Kapčiamiesčio girininkijoje (7 sklypai).

Pagal senmedžių rūšis taksacinių sklypų skaičius pasiskirsto taip:

- sklypai su pušimi – 156;
- sklypai su ąžuolu – 72;
- sklypai su egle – 57;
- sklypai su klevu – 21;
- sklypai su juodalksniu – 17;
- sklypai su liepa – 9;
- sklypai su maumedžiu – 3;
- sklypai su uosiu – 1.

Atskirai nepateikiami plotiniai duomenys apie miško sklypus su pavieniais biologinei įvairovei svarbiais medžiais ir saugotinais senmedžiais, taip pat nenurodomas vertingų medžių tikslus skaičius. Siūloma saugoti šiuos medžius ir senmedžius, o duomenys apie tokius sklypus neįtraukiami į bendrą ekologiškai vertingų teritorijų sąrašą.

5.12.3. Miško kirtimų ribojimas prie saugomų paukščių lizdaviečių

Saugomų paukščių rūšių lizdų duomenų aktualizacija regioninio padalinio teritorijoje vykdyta kartu su miškotvarkos lauko darbais. Visa informacija apie naujai aptiktus lizdus įtraukiama į SRIS duomenų bazę ir perduodama valstybinei miškų tarnybai. Visiems nustatytiems saugomų paukščių lizdams pritaikomi nekertamo miško apie juos spinduliai, vadovaujantis miško kirtimų taisyklėmis patvirtintomis 2010 m. sausio 27 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-79 „*Dėl miško kirtimų taisyklių patvirtinimo*“.

Norint užtikrinti geresnę saugomų paukščių lizdaviečių apsaugą, reikia kasmet vykdyti žinomų šių paukščių lizdų apžiūrą, nustatant lizdų užimtumą ir juose perinčių paukščių rūšis. Saugomų lizdų registracija, stebėsena ir apsaugos užtikrinimas atliekamas vadovaujantis VMU direktoriaus 2020 m. gruodžio 15 d. įsakymu Nr. ĮS(E)-20-229 "*Dėl ypatingos vertės miškų, reprezentatyvių plotų, retų ir saugomų rūšių identifikavimo, registravimo, apsaugos ir stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo*".

Labai svarbu prieš atrėžiant biržes įvertinti ar nėra numatytose kirtavietėse ir jų aplinkoje retųjų paukščių lizdų ar veisimosi vietų. Vykdant visus miško kirtimus, biržėse būtina palikti medžius su 35 lentelėje nurodytų paukščių rūšių lizdais, paprastojo suopio ir kranklio lizdais ir prie jų formuoti biologinei įvairovei svarbių medžių grupes. Miško sklypuose, kuriuose naujai randamos retųjų pelėdų lizdavietės, reikalinga riboti miško kirtimo darbus vasario – gegužės mėnesiais.

Norint sumažinti retųjų paukščių trikdymą miško sodinimo darbų pavasario metu nevykdyti kirtavietėse, esančiose šalia lizdų apsauginių spindulių ribos, jas užsodinant rudenį.

35 lentelė. Miško kirtimų apribojimai aplink retųjų paukščių lizdavietes

Veisimosi vietos spindulys nuo lizdavietės, m	Saugoma paukščių rūšis
200	Juodasis gandras*, jūrinis erelis*, kilnusis erelis, žuvininkas, didysis apuokas
150	Gyvatėdis, didysis erelis rėksnys, sakalas keleivis, žalvarnis*
100	Juodasis ir rudasis peslys, vapsvaėdis*, vištvanagis, uralinė pelėda*, mažasis erelis rėksnys*
50	Startsakalis, pelėsakalis, sketsakalis, lututė*

* *šios rūšies apsaugai nustatytoje PAST gali būti nustatyti kitokie (papildomi) veisimosi vietos ir veisimosi vietos apsaugos zonos apsaugos reikalavimai vadovaujantis individualiais šios teritorijos nuostatais ir/ar ribų planais.*

5.12.4 Paliekamų biologinei įvairovei svarbių medžių ir negyvos medienos atranka ir išdėstymas

Vadovaujantis miško kirtimų taisyklių nuostatomis, kirtavietėse turi būti paliekami gyvi medžiai ir negyva mediena. Tai gali būti biologinei įvairovei svarbūs medžiai, potencialūs plėšriųjų paukščių lizdiniai medžiai su patogia lizdui krauti laja, įvairūs uoksiniai medžiai, sausuoliai, stuobriai ir kt. Šie elementai skirti miškų biologinei įvairovei išsaugoti.

Vadovaujantis „Lietuvos nacionaliniu FSC miškų valdymo standartu", regioninio padalinio administruojamuose miškuose pagrindinių miško kirtimų (plynųjų, atrankinių ir atvejinių) biržėse prieš pradedant kirtimus atrenkama ir iki visiško suirimo paliekama ne mažiau kaip 10 vnt./ha biologinei įvairovei svarbių gyvų medžių (7 vnt./ha kietųjų lapuočių atveju). Saugomose teritorijose gali būti nustatytas kitoks paliekamų biologiniai įvairovei svarbių medžių kiekis (dažniausiai didesnis nei pagal miškų valdymo standarto reikalavimus).

Biologinei įvairovei svarbūs gyvi medžiai. Atrenkami iš vietinių rūšių įvairovės ir biologiniu požiūriu vertingiausių (dažniausiai – seniausių ir storiausių) ir vėjui atsparių medžių. Prioritetas teikiamas medžiams su mikrobuveinėmis (įskaitant medžius su drevėmis, uoksais ir stambiais lizdais). Didelio skersmens medžiai paprastai nekertami:

1. ąžuolai – virš 140 cm;
2. drebulės – virš 120 cm;
3. uosiai, maumedžiai – virš 90 cm;
4. pušys, gluosniai – virš 80 cm;
5. eglės, beržai, juodalksniai, bukai, klevai, vinkšnos, guobos – virš 70 cm;
6. skirpstai, skroblai – virš 60 cm;
7. ievos – virš 40 cm;
8. obelys, kriaušės, šermukšniai – virš 30 cm.

Paliekami biologinei įvairovei svarbūs medžiai turi atspindėti buvusio medyno rūšinę sudėtį.

Biologinei įvairovei svarbūs gyvi medžiai plynųjų miško kirtimų biržėse paliekami taip, kad jie kuo ilgiau išliktų gyvi ir būtų naudingi retoms bei nykstančioms rūšims. Šiuos medžius galima palikti tiek pavieniui, tiek biogrupėmis (po kelis ar net keliolika medžių (23 pav.)), tiek ir mišriai. Vykdant visus miško kirtimus, biržėse būtina palikti medžius su 35 lentelėje nurodytų paukščių rūšių lizdais, paprastojo suopio ir kranklio lizdais, medžius, kuriuose yra uoksai, drevės, ir prie jų formuoti biologinei įvairovei svarbių medžių grupes.

23 pav. Pavienis bei grupinis biologinei įvairovei svarbių medžių išdėstymas kirtavietėje

Biogrupė - plyno kirtimo biržėje paliktas nekirstas miško plotas iki 0,05 ha, apimantis nepažeistą miško paklotę, pomiškį, traką, joje augančius medžius, negyvą medieną ir kitas biologiškai vertingas biržės mikrobuveines (tokias kaip pažemėjimai, pelkutės, skruzdėlynai, žvėrių urvai ir kt.). Grupėmis paliktus medžius mažiau verčia vėjas, jie auga gyvybingesni ir galės sudaryti ateities medyno seniausiųjų medžių pagrindą. Suformuotoje biogrupėje gali perėti paprastasis suopis, kranklys ir sketsakalis. Perėjimui tokias vietas rinksis ir uoksiniai paukščiai – įvairūs geniai, meletos bei smulkieji paukščiai. Tokiose miško salelėse telksis žinduoliai.

Vykdant medienos ruošos darbus turi būti taikomos tokios technologijos, kad paliekami biologinei įvairovei svarbūs medžiai būtų nepažeisti arba ši žala būtų minimali.

Biologinei įvairovei svarbi negyva mediena - tai įvairių puvimo stadijų negyva mediena (virtėliai, stuobriai, sausuoliai, kelmai), kurių minimalus skersmuo yra ne mažesnis kaip 20 cm (24 pav.).

24 pav. Paprastosios pušies (*Pinus sylvestris*) stuobrys

Negyva mediena saugoma natūralios būklės, atsižvelgiant darbų saugos reikalavimus bei saugumą šalia kelių bei rekreacinėse vietose. Vykdant pagrindinius ir sanitarinius miško kirtimus, paliekamas biologinei įvairovei svarbios negyvos medienos kiekis turi sudaryti ne mažiau kaip 5 m^3/ha, o nesant reikiamam tokios medienos kiekiui, paliekama atitinkamai daugiau biologinei įvairovei svarbių medžių. Biologinei įvairovei svarbi negyva mediena atrenkama iš didžiausio diametro virtuolių ir stuobrių. Saugomose teritorijose gali būti nustatytas kitoks paliekamos negyvos medienos kiekis (dažniausiai didesnis nei pagal miškų valdymo standarto reikalavimus).

5.12.5 Biotechninės priemonės

Prie papildomų gamtosauginių priemonių, kurios didina biologinę įvairovę priskiriamos ir šios reikalingos vykdyti biotechninės priemonės:

Inkilų gamyba, kėlimas ir priežiūra. Įvairių tipų inkilai yra labai svarbi biotechninė priemonė. Inkilus reikia kelti vietose, kur trūksta uoksinių medžių – jaunuolynuose bei pusamžiuose medynuose. Tradiciškai nemažai inkilų keliama smulkiesiems uoksiniams paukščiams: zylėms, musinukėms, taip pritraukiant juos į pageidaujamas perėti vietas. Dalį inkilų reikėtų iškelti ir pelėdoms – retosioms žvirblinėms pelėdoms, lututėms bei įprastoms mūsų miškuose naminėms pelėdoms. Į pelėdoms keliamų inkilų vidų svarbu įberti stambių lapuočių medžių pjuvenų, nes kitaip pelėdos neperės. Pelėdų pritraukimas yra biologinė kovos priemonė su peliniais graužikais, ypatingai naujai pasodintose miško želdiniuose ir jau augančiuose jaunuolynuose. Keliant inkilus, ypač stambesniems paukščiams, svarbu taikyti apsaugos priemones nuo kiaunių (arba paties inkilo viduje, arba apie medį, kuriame iškeltas inkilas).

Paukščių inkilus užima retieji žinduoliai – miegapelės, įvairių rūšių šikšnosparniai ir vabzdžiai – širšės, vapsvos, kamanės. Šie gyvūnai yra ne tik naudingi miškui, bet daugelis jų yra reti ir saugomi.

Tikslinga kiekvienoje girininkijoje kasmet iškelti vidutiniškai bent po 40 – 60 inkilų smulkiesiems uoksiniams paukščiams ir iki 10 inkilų pelėdoms. Prieš inkilų kėlimą labai svarbu surasti, atrinkti ir pažymėti natūralius uoksinius medžius bei medžius su drevėmis. Tokių medžių su paukščių natūraliais uoksais ir drevėmis atrinkimas labai svarbus išsaugant natūralią šių paukščių ir kitų gyvūnų gyvenamąją aplinką.

Dar iki paukščių perėjimo sezono pradžios reikia apžiūrėti ir išvalyti bei suremontuoti anksčiau iškeltus inkilus.

Uoksinių ir drevėtų medžių atrinkimas ir ženklinimas. Miške surandami spygliuočiai ir lapuočiai medžiai su uoksais ir drevėmis. Pageidautinas uoksų aukštis ne žemiau kaip 3 m nuo žemės paviršiaus. Uoksiniai (drevėti) medžiai paženklinami ištisine juosta apie medžio kamieną (praktiškiau ne baltos spalvos), pažymimas numeris ant medžio ir registracijos žurnale. Uoksiniai (drevėti) medžiai numeruojami girininkijos ribose, žurnale nurodant svarbią informaciją (pvz. eilės Nr., kvartalo ir sklypo numerius, dažų spalvą, medžio rūšį, uoksų skaičių medyje ir jų išsidėstymo aukštį). Vidutiniškai atrenkamas 1 uoksinis medis 4 ha miško plote. Tokių medžių su paukščių natūraliais uoksais ir drevėmis atrinkimas labai svarbus išsaugant natūralią šių paukščių ir kitų gyvūnų gyvenamąją aplinką.

Tupėjimo vietų plėšriesiems paukščiams ir pelėdoms įrengimas (25 pav.). Tai svarbi biotechninė priemonė, pritraukianti daugumą plėšriųjų paukščių, ypatingai paprastuosius suopius bei didžiąsias pelėdas. Specialios tupėjimo vietos turi būti įrengiamos naujai įveisiamo miško plotuose. Įrengta tupėjimo vieta yra “T” formos dviguba kartis, kurios vienas galas įkasamas į žemę. Tupėjimo vietos aukštis - nuo 1,5 iki 3 m. Tokių tupėjimo vietų įrengimas labai nesudėtingas, tačiau labai efektyvus, nes iš karto pritraukia paukščius, kurie medžioja pelinius graužikus. Tokiu būdu tupėjimo vietos kartu su netoliese iškeltais inkilais veikia kaip biologinių kovos priemonių su peliniais graužikais kompleksas. Tikslinga įrengti tokias tupyklas ir plynose kirtavietėse, o sklypuose netoli jų iškelti inkilus pelėdoms. Jei kirtavietėse bus įrengtos tupyklos, didesnė tikimybė, kad greta jų perės suopiai ir kiti plėšrieji paukščiai. Kiekvienoje želdavietėje ar plynoje kirtavietėje, jei joje trūksta natūralių tupyklų, reikia įrengti bent po 2-3 tokias tupėjimo vietas.

25 pav. Biotechninė priemonė – paukščių tupėjimo vieta

Nektaringų ir ornitochorinių augalų sodinimas, įveisiant ir atkuriant mišką. Naujai įveisiant ir atkuriant kirtavietėse mišką svarbu sodinti ne tik miško kultūras, bet ir nektaringus bei kitus augalus skirtus biologinei įvairovei gausinti.

Labai svarbūs yra šie augalai: įvairios gudobelių rūšys, miškinės obelys, miškinės kriaušės, trešnės, erškėčiai, sausmedžiai, blindės, šermukšniai ir kiti. Žydėdami tokie augalai pritraukia vabzdžius. Augalai yra svarbūs ne tik vabzdžiams, bet ir paukščiams, tad jų sodinimas turi keleriopą naudą gausinant bioįvairovę miškuose ir kovojant su miško kenkėjais.

Želdant mišką tik spygliuočių medžių rūšimis Na, Nae, Nb augavietėse, reikia ne mažiau 1 % želdomo ploto apsodinti nektaringais lapuočiais medžiais ir krūmais. Jie sodinami grupėmis ne mažesnėmis kaip 30 m^2 ploto. Vidutiniškai į 1 ha sodinama 2,5 tūkst. vnt. sodmenų.

Skruzdėlynų aptvėrimas. Biotechninė priemonė, skirta biologinei kovai su miško kultūras, jaunuolynus ir kitus medynus puolančių vabzdžių rūšių invazijomis. Skruzdėlynai gali būti tveriami nuo šernų (26 pav.). Skruzdėlynų tvėrimo mastas priklauso nuo teritorijoje esamų skruzdėlynų kiekio, medynų struktūros, metų sezono bei invazinių vabzdžių rūšių aktyvumo.

26 pav. Biotechninė priemonė – skruzdėlynų aptvėrimas

Invazinių augalų naikinimas. Invazinė rūšis – augalų, gyvūnų ar grybų svetimžemė rūšis, porūšis arba žemesnio taksono egzemplioriai, introdukuoti už jų natūralaus paplitimo arealo ribų ir kurių įsikūrimas arba plitimas kelia grėsmę arba daro neigiamą poveikį biologinei įvairovei, ekosistemoms, ekonomikai ar kenkia žmonių sveikatai. Invazinės rūšys yra viena didžiausių grėsmių gamtinei įvairovei pasaulyje, jos sukelia ne tik gamtosaugos problemų, tačiau ir nuostolių žemės ūkiui, miško pramonei, turizmui, kelia grėsmę ir žmonių sveikatai.

Druskininkų regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje paplitę šie invaziniai augalai: uosialapis klevas (*Acer negundo*), vėlyvoji ieva (*Prunus serotina*) gausialapis lubinas (*Lupinus polyphyllus*) šluotinis sausakrūmis (*Sarothamnus scoparius*), Sosnovskio barštis (*Heracleum sosnowskyi*) ir kt. augalai, kurie įtraukti į LR aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. patvirtintą įsakymą Nr. 433 „*Dėl invazinių Lietuvoje rūšių sąrašo patvirtinimo*“. Tikėtina, kad netrukdomai augdami invaziniai augalai dar labiau išplis, jų augimą taps dar sunkiau kontroliuoti.

Atsižvelgiant į tai, numatoma galimybė invazinių augalų augimo ir paplitimo arealuose naudoti mechanines priemones (kirtimas, iškasimas, šienavimas, uždengimas geotekstile ir kt.), o kur to nedraudžia kiti teisės aktai ir chemines priemones. Prioritetiniai miško sklypai, kuriuose pirmiausiai naikinamos invazinės rūšys, pateikiami 36 lentelėje.

Invazinės rūšys naikinamos vadovaujantis Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarka, patvirtinta LR aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. 352 „*Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo*“ ir kitais teisės aktais.

36 lentelė. Regioninio padalinio prioritetiniai miško sklypai, kuriuose naikinamos invazinės rūšys

Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Tvarkymo plotas, ha	Priemonės pavadinimas
Ančios	63	19 d., 20 d.	1,5	Invazinių augalų naikinimas
Kapčiamiesčio	180	13 d., 14 d.	1,1	Invazinių augalų naikinimas
Leipalingio	332	10 d., 11 d., 12 d., 14 d.	3,1	Invazinių augalų naikinimas
Leipalingio	351	14 d., 15 d., 16 d.	1,2	Invazinių augalų naikinimas
Leipalingio	352	1 d., 6 d., 7 d.	1,1	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	40	41	1,0	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	40	45	0,4	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	112	6 d. 14 d.	2,0	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	112	27	0,1	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	112	28	0,2	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	112	29	0,8	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	112	30	2,8	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	112	31	0,1	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	112	32	0,3	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	112	33	0,3	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	112	34	0,1	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	113	2 d.	1,9	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	113	5 d. 15 d.	1,5	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	113	7	0,4	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	113	8	0,1	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	113	10	0,4	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	113	11	0,4	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	113	12	0,4	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	113	18 d.	1,0	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	113	20 d., 21 d., 23 d.	1,0	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	114	3 d., 5 d.	0,8	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	114	6 d., 22 d.	1,0	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	126	13 d., 14 d., 20 d.	2,5	Invazinių augalų naikinimas
Grūto	138	6 d., 8 d., 10 d.	1,5	Invazinių augalų naikinimas
IŠ VISO:			**29,0**	

27 pav. Uosialapių klevų naikinimas nulupant žievę

Regioninio padalinio įgyvendintos biotechninės priemonės (nuo 2015 m. iki 2021 m.) pateikiamos 37 lentelėje.

37 lentelė. Regioninio padalinio gyvendintos biotechninės priemonės (2015-2021 m.)

Įgyvendinimo metai / **Priemonės pavadinimas**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**VISO**
Pagaminta ir iškabinta inkilų (vnt.)	420	490	440	410	450	450	450	**3110**
Išvalyta, suremontuota inkilų (vnt.)	270	319	280	250	260	310	205	**1894**
Aptverta skruzdėlynų (vnt.)	153	154	164	153	150	110	104	**988**
Nektaringų krūmų sodinimas (ha)	5,4	3,2	2,2	3,8	1,7	1,1	–	**17,4**
Atrinkta ir paženklinta uoksinių medžių miške (vnt.)	207	207	214	210	191	160	161	**1350**
Pašarinių medžių elniams paruošimas (vnt.)	10	20	66	71	33	38	–	**238**

Biologinės įvairovės išsaugojimas yra vienas svarbiausių aplinkos apsaugos klausimų tiek Europos, tiek viso pasaulio mastu. Nuolat ir sistemingai vykdant numatytas biotechnines priemones, galima padidinti miško biologinį atsparumą, sudaryti sąlygas, kurios nepalankios miškų kenkėjams, ligų sukėlėjams, invaziniams augalams, bet yra palankios naudingiems organizmams.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Dalies Stankūnų kaimo apylinkių BAST balinio vėžlio (Emys orbicularis) apsaugos 2021–2023 m. veiksmų planas. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 21 d. įsakymas Nr. V-186.
2. Dėl Ančios ežero šiaurinės apyežerės gamtotvarkos plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 29 d. įsakymas Nr. D1-61. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://biomon.lt/info/gamtotvarkos_planai/Ancios_ezero_siaurine_apyezere.pdf
3. Dėl augalų nacionalinių genetinių išteklių sąrašų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. D1-861. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.363221/asr
4. Dėl Aukštaitijos, Dzūkijos ir Žemaitijos nacionalinių parkų nuostatų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. lapkričio 24 d. nutarimas Nr. 1273. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.21BD4CBE4D79/asr
5. Dėl Bendrųjų buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimas Nr. 276. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.228645/asr
6. Dėl Bestraigiškių kaimo apylinkių gamtotvarkos plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. birželio 5 d. įsakymas Nr. D1-487. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/f686d0c14a7c11e78869ae36ddd5784f?jfwid=-g0zrzn2hh
7. Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. D1-317. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/cac30440445411e8be5787c04e42c58a/asr
8. Dėl Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. liepos 24 d. nutarimas Nr. 774. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/134c17f0af7111e98451fa7b5933515d
9. Dėl Čepkelių, Kamanų ir Viešvilės valstybinių gamtinių rezervatų nuostatų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. lapkričio 8 d. nutarimas Nr. 1238. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=TAR.7472DEE5576E
10. Dėl Drapalių kaimo apylinkių gamtotvarkos plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 23 d. įsakymas Nr. D1-773. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/rs/legalact/TAD/f99ac500798111e59a1ed226d1cbceb5/
11. Dėl Dzūkijos nacionalinio parko apsaugos reglamento patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. 437. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=TAR.4F35960F2A5D

12. Dėl Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimas Nr. 740. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/62702d614f2211e68f45bcf65e0a17ee/asr
13. Dėl Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės ir naikinimo tvarkos aprašo, Invazinių rūšių kontrolės tarybos sudėties ir nuostatų, Introdukcijos, reintrodukcijos ir perkėlimo programos patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. liepos 1 d. įsakymas Nr. 352. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.179371/asr
14. Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo . Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakymas Nr. D1-96. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.06D8BEFFEE32
15. Dėl Gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų kriterijų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. balandžio 20 d. įsakymas Nr. 219. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.131245/asr
16. Dėl gamtos paveldo objektų nuostatų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. D1-214. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.255354
17. Dėl Lietuvos Respublikos griežtai saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 1 d. įsakymas Nr. D1-263. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.368891?jfwid=rivwzvpvg
18. Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo. Lietuvos Respublikos Seimas 2019 m. birželio 6 d. priėmė įstatymą Nr. XIII-2166. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/46c841f290cf11e98a8298567570d639/asr
19. Dėl Liubelio miško gamtotvarkos plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 12 d. įsakymas Nr. D1-30. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.291113?jfwid=
20. Dėl Liūnelio ežero ir jo apyežerių gamtotvarkos plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. D1-355. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://biomon.lt/info/gamtotvarkos_planai/Liunelio_ezeras_ir_jo_apyezeres.pdf
21. Dėl Metelių regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. 420. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=TAR.1B0CB75A8B18
22. Dėl Metelių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimas Nr. 503. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.371555
23. Dėl Metelių regioninio parko tvarkymo plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. D1-580. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.377935

24. Dėl miško kirtimų taisyklių patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymas Nr. D1-79. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.364764/asr
25. Dėl Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1995 m. balandžio 7 d. įsakymas Nr. 500. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.17363/asr
26. Dėl Musteikos miško gamtotvarkos plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymas Nr. D1-990. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/89474be07c4b11e49386e711974443ff?jfwid=191fum7rlr
27. Dėl Netiesų hidrografinio draustinio gamtotvarkos plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. D1-874. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/c32bd3b0bdd211e6a3e9de0fc8d85cd8
28. Dėl Paukščių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymas Nr. D1-358. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.324097/asr
29. Dėl paukščių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 14 d. įsakymas Nr. D1-281. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/b7b0bdd0e59811e39ea8c7e1dfdc4b5c/asr
30. Dėl Pertako miško biosferos poligono įsteigimo, jo nuostatų ir ribų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. vasario 28 d. įsakymas Nr. D1-111. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.251873/asr
31. Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo. Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimas Nr. I-2913. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.1726
32. Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimas Nr. 490. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.47E403AE007A/asr
33. Dėl Reikalavimų gamtotvarkos plano turiniui aprašo patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 14 d. įsakymas Nr. D1-645. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.247664/asr
34. Dėl saugomų gamtos paveldo objektų paskelbimo ir jų ribų schemų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. birželio 14 d. įsakymas Nr. D1-184. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=27320110ebb111ecb2618cb58b54cd29
35. Dėl Saugomų teritorijų strateginio planavimo dokumentų rengimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 9 d. nutarimas Nr. 709. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.235113?jfwid=bkaxm5do
36. Dėl Saugomų teritorijų tipinio apsaugos reglamento patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimas Nr. 996. [interaktyvus].

Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=TAR.094AB12EF893

37. Dėl Svarbiausių griežtai saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių sąrašo patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. sausio 26 d. įsakymas Nr. D1-76. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/4d7465a2a5f211e4a854e1c2026e476c
38. Dėl Veisiejų regioninio parko apsaugos reglamento patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. 433. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.D2B4D2ACE6EF/asr
39. Dėl Veisiejų regioninio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugpjūčio 21 d. nutarimas Nr. 851. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/f6fc3071c97511e9a56df936f065a619?jfwid=
40. Dėl Vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymas Nr. D1-210. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.343175/KmIuhGzFCp
41. Dėl Žuvinto biosferos rezervato įsteigimo, Žuvinto biosferos rezervato nuostatų patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1817. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.34EB2AF800EF/asr
42. Dėl Žuvinto biosferos rezervato Kiaulyčios botaninio-zoologinio draustinio gamtotvarkos plano patvirtinimo. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. sausio 5 d. įsakymas Nr. D1-1038. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/fd414ec3f88311e895b0d54d3db20123?jfwid=bkaxmm3x
43. Dėl Žuvinto biosferos rezervato planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. rugsėjo 25 d. nutarimas Nr. 977. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/24f28dd1e35211e99f05bdf72918ad4e?jfwid=
44. Justinavo miško II-osios teritorijos kurtinio (Tetrao urogallus) apsaugos 2021–2023 m. veiksmų planas. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 21 d. įsakymas Nr. V-188.
45. Justinavo miško I-osios teritorijos kurtinio (Tetrao urogallus) apsaugos 2021–2023 m. veiksmų planas. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. rugsėjo 21 d. įsakymas Nr. V-188.
46. Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija (2007). Lietuvos saugomos teritorijos ir Natura 2000//Bendra informacija apie Europos ekologinį tinklą Natura 2000 [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/saugomos-teritorijos-ir-krastovaizdis/natura-2000/kas-yra-natura-2000
47. Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių įstatymas. Lietuvos Respublikos Seimas 2009 m. gruodžio 17 d. priėmė įstatymą Nr. XI-578. . [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.46423/asr

48. Mano Vyriausybė. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Apie saugomas teritorijas. Natura 2000. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://vstt.lrv.lt/lt/saugomu-teritoriju-sistema/natura-2000
49. Saugomų teritorijų įstatymas. Lietuvos Respublikos Prezidento 1993 m. lapkričio 9 d. nutarimas Nr. I – 301. [interaktyvus]. [žiūrėta 2021-07-20]. Prieiga per internetą: https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.FF1083B528B7/asr
50. Subartonių miško didžiosios miegapelės (Glis glis) apsaugos 2021–2022 m. veiksmų planas. Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. liepos 23 d. įsakymas Nr. V-158.
51. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos. Gamtos paveldo objektai. Tvarkymas. Vilnius, 2020. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://vstt.lrv.lt/uploads/vstt/documents/files/Leidiniai/Gamtos%20paveldo%20objektai%20_svetainei_.pdf
52. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Apie Lietuvos gamtos paveldo objektus [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://vstt.lrv.lt/lt/saugomu-teritoriju-sistema/gamtos-paveldo-objektai
53. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Apie saugomas teritorijas. Regioniniai parkai. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://vstt.lrv.lt/lt/saugomu-teritoriju-sistema/regioniniai-parkai
54. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Apie saugomas teritorijas. Draustiniai. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://vstt.lrv.lt/lt/saugomu-teritoriju-sistema/draustiniai
55. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Apie saugomas teritorijas. Biosferos poligonai. [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://vstt.lrv.lt/lt/saugomu-teritoriju-sistema/biosferos-poligonai
56. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Biologinės įvairovės duomenų bazė (BIOMON). Gamtotvarkos darbų interaktyvus žemėlapis: https://biomon.lt/maps/index.php/view/map/?repository=gamttvarkzem&project=gamtotvarka_lizmapui
57. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba. Direktoriaus įsakymai. Dėl nacionalinių saugomų teritorijų ir „NATURA 2000“ tinklo teritorijų priskyrimo saugomų teritorijų direkcijoms (2021 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. V-151 priedas). [interaktyvus]. Prieiga per internetą: https://vstt.lrv.lt/lt/teisine-informacija/teises-aktai/direktoriaus-isakymai

PRIEDAI

1 PRIEDAS

Regioninio padalinio administruojamuose miškuose įsteigtos nacionalinės saugomos teritorijos

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Administruojamų miškų plotas girininkijoje, ha*
Dzūkijos nacionalinis parkas			
Konservacinio prioriteto zonos (rezervatai):			***1801,1***
1	Musteikos gamtinis rezervatas	Musteikos	216,6
2	Skroblaus gamtinis rezervatas	Musteikos	1584,5
Konservacinio prioriteto zonos (draustiniai):			***4414,8***
1	Alkūnės kampo geomorfologinio draustinis	Musteikos	287,1
2	Imškų telmologinio draustinis	Musteikos	1479,9
3	Bakanauskų telmologinio draustinis	Lateżerio	12,2
4	Didžiabalės telmologinio draustinis	Musteikos	73,1
5	Glyno kraštovaizdžio draustinis	Merkinės	58,5
6	Kapiniškių kraštovaizdžio	Lateżerio	65,1
		Musteikos	50,4
7	Liškiavos kraštovaizdžio draustinis	Merkinės	18,1
8	Lizdų kraštovaizdžio draustinis	Merkinės	45,5
9	Merkio kraštovaizdžio draustinis	Merkinės	177,1
10	Nemuno kraštovaizdžio draustinis	Merkinės	856,0
11	Netiesų hidrografinio draustinis	Merkinės	78,6
12	Straujos geomorfologinio draustinis	Merkinės	34,5
13	Subartonių kraštovaizdžio draustinis	Merkinės	289,9
14	Subartonių miško botaninio draustinis	Merkinės	394,0
15	Šunupio geomorfologinio draustinis	Lateżerio	217,7
16	Uciekos geomorfologinio draustinis	Merkinės	277,1
Ekologinės apsaugos prioriteto zonos		Lateżerio	**95,1**
		Merkinės	**379,4**
		Musteikos	**1434,6**
Rekreacinio prioriteto zonos		Merkinės	**55,7**
Miškų ūkio zona		Lateżerio	**501,9**
		Merkinės	**3000,3**
		Musteikos	**611,2**
Žemės ūkio zonos		Merkinės	**17,1**
VISO:			**12311,2**
Parko buferinė apsaugos zona**		Lateżerio	**94,9**
		Leipalingio	**73,6**
		Musteikos	**543,4**
Metelių regioninis parkas			
Konservacinio prioriteto zonos (rezervatai):			***108,7***
1	Obelytės gamtinio rezervatas	Krosnos	59,0
2	Trako gamtinio rezervatas	Krosnos	49,7
Konservacinio prioriteto zonos (draustiniai):			***2467,6***
1	Barčių kraštovaizdžio draustinis	Krosnos	21,8
2	Kalniškės kraštovaizdžio draustinis	Krosnos	917,3
3	Metelių kraštovaizdžio draustinis	Krosnos	429,6
4	Rinkotų botaninio draustinis	Krosnos	98,7
5	Teizų kraštovaizdžio draustinis	Krosnos	535,7
6	Trako botaninio-zoologinio draustinis	Krosnos	458,4
7	Žagarių geomorfologinio draustinis	Krosnos	6,1
Ekologinės apsaugos prioriteto zonos		Krosnos	**481,0**
Rekreacinio prioriteto zonos		Krosnos	**32,6**
VISO:			**3089,9**
Parko buferinė apsaugos zona**		Krosnos	15,9
Veisiejų regioninis parkas			
Konservacinio prioriteto zonos (rezervatai):			***82,0***
1	Liubelio gamtinis rezervatas	Leipalingio	52,9
2	Liūnelio gamtinis rezervatas	Leipalingio	19,5
3	Skaisčio gamtinis rezervatas	Leipalingio	9,6
Konservacinio prioriteto zonos (draustiniai):			***563,6***
1	Ančios kraštovaizdžio draustinis	Kapčiamiesčio	*50,0*
		Leipalingio	248,4
2	Ilgininkų hidrografinis draustinis	Leipalingio	1,9
3	Morkavo botaninis-zoologinis draustinis	Leipalingio	13,2
4	Ringėliškės botaninis-zoologinis draustinis	Krosnos	53,8
5	Šlavanto kraštovaizdžio draustinis	Leipalingio	195,4
		Krosnos	0,9
Ekologinės apsaugos prioriteto zonos		Leipalingio	195,3
		Krosnos	9,5
		Kapčiamiesčio	13,2
Rekreacinio prioriteto zonos		Leipalingio	13,7

Eil. Nr.	Pavadinimas	Girininkija	Administruojamų miškų plotas girininkijoje, ha*
Kitos paskirties prioriteto zonos:			293,9
1	*Gyvenamosios zonos*	Leipalingio	0,9
2	*Miškų ūkio zonos*	Leipalingio	289,4
		Krosnos	3,6
VISO:			**1171,2**
Parko buferinė apsaugos zona**		Leipalingio	0,4
Čepkelių valstybinis gamtinis rezervatas			
Rezervatiniai miškai, pievos, pelkės, smėlynai:			***31,3***
1	*griežtos apsaugos (KM(P)n)*	Musteikos	31,3
VISO:			**31,3**
Žuvinto biosferos poligonas			
Konservacinio prioriteto zonos (rezervatai):			***75,2***
1	Žuvinto gamtinis rezervatas	Krosnos	75,2
Konservacinio prioriteto zonos (draustiniai):			***200,1***
1	Kiaulyčios botaninis-zoologinis draustinis	Krosnos	136,0
2	Žaltyčio botaninis-zoologinis draustinis	Krosnos	64,1
Žemės ūkio zonos		Krosnos	**3,7**
VISO:			**279,0**
Pertako miško biosferos poligonas			
1	Pertako miško biosferos poligonas (*plotas pateikiamas kartu su Kuodžių miško pušies genetinio ir Pertako ornitologinio draustinių plotais*)	Kapčiamiesčio	369,1
		Ančios	659,8
VISO:			**1028,9**
Valstybiniai draustiniai			
1	Ančios miško pušies genetinis draustinis	Ančios	22,3
2	Kermušijos miško pušies genetinis draustinis	Grūto	12,9
3	Kuodžių miško pušies genetinis draustinis	Kapčiamiesčio	9,0
4	Latežerio miško pušies genetinis draustinis	Latežerio	18,5
5	Stanavietės miško eglės genetinis draustinis	Musteikos	7,0
6	Šilelio miško pušies genetinis draustinis	Kapčiamiesčio	11,5
7	Raigardo kraštovaizdžio draustinis	Grūto	29,8
8	Avirės hidrografinis draustinis	Grūto	135,6
9	Krakinio telmologinis draustinis	Kapčiamiesčio	143,7
10	Baltosios Ančios herpetologinis draustinis	Ančios	3,6
11	Kučiuliškės herpetologinis draustinis	Leipalingio	34,3
12	Cimakavo ornitologinis draustinis	Latežerio	366,9
13	Pertako ornitologinis draustinis.	Ančios	360,8
VISO:			**1155,9**
		Nacionalinės saugomos teritorijos:	**18697,6**
		Buferinės apsaugos zonos:	**728,2**
		VISO:	**19425,8**

** Nacionalinių saugomų teritorijų plotai apskaičiuoti naudojantis GIS programine įranga*

***Buferinės apsaugos zonos į bendrą nacionalinio ir regioninių parkų teritoriją nėra įtrauktos*

2 PRIEDAS

Nacionalinių saugomų teritorijų ir „NATURA 2000“ tinklo teritorijų priskyrimo saugomų teritorijų direkcijoms sąrašas

PATVIRTINTA
Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos
prie Aplinkos ministerijos direktoriaus
2019 m. sausio21 d. įsakymo Nr. V-9
(2022 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. V-52
redakcija)

Valstybės įsteigtų saugomų teritorijų, neturinčių direkcijų, ir Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų, nepatenkančių į valstybinius parkus, rezervatus ar biosferos rezervatą, priskirtų saugomų teritorijų direkcijoms, sąrašas

Eil. Nr.	Atsakinga institucija	Saugomos teritorijos pavadinimas	PAST / BAST pavadinimas ir kodas
1.	Dzūkijos NP ir Čepkelių VGRD	Cimakavo ornitologinis draustinis	Cimokinė, LTDRU0005
2.			Cimokinė II, LTDRU0011
3.		Merkio ichtiologinis draustinis	Merkio upė, LTVAR0011
4.		Raigardo kraštovaizdžio draustinis	Raigardo apylinkės, LTDRU0007
5.	Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos Metelių regioninio parko grupė	Kučiuliškės herpetologinis draustinis	Kučiuliškės kaimo apylinkės, LTLAZ0001
6.			Drapalių kaimo apylinkės, LTDRU0004
7.			Kučiuliškės - Drapalių apylinkės II, LTLAZ0045
8.			Bestraigiškių kaimo apylinkės, LTLAZ0037
9.			Margų kaimo apylinkės, LTLAZ0035
10.	Dzūkijos-Suvalkijos saugomų teritorijų direkcijos Veisiejų regioninio parko grupė	Avirės hidrografinis draustinis	Avirės upė, LTDRU0003
11.			Avirės upė II, LTDRU0010
12.		Baltosios Ančios herpetologinis draustinis	Baltosios Ančios apylinkės, LTDRU0009
13.			Bilsinyčios upės apylinkės, LTDRU0008
14.			Kauknorio apylinkės, LTLAZ0044
15.		Krakinio telmologinis draustinis	Krakinio pelkė, LTLAZ0003
16.		Pertako miško biosferos poligonas (įskaitant Pertako ornitologinį draustinį)	Pertako miškas, LTLAZB003 / Pertako apylinkės, LTLAZ0047

SANTRUPŲ IR SUTARTINIŲ ŽENKLŲ REIKŠMĖS:

BAST – Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija, svarbi buveinių apsaugai;
PAST – Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorija, svarbi paukščių apsaugai;
NP – nacionalinis parkas;
RPD – regioninio parko direkcija;
VGRD - valstybinio gamtinio rezervato direkcija.

3 PRIEDAS

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių Lietuvos miško genetinių ir sėklinės bazės objektų lokalizacija

LIETUVOS MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ OBJEKTAI

M 1:5000

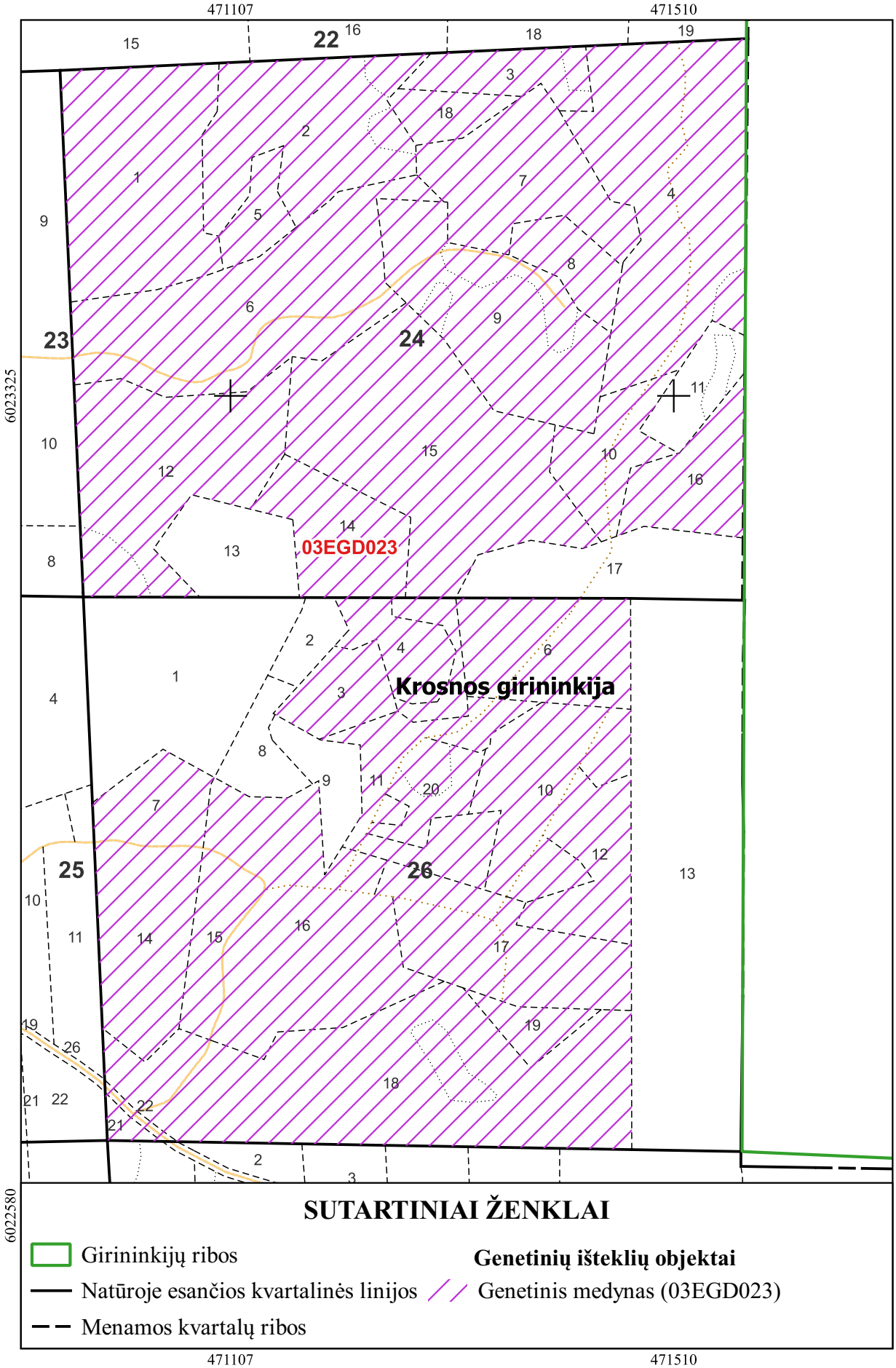

LIETUVOS MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ OBJEKTAI

M 1:10000

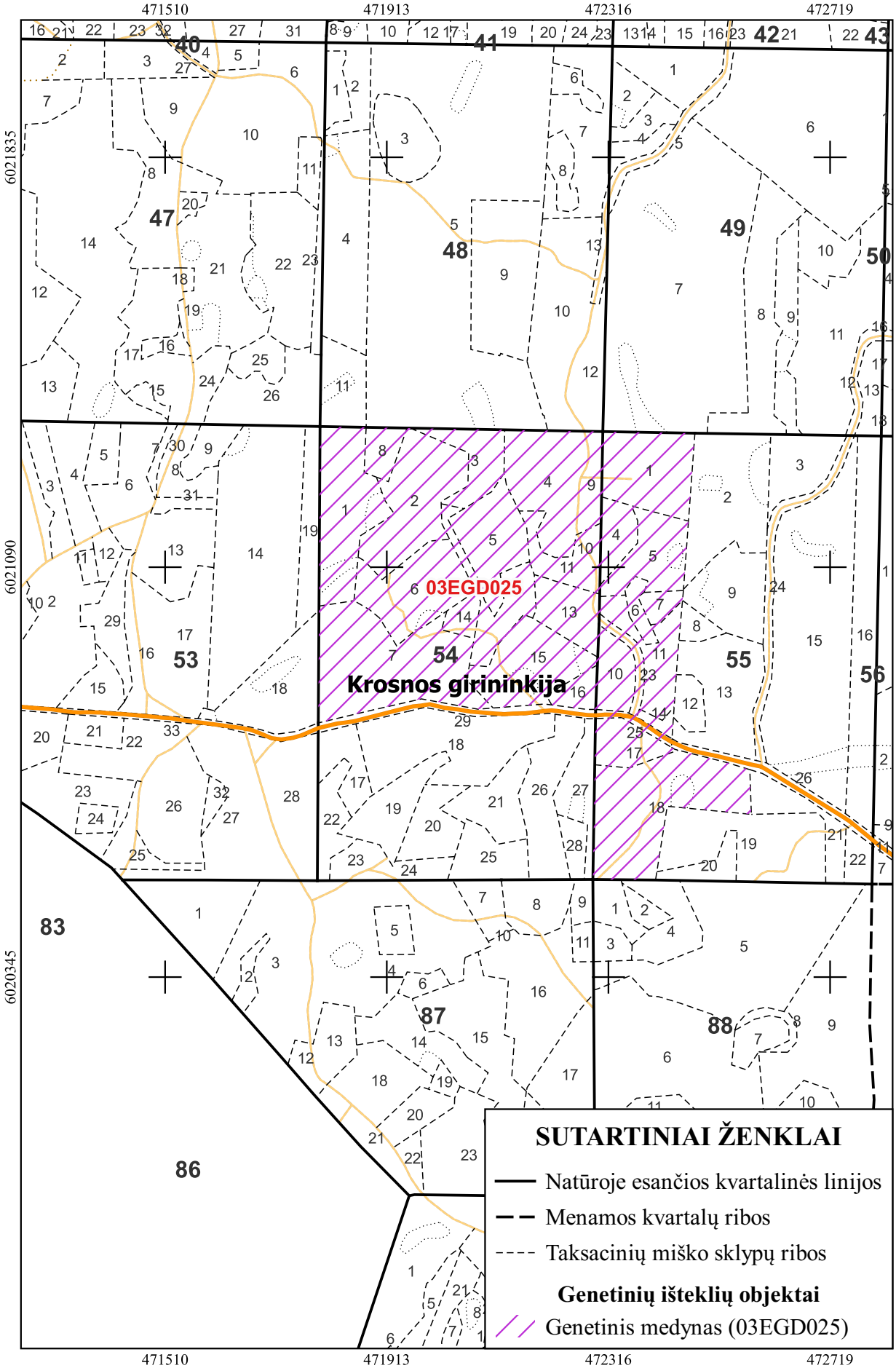

LIETUVOS MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ OBJEKTAI

M 1:5000

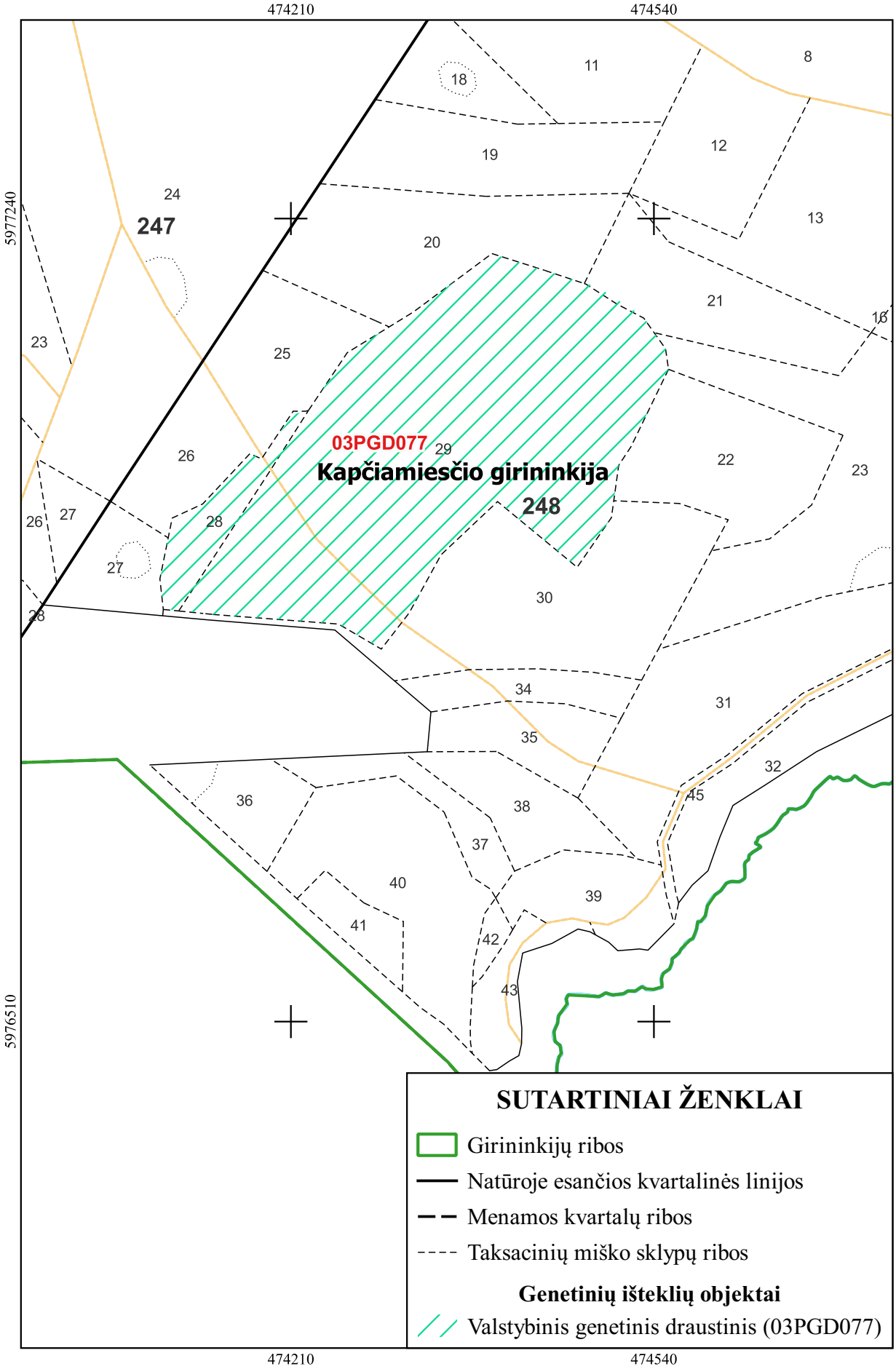

LIETUVOS MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ OBJEKTAI

M 1:5000

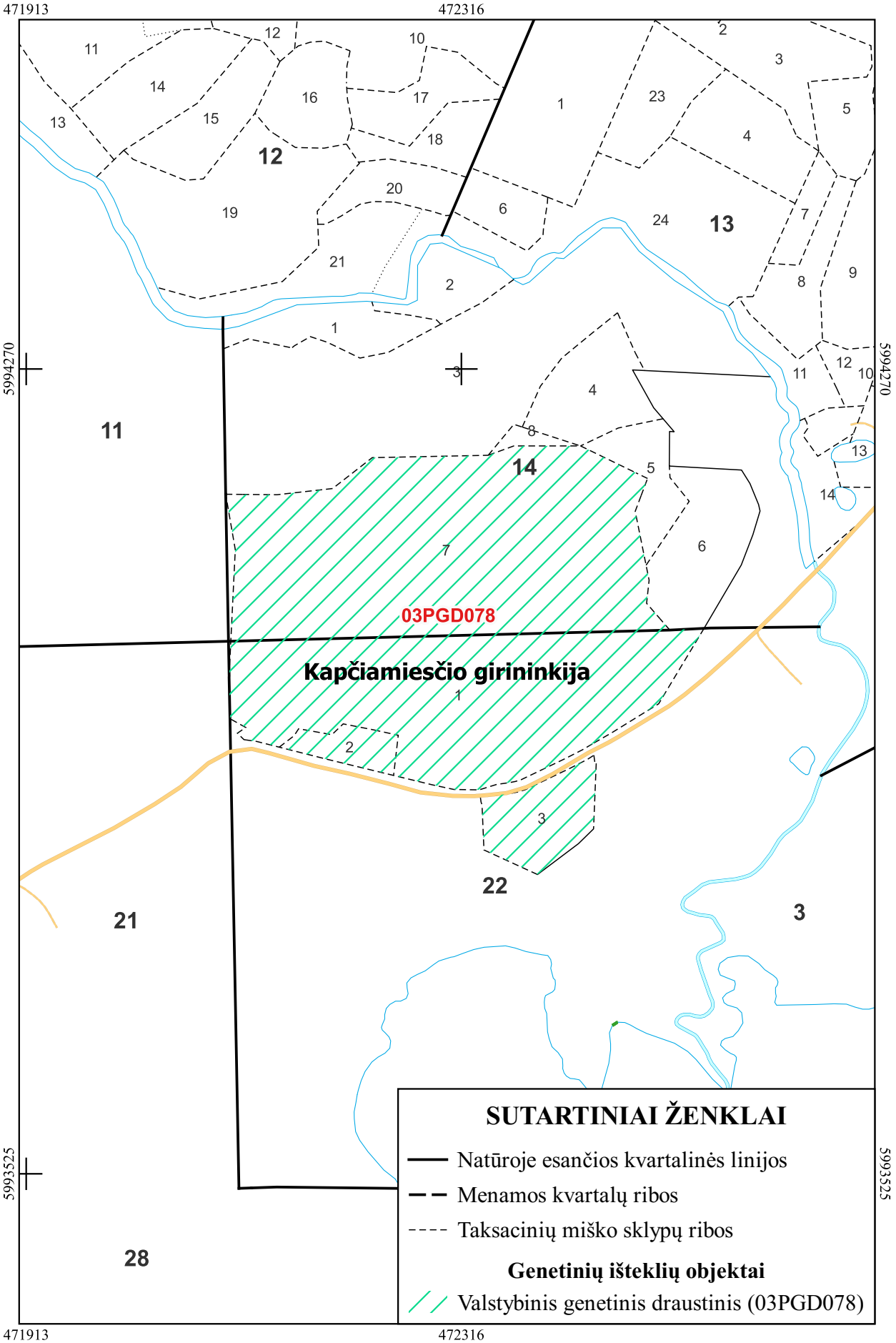

LIETUVOS MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ OBJEKTAI

M 1:5000

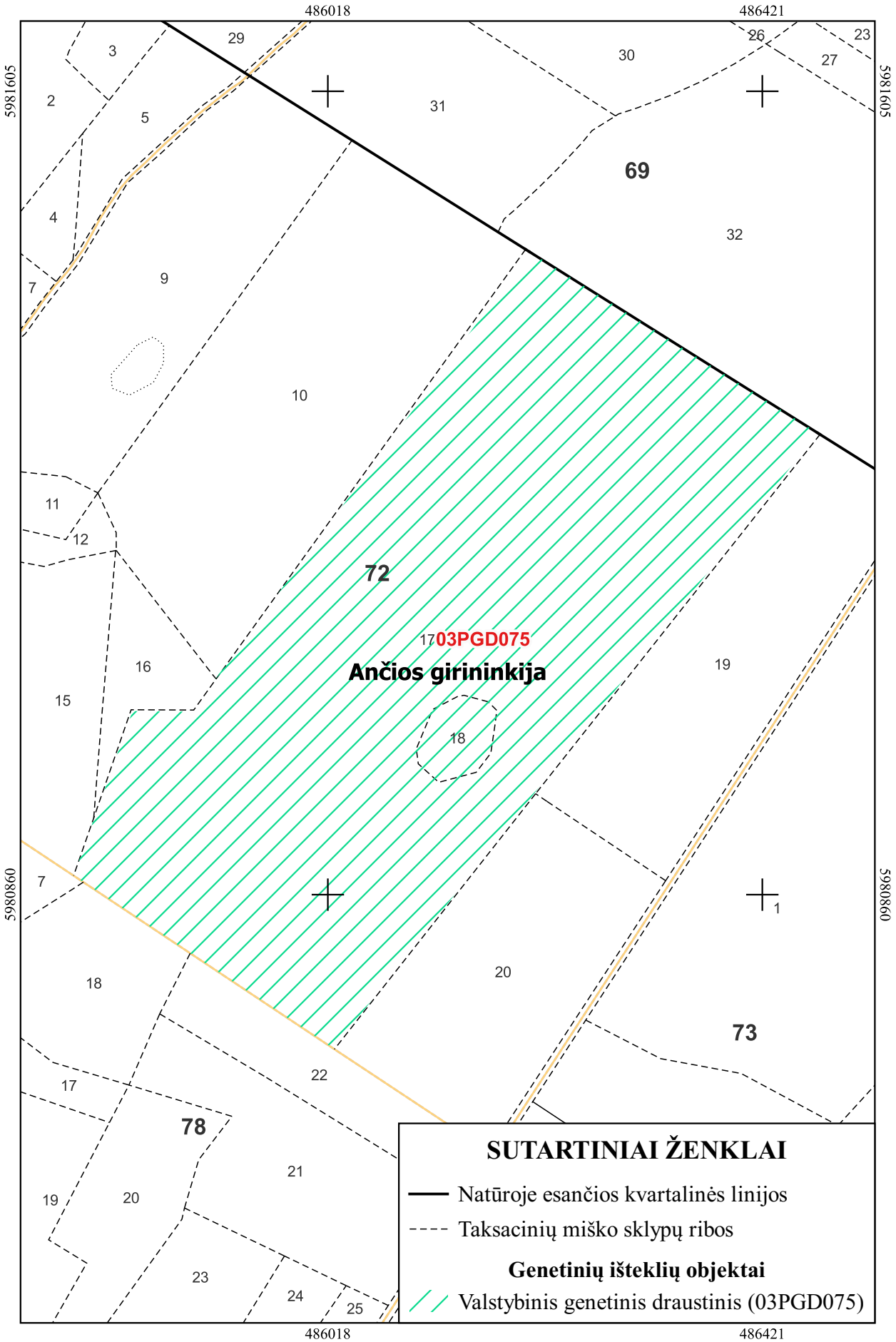

LIETUVOS MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ OBJEKTAI

M 1:10000

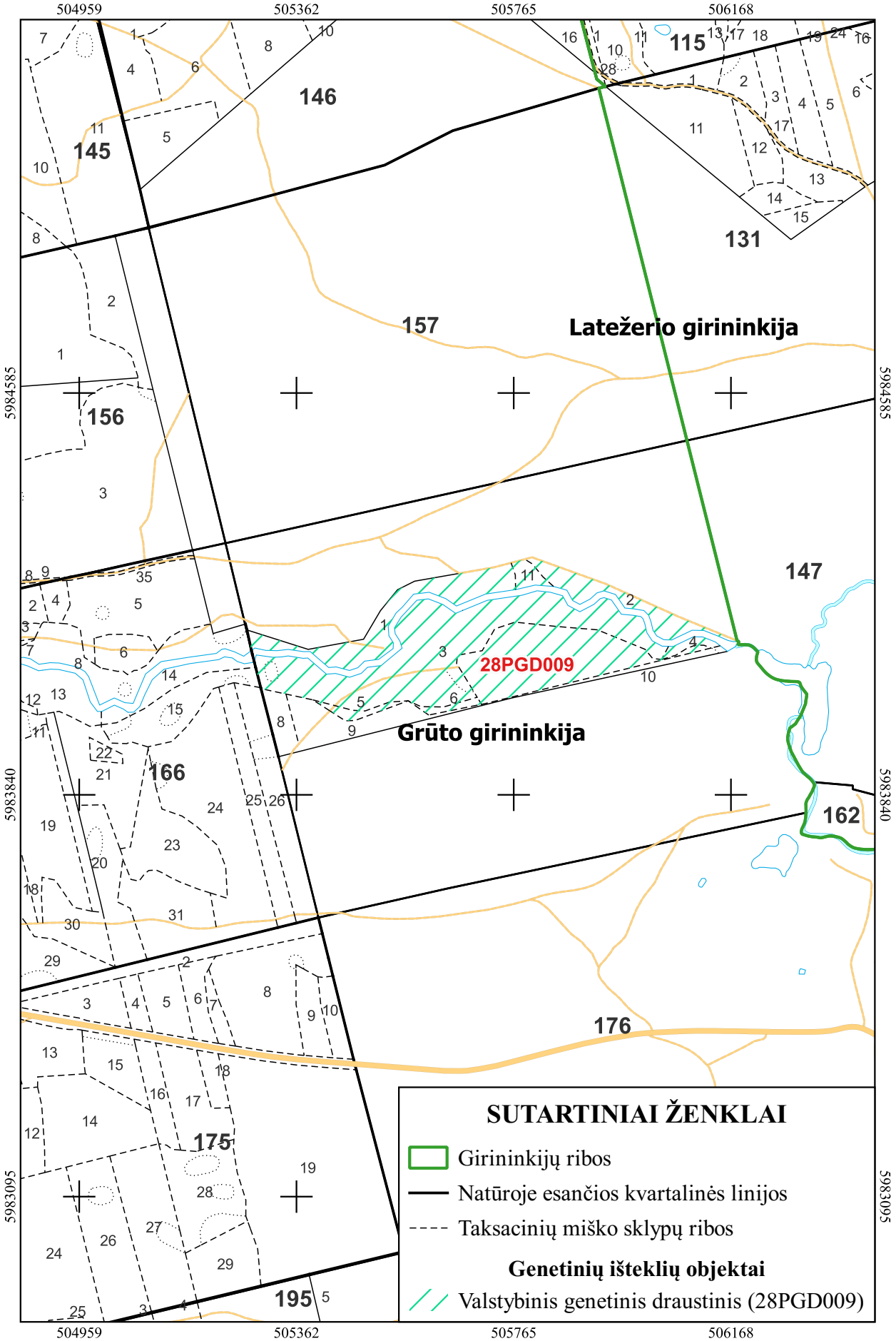

LIETUVOS MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ OBJEKTAI

M 1:5000

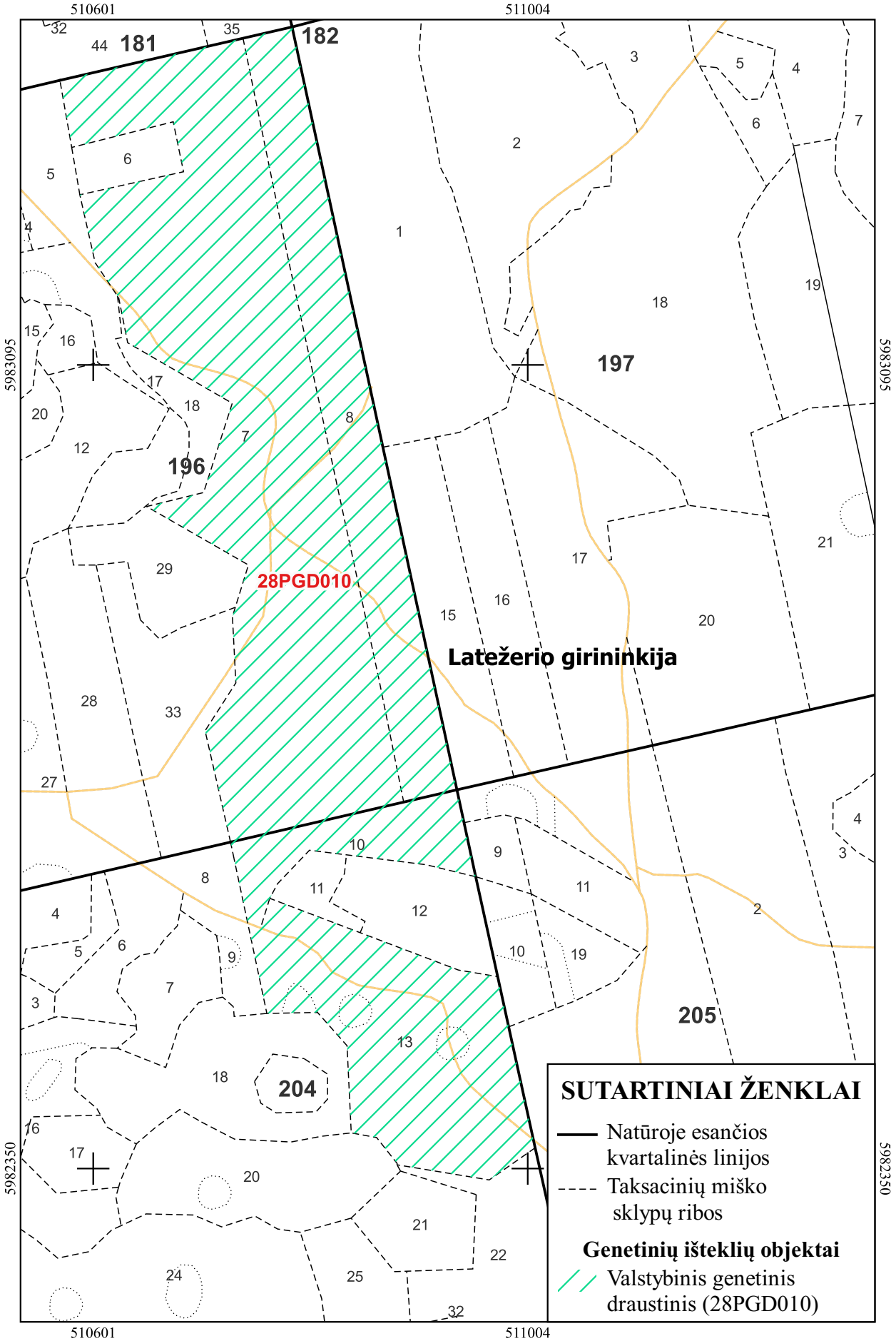

LIETUVOS MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ OBJEKTAI

M 1:5000

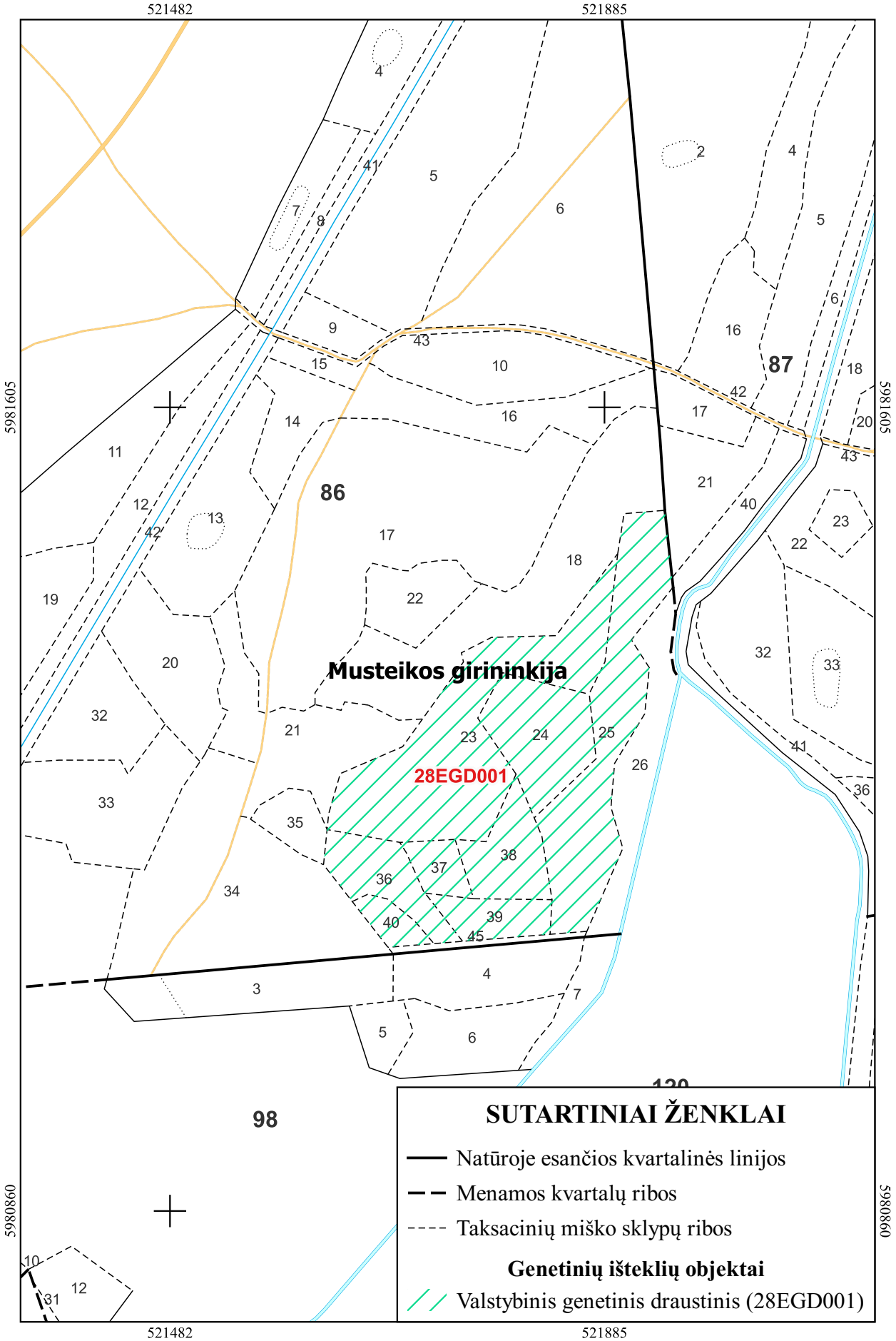

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

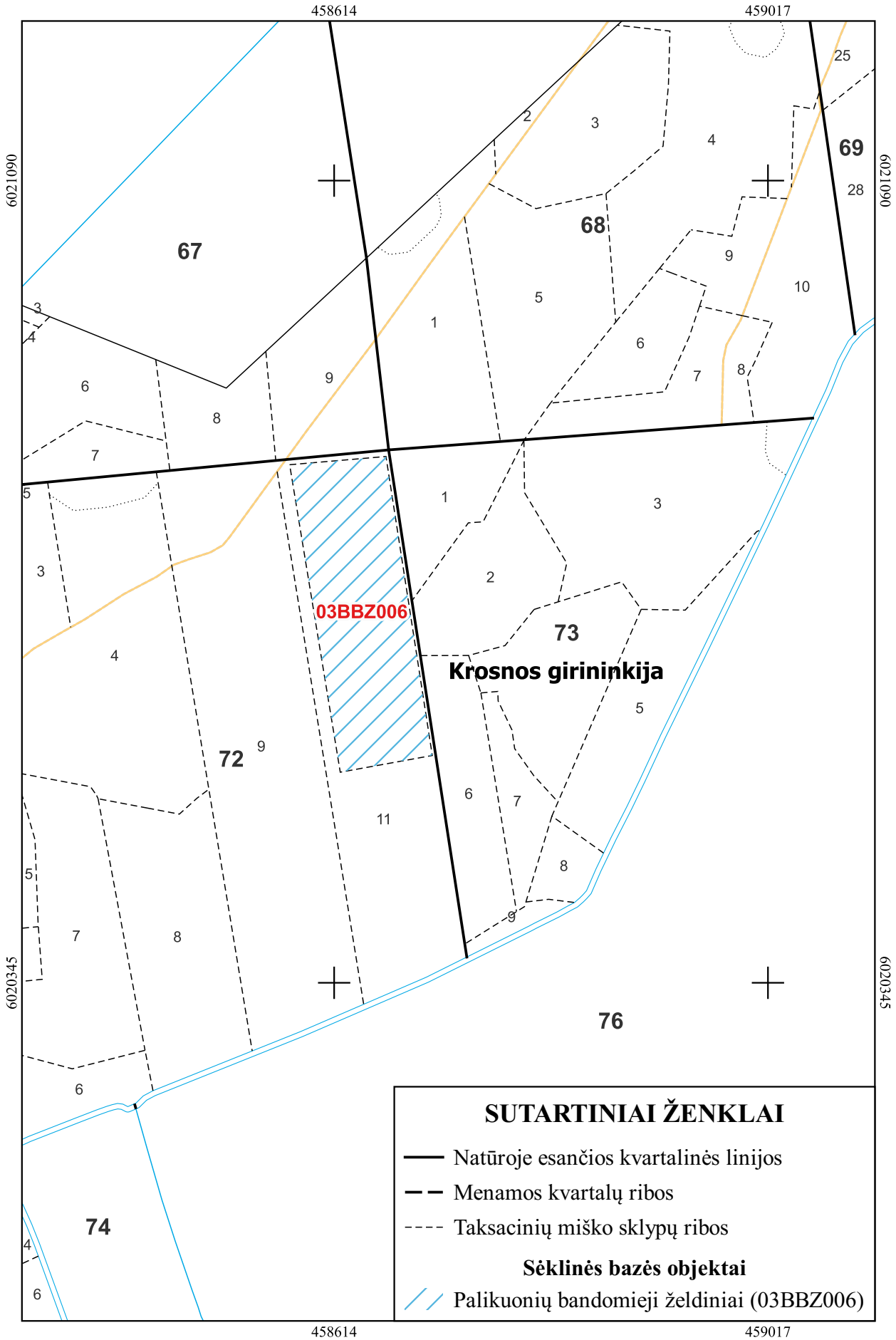

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

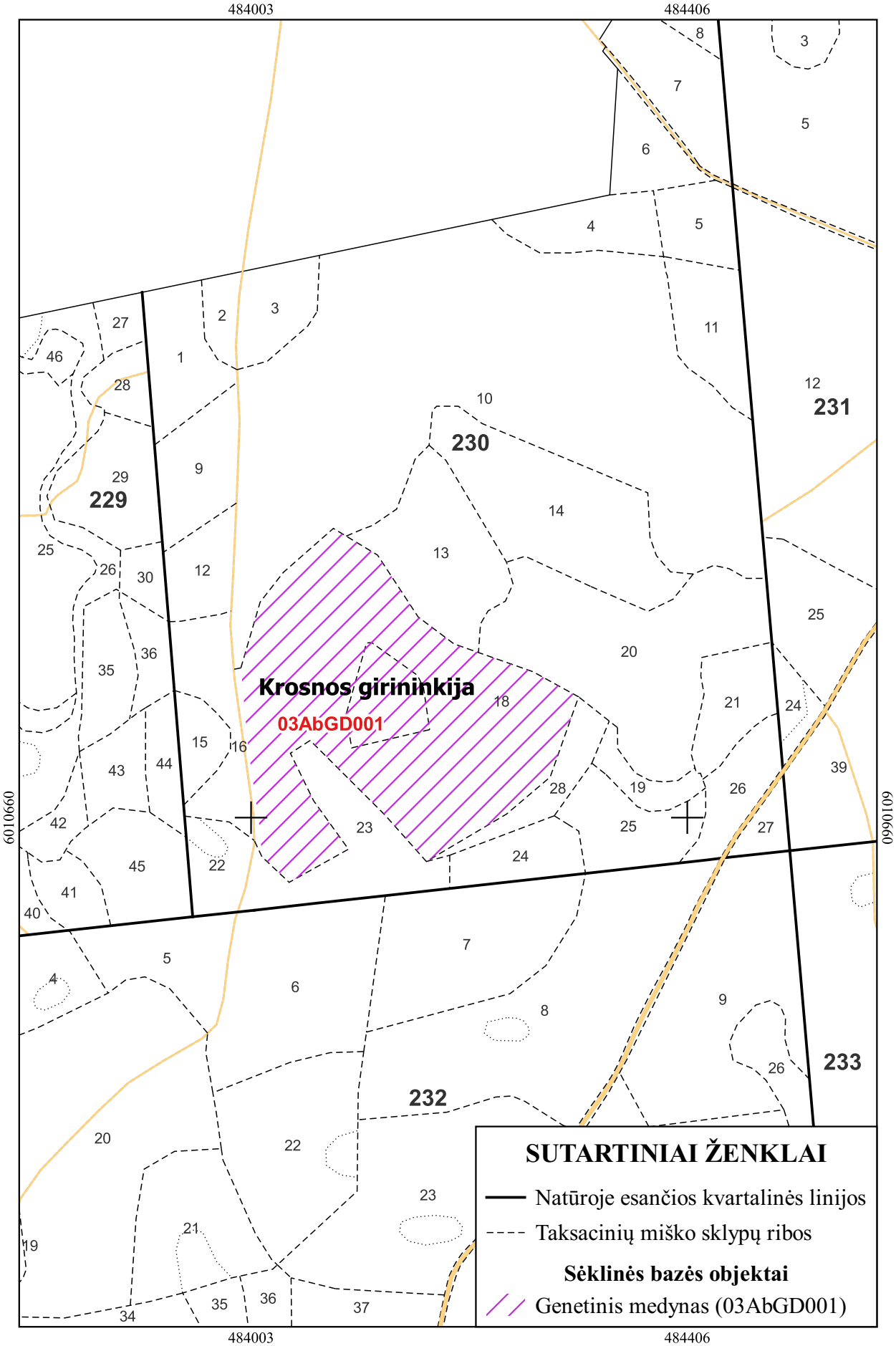

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

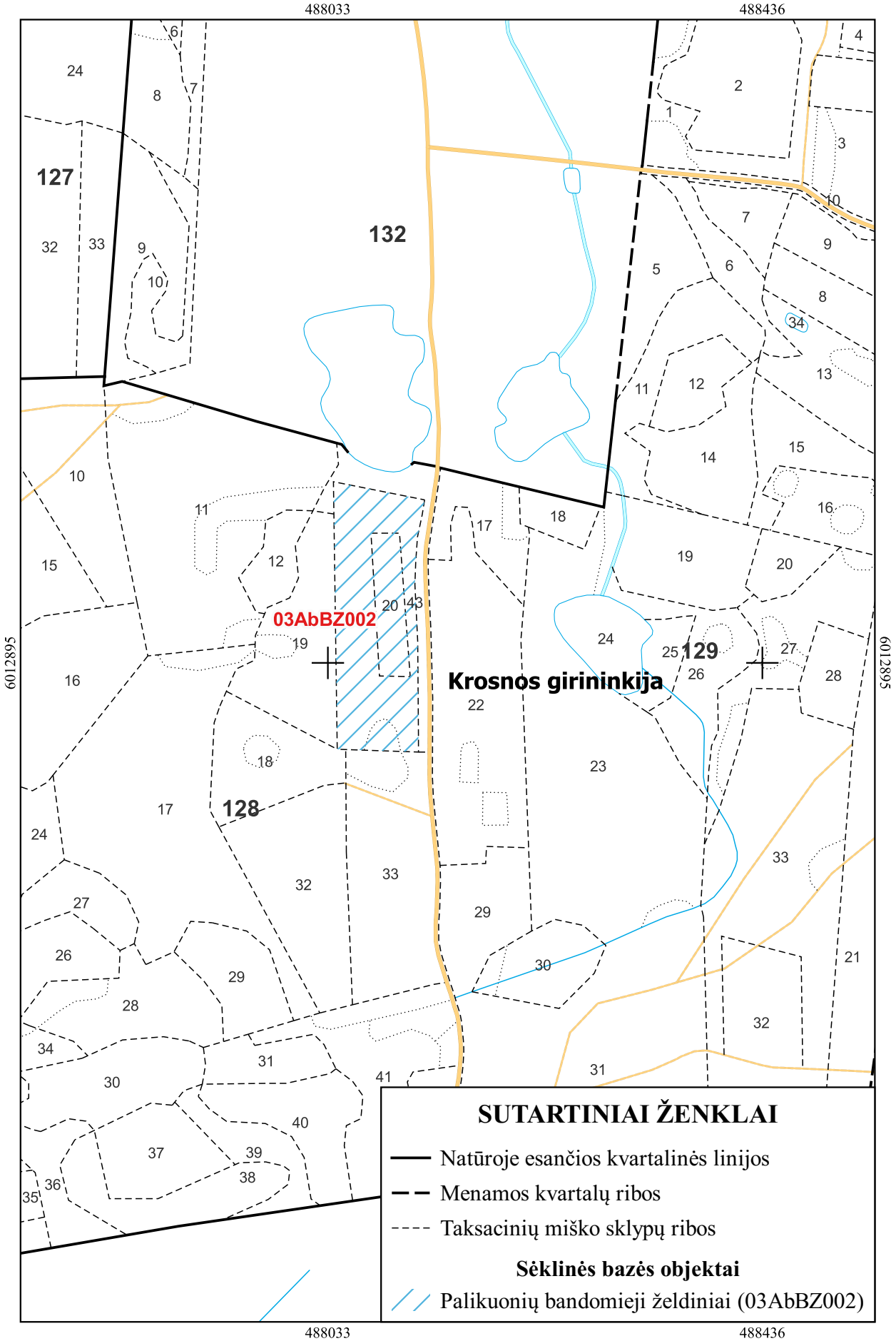

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

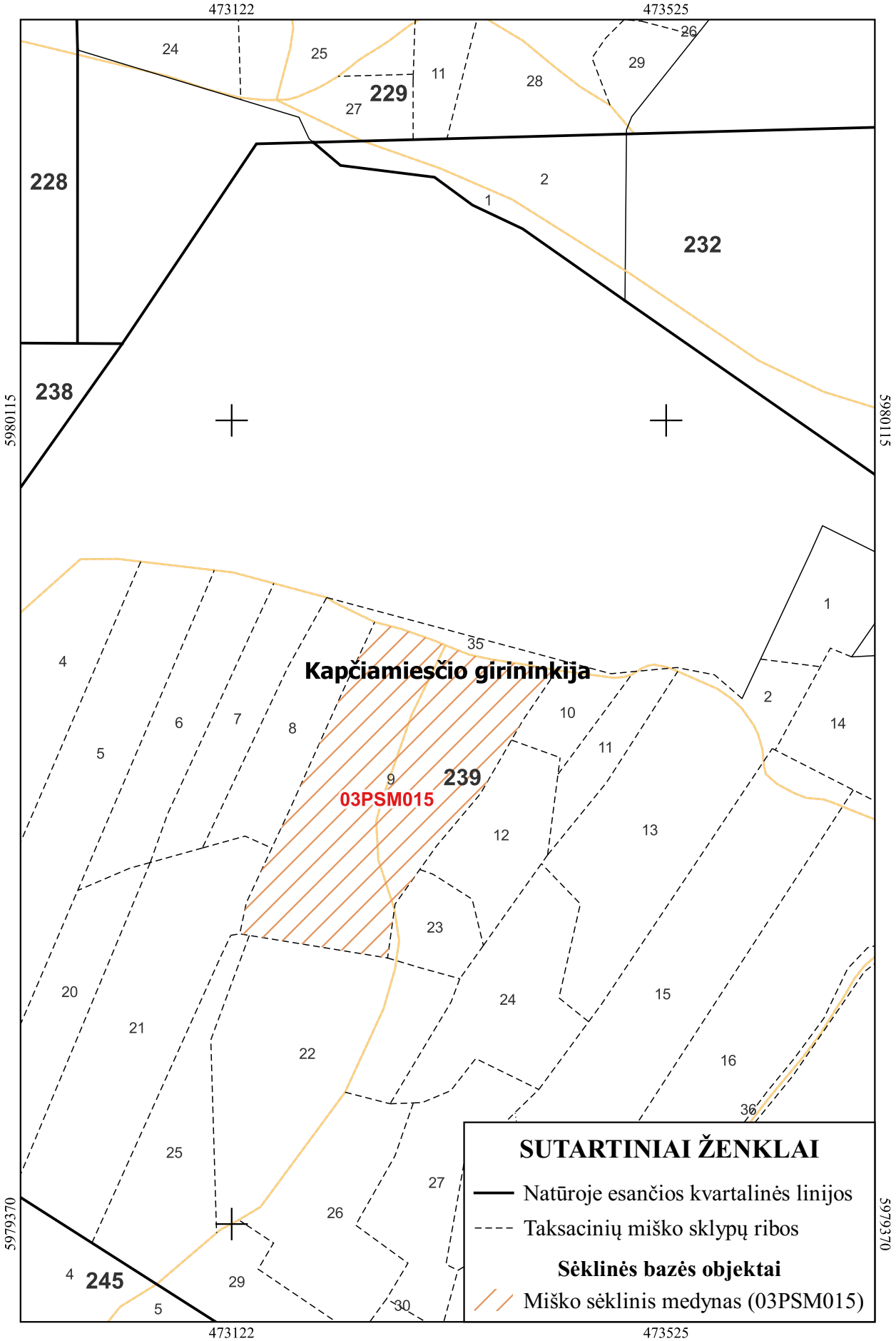

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

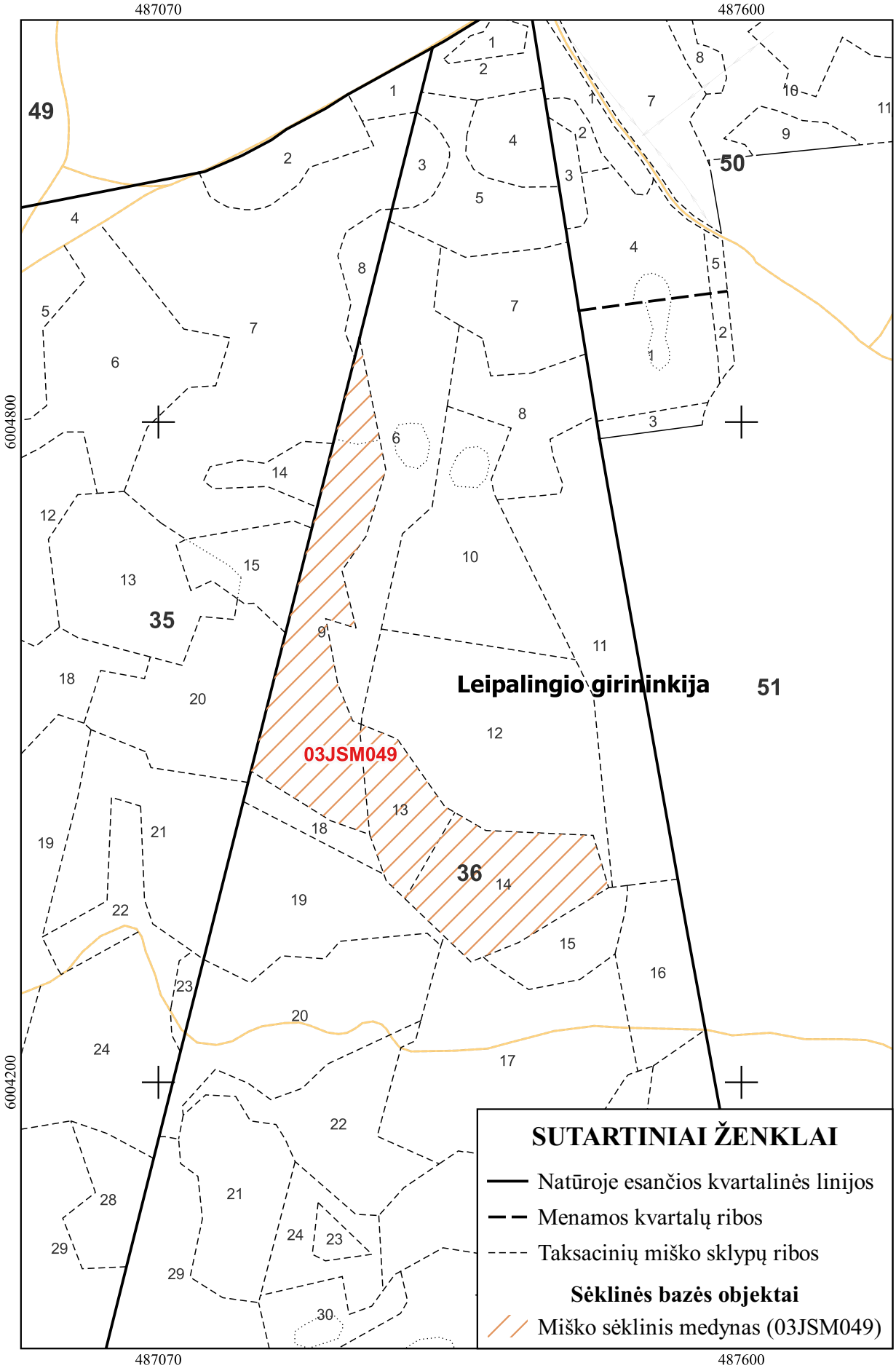

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

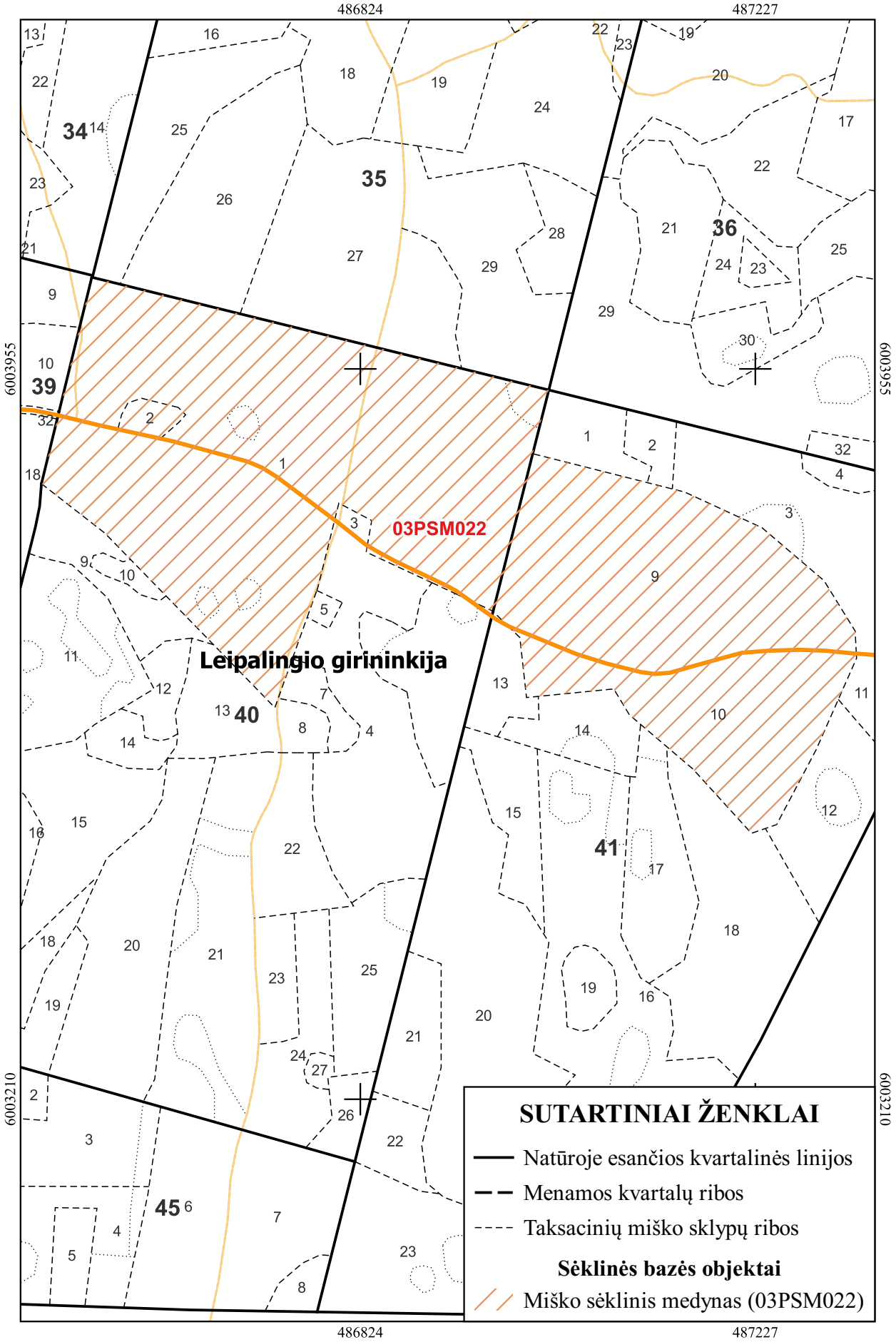

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:10 000

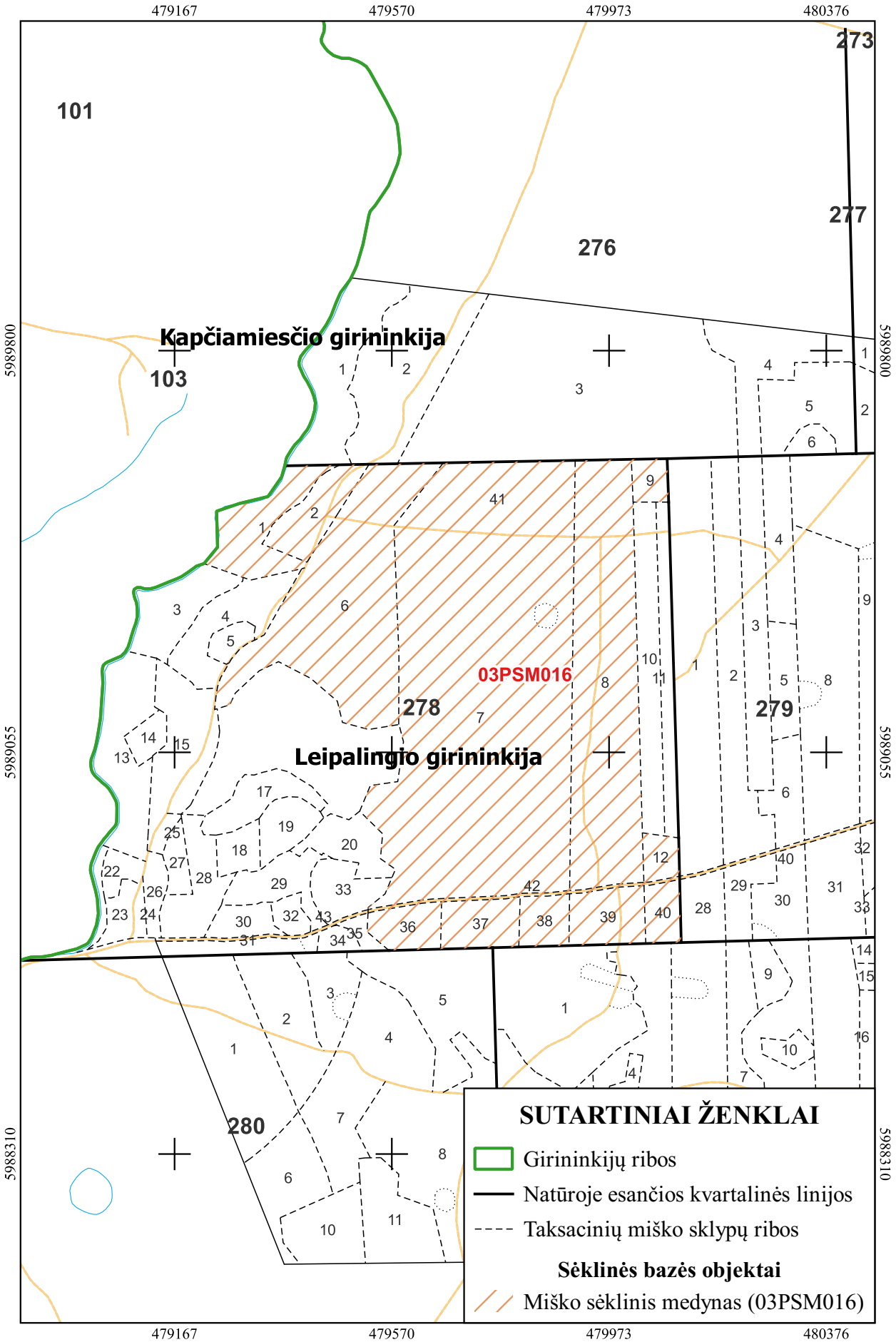

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

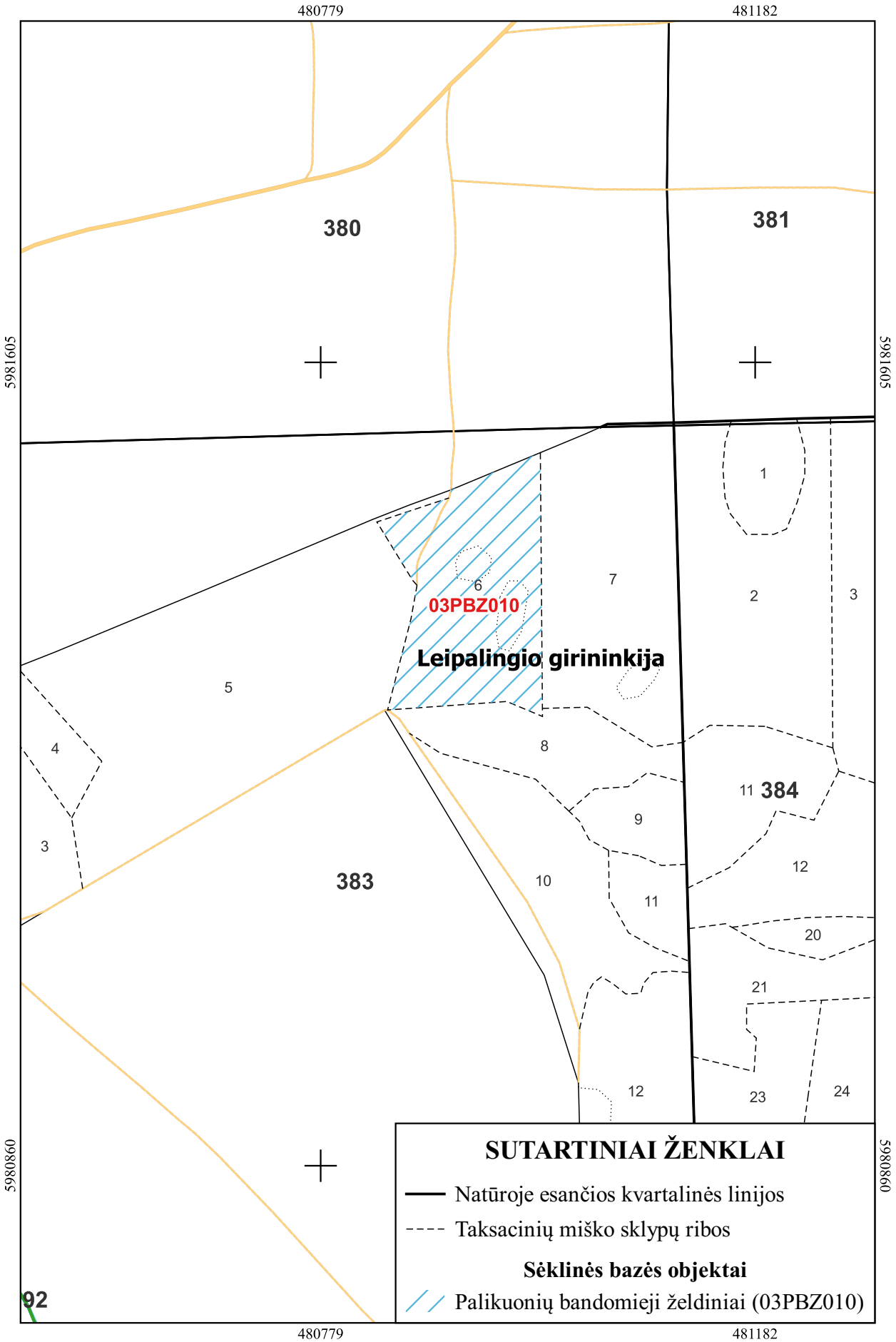

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

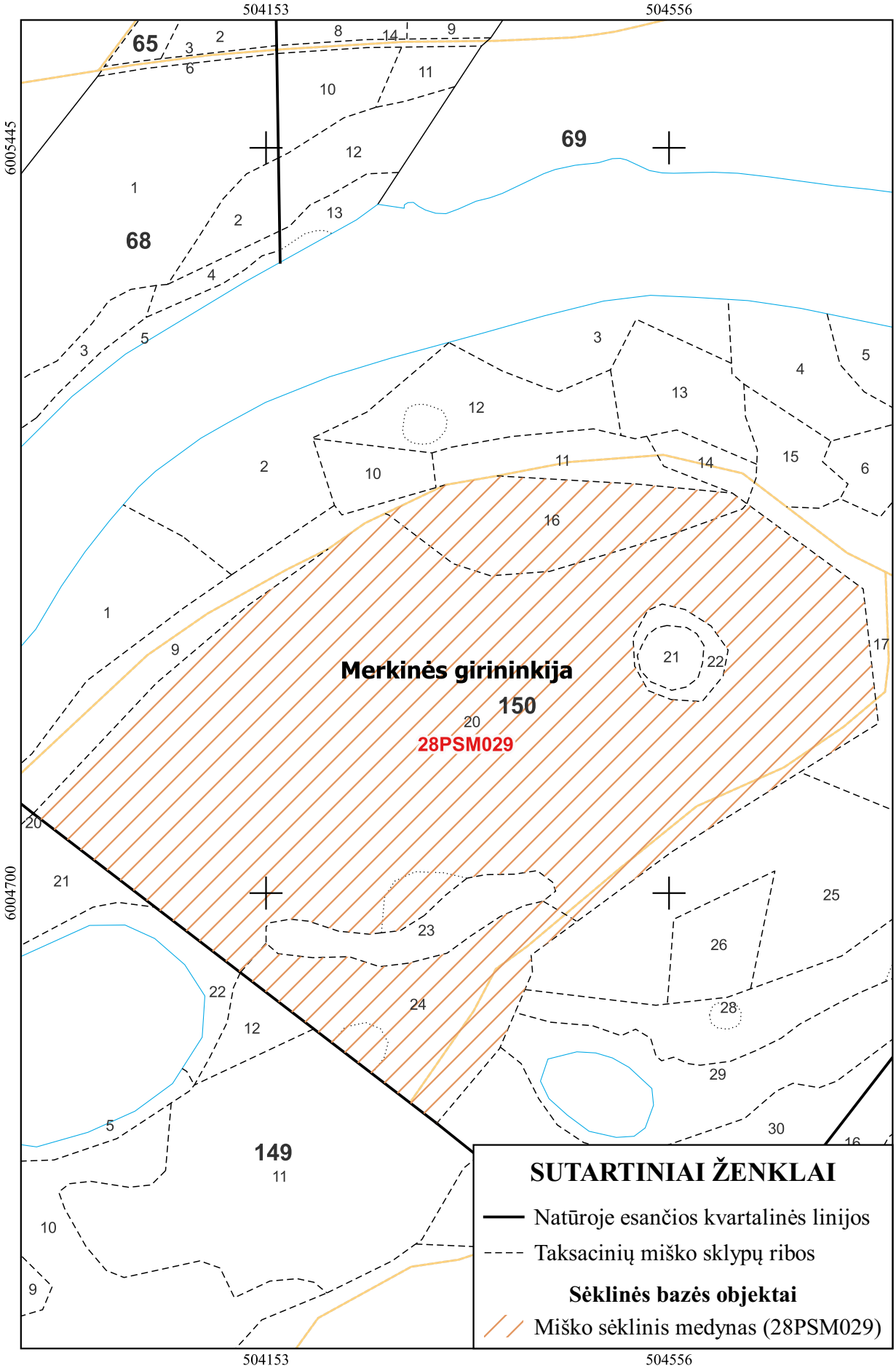

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

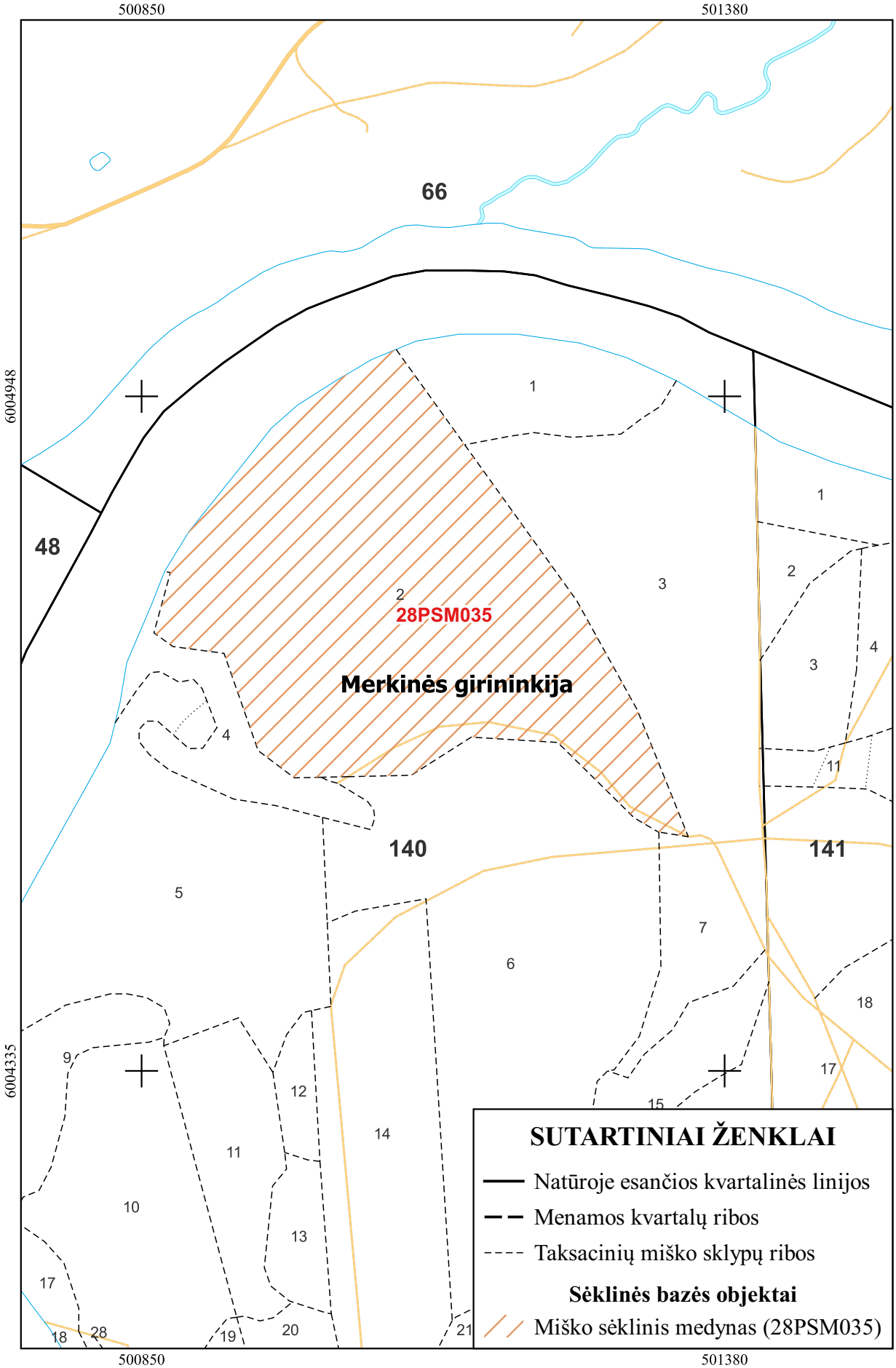

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

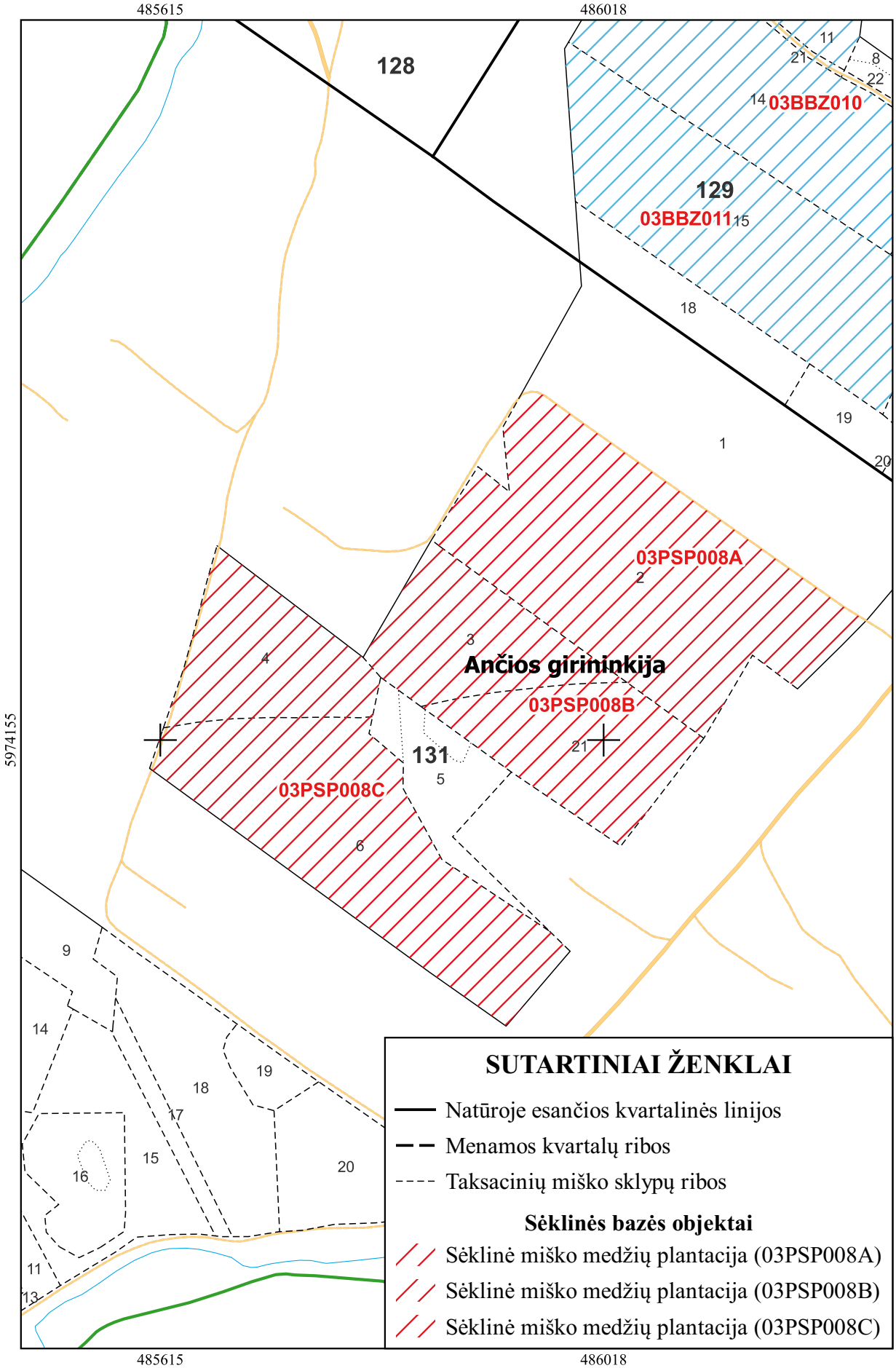

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

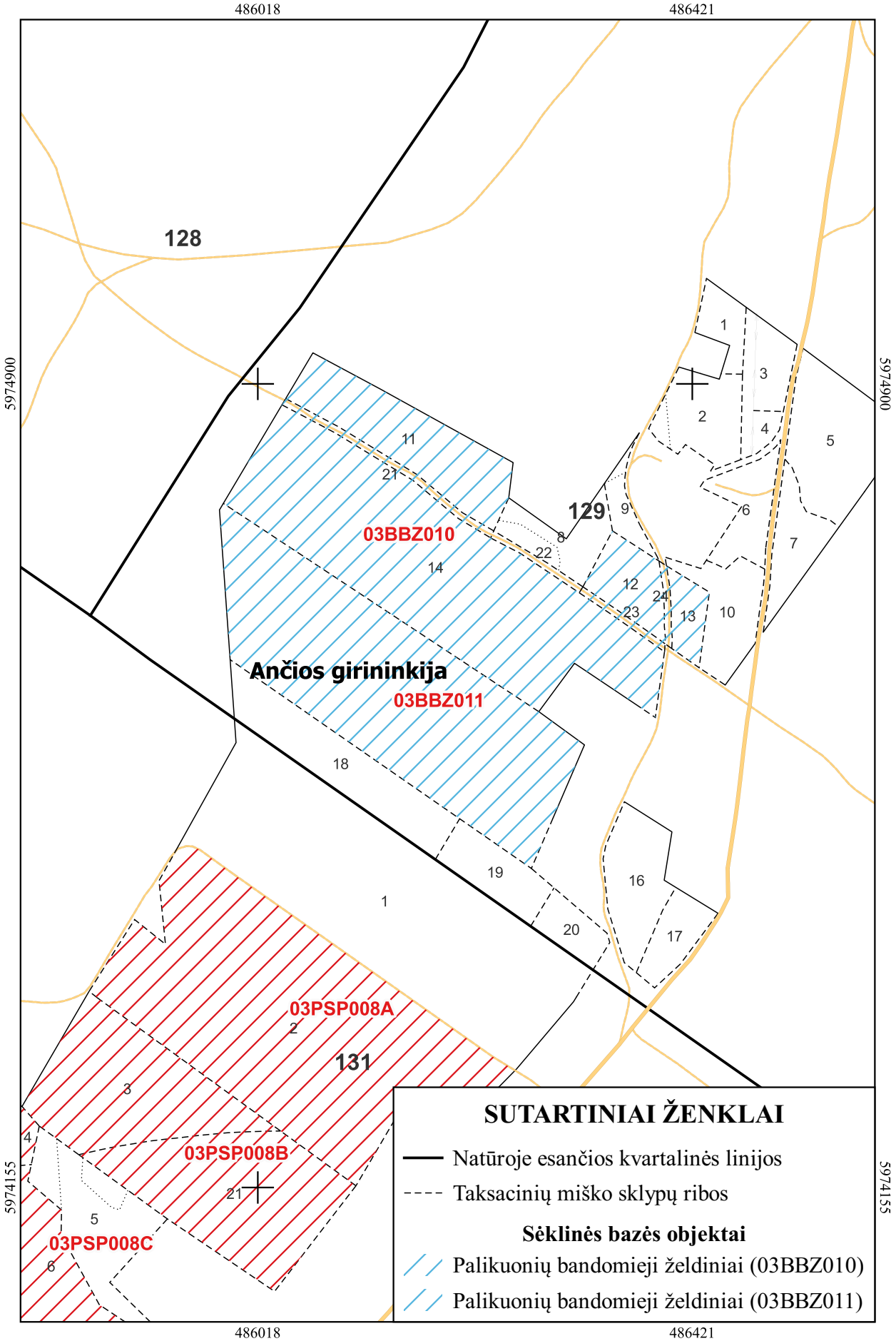

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

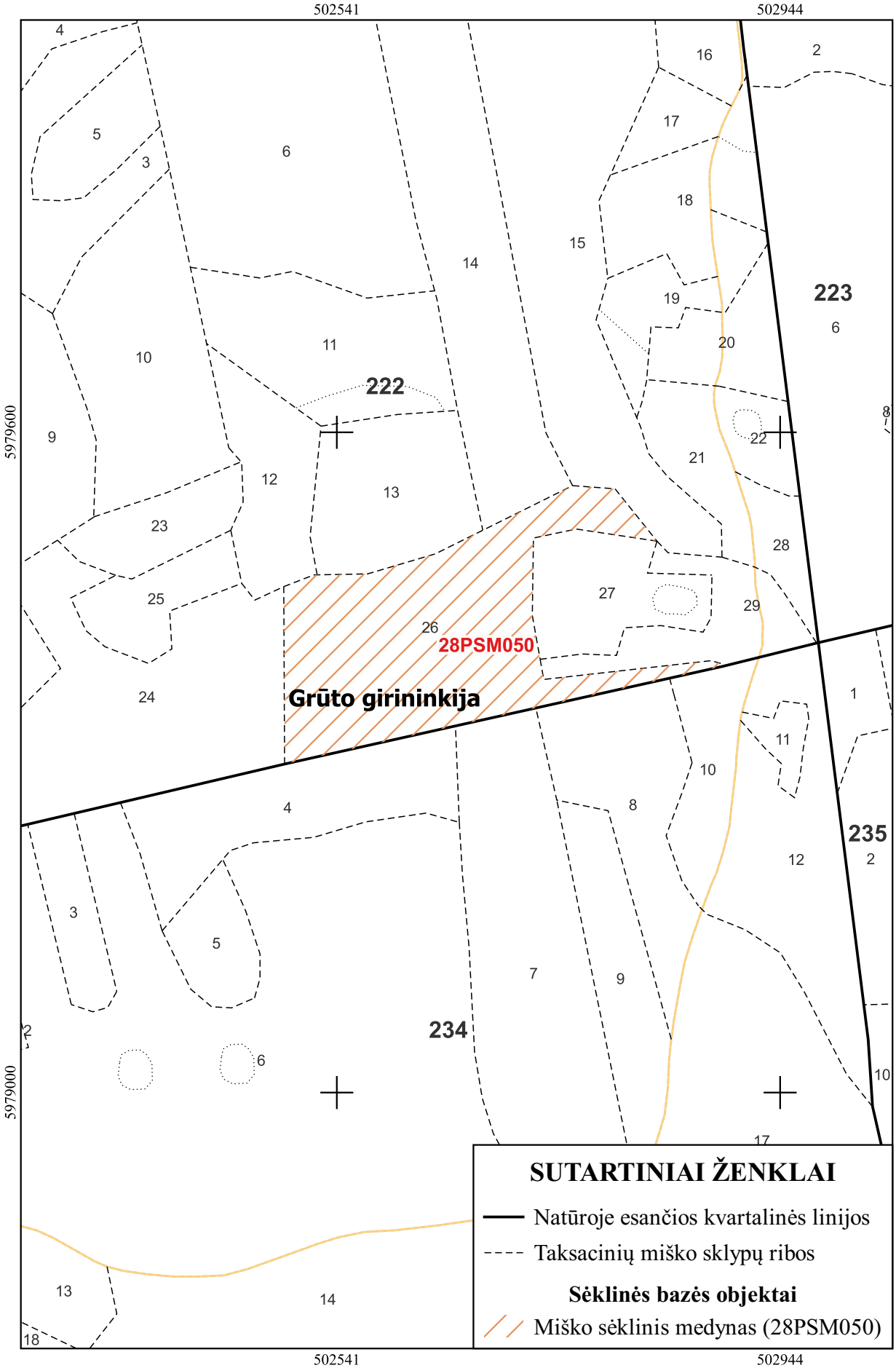

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

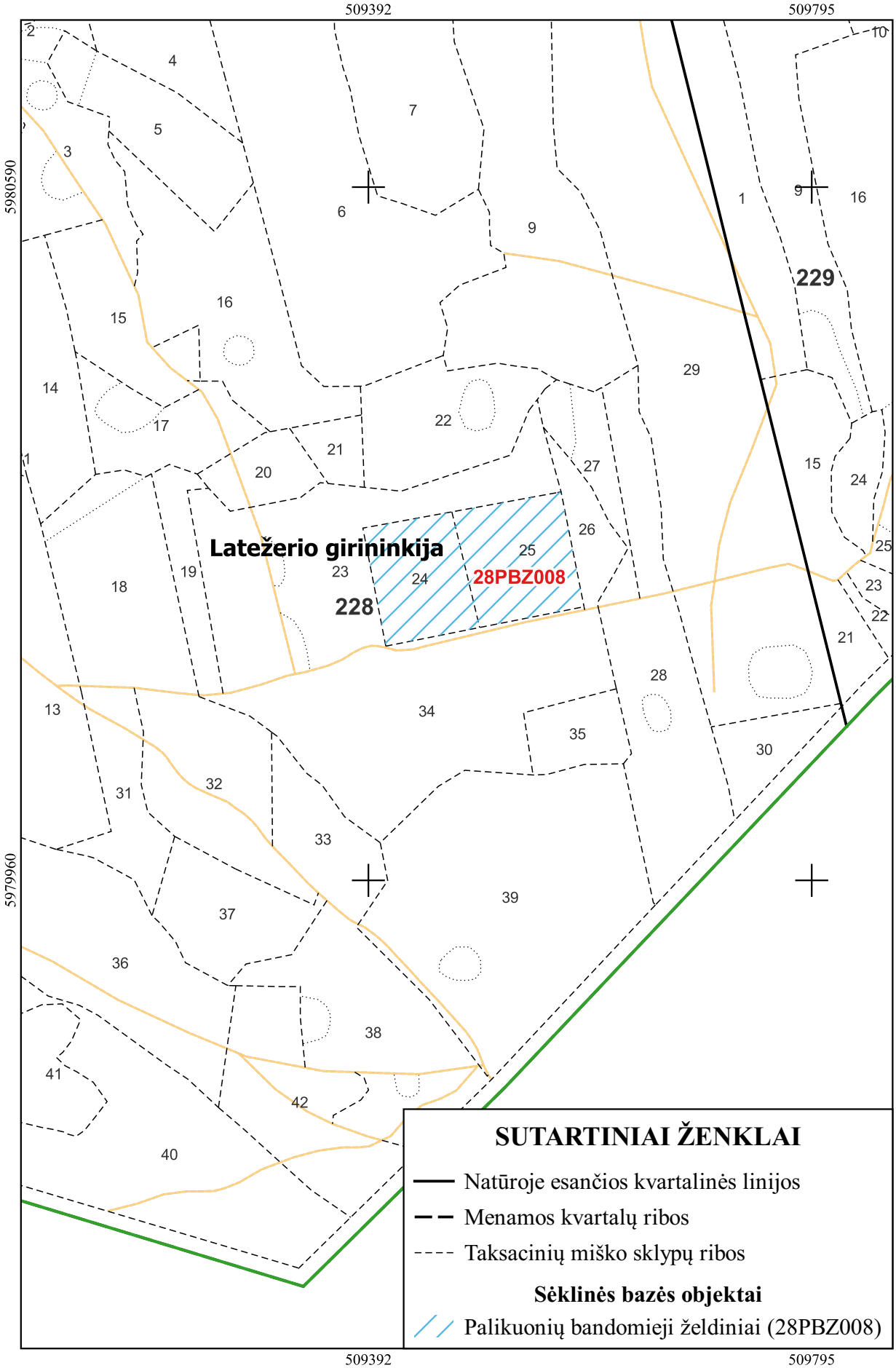

LIETUVOS MIŠKO SĖKLINĖS BAZĖS OBJEKTAI

M 1:5000

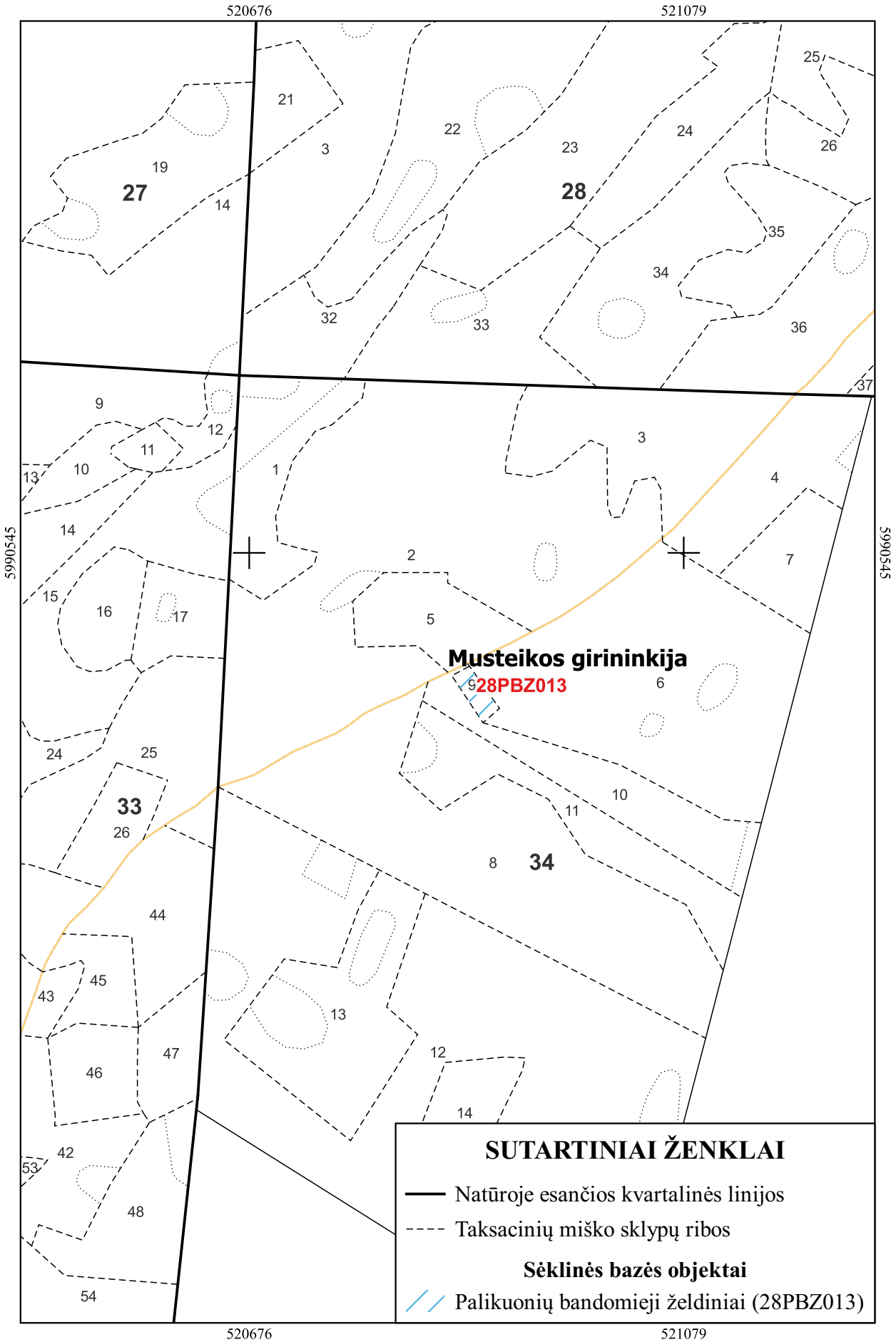

4 PRIEDAS

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių ir Augalų nacionaliniams genetiniams ištekliams priskirtų vaistinių ir aromatinių augalų sėklinių (genetinių) sklypų lokalizacija

BESTRAIGIŠKĖS PAPRASTOJO LAZDYNO SĖKLINIO (GENETINIO) SKLYPO LOKALIZACIJA

M 1:5000

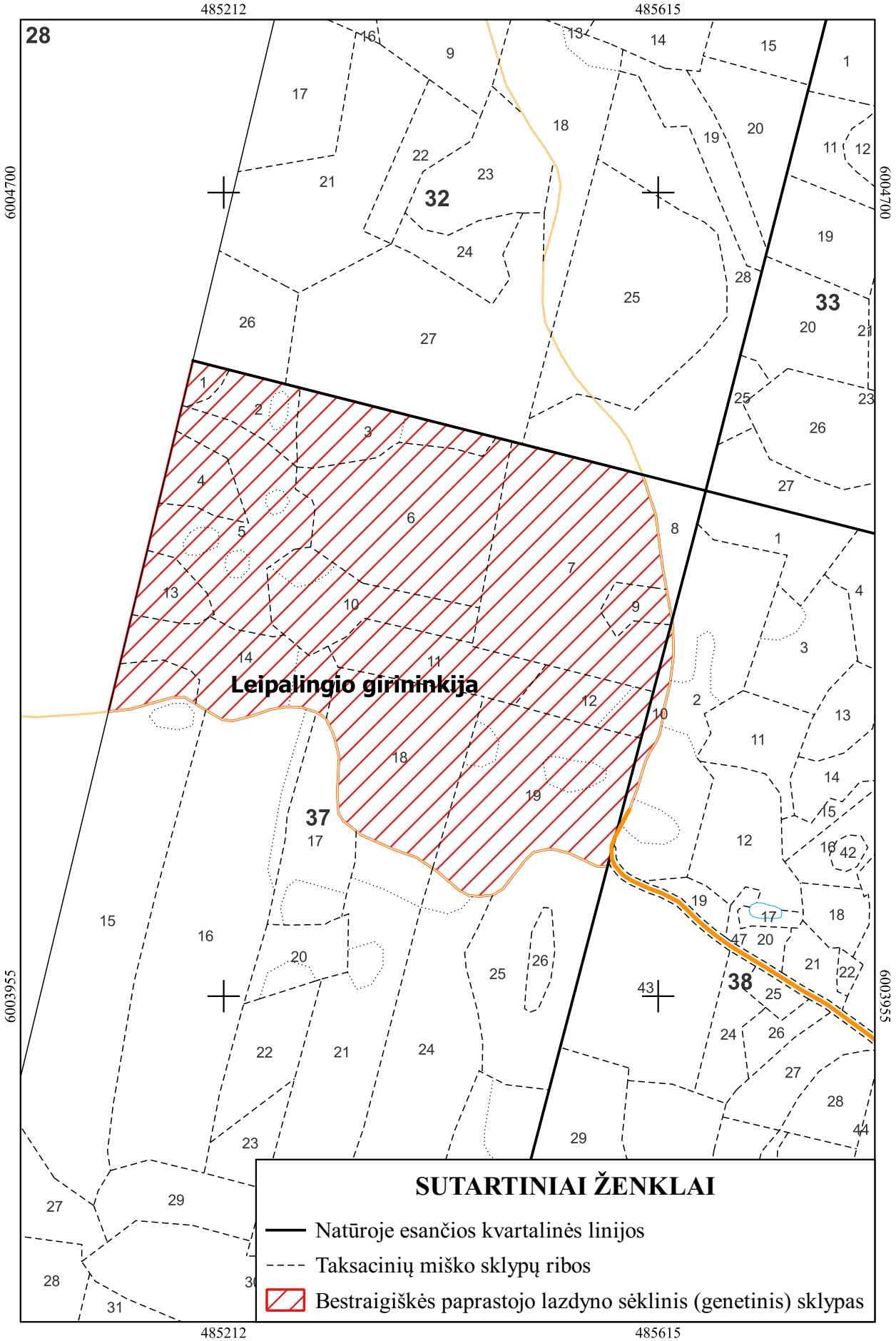

5 PRIEDAS

Regioninio padalinio administruojamuose buveinių apsaugai svarbių teritorijų (BAST) miškuose esančių EB svarbos gamtinių buveinių sąrašas

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	35	9010* Vakarų taiga	1,6		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	35	9010* Vakarų taiga	1,0		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	56	9010* Vakarų taiga	5,9		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	35	9010* Vakarų taiga	1,6		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	35	9010* Vakarų taiga	1,0		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	56	9010* Vakarų taiga	5,9		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	70	9050 Žolių turtingi eglynai	2,5		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	71, 75	9050 Žolių turtingi eglynai	4,6		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	35	9050 Žolių turtingi eglynai	0,6		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	42	9050 Žolių turtingi eglynai	1,4		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	42, 49	9050 Žolių turtingi eglynai	0,9		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	51, 54	9050 Žolių turtingi eglynai	2,8		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	49	9050 Žolių turtingi eglynai	1,6		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	70	9050 Žolių turtingi eglynai	2,5		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	71, 75	9050 Žolių turtingi eglynai	4,6		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	35	9050 Žolių turtingi eglynai	0,6		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	42	9050 Žolių turtingi eglynai	1,4		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	42, 49	9050 Žolių turtingi eglynai	0,9		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	51, 54	9050 Žolių turtingi eglynai	2,8		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	49	9050 Žolių turtingi eglynai	1,6		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	70, 71	91E0* Aliuviniai miškai	2,0		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	35	91E0* Aliuviniai miškai	0,4		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	49	91E0* Aliuviniai miškai	2,4		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	49	91E0* Aliuviniai miškai	3,4		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	70, 71	91E0* Aliuviniai miškai	2,0		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	35	91E0* Aliuviniai miškai	0,4		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	49	91E0* Aliuviniai miškai	2,4		
Ančios	Baltosios Ančios apylinkės	49	91E0* Aliuviniai miškai	3,4		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	4, 5	9010* Vakarų taiga	5,8		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	11	9010* Vakarų taiga	4,7		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	11	9010* Vakarų taiga	4,2		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	11	9010* Vakarų taiga	0,7		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	5, 6	9010* Vakarų taiga	12,4		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	4, 5	9010* Vakarų taiga	14,5		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	3	9010* Vakarų taiga	1,2		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	12, 11	9010* Vakarų taiga	19,5		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	4	9010* Vakarų taiga	1,8		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	5	9010* Vakarų taiga	0,2		
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	12	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,7		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Ančios	Bilsinyčios upės apylinkės	4, 5	91E0* Aliuviniai miškai	2,5		
Ančios	Pertako apylinkės	116	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai	0,7		
Ančios	Pertako apylinkės	123	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	2,7		
Ančios	Pertako apylinkės	116	9010* Vakarų taiga	2,3		
Ančios	Pertako apylinkės	117	9010* Vakarų taiga	1,7		
Ančios	Pertako apylinkės	118	9010* Vakarų taiga	3,0		
Ančios	Pertako apylinkės	119	9010* Vakarų taiga	4,6		
Ančios	Pertako apylinkės	116	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,0		
Ančios	Pertako apylinkės	118	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,9		
Ančios	Pertako apylinkės	119	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,4		
Ančios	Pertako apylinkės	119	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,4		
Ančios	Pertako apylinkės	119, 120	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,8		
Ančios	Pertako apylinkės	122	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,2		
Ančios	Pertako apylinkės	123	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,4		
Ančios	Pertako apylinkės	123	9080* Pelkėti lapuočių miškai	5,1		
Ančios	Pertako apylinkės	123	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,9		
Ančios	Pertako apylinkės	124	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,9		
Ančios	Pertako apylinkės	123	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,4		
Ančios	Pertako apylinkės	116	91D0* Pelkiniai miškai	2,0		
Ančios	Pertako apylinkės	117, 118	91D0* Pelkiniai miškai	8,6		
Ančios	Pertako apylinkės	119	91D0* Pelkiniai miškai	1,2		
Ančios	Pertako apylinkės	124	91D0* Pelkiniai miškai	1,8		
Ančios	Pertako apylinkės	124	91D0* Pelkiniai miškai	1,6		
Ančios	Pertako apylinkės	106, 107, 123	91D0* Pelkiniai miškai	9,4		
Ančios	Pertako apylinkės	126	91T0 Kerpiniai pušynai	0,9		
Grūto	Avirės upė	34, 40	9050 Žolių turtingi eglynai	8,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Grūto	Avirės upė II	34, 35, 40	9010* Vakarų taiga	23,2		
Grūto	Bilsinyčios upės apylinkės	48	9010* Vakarų taiga	9,0		
Grūto	Bilsinyčios upės apylinkės	45	9010* Vakarų taiga	2,2		
Grūto	Bilsinyčios upės apylinkės	46	91E0* Aliuviniai miškai	2,6		
Grūto	Cimokinė II	165, 166	9010* Vakarų taiga	14,3		
Grūto	Raigardo apylinkės	217	9010* Vakarų taiga	1,8		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	58	4030 Viržynai	0,6		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	129	9010* Vakarų taiga	1,4		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	114	9010* Vakarų taiga	2,7		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	136	9010* Vakarų taiga	3,1		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	145	9010* Vakarų taiga	4,8		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	92, 93, 109	9010* Vakarų taiga	11,8		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	113	9010* Vakarų taiga	4,5		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	129	9050 Žolių turtingi eglynai	1,1		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	146	9050 Žolių turtingi eglynai	1,0		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	146	91D0* Pelkiniai miškai	8,9		
Kapčiamiesčio	Kauknorio apylinkės	145	91D0* Pelkiniai miškai	2,0		
Kapčiamiesčio	Krakinio pelkė	164, 175, 185, 186	91D0* Pelkiniai miškai	136,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Kapčiamiesčio	Pertako apylinkės	248	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,7		
Kapčiamiesčio	Pertako apylinkės	247	9180* Griovų ir šlaitų miškai	0,5		
Kapčiamiesčio	Veisiejų regioninis parkas	49	9010* Vakarų taiga	3,3		
Kapčiamiesčio	Veisiejų regioninis parkas	46	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,7		
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99, 101	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis	1,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	114, 115, 117, 121	3140 Ežerai su menturdumblių bendrijomis	0,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	166	6210 Stepinės pievos	0,6	bloga	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	95	6530* Miškapievės	0,1	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	88	7110* Aktyvios aukštapelkės	0,7	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	89	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,2	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	89	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	1,0	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	88, 90	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,5	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	40	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,5	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	95	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,3	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	229	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	3,6	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	230, 231	9050 Žolių turtingi eglynai	28,1	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	230, 231, 233	9050 Žolių turtingi eglynai	26,6	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	233	9050 Žolių turtingi eglynai	22,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	226	9050 Žolių turtingi eglynai	8,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	226	9050 Žolių turtingi eglynai	8,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	127	9050 Žolių turtingi eglynai	8,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	115, 116	9050 Žolių turtingi eglynai	4,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	52, 53	9050 Žolių turtingi eglynai	22,6	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	53	9050 Žolių turtingi eglynai	8,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	47	9050 Žolių turtingi eglynai	12,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	42	9050 Žolių turtingi eglynai	13,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	43	9050 Žolių turtingi eglynai	1,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	43	9050 Žolių turtingi eglynai	5,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	51	9050 Žolių turtingi eglynai	3,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	41	9050 Žolių turtingi eglynai	7,5	gera	išsaugoti palankią būklę

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Krosnos	Metelių regioninis parkas	170, 171	9050 Žolių turtingi eglynai	7,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	190	9050 Žolių turtingi eglynai	8,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	170	9050 Žolių turtingi eglynai	5,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	169	9050 Žolių turtingi eglynai	16,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	197	9050 Žolių turtingi eglynai	0,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	190, 193	9050 Žolių turtingi eglynai	6,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	169, 170	9050 Žolių turtingi eglynai	11,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	226	9050 Žolių turtingi eglynai	7,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	228	9050 Žolių turtingi eglynai	24,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	229, 230, 232	9050 Žolių turtingi eglynai	2,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	231, 233	9050 Žolių turtingi eglynai	19,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	128	9050 Žolių turtingi eglynai	1,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	121	9050 Žolių turtingi eglynai	3,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	167	9050 Žolių turtingi eglynai	4,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	45	9050 Žolių turtingi eglynai	1,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	45	9050 Žolių turtingi eglynai	5,3	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	40, 41	9050 Žolių turtingi eglynai	6,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	40	9050 Žolių turtingi eglynai	1,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	25, 39	9050 Žolių turtingi eglynai	9,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	25, 39	9050 Žolių turtingi eglynai	5,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	47	9050 Žolių turtingi eglynai	25,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	53	9050 Žolių turtingi eglynai	4,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	54	9050 Žolių turtingi eglynai	11,3	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	88	9050 Žolių turtingi eglynai	12,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	87, 88, 89	9050 Žolių turtingi eglynai	38,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	90	9050 Žolių turtingi eglynai	2,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	90	9050 Žolių turtingi eglynai	2,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	90	9050 Žolių turtingi eglynai	10,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	43	9050 Žolių turtingi eglynai	4,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	116	9050 Žolių turtingi eglynai	2,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	121	9050 Žolių turtingi eglynai	4,3	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	121	9050 Žolių turtingi eglynai	10,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	119	9050 Žolių turtingi eglynai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	117	9050 Žolių turtingi eglynai	2,6	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	231	9050 Žolių turtingi eglynai	0,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	119	9050 Žolių turtingi eglynai	0,5	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	190	9050 Žolių turtingi eglynai	2,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	48	9050 Žolių turtingi eglynai	21,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	230, 231	9050 Žolių turtingi eglynai	7,8	gera	išsaugoti palankią būklę

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Krosnos	Metelių regioninis parkas	232	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	128	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,2	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	113, 114, 115, 116	9080* Pelkėti lapuočių miškai	59,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	89	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	88, 90	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	42, 43	9080* Pelkėti lapuočių miškai	5,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	44, 51	9080* Pelkėti lapuočių miškai	6,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	24	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	111	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	111	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	189	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	190	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	190	9080* Pelkėti lapuočių miškai	3,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	192	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	165	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	164	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	169	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	191	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	195	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	195	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	194	9080* Pelkėti lapuočių miškai	4,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	190	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	190	9080* Pelkėti lapuočių miškai	7,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	193	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	196	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	232	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	232	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	227	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	229	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	165	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	174	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	167	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	167	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	167	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	93	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99	9080* Pelkėti lapuočių miškai	4,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	132	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Krosnos	Metelių regioninis parkas	132	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	132	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	90	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	89, 90	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	43, 44	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	50	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,8	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	41	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	201	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	115, 116	9080* Pelkėti lapuočių miškai	7,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	113	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	117	9080* Pelkėti lapuočių miškai	4,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	126	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	123	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	229	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	226	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,9	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	89	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	196	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	230	9160 Skroblynai	0,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	226, 227	9160 Skroblynai	10,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	226, 227	9160 Skroblynai	15,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	229	9160 Skroblynai	12,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	128	9160 Skroblynai	2,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	129	9160 Skroblynai	7,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	116	9160 Skroblynai	2,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	121	9160 Skroblynai	2,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99	9160 Skroblynai	25,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	89	9160 Skroblynai	5,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	89, 90	9160 Skroblynai	8,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	89, 90	9160 Skroblynai	18,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	44	9160 Skroblynai	2,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	93	9160 Skroblynai	4,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	190	9160 Skroblynai	3,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	165	9160 Skroblynai	0,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	111	9160 Skroblynai	0,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	111	9160 Skroblynai	36,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	111	9160 Skroblynai	15,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	111	9160 Skroblynai	3,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	197	9160 Skroblynai	0,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	197	9160 Skroblynai	0,1	gera	išsaugoti palankią būklę

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Krosnos	Metelių regioninis parkas	169	9160 Skroblynai	3,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	170, 171	9160 Skroblynai	10,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	128	9160 Skroblynai	6,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	228, 229	9160 Skroblynai	18,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	229, 232	9160 Skroblynai	18,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	232	9160 Skroblynai	6,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	194	9160 Skroblynai	1,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	195	9160 Skroblynai	2,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	121, 124	9160 Skroblynai	14,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	124	9160 Skroblynai	4,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	125	9160 Skroblynai	7,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	167	9160 Skroblynai	3,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	166, 167	9160 Skroblynai	5,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	166, 167	9160 Skroblynai	4,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	93	9160 Skroblynai	10,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	93	9160 Skroblynai	4,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	101	9160 Skroblynai	4,6	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99, 101	9160 Skroblynai	29,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99, 101	9160 Skroblynai	14,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99	9160 Skroblynai	3,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	88	9160 Skroblynai	6,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	115, 116	9160 Skroblynai	9,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	113	9160 Skroblynai	11,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	121	9160 Skroblynai	2,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	121	9160 Skroblynai	0,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	122	9160 Skroblynai	0,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	123	9160 Skroblynai	0,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	127	9160 Skroblynai	1,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	233	9160 Skroblynai	9,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	227	9160 Skroblynai	5,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	101	9160 Skroblynai	2,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	128	9180* Griovų ir šlaitų miškai	1,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	89	91D0* Pelkiniai miškai	4,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	40	91D0* Pelkiniai miškai	2,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	123	91D0* Pelkiniai miškai	5,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	48	91D0* Pelkiniai miškai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	123, 126	91D0* Pelkiniai miškai	3,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	116	91E0* Aliuviniai miškai	0,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	116	91E0* Aliuviniai miškai	1,6	gera	išsaugoti palankią būklę

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Krosnos	Metelių regioninis parkas	122, 123	91E0* Aliuviniai miškai	4,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	126	91E0* Aliuviniai miškai	2,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99	91E0* Aliuviniai miškai	0,1	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	95	91E0* Aliuviniai miškai	0,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	119, 121, 122	91E0* Aliuviniai miškai	8,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	166	91E0* Aliuviniai miškai	1,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	101	91E0* Aliuviniai miškai	2,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	101	91E0* Aliuviniai miškai	2,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99	91E0* Aliuviniai miškai	0,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99	91E0* Aliuviniai miškai	1,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	99	91E0* Aliuviniai miškai	1,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	132	91E0* Aliuviniai miškai	0,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	116	91E0* Aliuviniai miškai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	115, 116	91E0* Aliuviniai miškai	10,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	113, 115	91E0* Aliuviniai miškai	8,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	113, 114	91E0* Aliuviniai miškai	5,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	121	91E0* Aliuviniai miškai	0,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	119	91E0* Aliuviniai miškai	1,5	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	119	91E0* Aliuviniai miškai	1,0	patenkinama	atkurti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	117	91E0* Aliuviniai miškai	11,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	117	91E0* Aliuviniai miškai	2,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	123, 126	91E0* Aliuviniai miškai	27,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	132	91E0* Aliuviniai miškai	1,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	96	91E0* Aliuviniai miškai	1,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Metelių regioninis parkas	196	91E0* Aliuviniai miškai	0,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Petroškų miškas	354	9050 Žolių turtingi eglynai	0,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Petroškų miškas	354	9050 Žolių turtingi eglynai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Petroškų miškas	357	9050 Žolių turtingi eglynai	3,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Petroškų miškas	358	9050 Žolių turtingi eglynai	2,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Petroškų miškas	358	9050 Žolių turtingi eglynai	0,7	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Petroškų miškas	358	9050 Žolių turtingi eglynai	0,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Krosnos	Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	4, 5, 6	6450 Aliuvinės pievos	13,7		
Krosnos	Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	6	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	1,5		
Krosnos	Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	2, 4, 5, 6	9080* Pelkėti lapuočių miškai	28,0		
Krosnos	Žuvinto ežeras ir Buktos miškas	6	91D0* Pelkiniai miškai	25,5		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Latežerio	Cimokinė	150, 165	7230 Šarmingos žemapelkės	12,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	165	9010* Vakarų taiga	2,7	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Latežerio	Cimokinė	165	9010* Vakarų taiga	1,0	bloga	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	166	9010* Vakarų taiga	2,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150	9010* Vakarų taiga	2,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150	9010* Vakarų taiga	2,6	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150	9010* Vakarų taiga	7,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150	9010* Vakarų taiga	3,6	bloga	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	151	9010* Vakarų taiga	3,7	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	152	9010* Vakarų taiga	4,3	bloga	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	152, 167	9010* Vakarų taiga	2,0	bloga	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	165, 166	9010* Vakarų taiga	7,0	bloga	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150	9080* Pelkėti lapuočių miškai	7,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	151	9080* Pelkėti lapuočių miškai	4,2	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	152	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	167	9080* Pelkėti lapuočių miškai	12,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	165	9080* Pelkėti lapuočių miškai	15,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,1	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150	91D0* Pelkiniai miškai	1,5	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150	91D0* Pelkiniai miškai	5,5	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150	91D0* Pelkiniai miškai	1,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150, 165, 151, 166	91D0* Pelkiniai miškai	33,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150, 151	91D0* Pelkiniai miškai	5,7	bloga	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	151	91D0* Pelkiniai miškai	3,8	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	150, 151, 152, 166, 167	91E0* Aliuviniai miškai	39,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	151, 152	91E0* Aliuviniai miškai	8,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	167	91E0* Aliuviniai miškai	5,7	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	167	91E0* Aliuviniai miškai	5,3	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	165, 166	91E0* Aliuviniai miškai	39,1	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	152	91E0* Aliuviniai miškai	12,5	patenkinama	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	152	91E0* Aliuviniai miškai	15,0	gera	išsaugoti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė	166	91T0 Kerpiniai pušynai	3,2	bloga	atkurti palankią būklę
Latežerio	Cimokinė II	217	9010* Vakarų taiga	6,2		
Latežerio	Cimokinė II	205, 218	9010* Vakarų taiga	10,0		
Latežerio	Cimokinė II	203, 204	9010* Vakarų taiga	17,3		
Latežerio	Cimokinė II	179	9010* Vakarų taiga	1,8		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Latežerio	Cimokinė II	194	9010* Vakarų taiga	4,1		
Latežerio	Cimokinė II	195	9010* Vakarų taiga	1,3		
Latežerio	Cimokinė II	148	9010* Vakarų taiga	3,4		
Latežerio	Cimokinė II	181, 196	9010* Vakarų taiga	3,2		
Latežerio	Cimokinė II	164	9010* Vakarų taiga	1,8		
Latežerio	Cimokinė II	178	9010* Vakarų taiga	1,5		
Latežerio	Cimokinė II	76	9010* Vakarų taiga	4,7		
Latežerio	Cimokinė II	121	9010* Vakarų taiga	2,7		
Latežerio	Cimokinė II	138	9010* Vakarų taiga	3,1		
Latežerio	Cimokinė II	153	9010* Vakarų taiga	1,3		
Latežerio	Cimokinė II	135	9010* Vakarų taiga	4,2		
Latežerio	Cimokinė II	136	9010* Vakarų taiga	6,7		
Latežerio	Cimokinė II	139	9010* Vakarų taiga	0,6		
Latežerio	Cimokinė II	139, 154	9010* Vakarų taiga	23,5		
Latežerio	Cimokinė II	155	9010* Vakarų taiga	9,6		
Latežerio	Cimokinė II	139	9010* Vakarų taiga	7,8		
Latežerio	Cimokinė II	139	9010* Vakarų taiga	0,7		
Latežerio	Cimokinė II	138	9010* Vakarų taiga	0,5		
Latežerio	Cimokinė II	205	9010* Vakarų taiga	10,1		
Latežerio	Cimokinė II	61	9010* Vakarų taiga	11,4		
Latežerio	Cimokinė II	44, 61	9010* Vakarų taiga	9,6		
Latežerio	Cimokinė II	62, 78, 79	9010* Vakarų taiga	28,8		
Latežerio	Cimokinė II	61	9010* Vakarų taiga	1,9		
Latežerio	Cimokinė II	154, 169	9010* Vakarų taiga	18,8		
Latežerio	Cimokinė II	237, 241, 242	9080* Pelkėti lapuočių miškai	41,9		
Latežerio	Cimokinė II	168	9080* Pelkėti lapuočių miškai	9,7		
Latežerio	Cimokinė II	204	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,9		
Latežerio	Cimokinė II	135	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,8		
Latežerio	Cimokinė II	135	9080* Pelkėti lapuočių miškai	3,5		
Latežerio	Cimokinė II	135	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,1		
Latežerio	Cimokinė II	241	91D0* Pelkiniai miškai	4,3		
Latežerio	Cimokinė II	133, 149	91D0* Pelkiniai miškai	16,9		
Latežerio	Cimokinė II	148, 163, 164	91D0* Pelkiniai miškai	54,3		
Latežerio	Cimokinė II	164	91D0* Pelkiniai miškai	0,9		
Latežerio	Cimokinė II	136, 137, 152	91E0* Aliuviniai miškai	8,3		
Latežerio	Cimokinė II	137, 138, 153	91E0* Aliuviniai miškai	50,4		
Latežerio	Dainavos giria	81, 97, 98	7110* Aktyvios aukštapelkės	11,1		
Latežerio	Dainavos giria	81, 97, 98	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	11,1		
Latežerio	Dainavos giria	2	9010* Vakarų taiga	3,0		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Latežerio	Dainavos giria	16	9010* Vakarų taiga	0,6		
Latežerio	Dainavos giria	32	9010* Vakarų taiga	1,3		
Latežerio	Dainavos giria	48	9010* Vakarų taiga	0,3		
Latežerio	Dainavos giria	82	9010* Vakarų taiga	0,4		
Latežerio	Dainavos giria	16	91E0* Aliuviniai miškai	0,1		
Latežerio	Dainavos giria	81	91T0 Kerpiniai pušynai	1,7		
Latežerio	Dainavos giria	82	91T0 Kerpiniai pušynai	4,6		
Latežerio	Dainavos giria	5	91T0 Kerpiniai pušynai	10,9		
Leipalingio	Ančios ežero šiaurinė apyežerė	206	6410 Melvenynai	0,1	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Ančios ežero šiaurinė apyežerė	206	7230 Šarmingos žemapelkės	0,1	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Ančios ežero šiaurinė apyežerė	206	91E0* Aliuviniai miškai	0,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Ančios ežero šiaurinė apyežerė	206	91E0* Aliuviniai miškai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Avirės upė II	220, 221	9010* Vakarų taiga	2,5		
Leipalingio	Avirės upė II	221	9010* Vakarų taiga	3,7		
Leipalingio	Avirės upė II	221	9010* Vakarų taiga	5,3		
Leipalingio	Avirės upė II	225	9010* Vakarų taiga	3,1		
Leipalingio	Avirės upė II	226, 228	9010* Vakarų taiga	6,9		
Leipalingio	Avirės upė II	226	9010* Vakarų taiga	8,3		
Leipalingio	Avirės upė II	228	9010* Vakarų taiga	4,6		
Leipalingio	Avirės upė II	228, 233, 234, 236	9010* Vakarų taiga	24,6		
Leipalingio	Avirės upė II	221	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,8		
Leipalingio	Avirės upė II	225	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,8		
Leipalingio	Avirės upė II	225	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,5		
Leipalingio	Avirės upė II	221	91E0* Aliuviniai miškai	1,7		
Leipalingio	Avirės upė II	225	91E0* Aliuviniai miškai	0,5		
Leipalingio	Avirės upė II	225	91E0* Aliuviniai miškai	0,9		
Leipalingio	Avirės upė II	226	91E0* Aliuviniai miškai	0,6		
Leipalingio	Bestraigiškių kaimo apylinkės	34	91D0* Pelkiniai miškai	1,5		
Leipalingio	Bestraigiškių kaimo apylinkės	34	91E0* Aliuviniai miškai	1,3		
Leipalingio	Ilgininkų miško dalis	278	9010* Vakarų taiga	53,9		
Leipalingio	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės	62	3160 Natūralūs distrofiniai ežerai	0,1		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Leipalingio	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės	62	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	1,0		
Leipalingio	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės	62	9010* Vakarų taiga	9,1		
Leipalingio	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės	62	91D0* Pelkiniai miškai	1,7		
Leipalingio	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės	62	91D0* Pelkiniai miškai	0,6		
Leipalingio	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės II	225	9010* Vakarų taiga	2,8		
Leipalingio	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės II	64, 65	9010* Vakarų taiga	48,0		
Leipalingio	Kučiuliškės - Drapalių apylinkės II	61	9010* Vakarų taiga	8,6		
Leipalingio	Liubelio miškas	80	3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	1,9	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	80	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,3	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	80	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,7	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	80	7210* Žemapelkės su šakotąja ratainyte	0,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	80	7230 Šarmingos žemapelkės	0,9	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	80	7230 Šarmingos žemapelkės	0,6	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	82	9010* Vakarų taiga	0,9	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	82	9010* Vakarų taiga	3,1	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	79	9010* Vakarų taiga	17,4	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	81	9010* Vakarų taiga	11,0	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	82	9010* Vakarų taiga	1,4	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	80	9010* Vakarų taiga	2,8	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	80	9010* Vakarų taiga	3,9	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	80, 82	9010* Vakarų taiga	6,9	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Leipalingio	Liubelio miškas	83	9010* Vakarų taiga	8,4	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	83	9010* Vakarų taiga	10,0	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	82	9010* Vakarų taiga	8,2	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	79	9010* Vakarų taiga	2,8	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	79	9010* Vakarų taiga	0,8	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	82	9010* Vakarų taiga	4,5	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	82	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	80	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,9	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	80	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	82	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,6	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	82	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,7	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	83	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,5	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	82	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,2	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	80	91E0* Aliuviniai miškai	4,6	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	81	91E0* Aliuviniai miškai	2,0	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	79	91E0* Aliuviniai miškai	1,2	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	79	91E0* Aliuviniai miškai	0,5	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liubelio miškas	79	91E0* Aliuviniai miškai	2,9	potenciali	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liubelio miškas	80	91E0* Aliuviniai miškai	1,2	patenkinama	atkurti palankią būklę
Leipalingio	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	159	5130 Kadagynai	2,0	patenkinama	pasiekti buveinės susiformavimą
Leipalingio	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	159	6210 Stepinės pievos	0,4	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	154	6210 Stepinės pievos	0,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	154, 159	6510 Šienaujamos mezofitų pievos	0,6	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	159	9020* Plačialapių ir mišrūs miškai	1,4	gera	išsaugoti palankią būklę

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Leipalingio	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	159	9070 Medžiais apaugusios ganyklos	0,8	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	154	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,3	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Liūnelio ežeras ir jo apyežerės	154	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,5	gera	išsaugoti palankią būklę
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	270	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,7		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	257	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,5		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	77	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,9		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	279	91D0* Pelkiniai miškai	0,7		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	279	91D0* Pelkiniai miškai	0,7		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	277, 279	91D0* Pelkiniai miškai	3,2		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	277	91D0* Pelkiniai miškai	0,5		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	245	91E0* Aliuviniai miškai	0,1		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	207	91E0* Aliuviniai miškai	0,6		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	207	91E0* Aliuviniai miškai	0,8		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	207	91E0* Aliuviniai miškai	1,3		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	169	91E0* Aliuviniai miškai	0,2		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	78	91E0* Aliuviniai miškai	2,3		
Leipalingio	Veisiejų regioninis parkas	245	91T0 Kerpiniai pušynai	2,6		
Merkinės	Dainavos giria	91	6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai	0,1		
Merkinės	Dainavos giria	195	6510 Šienaujamos mezofitų pievos	0,1		
Merkinės	Dainavos giria	189, 197	7110* Aktyvios aukštapelkės	11,0		
Merkinės	Dainavos giria	189, 190	7110* Aktyvios aukštapelkės	3,8		
Merkinės	Dainavos giria	190	7110* Aktyvios aukštapelkės	2,2		
Merkinės	Dainavos giria	8	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	3,4		
Merkinės	Dainavos giria	35	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	2,4		
Merkinės	Dainavos giria	16	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	1,2		
Merkinės	Dainavos giria	13, 20	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,7		
Merkinės	Dainavos giria	20	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,5		
Merkinės	Dainavos giria	80	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,3		
Merkinės	Dainavos giria	2	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,9		
Merkinės	Dainavos giria	13	7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	0,6		
Merkinės	Dainavos giria	72	7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	1,6		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Merkinės	Dainavos giria	73, 81	7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	8,0		
Merkinės	Dainavos giria	29	9010* Vakarų taiga	7,0		
Merkinės	Dainavos giria	48	9010* Vakarų taiga	1,3		
Merkinės	Dainavos giria	47	9010* Vakarų taiga	3,4		
Merkinės	Dainavos giria	122	9010* Vakarų taiga	6,5		
Merkinės	Dainavos giria	199	9010* Vakarų taiga	1,5		
Merkinės	Dainavos giria	186	9010* Vakarų taiga	1,6		
Merkinės	Dainavos giria	313, 319	9010* Vakarų taiga	4,8		
Merkinės	Dainavos giria	337	9010* Vakarų taiga	3,1		
Merkinės	Dainavos giria	319	9010* Vakarų taiga	2,6		
Merkinės	Dainavos giria	320	9010* Vakarų taiga	3,4		
Merkinės	Dainavos giria	313	9010* Vakarų taiga	2,8		
Merkinės	Dainavos giria	313	9010* Vakarų taiga	2,4		
Merkinės	Dainavos giria	303, 313	9010* Vakarų taiga	4,4		
Merkinės	Dainavos giria	314	9010* Vakarų taiga	2,0		
Merkinės	Dainavos giria	315	9010* Vakarų taiga	12,6		
Merkinės	Dainavos giria	315	9010* Vakarų taiga	9,1		
Merkinės	Dainavos giria	313	9010* Vakarų taiga	5,1		
Merkinės	Dainavos giria	321, 322	9010* Vakarų taiga	11,6		
Merkinės	Dainavos giria	13	9010* Vakarų taiga	2,1		
Merkinės	Dainavos giria	9, 10	9010* Vakarų taiga	32,6		
Merkinės	Dainavos giria	72	9010* Vakarų taiga	9,2		
Merkinės	Dainavos giria	72	9010* Vakarų taiga	0,1		
Merkinės	Dainavos giria	143	9010* Vakarų taiga	17,4		
Merkinės	Dainavos giria	155	9010* Vakarų taiga	4,1		
Merkinės	Dainavos giria	16	9010* Vakarų taiga	22,6		
Merkinės	Dainavos giria	143	9010* Vakarų taiga	2,7		
Merkinės	Dainavos giria	221	9010* Vakarų taiga	1,3		
Merkinės	Dainavos giria	241	9010* Vakarų taiga	1,9		
Merkinės	Dainavos giria	241	9010* Vakarų taiga	1,5		
Merkinės	Dainavos giria	241	9010* Vakarų taiga	3,1		
Merkinės	Dainavos giria	230	9010* Vakarų taiga	0,7		
Merkinės	Dainavos giria	121, 122, 190	9010* Vakarų taiga	4,4		
Merkinės	Dainavos giria	345	9010* Vakarų taiga	2,1		
Merkinės	Dainavos giria	345	9010* Vakarų taiga	3,0		
Merkinės	Dainavos giria	305	9010* Vakarų taiga	0,1		
Merkinės	Dainavos giria	242, 250	9010* Vakarų taiga	7,5		
Merkinės	Dainavos giria	182	9010* Vakarų taiga	1,7		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Merkinės	Dainavos giria	194, 195	9010* Vakarų taiga	4,0		
Merkinės	Dainavos giria	112	9010* Vakarų taiga	16,5		
Merkinės	Dainavos giria	124, 192	9010* Vakarų taiga	8,9		
Merkinės	Dainavos giria	123	9010* Vakarų taiga	11,0		
Merkinės	Dainavos giria	123, 124	9010* Vakarų taiga	4,3		
Merkinės	Dainavos giria	7	9010* Vakarų taiga	2,1		
Merkinės	Dainavos giria	320	9010* Vakarų taiga	0,1		
Merkinės	Dainavos giria	156	9010* Vakarų taiga	0,4		
Merkinės	Dainavos giria	257	9010* Vakarų taiga	8,3		
Merkinės	Dainavos giria	231, 257, 258	9010* Vakarų taiga	41,1		
Merkinės	Dainavos giria	250, 298	9010* Vakarų taiga	81,5		
Merkinės	Dainavos giria	312	9010* Vakarų taiga	0,4		
Merkinės	Dainavos giria	314	9010* Vakarų taiga	1,0		
Merkinės	Dainavos giria	113	9010* Vakarų taiga	2,2		
Merkinės	Dainavos giria	242	9010* Vakarų taiga	1,4		
Merkinės	Dainavos giria	339	9010* Vakarų taiga	1,3		
Merkinės	Dainavos giria	41, 44	9050 Žolių turtingi eglynai	2,0		
Merkinės	Dainavos giria	2	9050 Žolių turtingi eglynai	3,1		
Merkinės	Dainavos giria	350	9050 Žolių turtingi eglynai	0,7		
Merkinės	Dainavos giria	350	9050 Žolių turtingi eglynai	3,1		
Merkinės	Dainavos giria	1	9050 Žolių turtingi eglynai	4,4		
Merkinės	Dainavos giria	12	9050 Žolių turtingi eglynai	1,9		
Merkinės	Dainavos giria	1	9050 Žolių turtingi eglynai	6,7		
Merkinės	Dainavos giria	337	9050 Žolių turtingi eglynai	4,3		
Merkinės	Dainavos giria	28	9050 Žolių turtingi eglynai	0,9		
Merkinės	Dainavos giria	27	9050 Žolių turtingi eglynai	0,8		
Merkinės	Dainavos giria	312	9050 Žolių turtingi eglynai	2,9		
Merkinės	Dainavos giria	195	9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	1,5		
Merkinės	Dainavos giria	194	9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	5,0		
Merkinės	Dainavos giria	195	9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	4,1		
Merkinės	Dainavos giria	29	9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	4,7		
Merkinės	Dainavos giria	312	9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	3,1		
Merkinės	Dainavos giria	14	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,4		
Merkinės	Dainavos giria	8, 14	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,9		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Merkinės	Dainavos giria	2	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,0		
Merkinės	Dainavos giria	7	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,0		
Merkinės	Dainavos giria	2, 3	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,2		
Merkinės	Dainavos giria	2	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,8		
Merkinės	Dainavos giria	3	9080* Pelkėti lapuočių miškai	5,4		
Merkinės	Dainavos giria	7, 8	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,5		
Merkinės	Dainavos giria	73	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,2		
Merkinės	Dainavos giria	73	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,1		
Merkinės	Dainavos giria	73, 81	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,5		
Merkinės	Dainavos giria	55, 60	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,9		
Merkinės	Dainavos giria	229, 230	9080* Pelkėti lapuočių miškai	16,0		
Merkinės	Dainavos giria	195, 212	9080* Pelkėti lapuočių miškai	4,8		
Merkinės	Dainavos giria	3	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,3		
Merkinės	Dainavos giria	41	9080* Pelkėti lapuočių miškai	1,3		
Merkinės	Dainavos giria	70, 72	9080* Pelkėti lapuočių miškai	11,3		
Merkinės	Dainavos giria	28	9160 Skroblynai	4,5		
Merkinės	Dainavos giria	142	9180* Griovų ir šlaitų miškai	6,1		
Merkinės	Dainavos giria	81	9180* Griovų ir šlaitų miškai	0,3		
Merkinės	Dainavos giria	143	9180* Griovų ir šlaitų miškai	1,5		
Merkinės	Dainavos giria	143	9180* Griovų ir šlaitų miškai	0,7		
Merkinės	Dainavos giria	41	91D0* Pelkiniai miškai	0,3		
Merkinės	Dainavos giria	20	91D0* Pelkiniai miškai	8,1		
Merkinės	Dainavos giria	1	91D0* Pelkiniai miškai	2,9		
Merkinės	Dainavos giria	190	91D0* Pelkiniai miškai	5,2		
Merkinės	Dainavos giria	29	91E0* Aliuviniai miškai	1,3		
Merkinės	Dainavos giria	143	91E0* Aliuviniai miškai	1,2		
Merkinės	Dainavos giria	194	91E0* Aliuviniai miškai	2,6		
Merkinės	Dainavos giria	350	91E0* Aliuviniai miškai	3,1		
Merkinės	Dainavos giria	142	91E0* Aliuviniai miškai	4,6		
Merkinės	Dainavos giria	90	91E0* Aliuviniai miškai	1,2		
Merkinės	Dainavos giria	143	91E0* Aliuviniai miškai	1,9		
Merkinės	Dainavos giria	90, 91	91E0* Aliuviniai miškai	4,4		
Merkinės	Dainavos giria	297	91E0* Aliuviniai miškai	3,5		
Merkinės	Dainavos giria	221	91E0* Aliuviniai miškai	0,7		
Merkinės	Dainavos giria	241, 253	91E0* Aliuviniai miškai	2,4		
Merkinės	Dainavos giria	193	91E0* Aliuviniai miškai	1,1		
Merkinės	Dainavos giria	211	91E0* Aliuviniai miškai	0,3		
Merkinės	Dainavos giria	190	91E0* Aliuviniai miškai	0,7		
Merkinės	Dainavos giria	190	91E0* Aliuviniai miškai	1,2		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Merkinės	Dainavos giria	284	91E0* Aliuviniai miškai	1,6		
Merkinės	Dainavos giria	211	91E0* Aliuviniai miškai	0,8		
Merkinės	Dainavos giria	118	91E0* Aliuviniai miškai	0,2		
Merkinės	Dainavos giria	241	91T0 Kerpiniai pušynai	6,7		
Merkinės	Dainavos giria	240	91T0 Kerpiniai pušynai	8,4		
Merkinės	Dainavos giria	189	91T0 Kerpiniai pušynai	54,5		
Merkinės	Dainavos giria	305	91T0 Kerpiniai pušynai	4,3		
Merkinės	Dainavos giria	306	91T0 Kerpiniai pušynai	7,9		
Merkinės	Dainavos giria	305	91T0 Kerpiniai pušynai	3,3		
Merkinės	Dainavos giria	189, 197	91T0 Kerpiniai pušynai	9,3		
Merkinės	Dainavos giria	105	91T0 Kerpiniai pušynai	1,7		
Merkinės	Dainavos giria	104	91T0 Kerpiniai pušynai	0,5		
Merkinės	Dainavos giria	111, 112	91T0 Kerpiniai pušynai	3,4		
Merkinės	Dainavos giria	120, 121, 188	91T0 Kerpiniai pušynai	54,1		
Merkinės	Dainavos giria	112, 113	91T0 Kerpiniai pušynai	6,0		
Merkinės	Dainavos giria	118	91T0 Kerpiniai pušynai	5,7		
Merkinės	Dainavos giria	111, 120, 121	91T0 Kerpiniai pušynai	4,1		
Merkinės	Dainavos giria	186	91T0 Kerpiniai pušynai	0,9		
Merkinės	Dainavos giria	190	91T0 Kerpiniai pušynai	1,1		
Merkinės	Dainavos giria	195, 196	91T0 Kerpiniai pušynai	2,9		
Merkinės	Dainavos giria	180	91T0 Kerpiniai pušynai	1,9		
Merkinės	Dainavos giria	241	91T0 Kerpiniai pušynai	0,7		
Merkinės	Dainavos giria	241	91T0 Kerpiniai pušynai	3,0		
Merkinės	Merkio upė	194	6510 Šienaujamos mezofitų pievos	0,1		
Merkinės	Merkio upė	194, 195	9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	0,4		
Merkinės	Merkio upė	211	91E0* Aliuviniai miškai	0,4		
Merkinės	Merkio upė	194	91E0* Aliuviniai miškai	2,1		
Musteikos	Dainavos giria	173	4030 Viržynai	11,4		
Musteikos	Dainavos giria	172, 173	4030 Viržynai	22,1		
Musteikos	Dainavos giria	33	6210 Stepinės pievos	2,2		
Musteikos	Dainavos giria	33	6210 Stepinės pievos	0,6		
Musteikos	Dainavos giria	133, 140, 141, 142	7110* Aktyvios aukštapelkės	38,0		
Musteikos	Dainavos giria	90, 103	7110* Aktyvios aukštapelkės	22,2		
Musteikos	Dainavos giria	104, 105	7110* Aktyvios aukštapelkės	56,3		
Musteikos	Dainavos giria	82	7110* Aktyvios aukštapelkės	1,6		
Musteikos	Dainavos giria	1	7110* Aktyvios aukštapelkės	1,8		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Musteikos	Dainavos giria	32, 38	7110* Aktyvios aukštapelkės	0,8		
Musteikos	Dainavos giria	8	7110* Aktyvios aukštapelkės	0,9		
Musteikos	Dainavos giria	150, 151, 158, 159, 160	7110* Aktyvios aukštapelkės	48,3		
Musteikos	Dainavos giria	158	7120 Degradavusios aukštapelkės	3,8		
Musteikos	Dainavos giria	172	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,5		
Musteikos	Dainavos giria	134	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,3		
Musteikos	Dainavos giria	135	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	0,9		
Musteikos	Dainavos giria	113, 114, 125, 126, 135	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	21,3		
Musteikos	Dainavos giria	20	7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	4,8		
Musteikos	Dainavos giria	33	7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	0,7		
Musteikos	Dainavos giria	16	9010* Vakarų taiga	1,9		
Musteikos	Dainavos giria	23	9010* Vakarų taiga	0,9		
Musteikos	Dainavos giria	9	9010* Vakarų taiga	2,6		
Musteikos	Dainavos giria	90	9010* Vakarų taiga	2,8		
Musteikos	Dainavos giria	90	9010* Vakarų taiga	0,6		
Musteikos	Dainavos giria	82	9010* Vakarų taiga	2,3		
Musteikos	Dainavos giria	142	9010* Vakarų taiga	3,4		
Musteikos	Dainavos giria	134	9010* Vakarų taiga	1,5		
Musteikos	Dainavos giria	140	9010* Vakarų taiga	3,6		
Musteikos	Dainavos giria	132, 133	9010* Vakarų taiga	1,4		
Musteikos	Dainavos giria	133	9010* Vakarų taiga	0,6		
Musteikos	Dainavos giria	103	9010* Vakarų taiga	5,4		
Musteikos	Dainavos giria	91	9010* Vakarų taiga	4,5		
Musteikos	Dainavos giria	91	9010* Vakarų taiga	3,3		
Musteikos	Dainavos giria	91	9010* Vakarų taiga	4,5		
Musteikos	Dainavos giria	103	9010* Vakarų taiga	3,2		
Musteikos	Dainavos giria	105	9010* Vakarų taiga	18,2		
Musteikos	Dainavos giria	105	9010* Vakarų taiga	12,4		
Musteikos	Dainavos giria	105	9010* Vakarų taiga	1,1		
Musteikos	Dainavos giria	142	9010* Vakarų taiga	4,9		
Musteikos	Dainavos giria	19	9010* Vakarų taiga	1,0		
Musteikos	Dainavos giria	19	9010* Vakarų taiga	1,1		
Musteikos	Dainavos giria	19	9010* Vakarų taiga	0,8		
Musteikos	Dainavos giria	19	9010* Vakarų taiga	0,5		
Musteikos	Dainavos giria	19	9010* Vakarų taiga	4,9		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Musteikos	Dainavos giria	141, 142	9010* Vakarų taiga	2,8		
Musteikos	Dainavos giria	143, 144	9010* Vakarų taiga	3,3		
Musteikos	Dainavos giria	144	9010* Vakarų taiga	2,0		
Musteikos	Dainavos giria	135	9010* Vakarų taiga	3,8		
Musteikos	Dainavos giria	125	9010* Vakarų taiga	0,6		
Musteikos	Dainavos giria	113	9010* Vakarų taiga	0,5		
Musteikos	Dainavos giria	125	9010* Vakarų taiga	1,3		
Musteikos	Dainavos giria	125	9010* Vakarų taiga	0,5		
Musteikos	Dainavos giria	114	9010* Vakarų taiga	4,4		
Musteikos	Dainavos giria	1	9010* Vakarų taiga	5,9		
Musteikos	Dainavos giria	2, 6	9010* Vakarų taiga	2,9		
Musteikos	Dainavos giria	1	9010* Vakarų taiga	5,9		
Musteikos	Dainavos giria	14	9010* Vakarų taiga	2,8		
Musteikos	Dainavos giria	26, 32	9010* Vakarų taiga	3,5		
Musteikos	Dainavos giria	6, 14	9010* Vakarų taiga	7,0		
Musteikos	Dainavos giria	14, 13, 21	9010* Vakarų taiga	32,0		
Musteikos	Dainavos giria	22, 28	9010* Vakarų taiga	59,8		
Musteikos	Dainavos giria	34	9010* Vakarų taiga	0,8		
Musteikos	Dainavos giria	114	9010* Vakarų taiga	0,6		
Musteikos	Dainavos giria	134	9010* Vakarų taiga	23,9		
Musteikos	Dainavos giria	1, 4, 5, 12, 13, 19, 20	9010* Vakarų taiga	173,7		
Musteikos	Dainavos giria	115, 126	9010* Vakarų taiga	10,6		
Musteikos	Dainavos giria	7	9010* Vakarų taiga	4,4		
Musteikos	Dainavos giria	20, 21, 22, 26, 27, 28, 33	9010* Vakarų taiga	130,5		
Musteikos	Dainavos giria	19, 20, 21, 26, 32, 38	9010* Vakarų taiga	160,4		
Musteikos	Dainavos giria	15	9010* Vakarų taiga	1,0		
Musteikos	Dainavos giria	19	9010* Vakarų taiga	0,4		
Musteikos	Dainavos giria	19	9010* Vakarų taiga	3,0		
Musteikos	Dainavos giria	90	9010* Vakarų taiga	2,2		
Musteikos	Dainavos giria	1, 4, 5, 12	9050 Žolių turtingi eglynai	13,3		
Musteikos	Dainavos giria	6	9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	2,1		
Musteikos	Dainavos giria	33, 38	9060 Spygliuočių miškai ant fluvioglacialinių ozų	5,1		
Musteikos	Dainavos giria	175	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,3		
Musteikos	Dainavos giria	175	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,4		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Musteikos	Dainavos giria	167, 173	9080* Pelkėti lapuočių miškai	13,9		
Musteikos	Dainavos giria	158	9080* Pelkėti lapuočių miškai	3,6		
Musteikos	Dainavos giria	140	9080* Pelkėti lapuočių miškai	10,5		
Musteikos	Dainavos giria	167, 172, 173	9080* Pelkėti lapuočių miškai	32,2		
Musteikos	Dainavos giria	115	9080* Pelkėti lapuočių miškai	45,6		
Musteikos	Dainavos giria	113, 114	9080* Pelkėti lapuočių miškai	15,2		
Musteikos	Dainavos giria	125, 126, 135, 143	9080* Pelkėti lapuočių miškai	62,9		
Musteikos	Dainavos giria	144	9080* Pelkėti lapuočių miškai	2,7		
Musteikos	Dainavos giria	20, 21, 26	9080* Pelkėti lapuočių miškai	15,1		
Musteikos	Dainavos giria	20	9080* Pelkėti lapuočių miškai	3,6		
Musteikos	Dainavos giria	105	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,9		
Musteikos	Dainavos giria	12	9080* Pelkėti lapuočių miškai	0,2		
Musteikos	Dainavos giria	114, 115, 126	9080* Pelkėti lapuočių miškai	24,6		
Musteikos	Dainavos giria	115, 126	9080* Pelkėti lapuočių miškai	8,5		
Musteikos	Dainavos giria	175	91D0* Pelkiniai miškai	3,0		
Musteikos	Dainavos giria	158, 159, 166	91D0* Pelkiniai miškai	16,7		
Musteikos	Dainavos giria	167, 173	91D0* Pelkiniai miškai	6,7		
Musteikos	Dainavos giria	173	91D0* Pelkiniai miškai	2,4		
Musteikos	Dainavos giria	91	91D0* Pelkiniai miškai	2,5		
Musteikos	Dainavos giria	113, 114	91D0* Pelkiniai miškai	7,7		
Musteikos	Dainavos giria	104	91D0* Pelkiniai miškai	2,0		
Musteikos	Dainavos giria	105	91D0* Pelkiniai miškai	1,8		
Musteikos	Dainavos giria	174	91D0* Pelkiniai miškai	1,8		
Musteikos	Dainavos giria	172	91D0* Pelkiniai miškai	5,2		
Musteikos	Dainavos giria	115, 126	91D0* Pelkiniai miškai	9,8		
Musteikos	Dainavos giria	113, 114	91D0* Pelkiniai miškai	5,0		
Musteikos	Dainavos giria	82	91D0* Pelkiniai miškai	1,4		
Musteikos	Dainavos giria	6	91D0* Pelkiniai miškai	0,9		
Musteikos	Dainavos giria	132, 140	91D0* Pelkiniai miškai	58,4		
Musteikos	Dainavos giria	141, 142, 149, 150, 151, 158	91D0* Pelkiniai miškai	188,5		
Musteikos	Dainavos giria	160, 168	91D0* Pelkiniai miškai	39,4		
Musteikos	Dainavos giria	125, 133, 134, 135, 142	91D0* Pelkiniai miškai	38,5		
Musteikos	Dainavos giria	143, 144, 152, 153, 162	91D0* Pelkiniai miškai	153,5		
Musteikos	Dainavos giria	140, 141	91D0* Pelkiniai miškai	7,8		

Girininkija	BAST pavadinimas	Kvartalai	Buveinės tipas	Plotas, ha	Buveinės būklė	Apsaugos tikslas
Musteikos	Dainavos giria	132, 133, 140, 141	91D0* Pelkiniai miškai	18,6		
Musteikos	Dainavos giria	150, 159	91D0* Pelkiniai miškai	19,4		
Musteikos	Dainavos giria	158	91D0* Pelkiniai miškai	2,4		
Musteikos	Dainavos giria	12	91E0* Aliuviniai miškai	2,1		
Musteikos	Dainavos giria	12, 19	91E0* Aliuviniai miškai	2,1		
Musteikos	Dainavos giria	1, 5	91E0* Aliuviniai miškai	12,5		
Musteikos	Dainavos giria	9	91T0 Kerpiniai pušynai	2,0		
Musteikos	Dainavos giria	66	91T0 Kerpiniai pušynai	2,0		
Musteikos	Dainavos giria	175	91T0 Kerpiniai pušynai	0,9		
Musteikos	Dainavos giria	19	91T0 Kerpiniai pušynai	1,3		
Musteikos	Dainavos giria	2, 6	91T0 Kerpiniai pušynai	12,1		
Musteikos	Dainavos giria	2	91T0 Kerpiniai pušynai	2,4		
Musteikos	Dainavos giria	2	91T0 Kerpiniai pušynai	1,2		
Musteikos	Dainavos giria	2	91T0 Kerpiniai pušynai	0,4		
Musteikos	Dainavos giria	7	91T0 Kerpiniai pušynai	0,9		
Musteikos	Dainavos giria	2	91T0 Kerpiniai pušynai	12,9		
Musteikos	Dainavos giria	22, 28	91T0 Kerpiniai pušynai	59,8		
Musteikos	Dainavos giria	39, 44	91T0 Kerpiniai pušynai	4,1		
Musteikos	Dainavos giria	33, 38	91T0 Kerpiniai pušynai	0,9		
Musteikos	Dainavos giria	8, 16	91T0 Kerpiniai pušynai	1,9		

6 PRIEDAS

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radaviečių žiniaraščiai

Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių radaviečių žiniaraščiai

Saugomų paukščių lizdaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Krosnos girininkija				
1	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	48	5	200
2	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	190	25	200
3	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	54	1	200
4	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	115	5	200
5	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	119	15	200
6	Kranklys (Corvus corax)	16	1	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
7	Mažasis erelis rėksnys (Clanga pomarina)	48	5	100
8	Mažasis erelis rėksnys (Clanga pomarina)	63	3	100
9	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	19	11	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
10	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	72	8	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
11	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	190	3	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
12	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	231	15	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
13	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	231	15	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
14	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	232	32	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
15	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	232	56	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
16	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	232	63	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
17	Rūšis nenustatyta	87	15	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
Kapčiamiesčio girininkija				
1	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	44	15	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
2	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	219	15	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
3	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	223	9	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
4	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	248	29	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
5	Rūšis nenustatyta	140	4	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
Leipalingio girininkija				
1	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	32	23	200
2	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	221	41	200
3	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	11	21	200
4	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	122	5	200
5	Kranklys (Corvus corax)	213	46	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
6	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	31	5	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
7	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	102	16	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
8	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	122	8	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
9	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	221	38	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
10	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	278	29	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
11	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	348	2	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
12	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	357	8	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
13	Vištvanagis (Accipiter gentilis)	221	41	100
14	Rūšis nenustatyta	31	14	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
15	Rūšis nenustatyta	119	6	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
16	Rūšis nenustatyta	119	10	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
Merkinės girininkija				
1	Eurazinis sketsakalis (Falco subbuteo)	140	7	50
2	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	1	25	200
3	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	12	23	200
4	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	80	16	200
5	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	80	24	200
6	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	80	26	200
7	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	80	26	200
8	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	1	10	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
9	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	7	39	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
10	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	28	36	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
11	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	337	12	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
12	Rudasis peslys (Milvus milvus)	140	1	100
13	Rūšis nenustatyta	13	26	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
14	Rūšis nenustatyta	20	49	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
Ančios girininkija				
1	Eurazinis sketsakalis (Falco subbuteo)	29	5	50
2	Eurazinis sketsakalis (Falco subbuteo)	83	2	50
3	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	117	22	200
4	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	17	4	200
5	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	17	13	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
6	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	20	11	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
7	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	22	5	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
8	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	103	12	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
9	Rūšis nenustatyta	78	9	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Grūto girininkija				
1	Eurazinis sketsakalis (Falco subbuteo)	208	19	50
2	Eurazinis sketsakalis (Falco subbuteo)	213	8	50
3	Eurazinis sketsakalis (Falco subbuteo)	220	28	50
4	Lututė (Aegolius funereus)	175	2	50
5	Lututė (Aegolius funereus)	223	3	50
6	Lututė (Aegolius funereus)	223	5	50
7	Lututė (Aegolius funereus)	226	16	50
8	Lututė (Aegolius funereus)	233	9	50
9	Lututė (Aegolius funereus)	262	10	50
10	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	235	2	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
11	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	240	15	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
12	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	240	16	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
13	Vištvanagis (Accipiter gentilis)	40	29	100
14	Žalvarnis (Coracias garrulus)	203	15	150
15	Žalvarnis (Coracias garrulus)	208	19	150
16	Žalvarnis (Coracias garrulus)	208	34	150
17	Žalvarnis (Coracias garrulus)	209	20	150
18	Žalvarnis (Coracias garrulus)	219	6	150
19	Žalvarnis (Coracias garrulus)	220	14	150
20	Žalvarnis (Coracias garrulus)	229	15	150
21	Žalvarnis (Coracias garrulus)	230	13	150
22	Žalvarnis (Coracias garrulus)	255	5	150
23	Žalvarnis (Coracias garrulus)	255	6	150
24	Žalvarnis (Coracias garrulus)	255	6	150
Latežerio girininkija				
1	Eurazinis sketsakalis (Falco subbuteo)	60	14	50
2	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	135	22	200
3	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	178	42	200
4	Lututė (Aegolius funereus)	92	20	50
5	Lututė (Aegolius funereus)	138	11	50
6	Lututė (Aegolius funereus)	169	1	50
7	Lututė (Aegolius funereus)	202	50	50
8	Lututė (Aegolius funereus)	218	2	50
9	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	108	5	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
10	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	119	27	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
11	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	164	1	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
12	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	165	19	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
13	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	194	32	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
14	Vapsvaėdis (Pernis apivorus)	135	1	100
15	Vištvanagis (Accipiter gentilis)	136	21	100
16	Vištvanagis (Accipiter gentilis)	138	11	100
Musteikos girininkija				
1	Eurazinis sketsakalis (Falco subbuteo)	15	5	50
2	Eurazinis sketsakalis (Falco subbuteo)	164	16	50
3	Juodasis gandras (Ciconia nigra)	175	58	200
4	Juodojo gandro dirbtinė lizdavietė	137	4	200
5	Jūrinis erelis (Haliaeetus albicilla)	103	2	200
6	Mažasis erelis rėksnys (Clanga pomarina)	121	3	100
7	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	27	15	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
8	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	64	20	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
9	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	111	23	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
10	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	115	46	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
11	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	129	17	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
12	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	129	54	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
13	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	132	5	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
14	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	139	22	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
15	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	152	28	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
16	Paprastasis suopis (Buteo buteo)	160	9	Paliekamas lizdinis medis ir prie jo formuojama biologinei įvairovei svarbių medžių grupė
17	Vištvanagis (Accipiter gentilis)	129	33	100
18	Vištvanagis (Accipiter gentilis)	139	37	100

Saugomų paukščių rūšių tuokviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Kapčiamiesčio girininkija				
1.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	226	9, 10, 11, 12	Kurtinių tuokvietėse draudžiami pagrindiniai miško kirtimai. Kurtinių tuokviečių apsaugos zonose plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržių plotas turi būti ne didesnis kaip 2 ha, jose būtina palikti pavienius stambius, šakotus medžius (ne mažiau kaip 10 tokių medžių 1 ha plote). Kurtinių tuokvietėse ir jų apsaugos zonose nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d. draudžiami visi miško kirtimai ir medienos ištraukimas.
2.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	195	4, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 26, 27	
		206	15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25	
		207	4, 5, 6, 8	
		215	4, 21, 22	
		216	11, 23	
		214	30	
3.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	146	17, 18, 19, 20, 21, 22, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42	
		164	1, 2	
4.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	186	34, 40	
		187	4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15	
		194	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39	
		195	1, 2, 3, 5, 7, 8, 9, 10, 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	
		196	1, 2, 3, 7	
		207	1, 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24	
		215	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42	
		216	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40	
		214	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Ančios girininkija				
1.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	108	2, 3, 4, 5, 14, 26, 29	Kurtinių tuokvietėse draudžiami pagrindiniai miško kirtimai. Kurtinių tuokviečių apsaugos zonose plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržių plotas turi būti ne didesnis kaip 2 ha, jose būtina palikti pavienius stambius, šakotus medžius (ne mažiau kaip 10 tokių medžių 1 ha plote). Kurtinių tuokvietėse ir jų apsaugos zonose nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d. draudžiami visi miško kirtimai ir medienos ištraukimas.
2.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	107	6, 7, 8, 11, 18, 19, 20, 21	
		108	1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27	
		123	10, 23 d., 24	
		124	1, 2	
3.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	101	13	
		117	18, 26, 27, 28	
		118	11, 17	
4.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	87	24 d., 26 d., 27, 31, 32	
		88	21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33	
		100	2	
		101	11, 12 d., 17, 18, 19, 20	
		117	2 d., 4, 7, 8 d., 9, 10, 11, 12 d., 13, 14, 15, 16, 17, 22 d., 23 d., 24, 25 d., 31 d., 32, 33 d., 34	
		118	1, 2, 3, 7, 9 d., 12, 13, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38	
5.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	116	7, 8	
6.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	116	1, 2, 3 d., 6, 10 d., 11 d.	
7.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	3	4, 6, 7	
		9	7, 8, 10, 22, 23, 24, 25	
		10	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	
		16	1 d., 3, 5, 6, 9, 11, 17, 18	
8.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14	
		3	1, 2, 3, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	
		8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	
		9	1, 2, 3, 4, 5, 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 26, 27	
		10	8	
		16	1 d., 2, 4, 8, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Grūto girininkija				
1.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	225	14, 15, 17, 18, 19, 20	Kurtinių tuokvietėse draudžiami pagrindiniai miško kirtimai. Kurtinių tuokviečių apsaugos zonose plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržių plotas turi būti ne didesnis kaip 2 ha, jose būtina palikti pavienius stambius, šakotus medžius (ne mažiau kaip 10 tokių medžių 1 ha plote). Kurtinių tuokvietėse ir jų apsaugos zonose nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d. draudžiami visi miško kirtimai ir medienos ištraukimas.
		237	10, 11, 12, 17, 18	
		232	4, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18	
		233	5, 6, 7, 8, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	
		219	2, 3, 9, 10, 11, 12	
2.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	220	5, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25	
		221	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9	
3.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	231	15, 18	
		232	13 d., 14, 15, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37	
		233	16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27	
		244	8, 9, 10, 11, 12, 15	
		245	1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12	
		246	10 d., 11, 12, 13 d., 14, 15, 17 d., 18 d., 19 d.	
		225	5, 10, 11	
		237	1, 2, 3, 4, 5	
		250	1, 2, 3, 4, 5, 6	
4.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	238	12, 13, 16	
		251	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 19	
		252	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	
5.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	226	11, 14, 17, 18, 19, 20	
		238	1, 2, 3, 5, 6, 7, 17	
		239	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15	
		251	1, 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	
		252	1, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 17	
		262	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 30, 31, 38	
		263	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18	
Latežerio girininkija				
1.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	140	3, 10, 12, 13, 21, 22	Kurtinių tuokvietėse draudžiami pagrindiniai miško kirtimai. Kurtinių tuokviečių apsaugos zonose plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržių plotas turi būti ne didesnis kaip 2 ha, jose būtina palikti pavienius stambius, šakotus medžius (ne mažiau kaip 10 tokių medžių 1 ha plote). Kurtinių tuokvietėse ir jų apsaugos zonose nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d.
		125	20, 21, 22, 23, 24	
		126	3, 4, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18	
		141	1, 2, 8, 9, 10, 15, 16	
2.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	150	4, 5, 7	

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
3.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	124	9, 10, 11, 12, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 32, 33, 34, 35	draudžiami visi miško kirtimai ir medienos ištraukimas.
		125	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 25	
		126	1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25	
		140	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24	
		141	3, 4, 5, 6, 7, 11, 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27	
		142	1, 2, 3, 4, 5	
Musteikos girininkija				
1.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	121	27, 28	Kurtinių tuokvietėse draudžiami pagrindiniai miško kirtimai. Kurtinių tuokviečių apsaugos zonose plynųjų pagrindinių miško kirtimų biržių plotas turi būti ne didesnis kaip 2 ha, jose būtina palikti pavienius stambius, šakotus medžius (ne mažiau kaip 10 tokių medžių 1 ha plote). Kurtinių tuokvietėse ir jų apsaugos zonose nuo sausio 1 d. iki rugsėjo 1 d. draudžiami visi miško kirtimai ir medienos ištraukimas.
2.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	121	29, 30, 31	
		130	3, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 25, 26, 27, 35, 40, 41	
3.	Kurtinio (Tetrao urogalus) tuokvietės apsaugos zona	121	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38	
		122	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22	
		130	1, 2, 9, 10, 11, 12, 20, 21, 22, 23, 24, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39	
		131	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32	
1.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	144	1, 5, 6, 10, 12, 13, 14	
2.	Kurtinio (Tetrao urogallus) tuokvietė	133	34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44	
		141	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21	
		150	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28	
		151	1, 20, 21	
		159	5, 7	
		160	1, 2, 3, 4, 5, 6, 42	
1.	Eurazinis tetervinas (Tetrao tetrix)	167	34, 36, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49	reguliuoti plėšrūnų gausą; riboti miško ūkines priemones tuokvietėse veisimosi metu; saugoti atviras buveines
		172	3, 4, 6, 7, 14, 15, 16, 21, 22, 25, 26	
		173	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52	
		174	1, 2, 3, 4, 11, 12, 24, 25, 34, 35	

Saugomų paukščių rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Krosnos girininkija				
1	Kukutis (Upupa epops)	124	1	saugoti drevėtus ir uoksinius medžius; kelti inkilus
2	Pilkoji meleta (Picus canus)	52	13	saugoti stovinčią didelių matmenų negyvą medieną; saugoti skruzdėlynus
Grūto girininkija				
1	Europinis žalvarnis (Coracias garrulus)	131; 132; 145; 146	1 d., 2 d., 6 d., 7, 8; 8, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28; 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11; 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16;	išsaugoti senus medžius miško pakraščiuose
2	Europinis žalvarnis (Coracias garrulus)	202; 203; 204; 213; 214.	10, 11; 7-17, 19-22; 1, 2; 1 - 27; 1, 2, 10-13	išsaugoti senus medžius miško pakraščiuose
3	Europinis žalvarnis (Coracias garrulus)	208; 209; 218; 219; 220.	4 - 6, 12 - 35; 1 - 7, 15 - 33; 2, 4, 5, 6, 13 -18; 1 - 18; 1 - 9, 14 - 24, 26 -33	išsaugoti senus medžius miško pakraščiuose
4	Kukutis (Upupa epops)	70	3	saugoti drevėtus ir uoksinius medžius; kelti inkilus
5	Kukutis (Upupa epops)	70	3	saugoti drevėtus ir uoksinius medžius; kelti inkilus
6	Kukutis (Upupa epops)	77	30	saugoti drevėtus ir uoksinius medžius; kelti inkilus
7	Kukutis (Upupa epops)	78	13	saugoti drevėtus ir uoksinius medžius; kelti inkilus
8	Kukutis (Upupa epops)	86	14 d., 26 d.	saugoti drevėtus ir uoksinius medžius; kelti inkilus
9	Kukutis (Upupa epops)	202	9	saugoti drevėtus ir uoksinius medžius; kelti inkilus
10	Kukutis (Upupa epops)	203	9 d., 13, 14, 15, 16 d.	saugoti drevėtus ir uoksinius medžius; kelti inkilus
11	Kukutis (Upupa epops)	221	20 d., 21 d., 22 d., 23 d., 24 d.	saugoti drevėtus ir uoksinius medžius; kelti inkilus

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
12	Paprastasis uldukas (Columba oenas)	78	11	perimvietėse nevykdyti sanitarinių miško kirtimų; plynose biržėse palikti medžius su uoksais; reguliuoti plėšrūnų gausą
13	Paprastasis uldukas (Columba oenas)	146	13	perimvietėse nevykdyti sanitarinių miško kirtimų; plynose biržėse palikti medžius su uoksais; reguliuoti plėšrūnų gausą
14	Paprastasis uldukas (Columba oenas)	218	2	perimvietėse nevykdyti sanitarinių miško kirtimų; plynose biržėse palikti medžius su uoksais; reguliuoti plėšrūnų gausą
15	Paprastoji lututė (Aegolius funereus)	219	4	saugoti brandžius pušynus
16	Žalioji meleta (Picus viridis)	146	8	saugoti stovinčią didelių matmenų negyvą medieną; saugoti skruzdėlynus
Latežerio girininkija				
1	Europinis žalvarnis (Coracias garrulus)	99; 115	7 d.; 1	išsaugoti senus medžius miško pakraščiuose
2	Tripirštis genys (Picoides tridactylus)	165	19	nevykdyti sanitarinių kirtimų; nešalinti negyvos medienos
3	Žalioji meleta (Picus viridis)	115	3	saugoti stovinčią didelių matmenų negyvą medieną; saugoti skruzdėlynus
Musteikos girininkija				
1	Žvirblinė pelėda (Glaucidium passerinum)	111	14	nevykdyti miško kirtimų pelėdų veisimosi metu

Saugomų vabzdžių rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Krosnos girininkija				
1	Didysis auksinukas (Lycaena dispar)	209	4	saugoti buveines nuo užaugimo; nekeisti hidrologinio režimo
2	Machaonas (Papilio machaon)	354	8	ekstensyviai šienauti ir ganyti; neleisti apaugti krūmais ir medžiais
3	Marmurinis auksavabalis (Protaetia lugubris)	121	17	išsaugoti senus drevėtus lapuočius - ąžuolus, klevus, liepas
4	Pjūklaūsis kelmagraužis (Prionus coriarius)	113	20	saugoti negyvą medieną
5	Šarvuotoji skėtė (Leucorrhinia pectoralis)	206	28, 31	palaikyti atviras buveines
6	Šarvuotoji skėtė (Leucorrhinia pectoralis)	231	26	palaikyti atviras buveines
Kapčiamiesčio girininkija				
1	Baltakaktė skėtė (Leucorrhinia albifrons)	145	7	nekeisti hidrologinio režimo, palaikyti atviras buveines
2	Pelkinis satyras (Oeneis jutta)	175	6	nekeisti aukštapelkių hidrologinio rėžimo; neleisti buveinėms užželti mišku; saugoti nuo gaisrų
3	Rudajuostė skėtė (Sympetrum pedemontanum)	129	13	nekeisti hidrologinio režimo
4	Šneiderio kirmvabalis (Boros schneideri)	80	1	nešalinti negyvos medienos; išsaugot senas džiūstančias pušis
Merkinės girininkija				
1	Didysis auksinukas (Lycaena dispar)	73	8	saugoti buveines nuo užaugimo; nekeisti hidrologinio režimo
2	Niūriaspalvis auksavabalis (Osmoderma barnabita)	195	24	nekirsti senų drevėtų lapuočių, ypač ąžuolų, klevų, liepų (aplink juos šalinti pomiškį)
3	Purpurinis plokščiavabalis (Cucujus cinnaberinus)	28	39, 40, 43	radavietėse reikia išsaugoti džiūstančius ir nudžiūvusius lapuočius medžius; nešalinti negyvos medienos
4	Purpurinis plokščiavabalis (Cucujus cinnaberinus)	195	24	radavietėse reikia išsaugoti džiūstančius ir nudžiūvusius lapuočius medžius; nešalinti negyvos medienos
5	Purpurinis plokščiavabalis (Cucujus cinnaberinus)	195	24	radavietėse reikia išsaugoti džiūstančius ir nudžiūvusius lapuočius medžius; nešalinti negyvos medienos
6	Purpurinis plokščiavabalis (Cucujus cinnaberinus)	195	23, 24, 25, 28	radavietėse reikia išsaugoti džiūstančius ir nudžiūvusius lapuočius medžius; nešalinti negyvos medienos
Grūto girininkija				
1	Aštuoniataškis auksavabalis (Gnorimus variabilis)	100	6	nevykdyti plynųjų miško kirtimų; saugoti senus, drevėtus medžius
2	Dvijuostė nendriadusė (Graphoderus bilineatus)	91	11	nekeisti hidrologinio rezimo
3	Juodasis satyras (Hipparchia hermione)	175	10	neapželdinti medžiais vietų, potencialiai tinkamų gyventi drugiams, ypač miško degaviečių, kuriose galėtų susiformuoti rūšiai tinkamos nesusivėrusių smiltpievių buveinės.
4	Juodasis satyras (Hipparchia hermione)	175	1	neapželdinti medžiais vietų, potencialiai tinkamų gyventi drugiams, ypač miško degaviečių, kuriose galėtų susiformuoti rūšiai tinkamos nesusivėrusių smiltpievių buveinės.
5	Plačioji dusia (Dytiscus latissimus)	91	11	nekeisti hidrologinio režimo

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
6	Šneiderio kirmvabalis (Boros schneideri)	101	47	nešalinti negyvos medienos; išsaugot senas džiūstančias pušis
7	Šneiderio kirmvabalis (Boros schneideri)	175	19	nešalinti negyvos medienos; išsaugot senas džiūstančias pušis
8	Ūsenis dailidė (Ergates faber)	80	1	nešalinti negyvos medienos; išsaugot senas džiūstančias pušis
Musteikos girininkija				
1	Mažoji šaškytė (Melitaea aurelia)	38	97 d.	palaikyti atviras buveines
2	Šneiderio kirmvabalis (Boros schneideri)	134	18	nešalinti negyvos medienos; išsaugot senas džiūstančias pušis
3	Šneiderio kirmvabalis (Boros schneideri)	144	14	nešalinti negyvos medienos; išsaugot senas džiūstančias pušis
4	Šneiderio kirmvabalis (Boros schneideri)	144	1, 3, 4, 5, 6, 9 d., 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	nešalinti negyvos medienos; išsaugot senas džiūstančias pušis

Saugomų moliuskų rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Musteikos girininkija				
1	Keturdantė suktenė (Vertigo geyeri)	113; 114	23 d.; 19 d.	nekeisti hidrologinio režimo; palaikyti atviras buveines

Saugomų žinduolių rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Merkinės girininkija				
1	Didžioji miegapelė (Glis glis)	29	47	nevykdyti pagrindinių miško kirtimų; saugoti buveines; kelti inkilus
2	Didžioji miegapelė (Glis glis)	29	49	nevykdyti pagrindinių miško kirtimų; saugoti buveines; kelti inkilus
3	Didžioji miegapelė (Glis glis)	29	49	nevykdyti pagrindinių miško kirtimų; saugoti buveines; kelti inkilus

Saugomų roplių ir varliagyvių rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Krosnos girininkija				
1	Raudonpilvė kūmutė (Bombina bombina)	232	46	nevykdyti melioracijos; neleisti vandens telkinių pakrantėms apaugti krūmais ir tankia žoline augmenija
2	Raudonpilvė kūmutė (Bombina bombina)	321	2	nevykdyti melioracijos; neleisti vandens telkinių pakrantėms apaugti krūmais ir tankia žoline augmenija
3	Raudonpilvė kūmutė (Bombina bombina)	321	2	nevykdyti melioracijos; neleisti vandens telkinių pakrantėms apaugti krūmais ir tankia žoline augmenija
Leipalingio girininkija				
1	Nendrinė rupūžė (Epidalea calamita)	285	12	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
2	Raudonpilvė kūmutė (Bombina bombina)	15	7	nevykdyti melioracijos; neleisti vandens telkinių pakrantėms apaugti krūmais ir tankia žoline augmenija
Merkinės girininkija				
1	Balinis vėžlys (Emys orbicularis)	126	2	nekeisti hidrologinio režimo
2	Raudonpilvė kūmutė (Bombina bombina)	126	1	nevykdyti melioracijos; neleisti vandens telkinių pakrantėms apaugti krūmais ir tankia žoline augmenija
3	Raudonpilvė kūmutė (Bombina bombina)	126	1	nevykdyti melioracijos; neleisti vandens telkinių pakrantėms apaugti krūmais ir tankia žoline augmenija
4	Raudonpilvė kūmutė (Bombina bombina)	126	1	nevykdyti melioracijos; neleisti vandens telkinių pakrantėms apaugti krūmais ir tankia žoline augmenija
5	Raudonpilvė kūmutė (Bombina bombina)	126	2	nevykdyti melioracijos; neleisti vandens telkinių pakrantėms apaugti krūmais ir tankia žoline augmenija
6	Skiauterėtasis tritonas (Triturus cristatus)	126	1	nekeisti hidrologinio režimo
Musteikos girininkija				
1	Lygiažvynys žaltys (Coronella austriaca)	173	35	palaikyti atviras buveines; saugoti negyvą medieną
2	Lygiažvynys žaltys (Coronella austriaca)	173	35	palaikyti atviras buveines; saugoti negyvą medieną

Saugomų augalų ir samanų rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Krosnos girininkija				
1	Geltonžiedis pelėžirnis (Lathyrus laevigatus)	111	2	nevykdyti plynųjų kirtimų; neleisti miškams sutankėti
2	Geltonžiedis pelėžirnis (Lathyrus laevigatus)	229	39	nevykdyti plynųjų kirtimų; neleisti miškams sutankėti
3	Ilgagalvis dobilas (Trifolium rubens)	48	5	palaikyti atviras buveines; retinti krūmus ir medžius
4	Ilgagalvis dobilas (Trifolium rubens)	229	39	palaikyti atviras buveines; retinti krūmus ir medžius
5	Kalninė jonažolė (Hypericum montanum)	229	38	saugoti buveines nuo užaugimo
6	Lieknasis švylys (Eriophorum gracile)	229	25	saugoti buveines nuo užaugimo; nekeisti hidrologinio režimo
7	Miškinė dirsuolė (Bromopsis benekenii)	111	4	nevykdyti intensyvios miško ūkinės veiklos; neužsodinti ir neleisti apaugti miško proskynoms bei aikštelėms
8	Plačialapė klumpaitė (Cypripedium calceolus)	99	1	nekirsti plynai, neleisti užželti miško aikštelėms
9	Plačialapė klumpaitė (Cypripedium calceolus)	124	30	nekirsti plynai, neleisti užželti miško aikštelėms
10	Plačialapė klumpaitė (Cypripedium calceolus)	231	37	nekirsti plynai, neleisti užželti miško aikštelėms
11	Plačialapis begalis (Laserpitium latifolium)	229	29	nevykdyti plynųjų kirtimų; neleisti medynui sutankėti
12	Plačialapis begalis (Laserpitium latifolium)	229	39	nevykdyti plynųjų kirtimų; neleisti medynui sutankėti
13	Plikažiedis linlapis (Thesium ebracteatum)	115	13	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai vasaros pabaigoje šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų
14	Plikažiedis linlapis (Thesium ebracteatum)	230	10	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai vasaros pabaigoje šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų
15	Plikažiedis linlapis (Thesium ebracteatum)	233	29	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai vasaros pabaigoje šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų
16	Raudonžiedis berutis (Teucrium scordium)	4	3 d.	neleisti susiverti krūmams
17	Retažiedė miglė (Poa remota)	99	15 d.	nekeisti hidrologinio režimo; nevykdyti intensyvių miško kirtimų
18	Retažiedė miglė (Poa remota)	115	19	nekeisti hidrologinio režimo; nevykdyti intensyvių miško kirtimų
19	Siauralapė plautė (Pulmonaria angustifolia)	116	1	riboti ūkinę veiklą; palaikyti tinkamą apšvietimą
20	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	119	9	saugoti buveines nuo užaugimo
21	Tarpinis rūtenis (Corydalis intermedia)	99	1	nevykdyti kirtimų; saugoti dirvožemį nuo pažeidimų; surinkti kirtimo atliekas
22	Tarpinis rūtenis (Corydalis intermedia)	111	2	nevykdyti kirtimų; saugoti dirvožemį nuo pažeidimų; surinkti kirtimo atliekas
23	Tarpinis rūtenis (Corydalis intermedia)	111	7	nevykdyti kirtimų; saugoti dirvožemį nuo pažeidimų; surinkti kirtimo atliekas
24	Tuščiaviduris rūtenis (Corydalis cava)	99	1 d., 2 d., 3	nevykdyti plynųjų kirtimų; kirtimo metu stengtis nepažeisti dirvožemio; iš kirtaviečių pašalinti kirtimo atliekas

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
25	Tuščiaviduris rūtenis (Corydalis cava)	111	2	nevykdyti plynųjų kirtimų; kirtimo metu stengtis nepažeisti dirvožemio; iš kirtaviečių pašalinti kirtimo atliekas
26	Tuščiaviduris rūtenis (Corydalis cava)	111	7	nevykdyti plynųjų kirtimų; kirtimo metu stengtis nepažeisti dirvožemio; iš kirtaviečių pašalinti kirtimo atliekas
27	Tuščiaviduris rūtenis (Corydalis cava)	111	7	nevykdyti plynųjų kirtimų; kirtimo metu stengtis nepažeisti dirvožemio; iš kirtaviečių pašalinti kirtimo atliekas
28	Tuščiaviduris rūtenis (Corydalis cava)	111	14	nevykdyti plynųjų kirtimų; kirtimo metu stengtis nepažeisti dirvožemio; iš kirtaviečių pašalinti kirtimo atliekas
29	Tuščiaviduris rūtenis (Corydalis cava)	115	20	nevykdyti plynųjų kirtimų; kirtimo metu stengtis nepažeisti dirvožemio; iš kirtaviečių pašalinti kirtimo atliekas
30	Tuščiaviduris rūtenis (Corydalis cava)	116	11	nevykdyti plynųjų kirtimų; kirtimo metu stengtis nepažeisti dirvožemio; iš kirtaviečių pašalinti kirtimo atliekas
31	Tuščiaviduris rūtenis (Corydalis cava)	116	27	nevykdyti plynųjų kirtimų; kirtimo metu stengtis nepažeisti dirvožemio; iš kirtaviečių pašalinti kirtimo atliekas
32	Plačialapė plikūnė (Porella platyphylla)	99	2 d., 4 d., 15 d.	nekirsti senų lapuočių medžių
Kapčiamiesčio girininkija				
1	Liekninis beržas (Betula humilis)	145	6	nekeisti hidrologinio vandens rėžimo
2	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	15	2	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
Leipalingio girininkija				
1	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	80	4	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
2	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	80	4	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
3	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	80	13	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
4	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	80	13	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
5	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	80	13	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
6	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	80	14	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
7	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	80	13 d.	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
8	Kvapusis plauretis (Gymnadenia odoratissima)	159	8	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti apaugti krūmais bei medžiais; reguliuoti šernų gausumą
9	Laplandinis karklas (Salix lapponum)	342	15	saugoti nuo apaugimo krūmais, nendrėmis; nekeisti hidrologinio režimo;
10	Melsvasis gencijonas (Gentiana cruciata)	154	9 d.	neleisti užaugti krūmais ir aukštaūgėmis žolėmis
11	Melsvasis gencijonas (Gentiana cruciata)	159	7	neleisti užaugti krūmais ir aukštaūgėmis žolėmis
12	Melsvasis gencijonas (Gentiana cruciata)	159	7	neleisti užaugti krūmais ir aukštaūgėmis žolėmis
13	Pievinis plauretis (Gymnadenia conopsea)	159	2	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
14	Pievinis plauretis (Gymnadenia conopsea)	159	6	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų
15	Pievinis plauretis (Gymnadenia conopsea)	159	8	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų
16	Pievinis plauretis (Gymnadenia conopsea)	159	1 d., 5 d., 6 d.	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų
17	Pievinis plauretis (Gymnadenia conopsea)	159	2 d.	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų
18	Plačialapė klumpaitė (Cypripedium calceolus)	159	6	nekirsti plynai, neleisti užželti miško aikštelėms
19	Plačialapė klumpaitė (Cypripedium calceolus)	159	8	nekirsti plynai, neleisti užželti miško aikštelėms
20	Plačialapė klumpaitė (Cypripedium calceolus)	159	11	nekirsti plynai, neleisti užželti miško aikštelėms
21	Plačialapė klumpaitė (Cypripedium calceolus)	159	11	nekirsti plynai, neleisti užželti miško aikštelėms
22	Plikažiedis linlapis (Thesium ebracteatum)	159	6	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai vasaros pabaigoje šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų
23	Plikažiedis linlapis (Thesium ebracteatum)	159	8	saugoti atvirus plotus nuo apaugimo; reguliariai vasaros pabaigoje šienauti žolinius augalus; šalinti biomasę iš tvarkomų plotų
24	Prūsinis begalis (Laserpitium prutenicum)	159	1	palaikyti optimalias apšvietimo sąlygas; šienauti arba ekstensyviai ganyti; neleisti apaugti krūmais
25	Prūsinis begalis (Laserpitium prutenicum)	159	2	palaikyti optimalias apšvietimo sąlygas; šienauti arba ekstensyviai ganyti; neleisti apaugti krūmais
26	Prūsinis begalis (Laserpitium prutenicum)	159	6	palaikyti optimalias apšvietimo sąlygas; šienauti arba ekstensyviai ganyti; neleisti apaugti krūmais
27	Raudonasis garbenis (Cephalanthera rubra)	159	1	palaikyti optimalų buveinių apšvietimą retinant medžių ir krūmų ardus; šienauti
28	Raudonasis garbenis (Cephalanthera rubra)	159	1	palaikyti optimalų buveinių apšvietimą retinant medžių ir krūmų ardus; šienauti
29	Raudonasis garbenis (Cephalanthera rubra)	159	6	palaikyti optimalų buveinių apšvietimą retinant medžių ir krūmų ardus; šienauti
30	Siauralapė plautė (Pulmonaria angustifolia)	73	2	riboti ūkinę veiklą; palaikyti tinkamą apšvietimą
31	Šakotoji ratainytė (Cladium mariscus)	80	4	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti augavietėms užželti krūmais ir medžiais
32	Šakotoji ratainytė (Cladium mariscus)	159	4	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti augavietėms užželti krūmais ir medžiais

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
33	Tamsialapis skiautalūpis (Epipactis atrorubens)	245	3	neleisti medynui susiverti
34	Taurinė pudmė (Tofieldia calyculata)	159	1	reguliuoti krūmų tankumą ir periodiškai šalinti jų atžalas; šienauti
35	Taurinė pudmė (Tofieldia calyculata)	159	6	reguliuoti krūmų tankumą ir periodiškai šalinti jų atžalas; šienauti
36	Taurinė pudmė (Tofieldia calyculata)	159	10	reguliuoti krūmų tankumą ir periodiškai šalinti jų atžalas; šienauti
37	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	225	57	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
38	Vienalapis gedutis (Malaxis monophyllos)	159	2	nevykdyti kirtimų; nekeisti hidrologinio režimo
Merkinės girininkija				
1	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	35	2	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
2	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	73	8	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
3	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	73	8	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
4	Dvilapis purvuolis (Liparis loeselii)	73	8 d.	nekeisti hidrologinio režimo; neleisti užaugti krūmais
5	Kalninė arnika (Arnica montana)	80	25	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
6	Kalninė arnika (Arnica montana)	257	5 d., 7 d.	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
7	Pelkinė uolaskėlė (Saxifraga hirculus)	73	8	nesausinti pelkių; neleisti užželti medžiais ir krūmais
8	Raudonžiedis berutis (Teucrium scordium)	205	25	neleisti susiverti krūmams
9	Tridantė bazanija (Bazzania trilobata)	1	18	nekeisti hidrologinio rezimo, nevykdyti plynųjų kirtimų
Ančios girininkija				
1	Lietuvinė naktižiedė (Silene lituanica)	115	41	palaikyti atviras buveines
2	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	118	18	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
3	Lieknoji statplaukė (Neoorthocaulis attenuatus)	118	31	saugoti įvairių statijų negyvą medieną
4	Pūkuotoji apuokė (Trichocolea tomentella)	118	31	nevykdyti kirtimų (apšvietimo pokyčiams jautri); nesausinti
5	Žvilgančioji riestūnė (Hamatocaulis vernicosus)	123	19	nekeisti hidrologinio režimo
Grūto girininkija				
1	Kalninė arnika (Arnica montana)	149	16	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
2	Kalninė arnika (Arnica montana)	205	21	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
3	Kalninė arnika (Arnica montana)	216	1	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
4	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	110	11	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
Latežerio girininkija				
1	Kalninė arnika (Arnica montana)	44	3	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
2	Kalninė arnika (Arnica montana)	82	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
3	Kalninė arnika (Arnica montana)	205	5	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
4	Laplandinis karklas (Salix lapponum)	98	1	saugoti nuo apaugimo krūmais, nendrėmis; nekeisti hidrologinio režimo;
5	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	79	6	saugoti buveines nuo užaugimo
6	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	108	6	saugoti buveines nuo užaugimo
7	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	118	23	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
8	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	134	6	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
9	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	135	34	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
Musteikos girininkija				
1	Daugiaskiltis varpenis (Botrychium multifidum)	173	44	palaikyti atviras buveines
2	Dėmėtoji gegūnė (Dactylorhiza maculata)	113; 114; 125; 126; 135	21, 23; 19, 20; 1, 11, 12, 19, 70; 38, 39, 40, 42, 43, 44, 53, 54; 10	neleisti apaugti krūmais ir medžiais; nesausinti; tarpinėse pelkėse periodiškai retinti ir šalinti krūmus bei jų atžalas, slopinti nendrių ekspansiją, aukštapelkėse palaikyti atvirų buveinių mozaiką
3	Kalninė arnika (Arnica montana)	6	29	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
4	Kalninė arnika (Arnica montana)	7	8	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
5	Kalninė arnika (Arnica montana)	14	34	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
6	Kalninė arnika (Arnica montana)	15	8, 17	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
7	Kalninė arnika (Arnica montana)	27	14	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
8	Kalninė arnika (Arnica montana)	32	2	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
9	Kalninė arnika (Arnica montana)	34	15	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
10	Kalninė arnika (Arnica montana)	44	4	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
11	Kalninė arnika (Arnica montana)	66	29	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
12	Kalninė arnika (Arnica montana)	90	1	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
13	Kalninė arnika (Arnica montana)	90	27	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
14	Kalninė arnika (Arnica montana)	91	28	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
15	Kalninė arnika (Arnica montana)	91	39	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
16	Kalninė arnika (Arnica montana)	105	10, 12, 16	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
17	Kalninė arnika (Arnica montana)	105	20, 21, 2, 27, 34, 35, 36, 37	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
18	Kalninė arnika (Arnica montana)	114	13, 14	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
19	Kalninė arnika (Arnica montana)	130	27, 40	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
20	Kalninė arnika (Arnica montana)	133	23	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
21	Kalninė arnika (Arnica montana)	134	8	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
22	Kalninė arnika (Arnica montana)	142	18, 19	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
23	Kalninė arnika (Arnica montana)	144	13	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
24	Kalninė arnika (Arnica montana)	163	31 d., 34 d.	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
25	Kalninė arnika (Arnica montana)	164	19	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
26	Kalninė arnika (Arnica montana)	173	27	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
27	Kalninė arnika (Arnica montana)	173	30	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
28	Kalninė arnika (Arnica montana)	173	35	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
29	Kalninė arnika (Arnica montana)	6; 14	36, 37; 12, 13	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
30	Kalninė arnika (Arnica montana)	13; 14; 21	22; 19, 20, 22, 23, 40, 42, 47, 48; 5, 25	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
31	Kalninė arnika (Arnica montana)	22; 28	28, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42; 7, 8, 9, 10, 11, 15, 17, 18, 25, 26, 27, 28, 41	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
32	Kalninė arnika (Arnica montana)	132; 133	7; 1	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
33	Kalninė arnika (Arnica montana)	143; 144	21; 12	nevykdyti kirtimų; šienauti kas 2 - 3 metus rugsėjo pabaigoje
34	Lietuvinė naktižiedė (Silene lituanica)	173	30	palaikyti atviras buveines
35	Lietuvinė naktižiedė (Silene lituanica)	173	35	palaikyti atviras buveines
36	Lietuvinė naktižiedė (Silene lituanica)	173	27 d., 30, 37 d.	palaikyti atviras buveines
37	Lininė žarotūnė (Radiola linoides)	172	24	palaikyti atviras buveines
38	Lininė žarotūnė (Radiola linoides)	173	30	palaikyti atviras buveines
39	Lininė žarotūnė (Radiola linoides)	173	30	palaikyti atviras buveines
40	Melsvasis gencijonas (Gentiana cruciata)	33	31	neleisti užaugti krūmais ir aukštaūgėmis žolėmis
41	Melsvasis gencijonas (Gentiana cruciata)	33	50	neleisti užaugti krūmais ir aukštaūgėmis žolėmis
42	Patvankinis pataisiukas (Lycopodiella inundata)	172	24	nekeisti hidrologinio rezimo, palaikyti atviras buveines
43	Patvankinis pataisiukas (Lycopodiella inundata)	172	25	nekeisti hidrologinio rezimo, palaikyti atviras buveines
44	Patvankinis pataisiukas (Lycopodiella inundata)	172	25	nekeisti hidrologinio rezimo, palaikyti atviras buveines

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
45	Patvankinis pataisiukas (Lycopodiella inundata)	173	12	nekeisti hidrologinio rezimo, palaikyti atviras buveines
46	Patvankinis pataisiukas (Lycopodiella inundata)	173	16	nekeisti hidrologinio rezimo, palaikyti atviras buveines
47	Patvankinis pataisiukas (Lycopodiella inundata)	173	30	nekeisti hidrologinio rezimo, palaikyti atviras buveines
48	Penkialapis dobilas (Trifolium lupinaster)	173	35	palaikyti atviras buveines
49	Penkialapis dobilas (Trifolium lupinaster)	173	27 d., 30, 37 d.	palaikyti atviras buveines
50	Penkialapis dobilas (Trifolium lupinaster)	173	4 d., 6, 12 d., 13, 14, 15, 16, 23, 24, 25, 26, 27 d., 36 d., 37 d.	palaikyti atviras buveines
51	Raudonasis garbenis (Cephalanthera rubra)	33	31	palaikyti optimalų buveinių apšvietimą retinant medžių ir krūmų ardus; šienauti
52	Raudonasis garbenis (Cephalanthera rubra)	33	50	palaikyti optimalų buveinių apšvietimą retinant medžių ir krūmų ardus; šienauti
53	Retažiedė miglė (Poa remota)	2037	66	nekeisti hidrologinio režimo; nevykdyti intensyvių miško kirtimų
54	Siauralapė gegūnė (Dactylorhiza traunsteineri)	113; 114; 125; 126; 135	21, 23; 19, 20; 1, 11, 12, 19, 70; 38, 39, 40, 42, 43, 44, 53, 54; 10	nesausinti pelkių; neleisti užželti medžiais ir krūmais
55	Siauralapis gencijonas (Gentiana pneumonanthe)	173	35	palaikyti atviras buveines (žolės šienavimas)
56	Siauralapis gencijonas (Gentiana pneumonanthe)	173	27 d., 30, 37 d.	palaikyti atviras buveines (žolės šienavimas)
57	Siauralapis gencijonas (Gentiana pneumonanthe)	173	4 d., 6, 12 d., 13, 14, 15, 16, 23, 24, 25, 26, 27 d., 26 d., 37 d.	palaikyti atviras buveines (žolės šienavimas)
58	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	6	29	saugoti buveines nuo užaugimo
59	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	14	34	saugoti buveines nuo užaugimo
60	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	26	16	saugoti buveines nuo užaugimo
61	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	66	29	saugoti buveines nuo užaugimo
62	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	124	2 d., 11 d.	saugoti buveines nuo užaugimo
63	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	134	8	saugoti buveines nuo užaugimo
64	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	173	6	saugoti buveines nuo užaugimo
65	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	173	30	saugoti buveines nuo užaugimo
66	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	173	35	saugoti buveines nuo užaugimo
67	Smiltyninis gvazdikas (Dianthus arenarius)	173	35	saugoti buveines nuo užaugimo
68	Smiltyninis laibenis (Alyssum gmelinii)	33	30	naikinti invazinius augalus; neleisti buveinėms apaugti medžiais

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
69	Tamsialapis skiautalūpis (Epipactis atrorubens)	14	34	neleisti medynui susiverti
70	Tamsialapis skiautalūpis (Epipactis atrorubens)	33	41, 52; 20, 21, 39, 43	neleisti medynui susiverti
71	Tamsialapis skiautalūpis (Epipactis atrorubens)	66	29	neleisti medynui susiverti
72	Tamsialapis skiautalūpis (Epipactis atrorubens)	134	8	neleisti medynui susiverti
73	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	38	41, 52; 20, 21, 39, 43	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
74	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	64	35	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
75	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	64	35	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
76	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	64	35	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
77	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	65	18	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
78	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	66	20	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
79	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	66	31	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
80	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	73	2	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
81	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	82	10	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
82	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	125	40	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
83	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	125	40	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
84	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	125	40	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
85	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	173	6	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
86	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	173	29	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
87	Vėjalandė šilagėlė (Pulsatilla patens)	173	35	palaikyti tinkamą medyno skalsumą (retesnį); neleisti užželti miško aikštėms ir retmėms; neleisti susidaryti ištisinei samanų dangai; šalinti kirtimo atliekas bei nuokritas
88	Žalsvoji naktižiedė (Silene chlorantha)	33	30	palaikyti atviras buveines
89	Pūkuotoji apuokė (Trichocolea tomentella)	20	34	nevykdyti kirtimų (apšvietimo pokyčiams jautri); nesausinti
90	Žaliasis sėmainis (Buxbaumia viridis)	20	28	nekeisti hidrologinio rezimo, nevykdyti plynųjų kirtimų; saugoti negyvą medieną
91	Žvilgančioji riestūnė (Hamatocaulis vernicosus)	20	23	nekeisti hidrologinio režimo
92	Žvilgančioji riestūnė (Hamatocaulis vernicosus)	20	23	nekeisti hidrologinio režimo

Saugomų grybų ir kerpių rūšių radaviečių žiniaraštis

Eil. Nr.	Rūšies pavadinimas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Nekertamo miško spindulys (m), apsaugos priemonės
Krosnos girininkija				
1	Ąžuolinė kepena (Fistulina hepatica)	113	20	nekirsti senų, stambių ąžuolų; nešalinti iš miško negyvos ąžuolo medienos
2	Krateriškasis taurūnis (Urnula craterium)	232	23	nekirsti eglynų ir ažuolynų su lazdyno priemaiša; nešalinti nuokritų; neardyti miško paklotės
Merkinės girininkija				
1	Žalsvoji kežytė (Cetrelia olivetorum)	12	41	nevykdyti kirtimų; nešalinti negyvos medienos; nekeisti hidrologinio režimo
Grūto girininkija				
1	Alksninė hipotrachina (Hypotrachyna revoluta)	165	8	nevykdyti plynųjų miško kirtimų
2	Alksninė hipotrachina (Hypotrachyna revoluta)	167	1	nevykdyti plynųjų miško kirtimų
3	Alksninė hipotrachina (Hypotrachyna revoluta)	167	3	nevykdyti plynųjų miško kirtimų
Latežerio girininkija				
1	Alksninė hipotrachina (Hypotrachyna revoluta)	136	41	nevykdyti plynųjų miško kirtimų
2	Alksninė hipotrachina (Hypotrachyna revoluta)	177	7	nevykdyti plynųjų miško kirtimų

7 PRIEDAS

Bendrieji kertinių miško buveinių nuostatai

BENDRIEJI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ NUOSTATAI

(pagal „KMB inventorizavimo metodiką“, 2002)

Miško pramonės produktai ir miško gėrybės turi ypatingai didelę socialinę ir ekonominę reikšmę Lietuvai. Pastaraisiais metais miškų sektoriaus reikšmė nuolat augo, o jo įnašas kasmet siekė 2,6–3% Lietuvos bendrojo vidaus produkto.

Lietuvos miškų valdymo institucijos prisiėmė vykdyti įsipareigojimus, kurie suformuluoti Helsinkio proceso dokumentuose, Europos kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės strategijoje, ES Buveinių direktyvoje, „Natura 2000“ saugomų teritorijų tinklo kūrimo dokumentuose, 21-ojo amžiaus darbotvarkėje Baltijos jūros regionui, kituose tarptautiniuose teisės aktuose. Biologinės įvairovės palaikymas ir didinimas yra svarbi subalansuoto miškų ūkio plėtros Lietuvoje dalis. Dalijimasis žiniomis ir patirtimi yra vienas iš svarbiausių būdų, padedančių išskirti ypatingą reikšmę aplinkai turinčias kertines buveines, taikyti jose apsaugos ir/arba specialias tvarkymo priemones.

Nacionaliniame ir tarptautiniame lygmenyse yra kuriamos miško produktų ekologinio sertifikavimo sistemos, kurių pagrindinis tikslas – biologinės įvairovės išsaugojimas. Vertingų biologinės įvairovės atžvilgiu teritorijų inventorizacija turėtų padėti patenkinti rinkos poreikį ekologiškai sertifikuotiems („žaliesiems“) miško produktams.

Centrinėje Europoje, taip pat ir Lietuvoje, pavojus išnykti gresia daugeliui miškuose gyvenančių organizmų rūšių, nes nyksta šios joms reikalingos gyvenamosios vietos:

1. Seni ir džiūstantys įvairių rūšių medžiai;
2. Įvairaus stambumo, amžiaus, apšvietimo, skirtingų rūšių medžių medienos liekanos (stovintys nudžiūvę medžiai, virtuoliai, stuobriai ir kt.);
3. Ilgai tam tikroje vietoje išliekantys miško elementai, pavyzdžiui, ilgai toje pačioje vietoje augantys nuolat drėgni šlapieji eglynai.

Saugomos teritorijos užima 11,5% visos Lietuvos teritorijos. Miškai užima 62% nacionalinių parkų ir 48% regioninių parkų teritorijos. Apie 28,6% Lietuvos miškų (I–III kategorijų miškai) saugoma arba juose taikomi tam tikri ūkininkavimo apribojimai. Daugumoje šių miškų leidžiami atrankiniai ir sanitariniai kirtimai, šalinami seni ir džiūstantys medžiai bei stambios medienos liekanos.

Miško vystymosi ypatumai ir kitos priežastys lemia tai, kad ypač svarbios biologinės įvairovės vertybės telkiasi fragmentiškuose, daugeliu atvejų labai nedideliuose miško plotuose, vadinamuosiuose „karštuose taškuose“. Šiuose plotuose, arba buveinėse, biologinė įvairovė yra nepaprastai didelė. Tai Kertinės Miško Buveinės (toliau – KMB), kurios, kaip žinoma, sudaro tik nedidelę dalį visų miškų, tačiau jose telkiasi palyginti daug kraštovaizdyje aptinkamų biologinės įvairovės elementų, ypač retų ar nykstančių rūšių. Žinant, kur yra tokios buveinės, galima didelių išlaidų nereikalaujančiais metodais išsaugoti didelę biologinės įvairovės dalį.

Būtina pabrėžti, kad biologinės įvairovės apsauga kertinėse miško buveinėse neturėtų būti laikoma galutine ir vienintele priemone, reikalinga nykstančiai miškingo kraštovaizdžio biologinei įvairovei išsaugoti.

Visų pirma, įvairių tipų KMB skaičius gali būti nepakankamas užtikrintai apsaugoti biologinės įvairovės elementams, kuriems išlikti būtinos įvairios aukštos kokybės buveinės.

Daugelis specializuotųjų rūšių priklausomos nuo ilgai toje pačioje vietoje išliekančių buveinių; kai kurioms jų yra būtinos tam tikros miško savybės, nesusijusios su pastoviomis konkrečiomis

teritorijomis arba buveinėmis. Daugelį šių rūšių galima išsaugoti adaptuojant tradicinius miško ūkininkavimo metodus, pavyzdžiui, nykstančių rūšių vabalus, kuriems gyventi reikalingos saulės atokaitoje augančios biologiškai senos pušys ir stambios medienos liekanos, būtų galima lengviausiai išsaugoti paliekant šiuos kertinius elementus tradiciniuose plynuosiuose kirtimuose. Tokių organizmų kategorijai taip pat priklauso daugelio rūšių paukščiai, kurie tik iš dalies apsaugomi sukuriant platų KMB tinklą.

Būtina pabrėžti, kad kertinės miško buveinės yra plotai, skirti nykstančiai biologinei įvairovei išsaugoti. Šiame projekte vietoves arba teritorijas su ekologiniame gradiente kintančiu rūšių gausumu (beta-įvairove).

Kertinės miško buveinės – tarsi salos erdvėje, kurioje negali gyventi daugelio specializuotųjų buveinių rūšių organizmai. Siekiant išsaugoti atsinaujinančias šių rūšių populiacijas, ateityje gali tekti suformuoti didesnių ar mažesnių kompensuojančių teritorijų tinklą bei plitimo koridorius arba tarpines plitimo salas tarp kertinių miško buveinių.

Kertinių miško buveinių inventorizacijos tikslas – suteikti informacijos nustatant teritorijų planavimo strategiją ir sprendžiant miškų tvarkymo problemas.

Galima paminėti sritis, kuriose ateityje būtų galima panaudoti kertinių miško buveinių inventorizacijos rezultatus:

- Didelės biologinės įvairovės miškų apsaugos planavimas. Pagrindas kuriant saugomų miškų tinklą;
- Nacionalinių ir regioninių parkų, valstybinių rezervatų ir kitų saugomų teritorijų ribų ir zonavimo tikslinimas bei tvarkymo planų rengimas.
- Kertinių miško buveinių inventorizacija būtina miškų sertifikavimui, siekiant subalansuoto miškų ūkio.
- Projekto rezultatai leidžia pagrįsti poreikį miškų apsaugai ir tolesniam jų atkūrimui, siekiant išsaugoti biologinę įvairovę nacionaliniame lygmenyje.
- Inventorizacija suteikia informacijos apie faunos ir floros turtingą miško buveinių lokalizaciją visiems besidomintiems fiziniams ir juridiniams asmenims.
- Inventorizacija ir jos loginis pagrindas suteikia žinių apie miško ekologijos ir miškų ūkio veiklos tarpusavio ryšius.
- Inventorizacija pagrindžia tolesnį tam tikrų biologinių vertybių monitoringą miškuose.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS IR JŲ APSAUGA

Kertinių miško buveinių svarbą apibrėžia Lietuvos Respublikos biologinės įvairovės apsaugos strategija ir veiksmų planas:

„3.1.2. Miško ekosistemų apsauga

Tiksliam miško biologinės įvairovės apsaugos priemonių nustatymui būtina sudaryti tikslius miško buveinių žemėlapius, taip pat vykdyti specializuotą miškų būklės pokyčių monitoringą“.

Buveinė yra pakankamai homogeniška teritorija, kurioje gyvena specifiniai gyvūnai, grybai ir augalai.

Šiame projekte kertinė miško buveinė apibrėžiama kaip:

„Nepažeistas miško plotas, kuriame šiuo metu didelė tikimybė neatsitiktinai aptikti nykstančių,

pažeidžiamų, retų ar saugotinų buveinių specializuotųjų rūšių“.

Buveinių specializuotosios rūšys dažniausiai įrašytos į Lietuvos raudonąją knygą (saugomos buveinių specializuotosios rūšys). Šiame projekte rūšys, kurios atitinka saugomų rūšių kriterijus, tačiau dėl praktinių priežasčių nėra įtrauktos į Raudonąją knygą (pavyzdžiui, daugelio rūšių grybai ir krūmiškos kerpės), prilyginamos saugomoms. Buveinių specializuotosios rūšys negali ilgą laiką išlikti miškuose, kuriuose vykdoma intensyvi ūkinė veikla. *Didelė tikimybė* jas aptikti yra pakankama išskirti tam tikrą miško plotą kaip kertinę miško buveinę.

Kertinės miško buveinės išskiriamos iš kitų miško buveinių pagal jų biologiškai vertingas savybes, pavyzdžiui: labai senus medžius, gausias stambios medienos liekanas arba pagal tam tikrus miško raidos pobūdžio nulemiamus požymius.

Kertinių miško buveinių plotas nėra ribojamas; *jos tik pažymi, kad tam tikra miško buveinė yra biologiškai vertinga*. Kertinė miško buveinė gali būti tiek pavienis labai stambus medis (pavyzdžiui, ąžuolas), tiek miško sklypas, užimantis daugelį hektarų.

Teritorija, kuri greitai (kelių dešimtmečių bėgyje) turėtų tapti kertine miško buveine, jeigu joje bus ūkininkaujama palaikant esančias biologinės įvairovės vertybes, vadinama *Potencialia kertine miško buveine* (PKMB).

Kas nėra kertinė miško buveinė?

Pasitaiko teritorijų, kuriose aptinkami saugomų rūšių organizmai, tačiau tai nėra buveinių specializuotosios rūšys, jos nepriklauso nuo ypatingų miško savybių ar nuo jo raidos ypatumų, o tik atsitiktinai gyvena toje vietoje. Tokia teritorija neturėtų būti laikoma kertine miško buveine. Tokie atvejai dažni, kai susiduriama su kai kurių saugomų rūšių induočiais augalais arba netoli rūšies arealo ribos esančiomis populiacijomis.

Išskiriant kertines miško buveines, negalima remtis nykstančiomis rūšimis, susijusiomis su miškuose išsibarsčiusiais elementais, tačiau nepriklausomomis nuo konkrečių vientisų teritorijų arba buveinių. Pavyzdžiui, baltnugariams geniams (*Dendrocopus leucotus*) maitintis reikalingas pakankamas džiūstančių ar negyvų lapuočių medžių kiekis jų teritorijos ribose. Lapuočiai nebūtinai turi telktis vienoje vietoje (kertinėje miško buveinėje), bet gali būti išsisklaidę visoje miško teritorijoje. Gyvenantys baltnugariai geniai dažniausiai rodo, kad kai kurie miško sklypai jų gyvenamosios teritorijos ribose pasižymi kertinių miško buveinių savybėmis, bet apskritai paliekant miške pakankamą džiūstančių lapuočių medžių ir negyvos medienos kiekį. Šiai kategorijai priskiriama daugelio rūšių gyvūnai, turintys dideles gyvenamąsias teritorijas.

Ekosistemų stabilumas ir ekologinis pastovumas

Ekosistemų stabilumas ir ekologinis pastovumas gali būti nagrinėjamas tiek laiko, tiek teritorijos atžvilgiu. Vienas iš ekosistemų pastovumo laike pavyzdžių gali būti ekosistemų migracija, nulemta besiplečiančių kontinentinių ledynų. Šiuo atveju klimato sąlygų kaita yra gana lėta, lyginant su rūšių kartų kaita, todėl buveinių specializuotosios rūšys migruoja kartu su savo gyvenamąja aplinka. Pavyzdžiui, šlapiesiems eglynams būdingas toks ekologinis pastovumas laike, nors ledynmečiu jie augo Vidurio Europoje, o tarp ledynmetyje – Šiaurės Europoje. Teritorinis šlapiųjų eglynų pastovumas suprantamas kaip bendrijos stabilumas tiek toje pačioje buveinėje, tiek geografinėje teritorijoje. Kitaip tariant, kertinės miško buveinės erdvinis pastovumas dažniausiai suprantamas kaip ekosistemų

stabilumas tam tikrose buveinėse. Ilgalaikis tam tikros buveinės išlikimas vienoje vietoje užtikrina pastovias gyvenimo sąlygas buveinių specializuotosioms rūšims.

Kertinėms miško buveinėms atpažinti naudojama keletas kertinių kraštovaizdžio ir biologinių elementų bei rūšys indikatorės. Tai, kad teritorijoje aptinkama pavienė rūšis indikatorė, dar nereiškia, kad ši teritorija yra kertinė miško buveinė – tam nustatyti reikalingas kompleksinis keleto veiksnių įvertinimas. Pavyzdžiui, sausuose pušynuose aptinkama tik kelių tinkamų rūšių indikatorių organizmų. Tuo pat metu šiuose miškuose tarpsta daugybė specializuotųjų rūšių, daugiausia vabalų ir grybų. Šiuos organizmus sunku aptikti ir dažnai jie lieka nepastebėti, tiriant netinkamu laiku, todėl daugeliu atvejų tenka pasikliauti kertiniais elementais, kurie rodo, kad teritorija tinkama įsikurti specializuotosioms rūšims.

Kodėl svarbu surasti ir išsaugoti kertines miško buveines?

Kertinės miško buveinės aptinkamos neatsitiktinai: visuomet yra priežasčių, sąlygojančių tai, kad KMB yra įsikūrusi tam tikroje konkrečioje vietovėje. Šios priežastys daugeliu atvejų susijusios su kraštovaizdžio elementais, teritorijos raida, kai kada su specifinėmis gyvenamosios vietos sąlygomis. Dažnai keleto nykstančių rūšių organizmai gali būti paplitę vienoje KMB, tačiau neaptinkami aplinkiniuose miškuose. Kertinė miško buveinė dažniausiai jautriai reaguoja į staigius aplinkos tvarkymo sąlygų pokyčius arba į nutrūkusią veiklą, lėmusią kertinės miško buveinės susiformavimą. Sunaikintai KMB atsistatyti dažniausiai reikia labai daug laiko. Plynas miško kirtimas gali ilgai toje pačioje vietoje augančiame šlapiame eglyne greičiausiai taptų negrįžtamu žingsniu, matuojant subjektyviais žmogaus laiko suvokimo matais. Dėl šių priežasčių KMB ypač svarbios miškų biologinės įvairovės apsaugai. Siekiant išvengti skaudžių klaidų ir išsaugoti biologinę įvairovę ekonomiškai efektyviausiomis priemonėmis, svarbu žinoti, kur yra įsikūrusios kertinės miško buveinės.

PAGRINDINIAI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ TIPAI

- **A. Sausi ir vidutinio drėkinimo spygliuočių ir mišrūs miškai**
  - A.1. Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis
  - A.2. Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis
- **B. Sausi ir vidutinio drėkinimo lapuočių miškai**
  - B.1. Plačialapių miškai
  - B.2. Kiti lapuočių miškai
- **C. Šlapieji miškai**
  - C.1. Šlapieji juodalksnynai ir beržynai
  - C.2. Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis
  - C.3. Pelkiniai pušynai ir beržynai
  - C.4. Šlapieji plačialapių miškai

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU KRAŠTOVAIZDŽIO ELEMENTAIS

- **D. Vandens telkinių pakrančių šlaitai**
  - D.1. Upės šlaitas
  - D.2. Ežero arba šlapynės šlaitas
  - D.3. Upelio šlaitas
- **E. Lėkšti vandens telkinių krantai (užliejami miškai)**
  - E.1. Upės salpa
  - E.2. Upelio salpa
  - E.3. Ežero krantas
- **F. Kitos vandens veikiamos kertinės miško buveinės**
  - F.1. Išdžiūstančio vandens telkinio krantas
  - F.2. Šaltiniuota vieta
  - F.3. Karbonatingos žemapelkės arba drėgnos pievos pakraštys
  - F.4. Bebravietė

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU PAŽAIDOMIS IR MIŠKO SUKCESIJA

- **I. Gaisravietės**
- **J. Medžiais apaugusios naudojamos arba apleistos pievos ir ganyklos**
  - J.1. Seniai užžėlusi medžiai apaugusi pieva arba ganykla
  - J.2. Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla
  - J.3. Tebešienaujama
  - J.4. Tebeganoma medžiais apaugusi ganykla
- **K. Medžiai milžinai**
  - K.1. Pavienis medis milžinas
  - K.2. Medžių milžinų grupė
- **L. Senas parkas**
- **M. Miško sala dirbamuose laukuose**

KMB tvarkymo ir apsaugos priemonės bei apsaugos statusas

KMB tipas	KMB potipis	Tvarkymo/apsaugos priemonės	Reikalingas apsaugos statusas
A	A1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (LP, E)	Pastovus
	A2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
B	B1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	B2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
C	C1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	C2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	C3	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	C4	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
D	D1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	D2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
E	E1	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	E2	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
	E3	Jokių ūkinių priemonių arba atrankiniai kirtimai (E)	Pastovus
F	F1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	F2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	F3	Atrankiniai kirtimai (medžiai, krūmai), ganiava, šienavimas	Pastovus
	F4	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus/laikinas
G		Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
H	H1	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
	H2	Jokių ūkinių priemonių	Pastovus
I		Jokių ūkinių priemonių	Pastovus/laikinas
J	J1	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
	J2	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas, pievų atkūrimas	Pastovus
	J3	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
	J4	Atrankiniai kirtimai (E, LP, krūmai), ganiava, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus
K	K1	Medžių ir krūmų kirtimas 2-5 m atstumu nuo lajos perimetro	Pastovus/laikinas
	K2	Medžių ir krūmų kirtimas 2-5 m atstumu nuo lajos perimetro	Pastovus/laikinas
L		Medžių ir krūmų kirtimas, ganiava, šienavimas arba, parko atkūrimo atveju, tvarkymas pagal parko tvarkymo planą	Pastovus/laikinas
M		Atrankiniai kirtimai, ganiava, šienavimas, mozaikiškumo palaikymas	Pastovus/laikinas

TINKAMIAUSIOS PRIEMONĖS BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS VERTYBĖMS IŠSAUGOTI

(pagal „KMB inventorizavimo metodiką“, 2002)

PAGRINDINIAI KERTINIŲ MIŠKO BUVEINIŲ TIPAI

A. SAUSI IR VIDUTINIO DRĖKINIMO SPYGLIUOČIŲ IR MIŠRŪS MIŠKAI

A.1. Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis

Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su eglėmis, geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių. Tuo atveju, kai pusiau natūralūs eglynai vystosi į pirmykščius miškus, galima iškirsti dalį jaunesnių beržų, siekiant suformuoti retmes. Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su lapuočiais, ir yra pavojus, kad eglių įsigalėjimas pradės neigiamai veikti šias vertybes, geriausia būtų iškirsti dalį eglių pomiškio ir/arba jaunesnių medžių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas lapuočiams.

A.2. Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis

Geriausias tvarkymo metodas – jokios ūkinės veiklos. Miškuose, kuriuose dauguma biologinės įvairovės vertybių susijusios su pušimis ir/arba lapuočiais medžiais, ir yra pavojus, kad eglių įsigalėjimas pradės kenkti šioms vertybėms, geriausia būtų iškirsti dalį eglių, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas pušims ir lapuočiams. Kai kurios pažaidos (pavyzdžiui, gaisrai) biologinėms vertybėms nekenkia. Kai kada gali būti reikalingi valdomi miško gaisrai. Sausuoliai ir medienos nuokritos turi būti paliekami buveinėje.

B. SAUSI IR VIDUTINIO DRĖKINIMO LAPUOČIŲ MIŠKAI

B.1. Plačialapių miškai

B.2. Kiti lapuočių miškai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių, Tuo atveju, kai miškai kilę iš senovinio kultūrinio kraštovaizdžio, juose dažnai plinta eglės. Jeigu tai kelia pavojų su plačialapiais medžiais susijusioms biologinės įvairovės vertybėms, egles reikėtų iškirsti. Džiūstantys medžiai arba medienos liekanos neturėtų būti šalinamos, nebent tai reikalinga gyvulių ganymui.

C. ŠLAPIEJI MIŠKAI

C.1. Šlapieji juodalksnynai ir beržynai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo metodas – jokių ūkinių priemonių. Siekiant išlaikyti šiose KMB drėgną mikroklimatą, būtina palikti 20–40 m apsauginę juostą, jeigu šalia plynai kertamas miškas. Jeigu prieš kurį laiką nusausintose buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų esančioms biologinėms vertybėms, geriausia būtų dalį eglių iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių. Kertinių miško buveinių sausinimas pražūtingas jų biologinės įvairovės vertybėms.

C.2. Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Jeigu šalia yra plynai kertamas miškas, reikėtų palikti 20–40 m apsaugos juostą, siekiant išlaikyti šiose KMB drėgną mikroklimatą. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių. Kertinių miško buveinių sausinimas pražūtingas jų biologinės įvairovės vertybėms.

C.3. Pelkiniai pušynai ir beržynai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Čia gana dažnai pasireiškia natūralūs pažeidžiantys veiksniai (gaisrai); jie šio tipo kertinėms miško buveinėms grėsmės nekelia. Kai kada tvarkant buveines gali būti reikalingi kontroliuojami miško gaisrai. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių;

C.4. Šlapieji plačialapių miškai

Daugeliu atvejų geriausias tvarkymo būdas – jokių ūkinių priemonių. Siekiant išlaikyti šiose kertinėse miško buveinėse drėgną mikroklimatą, būtina palikti 20–40 m apsaugos juostą, jeigu šalia plynai kertamas miškas. Jeigu dėl ankstesnio nusausinimo buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų esančioms biologinėms vertybėms, geriausia būtų žiemą dalį eglių iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad tvarkomos priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Džiūstantys medžiai ir medienos liekanos neturėtų būti pašalinamos iš buveinių.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU KRAŠTOVAIZDŽIO ELEMENTAIS

D. VANDENS TELKINIŲ PAKRANČIŲ ŠLAITAI

D.1. Upės šlaitas

D.2. Ežero arba šlapynės šlaitas

D.3. Upelio šlaitas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

E. LĖKŠTI VANDENS TELKINIŲ KRANTAI (UŽLIEJAMI MIŠKAI)

E.1. Upės salpa

E.2. Upelio salpa

E.3. Ežero krantas

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Sausinimas arba tėkmės reguliavimas neigiamai veikia ekosistemą. Jei dėl hidrologinio režimo reguliavimo buveinėse plinta eglės, ir tai kelia pavojų biologinės įvairovės vertybėms, geriausia būtų egles iškirsti. Šiuo atveju buveinėse turi būti nedaug su eglėmis susijusių biologinės įvairovės vertybių; taip pat būtina įsitikinti, kad taikomos tvarkymo priemonės ateityje bus palankios esančioms vertybėms. Be to, išlieka pavojus pažeisti kitų rūšių medžius ir dirvožemį. Nuolat čia augusių rūšių medžiai gali išlikti netgi nusausintose buveinėse, jeigu šio veiksnio poveikis nėra didelis, tačiau rūšių santykis gali pakisti. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink kertinę miško buveinę turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, bent jau pietinėje plyno kirtimo pusėje.

F. KITOS VANDENS VEIKIAMOS KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS

F.1. Išdžiūstančio vandens telkinio krantas

F.2. Šaltiniuota vieta

Palankiausias tvarkymo būdas – jokios ūkinės veiklos. Siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą, aplink šio tipo kertines miško buveines turėtų būti paliekama 20–40 m apsaugos zona, jeigu šalia vykdomi plyni kirtimai. Netgi už kelių kilometrų nuo šaltiniuotos vietovės vykdoma sausinamoji melioracija gali būti pražūtinga biologinėms vertybėms. Jeigu šaltiniuota vieta vaizdinga arba yra kitaip naudojama, būtina įrengti medinį lieptelį, siekiant išvengti dirvožemio suardymo.

F.3. Karbonatingos žemapelkės arba drėgnos pievos pakraštys

Jeigu medžiai ir krūmai pradeda gožti buveines, juos galima pasirinktinai praretinti. Kad šlapiose karbonatingose pievose neįsiveistų krūmai, joms reikalingas vidutinio intensyvumo ganymas, taip pat labai padedantis atsigauti konkurencijai neatsparioms rūšims. Sausinimas pražūtingas šių buveinių biologinei įvairovei, todėl draudžiamas. Jeigu šalia vykdomi plynieji miško kirtimai – turėtų būti paliekama bent 20 m pločio apsaugos zona, siekiant išvengti hidrologinio režimo sutrikdymo.

F.4. Bebravietė

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Bebrų užtvankos šiose KMB neturėtų būti ardomos.

G. NEDIDELĖS SALOS IR PUSIASALIAI VANDENS TELKINIUOSE BEI ŠLAPŽEMĖSE

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios veiklos. Šiose buveinėse nuolat pasireiškia gamtiniai pažeidžiantys veiksniai (gaisrai, vėjavartos ir kt.), gausu pereinamųjų zonų tarp skirtingų ekosistemų, todėl siekiant išsaugoti biologinę įvairovę, šių veiksnių įtaka turi išlikti nepakitusi.

H. STATŪS ŠLAITAI

H.1. Šlaitas

H.2. Raguva

Geriausias tvarkymo būdas – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Jeigu šiaurės ekspozicijos šlaito papėdėje plynai kertamas miškas, siekiant išlaikyti drėgną mikroklimatą aplink KMB turėtų būti paliekama 20–40 m pločio apsaugos zona.

KERTINĖS MIŠKO BUVEINĖS, SUSIJUSIOS SU PAŽAIDOMISIR MIŠKO SUKCESIJA

I. GAISRAVIETĖ

Tinkamiausia priemonė – nevykdyti jokios ūkinės veiklos. Bent iš dalies reikia leisti miškui atželti natūraliai, negalima šalinti džiūstančių medžių ar medžių liekanų. Kai kuriais atvejais šio tipo KMB gali natūraliai išnykti, galutinai suirus apdegusių medžių liekanoms.

J. MEDŽIAIS APAUGUSIOS NAUDOJAMOS ARBA APLEISTOS PIEVOS IR GANYKLOS

J.1. Seniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla

J.2. Neseniai užžėlusi medžiais apaugusi pieva arba ganykla

J.3. Tebešienaujama medžiais apaugusi pieva

J.4. Tebeganoma medžiais apaugusi ganykla

Kadangi šios KMB kilusios iš buvusio žemės ūkio kraštovaizdžio, joms išlaikyti paprastai reikalinga ūkinė veikla. Norint išlaikyti šių KMB bioįvairovę reikia:

- šalinti plintančias eglės ir kai kuriuose lapuočius medžius;
- išlaikyti esamą medžių ir krūmų mozaiką; palaikyti neužžėlusias atviras vietas ir medžiais apaugusių pievų pakraščius;
- išsaugoti senus medžius ir senus krūmus;
- nešalinti iš buveinių džiūstančių medžių ir medžių liekanų;
- išlaikyti ganiavą ir šienavimą, kurie teigiamai veikia bioįvairovės išsaugojimą. Jei tebėra išlikusios rūšys, rodančios ilgą žolių dangos pastovumą, reikėtų įvertinti mišku apaugusios pievos atstatymo galimybes;
- atstatant pievą, nevartoti trąšų ir pesticidų.

K. MEDŽIAI MILŽINAI

K.1. Pavienis medis milžinas

K.2. Medžių milžinų grupė

Pavienis medis milžinas dažnai būna išaugęs atviroje vietoje, ir tiek pats medis, tiek ant jo gyvenančios specializuotosios rūšys reikalauja saulės atokaitos. Norint išsaugoti biologinę įvairovę, reikia aplink iškirsti kitus medžius ir krūmus, paliekant bent 2 m pločio tarpą nuo toliausiai iš medžio lajos išsišovusių šakų iki arčiausiai stovinčio medžio. Jei medžiai milžinai pradėjo augti tankiame miške, jį supančios aplinkos nereikėtų keisti. Netgi nuo žemės nereikėtų rinkti nukritusių šakų, išskyrus atvejus, kai medis auga prie kelio ar kai jos trukdo žemėnaudai. Tai netaikytina, jei pavieniai biologiškai seni medžiai auga tankiuose medynuose, kuriuose dominuoja eglė. Tokiuose medynuose būtina šalinti aplink ąžuolus augančias egles. Tai padės prailginti medžių gyvavimo trukmę.

L. SENAS PARKAS

Kadangi šio tipo buveinės sukurtos žmogaus, reikalingas šioks toks ūkinis įsikišimas. Senus medžius su plačiomis lajomis reikia saugoti nuo jaunų juos gožiančių medžių. Galimas saikingas ganymas ir šienavimas. Priešingai negu kitaip tvarkomuose parkuose, šio tipo buveinėse turi būti paliekama visa negyva mediena.

M. MIŠKO SALA DIRBAMUOSE LAUKUOSE

Tai dažniausiai išsibarstę nedideli miškeliai, kuriuose vyrauja įvairių rūšių medžiai, dažniausiai beržai arba pušys. Daugeliui tokių miškų būdingas pamiškės efektas, sukuriantis papildomas ekologines nišas įvairiems organizmams, daugiausiai vabzdžiams ir paukščiams. Šiuose miškuose dažnai buvo ar tebeganoma, taip pat pasirinktinai kertami medžiai. Kai kada šiose buveinėse nebuvo vykdoma jokia ūkinė veikla, todėl jose gali išlikti biologinės įvairovės vertybių, susijusių su senais medžiais, negyva mediena arba pamiškėmis.

8 PRIEDAS

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių saugomų kertinių ir potencialių kertinių miško buveinių žiniaraštis valstybinės reikšmės miškuose

Eil. Nr.	KMB / PKMB numeris	KMB / PKMB pavadinimas	KMB / PKMB kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
Krosnos girininkija						
1	542201	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	190	1	2,6
					2	0,4
					4	1,6
					10	0,2
					13	6,7
2	542202	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	190	3	1,0
					9	2,0
3	542203	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	190	12	2,2
					26	1,6
					28	2,6
4	542301	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	88	12	0,9
					13	0,2
					14	0,3
					18	0,4
					1	1,4
					2	0,2
5	542302*	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	89	4	1,7
6	542303	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	89	7	0,8
					8	2,0
					9	1,0
					10	0,2
					14	0,4
					15	0,5
					23 d.	0,4
					24	1,4
					25	0,2
7	542304	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	89	23 d.	0,1
8	542501*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	17	4	5,9
				19	1	9,5
					2	0,9
9	552401	Plačialapių miškai	B1	99	1	2,7
					2	1,0
					3	0,6
					4	0,9
					5	0,9
					8	1,2
					9	2,4
					10	0,4
					14	1,1
					15	9,8
					16	1,5
					19	4,6
					33	0,4
10	552402*	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	99	7	4,0
11	562201	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	230	27	0,2
				231	39	1,8
12	562202	Plačialapių miškai	B1	233	14	3,6
13	562301	Plačialapių miškai	B1	113	13	1,1
					14	0,4
					19	0,4
					20	2,2
					21	0,4
					22	0,9
					30	0,4
					31	0,4
					32	0,6
					35	1,9
					36	0,7
				115	5	2,2
					6	0,3

Eil. Nr.	KMB / PKMB numeris	KMB / PKMB pavadinimas	KMB / PKMB kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
14	562302	Plačialapių miškai	B1	113	18	0,8
					27	0,4
					28	0,2
				115	1	1,8
					2	0,1
				116	7	2,2
					8	0,9
					9	3,1
					10	0,9
					15	0,4
15	572201	Plačialapių miškai	B1	121	16	2,2
16	572202	Plačialapių miškai	B1	121	18	3,6
17	572203	Medžių milžinų grupė	K2	127	25	0,7
					26	0,6
				128	1	4,7
					2	1,0
18	572204	Kiti lapuočių miškai	B2	127	13	0,7
					14	0,5
					15	0,2
19	572301	Plačialapių miškai	B1	116	19	0,5
					20	0,3
					24	0,7
					25	0,9
					26	0,6
					27	2,1
Iš viso:			**19**			**128,4**
Kapčiamiesčio girininkija						
1	531501	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	235	3	0,6
2	531502	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	235	1	0,4
3	531601	Medžių milžinų grupė	K2	204	10 d.	0,5
4	531701	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	129	18	1,3
5	531704	Ežero krantas	E3	146	4	0,5
					5	1,6
6	531705	Ežero arba šlapynės šlaitas	D2	146	6	1,2
					8	1,0
					9	1,9
					15	0,8
					17	2,2
7	551802	Kiti lapuočių miškai	B2	41	5	1,8
Iš viso:			**7**			**13,8**
Leipalingio girininkija						
1	561601	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	360	28	0,6
2	571614	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	357	4	2,1
3	571615	Ežero arba šlapynės šlaitas	D2	357	18	10,6
4	571701	Upelio šlaitas	D3	327	10	1,1
5	572002	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	34	6 d.	0,5
					7	1,5
6	572003	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	34	5	0,6
					6 d.	0,9
7	572004	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	34	3	1,5
8	581901	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	228	6	1,1
					7	3,3
9	581902	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	224	18	0,3
10	581903	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	213	44	2,1
11	581904	Pavienis medis milžinas	K1	213	41	0,1
12	582001	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	121	24	0,6
				122	8	0,8
13	582002	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	110	24	0,1
				122	5	0,2
14	582003	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	121	19	0,2
15	582004	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	119	45	2,4

Eil. Nr.	KMB / PKMB numeris	KMB / PKMB pavadinimas	KMB / PKMB kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
16	582005	Ežero arba šlapynės šlaitas	D2	119	15	2,8
17	582006	Ežero arba šlapynės šlaitas	D2	119	9	2,3
18	592101	Šlapieji plačialapių miškai	C4	66	23	0,9
Iš viso:			**18**			**36,6**
Merkinės girininkija						
1	602001*	Upės šlaitas	D1	140	18	0,8
					28	0,5
2	602002	Upės šlaitas	D1	142	1	0,8
					3	2,1
					4	6,0
					5	1,8
3	602003	Upės šlaitas	D1	143	1	1,0
					2	1,6
					3	0,3
					4	1,2
					6	1,0
					7	0,5
					8	1,9
					9	2,7
					10	0,7
4	612001	Šlaitas	H1	81	5	0,1
					6	0,2
5	612002	Upės šlaitas	D1	86	24	3,4
6	612003	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	80	23	2,1
7	612004	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	155	1	1,4
					2	0,5
					3	1,0
8	612005	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	152	3	1,5
					5	3,3
					6	2,4
					11	3,0
9	612006*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	152	10	4,6
					15	6,1
					18	12,6
					19	7,4
					20	3,5
					21	2,2
					22	0,6
					23	1,1
					27	0,9
10	612102*	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	12	41	2,0
11	612103	Kiti lapuočių miškai	B2	12	31	0,5
					43	1,4
12	612107*	Plačialapių miškai	B1	12	37	0,8
13	612201	Kiti lapuočių miškai	B2	1	10	4,9
					11	1,2
					12	0,4
14	612202*	Kiti lapuočių miškai	B2	1	25 d.	3,7
					26	0,2
					27 d.	0,1
15	612203*	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	2	19	0,3
					20	0,2
					21	0,3
					22	0,7
					23	1,0
16	612204*	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	3	20	0,7
17	612213*	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	1	18	2,5
18	621806	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	345	34	0,3
					37	0,2
					38	0,5
					39	0,1

Eil. Nr.	KMB / PKMB numeris	KMB / PKMB pavadinimas	KMB / PKMB kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
					42	0,4
					43	0,2
19	621807*	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	312	16	1,6
20	621809	Kiti lapuočių miškai	B2	337	12	2,3
					13	0,7
					14	2,1
21	622103	Plačialapių miškai	B1	28	40	3,6
					43	0,9
22	622107	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	29	29	6,0
					30	0,2
					31	0,3
					32	0,9
					33	0,2
					34	0,3
					35	0,5
					36	0,2
					37	0,2
					41	0,1
					42	0,5
23	622111	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	20	30	0,2
24	632001	Plačialapių miškai	B1	195	23	0,3
					24	2,7
					25	1,5
					28	0,1
Iš viso:			**24**			**128,8**
Ančios girininkija						
1	551501	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	117	33	1,4
					34	0,8
				118	29	2,4
					31	1,5
					32	1,9
					33	0,6
2	551502	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	116	20 d.	0,5
					22	0,5
3	551505	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	119	36	3,8
4	551506	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	119	33	0,7
5	551508	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	116	18	2,4
6	561502	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	124	18	0,6
7	561503	Bebravietė	F4	123	17	1,8
					18	0,4
					20	1,5
					41	1,2
					42	1,0
8	561504	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	122	10	0,3
9	561505	Pavienis medis milžinas	K1	106	6 d.	0,1
10	571601	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	69	17	0,6
11	571602	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	69	24	0,7
12	571603	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	70	6	1,1
					7	0,5
13	571604	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	72	1	0,3
					2	2,3
14	571605	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	35	40	1,0
15	571606	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	35	51	0,4
					52	0,6
16	571607	Medžių milžinų grupė	K2	42	4	0,2
17	571608	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	49	16	0,5
					17	0,1
					18	0,5
					33	0,7
18	571609	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	49	34	0,9
					35	0,6

Eil. Nr.	KMB / PKMB numeris	KMB / PKMB pavadinimas	KMB / PKMB kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
19	571610	Upės šlaitas	D1	70	1	1,0
					4	1,8
20	571611	Upės šlaitas	D1	71	1	2,9
21	571612	Upės šlaitas	D1	75	1	2,0
22	581501	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	51	4	0,3
					5	0,6
					6	0,9
					7	0,2
					10	0,2
				54	1	0,8
					3	0,2
					4	0,1
					15	0,6
23	581502	Kiti lapuočių miškai	B2	50	13	0,2
24	581701	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	4	17	0,6
					22	0,6
					24	0,5
Iš viso:			**24**			**47,9**
Grūto girininkija						
1	591503	Šlaitas	H1	217	12	1,8
2	591702	Upės šlaitas	D1	40	53	0,3
				49	19	0,5
					22	0,5
3	601601	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	165	11	0,5
					21	0,1
					23	0,6
4	601602	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	198	6	2,0
					7	0,5
5	601603	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	199	5	1,0
					6	0,4
6	601604*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	165	8	2,2
					10	1,8
					22	0,4
7	601605	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	166	9	0,2
					10	2,0
					12	0,1
					13	1,2
8	601606	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	166	8	4,1
9	601702	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	103	15	1,2
					16	0,3
					17	0,6
				115	4	1,1
					5	0,8
10	611602	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	166	15	1,6
11	611603	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	167	1	1,8
					2	1,0
					11	0,2
12	611604	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	167	3	6,0
					4	0,2
13	611611	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	196	1	1,3
					2	1,4
14	611624	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	228	5	1,5
15	611625	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	228	25	1,8
					26	0,8
					27	4,4
					28	0,4
					3	2,4
					5	0,7
Iš viso:			**15**			**49,7**

Eil. Nr.	KMB / PKMB numeris	KMB / PKMB pavadinimas	KMB / PKMB kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
Latežerio girininkija						
1	611605	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	148	7	0,6
					8	0,3
					12	2,2
2	611606	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	148	16	0,3
					17	2,4
					18	0,6
					20	1,2
					21	1,2
					22	0,9
					35	0,1
					36	0,1
3	611607*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	162	1	0,4
					2	1,5
4	611608	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	165	10	2,8
					18	1,7
					19	8,0
5	611609*	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	165	23	1,6
					29	1,4
6	611610	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	166	8	1,0
					9	3,8
					13	1,9
7	611612*	Ežero krantas	E3	177	7	1,2
8	611613	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	179	26	1,0
9	611614	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	180	28	0,5
					34	9,8
					36	0,3
					38	1,3
					43	0,2
10	611617	Upelio šlaitas	D3	192	8	0,3
11	611619*	Upelio šlaitas	D3	193	10	1,2
					12	0,2
12	611620	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	194	17	1,7
					18	1,1
					19	0,8
					35	0,1
13	611623	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	200	2	1,8
					11	1,4
14	611626	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	213	24	2,1
15	611627*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	131	14	0,5
16	611629	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	195	12	1,1
					13	0,7
17	611631	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	149	16	4,5
					17	0,3
					18	0,4
					19	1,4
18	611632	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	149	30	3,0
19	611633	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	149	28	1,5
					43	1,6
					54	0,1
20	611634	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	149	52	0,4
21	611635	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	150	39	2,4
					40	0,2
22	611636	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	150	48	0,3
					49	1,0
					50	1,6
23	611637	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	150	47	1,5
				151	30	2,6
					31	1,0
					32	0,8
					41	0,5

Eil. Nr.	KMB / PKMB numeris	KMB / PKMB pavadinimas	KMB / PKMB kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
24	611702*	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	87	31	1,4
25	611704*	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	115	12	5,6
					13	0,6
26	611707	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	150	3	1,0
					4	6,2
					5	0,6
					7	1,1
27	611708	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	151	15	1,3
					18	1,2
28	621601	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	166	6	2,4
					11	9,6
					12	2,1
					16	2,6
29	621602*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	166	15	0,9
30	621603	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	167	1	12,8
					8	4,6
					9	4,8
31	621605	Šaltiniuota vieta	F2	196	11	1,3
					12	4,7
					14	0,6
					15	0,9
					16	0,3
					17	1,2
					20	0,3
32	621606	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	196	3	1,5
33	621607	Upelio šlaitas	D3	195	14	1,4
					15	0,7
					16	0,4
				196	9	0,9
					10	2,8
					34	0,1
34	621611	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	151	38	4,1
					39	0,5
				152	28	0,6
35	621701*	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	120	33	0,5
36	621702	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	121	20	0,3
					21	0,8
					22	1,2
					23	0,9
37	621703	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	136	5	2,1
38	621704*	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	136	41	0,3
39	621705	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	151	6	1,6
					7	1,0
					9	1,3
					42	0,2
40	621706	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	151	28	2,5
				152	25	3,9
41	621707	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	152	5	1,6
					6	2,6
42	621708	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	152	13	0,4
					14	1,2
					15	0,5
					16	0,3
					18	1,6
43	621709	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	152	30	6,6
44	621711*	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	153	20	1,3
45	621712*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	91	25	0,2
46	621713*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	92	20	0,4
47	621714	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	122	5	4,4
					6	0,2

Eil. Nr.	KMB / PKMB numeris	KMB / PKMB pavadinimas	KMB / PKMB kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
48	621715	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	138	5	4,0
					6	1,1
					15	3,7
49	621716	Senas parkas	L	138	44	2,5
50	631701*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	64	6	1,8
Iš viso:			**50**			**218,5**
Musteikos girininkija						
1	631801*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	13	29	1,7
2	631802	Šlaitas	H1	13	4	0,2
					5	1,7
					6	0,2
					17	0,7
3	631803	Šaltiniuota vieta	F2	26	38	2,0
4	631804	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	20	9	0,1
					10	0,2
					19	0,3
					20	1,5
					21	0,7
					22	0,3
					25	0,3
					34	0,5
					35	0,6
					36	1,3
5	631805	Kiti lapuočių miškai	B2	20	17	0,4
					18	0,7
6	631806	Upelio salpa	E2	1	36	0,2
					37	0,3
					59	0,9
					60	1,2
					61	0,1
					62	0,2
					69	0,1
7	641401	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	163	8	0,3
					16	0,5
					17	0,6
					18	1,0
					36	0,2
8	641402	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	164	5	2,0
9	641502	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	140	30	3,2
10	641503	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	149	9	0,6
					10	0,7
11	641504	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	149	21	3,0
12	641505*	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	158	4	1,1
13	641506	Medžių milžinų grupė	K2	129	26 d.	0,1
14	641507	Pavienis medis milžinas	K1	129	44 d.	0,1
15	641508	Pavienis medis milžinas	K1	129	51 d.	0,1
16	641509	Šlapieji plačialapių miškai	C4	129	53	1,1
					54	0,8
					56	0,6
17	641511	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	122	2	0,6
					23	0,4
					24	0,1
					26	0,1
18	641512*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	130	4	2,9
					7	1,6
19	641513	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	137	22	0,7
20	641514	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	156	30	4,9
21	641602	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	97	31	1,6
					32	0,8
					37	0,4
					39	0,2

Eil. Nr.	KMB / PKMB numeris	KMB / PKMB pavadinimas	KMB / PKMB kodas	Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Plotas, ha
22	651401	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	175	59	0,8
23	651501*	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	114	34	1,5
					35	2,2
				126	2	1,0
24	651502	Eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	A1	115	50	0,9
					51	0,5
25	651503*	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	144	1	16,5
26	651504	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	144	12	2,2
27	651505	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	144	13	2,0
28	651506	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	153	21	1,0
29	651507	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	167	20	4,2
					21	0,4
					22	8,5
					35	1,9
30	651508	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	175	26	1,7
31	651509	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	126	41	8,2
					42	0,8
					43	0,3
					44	0,1
					52	6,2
32	651601*	Pelkiniai pušynai ir beržynai	C3	91	41	2,0
33	651602	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	105	3	2,2
34	651603	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	105	19	0,8
					21	1,1
					27	1,4
35	651604*	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	115	3	1,2
					29	1,6
					30	0,4
					38	3,8
					39	0,7
36	651605*	Šlapieji juodalksnynai ir beržynai	C1	115	46	2,5
					52	2,4
					54	2,2
					55	0,9
					56	0,5
					58	0,3
					59	0,4
					60	0,6
					62	0,6
37	651606*	Šlapieji eglynai ir mišrūs miškai su eglėmis	C2	115	64	1,6
					65	0,7
38	651607*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	115	20	1,4
					22	2,2
					23	0,1
					36	0,7
39	651608	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	90	28	0,7
40	651609*	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis	A2	90	42	0,5
Iš viso:			**40**			**141,1**
IŠ VISO: **KMB** **PKMB**			**197** **159** **38**			**764,8** **607,2** **157,6**

** - pažymėtos potencialios kertinės miško buveinės (PKMB)*

9 PRIEDAS

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje numatytų gamtotvarkos priemonių tvarkymo plotų lokalizacija

BESTRAIGIŠKIŲ KAIMO APYLINKIŲ GAMTOTVARKOS PLANE
NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:5 000

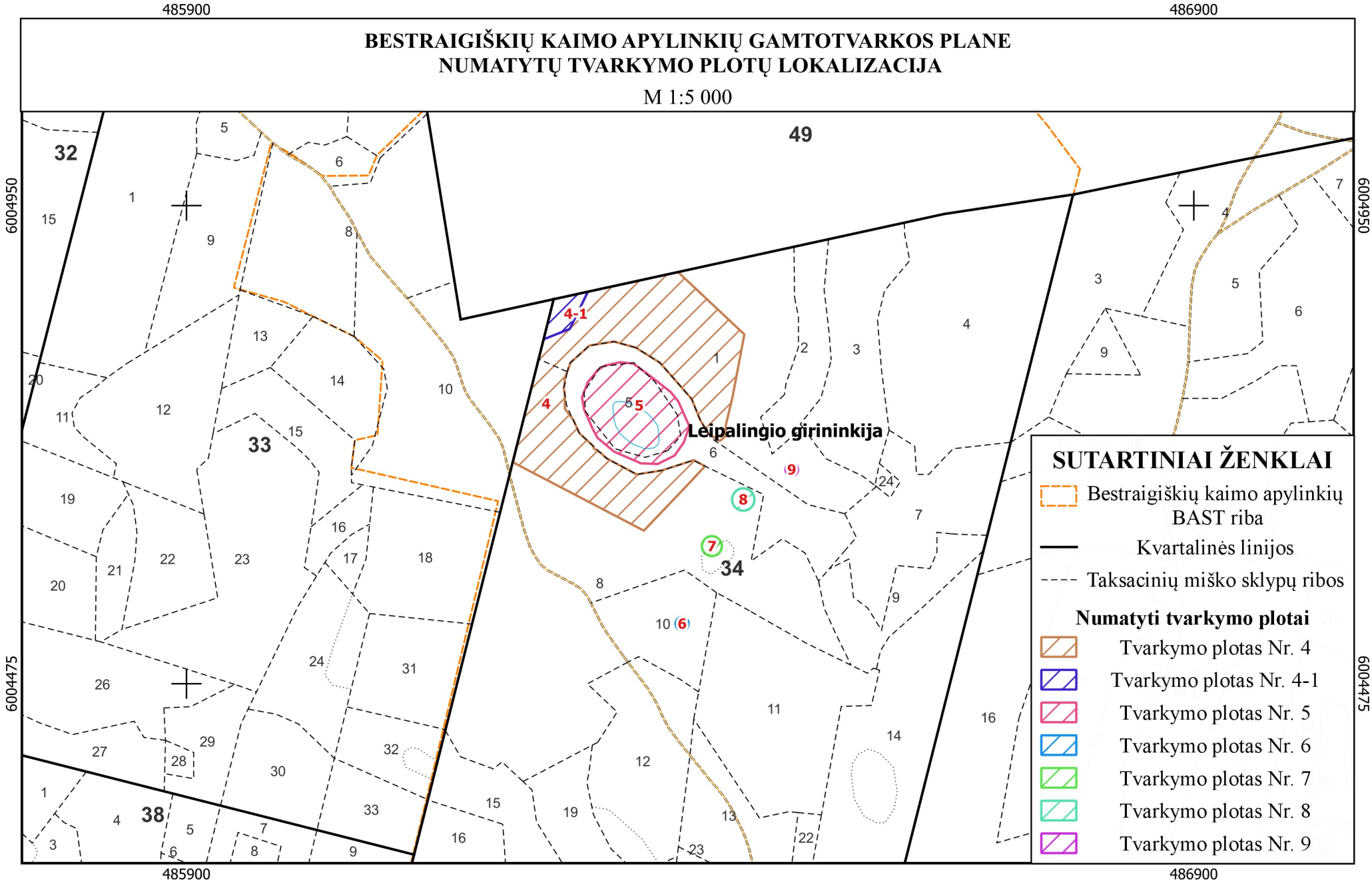

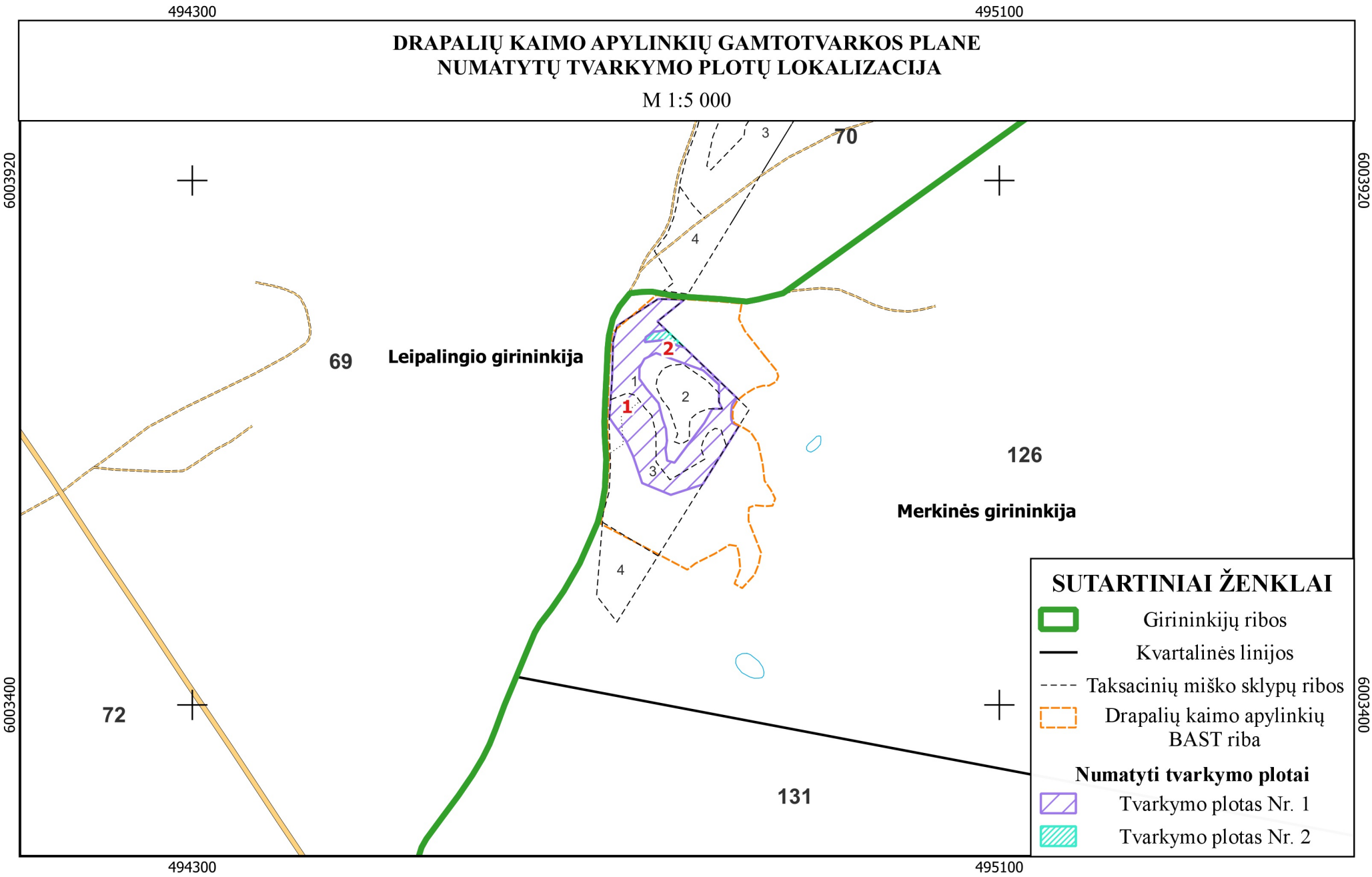
494300
495100
DRAPALIŲ KAIMO APYLINKIŲ GAMTOTVARKOS PLANE
NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA
M 1:5 000
6003920
6003400
70
69
Leipalingio girininkija
126
Merkinės girininkija
72
131
1
2
3
4
SUTARTINIAI ŽENKLAI
Girininkijų ribos
Kvartalinės linijos
Taksacinių miško sklypų ribos
Drapalių kaimo apylinkių BAST riba
Numatyti tvarkymo plotai
Tvarkymo plotas Nr. 1
Tvarkymo plotas Nr. 2

NETIESŲ HIDROGRAFINIO DRAUSTINIO GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:10 000

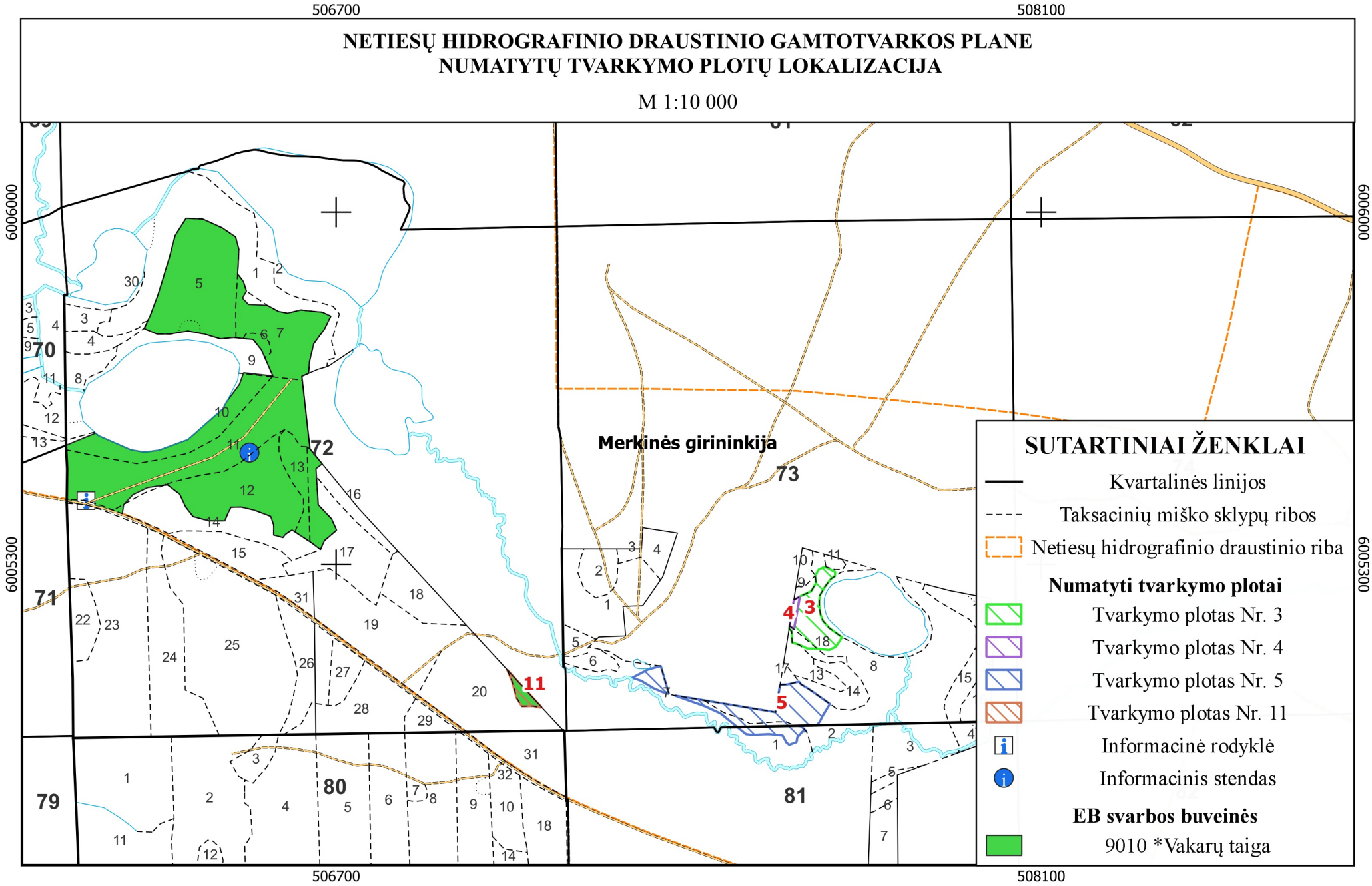

Musteikos miško gamtotvarkos plane numatytų tvarkymo plotų lokalizacija

MUSTEIKOS MIŠKO GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:15 000

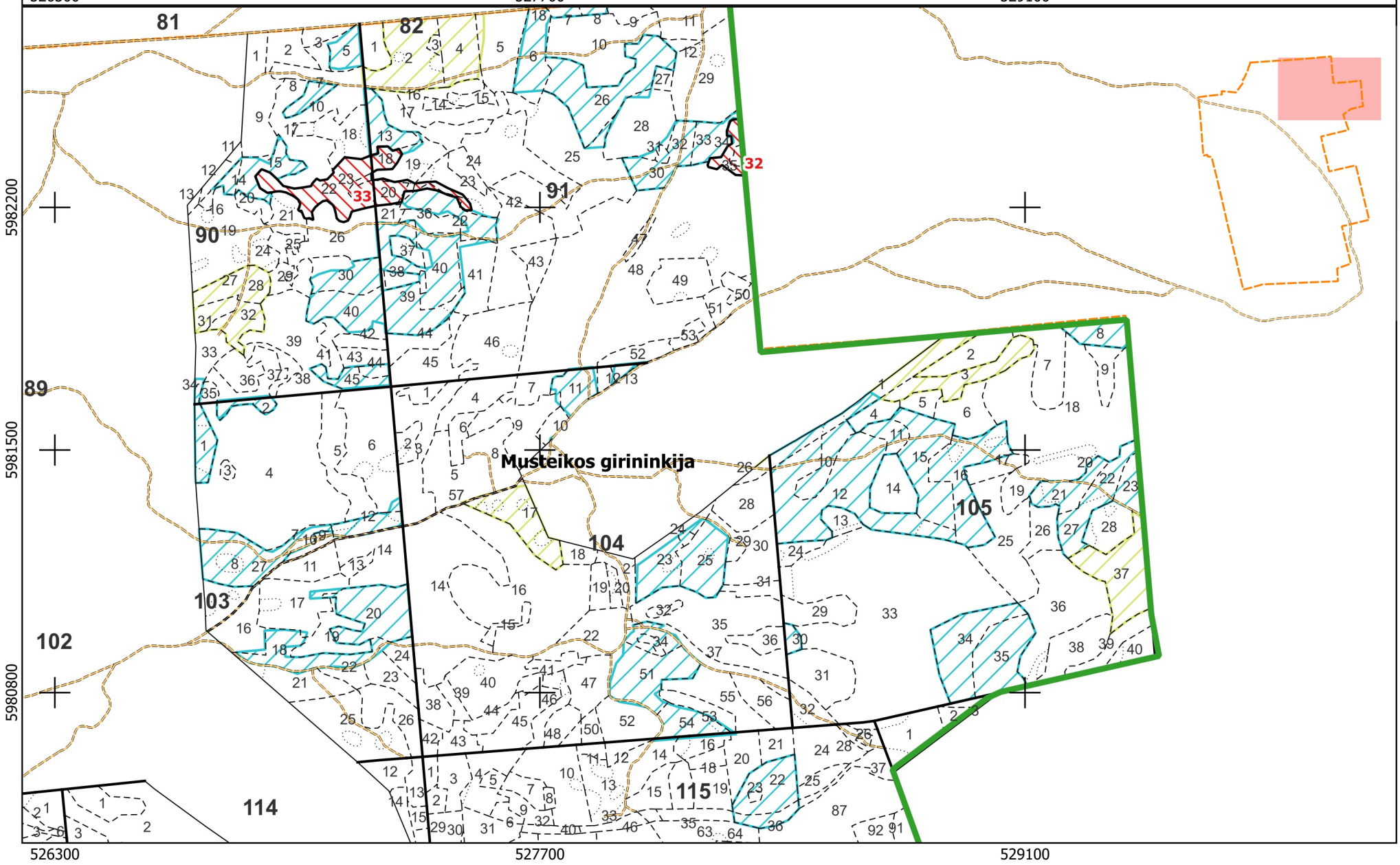

MUSTEIKOS MIŠKO GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:15 000

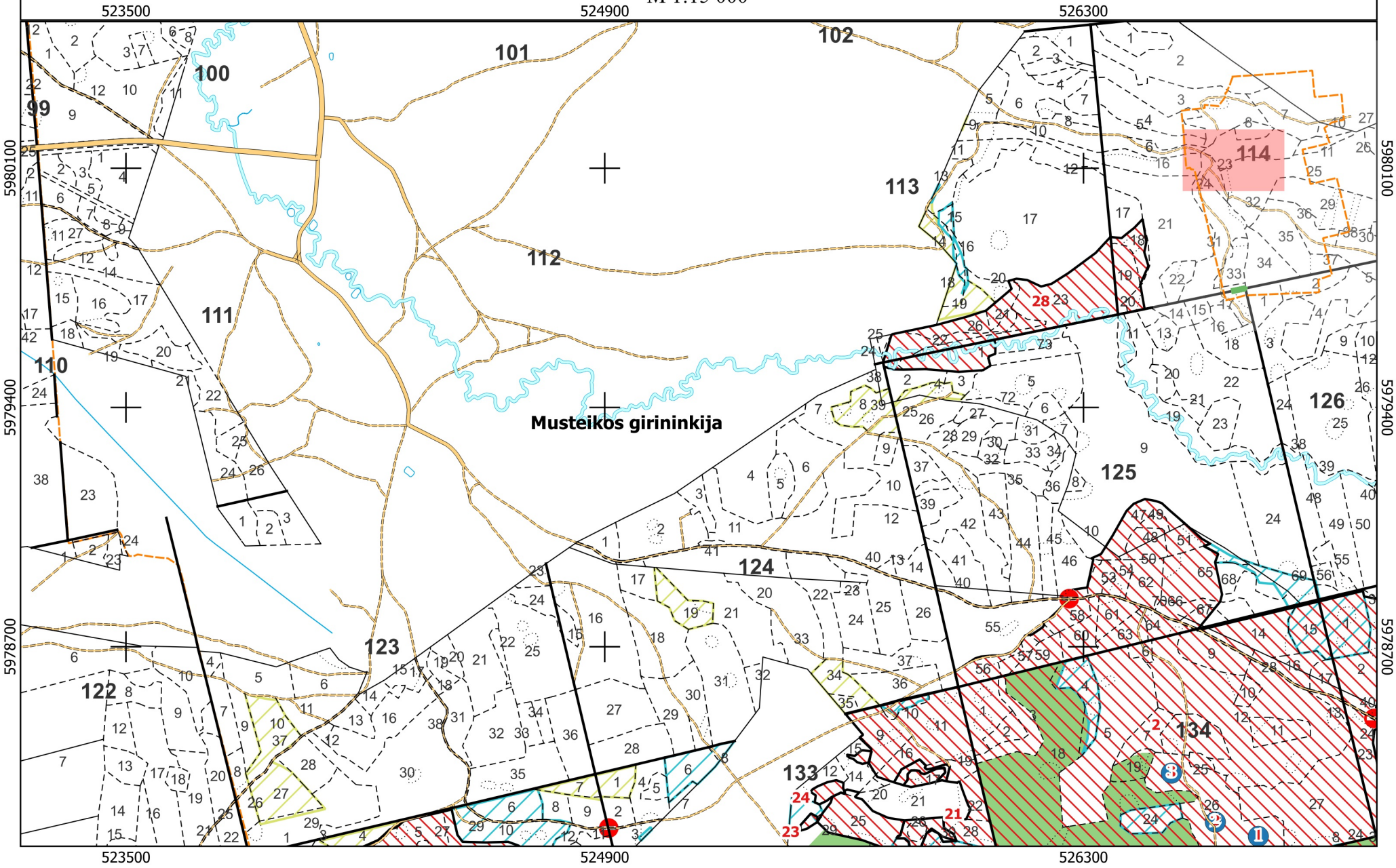

MUSTEIKOS MIŠKO GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:15 000

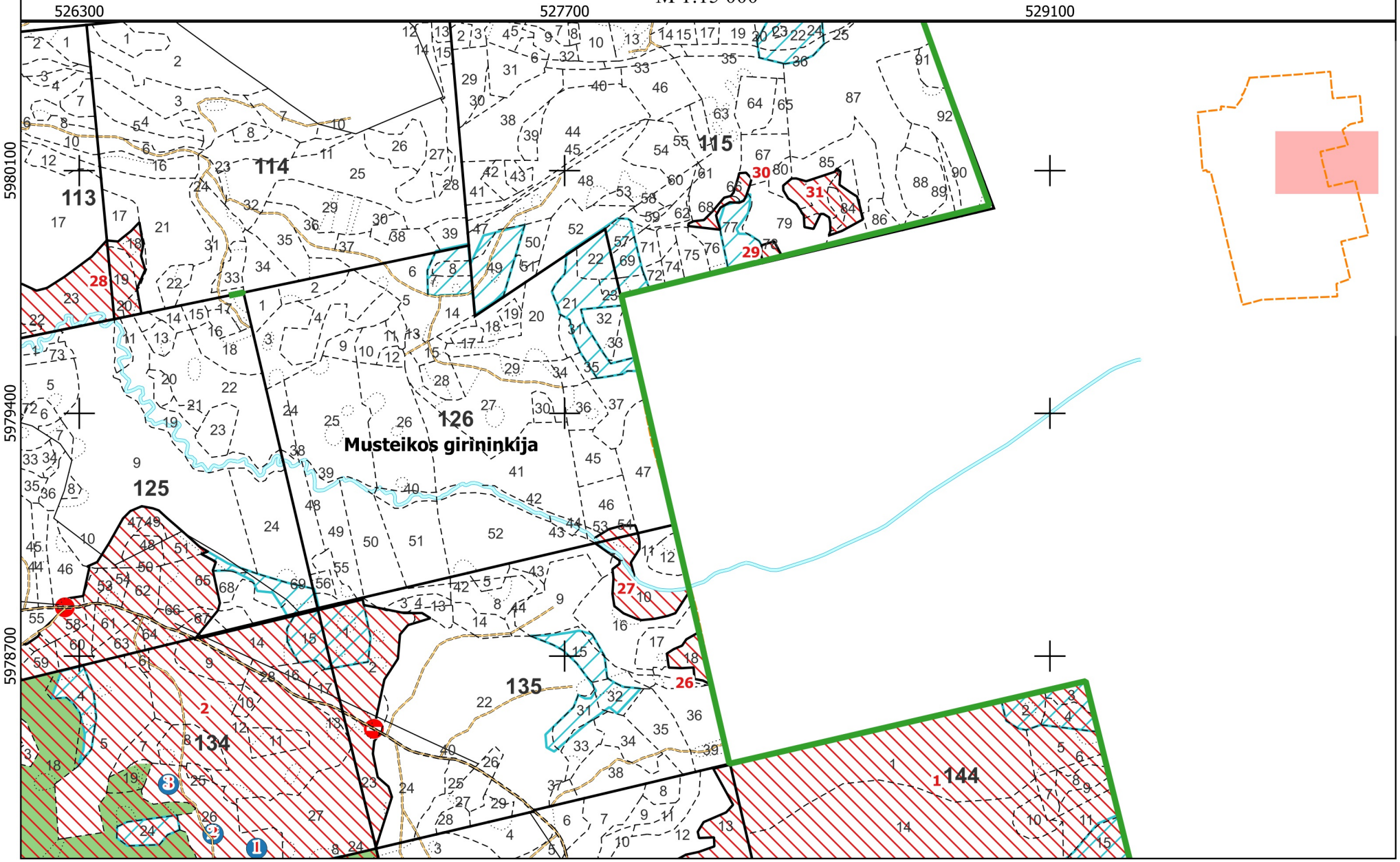

MUSTEIKOS MIŠKO GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:15 000

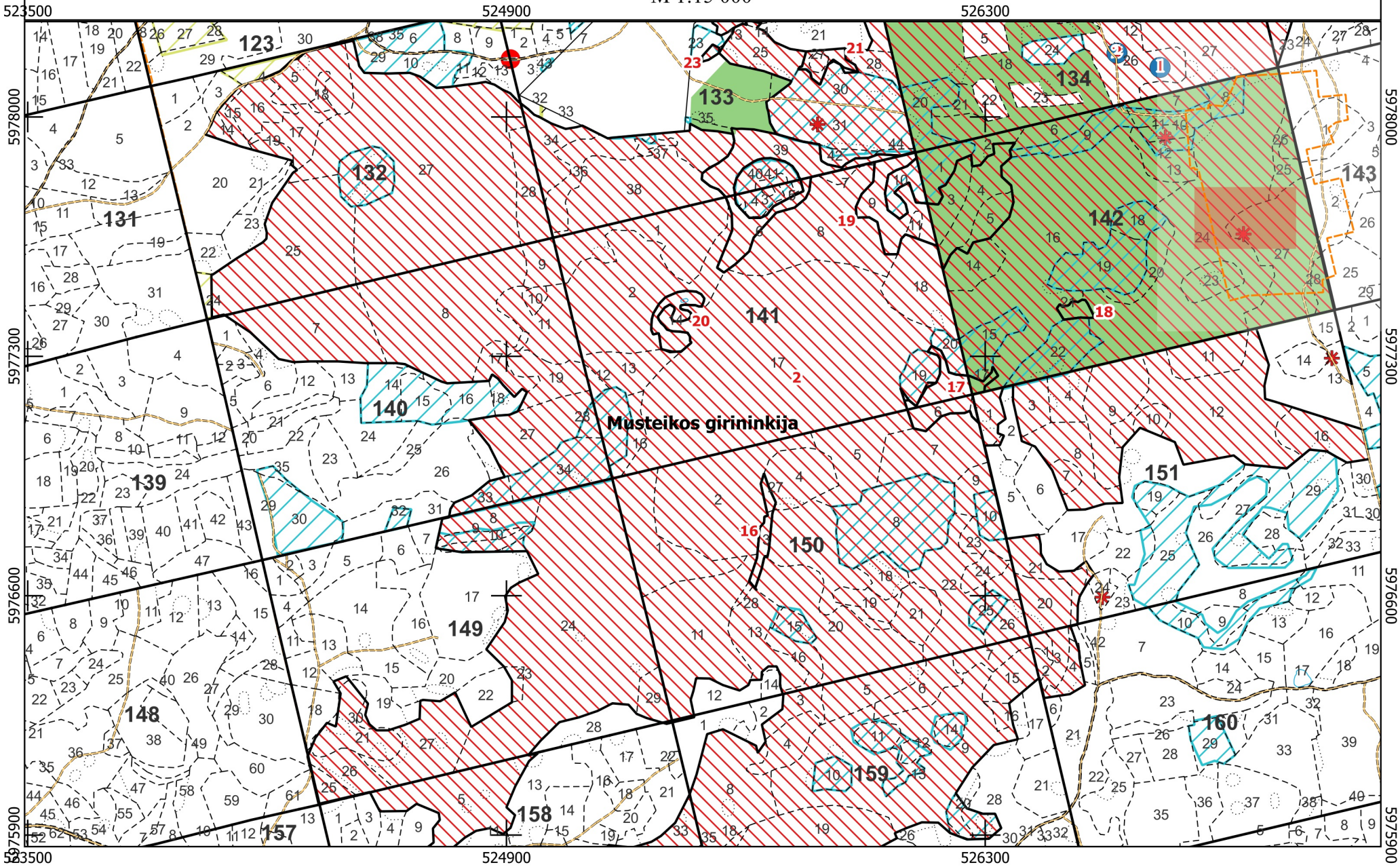

MUSTEIKOS MIŠKO GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:15 000

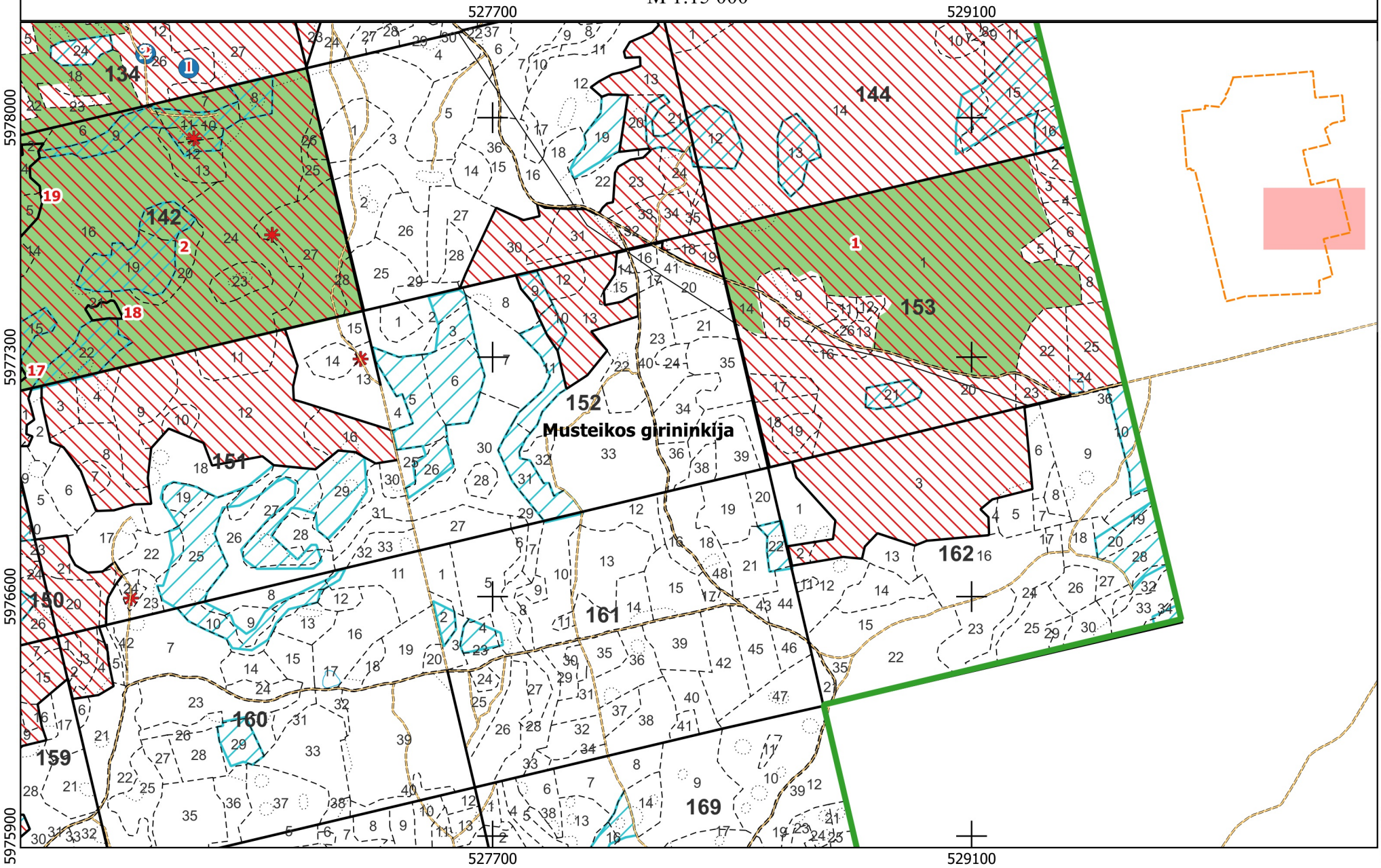

MUSTEIKOS MIŠKO GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:15 000

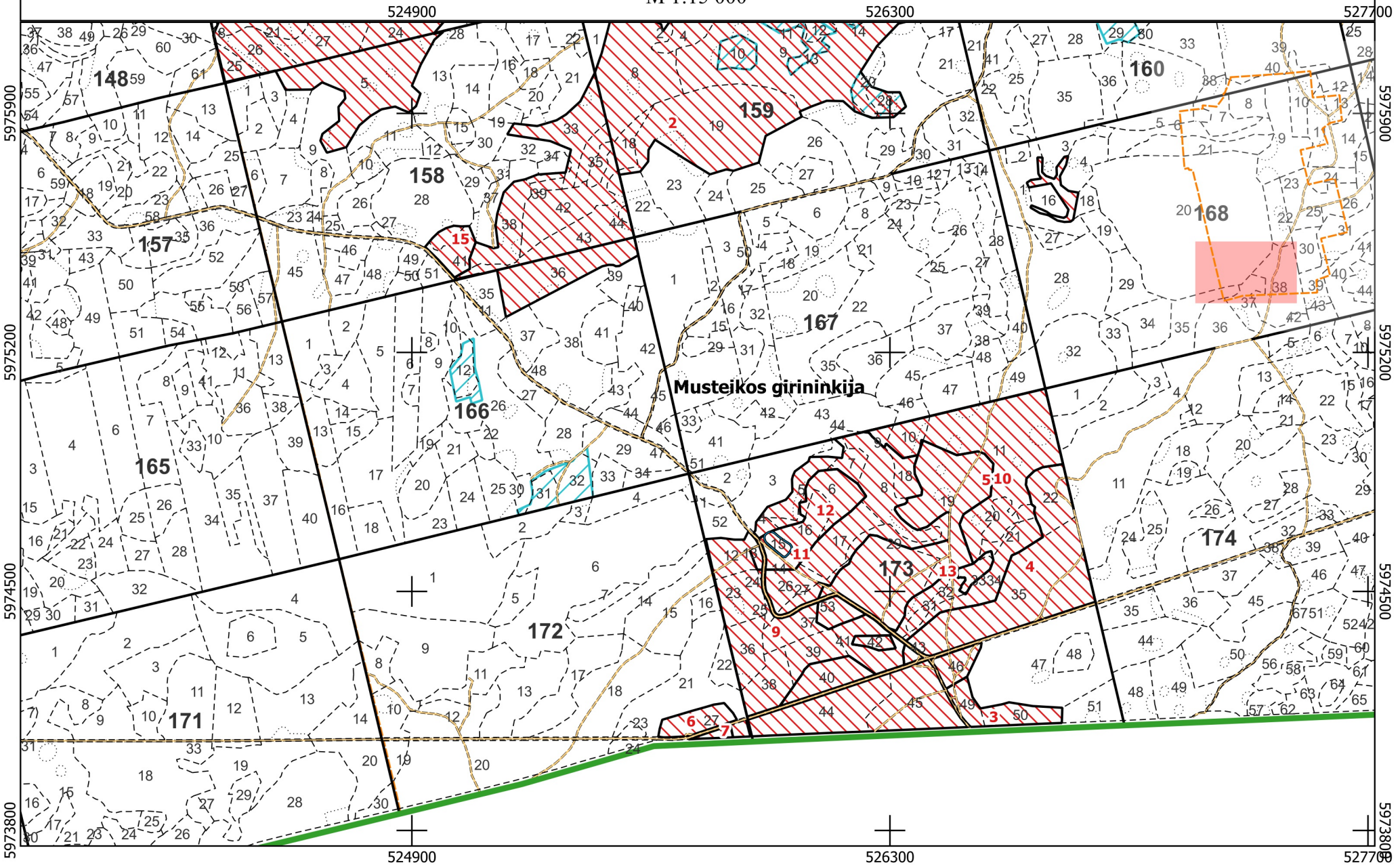

MUSTEIKOS MIŠKO GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:15 000

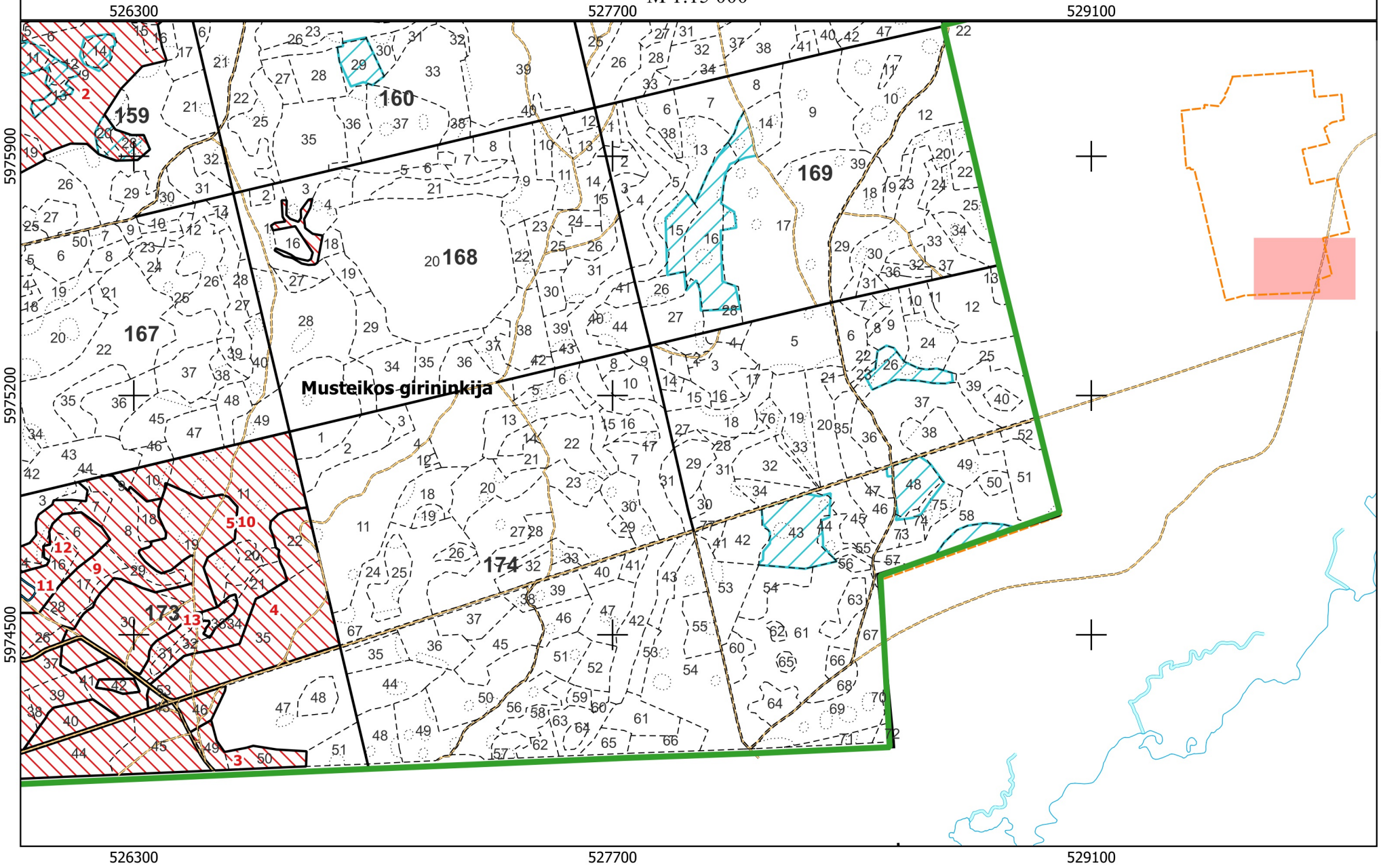

KIAULYČIOS BOTANINIO-ZOOLOGINIO DRAUSTINIO TERITORIJOJE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:15 000

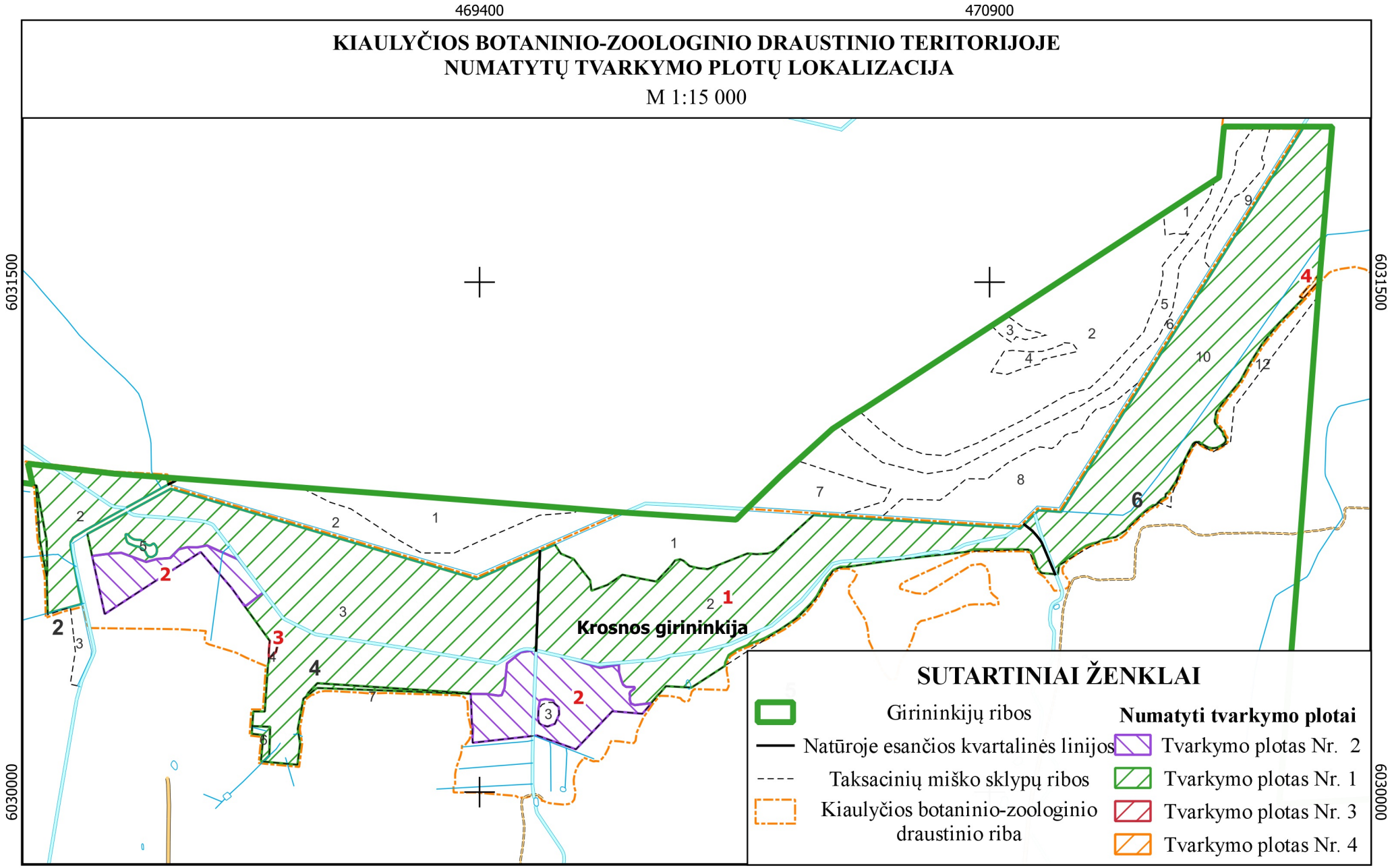

DAINAVOS GIRIOS DALIES (MARCINKONIŲ, DREVIŲ KAMPO IR UŽUOŽERIO MIŠKŲ) GAMTOTVARKOS PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1:5 000

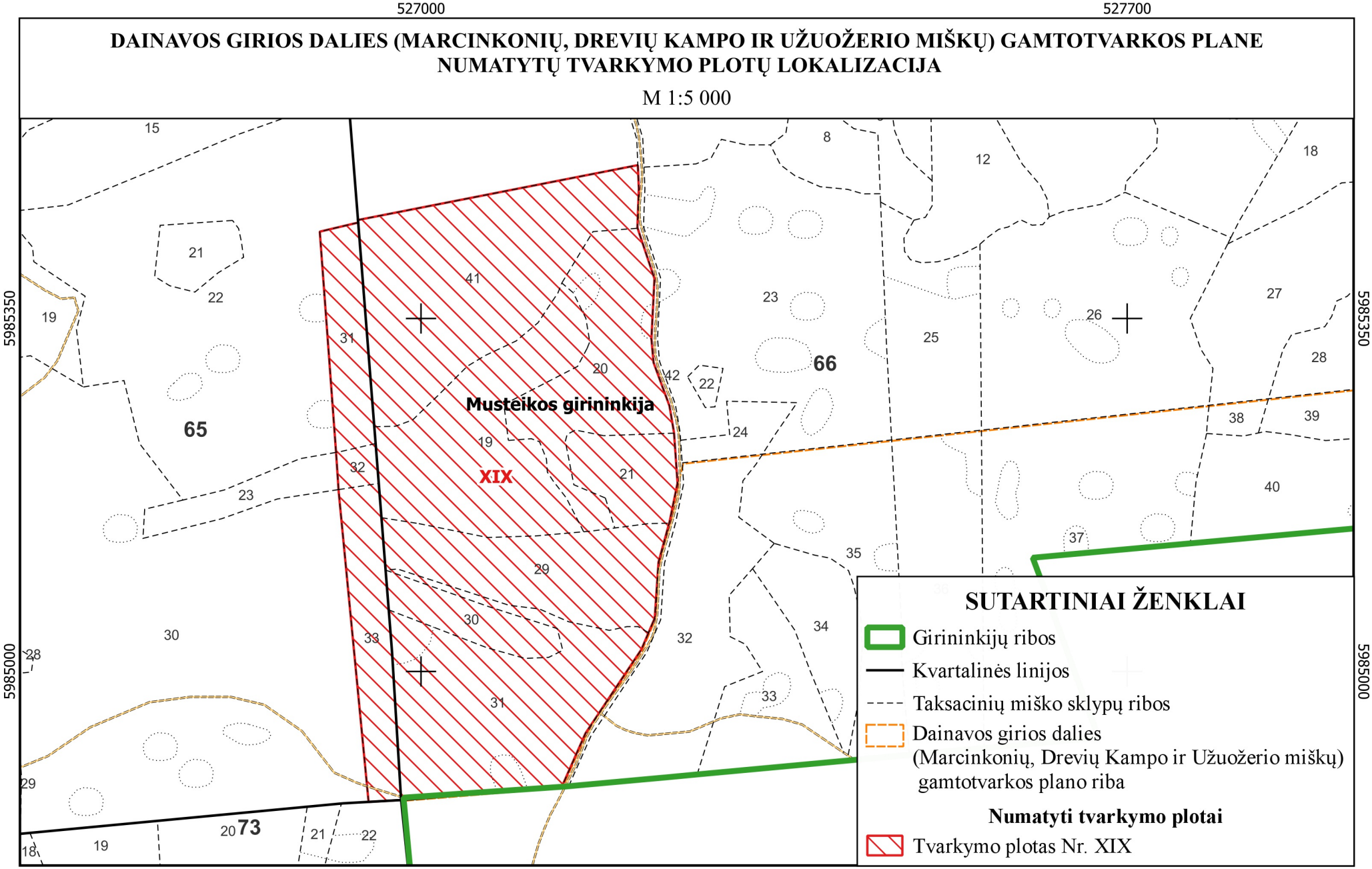

SUBARTONIŲ MIŠKO DIDŽIOSIOS MIEGAPELĖS (GLIS GLIS) APSAUGOS 2021–2022 M. VEIKSMŲ PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1 : 10 000

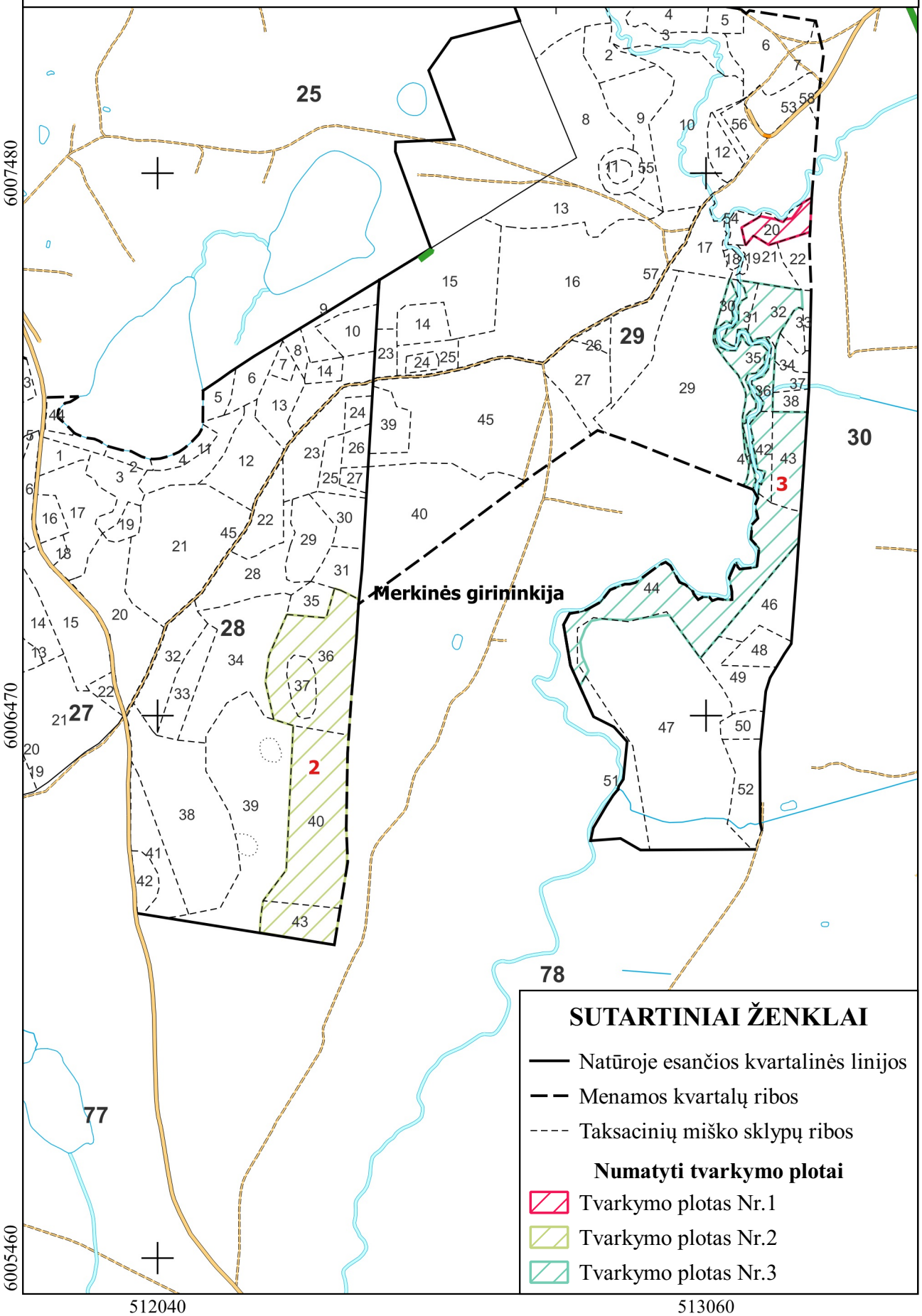

DALIES STANKŪNŲ KAIMO APYLINKIŲ BAST BALINIO VĖŽLIO (EMYS ORBICULARIS) APSAUGOS 2021–2023 M. VEIKSMŲ PLANE NUMATYTŲ TVARKYMO PLOTŲ LOKALIZACIJA

M 1 : 5 000

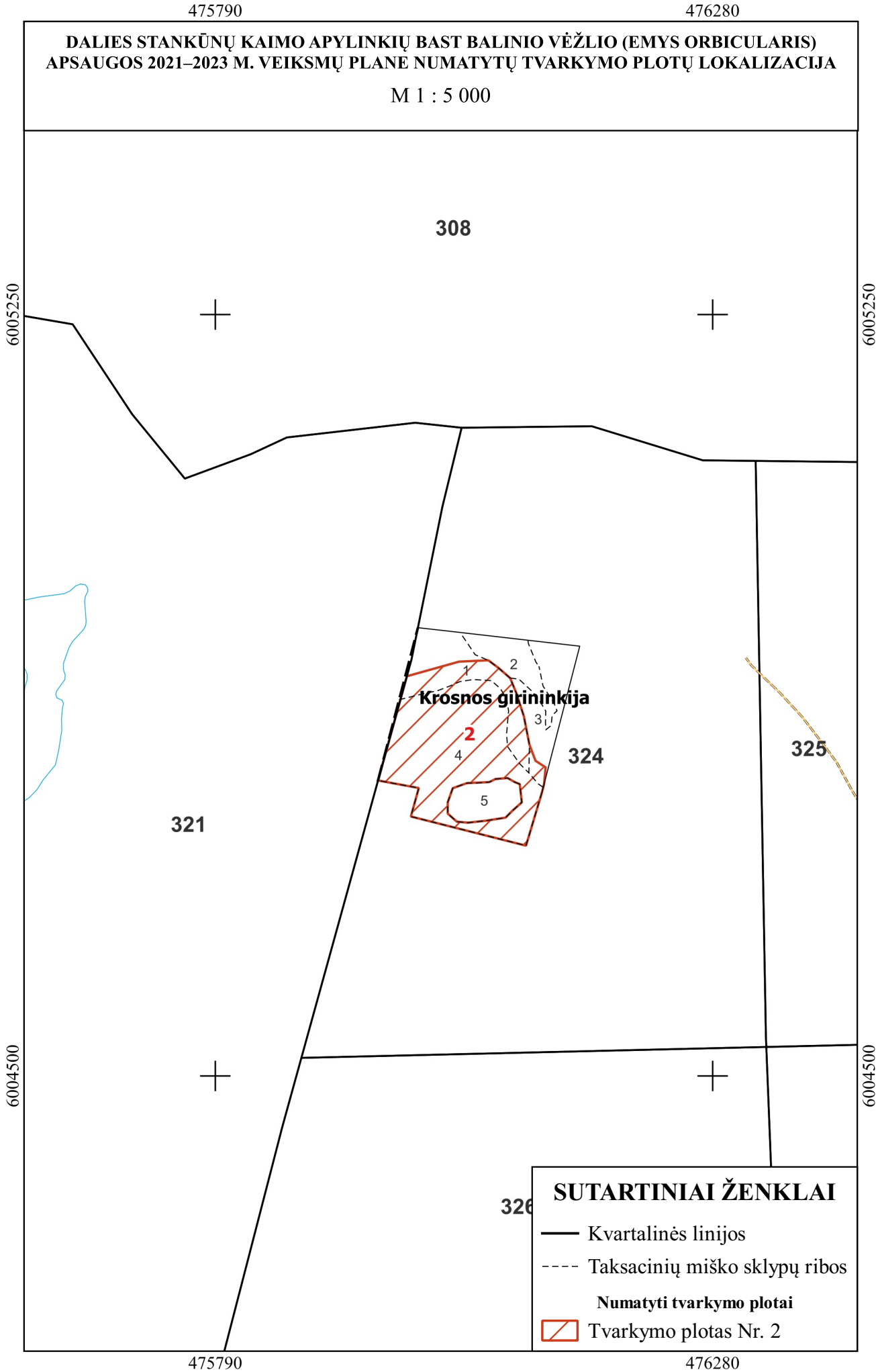

JUSTINAVO MIŠKO I-OSIOS TERITORIJOS KURTINIO (TETRAO UROGALLUS) APSAUGOS 2021-2023 M. VEIKSMŲ PLANE NUMATYTŲ GAMTOTVARKOS PRIEMONIŲ LOKALIZACIJA

M 1:10 000

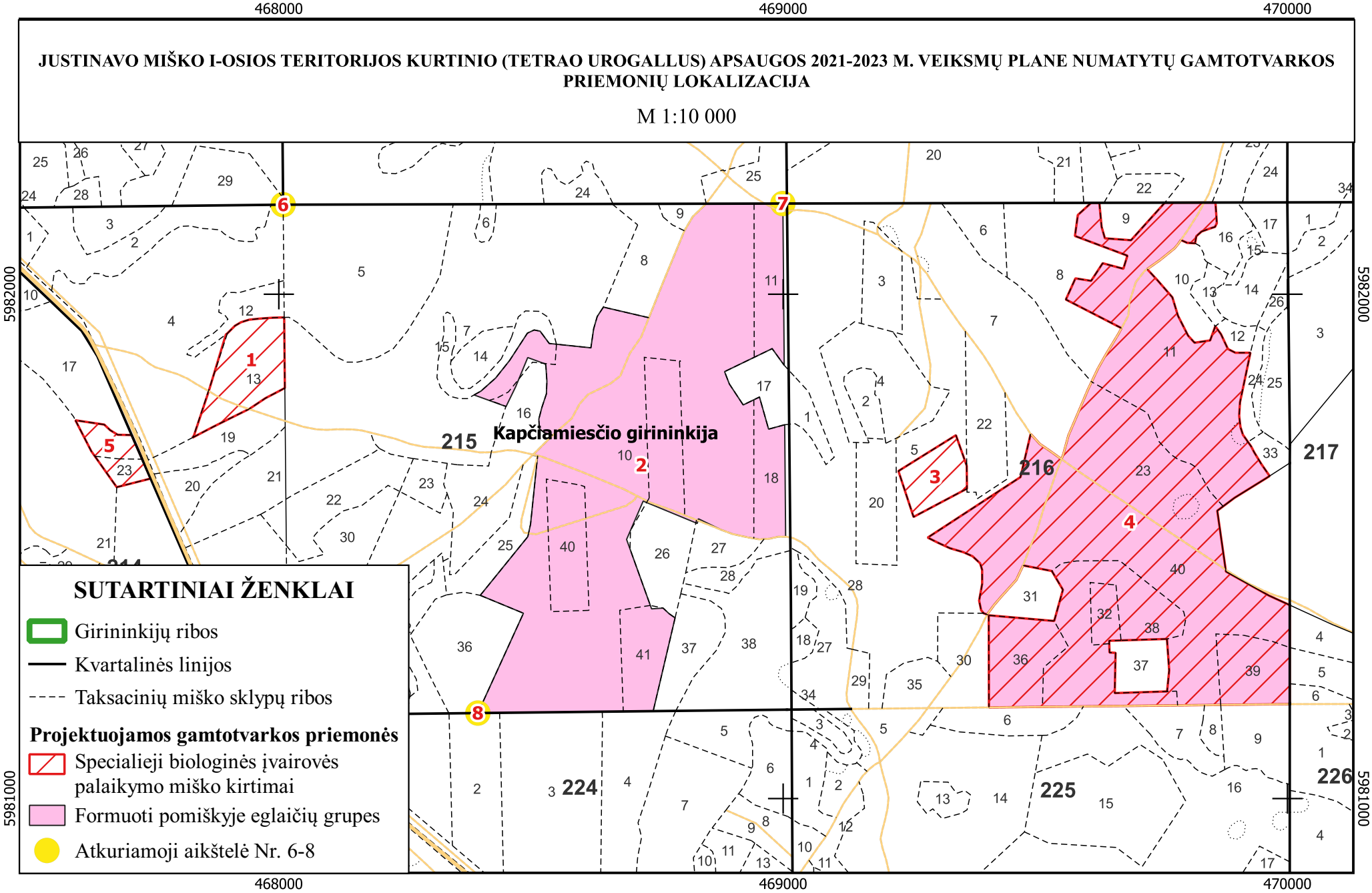

JUSTINAVO MIŠKO II-OSIOS TERITORIJOS KURTINIO (TETRAO UROGALLUS) APSAUGOS 2021-2023 M. VEIKSMŲ PLANE NUMATYTŲ GAMTOTVARKOS PRIEMONIŲ LOKALIZACIJA

M 1:15 000

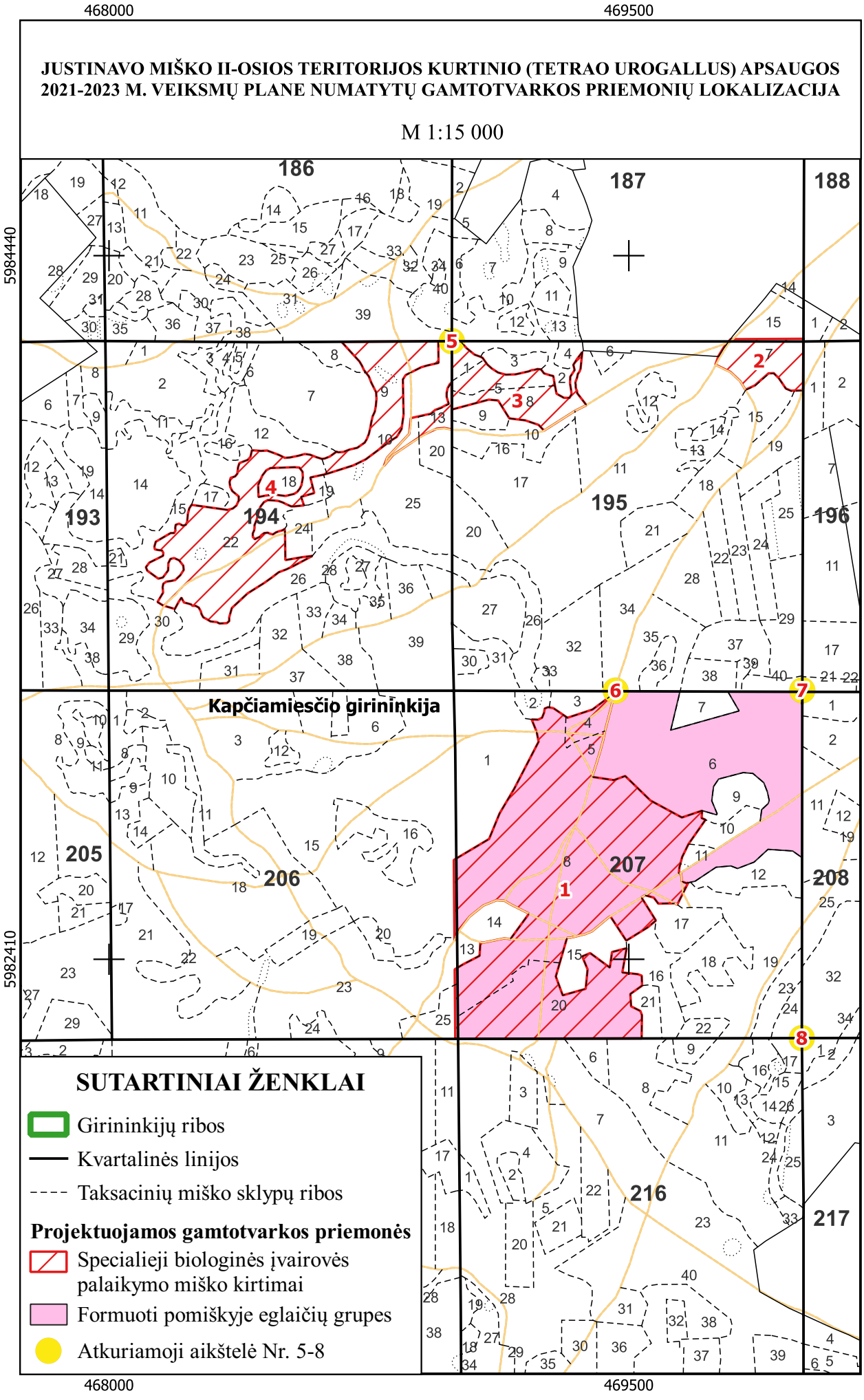

10 PRIEDAS

Dainavos girios dalies (Marcinkonių, Drevių Kampo ir Užuožerio miškų) gamtotvarkos plano pagrindžiamoji informacija

DALIES DAINAVOS GIRIOS - MARCINKONIŲ, DREVIŲ KAMPO IR UŽUOŽERIO MIŠKŲ

GAMTOTVARKOS PLANO PAGRINDŽIAMOJI INFORMACIJA

Alytaus aps., Varėnos r. sav.

Galioja: 10 metų (2023-2032 m.)

Rengėjai
Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija

Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija

Vilnius, 2022

Dalies Dainavos girios - Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškų gamtotvarkos planas	Strateginio planavimo dokumentas
Planavimo tikslas	Užtikrinti gyvūnų ir (ar) augalų rūšių bei gamtinių buveinių, kurių apsaugai išskirtos „Natura 2000“ teritorijos, išsaugojimą, išskiriant tvarkymo plotus ir numatant juose konkrečias apsaugos ir tvarkymo priemones
Projektas	„Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje” (LIFE IP PAF-NATURALIT, Nr. LIFE16 IPE/LT/016)
Projekto finansavimas	Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos bendrojo finansavimo lėšos
Planavimo organizatorius	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Plano rengėjas	Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija Vilniaus g. 3, Merkinė LT-65334, Varėnos raj. Tel. (+370) 310 44 641 direkcija@dzukijosparkas.lt Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija Studentų g. 11, LT-53361 Akademija, Kauno r. Tel. (+370) 37 752 300 zua@vdu.lt
Vykdytojai:	Dr. Mindaugas Lapelė Dr. Žydrūnas Preikša Prof. Dr. Gediminas Brazaitis Evaldas Klimavičius

TURINYS

I. TERITORIJOS BŪKLĖ IR ĮVERTINIMAS 4
1.1. Teritorijos padėtis ir ribos 4
1.2. Teritorijos teisinis statusas ir svarba 6
1.3. Teritorijos fizinės geografinės ypatybės 14
1.3.1. Klimatas 14
1.3.2. Geologija 14
1.3.3. Geomorfologija 14
1.3.4. Dirvožemiai 15
1.3.5. Hidrografinės ir hidrologinės ypatybės 15
1.4. Kraštovaizdžio bruožai 15
1.5. Teritorijos biologinės ypatybės 15
1.5.1. Augalija 15
1.5.1.1. Augalijos ištirtumas 15
1.5.1.2. Bendra augalijos charakteristika 15
1.5.1.3. Saugomos augalų rūšys 16
1.5.1.4. Saugomos buveinės 19
1.5.1.5. Kertinės miško buveinės 22
1.5.1.6. Svetimžemės augalų rūšys 24
1.5.1.7. Medžiai – gamtos paveldo objektai 24
1.5.2. Gyvūnija 24
1.5.2.1. Gyvūnijos ištirtumas 24
1.5.2.2. Bendra gyvūnijos charakteristika 24
1.5.2.3. Saugomos gyvūnų rūšys 25
1.5.2.4. Svetimžemės gyvūnų rūšys 28
1.5.3. Grybai ir kerpės 28
1.6. Teritorijos žemės ir gamtos išteklių naudojimas 28
1.6.1. Žemės naudojimas praeityje 28
1.6.2. Teritorijos žemėnauda ir žemėvalda 29
1.6.3. Miško ištekliai 30
1.6.4. Rekreacinis naudojimas 33
1.6.5. Medžioklė ir žvejyba 33
1.7. Teritorijos socialiniai ir ekonominiai aspektai 33
1.7.1. Gyventojai 33
1.7.2. Teritorijoje vykdomos veiklos įtakojančios gamtotvarkos plano objektus 33
1.7.3. Gretimose teritorijose vykdomos veiklos įtakojančios gamtotvarkos plano objektus 33
1.7.4. Su teritorija susiję teritorijų ir strateginio planavimo dokumentai 33
1.7.5. Teritorijos panaudojimas aplinkosauginiam švietimui. 34
1.8. Teritorijos ekologinis vertinimas 34
1.8.1. Pažeidžiamumas ir stabilumas 34
1.8.2. Retumas 34
1.8.3. Natūralumas ir tipiškumas 34
1.8.4. Įvairovė 35
1.8.5. Dydis ir fragmentiškumas 35
1.8.6. Teritorijos svarba ir jos vieta ekologiniame tinkle 35
II. GAMTOTVARKOS PLANAS 36
2.1. Gamtotvarkos plano tikslai ir uždaviniai 36
2.2. Gamtotvarkos plano įgyvendinimo priemonės ir jų detalizavimas 38
2.3. Gamtotvarkos metodų alternatyvos 51
2.4. Gamtotvarkos planą įgyvendinančios institucijos ir jų funkcijos 52
2.5. Planui įgyvendinti reikalingų išteklių analizė 53
2.6. Gamtotvarkos plano tikslinimas ir stebėsena 53
NAUDOTA LITERATŪRA IR DUOMENŲ BAZĖS 58
PRIEDAI

I. TERITORIJOS BŪKLĖ IR ĮVERTINIMAS

1.1. Teritorijos padėtis ir ribos

Teritorija, kuriai ruošiamas Dalies Dainavos girios - Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškų gamtotvarkos planas (toliau – Gamtotvarkos planas) yra dalis teritorijų – atitinkančios buveinių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – BAST) kriterijus LTVAR0017 „Dainavos giria“ ir atitinkančios paukščių apsaugai svarbios teritorijos (toliau – PAST) kriterijus LTVARB005 „Dainavos giria“. Teritorija, kuriai parengtas Gamtotvarkos planas (toliau – Teritorija) yra Lietuvos pietinėje dalyje, Alytaus apskrities Varėnos rajono savivaldybės Marcinkonių seniūnijoje, į pietus ir į rytus nuo Marcinkonių kaimo. Ji patenka į Dzūkijos nacionalinio parko dalį, besiribojančią su šiaurvakariniu Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato pakraščiu, tuo pačiu patenka į Marcinkonių, Alkūnės kampo ir Drevių kampo geomorfologinius draustinius, taip pat apima dalį ekosistemų apsaugos miškų, besiribojančių su Čepkelių rezervatu. (1-2 pav.).

Bendras Teritorijos užimamas plotas yra plotas 4158 ha.

Centrinio teritorijos taško koordinatės LKS-94 sistemoje yra: x – 530773, y – 5990586.

1 pav. Dalies Dainavos girios - Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškų gamtotvarkos plano teritorija

Gamtiniu požiūriu Teritorija yra Dainavos lygumos pietinėje dalyje, vaizdingoje ir biologiniu požiūriu svarbioje teritorijoje, Dzūkijos nacionalinio parko pietinėje dalyje, vyrauja vaizdingas, raižytas, paįvairintas vėjo suformuotomis kopomis kraštovaizdis. Didesnė aptariamos Teritorijos dalis yra svarbi kaip Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato ekosistemų tąsa ir kaip rezervato buferinė zona.

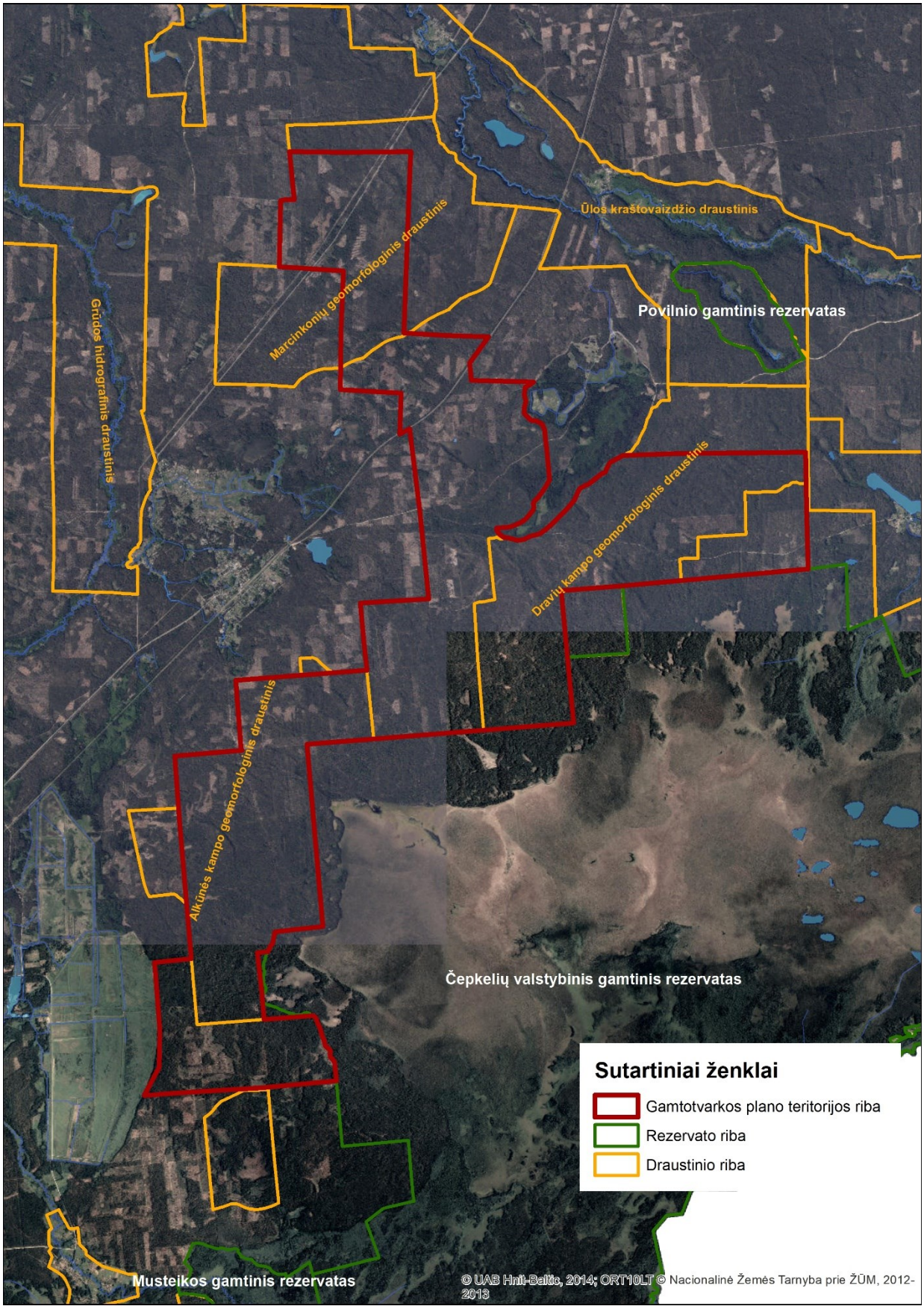

2 pav. Dalies Dainavos girios - Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškų gamtotvarkos plano ribos

1.2. Teritorijos teisinis statusas ir svarba

1991 m. buvo įkurtas Dzūkijos nacionalinis parkas, skirtas gamtiniu ir kultūriniu požiūriu turtingiausioms Dainavos krašto teritorijoms saugoti, tvarkyti bei naudoti. Didesnė Dzūkijos nacionalinio parko dalis pateko į Dainavos girios BAST. Dainavos giria, pagal LR aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymą Nr. D1-210 „Dėl vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašo, skirto pateikti Europos Komisijai, patvirtinimo“, įtraukta į potencialių Natura 2000 teritorijų sąrašą. Pagal šį įsakymą Dainavos girios BAST ribos sutampa su Dzūkijos nacionalinio parko ribomis, išskyrus šio parko Merkinės geomorfologinį, Merkinės urbanistinį draustinius, rekreacinio, žemės ūkio ir gyvenamojo prioriteto zonas bei Merkio upės ir Ūlos upės žemiau Rudnios BAST dalis, patenkančias į Dzūkijos nacionalinį parką. Į Teritoriją patenka visa eilė Dainavos girios BAST nustatytų Europos Bendrijos svarbos gamtinių vertybių (1 lentelė).

1 lentelė. Europos Bendrijos svarbos buveinės ir rūšys Dainavos girios BAST, pagal LR Aplinkos ministro 2009 m. balandžio 22 d. įsakymą Nr. D1-210 (Aktuali redakcija pagal LR Aplinkos ministro įsakymą Nr. D1-663, 2021-11-11)

Buveinė, rūšis [1]	**Plotas (ha) [2]**
2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės	**14,5**
3130 Mažai mineralizuoti ežerai su būdmainių augalų bendrijomis	13,6
3150 Natūralūs eutrofiniai ežerai su plūdžių arba aštrių bendrijomis	2,3
3160 Natūralūs distrofiniai ežerai	6,0
3260 Upių sraunumos su kurklių bendrijomis	40,7**
4030 Viržynai	33,6
5130 Kadagynai	3,4
6120 Karbonatinių smėlynų smiltpievės	5,1
6210 Stepinės pievos	12,2
6270 Rūšių turtingi smilgynai	9,1
6430 Eutrofiniai aukštieji žolynai	31,6
6450 Aliuvinės pievos	106,0
6510 Šienaujamos mezofitų pievos	69,9
6530 Miškapievės	1,2
7110 Aktyvios aukštapelkės	205,8
7120 Degradavusios aukštapelkės	26,9
7140 Tarpinės pelkės ir liūnai	119,3
7160 Nekalkingi šaltiniai ir šaltiniuotos pelkės	76,0
7220 Šaltiniai su besiformuojančiais tufais	1,0
9010 *Vakarų taiga	**4060,9**
9020 Plačialapių ir mišrūs miškai	6,1
9050 Žolių turtingi eglynai	137,3
9060 Spygliuočių miškai ant fliuvioglacialinių ozų	142,4
9080 *Pelkėti lapuočių miškai	447,5
9160 Skroblynai	19,2
9180 Griovų ir šlaitų miškai	22,8
91D0 *Pelkiniai miškai	**690,6**
91E0 Aliuviniai miškai	352,3
91T0 Kerpiniai pušynai	**1160,0**
Žaliasis sėmainis	*****
Didysis auksinukas	20,9
Dvilapis purvuolis	27,6
Kartuolė	46,4
Kūdrinis pelėausis	610,7

Mažoji nėgė	48,9
Paprastasis kirtiklis	46,4
Paprastasis kūjagalvis	48,9
Pelkinė uolaskėlė	20,2
Plačialapė klumpaitė	13,5
Plikažiedis linlapis	0,8
Pleištinė skėtė	****
Purpurinis plokščiavabalis	**24,5**
Raudonpilvė kūmutė	9,6
Salatis	46,4
Skiauterėtasis tritonas	16,9
Smiltyninis gvazdikas	**6,9**
Stačioji dirvuolė	0,2
Šarvuotoji skėtė	5,9
Šiaurinis auksinukas	0,9
Šneiderio kirmvabalis	**74,1**
Ūdra	8,1
Vėjalandė šilagėlė	**10,9**
Žvilgančioji riestūnė	279,5
Balinis vėžlys	***
Keturdantė suktenė“	20,1

[1] – Paryškintos buveinės ir rūšys, aptiktos Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškų gamtotvarkos plano teritorijoje;

[2] – Ministro įsakyme buveinių plotai nurodyti visai Dainavos girios BAST;

* – Prioritetinės Europos Bendrijos svarbos buveinės;

** – Nurodomas buveinės ilgis kilometrais.

*** – Balinis vėžlys stebėtas Musteikos kaimo teritorijoje, Merkio upės pakrantėje, Merkinės mstl. teritorijoje, Kapiniškių kaimo teritorijoje. Kadangi šios rūšies stebėjimai BAST teritorijoje yra pavieniai ir atsitiktiniai, plotinės buveinės nėra išskirtos.

**** – Pleištinės skėtė stebima Merkio, Ūlos, Grūdos upių pakarantėse. Buveinės dydis kol kas nenustatytas dėl tyrimų stokos.

***** – Žaliasis sėmainis paskutiniu metu nėra aptinkamas. Ankstesnė augavietė sunaikinta buveinę užliejus bebrams.

Dainavos girios paukščių apsaugai svarbi teritorija (toliau – PAST) (LTVARB005) buvo įsteigta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 8 d. nutarimu Nr. 399 „Dėl Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra paukščių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų nustatymo“. Europinės svarbos saugomų paukščių rūšių sąrašas ir teritorijos ribos patikslintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimu Nr. 313 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 8 d. nutarimo Nr. 399 „Dėl Lietuvos respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra paukščių apsaugai svarbių teritorijų, sąrašo patvirtinimo ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų ribų nustatymo“ pakeitimo“. Šiuo nutarimu nustatytos PAST ribos sutampa su patvirtintomis Dzūkijos nacionalinio parko ribomis, išskyrus šio parko rekreacinio, žemės ūkio ir kitos (gyvenamosios) paskirties prioriteto funkcines zonas. Dainavos girios PAST skirta tetervinų (*Tetrao tetrix*), kurtinių (*Tetrao urogallus*), lutučių (*Aegolius funereus*), lėlių (*Caprimulgus europaeus*), žalvarnių (*Coracias garrulus*) ir ligučių (*Lullula arborea*) apsaugai. Gamtotvarkos plano rengimo metu aprašomoje Teritorijoje iš minėtų paukščių rūšių neaptikti tik žalvarniai (*Coracias garrulus*).

Veiklą Natura 2000 teritorijose reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarimas Nr. 276 „Dėl Bendrųjų buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“. Jame išdėstyti bendrieji Natura 2000 teritorijoms reikalavimai, bei specialūs apribojimai ir skatinimai šioms teritorijoje sutinkamoms saugomoms tikslinėms buveinėms ir rūšims:

2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių buveinėse:

1. negali būti įrengiamos poilsiavietės ir stovyklavietės, vaikščiojama nenustatytose vietose;

2. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos, statomi statiniai, vykdoma kita veikla, dėl kurios buveinė būtų fiziškai ardoma, keičiama, teršiama ar kitaip bloginama jos būklė;

3. negali būti įveisiamas miškas;

4. skatinama šalinti savaime plintančią sumedėjusią augaliją.

9010 *Vakarų taigos, 91D0 *Pelkinių miškų, 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse:

1. negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų, kerpių ar krūmokšnių danga, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus (reikalavimas netaikomas, jeigu miško paklotės suardymo neįmanoma išvengti vykdant leistiną medienos ruošą);

2. 9010 *Vakarų taigos buveinėse negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva mediena, vykdomi miško kirtimai, išskyrus specialiuosius kirtimus, siekiant sukurti įvairiaamžį, būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną;

3. 91D0 *Pelkinių miškų ir 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse negali būti vykdomi miško kirtimai, išskyrus atrankinius kirtimus, specialiuosius kirtimus, siekiant formuoti ir palaikyti būdingos rūšinės sudėties ir vertikaliosios struktūros medyną bei sanitarinius kirtimus, jeigu kyla masinio ligų ir kenkėjų išplitimo grėsmė;

4. 9010 *Vakarų taigos ir 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse negali būti sodinamas miškas išdegusiose arba gaisrų pažeistose vietose, mechaniškai ruošiamas kirtaviečių ir gaisraviečių dirvožemis;

5. negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;

6. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

7. negali būti tręšiama;

8. skatinama nenaudoti pesticidų;

9. skatinamos priemonės, skirtos būdingai medynų rūšinei sudėčiai ir medynų vertikaliajai struktūrai palaikyti;

Smiltyninių gvazdikų (*Dianthus arenarius*) buveinėse:

1. negali būti įveisiamas miškas miško aikštėse;

2. negali būti suariama dirva, tręšiama;

3. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša neįšalus gruntui;

4. skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, skirtas būdingai gretimų medynų rūšinei sudėčiai ir vertikaliajai struktūrai palaikyti;

5. skatinama šalinti savaime plintančią sumedėjusią augaliją esamose retmėse, smėlynuose, miško aikštėse.

Vėjalandžių šilagėlių (*Pulsatilla patens*) buveinėse:

1. negali būti įveisiamas miškas esamose retmėse, miško aikštėse, žemyniniuose smėlynuose, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones;

2. skatinama įgyvendinti saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, skirtas būdingai gretimų medynų rūšinei sudėčiai ir vertikaliajai struktūrai palaikyti.

Šneiderio kirmvabalių (*Boros schneideri*) buveinėse:

1. skatinama palikti neiškirstas džiūvančias ir sausas su žieve pušis;

2. skatinama palikti 1 hektare plyno kirtimo ne mažiau kaip 8–10 sausų su žieve pušų ir ne mažiau kaip 4–5 žalias, fizinio poveikio susilpnintas pušis.

Purpurinių plokščiavabalių (*Cucujus cinnaberinus*) buveinėse:

1. negali būti iškertami seni ąžuolai ir guobiniai medžiai;

2. skatinama palikti nenukirstų ne mažiau kaip 50 procentų brandžių, pažeistų ir nudžiūvusių lapuočių medžių;

3. skatinama palikti nepašalintus senus išvirtusius lapuočius medžius.

Tetervinų (*Tetrao tetrix*) apsaugai svarbiose teritorijose:

1. negali būti vykdomi miškų ūkio darbai kovo–balandžio mėnesiais (a);

2. negali būti įveisiamas miškas, išskyrus mišką kirtavietėse (a);

3. negali būti veisiami svetimžemiai medžiai ir krūmai;

4. negali būti keičiamas hidrologinis režimas, jeigu dėl to sumažėtų maitinimuisi tinkamų buveinių ar pablogėtų jų kokybė;

5. negali būti stovyklaujama vasario–liepos mėnesiais (b);

6. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją, paliekant ne didesnį kaip 0,1 glaudumą (a);

7. skatinama įgyvendinti priemones, skatinančias viržynų susidarymą mineraliniame dirvožemyje ne žemės ūkio plotuose (a);

8. skatinama deginti kirtimo atliekas plynose kirtavietėse nerenkant jų į krūvas, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose (b);

9. skatinama tobulinti ūkininkavimo sistemą, kad senesnių kaip 30 metų grynųjų ar mišriųjų, retų ir vidutinio retumo (skalsumas iki 0,7) beržynų ploto dalis sudarytų ne mažiau kaip 30 procentų visų medynų (b);

10. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų, kranklių gausą;

11. skatinama kurti ankstesnio sausinimo metu pažeistą hidrologinį režimą, jeigu tai pagerintų buveinių kokybę;

12. skatinama įrengti gastrolitų lesyklas;

13. skatinama riboti transporto eismą kovo–balandžio mėnesiais (a), (b);

14. skatinama nenaudoti pesticidų.

*Pastabos***:** 1. (a) – tuokvietės, atviros ar pusiau atviros vietos, kuriose vyksta tetervinų tuoktuvės.

2. (b) – veisimosi, maitinimosi, žiemojimo vietos, 300–800 metrų pločio teritorijos juosta apie tuokvietes.

3. Jeigu tuokvietės susiformavusios plynose kirtavietėse, pastovių tuokviečių vietos neatrenkamos, o tetervinų apsaugai svarbioje teritorijoje taikoma tokia miškų ūkio sistema, kad bet kuriuo metu teritorijoje būtų ne mažiau kaip trys ne senesnės kaip 3 metų, didesnės kaip 4 hektarų kirtavietės, jeigu tai neprieštarauja Pagrindinių miško kirtimų taisyklėms. Tokiose kirtavietėse turi būti laikomasi kitų tetervinų tuokvietėms (a) nustatytų apsaugos ir tvarkymo reikalavimų.

Kurtinių (*Tetrao urogallus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

1. negali būti vykdomi pagrindiniai miško kirtimai (a);

2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša vasario–rugpjūčio mėnesiais (a), (b);

3. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis (a), (b);

4. negali būti stovyklaujama vasario–rugpjūčio mėnesiais (a), (b);

5. miškas negali būti kertamas plynai didesnėmis kaip 2 hektarų biržėmis (b);

6. negali būti važinėjama automobiliais vasario–gegužės mėnesiais (a);

7. skatinama reguliuoti lapių, mangutų, šernų, kranklių gausą;

8. skatinama atkurti ankstesnio sausinimo metu pažeistą hidrologinį režimą, jeigu tai pagerintų buveinių kokybę;

9. skatinama formuoti grynuosius arba mišriuosius pušynus (pušų – daugiau kaip 7 dalys) su puskrūmių ardu ir retu traku (b);

10. skatinama įrengti kurtiniams prieinamų gastrolitų lesyklas, jeigu tai numatoma saugomų teritorijų planavimo dokumentuose, taip pat mineralizuoti kvartalines ir priešgaisrines juostas;

11. skatinama formuoti ne tankesnius kaip 0,6 skalsumo medynus su mikroaikštėmis (b);

12. skatinama aptverti tvoromis vertingiausias tuokvietes;

13. skatinama nenaudoti pesticidų.

*Pastabos***:** 1. (a) – veisimosi vietos, tuokvietės.

2. (b) – maitinimosi vietos, ne siauresnės kaip 300 metrų juostos apie tuokvietes.

Lutučių (*Aegolius funereus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

1. negali būti vykdomi plyni pagrindiniai miško kirtimai (a);

2. negali būti vykdomi miško kirtimai ir medienos ruoša vasario–gegužės mėnesiais (a);

3. kertant mišką plynai, 1 hektaro plote negali būti paliekama mažiau kaip 15 buvusio pirmojo ardo sėklinių ir biologinei įvairovei palaikyti skirtų medžių (paliekamus medžius rekomenduojama išdėstyti biogrupėmis) (b);

4. skatinama reguliuoti kiaunių gausą;

5. skatinama iškelti inkilus, jeigu tai numatyta saugomų teritorijų planavimo dokumentuose;

6. skatinama formuoti medynų amžiaus struktūrą, kad brandžių medynų plotas sudarytų ne mažiau kaip 10 procentų viso šių paukščių apsaugai svarbios teritorijos ploto;

7. skatinama riboti transporto eismą vasario–gegužės mėnesiais (a).

*Pastabos***:** 1. (a) – veisimosi vietos, tinkamiausios perėti, ir jauniklių auginimo vietos – kompaktiški 3–5 hektarų tinkamų perėti medynų fragmentai. Kiekvienai lutučių porai, perinčiai jų apsaugai svarbioje teritorijoje, skiriama po 2 veisimosi vietas.

2. (b) – maitinimosi vietos, gretimos veisimosi vietų teritorijos 500–1 000 metrų spinduliu apie veisimosi vietą.

Lėlių (*Caprimulgus europaeus*) apsaugai svarbiose teritorijose:

1. negali būti vykdomi miško kirtimai ir kiti darbai, kurių metu mechaniškai ardomas dirvožemis lėlių perėjimo vietose (retmės, kiti reti medynai, kurių skalsumas 0,6 ir mažesnis, miško aikštės), nuo gegužės 15 d. iki rugpjūčio 15 dienos;

2. miško žemė negali būti paverčiama kitomis naudmenomis lėlių perėjimo vietose (retmės, kiti reti medynai, kurių skalsumas 0,6 ir mažesnis, miško aikštės);

3. negali būti mineralizuojamos priešgaisrinės juostos po gegužės 15 dienos;

4. negali būti įveisiamas miškas esamose retmėse, aikštėse, smėlynuose;

5. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją, savaime plintančią retmėse, aikštėse ir smėlynuose, kirtaviečių plotus išdėstyti taip, kad tolygiai išsidėsčiusios atviros vietos sudarytų ne mažiau kaip 2 procentus teritorijos;

6. skatinama reguliuoti lapių, šernų, mangutų, kranklių gausą;

7. skatinama palikti kirtavietes savaiminiam atžėlimui;

8. skatinama išdeginti miško paklotę 10 procentų kirtaviečių ploto;

9. skatinama nenaudoti pesticidų;

10. skatinama riboti transporto eismą natūralaus grunto keliais nuo gegužės 15 d. iki rugpjūčio 15 dienos;

11. skatinama veisti mišrius medynus.

Lygučių (*Lullula arborea*) apsaugai svarbiose teritorijose:

1. negali būti vykdomi miško kirtimai kovo–liepos mėnesiais jaunuolynuose iki 20 metų;

2. negali būti apsodinamos mišku esamos retmės, aikštės;

3. skatinama šalinti sumedėjusią augaliją savaime užželiančiose retmėse, aikštėse ir smėlynuose, kirtaviečių plotus išdėstyti taip, kad atviros vietos kiekviename 100 hektarų lygučių apsaugai svarbios teritorijos sudarytų ne mažiau kaip 2 hektarus;

4. skatinama reguliuoti šernų, lapių, kiaunių, mangutų, bešeimininkių kačių ir šunų gausą;

5. skatinama palikti biržes savaiminiam atžėlimui;

6. skatinama kirsti mišką didesnėmis kaip 4 hektarų biržėmis;

7. skatinama nenaudoti pesticidų.

Veiklą Nacionaliniame parke reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas (1993 m. lapkričio 9 d. Nr. I-301), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas (1992 m. sausio 21 d. Nr. I-2223, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas (2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733), Lietuvos Respublikos miškų įstatymas (1994 m. lapkričio 22 d. Nr. I-671), Lietuvos Respublikos vandens įstatymas (1997 m. spalio 21 d. Nr. VIII-474), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas (1995 m. gruodžio 12 d. Nr. I-1120), Lietuvos Respublikos statybos įstatymas (1996 m. kovo 19 d. Nr. I-1240), Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas (1998 m. kovo 19 d. Nr. VIII-667), Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas (2000 m. spalio 12 d. Nr. VIII-2043), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimas Nr. 318 „Dėl Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimas Nr. 1086 „Dėl Kultūrinių draustinių nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. lapkričio 24 d. nutarimas Nr. 1273 „Dėl Aukštaitijos, Dzūkijos ir Žemaitijos nacionalinio parko nuostatų patvirtinimo“, statybos techniniai reglamentai, šis Reglamentas, kiti teisės aktai ir apsaugos sutartys, kurios gali būti sudaromos dėl veiklos apribojimų Nacionaliniame parke, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų nustatymo, Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 740 „Dėl Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schemos patvirtinimo“, Nacionalinio parko ir jo dalių specialieji ar detalieji planai, gamtotvarkos ir paveldotvarkos planai, bendrieji planai. Nacionalinio parko planavimo schemoje (tvarkymo plane) išskiriamos kraštovaizdžio tvarkymo zonos, kuriose teritorijos naudojimas ir apsauga reguliuojama pagal Saugomų teritorijų tipinius apsaugos reglamentus, patvirtintus Lietuvos Respublikos

Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 996 „Dėl Saugomų teritorijų tipinių apsaugos reglamentų patvirtinimo“.

Dzūkijos nacionalinis parkas tvarkomas vadovaujantis tvarkymo planu, taip pat nustatytąja tvarka parengtais, suderintais ir patvirtintais atskirų nacionalinio parko zonų tvarkymo planais, gamtotvarkos, paveldotvarkos, miškotvarkos, žemėtvarkos, vandentvarkos, rekreacijos, kelių ir inžinerinių komunikacijų specialiaisiais, miestelių ir kaimų bendraisiais (detaliaisiais) planais, kitais teritorijų planavimo bei strateginio planavimo dokumentais.

Pagal Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schemą, teritorija patenka į konservacinio funkcinio prioriteto zonas – Marcinkonių, Alkūnės kampo ir Drevių kampo geomorfologinius draustinius.

Gamtotvarkos plano teritorijoje yra išskirtos 3 nacionalinio parko kraštovaizdžio tvarkymo zonos – išsaugančio (konservacinio) ir atkuriančio ūkininkavimo MEk (ekosistemų apsaugos miškai), bendrojo apsauginio ūkininkavimo MAb (apsauginiai miškai) ir ūkinių miškų MŪ (3 pav.). Remiantis saugomų teritorijų tipiniais apsaugos reglamentais šiose zonose taikomi šie apribojimai:

Išsaugančio (konservacinio) ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zonoje:

1. draudžiama vykdyti pagrindinius plynus kirtimus;
2. gamtinę brandą pasiekę medynai gali būti kertami pagrindiniais neplynais kirtimais;
3. leidžiama vykdyti specialius aplinką formuojančius kirtimus, jeigu reikia sudaryti tinkamas saugomų biotos ar kitų kraštovaizdžio elementų egzistavimo ir eksponavimo sąlygas;
4. stichinių arba biotinių veiksnių sudarkyti, blogos sanitarinės būklės medynai kertami neplynais arba plynais sanitariniais kirtimais;
5. sanitariniai, ugdymo ir kiti kirtimai vykdomi rudenį ir žiemą (nuo rugsėjo 1 d. iki kovo 1 d.). Sanitariniai kirtimai ištikus stichinei nelaimei ir masiškai plintant kenkėjams gali būti vykdomi ir kitu metų laiku;
6. miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų, patvirtintų aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 „Dėl miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų“ reikalavimų;
7. leidžiama rinkti nemedieninius miško išteklius, medžioti atsižvelgiant į ekosistemos apsaugos reikalavimus;
8. skatinama nenaudoti pesticidų, trąšų;
9. draudžiama statyti pastatus ir plėtoti inžinerinę infrastruktūrą, paversti miško žemę kitomis naudmenomis, taip pat eksploatuoti naudingąsias iškasenas;
10. į ekosistemas saugančius miškus patenkančios pelkės neįtraukiamos į valstybės naudingųjų iškasenų išteklių balansą;

Atkuriančio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona, kurios reglamentas taikomas gamtinių ar kompleksinių draustinių dalyse, atkuriamuosiuose sklypuose, siekiant sudaryti juose sąlygas atkurti gamtos išteklius atitinkamomis miško rūšinės ir erdvinės struktūros formavimo priemonėmis, taip pat degraduotas arba išnykusias biocenozių struktūras pagal gamtotvarkos planus ar projektus.

Bendrojo apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zonoje ūkininkaujama stengiantis išlaikyti produktyvius, augavietės sąlygas atitinkančius medynus. Joje:

1. leidžiama vykdyti neplynus ir nedidelio ploto (iki 5 hektarų) plynus pagrindinius, ugdymo ir sanitarinius kirtimus;
2. pagrindiniai kirtimai vykdomi rudenį ir žiemą, kitokie kirtimai gali būti vykdomi visus metus, išskyrus paukščių perėjimo periodą (nuo kovo 1 d. iki liepos 1 d.);
3. rengiant specialiuosius planus (tvarkymo planus, miškotvarkos projektus, kitus), gali būti numatomi reginius formuojantys kirtimai;
4. miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų;
5. kovoti su miško kenkėjais leidžiama ūkinėmis, biologinėmis ir ribotai cheminėmis priemonėmis;
6. leidžiama rinkti nemedieninius miško išteklius, medžioti;
7. stovyklavietės gali būti įrengiamos tik saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytose vietose prie vandens ir dviračių turizmo trasų;

Ūkinių miškų zonose taikomi miškų ūkio veiklos reikalavimai, nustatyti teisės aktų, reglamentuojančių naudojimą IV grupės miškuose. Joje:

1. leidžiama vykdyti visų rūšių kirtimus. Plynų kirtimų biržės negali būti didesnės kaip 8 hektarai;

2. leidžiama naudoti trąšas ir pesticidus;
3. draudžiama sakinti medynus ir įrengti naujas sausinimo sistemas;
4. draudžiama veisti plantacinius miškus, taikomos tradicinio ūkininkavimo priemonės;
5. miškas atkuriamas laikantis Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimų;
6. leidžiama rinkti nemedieninius miško išteklius, medžioti.

Priešgaisrinę apsaugą visuose Lietuvos miškuose nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimas Nr. 500 „Dėl Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“. Pagal naujausius nutarimo pakeitimus, vykdant mokslinius-eksperimentinius darbus gali būti atliekamas kontroliuojamas miško paklotės deginimas šią priemonę numačius gamtotvarkos plane ir suderinus su miško valdytojais, laikantis gamtotvarkos plane numatytų technologijų ir papildomų priešgaisrinės saugos reikalavimų.

Veiklą genetiniuose draustiniuose, genetiniuose medynuose ir rinktinių medžių teritorijoje reglamentuoja Lietuvos Respublikos augalų nacionalinių genetinių išteklių įstatymas (2001 m. spalio 9 d. Nr. IX-533).

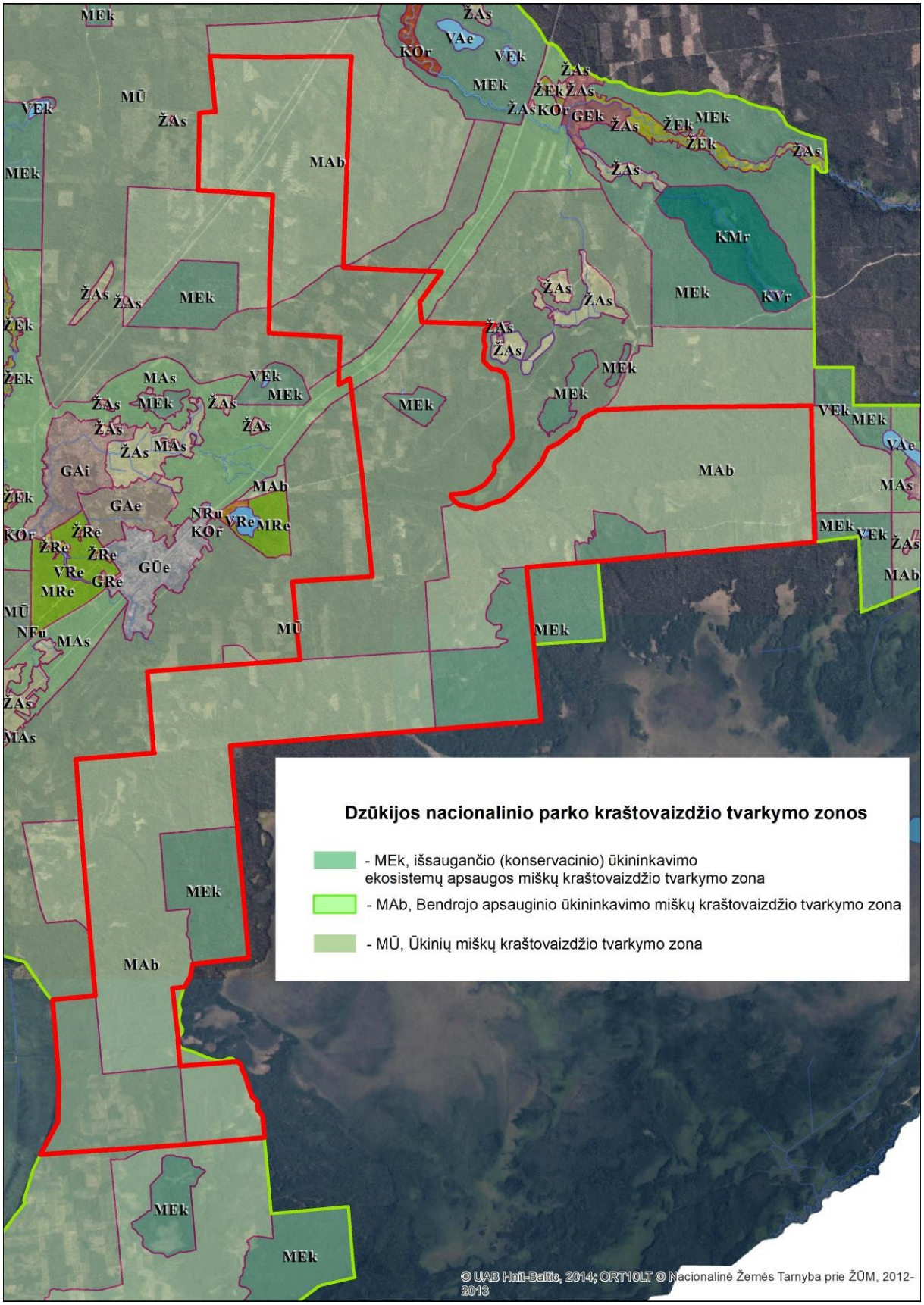

3 pav. Dzūkijos nacionalinio parko kraštovaizdžio tvarkymo zonos

1.3. Teritorijos fizinės geografinės ypatybės

1.3.1. Klimatas

Teritorija yra pietinėje Lietuvos dalyje ir priklauso Pietryčių aukštumų klimatinio rajono, Dzūkų parajoniui. Vietovės klimatas turi daugiau kontinentinių bruožų, dėl atstumo nuo jūros. Šioje vietovėje pastebimai didesnė metinė temperatūros amplitudė. Žiemos žymiai šaltesnės, pastovesnės ir sniegingesnės. Pietryčių lygumoje formuojasi gana ryškus aukštesnių temperatūrų terminis slėnis (sausio mėn. vidutinė temperatūra siekia apie -5,7 °C). Pastovi sniego danga laikosi apie 90-95 dienas: susidaro apie gruodžio 25 d, o išnyksta apie kovo 12 d. Maksimalus sniego dangos storis siekia apie 23 cm. Vasaros temperatūra dėl didesnio nuotolio nuo jūros ir išsidėstymo Pietryčių lygumoje yra aukštesnė, nei gretimose (rytinėse ir vakarinėse) teritorijose (liepos mėn. vidutinė temperatūra apie +17,4 °C). Vidutinis kritulių kiekis per metus siekia apie 600-650 mm (artimas šalies vidurkiui). Kritulių kiekis yra sumažėjęs, nes drėgmės kiekis ore ir debesų vandeningumas yra suma-ėjęs dėl atstumo nuo jūros. Didžioji dalis kritulių iškrenta šiltuoju metų laiku – 420-450 mm, tuo tarpu šaltuoju metų laiku – 200-225 mm. Vidutinis metinis vėjo greitis yra ženkliai mažesnis negu vakarinėje Lietuvos dalyje ir siekia apie 3-3,5 m/s. Vėjo poveikį mažina miškai.

Svarbiausieji procesai įtakojantys vietos klimato ypatumus yra turbulentinės oro apykaitos ir terminės konvekcijos sustiprėjimas raižytoje vietovėje, bei galingų terminių inversijų susidarymas žiemos metu. Dėl to būdingas didesnis debesuotumas, vėlyvos ir ankstyvos šalnos ir dažnesnės perkūnijos, kurios savo ruožtu padidina savaiminių miško gaisrų, kilusių nuo žaibo, tikimybę.

1.3.2. Geologija

Tvarkomos teritorijos vietovė yra virš Mozūrijos - Baltarusijos anteklizės – Rytų Europos kontinentinės platformos kristalinio pamato pakilimo, išsidėsčiusi pietryčių lygumos pietinėje dalyje. Ši lyguma užima dvi gilias smėliu pripildytas ledyno plaštakų dubumas, įspraustas tarp Dzūkų aukštumos, Lydos plynaukštės ir Gardino aukštumos. Šioje vietoje kristalinis pamatas yra apie 250 m gylyje. Jį sudaro gneisai, granito gneisai, amfibolitai. Virš kristalinio pamato slūgso nestora prieškvarterinių ir kvarterinių nuogulų danga. Viršutinį nuosėdinių uolienų sluoksnį sudaro 30 – 40 metrų smėlio klodai.

1.3.3. Geomorfologija

Pagal dabartinį geomorfologinį rajonavimą (P. Kavaliauskas ir R. Guobytė) teritorija yra Dainavos fliuvioglacialinių žemumų srities Merkio-Nemuno flivoglacialinės lygumos rajono Dzūkijos kopų kalvyno parajonyje. Šis parajonis apima žemyninių kopų ruožą, kuris driekiasi nuo Čepkelių raisto iki Varėnos miesto. Žemesnėse vietose baigiantis ledynmečiui telkėsi prieledyniniai ledynų tirpsmo vandens baseinai. Prie jų krantų sustodavo pustomos smėlio kopos. Tvarkoma teritorija apima dalį ties prieledyninio baseino vakariniu ir šiauriniu krantu sustojusių žemyninių kopų. Teritorijoje prieledyninio baseino žemiausia užpelkėjusi vieta siekia 123 m absoliutinį aukštį, kopos – 134 m absoliutinį aukštį.Kopų masyvas nėra vientisas, projekto Teritorija patenka į 3 geomofologinius draustinius, išskirtus būtent kopų masyvų išsaugojimui. Alkūnės kampo geomorfologinio draustinio tikslas – išsaugoti Alkūnės kampo žemyninių kopų masyvą – parabolinių kontinentinių kopų etaloną su būdingomis ekosistemomis; Marcinkonių geomorfologinis draustinyje saugomas ir reprezentuojamas geomorfologiškai vertingas Marcinkonių miško kopų masyvas – kompaktiškųjų kontinentinių kopų etalonas su aukščiausia parke esančia kopa bei būdingomis biocenozėmis; Dravių kampo geomorfologiniame draustinyje saugomas ir reprezentuojamas geomorfologiškai vertingas Dravių kampo miško kopų masyvas – gūbriškųjų kontinentinių kopų etalonas su jame esančiu Žydų kalnu bei būdingomis biocenozėmis.

1.3.4. Dirvožemiai

Dirvožemių įvairovė yra nedidelė. Vyrauja lengvos mechaninės sudėties dirvožemiai sudaryti iš smulkaus ir smulkučio smėlio. Smėlžemiai yra pagrindiniai dirvožemiai šioje teritorijoje, kurie nepasižymi

derlingomis savybėmis, taip pat nedidelius plotus užima durpžemiai. Nuo seno šiose vietovėse nebuvo verčiamasi intensyvia žemdirbyste, todėl išlikęs didelis teritorijos miškingumas.

1.3.5. Hidrografinės ir hidrologinės ypatybės

Teritorija priklauso Merkio pobaseiniui, į ją patenkantys krituliai maitina Merkio intakus – Grūdą ir Ūlą. Vandens telkiniai – ežerai ar upės tiesiogiai į Teritoriją nepatenka, krituliai infiltruojasi į smėlėtą gruntą.

1.4. Kraštovaizdžio bruožai

Teritorijoje plyti vidutinių ir stambių kopų masyvas, gūbriuotas, vietomis pereinantis į plokščius ir banguotus plotus, smėlingas, su viena nedidele pelke, miškingas. Teritoriją šiaurvakarinėje dalyje kerta Vilniaus – Marcinkonių geležinkelis ir asfaltuotas rajoninis kelias 5003 Varėna – Marcinkonys – Druskininkai, vakarinėje dalyje miško kelias Marcinkonys – Musteika, šiauriau Čepkelių rezervato miško kelias Marcinkonys – Lynažeris, visas miško mąsyvas taip pat išvagotas gana tankaus miško kelių tinklo (2 pav.), gana dideli kirtaviečių plotai. Aptariami miškai tarsi apgaubia didžiausią šio krašto gyvenvietę Marcinkonis iš rytinės ir pietinės pusės, atvirų plotų, išskyrus kelias pelkes ir pakeles, beveik nėra.

1.5. Teritorijos biologinės ypatybės

1.5.1. Augalija

1.5.1.1. Augalijos ištirtumas

Teritorijoje atliktų augalijos tyrimų suvestinė pateikiama 2 lentelėje.

2 lentelė. Augalijos tyrimai Gamtotvarkos plano teritorijoje

Metai	Tyrimų temos pavadinimas	Tyrimus vykdžiusi įstaiga, autorius
2002	Kertinių miško buveinių inventorizacija	Dzūkijos nacionalinio parko direkcija; Gamtos skyriaus vedėjas dr. M. Lapelė
2004	Dzūkijos nacionalinio parko grybų (makromicetų) ir kerpių įvairovės tyrimai	Dzūkijos nacionalinio parko direkcija; R. Iršėnaitė
1995 – 2021	Dzūkijos nacionalinio parko saugomų augalų rūšių inventorizacija ir kartografavimas	Dzūkijos nacionalinio parko direkcija; dr. M. Lapelė, dr. O. Grigaitė
2008	Dzūkijos nacionalinio parko brioflora – rūšinė sudėtis, paplitimas ir apsaugos priemonės	Botanikos institutas; dr. I. Jukonienė
2011 – 2015	EB svarbos natūralių buveinių inventorizavimas, palankios apsaugos būklės kriterijų nustatymas ir monitoringo sistemos sukūrimas	Gamtos tyrimų centro Botanikos instituto Floros ir geobotanikos laboratorija
2020	BAST Dainavos giria apsaugos tikslų nustatymas	E. Klimavičius, M. Lapelė, V. Slavickas
2020 – 2021	EB svarbos augalų rūšių inventorizavimas	O. Grigaitė, D. Matulevičiūtė, Direkcija, Metodinis analitinis centras
2021	Medynų struktūros ir augalijos tyrimas gamtotvarkos projekto veiklos ir kontroliniuose plotuose	VDU ŽŪA Miškų ir ekologijos fakultetas

1.5.1.2. Bendra augalijos charakteristika

Augalinės dangos struktūrą, bendrijų ir buveinių įvairovę lemia savitas šios teritorijos reljefas, dirvožemiai ir hidrologinė struktūra. Galima išskirti du svarbiausius augalijos kompleksus, kurių paplitimą lemia vyraujantys dirvožemiai ir hidrologinis režimas. Sausuose nederlinguose ar normalaus drėkinimo dirvožemiuose vyrauja spygliuočių miškai, daugiausiai pušynai; taip pat pakaitiniai beržynai, nedidelį plotą užima pelkiniai miškai, atvirų buveinių likę tik nedideli fragmentai, dažniau pakelėse ir greta kvartalinių.

Didžiausius miško plotus užima dvyndantinų pušynų (*Dicrano-Pinion sylvestris*) sąjungos asociacijos. Labiausiai paplitusios ir pagrindinius pušynų masyvus sudaro saliavinio pušyno (*Peucedano-*

Pinetum) asociacijos bendrijos, pagal miškų tipologiją priskiramos brukniašiliams (sausesnis variantas) arba žaliašiliams (drėgnesni pušynai, vešlesnėje žolių ir krūmokšnių dangoje gausiai auga mėlynė (*Vaccinium myrtillus*), miškinis lendrūnas (*Calamagrostis arundinacea*), apatiniame medyno aukšte gausiau eglių. Medynai dažniausiai vienaardžiai, vyrauja pušys su beržų ar eglių priemaiša, retame trake vyrauja kadagiai, žolinėje dangoje būdingos rūšys – šilinis saliavas (*Peucedanum oreoselinum*), paprastasis viržis (*Calluna vulgaris*), avinis eraičinas (*Festuca ovina*), bruknė, mėlynė. Samanų danga paprastai labai vešli, joje vyrauja Pleurozium schreberi, Dicranum polysetum, Hylocomium splendens, Dicranum scoparium. Tokiose bendrijose auga Lietuvos raudonosios knygos rūšys: kalninė arnika (*Arnica montana*), vėjalandė šilagėlė (*Pulsatilla patens*). Saliaviniai pušynai daugiau išplitę rytinėje teritorijos dalyje link Lynežerio kaimo.

Sausuose į pietus orientuotuose šlaituose, kopų viršūnėse įsikūrusios šiurinių pušynų (*Cladonio-Pinetum sylvestris*) asociacijos bendrijos, pagal miškų tipologiją priskiriamos kerpšiliams. Retame trake auga kadagiai, žolių danga skurdi – būdingas avinis eričinas (*Festuca ovina*), smiltyninis šepetukas (*Corynephorus canescens*), melsvoji kelerija (*Koeleria glauca*), smiltyninė kulkšnė (*Astragalus arenarius*), paprastasis čiobrelis (*Thymus serpyllum*), kartais nemažus plotus užima meškauogė (*Arctostaphyllos uva-ursi*). Bendrijose auga Lietuvos Raudonosios knygos rūšys vėjalandė šilagėlė (*Pulsatilla patens*), kalninė arnika (*Arnica montana*). Kerpšiliams būdinga vešli kerpių danga, kurią sudaro *Cladonia rangiferina, Cladonia sylvatica* ir kitos *Cladonia* genties rūšys, taip pat žaliosios samanos *Dicranum polysetum, Dicranum spurium, Pohlia nutans, Polytrichum juniperinum, Polytrichum piliferum, Ptilidium ciliare*, pasitaiko ir atviro smėlio plotų. Kerpšiliai daugiau išplitę šiaurinėje ir šiaurvakarinėje dalyje. Kerpių užimami plotai mažėja dėl sukcesinių kaitų, natūralių ir antropogeninių pažaidų (miško gaisrai, ganymas miškuose, samanų paklotės naudojimas kraikui) trūkumo.

Vienoje didesnėje aukštapelkėje, esančioje Marcinkonių g-jos 45 – 46 kvartaluose augalijoje pelkiniai pušynai .Gailinių pušynų (*Ledo pinetum*) asociacijos bendrijos pasižymi charakteringa struktūra, jos mažiausiai paveiktos ūkinės veiklos, joms būdingi brandūs ir tankūs medynai, plynraisčių beveik nėra, krūmokšnių ardas labai tankus, jame dominuoja gailiai (*Ledum palustre*), neretai sutinkami ir vaivorai (*Vaccinium uliginosum*).

1.5.1.3. Saugomos augalų rūšys

Teritorijoje aptiktos 7 augalų rūšys, įrašytos į Lietuvos raudonosios knygos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašą (toliau – Lietuvos raudonoji knyga, trumpinys - LRK), patvirtintą aplinkos ministro 2003 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 504 „Dėl į Lietuvos raudonąją knygą įrašytų saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių sąrašo patvirtinimo“, iš kurių 2 rūšis – vėjalandė šilagėlė (*Pulsatilla patens*) ir smiltyninis gvazdikas (*Dianthus arenarius*) – įrašytos į Buveinių direktyvos II priedą. Teritorijoje aptiktų saugomų augalų rūšių suvestinė pateikiama 3 lentelėje, paplitimas 4 paveiksle.

3 lentelė. Saugomos augalų rūšys Gamtotvarkos plano teritorijoje

Rūšies pavadinimas *		**Apsaugos statusas ****	**Lokalizacija**	**Gausumas**	**Būklė**
lietuviškas	**lotyniškas**				
Kvapioji dirvuolė	*Agrimonia procera*	VU	131 kv. 8 skl. Tikėtina, kad taškas nurodytas klaidingai, nes minimame kvartale tinkamų augaviečių nėra.		BILAS herbariumo duomenimis, dabartinė būklė nežinoma
Kalninė arnika	*Arnica montana*	VU	57 kv. 32 skl.. 571 kv. 19, 29 sk., 72 – 16, 103 kv. 9skl., 81 kv. 22 skl., 112 kv. 31, 36 skl., 115 kv. 32, 37, 43 skl., 227 kv. 6, 8, 12 skl., 232 kv.	Populiacijos gana gausios, po kelis, keliolika kerų Sporadiškai išplitusi	Būklė gera, dažniausiai plinta vegetatyviškai , rečiau sėklomis

			8 skl., 233 kv. 8 skl., 239 kv. 32, 34 skl., 238 kv.9 skl., 246 kv. 2, 4, 5 skl.	daugelyje sausų pušynų	
Smiltyninis gvazdikas	*Dianthus arenarius*	LC; BD II	57 kv., 58 kv., 72 -11, 16 skl., 46 kv. 55 skl., 233 kv. 8, 239 kv. 32, 33 skl.,	Populiacijos nedidelės, labai fragmentuotos, nes trūksta gamtinių pažaidų ir tuo pačiu tinkamų augaviečių. Be to, neatlaiko konkurencijos su samanomis	Būklė stabili
Tamsialapis skiautalūpis	*Epipactis atrorubens*	NT	233 kv. 8 skl.	Populiacija negausi	Būklė stabili
Šiurkščioji vanagutė	*Pilosella echioides*	EN	57 kv., 58 kv.	2 egz., 1 egz.	
Vėjalandė šilagėlė	***Pulsatilla patens***	VU; BD II	57 kv. 20, 21, 25, 26, 27 skl., 103 kv.14 skl., 112 kv. 19 skl.113 kv. 22, 38 skl., 114 kv. 21 skl., 115 kv. 11, 22 skl., 18 skl., 217 kv. 18 skl., 232 kv. 18 skl., 233 kv. 5, 27 skl., 239 kv. 2 skl., 246 kv. 14, 18, 19 skl., 247 kv. 13 skl., 248 kv. 44 skl	Retai paplitusi, populiacijos dažniausiai neskaitlingos	Būklė patenkinama, nes ženkliai trūksta tinkamų augaviečių, jos dažnai sunaikinamos sandėliuojant medieną ar tvarkant miško kelius, populiacijose vyrauja neskaitlingi generatyviniai egzemplioriai, kas rodo populiacijų senėjimą ir nykimą
Gorskio pūtelis	*Tragopogon gorskianum*	EN	57, 58 kv.Kelio zonoje	Populiacijos gausios ir gyvybingos	Būklė gera

* – Paryškintos rūšys, prioritetinės Dainavos girios BAST.
** – Lietuvos raudonosios knygos kategorija ir (ar) Buveinų direktyvos priedas.
115 kv. 16 skl. Cnidium Dubium ir 18 skl. Gentiana pneumonanthe buveinės SRIS sistemoje yra nurodytos klaidingai

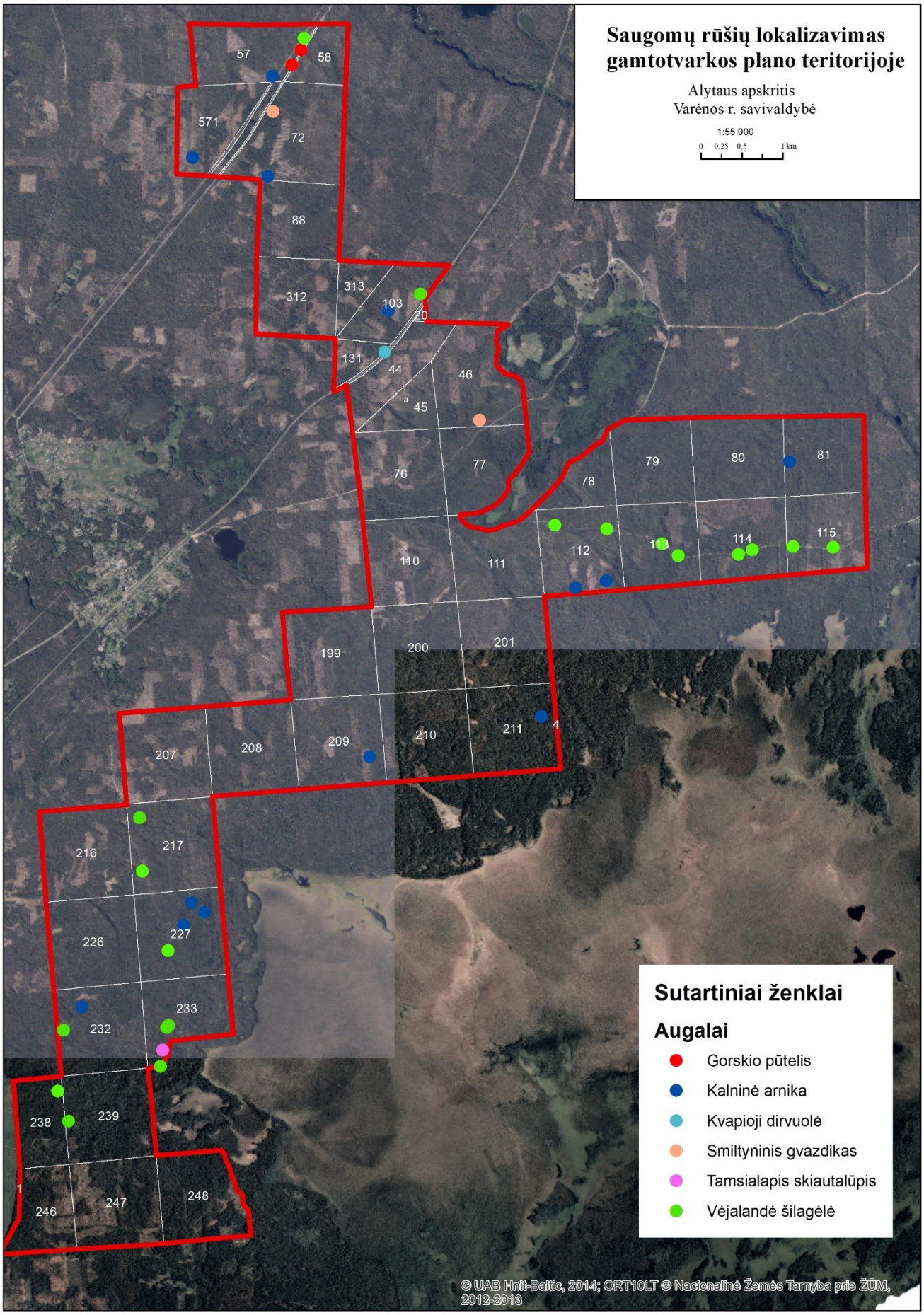

4 pav. Saugomų augalų rūšių išsidėstymas Gamtotvarkos plano teritorijoje

1.5.1.4. Saugomos buveinės

Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškuose, patenkančiuose į Gamtotvarkos plano ribas ir esančiuose Dainavos girios BAST, yra išskirtos 5 tipų Buveinių direktyvos I priedo buveinės, kurių apsaugai ir buvo įsteigta Dainavos girios BAST (4 lentelė, 5 pav.)

5 pav. Europos Bendrijos svarbos buveinės Gamtotvarkos plano teritorijoje

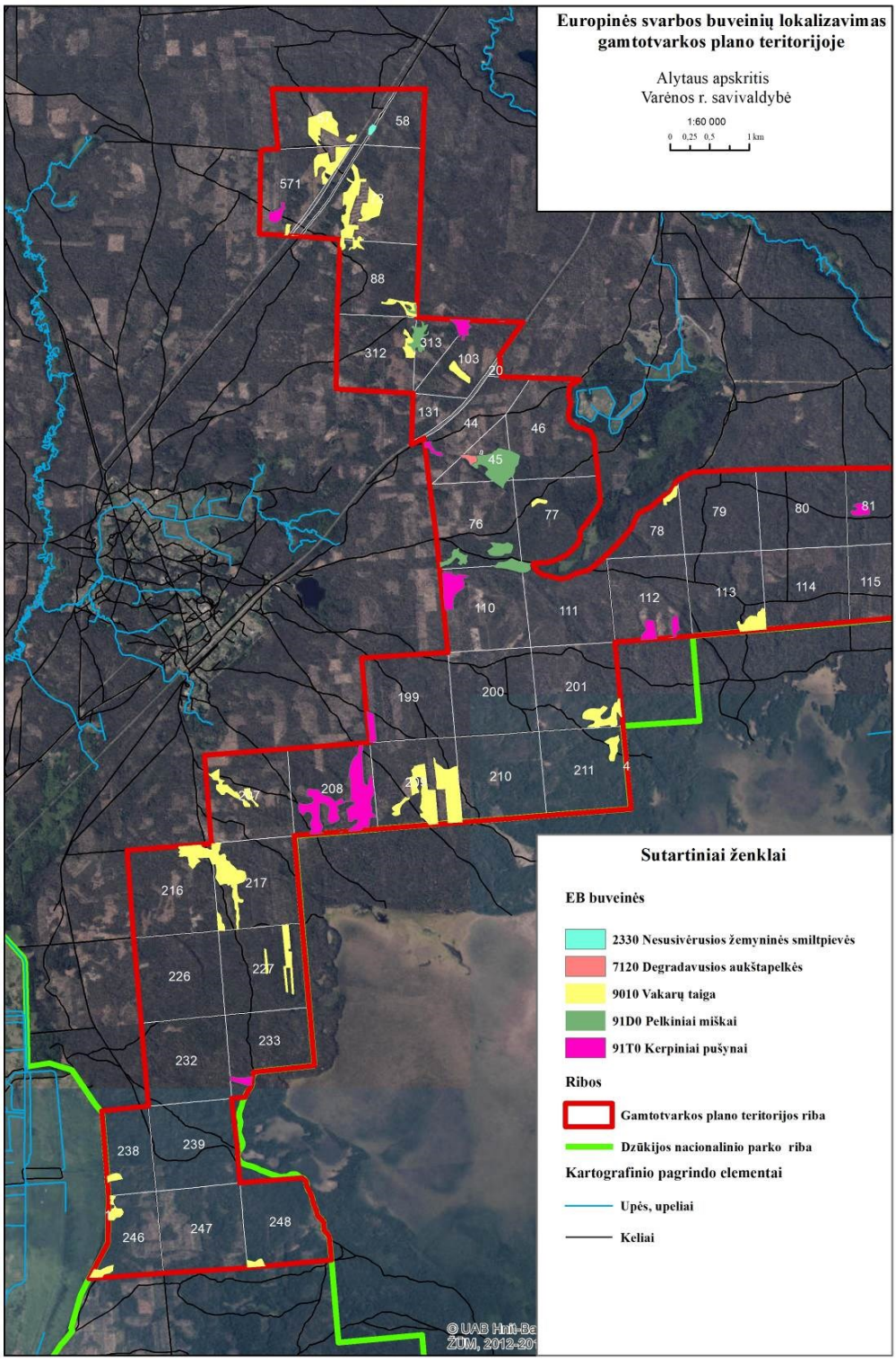

4 lentelė. Buveinių direktyvos I priedo buveinės ir jų būklė Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškuose, patenkančiuose į gamtotvarkos plano ribas

Buveinės kodas ir pavadinimas	Buveinių plotas, ha		Vyraujanti būklė Teritorijoje
	patvirtintas aplinkos ministro 2009-04-22 įsakymu Nr. D1-210**	Teritorijoje	
2330 Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės	14,5	0,2267	Bloga, nes dėl demografinių ir ekonominių priežasčių praktiškai nebeliko gyvulių ganymo, kuris sukurdavo sąlygas tokių buveinių egzistavimui ir plitimui
7120 Degradavusios aukštapelkės	26,9	1,5	Patenkinama, nes vertinant šios buveinės būklę kaip gerą, ji turėtų būti įvardijama kaip aktyvi aukštapelkė
9010 *Vakarų taiga	4060,9	151,6	Bloga dėl natūralių pažaidų nebuvimo, stambios negyvos medienos trūkumo
91D0 *Pelkiniai miškai	690,6,0	32,9	Gera
91T0 Kerpiniai pušynai	1160,0	75,2	Bloga dėl natūralių pažaidų nebuvimo, stambios negyvos medienos trūkumo, sukcesinių kaitų, kurių eigoje kerpių danga pakeičiama samanomis
Iš viso		**261,4488**	

* – Prioritetinės Europos Bendrijos buveinės.

** – Ministro įsakyme buveinių plotai nurodyti visai Dainavos girios BAST.

9010 *Vakarų taigos buveinės atstovauja plačiausiai šioje teritorijoje paplitusius pušynus maisto medžiagų neturtinguose sausuose ir vidutinio drėkinimo jauriniuose smėlio dirvožemiuose, eglynų patenka tik nedideli fragmentai. Tačiau dėl intensyvaus miško naudojimo tik dalis miškų atitinka amžiaus ir natūralumo kriterijus, taikomus šioms buveinėms. Geriausios būklės vakarų taigos buveinės yra Įmiškių ir Didžiabalės draustinių pelkių salose, taip pat kertinėse miško buveinėse. Net II ir III grupės brandžiuose medynuose nemaža dalis buveinių yra blogos būklės, nes jų natūrali struktūra yra pažeista dėl pernelyg intensyvaus miško naudojimo, trūksta negyvos medienos (stuobrių, virtėlių). Šių buveinių išsaugojimas problematiškas, nes jų išsaugojimui praktiškai būtinas rezervatinis režimas arba II miškų grupės statusas be sanitarinių kirtimų. Vakarų taigos buveinės svarbios didžiajam apuokui, Dainavos PAST prioritetinėms rūšims - kurtiniams, lututėms, vėjalandei šilagėlei (prioritetinė Dainavos BAST rūšis), penkialapiam dobilui.

91D0 *Pelkinių miškų buveinės yra sutinkamos tik keliose vietose šiaurinėje Teritorijos dalyje. Vyrauja pelkiniai pušynai su tipiška, gerai išreikšta struktūra.

91T0 Kerpinių pušynų buveinės labiausiai išplitusios geomorfologinių Marcinkonių, Alkūnės kampo ir Dravių kampo draustinių kopose. Kerpšiliai daugiausiai įsikuria kopų viršūnėse ir pietinės ekspozicijos šlaituose. Šių buveinių būklė panaši į vakarų taigos buveinių būklę - dėl intensyvaus miško naudojimo tik dalis miškų atitinka amžiaus ir natūralumo kriterijus, taikomus šioms buveinėms. Net II ir III grupės brandžiuose medynuose nemaža dalis buveinių yra blogos būklės, nes jų natūrali struktūra yra pažeista, trūksta negyvos medienos (stuobrių, virtėlių). Šių buveinių išsaugojimas problematiškas, nes jų išsaugojimui praktiškai būtinas rezervatinis režimas arba II miškų grupės statusas be sanitarinių kirtimų. Kerpinių pušynų būklė blogėja ir dėl natūralių sukcesinių kaitų, nes nesant natūralių pažaidų, paklotėje

kaupiasi humusas ir įsivyrauja žaliosios samanos, mažėja kerpių plotai. Buveinė yra svarbi lututei, taip pat prioritetinėms Dainavos BAST augalų rūšims – vėjalandei šilagėlei, smiltyniniam gvazdikui.

7120 Degradavusių aukštapelkių buveinės užima nedidelį plotą 45 kv., tikėtina, kad su laiku jos vėl transformuosis į pelkinius miškus.

2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių buveinės yra labai fragmentiškos, nedidelis plotelis išskirtas ties 57 kv. pakelės juostoje. Anksčiau, kai buvo praktikuojamas gyvulių ganymas miškuose ir Čepkelių raisto papelkiais, jos buvo daug labiau išplitusios gyvulių varyklose, kur dėl pastovaus trikdymo susidaryti ištisinei žolinei dangai buvo mažos galimybės.

Žemiau pateikiami europinės svarbos natūralių buveinių tipai ir plotai Teritorijoje, patikslinti vykdant Dainavos girios BAST apsaugos tikslų nustatymą 2020 metais Marcinkonių apylinkų miškuose pagal 2011 metų vidinės miškotvarkos kvartalus ir sklypus (5 lentelė).

5 lentelė. Europinės svarbos natūralios buveinės Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškuose gamtotvarkos plano teritorijoje

Kvartalo Nr.	Sklypo Nr.	Buveinės plotas, ha	Buveinės kodas	Buveinės pavadinimas
Perlojos girininkija				
57	28	10,0473	9010	Vakarų taiga
57	32	1,0044	9010	Vakarų taiga
57	27	0,2267	2330	Nesusivėrusios žemyninės smiltpievės
Marcinkonių girininkija				
44	25, 27	1,5903	91T0	Kerpiniai pušynai
44	dalis 27	0,0461	7120	Degradavusios aukštapelkės
45	13, 14, dalis 15	1,4625	7120	Degradavusios aukštapelkės
45	15, 20, dalis 14	13,8774	91D0	Pelkiniai miškai
46	39, 40, 42	2,9741	91D0	Pelkiniai miškai
571	6, 7	8,0095	9010	Vakarų taiga
571	29	2,9898	91T0	Kerpiniai pušynai
571	40	0,7	9010	Vakarų taiga
72	Dalis 16	11,5358	9010	Vakarų taiga
76	4, 5	1,1	91D0	Pelkiniai miškai
76	54, 56, 64, 65	1,8896	91D0	Pelkiniai miškai
76	50, 58	4,0705	91D0	Pelkiniai miškai
76	70	1,8	91D0	Pelkiniai miškai
77	15	1,1652	9010	Vakarų taiga
77	38	0,3	91D0	Pelkiniai miškai
78	29, 30, 40	2,1032	9010	Vakarų taiga
81	22	2,7295	91T0	Kerpiniai pušynai
88	Dalis 1	2,2083	9010	Vakarų taiga
103	Dalis 1, dalis 9, 7	1,3032	91T0	Kerpiniai pušynai
110	Dalis 3, dalis 9, 18	10,1183	91T0	Kerpiniai pušynai
110	7	1,4	91D0	Pelkiniai miškai
111	1	1,2	91D0	Pelkiniai miškai
112	Dalys 30, 31, 32	3,6520	91T0	Kerpiniai pušynai
113	46, dalis 48, dalis 49	6,5259	9010	Vakarų taiga
199	13	3,8944	91T0	Kerpiniai pušynai

201	23	9,5016	9010	Vakarų taiga
207	11	7,9742	9010	Vakarų taiga
208	12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 22, 23, 25, 30, 34, 35	39,2511	91T0	Kerpiniai pušynai
209	Dalis 14, dalis 25	33,0829	9010	Vakarų taiga
211	20, 21	4,4503	9010	Vakarų taiga
216	9, 11	9,4543	9010	Vakarų taiga
217	12, 20	16,4535	9010	Vakarų taiga
217	35	1,6624	9010	Vakarų taiga
217	6	1,0885	9010	Vakarų taiga
217	12, 20, 21, 22, 24, 26	7,0988	9010	Vakarų taiga
312	Dalys 32, 34, 46	2,9071	9010	Vakarų taiga
312	35, 47	1,1351	91D0	Pelkiniai miškai
313	8, 9, 15, 16	3,1926	91D0	Pelkiniai miškai
313	7, dalis 6	2,0777	91T0	Kerpiniai pušynai
Musteikos girininkija				
238	dalis 9 skl.	1,6059	9010	Vakarų taiga
239	32, 34	11,2309	91T0	Kerpiniai pušynai
246	dalis 4	2,6665	9010	Vakarų taiga
246	14, 17-20	11,587	9010	Vakarų taiga
248	33	1,7579	9010	Vakarų taiga
		261,4488		

1.5.1.5. Kertinės miško buveinės

Kertinių miško buveinių inventorizacija atlikta 2002 m. Pakartotinė inventorizacija atlikta 2014 m. Iš viso Teritorijoje Valstybinio miškotvarkos instituto duomenimis saugomos 5 kertinės miško buveinės (6 lentelė, 6 pav.). Visos kertinės buveinės priskirtos A2 tipui - Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis. Nedidelis jų skaičius paaiškinamas dėl gana intensyvios šių miškų eksploatacijos praeityje ir ypač dėl negyvos medienos trūkumo.

6 lentelė. Kertinės miško buveinės Gamtotvarkos plano teriorijoje

Kvartalo Nr.	**Sklypo Nr.**	**KMB Nr.**	**KMB tipas**	**Plotas, ha**
80	28	661806	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis A2	1,5104
208	15, 16	651703	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis A2	2,9209
208	24, 25	651704	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis A2	1,0759
208	27	651707	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis A2	0,6641
227	12, 20, 22	651702	Pušynai ir mišrūs miškai su pušimis A2	4,7479
Iš viso:		**5**		**10,9192**

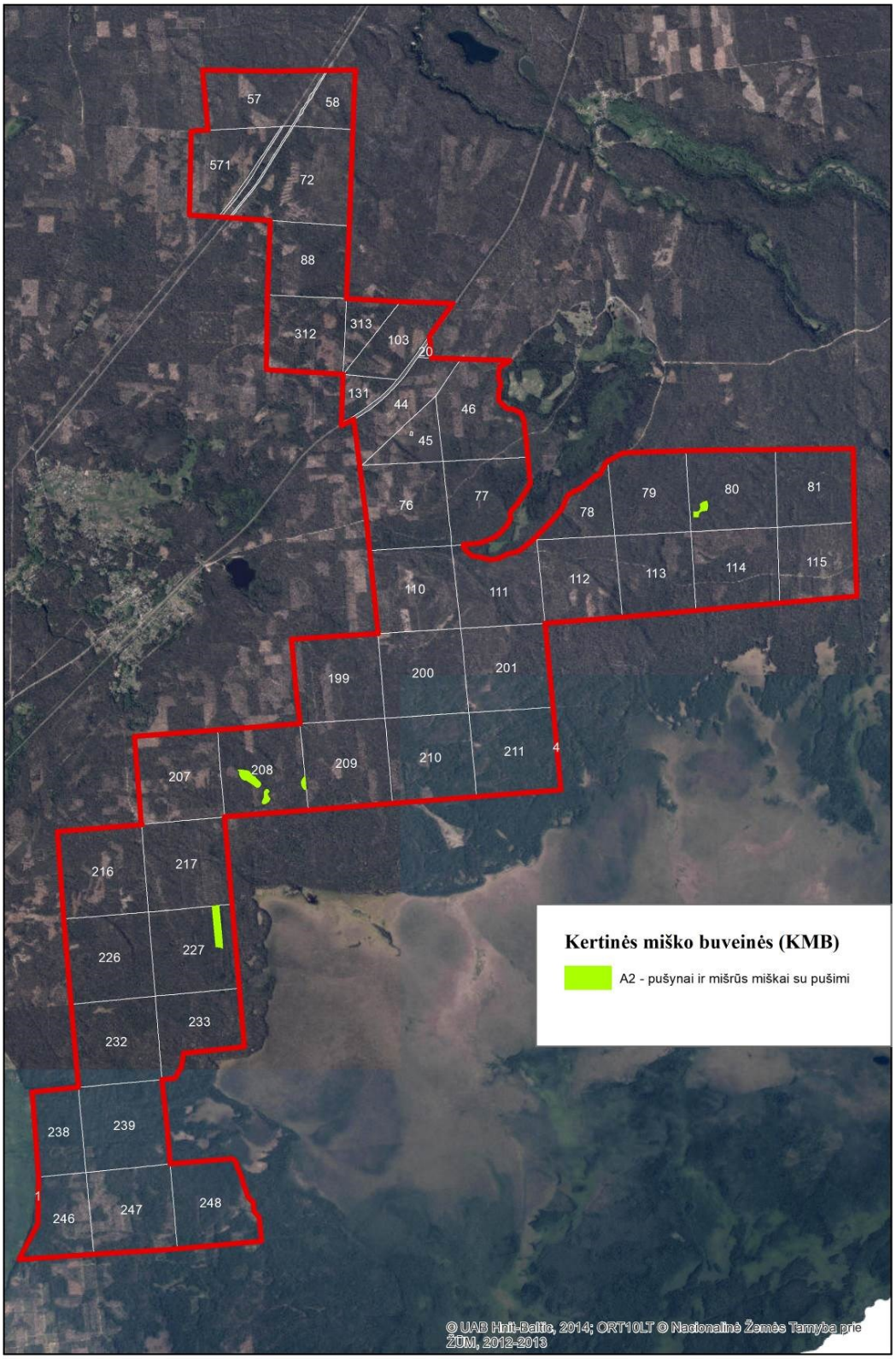

6 pav. Kertinės miško buveinės Gamtotvarkos plano teritorijoje

1.5.1.6. Svetimžemės augalų rūšys

Gamtotvarkos plano miškuose svetimžemės augalų rūšys nėra išplitusios, nedideliais plotais telkiasi pagrindinių miško kelių Marcinkonys – Lynaželis ir Marcinkonys – Musteika pakelėse, į natūralais buveines nesiskverbia. Dažniausiai sutinkamas yra paprastasis zuikiakrūmis (*Sarothamnus scoparius*) – Marcinkonių girininkijos 111, 112, 217, 227 kv. ir Musteikos g-jos 248 kv.pakelėse, rečiau putinalapis pūslenis (*Physocarpus opulifolius*) – 227 kv. 33 skl. ir baltažiedė robinija (*Robinia pseudoacacia*) – 112 kv. 6 skl. Lyginant su kitomis Dzūkijos nacionalinio parko teritorijomis, projekto teritorijos miškų būklė šiuo aspektu tikrai gera.

1.5.1.7. Medžiai – gamtos paveldo objektai

Marcinkonių kaimo apylinkėse yra išlikę keletas drevėtų pušų, senosios bitininkystės reliktų, patenkančių į Teritorijos miškus ir paskelbtų botaniniais gamtos paveldo objektais, nors tai daugiau kultūros paveldo objektas nei gamtos. Šios dravės (drevėtos pušys, kartais dravėmis vadinamos tik medyje išskobtos drevės) yra išlikusios Marcinkonių girininkijos 79 kv. 7 skl. (koordinatės x:5995161, y:536622) ir 199 kv. 10 skl. (koordinatės x:5990141, y:529702). Jos į tvarkymo plotus nepatenka.

1.5.2. Gyvūnija

1.5.2.1. Gyvūnijos ištirtumas

Musteikos miške atliktų gyvūnijos tyrimų suvestinė pateikiama 7 lentelėje.

7 lentelė. Gyvūnijos tyrimų suvestinė

Metai	Tyrimų temos pavadinimas	Tyrimus vykdžiusi įstaiga, autorius
2001	Dzūkijos nacionalinio parko drugių tyrimų apžvalga	G. Švitra, D. Dapkus, V. Pacevičius
2002	Dzūkijos nacionalinio parko žinduoliai (išskyrus šikšnosparnius)	Ekologijos institutas; A. Ulevičius
2008	Šneiderio kirmvabalio būklės ir paplitimo tyrimai Dzūkijos nacionaliniame parke	Ekologijos institutas; V. Karalius
2007-2021	Paukščių direktyvos saugomų paukščių (kurtinys, tetervinas, lututė, lėlys, lygutė) monitoringas	V. Slavickas
2021	Paukščių, vabalų, plėviasparnių tyrimai Gamtotvarkos plano teritorijoje	VDU ŽŪA Miškų ir ekologijos fakulteto specialistai ir atskiri tyrėjai - R. Ferenca, E. Budrys

1.5.2.2. Bendra gyvūnijos charakteristika

Projekto teritorijoje, kaip ir visoje Dainavos girioje dominuoja dideli vientisų sausų pušynų plotai, nepasižymintys buveinių, o kartu ir gyvūnų įvairove bei gausa dėl mitybinės bazės trūkumo. Projekto teritorijoje sutinkamos pagrindinės tokiems miškams būdingos gyvūnų rūšys - briedžiai (*Alces alces*), stirnos (*Capreolus capreolus*), šernai (*Sus scrofa*). Miškuose sutinkami ir daugelis Lietuvoje gyvenančių plėšrūnų: rudosios lapės (*Vulpes vulpes*), usūriniai šunys (*Nyctereutes procyonoides*), miškinės kiaunės (*Martes martes*), vilkai (*Canis lupus*), barsukai (*Meles meles*). Šioje teritorijoje aptinkami tiek pilkieji kiškiai (*Lepus europaeus*), tiek baltieji kiškiai (*Lepus timidus*).

Gan įvairi ir ornitofauna. Miškuose gyvena senų ir brandžių medynų sparnuočiai - paprastoji lututė (*Aegolius funereus*), paprastasis uldukas (*Columba oenas*), juodoji meleta (*Dryocopus martius*). Sutinkami ir atvirų vietovių paukščiai – lygutė (*Lullula arborea*), lėlys (*Caprimulgus europaeus*). Patiems būdingiausiems ir gausiausiems sparnuočiams priskiriami - kikilis (*Fringilla coelebs*), margasparnė musinukė (*Ficedula hypoleuca*), didžioji zylė (*Parus major*), pilkoji zylė (*Parus palustris*), žalioji pečialinda (*Phylloscopus sibilatrix*), pilkoji pečialinda (*Phylloscopus collybita*), paprastoji medšarkė (*Lanius collurio*), miškinis kalviukas (*Anthus trivialis*), nykštukas (*Regulus regulus*), amalinis strazdas (*Turdus viscivorus*), strazdas giesmininkas (*Turdus philomelos*).

Projekto teritorijoje aptinkami 4 rūšių ropliai. Būdingiausiems ropliams priskiriami vikrieji driežai (*Lacerta agilis*), gyvavedžiai driežai (*Lacerta vivipara*) ir gluodenai (*Anguis fragilis*). Rečiau sutinkami geltonskruosčiai žalčiai (*Natrix natrix*), tikėtina, kad sausuose kerpšiliuose gyvena ir Raudonosios knygos rūšis lygiažvynis žaltys (*Coronella austriaca*), sutinkamas vakariniame Čepkelių rezervato pakraštyje ir Marcinkonių apylinkėse. Varliagyviams projekto teritorija nėra tinkama.

Didžiąją dalį Dzūkijos nacionalinio parko, kaip ir projekto teritorijos,užima termofiliniai pušynai. Šie miškai išsiskiria specifine vabalų fauna, pasireiškiančia kompleksu vabalų rūšių, būdingų tik šiam regionui. Iki šiol Parke rasta daugiau kaip 450 rūšių vabalų. Dauguma šių rūšių paplitusios visoje Lietuvoje, tačiau kai kurios rūšys randamos tik Pietryčių Lietuvos pušynuose, o kituose Lietuvos regionuose nerandamos arba yra labai retos, lokalios. Dauguma šių rūšių vystosi trūnijančioje pušų medienoje ir yra tiesiogiai priklausomos nuo negyvos medienos kiekio miškuose. Projekto teritorijoje vabzdžiai (plėviasparniai ir vabalai) detaliau tyrinėti tik plotuose, kuriuose numatyta vykdyti konkrečias gamtotvarkos priemones. nors buveinių įvairovė turėtų lemti didelę rūšių įvairovę. Tiriant plėviasparnius nustatytos 303 rūšys, priklausančios 26 šeimoms. Gausiausia rūšių skaičiumi šeima yra žiedvapsvės (*Crabronidae*). Pagal individų skaičių gausiausia šeima yra klosčiavapsvės (*Vespidae*); ši šeima gausiausiai apsigyvena lizdavietėse-gaudyklėse. Į Mėrikės gaudykles gausiausiai patenka voravapsvių (Pompilidae) šeimos atstovai; ši šeima, greta klosčiavapsvių ir žiedvapsvių, taip pat viena gausiausių ir lizdavietėse-gaudyklėse.

1.5.2.3. Saugomos gyvūnų rūšys

Sausi Dzūkijos šilai nepasižymi saugomų rūšių įvairove, tačiau didžioji tų rūšių dalis yra specifinės, retai sutinkamos kitose Lietuvos vietose. Projekto teritorijoje aptiktos 14 Lietuvos Raudonosios knygos (LRK) gyvūnų rūšių – 8 stuburinių ir 6 bestuburių (8 lentelė). 8 paukščių rūšys, įtrauktos į Paukščių direktyvos (PD) I priedą ir 4 gyvūnų rūšys, įtrauktos į Buveinių direktyvos (BD) II arba IV priedus. Saugomų gyvūnų rūšių suvestinė pateikiama 8 lentelėje, paplitimas - 7 pav.

Aptariama teritorija yra viena svarbiausių retiems, negyvoje medienoje gyvenantiems vabalams, ypač Šneiderio kirmvabalio (*Boros schneideri*) apsaugai. 2008 metais buvo paskaičiuotas kirmvabalio apgyvendintų sausuolių dažnumas atskirose girininkijose (Karalius, 2008). Didžiausias dažnumas nustatytas Margionių ir Ūlos girininkijose – čia kirmvabalis aptiktas nuo 35 iki 40 % sausuolių, Marcinkonių, Puvočių ir Musteikos girininkijose sausuolių apgyvendinimo procentas svyravo apie 25 %. Rezervatą supantys miškai yra labai svarbūs geniniams paukščiams, uldukui, lututei, taip pat kukučiui. Kartu tai ir rezervate gyvenančių tetervinų ir kurtinių maitinimosi ir poilsio plotai.

8 lentelė. Saugomos gyvūnų rūšys Gamtotvarkos plano teritorijoje

Rūšies pavadinimas		**Apsaugos statusas****	**Lokalizacija**	**Gausumas**	**Būklė**
Lietuviškas*	**lotyniškas***				
Žinduoliai					
Baltasis kiškis	*Lepus timidus*	RK, VU	Miško kvartaluose, besiribojančiuose su Čepkelių rezervatu	Apyretis	Pavieniai pėdsakai
Vilkas	*Canis lupus*	BD II	Dažniausiai miško kvartaluose, besiribojančiuose su Čepkelių rezervatu	Pėdsakai pastoviai stebimi	Gera
Paukščiai					
Paprastoji lututė	***Aegolius funereus***	RK, LC PDI	79, 207, 216, 217 kv.	Gana gausi	Patenkinama, stebimas populiacijos mažėjimas dėl intensyvaus miško kirtimo

Lėlys	***Caprimulgus europaeus***	PDI	199, 207 kv.		**Nevertinta**
Paprastasis uldukas	*Columba oenas*	RK, NT	57, 58, 77, 78, 110, 112, 199, 202, 209, 211, 216, 217, 218, 227, 233 kvartaluose	Gana plačiai paplitęs brandžiuose pušynuose	Gera
Juodoji meleta	*Dryocopus martius*	PD I	Visoje teritorijoje	Nereta	Patenkinama. Būklė prastėja dėl brandžių medžių kirtimo ir kiaunių daromos žalos
Pilkoji meleta	*Picus canus*	RK, NT PD I	78, 233 kv.	Girdėti balsai	Patenkinama. Būklė prastėja dėl brandžių medžių kirtimo ir kiaunių daromos žalos
Žalioji meleta	*Picus viridis*	RK, VU	110, 199 kv.		Patenkinama. Būklė prastėja dėl brandžių medžių kirtimo ir kiaunių daromos žalos
Eurazinis tetervinas	***Tetrao tetrix***	RK, VU PD I	199, 209, 211 kv.	Fiksuoti balsai	Nevertinta
Vakarinis kurtinys	***Tetrao urogallus***	RK, VU PD I	88 kv. 52, 53, 54 skl., 312 kv. 11, 12, 13, 32, 33, 34, 35, 47; 313 kv. 1 -5, 8, 9, 15, 17, 28 112 kv. 37 sk.	1 – 2 patinai Fiksuoti balsai	Bloga dėl intensyvių miško kirtimų, tuokvietė sunykusi, paukščiai pasitraukė į Čepkelių rezervatą
Kukutis	*Upupa epops*	RK, NT	57, 76, 78, 110, 199 kvartaluose	Neretas	Gera
Lygutė	***Lulula arborea***	PDI	115 kv.		**Gera**
Vabzdžiai					
Šneiderio kirmvabalis	***Boros schneideri***	RK, NT BD II	57, 78, 112, 114, 115, 210, 216, 217, 246 kv.	Gausus	Gera. Visur įprastas
Pušinis plokščiavabalis***	*Cucujus haematodes*	RK, EN	216, 217, 226, 227 kv	Retas	Nevertinta
Machaonas	*Papilio machaon*	RK, LC	112 kv. 10 skl.		Gera
Didysis skydvabalis****	*Peltis grosa*	RK, EN	199, 200	Retas	Nevertinta
Aštuoniataškis auksavabalis****	*Gnorimus variabilis*	RK, EN	217	Retas	Nevertinta
Ūsenis dailidė****	*Ergates faber*	RK, EN	114	Retas	Nevertinta

* – Paryškintos buveinės ir rūšys, prioritetinės Dainavos girios BAST;

** – Lietuvos raudonosios knygos kategorija ir (ar) Paukščių arba Buveinų direktyvos priedas;

*** – Būklė nevertinta, nes tai tik pavieniai epizodiniai radiniai, specialūs tyrimai nebuvo vykdyti.

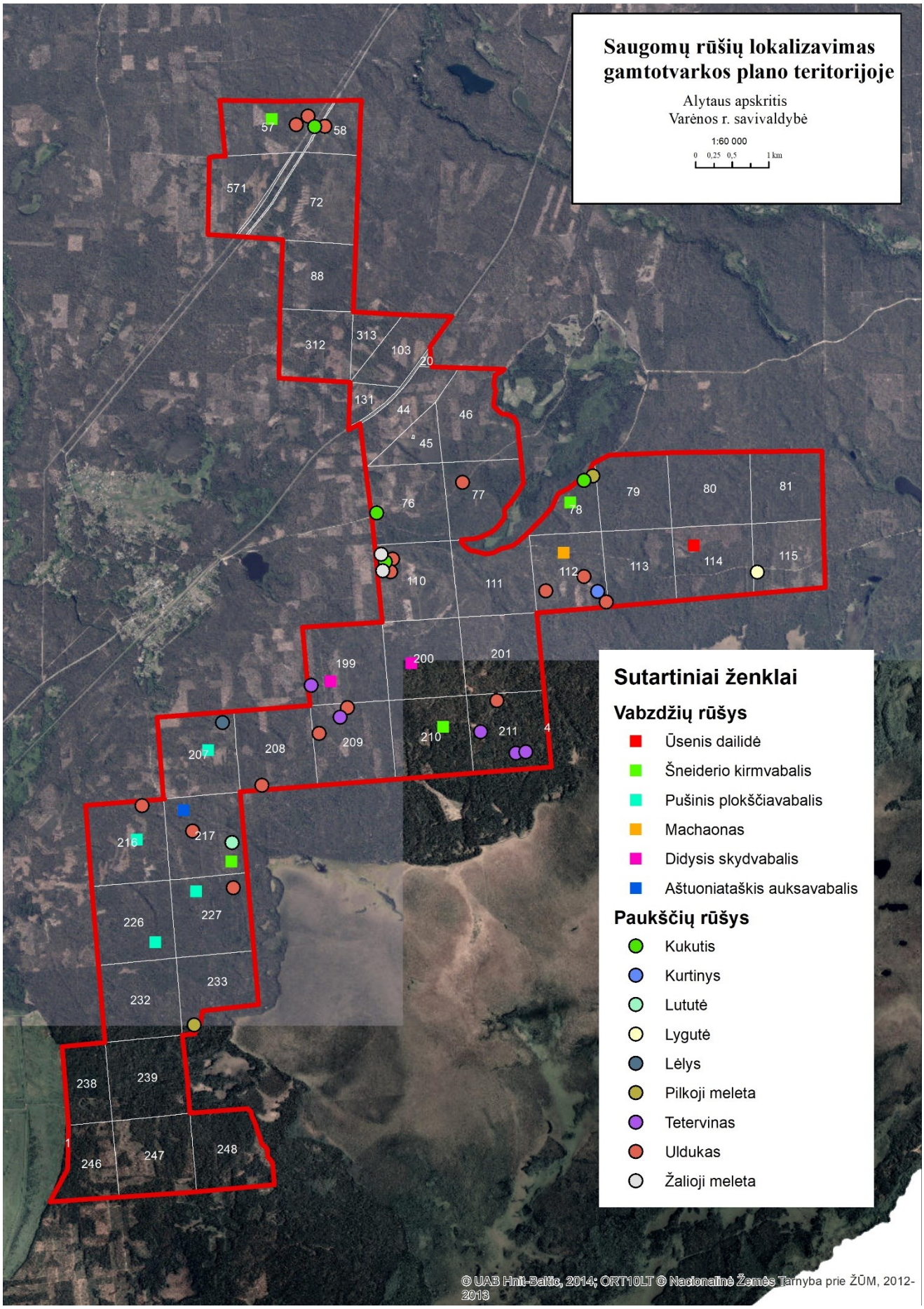

7 pav. Saugomos gyvūnų rūšys Gamtotvarkos plano teritorijoje

1.5.2.4. Svetimžemės gyvūnų rūšys

Retai sutinkami usūriniai šunys (*Nyctereutes procyonoides*).

1.5.3. Grybai ir kerpės

Projekto teritorijos miškai, kaip ir kiti Pietryčių Lietuvos miškai, pasižymi dideliais įprastinių valgomųjų grybų ištekliais, tačiau teritorijos grybija nėra pakankamai ištirta (9 lentelė).

9 lentelė. Grybų ir kerpių tyrimai

Metai	Tyrimų temos pavadinimas	Tyrimus vykdžiusi įstaiga, autorius
2002	Kertinių miško buveinių inventorizacija	Dzūkijos nacionalinio parko direkcija; Gamtos skyriaus vedėjas dr. M. Lapelė
2004	Dzūkijos nacionalinio parko grybų (makromicetų) ir kerpių įvairovės tyrimai	Dzūkijos nacionalinio parko direkcija; R. Iršėnaitė
2021	Grybų tyrimai Teritorijoje	R. Iršėnaitė

Projekto teritorijoje viso nustatytos 156 grybų rūšys, didžioji dalis jų (58%) ektomikoriziniai, saprotrofai sudaro 42%. Panašus rūšių skaičius ir proporcijos tarp trofinių grupių nustatytas tiek kontrolės plotuose (110 rūšių), tiek atrinktų eksperimentui plotų (128 rūšys). Vyraujanti ektomikorizinių grybų dalis yra tipinga tose buveinėse, kuriose negausu arba visai nėra stambios negyvos medienos. Tyrimų plotuose, tiek kontrolės, tiek eksperimentiniuose stambios (≥ 10 cm skersmens) negyvos medienos tūris neviršijo 3 m3/ha. Kontrolės plotuose buvo 2,5 m3/ha, eksperimentiniuose – 1,9 m3/ha. Stambios negyvos medienos pasiskirstymas pagal suirimo stadijas (nuo I šviežiai nukritusi iki V – sutręšusi) netolygus. Kontrolės plotuose vyravo I ir IV suirimo stadijos, eksperimentiniuose II ir IV. Mažiausiai nustatyta vidutinės (III) suirimo stadijos medienos, kuriai būdinga didžiausia medienos saprotrofinių grybų įvairovė. Šios medienos stadijos nebuvimas miškuose rodo intensyvų miškų valymą tam tikru laikotarpiu. Taip yra pažeidžiamas stambios negyvos medienos tęstinumas miške, kas kelia grėsmę retiems su negyva mediena susijusiems grybams. Didesnis IV irimo stadijos medienos kiekis, kuri dažniausiai yra apaugusi samanomis ir kerpėmis yra lėtai yra geras anglį konservuojantis substratas, bet biologinė įvairovė irstant medienai mažėja. Šviežiai susidariusi mediena pagrinde susideda iš nulūžusių stambių šakų. Didesnio skersmens medžių virtuolių tyrimų plotuose reta. Toks stambios negyvos medienos kiekis ir netolygumas lemia skurdesnė su mediena susijusių organizmų įvairovę.

1.6. Teritorijos žemės ir gamtos išteklių naudojimas

1.6.1. Žemės naudojimas praeityje

Teritorijos žemėnaudos kaita gerai atsiskleidžia lyginant 1915 m. vokiečių atspausdintą rusų žemėlapio 1:100000 kopijos fragmentą su dabartine situacija (8 pav.) Matome, kad per visą šitą laikotarpį aprašomos teritorijos kraštovaizdis keitėsi labai žymiai.

Aprašoma vietovė nuo seno buvo miškinga teritorija, tačiau miškingumas buvo ženkliai mažesnis ir nemažoje dalyje dabartinių miškų Marcinkonių kaimo apylinkėse, ypač į šiaurę ir į šiaurės vakarus buvo naudojama kaip žemės ūkio naudmenos. Taip pat dideli plotai į pietryčius nuo Marcinkonių žymimi kaip krūmynai ir kirtavietės. Miško kirtimai ypatingai suintensyvėjo, kai 1862 m. buvo atidarytas Peterburgo – Varšuvos geležinkelis, bei I pasaulinio karo metais, nutiesus siaurąjį geležinkelį medienos išvežimui vakariniu Čepkelių raisto pakraščiu. Be to poveikį miško buveinėms darė ir gana intensyvus ganymas, ypač link Čepkelių raisto.

8 pav. Vokiško 1915 metų žemėlapio iškarpa

Kaimą supę miškai buvo dosnesni už dirvas ir pievas. Įvairūs miško darbai, grybų, uogų ir vaistažolių rinkimas teikdavo nuolatinių pajamų. Šie verslai ypač suklestėjo su geležinkelio atsiradimu, kai pačiuose Marcinkonyse įsikūrė lenkų ir žydų supirkėjai. Vienas iš verslų buvo ir drevinė bitininkystė. Šis senas girių gyventojų verslas buvo žinomas nuo pat kaimo įsikūrimo. Apie drevinės bitininkystės laikus liudija kaimo apylinkėse užsilikusios drevės ir dar gyvi bičių priežiūros papročiai.

1897 metų surašymo duomenimis Marcinkonyse gyveno 988 gyventojai, o 2016 m. duomenimis gyvenamąją vietą deklaravo jau tik 591 žmogus.

1.6.2. Teritorijos žemėnauda ir žemėvalda

Visa projekto teritorija patenka į Dzūkijos nacionalinio parko teritoriją. Visa teritorija yra miško paskirties žemė, arba 68,9 % teritorijos miškų yra valstybiniai (23 sklypai, 2865 ha). Juos administruoja ir ūkinę veiklą organizuoja VĮ Valstybinės miškų urėdijos Varėnos regioninis padalinys, o prižiūri Marcinkonių girininkija. Maža dalis (57 kvartalas) patenka į Perlojos girininkiją. Nedidelė valstybinių miškų dalis patenka į Druskininkų padalinio Musteikos girininkiją - 232, 233, 238, 239, 246, 247, 248 kv. Privatūs sklypai užima 28,5 % (137 sklypai, 1185 ha) teritorijos. Laisvos valstybinės žemės plotai užima 2,6 % (108 ha) teritorijos ploto.

1.6.3. Miško ištekliai

Visa gamtotvarkos plano teritorija 4158 ha yra miško paskirties žemė. Valstybinės reikšmės miškai, valdomi regioninių padalinių užima 2865 ha arba 68,9 % teritorijos ploto, privatūs miškai apima 1204 ha arba 29,0%, dar 89 ha yra rezervuoti gražinimui (9 pav.).

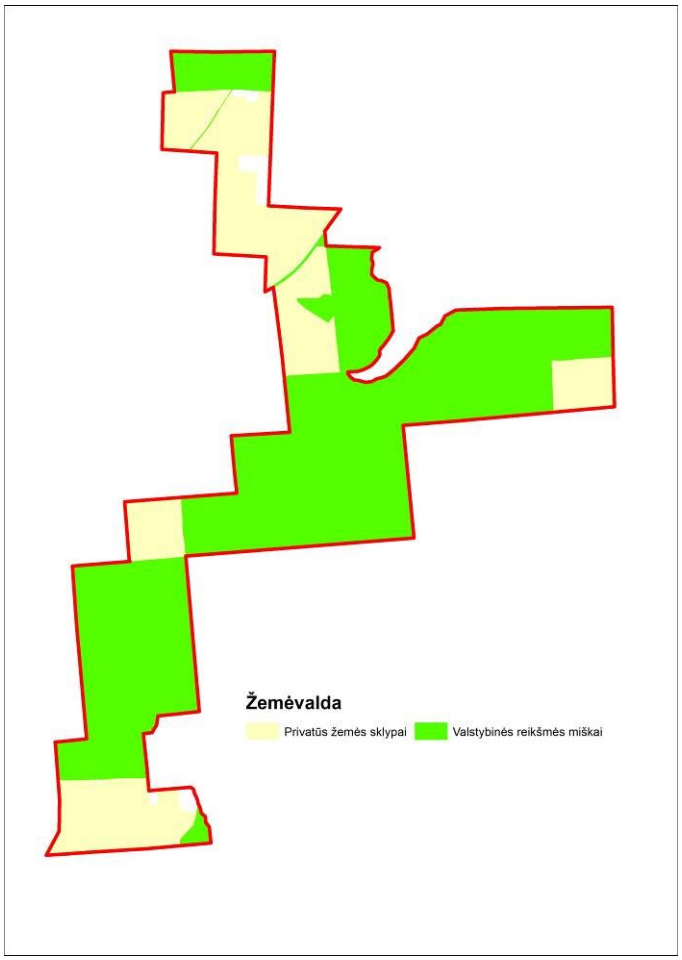

9 pav. Miškų pasiskirstymas pagal nuosavybės formą

Miškai tolygiai išsidėstę visoje BAST. Miško augaviečių struktūra yra mišri (10 pav.), daugiausia sudaryta iš normalaus drėgnumo labai nederlingų Nal ir normalaus drėkinimo nederlingų Nbl dirvožemių. Nedidelius plotelius užima pelkiniai nederlingi Pa ir pastoviai perteklinio drėkinimo (glėjiniai) nederlingi Ubl bei šlaitų nederlingi Šbl dirvožemiai. Tokios augavietės ir lemia pušynų dominavimą plano teritorijoje (11 pav.).

Varėnos regioninio padalinio Marcinkonių g-jos 110 kv. 16 skl., 111 kv. 53 skl., 113 kv. 13 skl. ir 78 kv. 42 skl. yra priskirti miškų mokslinio tyrimo ir mokymo miškams.

Į Teritoriją patenka Stegalos miško pušies genetinis draustinis ir Užuožerės miško pušies genetinis medynas, kurie priskirti ir nacionaliniams augalų genetiniams ištekliams. Druskininkų regioninio padalinio Musteikos g-jos 227 kvartale yra paprastosios pušies rinktinių medžių.

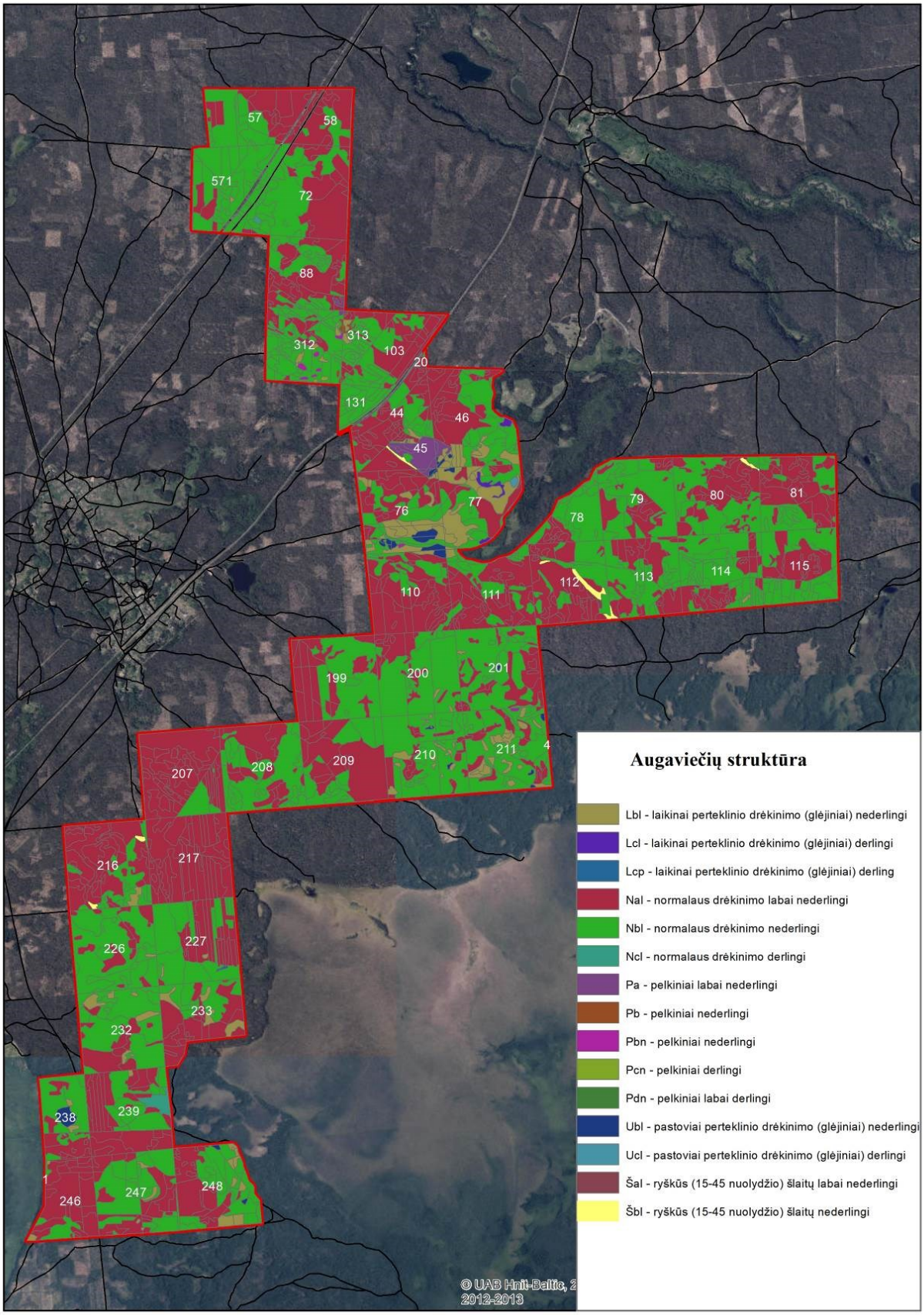

10 pav. Miško augaviečių struktūra

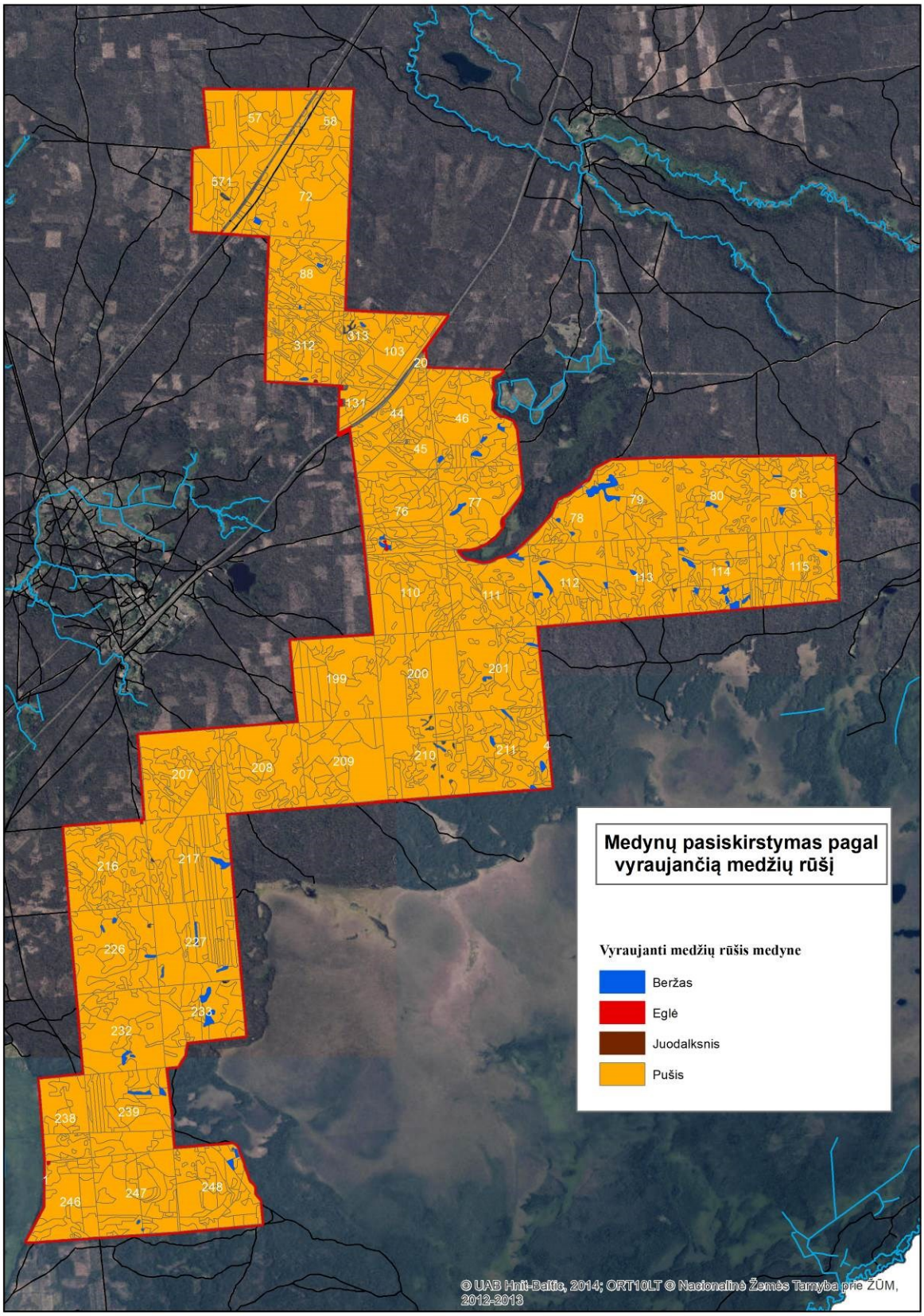

11 pav. Medynai pagal vyraujančias medžių rūšis

Vyraujanti medžių rūšis – pušis, kur pušynai užima daugiau nei 90 % bendro medynų ploto. Pušynai, su nedideliais beržynų intarpais dominuoja dominuoja sausose augavietėse, šlapiose augavietėse – beržynų, eglynų ir juodalksnynų fragmentai. Kadangi miškai patenka į Dzūkijos nacionalinį parką, tai turi atitinkamą apsaugos ir naudojimo statusą. Plano teritorijoje išskirtos teritorijoje išskirtos trijų tipų miškų grupės: IIA grupės (ekosistemų apsaugos miškai), patenkantys į MEk kraštovaizdžio tvarkymo zoną, sudaro 40,5 proc. (459 ha), III miškų grupės (apsauginiai miškai), patenkantys į MAb kraštovaizdžio tvarkymo zoną – 45 proc. (2572 ha) ir IV miškų grupės (ūkiniai miškai), priskirti MŪ kraštovaizdžio tvarkymo zonai – 9 proc. (1106 ha) visų teritorijos miškų.

1.6.4. Rekreacinis naudojimas

Rekreacinė veikla aprašomoje teritorijoje nėra labai intensyvi. Dažniausiai joje lankosi Marcinkonių bei Lynežerio kaimų gyventojai miško gėrybių – uogų ir grybų rinkimo tikslais. Teritorijoje yra 4 atokvėpio aikštelės su minimalia rekreacine įranga. Į teritoriją taip pat patenka dviejų dviračių maršrutų, kurie parinkti pagrindiniais miško keliais, atkarpos - Marcinkonys-Čepkeliai-Musteika-Margionys-Marcinkonys ir Marcinkonys-Lynežeris-Kašėtos-Zervynos-Marcinkonys. Į projekto teritoriją taip pat patenka nedidelė atkarpa kelio Marcinkonys – Musteika, vedančio link Čepkelių rezervato mokomojo tako. Vietovėje vyraujančios pagrindinės rekreacijos formos – grybavimas ir uogavimas, nedidele apimtimi dviračių ir pėsčiųjų turizmas. Daugiausiai tai pasireiškia trikdymo faktorius ir nedidelės apimties šiukšlinimas. Dėl savo neintensyvumo ir sezoniškumo šios rekreacijos formos didelės neigiamos įtakos neturi.

1.6.5. Medžioklė ir žvejyba

Projekto teritorijoje veikia 4 (geoportal.lt duomenimis) medžiotojų būreliai - "Grūdos", "Povilnio", „Drevių“ ir „Lynežerio“. Teritoija nepasižymi medžiojamos faunos gausumu dėl menkos mitybinės bazės. Kaip teigiamas faktorius, paminėtinas šernų, darančių žalą ant žemės perintiems paukščiams, skaičiaus reguliavimas.

1.7. Teritorijos socialiniai ir ekonominiai aspektai

1.7.1. Gyventojai

Projekto teritorija tarsi apjuosia iš pietryčių didžiausią Dzūkijos nacionalinį kaimą - Marcinkonis. Juose pagal 2016 metų duomenis gyvenamąją vietą buvo deklaravęs 591 gyventojas. Vasaros metu teritoriją lankančių gyventojų skaičius padidėja, ypatingai grybavimo szono metu, dėl Nacionalinio parko lankytojų skaičius augimo.

1.7.2. Teritorijoje vykdomos veiklos įtakojančios gamtotvarkos plano objektus

Teritorijoje vykdomi miško naudojimo, apsaugos ir atkūrimo darbai valstybiniuose ir privačiuose miškuose turi tiesioginį poveikį saugomoms vertybėms – rūšims ir buveinėms. Taip pat jaučiamas netiesioginis poveikis, susijęs su augalų ir grybų rinkimu, bei rekreacija ir turizmu, nes per teritoriją eina dvi dviračių trasos. Dabartinė miškininkystės teisinė bazė nesudaro sąlygų savaiminiam miško atsikūrimui, kas mažina atvirų buveinių rūšių įsikūrimo ir plitimo galimybes daugumai šviesiamėgių augalų, taip pat paliekamas nepakankamas negyvos medienos kiekis.

1.7.3. Gretimose teritorijose vykdomos veiklos įtakojančios gamtotvarkos plano objektus

Projekto teritorija šiaurinėje dalyje apgaubia Stėgalių gamtinį kompleksą, kuriame pagal patvirtintą gamtotvarkos planą vykdoma veikla, užtikrinanti Teritorijos hidrologinį stabilumą sudarant palankesnes sąlygas augalijai, tačiau ji didesnio poveikio aprašomai teritorijai neturi. Didesnį netiesioginį neigiamą trikdymo poveikį turi valstybiniuose ir privačiuose miškuose vykdomi miško naudojimo, apsaugos ir atkūrimo darbai, ypač kai miško ruošai naudojami harvesteriai, mediena išvežama pavasarį.

1.7.4. Su teritorija susiję teritorijų ir strateginio planavimo dokumentai

Projekto teritorija patenka į šių teritorijų planavimo dokumentų aprėptį: Varėnos rajono savivaldybės teritorijos bendrasis planas, Alytaus apskrities teritorijos bendrasis planas, Dzūkijos nacionalinio parko ir jo zonų ribų planas ir Dzūkijos nacionalinio parko tvarkymo planas.

Su Teritorija tiesiogiai susijusi yra Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. liepos 11 d. nutarimu Nr. 740 „Dėl Dzūkijos nacionalinio parko planavimo schemos (ribų ir tvarkymo planų) patvirtinimo“.

Dabartiniu metu (2021 – 2022 m.) rengiami Valstybinės miškų urėdijos Varėnos ir Druskininkų padalinių vidinės miškotvarkos projektai. Aplinkos ministerijai derinimui yra pateiktas BAST Dainavos giria apsaugos tikslų nustatymo projektas, pagal kurį ir bus numatomas ūkininkavimas miškuose vadovaujantis Europinės svarbos buveinių apsaugos reikalavimais, taip pat saugomų rūšių teritorijų apsaugai svarbiais reikalavimais.

1.7.5. Teritorijos panaudojimas aplinkosauginiam švietimui.

Teritorija pasižymi reljefo ir biologinės įvairovės savitumu, todėl neretai naudojama pažintiniams pėsčiųjų žygiams, derinant tai su Čepkelių rezervato mokomojo tako lankymu. Tačiau veiklos nėra intensyvios ir lokalizuotos gana nedidelėje teritorijoje.

1.8. Teritorijos ekologinis vertinimas

1.8.1. Pažeidžiamumas ir stabilumas

Daugumos retųjų rūšių gyvūnų populiacijos yra stabilios, tačiau kai kurių rūšių gyvūnai dėl jų mažo gausumo ir jautrumo žmogaus veiklai, yra nestabilios ir pažeidžiamos. Miške gyvenančių paukščių gausumui neigiamą įtaką daro miško kirtimai, kurių metu iškertami retųjų paukščių veisimuisi reikalingi brandūs medynai. Dėl ūkinės veiklos miškuose, brandžių miškų kirtimo ir plėšrūnų gausos, gali mažėti lututės (*Aegolius funereus*), ulduko (*Columba oenas*), juodosios meletos (*Dryocopus martius*) ir kitų uoksinių paukščių populiacijos. Negyvos medienos, ypač vidutinio susiskaidymo laipsnio, trūkumas, miškuose nepalankus saugomoms grybų, kerpių ir vabzdžių, ypač ksilofaginių vabalų populiacijų būklei.

Nors teritorijoje galioja miško kirtimo ir ištraukimo darbų ribojimai paukščių perėjimo laikotarpiu, trikdymo faktorius išlieka dėl medienos išvežimo ir biokuro ruošos pavasarį ir vasaros pradžioje. Šių veiklų teisinis reglamentavimas gamtiniu požiūriu svarbiose teritorijose yra nepakankamas. Ypač tai pasakytina apie miško atkūrimo reikalavimus, kuriuos taikant iškirsti plotai dažniausiai atsodinami plantacinis miškais vietoje juose buvusių savaiminių medynų.

Dabartinės miško naudojimo ir atkūrimo technologijos nėra parankios ir atvirų buveinių augalų rūšims, ypač vėjalandei šilagėlei, smiltyniniam gvazdikui, tamsialapiam skiautalūpiui, kurios buvo prisitaikiusios prie savaiminių gaisrų, o dabar neatlaiko konkurencijos su samanomis. Stabiliausia yra vakarų taigos buveinių būklė, nors jose dažnai dėl praeityje vykdytų sanitarinių kirtimų pastebimas žymus negyvos medienos trūkumas, tuo tarpu termofilinių kerpšilių buveinėse dėl natūralių ir tradicinių antropogeninių trikdžių (savaiminiai gaisrai, samanų grėbimas kraikui) nebuvimo mažėja kerpių padengimas ir vyksta sukcesinės kaitos vakarų taigos buveinių link.

1.8.2. Retumas

Dėl savitų gamtinių sąlygų (skurdūs nederlingi dirvožemiai, mikroklimato ypatybės, žemyninės kopos, migracijos koridoriais tarnaujantys upių slėniai) ir geografinės padėties Dainavos girioje, o tuo pačiu ir Teritorijos miškuose yra įsikūrę nemažai pietinio ir pietrytinio paplitimo augalų ir vabzdžių rūšių, kai kurios rūšys randamos tik Pietryčių Lietuvos pušynuose, o kituose Lietuvos regionuose nerandamos arba yra labai retos, lokalios. Termofiliniai pušynai išsiskiria ir specifine vabalų fauna, pasireiškiančia kompleksu vabalų rūšių, būdingų tik šiam regionui. Šie miškai yra išskirtinai svarbūs vėjalandės šilagėlės, smiltyninio gvazdiko, Šneiderio kirmvabalio išsaugojimui.

1.8.3. Natūralumas ir tipiškumas

Nors pagrindinė ūkinė veikla šioje teritorijoje kelis šimtmečius yra miškų naudojimas, ūkinę brandą pasiekę medynai yra santykinai natūralūs, savaimę atsikūrę pirmojo pasaulinio karo kirtavietėse ar degimvietėse, ne kartą veikti savaiminių miško gaisrų. Tačiau dabar juos sparčiai keičia kirtavietėse sodinami kultūriniai medynai. Taip pat net ir santykinai natūraliose buveinėse trūksta įvairaus susiskaidymo laipsnio negyvos medienos.

1.8.4. Įvairovė

Ekosistemų ir buveinių įvairovė projekto teritorijos miškuose nėra didelė, ši teritorija dėl gamtinių sąlygų natūralumo išskirtinai svarbi tipiškų, etaloninių bendrijų išsaugojimui ir tokių rūšių kaip kurtinys, tetervinas, lututė, uldukas apsaugai. Čia iš viso registruota 7 augalų, 14 gyvūnų rūšių, įrašyų į Lietuvos raudonąją knygą, 5 tipų saugomos buveinės. Didelėje teritorijos dalyje gamtinės vertybės netgi persidengia, t.y. buveinės, svarbios kurtiniams lututėms, tuo pat metu yra ir EB svarbos buveinės.

1.8.5. Dydis ir fragmentiškumas

Bendras Teritorijos plotas, kuriai rengiamas gamtotvarkos planas, yra 4158 ha. Teritoriją šiaurvakarinėje dalyje kerta Vilniaus – Marcinkonių geležinkelis ir asfaltuotas rajoninis kelias 5003 Varėna – Marcinkonys – Druskininkai, vakarinėje dalyje miško kelias Marcinkonys – Musteika, šiauriau Čepkelių rezervato miško kelias Marcinkonys – Lynaželis, visas miško masyvas taip pat išvagotas gana tankaus miško kelių tinklo (2 pav.), gana dideli kirtaviečių plotai. Saugomos buveinės yra fragmentuotos, didesni jų plotai sutinkami miško kvartaluose, besiribojančiuose su Čepkelių rezervatu. Ateityje jų plotą gali dar papildyti joms tipiškose augavietėse esantys dar bręstantys medynai.

1.8.6. Teritorijos svarba ir jos vieta ekologiniame tinkle

Gamtotvarkos plano teritorija yra labai glaudžiai susijusi su Čepkelių valstybiniu gamtiniu rezervatu ir yra natūrali rezervato ekosistemų tąsa, rezervate įsikūrusių gyvūnų rūšių poilsio ir mitybos vietos. Tuo pačiu rezervatą supantys IIa ir III grupės miškai atlieka labai svarbią buferinę funkciją, minimizuodami ūkinės veiklos įtaką rezervato ekosistemoms. Kartu čia susitelkusios BAST Dainavos giriai prioritetinės vakarų taigos ir termofilinių kerpšilių buveinės bei prioritetinės rūšys – vėjalandė šilagėlė, smiltyninis gvazdikas, Šneiderio kirmvabalis. Šie miškai svarbūs ir saugomoms PAST Dainavos giria rūšims – lututei, tetervinui, kurtiniui, geniniams paukščiams.

Teritorija yra reikšmingas Lietuvos Respublikos gamtinio karkaso ir ekologinio tinklo elementas. Lietuvos Respublikos ekologiniame tinkle Dzūkijos nacionalinis parkas, tuo pačiu ir Teritorija yra priskirtas europinės reikšmės ekologiniams branduoliams. Gamtinio karkaso brėžinyje (LR teritorijos bendrasis planas) ši Teritorija priskiriama geoekologinei takoskyrai, kurioje numatoma išlaikyti ir saugoti esamą natūralų kraštovaizdžio pobūdį.

II. GAMTOTVARKOS PLANAS

2.1. Gamtotvarkos plano tikslai ir uždaviniai

Dalies Dainavos girios - Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškų gamtotvarkos plano tikslas yra suformuoti, atkurti ir palaikyti gerą apsaugos būklę Europos Bendrijos svarbos natūralioms buveinėms – 2330 Nesusivėrę žemyninės smiltpievės, 9010 *Vakarų taiga, 91T0 Kerpiniai pušynai, su joms būdinga struktūra ir rūšine sudėtimi, sudarant tinkamas sąlygas vėjalandei šilagėlei, smiltyniniam gvazdikui, lygutei.

Gamtotvarkos plano tikslui pasiekti numatomi uždaviniai ir jų įgyvendinimo rodikliai pateikti 10 lentelėje.

10 lentelė. Gamtotvarkos plano uždaviniai

Eil. Nr.	Apsaugos problema	Uždaviniai *(Problemos sprendimo būdai)*	Įgyvendinimo rodikliai
1.	Buvę atviros kopos dabar apaugę gamtiniu požiūriu mažai vertingu mišku. Dideliame miškų masyve atvirų smiltpievių buveinių plotai yra labai maži, vos 0,1-0,3 ha ploto, ir blogos būklės, todėl daugelis termofilinių ir psamofilinių rūšių yra ant išnykimo ribos.	1. Žemyninėse kopose suformuoti atviras 2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių buveines su tipine augalija ne mažesniame kaip 43 ha plote, sudarant sąlygas įsikurti smiltyniniam gvazdikui ir ne mažiau 3 poroms ligučių ir palaikant esamą vėjalandės šilagėlės populiaciją	Žemyninėse kopose iškirsta ir pašalinta sumedėjusi augmenija 43 ha plote; Susiformavę 2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių ir (arba) 4030 Viržynų buveinės su joms tipine augmenija; Peri ne mažiau kaip 3 poros ligučių, auga vėjalandės šilagėlės, smiltyniniai grazdikai
2.	91T0 buveinė yra blogos būklės dėl tipinių rūšių ploto sumažėjimo (vietomis tipinės rūšys sudaro tik iki 10 proc. ploto) jai užaugant *Pleurozium* ir *Hylocomnium* samanų, mėlynių danga, buveinės mozaikiškumo nebuvimo, pušų pomiškio nesiformavimo	2. Atkurti ir palaikyti gerą 91T0 Kerpinių pušynų buveinės struktūrą su tipine augmenija ne mažesniame nei 14 ha plote	Atsikurianti 91T0 Kerpinių pušynų buveinė bent 14 ha plote su tipinėmis rūšimis, stebimas savaiminis pušų atsikūrimas, formuojasi mozaikiška buveinė, epigėjinių kerpių *Cladonia* ir *Cetraria* ploto didėjimas; Žydinčios vėjalandės šilagėlės ir/arba smiltyniniai gvazdikai
3.	9010 buveinė yra blogos būklės dėl tipinių rūšių nedidelio skaičiaus, buveinės mozaikiškumo nebuvimo, pomiškio nesiformavimo, negyvos medienos trūkumo (dabar jos yra 0-10 m^3/ha)	3. Atkurti ir palaikyti gerą 9010 Vakarų taigos buveinės struktūrą su tipine augmenija ne mažesniame nei 55 ha plote	Atsikurianti 9010 Vakarų taigos buveinės bent 55 ha plote su tipinėmis rūšimis, stebimas savaiminis medyno atsikūrimas, formuojasi mozaikiška buveinė, didėja negyvos medienos kiekis.

4.	91T0 buveinei formuotis ir tipinėms rūšims atsirasti trukdo tanki *Pleurozium* ir *Hylocomnium* samanų, mėlynių danga, buveinės mozaikiškumo nebuvimas, pušų pomiškio nesiformavimas.	4. Pasiekti 91T0 Kerpinių pušynų buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 59 ha plote	Susiformavusi 91T0 Kerpinių pušynų buveinė bent 59 ha plote su tipinėmis rūšimis, stebimas savaiminis pušų atsikūrimas, formuojasi mozaikiška buveinė, epigėjinių kerpių *Cladonia* ir *Cetraria* atsiradimas ir jų ploto didėjimas.
5.	Augavietė yra blogos būklės dėl tankios samanų ir krūmokšnių dangos, vietomis reguliariai sunaikinama sandėliuojant medieną	5. Išsaugoti, atkurti ir palaikyti gerą buveinės struktūrą vėlajandei šilagėlei ne mažesniame nei 0,2 ha plote	Ne mažiau kaip 0,3 ha plote neauga tanki krūmokšnių ir samanų danga, žydinčios vėjalandės šilagėlės ne mažesniame kaip 0,2 ha plote, tvarkomame plote nėra sandėliuojama mediena ar kitos kirtimo atliekos
6.	Visuomenės neigiamas nusistatymas dėl deginimo, paklotės šalinimo, kopų atvėrimo iškertant mišką plynai	6. Informuoti visuomenę apie Teritorijos svarbą, jos apsaugos porekius ir vykdomus gamtotvarkos darbus	Pastatyti ne mažiau 4 informaciniai stendai prie teritorijos; parengti ne mažiau 5 reportažai/straipsniai; suorganizuoti ne mažiau kaip 3 seminarai vietos bendruomenės ir kitiems suinteresuotiems asmenims

2.2. Gamtotvarkos plano įgyvendinimo priemonės ir jų detalizavimas

1 uždavinys. Žemyninėse kopose suformuoti atviras 2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių buveines su tipine augalija ne mažesniame kaip 43 ha plote, sudarant sąlygas įsikurti smiltyniniam gvazdikui ir ne mažiau 3 poroms ligučių ir palaikant esamą vėjalandės šilagėlės populiaciją.

Atveriant kopas iškertant mišką bei išdeginant dalį paklotės gali suintensyvėti dirvos eroziniai procesai. Kopų atvėrimas numatomas vykdyti dalyje geomorfologinių draustinių, kurių pagrindinis apsaugos tikslas yra išsaugoti (išryškinti) reljefą. Tvarkoma teritorija yra apsupta miškų, todėl nėra tikėtina, kad bus didelis vėjo erozijos poveikis, galintis iš esmės pakeisti kopų dislokaciją. Pavienių, nedidelio ploto pustomo smėlio liežuvių formavimasis yra labai palankus reiškinys išryškinant pačias kopas, kaip smėlynų darinius, taip pat labai svarbus tikslinių 2330 ir 4030 tipų buveinių su tipine augalija formavimuisi.

Priemonė 1.1. Organizuoti atvirų plotų suformavimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus (11 lentelė, 12-14 pav.).

Specialiaisiais biologinės įvairovės palaikymo kirtimais projektuojama iškirsti visus medžius. Visi nukirsti medžiai, jų šakos ir krūmai turi būti pašalinami iš tvarkymo plotų, paliekant kadagius, gulinčią negyvą medieną, kelmus ir stambesnius nei 15 cm skersmens stuobrius ir sausuolius. Kelmų aukštis nėra ribojamas. Visi jauni medeliai taip pat turi būti išrauti ir pašalinti iš tvarkymo plotų. Kirtimą reikia vykdyti šaltuoju metų laiku, visus darbus baigiant iki vasario pabaigos. Jei teritorijoje nustatoma kurtinių veisimosi ar maitinimosi vieta, tada darbai užbaigiami iki sausio pabaigos.

Priemonė 1.2. Organizuoti kontroliuojamą miško paklotės deginimą kaip – mokslinį-eksperimentinį darbą laikantis Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėse nustatytų reikalavimų ir pagrindžiamojoje informacijoje numatytų technologijų.

Projektuojama priemonę taikyti ne mažesniame kaip 20 % plote. Deginimui parenkami plotai su ištisine samanų ar kitos tankios augalijos (pvz. mėlynių) danga. Priemonė vykdoma sekančiais metais po plyno kirtimo. Deginimą reikia atlikti rugpjūčio 16 d.-vasario mėn. laikotarpiu priklausomai nuo esamų klimatinių sąlygų. Jei teritorijoje nustatoma kurtinių veisimosi ar maitinimosi vieta, tada darbai užbaigiami iki sausio pabaigos. Tinkamo laiko parinkimas yra svarbus gero rezultato pasiekimui. Žolinė ir samanų danga turi būti pakankamai sausa, kad gerai degtų. Drėgnomis dienomis ar iš karto po jų, darbų vykdyti netikslinga (žr. 2 priedą su detalesniais priemonės vykdymo aprašymais).

Priemonė 1.3. Organizuoti atvirų plotų išsaugojimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus.

Užtikrinant ankstesnės priemonės (1.1.) tęstinumą ir ilgalaikiškumą, būtina reguliariai šalinti medžių ir krūmų atžalas. Kirtimo dažnumą reikėtų vykdyti atsižvelgiant į atžalų ataugimo greitį, tačiau tai neturėtų būti daroma rečiau kaip kartą per 5 metus. Atžalos taip pat turi būti pašalintos iš tvarkomos teritorijos. Atžalų kirtimo ir išvežimo laikas yra toks pats kaip ir medyno kirtimo. Atžalų po kirtimo aukštis negali būti didesnis nei 10 cm.

11 lentelė. Sklypai, kuriuose numatytas vykdyti kopų atvėrimas

Regioninis padalinys	Girininkija	Kv. nr.	Skl. nr.	Projektuojamas aktyvaus tvarkymo plotas, ha	Iškertamos medienos tūris, tūkst.m^3
Druskininkų	Musteikos	65	31	0,8	208
Druskininkų	Musteikos	65	32	0,1	26
Druskininkų	Musteikos	65	33	1,1	242
Druskininkų	Musteikos	66	41	3,8	1102
Druskininkų	Musteikos	66	19	2,8	784
Druskininkų	Musteikos	66	20	2,2	330
Druskininkų	Musteikos	66	21	0,8	192

Druskininkų	Musteikos	66	29	2,0	540
Druskininkų	Musteikos	66	30	0,6	138
Druskininkų	Musteikos	66	31	3,2	896
Varėnos	Marcinkonių	65	20	0,4	48
Varėnos	Marcinkonių	65	37	0,6	114
Varėnos	Marcinkonių	65	29	2,0	380
Varėnos	Marcinkonių	66	4	0,6	102
Varėnos	Marcinkonių	66	6	0,6	216
Varėnos	Marcinkonių	66	7	8,6	1806
Varėnos	Marcinkonių	204	47	0,8	208
Varėnos	Marcinkonių	204	17	1,2	168
Varėnos	Marcinkonių	204	18	2,8	924
Varėnos	Marcinkonių	204	20	2,0	340
Varėnos	Marcinkonių	204	28	0,8	72
Varėnos	Marcinkonių	204	40	0,7	189
Varėnos	Marcinkonių	204	41	0,7	161
Varėnos	Marcinkonių	204	42	2,4	648
Varėnos	Marcinkonių	204	44	0,7	252
Varėnos	Marcinkonių	205	33	0,7	140
Varėnos	Marcinkonių	205	34	0,4	84
			Viso:	Iškertamas plotas - 43,4 Tame skaičiuje deginimo plotas – >8,87	10310

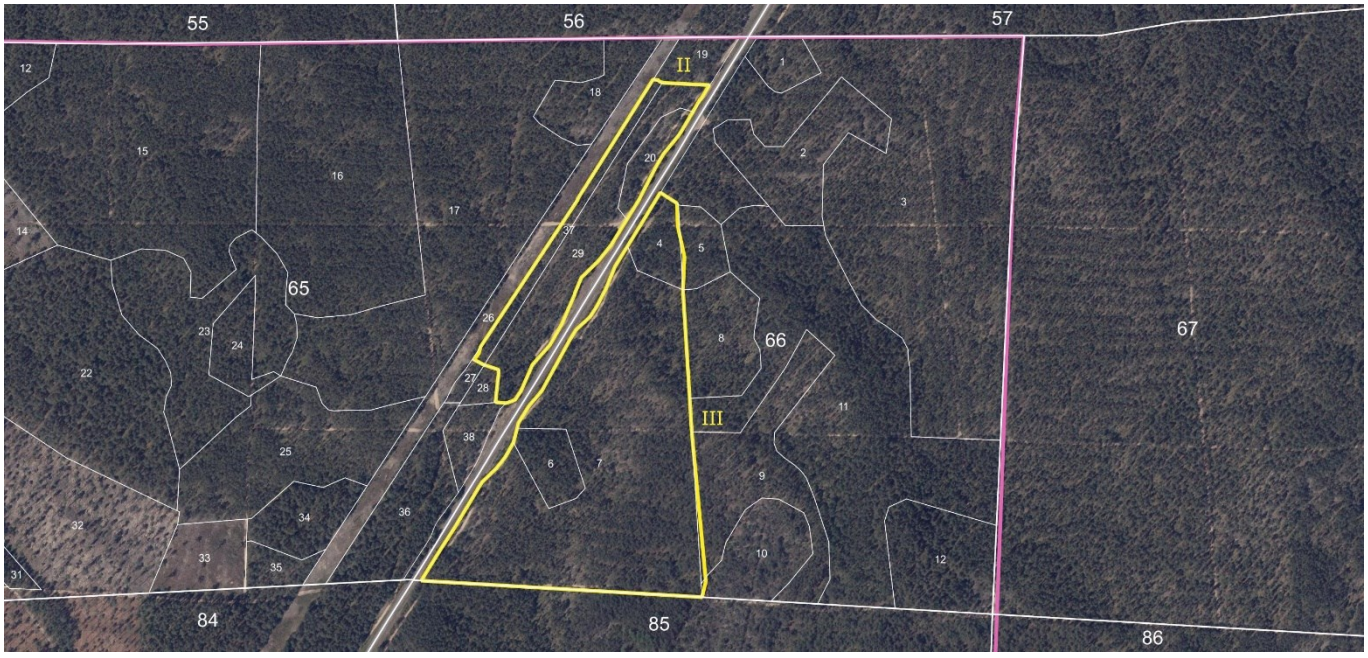

12 pav.. Kopų atvėrimo tvarkymo plotų Marcinkonių g-jos 65 ir 66 kv. išsidėstymas (tvarkymo plotai – II, III)

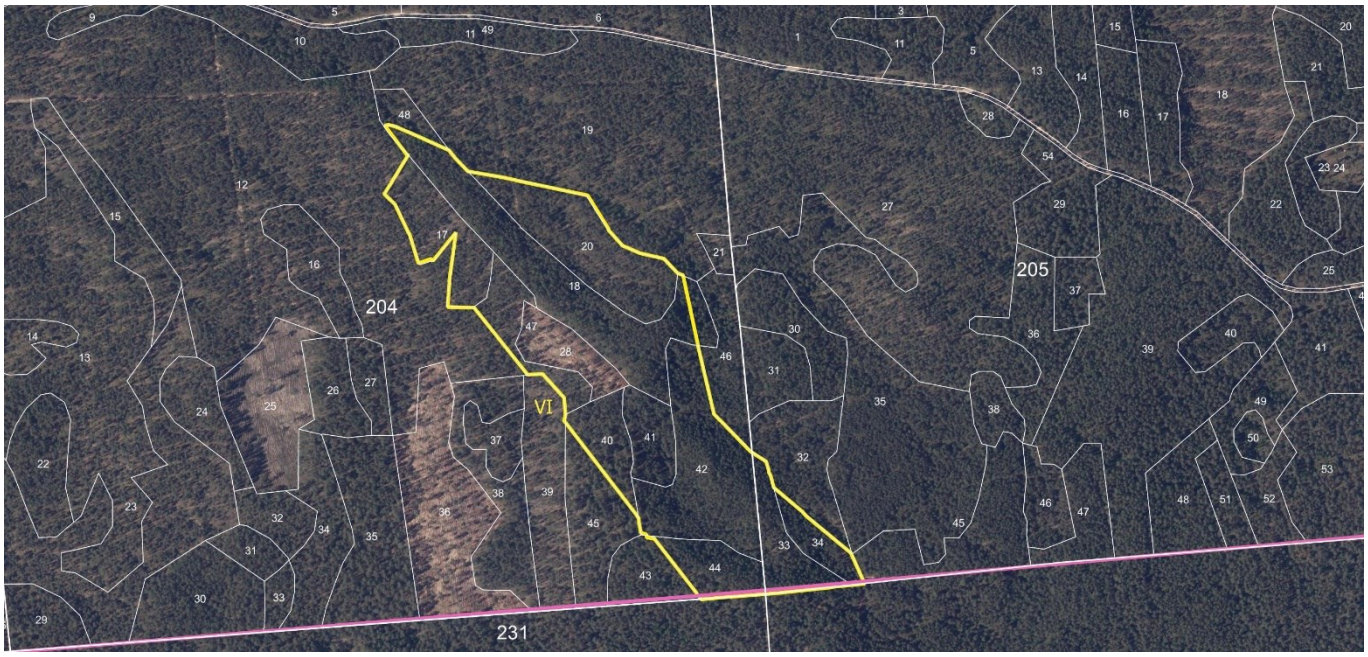

13 pav. Kopų atvėrimo tvarkymo ploto Marcinkonių g-jos 204 ir 205 kv. išsidėstymas (tvarkymo plotas – VI)

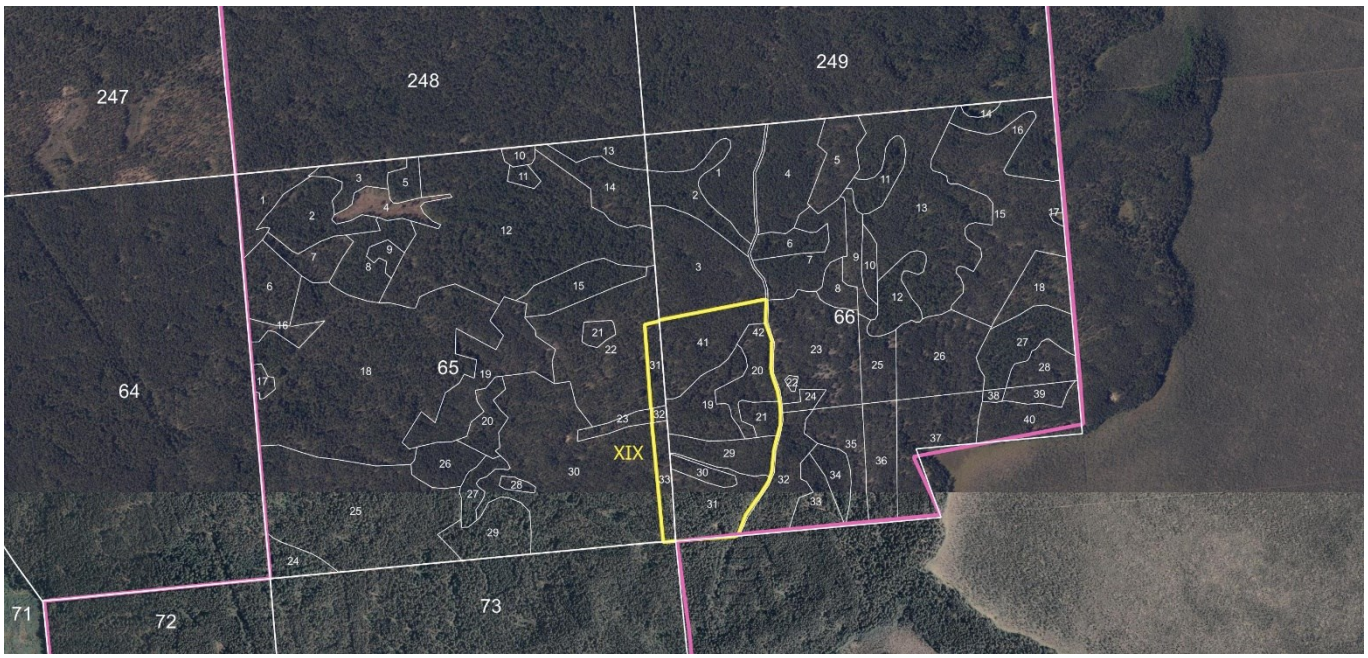

14 pav. Kopų atvėrimo tvarkymo ploto Musteikos g-jos 65 ir 66 kv. išsidėstymas (tvarkymo plotas – XIX)

2 uždavinys. Atkurti ir palaikyti gerą 91T0 Kerpinių pušynų buveinės struktūrą su tipine augmenija ne mažesniame nei 14 ha plote.

Priemonė 2.1. Organizuoti dalinį miško paklotės šalinimą.

Vykdant šią priemonę, numatomas tik dalinis, o ne ištisinis paklotės šalinimas miško sklype. Tvarkymo plotas sklype sudaro 10-20 proc. bendro sklypo ploto. Numatyta išskirti trijų dydžių aikšteles paklotei šalinti. Didelės (500 m^2 ploto) aikštelės sudaro pusę numatyto tvarkyti ploto vidurkio. Vidutinio dydžio (200 m^2 ploto) aikštelių skaičius yra 50 proc. didesnis už didelio ploto aikštelių skaičių. Mažų (50 m^2 ploto) aikštelių skaičius yra dvigubai didesnis už didelio ploto aikštelių skaičių. Numatytoje vietoje realiu laiku jau esant aikštelei be paklotės ar susiformavusiai kerpių dangai, paklotės šalinimas nevykdomas ir bendras aikštelių skaičius gali sumažėti.

Aikštelės yra ovalo ar artimos jam formos. Aikšteles reikėtų įrenginėti sausiausiose ir geriausiai įšildomose sklypo vietose – dažniausiai tai būtų ant kalvelių viršaus arba pietinės ekspozicijos šlaiteliuose. Reikėtų vengti jas įrenginėti įlomėse ar ant šiaurinės ekspozicijos šlaitų, nes šiose vietose yra žymiai drėgniau ir greičiau vėl susiformuoja samanų ar puskrūmių (ypač mėlynių) danga, kas nėra pageidautina 91T0 Kerpinių pušynų buveinėje. Daugmaž lygaus reljefo teritorijoje, aikštelių vietos parinkimui reikia maksimaliai stengtis išnaudoti net ir nedidelius reljefo pakilimus arba ten, kur retesnė mėlynių danga ar plonesnis samanų (paprastosios šilsamanės *Pleurozium schreberi*, atžalinės gūžtvės *Hylocomium splendens*, dvyndančių *Dicranum* sp.) sluoksnis.

Planuose (15, 16 pav.) nurodoma tik apytikslė aikštelės vieta, todėl konkrečios aikštelės parinkimas turi būti atliekamas vietoje apžiūrint teritoriją. Planuojant aikštelių išsidėstymą natūroje, jos neturėtų persidengti. Bet kokiu atveju, negalima draskyti susidariusios ant žemės augančių kerpių (šiurių *Cladonia*, kerpenų *Cetraria*) ar smulkių samanų (širmūnių *Racomitrium*) dangos.

Paklotė turi būti nuimama iki mineralinio grunto. Visa surinkta organinė medžiaga turi būti išvežta už tvarkomo sklypo ribų.

Visi darbai turi būti atliekami šaltuoju metų laiku – rugsėjo-vasario mėn. Jei teritorijoje nustatoma kurtinių veisimosi ar maitinimosi vieta, tada darbai užbaigiami iki sausio pabaigos.

Pašalinta paklotės biomasė bus sandėliuojama tam pritaikytose aikštelėse, bei naudojama vienu iš žemiau nurodytų būdų: (a) karjerų ir kitų pažeistų teritorijų rekultivavimui; (b) skelbiamas viešųjų pirkimų konkursas dėl biomasės panaudojimo mulčo, kraiko ar žemių mišinių gamybai; (c) biokurui; (d) kitiems poreikiams tenkinti neprieštaraujantiems LR teisės aktams ir Dzūkijos nacionalinio parko nuostatams. Konkretus būdas bus parenkamas įvertinus tuo metu susidariusią situaciją, poreikį rinkoje bei konkrečias galimybes. Kadangi numatomos veiklos bus vykdomos po kelių metų, konkrečiai dabar numatyti yra sunku dėl dinamiškos situacijos Lietuvoje.

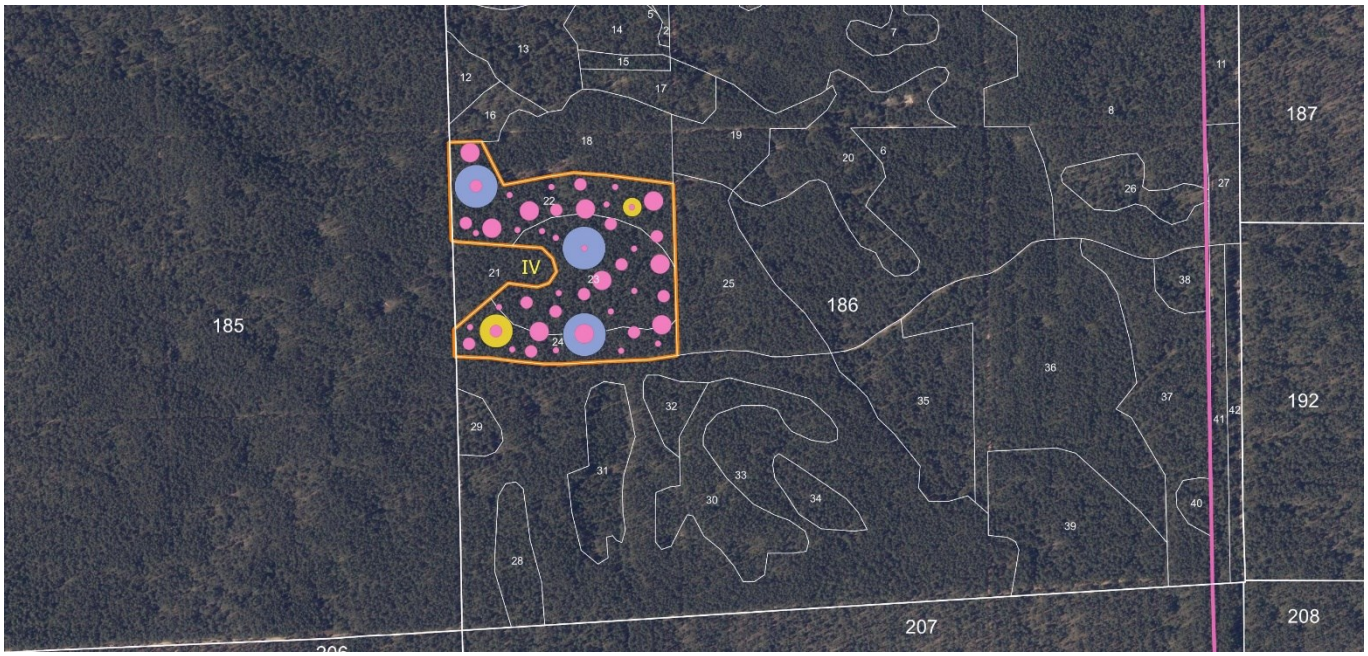

15 pav. Preliminari paklotės šalinimo ir mozaikos formavimo aikštelių Marcinkonių g-jos 186 kv. išsidėstymo schema (rožinė spalva – paklotės nuėmimas, geltona – plynų aikštelių iškirtimas, melsva – retmių formavimas) (tvarkymo plotas – IV)

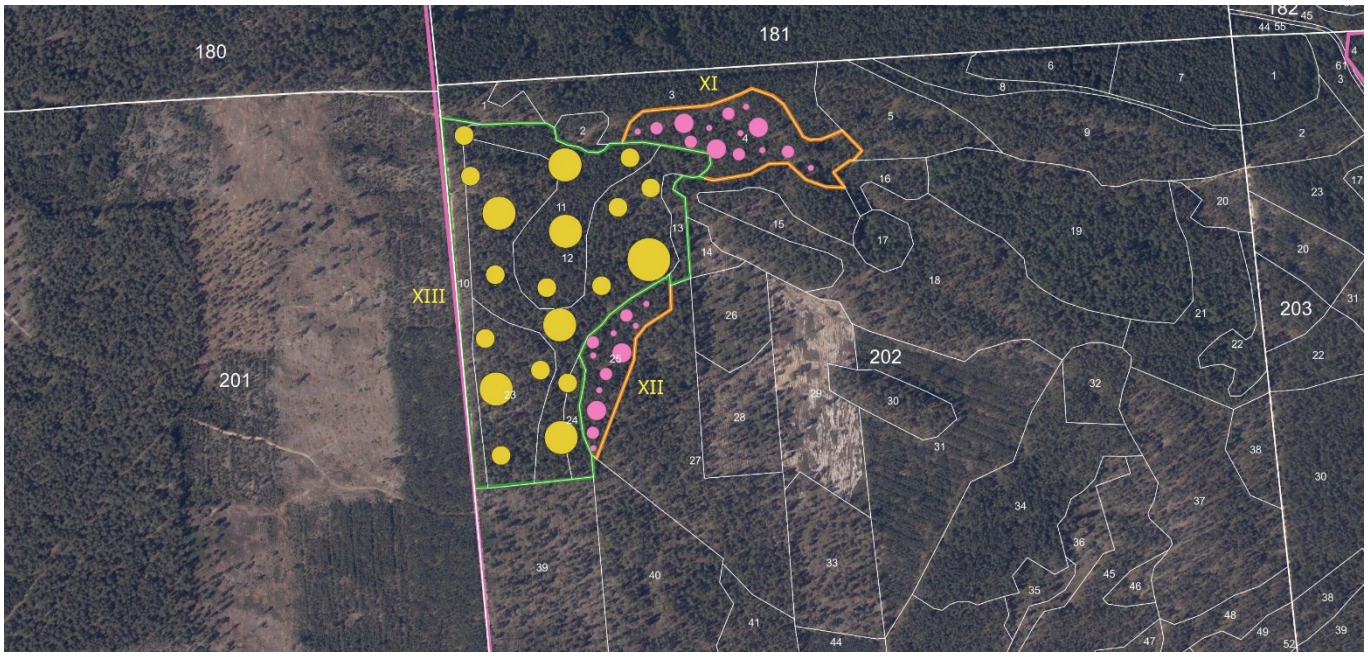

16 pav. Preliminari paklotės šalinimo ir mozaikos formavimo aikštelių Marcinkonių g-jos 202 kv. išsidėstymo schema (rožinė spalva – paklotės nuėmimas, geltona – plynų aikštelių iškirtimas) (tvarkymo plotai – XI-XIII)

Priemonė 2.2. Organizuoti atvirų aikštelių ir retmių suformavimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus.

Tvarkymo plotas sklype sudaro 15-20 proc. bendro sklypo ploto (12 lentelė, 15, 16 pav.). Pusėje tvarkomo ploto numatyta formuoti atviras aikšteles, likusioje dalyje – retmes (0,1-0,2 skalsumo). Numatyta išskirti trijų dydžių aikšteles: 0,25 ha, 0,1-0,15 ha ir 0,03-0,05 ha ploto. Aikštelių skaičius parenkamas atsižvelgiant į sklypo plotą. Atstumas tarp aikštelių/retmių turi būti ne mažesnis kaip pusė medžio aukščio (apie 10-15 m). Retmės formuojamos didžiausio ploto aikštelėse. Siūlomas aikštelių ir retmių skaičius yra orientacinis. Numatytoje vietoje realiu laiku jau esant aikštelei arba retmei, jos kirtimas nevykdomas ir bendras aikštelių/retmių skaičius gali sumažėti. Aikštelės yra ovalo ar artimos jam formos. Formuojant atviras aikšteles yra iškertami ir išvežami visi žali medžiai iki vasario mėn. pabaigos. Esamas pomiškis, trakas ir negyva mediena paliekami aikštelėse. Formuojant retmes, iškertami žali medžiai iki 0,1-0,2 skalsumo. Iškirsta mediena išvežama. Esamas pomiškis, trakas ir negyva mediena paliekami retmėse. Dirva nėra ruošiama. Visose kirtavietėse spygliuočių kelmų aukštis, matuojant nuo šaknies kaklelio, turi būti ne didesnis kaip 10 cm.

Darbai turi būti atliekami šaltuoju metų laiku – rugsėjo-vasario mėn. Jei teritorijoje nustatoma kurtinių veisimosi ar maitinimosi vieta, tada darbai užbaigiami iki sausio pabaigos.

12 lentelė. Aikštelių sklypuose, kuriuose numatytas vykdyti paklotės šalinimas ir mozaikos formavimas 91T0 Kerpinių pušynų buveinėse, pasiskirstymas (Visi sklypai yra Varėnos RP Marcinkonių g-joje)

Kv. nr.	Skl. nr.	Aktualus skl. plotas, ha	Maksimalus paklotės šalinimo aikštelių skaičius, vnt.			Projektuojamas maksimalus paklotės šalinimo aikštelių plotas atsižvelgiant į aikštelių skaičių, ha	Maksimalus iškertamų aikštelių skaičius, vnt.			Maksimalus retmių 0,25 ha skaičius, vnt.	Projektuojamas maksimalus iškertamų aikštelių/retmių plotas atsižvelgiant į aikštelių skaičių, ha	Tvarkymo intensyvumas, proc.
			50 m^2	200 m^2	500 m^2		0,03-0,05 ha	0,1-0,15 ha	0,25 ha			
186	22-24	6,1	20	15	10	0,90	1	1		3	0,95	14

203	62	4,4	18	13	9	0,80	1	1	1		0,45	18
203	34	1,7	6	5	3	0,28	2			1	0,35	16
202	4	1.9	6	5	3	0,28						14
202	25	1,1	6	4	2	0,21						18
202	11	2,2					3	2			0,45	20
202	12	4,7					6	3	1		1,00	21
202	23	1,8					3	1			0,30	16
203	25	11,7					12	6	1	2	2,25	18
204	30	1,6					3	1			0,30	18
204	13	6,9					6	4	1	1	1,40	19
228	14	3,3					5	3			0,70	20
237	13	10,8					9	7	1	2	2,10	19
237	16	4,8					6	3	1		0,85	18
Viso:		63,0	56	42	27	2,47	56	31	6	9	11,25	

3 uždavinys. Atkurti ir palaikyti gerą 9010 *Vakarų taigos buveinės struktūrą su tipine augalija ne mažesniame kaip 55 ha plote.

Priemonė 3.1. Organizuoti atvirų aikštelių ir retmių suformavimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus.

Šios priemonės aprašymas identiškas pateiktam prie Priemonės 2.2. Priemonė numatyta vykdyti 13, 14 lentelėse ir 17-20 pav. nurodytuose plotuose.

13 lentelė. Aikštelių sklypuose, kuriuose numatytas vykdyti mozaikos formavimas 9010 *Vakarų taigos buveinėse, pasiskirstymas (Visi sklypai yra Varėnos RP Marcinkonių g-joje)

Kv. nr.	Skl. nr.	Aktualus skl. plotas, ha	Maksimalus iškertamų aikštelių/retmių skaičius, vnt.			Projektuojamas maksimalus plotas atsižvelgiant į aikštelių skaičių, ha	Tvarkymo intensyvumas, proc.
			0,03-0,05 ha	0,1-0,15 ha	0,25 ha		
182	16	1,1	2	1		0,25	22
243	10	6,7	6	4	1/1	1,40	20
243	14	0,9	2	1		0,25	26
244	1	10,8	12	6	1/2	2,25	20
244	26	3,5	3	2	1/0	0,70	20
244	15	0,9	3			0,15	17
244	16	1,2	1	1		0.20	16
244	21	0,4	1			0,05	11
239	4	16,2	16	8	2/2	3,00	17
239	37	0,7		1		0,15	36
239	38	12,0	12	6	1/2	2,25	18
Viso		54,4	58	30	6/7	10,65	

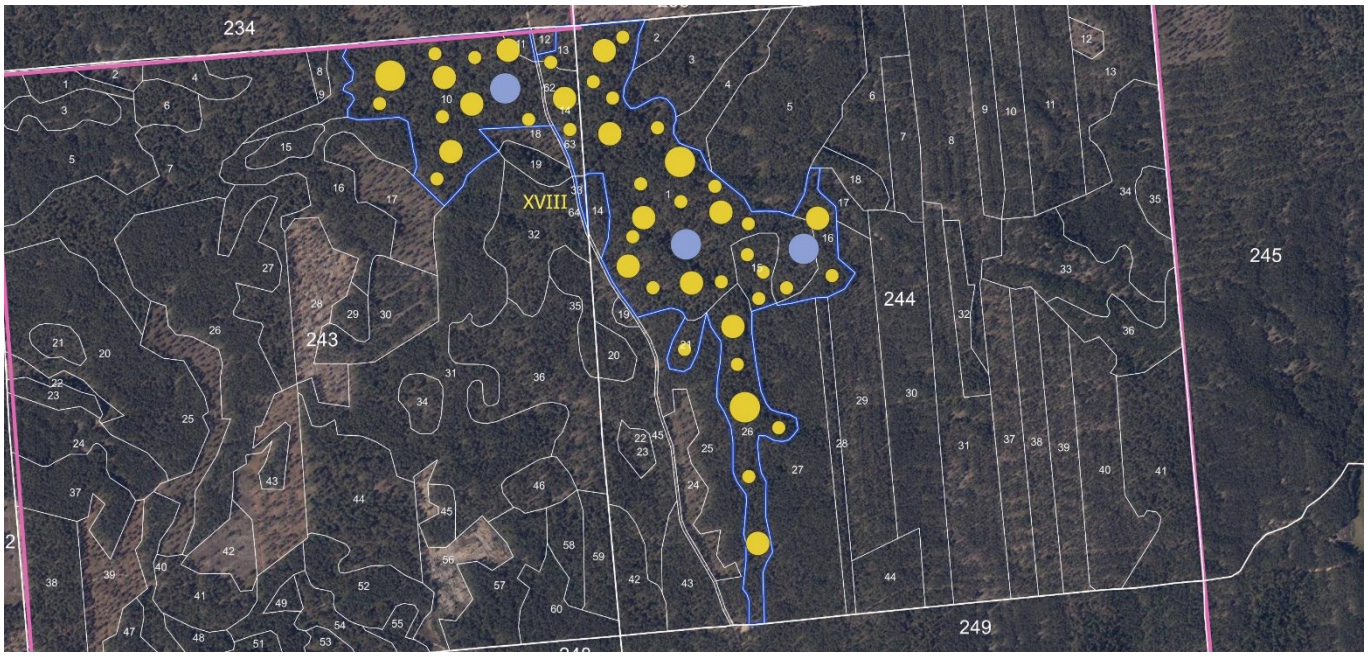

17 pav. Preliminari mozaikos formavimo aikštelių (geltonai)/retmių (melsvai) Marcinkonių g-jos 243 ir 244 kv. išsidėstymo schema (tvarkymo plotas - XVIII)

18 pav. Preliminari mozaikos formavimo aikštelių Marcinkonių g-jos 182 kv. išsidėstymo schema (tvarkymo plotas – XX)

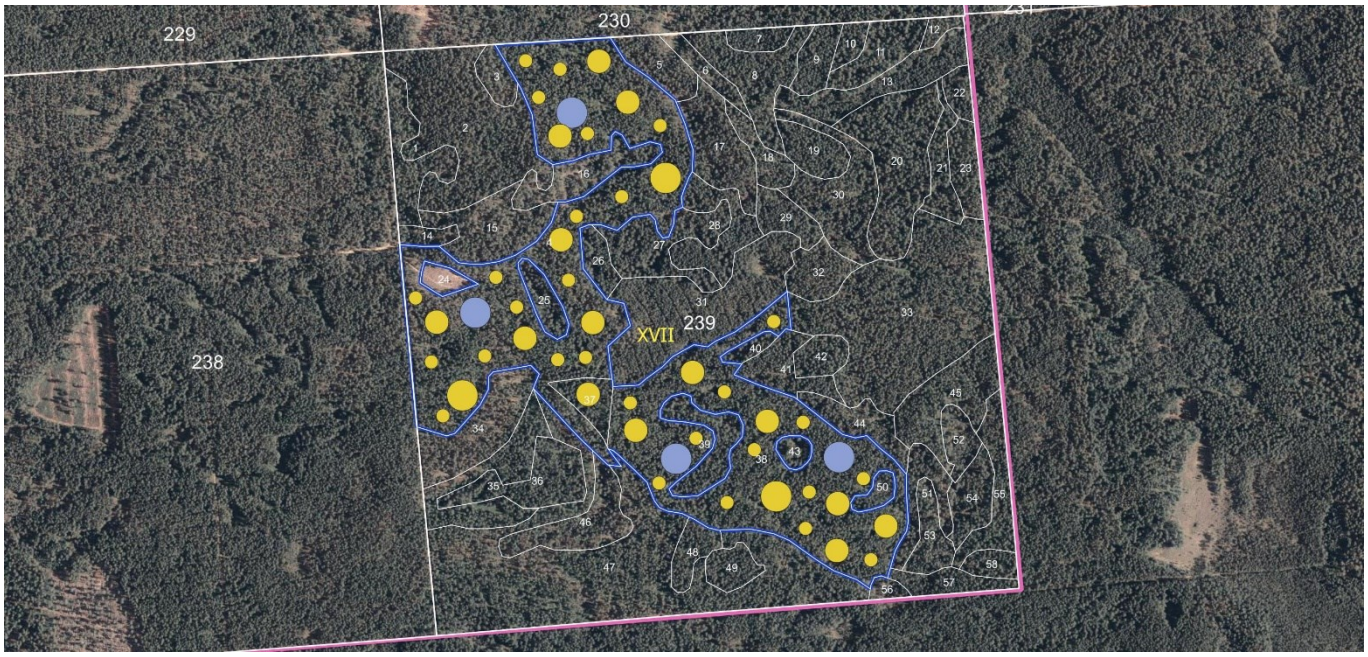

19 pav. Preliminari mozaikos formavimo aikštelių (geltonai)/retmių (melsvai) Marcinkonių g-jos 239 kv. išsidėstymo schema (tvarkymo plotas - XVII)

Priemonė 3.2. Organizuoti kontroliuojamą miško paklotės deginimą kaip mokslinį-eksperimentinį darbą laikantis Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėse nustatytų reikalavimų ir pagrindžiamojoje informacijoje numatytų technologijų.

Projektuojama priemonę taikyti visuose numatytuose sklypuose (14 lentelė, 20 pav.). Deginimą reikia atlikti rugpjūčio 16 d.-vasario mėn. laikotarpiu priklausomai nuo esamų klimatinių sąlygų. Jei teritorijoje nustatoma kurtinių veisimosi ar maitinimosi vieta, tada darbai užbaigiami iki sausio pabaigos. Tinkamo laiko parinkimas yra ypač svarbus gero rezultato pasiekimui. Žolinė ir samanų danga turi būti pakankamai sausa, kad gerai degtų, bet tuo pačiu neperdžiūvus dėl gaisro kontrolės. Lietingomis dienomis ar iš karto po jų, darbų vykdyti netikslinga. Kiti svarbūs veiksniai yra vėjo stiprumas ir kryptis, kurie iš esmės gali įtakoti visą procesą. Reljefas taip pat turi būti įvertinamas konkretaus sklypo atveju. Prieš pradedant deginimo darbus, reikalingas kruopštus pasiruošimas atribojant teritoriją nuo aplinkinių plotų išnaudojant keliukus, proskynas, kvartalines linijas ir, reikalui esant, įrengiant mineralines juostas. Vykdant darbus, privalo dalyvauti apmokyta brigada (žr. 2 priedą).

14 lentelė. Aikštelių sklypų, kuriuose numatytas vykdyti mozaikos formavimas ir kontroliuojamas paklotės deginimas 9010 *Vakarų taigos buveinėje, pasiskirstymas (Visi sklypai yra Varėnos RP Marcinkonių g-joje)

Kv. nr.	Skl. nr.	Aktualus skl. plotas, ha	Maksimalus iškertamų aikštelių /retmių skaičius, vnt.			Projektuojamas maksimalus iškertamas plotas atsižvelgiant į aikštelių skaičių, ha
			0,03-0,05 ha	0,1-0,15 ha	0,25 ha	
183	33	1,2	2		0/1	0,35
183	34	0,1				
183	35	0,2				
183	36	0,1	1			0,05
Viso		1,6	3	0	0/1	0,40

20 pav. Preliminari kontroliuojamo deginimo plotų ir mozaikos formavimo aikštelių (geltonai)/retmių (melsvai) Marcinkonių g-jos 183 kv. išsidėstymo schema (tvarkymo plotas – V)

4 uždavinys. Pasiekti 91T0 Kerpinių pušynų buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 59 ha plote.

Priemonė 4.1. Organizuoti dalinį miško paklotės šalinimą.

Šios priemonės aprašymas identiškas pateiktam prie Priemonės 2.1. Priemonė numatyta vykdyti 12 lentelėje ir 15, 16, 21 pav. nurodytuose plotuose.

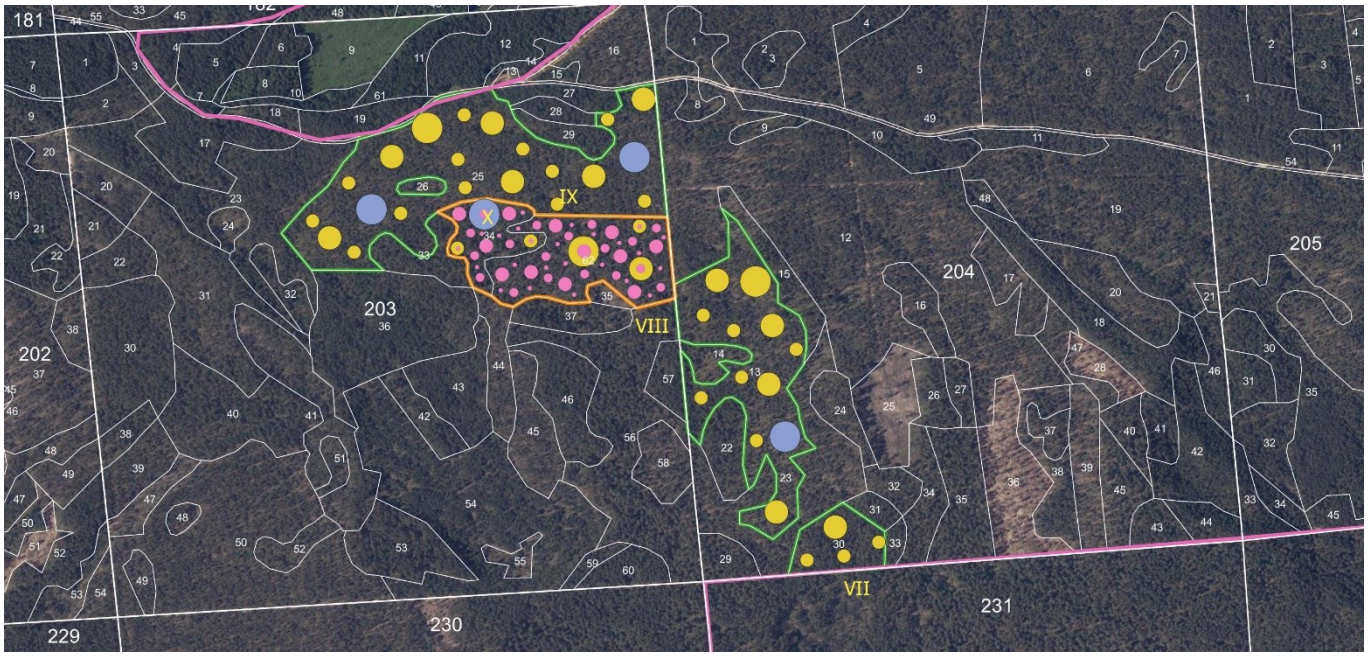

21 pav. Preliminari paklotės šalinimo ir mozaikos formavimo aikštelių Marcinkonių g-jos 203, 204 kv. išsidėstymo schema (rožinė spalva – paklotės nuėmimas, geltona – plynų aikštelių iškirtimas, melsva – retmių formavimas) (tvarkymo plotai – VII-X)

Priemonė 4.2. Organizuoti atvirų aikštelių ir retmių suformavimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus.

Šios priemonės aprašymas identiškas pateiktam prie Priemonės 2.2. Priemonė numatyta vykdyti 12, 15 lentelėse ir 15, 16, 21-23 pav. nurodytuose plotuose.

15 lentelė. Aikštelių sklypų, kuriuose numatytas vykdyti mozaikos formavimas ir kontroliuojamas paklotės deginimas, pasiskirstymas (Visi sklypai yra Varėnos RP Marcinkonių g-joje)

Kv. nr.	Skl. nr.	Aktualus skl. plotas, ha	Maksimalus iškertamų aikštelių /retmių skaičius, vnt.			Projektuojamas maksimalus iškertamas plotas atsižvelgiant į aikštelių skaičių, ha
			0,03-0,05 ha	0,1-0,15 ha	0,25 ha	
65	16	6,6	3	2/1	0/1	0,85
65	17	8,5	3	1/2	0/1	0,70
237	1	1,9	2	1/0		0,25
237	6	6,9	2	1/1	0/1	0,65
237	12	2,2	2	1/1		0,40
Viso:		26,1	12	6/5	0/3	2,85

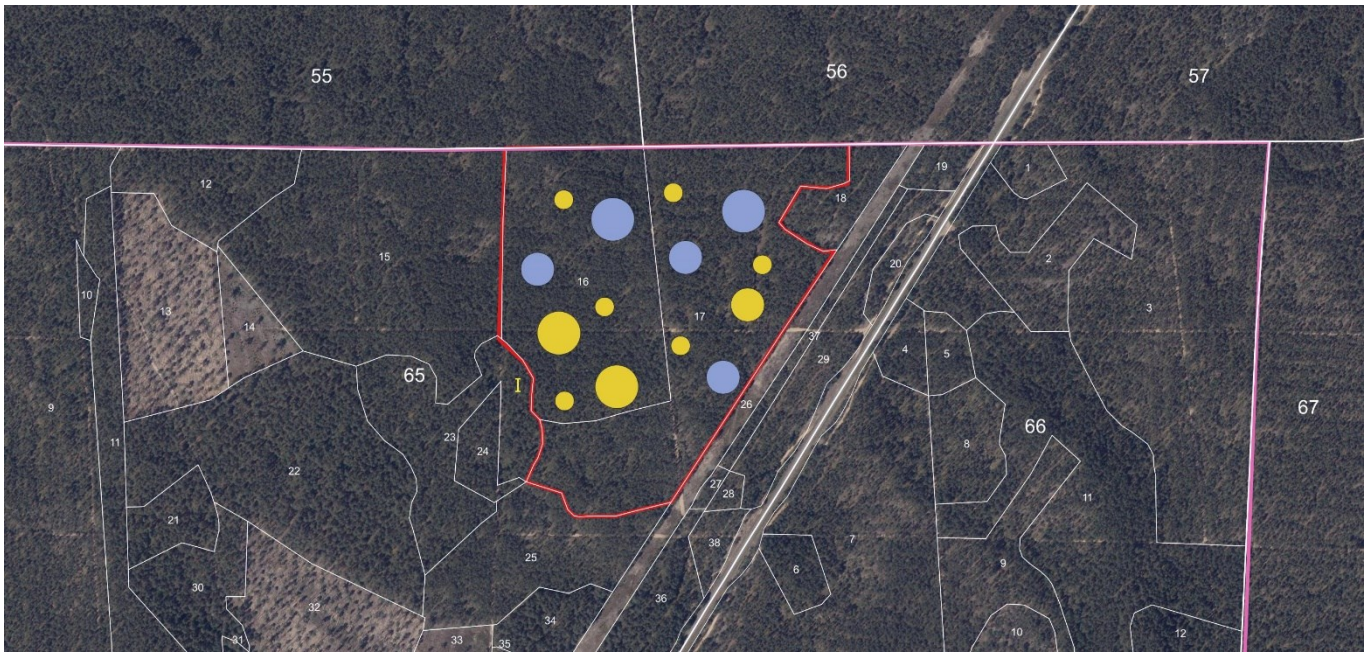

22 pav. Preliminari kontroliuojamo deginimo ploto ir mozaikos formavimo aikštelių (geltonai)/retmių (melsvai) Marcinkonių g-jos 65 kv. išsidėstymo schema (tvarkymo plotas - I)

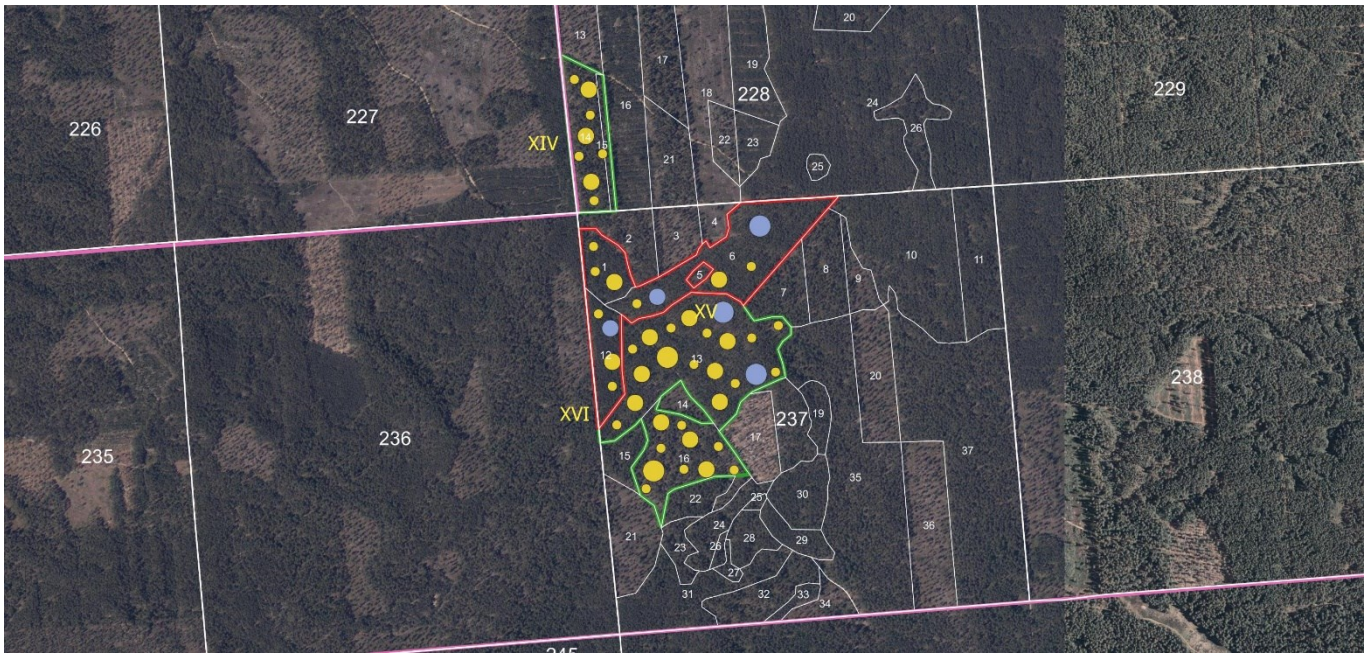

23 pav. Preliminari kontroliuojamo deginimo plotų ir mozaikos formavimo aikštelių (geltonai)/retmių (melsvai) Marcinkonių g-jos 228 ir 237 kv. išsidėstymo schema (tvarkymo plotai - XIV-XVI)

Priemonė 4.3. Organizuoti kontroliuojamą miško paklotės deginimą kaip mokslinį-eksperimentinį darbą laikantis Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklėse nustatytų reikalavimų ir pagrindžiamojoje informacijoje numatytų technologijų.

Šios priemonės aprašymas identiškas pateiktam prie Priemonės 3.2. Priemonė numatyta vykdyti 15 lentelėje ir 22-23 pav. nurodytuose plotuose.

5 uždavinys. Išsaugoti, atkurti ir palaikyti gerą buveinės struktūrą vėlajandei šilagėlei ne mažesniame kaip 0,2 ha plote.

Priemonė 5.1. Organizuoti miško paklotės dalinį šalinimą, atsiradus poreikiui, ir invazinių augalų šalinimą.

Tvarkymo plotas apima po 5 m juostą abipus Marcinkonių-Lynežerio kelio VĮ VMU Varėnos regioninio padalinio Marcinkonių g-jos 204-207 kv. ribose (24 pav.). Vykdant šią priemonę, numatomas dalinis paklotės šalinimas miško sklype. Labiausiai reikalaujančios tvarkymo vietos – krūmais, tankia mėlynių ar samanų (paprastosios šilsamanės *Pleurozium schreberi*, atžalinės gūžtvės *Hylocomium splendens*, dvyndančių *Dicranum* sp.) danga apaugę plotai. Teritorijoje aptikus augančius krūmus (išskyrus kadagius), jie turi būti pirmiausiai iškertami ir pašalinami iš teritorijos. Toliau yra šalinama paklotė. Numatoma paklotę šalinti 50 m^2 aikštelėmis. Rekomenduojama aikštelę daryti stačiakampio ar artimos jam formos. Preliminarus aikštelės dydis 4x12,5 m. Aikštelės išdėstomos visoje atkarpoje abiejose pusėse kelio paliekant 100 m netvarkomo ploto intervalus. Plane nurodomos tik tvarkymo juostų ribos, todėl konkrečios aikštelės parinkimas turi būti atliekamas vietoje apžiūrint teritoriją. Šalinant paklotę, bet kokiu atveju nereikėtų draskyti susidariusios ant žemės augančių kerpių (šiurių *Cladonia*, kerpenų *Cetraria*) ar smulkių samanų (širmūnių *Racomitrium*) dangos. Paklotė turi būti nuimama iki mineralinio grunto. Visa iškasta organinė medžiaga turi būti išvežta už tvarkomo ploto ribų. Visi medžiai, pomiškis ir gulinti negyva mediena nėra tvarkymo objektas ir paliekami taip kaip buvę.

Visi darbai turi būti atliekami šaltuoju metų laiku – rugsėjo-vasario mėn. Jei teritorijoje nustatoma kurtinių veisimosi ar maitinimosi vieta, tada darbai užbaigiami iki sausio pabaigos.

Pašalinta paklotės biomasė bus sandėliuojama tam pritaikytose aikštelėse, bei naudojama vienu iš žemiau nurodytų būdų: (a) karjerų ir kitų pažeistų teritorijų rekultivavimui; (b) skelbiamas viešųjų pirkimų konkursas dėl biomasės panaudojimo mulčio, kraiko ar žemių mišinių gamybai; (c) biokurui; (d) kitiems poreikiams tenkinti neprieštaraujantiems LR teisės aktams ir Dzūkijos nacionalinio parko nuostatams. Konkretus būdas bus parenkamas įvertinus tuo metu susidariusią situaciją, poreikį rinkoje bei konkrečias galimybes. Kadangi numatomos veiklos bus vykdomos po kelių metų, konkrečiai dabar numatyti yra sunku dėl dinamiškos situacijos Lietuvoje.

Šios priemonės taikymo teritorijoje aptikus invazinius augalus, turi būti taikomos jų naikinimo priemonės. Invazinių augalų naikinimo laikas gali skirtis, priklausomai nuo konkrečios rūšies biologijos ir efektyviausių naikinimo priemonių taikymo laiko. Labiausiai tikėtina, kad šiame tvarkomame plote iš pavojingų invazinių augalų gali atsirasti gausialapis lubinas *Lupinus polyphyllus* ir šluotinis sausakrūmis *Sarothamnus scoparius*, kurie aptinkamami aplinkiniuose miškuose.

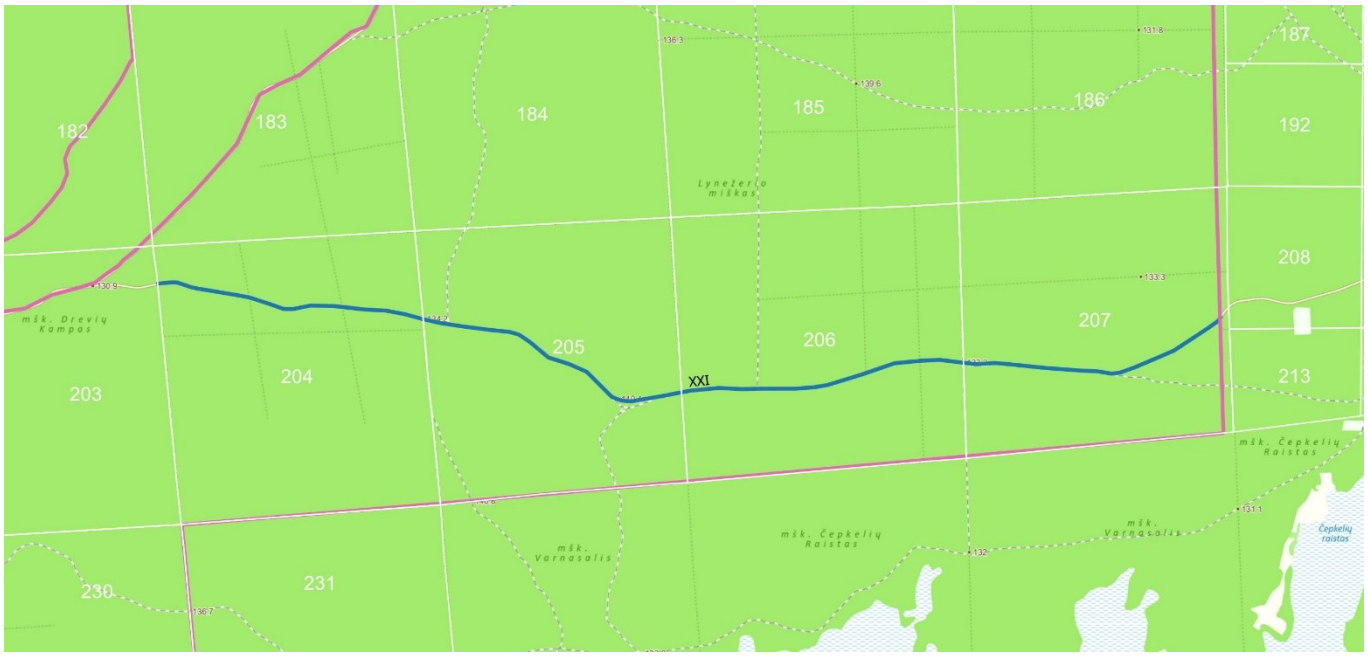

24 pav. Vėjalandžių šilagėlių tvarkymo ploto (mėlyna linija) Marcinkonių g-jos 204-207 kv. išsidėstymo schema (tvarkymo plotas – XXI)

Priemonė 5.2. Suorganizuoti susitikimą su VĮ VMU Varėnos regioninio padalinio darbuotojais ir miško darbų rangovais dėl medienos sandėliavimo vietų ir kitų ūkinių priemonių vykdymo.

Nustatyti atvejai, kai vėjalandžių šilagėlių augimo vietose yra sandėliuojama iškirsta mediena arba suariama dirva miško atkūrimo tikslais taip sunaikinant jų buveines. Dažniausiai tai atliekama dėl neturėjimo informacijos apie šilagėlių augimo vietas. Šia priemone siekiama informuoti girininkijos darbuotojus ir miško darbų rangovus apie šilagėlių augimo vietas ir joms kylančias grėsmes bei susitarti dėl žalingos ūkinės veiklos nevykdymo jų augavietėse.

Priemonė 5.3. Kontroliuoti ar laikomasi 5.2. priemonės įgyvendinimo metu priimto susitarimo reikalavimų.

Kontrolė reikalinga tais metais, kai aplinkinėse teritorijose yra vykdomi miško kirtimo ar sodinimo darbai. Darbų vykdymo metu teritoriją reikia reguliariai aplankyti ir laiku užkirsti kelią galimiems pažeidimams.

6 uždavinys. Informuoti visuomenę apie teritorijos svarbą, jos apsaugos porekius ir vykdomus gamtotvarkos darbus.

Priemonė 6.1. Organizuoti ne mažiau kaip 4 informacinių stendų apie teritorijos vertę ir jos apsaugos bei tvarkymo poreikius bei taikomus metodus pastatymą prie Teritorijos.

Informaciniais stendais siekiama Parko lankytojus ir vietinius gyventojus supažindinti su teritorijos gamtinėmis vertybėmis, grėsmėmis joms ir jų apsauga. Stendų medžiagoje turi būti pateikiama informacija apie tvarkymo darbus, taikomus metodus, pabrėžiamas jų reikalingumas, paaiškinama kokia numatoma nauda gamtai ir saugomoms vertybėms. Stendai turi būti statomi prie dažnai žmonių naudojamų kelių tvarkymo plotų pašonėje. Pateiktos stendų vietos yra orientacinės (25 pav.). Jas reikėtų tikslinti prieš stendus pastatant, derinant prie patogesnių ir saugesnių transporto priemonių sustojimo vietų. Perspektyvoje siūlome įvertinti poreikį įrengti ir parkavimo aikšteles.

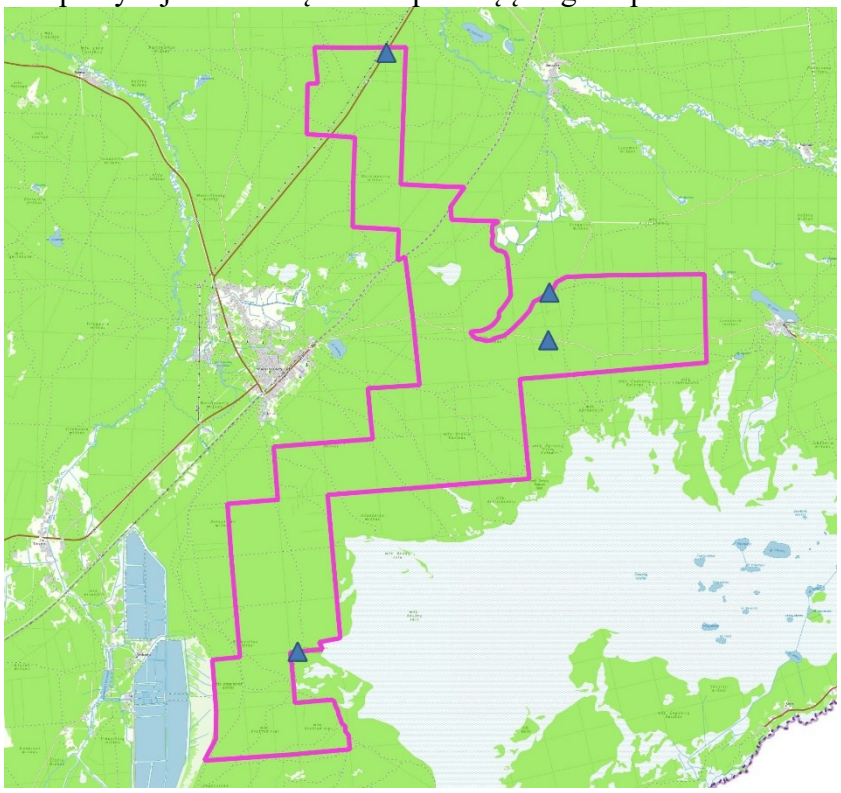

25 pav. Preliminarios informacinių stendų pastatymo vietos (mėlyni trikampiai)

Priemonė 6.2. Parengti masinėse informacijos priemonėse ne mažiau kaip 5 reportažus/straipsnius apie teritorijoje esančias vertybes, jų apsaugos poreikius ir vykdomus tvarkymo darbus.

Reportažus/straipsnius reikėtų rengti tiek vietinio tiek ir nacionalinio lygmens informacijos priemonėse. Vietiniai ir aplinkiniai gyventojai turėtų žinoti kokie gamtotvarkiniai darbai vyksta ir kodėl jie reikalingi, kas norima jais pasiekti. Nacionalinėse informacinėse priemonėse reikia pateikti labiau koncentruotą, susistemintą medžiagą apie gamtotvarkos darbų rezultatus.

Priemonė 6.3. Suorganizuoti ne mažiau kaip 3 seminarus vietos bendruomenei ir kitiems suinteresuotiems asmenims.

Pagrindiniai organizatoriai galėtų būti tiek Direkcija, tiek ir kitos tvarkymo veiklas vykdančios ar stebėjimus atliekančios organizacijos (pvz. VDU Žemės ūkio akademija). Seminarų tikslas yra pasidalinti įgauta patirtimi (tiek teigiama, tiek neigiama), pristatyti rezultatus, ateityje numatomus darbus.

2.3. Gamtotvarkos metodų alternatyvos

Gamtotvarkos priemonių alternatyvoms įvertinti pateikiama 16 lentelė, kurioje pagal atskirus uždavinius apžvelgiami alternatyvūs jų įgyvendinimo metodai bei jų vertinimas nurodant šių metodų privalumus arba trūkumus ir atrenkamas tinkamiausias metodas.

16 lentelė. Dalies Dainavos girios - Marcinkonių, Drevių kampo ir Užuožerio miškų gamtotvarkos plano gamtotvarkos priemonių alternatyvos

Eil. Nr.	Uždaviniai	Alternatyvūs įgyvendinimo metodai privalumai / trūkumai	Tinkamiausias įgyvendinimo metodas
1.	Žemyninėse kopose suformuoti atviras 2330 Nesusivėrusių žemyninių smiltpievių buveines su tipine augalija ne mažesniame kaip 43 ha plote, sudarant sąlygas įsikurti smiltyniniam gvazdikui ir ne mažiau 3 poroms ligučių ir palaikant esamą vėjalandės šilagėlės populiaciją	– Sumedėjusios augmenijos šalinimui alternatyvos nėra. – Nepageidaujamos žolinės dangos ir atžalų naikinimui vietoj kontroliuojamo paklotės deginimo gali būti atliekamas mechaninis paklotės ardymas. Taikant mechaninį ardymą, iškyla problema su biomasės šalinimu, jos panaudojimu. Šis būdas atvirose vietose yra brangesnis ir mažiau efektyvus nei deginimas.	– Medžių pjovimas, mažesnių rovimas bei šalinimas iš buveinės; - Atžalų šalinimas jas reguliariai pjaunant arba taikant kontroliuojamą deginimą; - Paklotės šalinimas taikant kontroliuojamą deginimą.
2.	Atkurti ir palaikyti gerą 91T0 Kerpinių pušynų buveinės struktūrą su tipine augalija ne mažesniame kaip 14 ha plote	- Plane atskiruose plotuose numatytos dvi alternatyvos – paklotės mechaninis šalinimas ir aikštelių suformavimas siekiant geresnio pomiškio žėlimo ir tipinės augalijos formavimosi. Kita alternatyva – kontroliuojamas paklotės deginimas yra numatyta kitose šio plano priemonėse. - Negyvos medienos gausinimui alternatyva gali būti stambesnių medžių	Efektyviausią būdą parodys monitoringo rezultatai atlikus įvairias priemones.

Eil. Nr.	Uždaviniai	Alternatyvūs įgyvendinimo metodai privalumai / trūkumai	Tinkamiausias įgyvendinimo metodas
		nukirtimas ir palikimas vietoje. Trūkumas tame, kad negyva mediena neatlieka dalies savo funkcijų (pvz. kaip sausuolis, stuobrys).	
3.	Atkurti ir palaikyti gerą 9010 *Vakarų taigos buveinės struktūrą su tipine augalija ne mažesniame kaip 55 ha plote	- Plane atskiruose plotuose numatytos visos alternatyvos – kontroliuojamas deginimas, aikštelių suformavimas siekiant geresnio pomiškio žėlimo ir tipinės augalijos formavimosi - Negyvos medienos gausinimui alternatyva gali būti stambesnių medžių nukirtimas ir palikimas vietoje. Trūkumas tame, kad negyva mediena neatlieka dalies savo funkcijų (pvz. kaip sausuolis, stuobrys).	Efektyviausią būdą parodys monitoringo rezultatai atlikus įvairias priemones.
4,	Pasiekti 91T0 Kerpinių pušynų buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 59 ha plote	Plane atskiruose plotuose numatytos visos alternatyvos – paklotės mechaninis šalinimas, kontroliuojamas deginimas, aikštelių suformavimas siekiant geresnio pomiškio žėlimo ir tipinės augalijos formavimosi.	Efektyviausią būdą parodys monitoringo rezultatai atlikus įvairias priemones.
5.	Išsaugoti, atkurti ir palaikyti gerą buveinės struktūrą vėlajandei šilagėlei ne mažesniame nei 0,2 ha plote	Alternatyva paklotės nugrėbimui gali būti kontroliuojamas deginimas. Dėl mažo siauro tvarkymo ploto jį taikyti yra sudėtinga.	Šios uždavinio priemonių efektyvumą parodys monitoringo rezultatai
6.	Informuoti visuomenę apie Teritorijos svarbą, jos apsaugos porekius ir vykdomus gamtotvarkos darbus	Informuoti visuomenę yra daugybė alternatyvų: nuo susitikimų su atskiromis visuomenės grupėmis iki straipsnių, video reportažų, filmų kūrimo ir pristatymo plačiąjai visuomenei. Susitikimai ir straipsniai yra pigiausios priemonės, filmų kūrimas yra brangi priemonė. Svarbus yra tikslas kokią visuomenę norima pasiekti. Susitikimai yra svarbūs tiesiogiai kontaktuoti su vietiniais gyventojais, o straipsniai, reportažai skirti šviesti platesnę visuomenę.	Visi įgyvendinimo metodai yra svarbūs atskiroms visuomenės grupėms

2.4. Gamtotvarkos planą įgyvendinančios institucijos ir jų funkcijos

Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą koordinuoja Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija (toliau – direkcija). Ji atsakinga už teritorijoje nustatytų Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių palankios apsaugos būklės užtikrinimą ir kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą. Parko direkcijoje turi būti paskirtas atsakingas asmuo, kuris tiesiogiai koordinuos plane numatytus veiksmus. Paskirtasis asmuo imasi viso organizacinio, o kai kuriais atvejais ir vykdomojo darbo: bendrauja su vietos gyventojais, įvairiomis institucijomis (Varėnos rajono savivaldybės

administracija, Aplinkos apsaugos departamento Alytaus valdyba, VĮ VMU Varėnos ir Druskininkų regioniniais padaliniais ir kt.), vykdomų darbų rangovais, ieško lėšų ir skelbia konkursus Gamtotvarkos plane numatytoms priemonėms atlikti bei vykdo šių darbų kontrolę.

Direkcija organizuoja 1.2, 2.1, 3.2, 4.1, 4.3., 5.1–5.3 ir 6.1-6.3 priemonių įgyvendinimą.

VĮ Valstybinių miškų urėdija organizuoja gamtotvarkos priemonių 1.1., 1.3., 2.2., 3.1., 4.2., vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus, įgyvendinimą. VĮ VMU Varėnos ir Druskininkų regioniniuose padaliniuose turi būti paskirtas atsakingas asmuo, kuris tiesiogiai koordinuos plane numatytus veiksmus. Paskirtasis asmuo imasi viso organizacinio darbo, bendrauja su įvairiomis institucijomis, vykdomų darbų rangovais, skelbia konkursus Gamtotvarkos plane numatytoms priemonėms atlikti bei vykdo šių darbų kontrolę.

Neabejotinai, abiejų Gamtotvarkos planą įgyvendinančių institucijų koordinatoriai turi bendrauti ir tarpusavyje, nes kai kurios skirtingos veiklos numatytos vykdyti tuose pačiuose arba gretimuose sklypuose ir tarpusavio veiksmų koordinavimas yra būtinas. Abiejų Gamtotvarkos planą įgyvendinančių institucijų koordinatoriai turi bendradarbiauti tarpusavyje vykdant susijusias veiklas, įgyvendinant priemones Nr. 1.1, 1.3, 2.2, 3.1, 4.2.

Kadangi Gamtotvarkos plane yra numatyta daug pilotinių veiklų, todėl bendradarbiavimas su mokslo institucijomis yra būtinas. Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademijos Miškų ir ekologijos fakulteto mokslininkai turi didelį teorinį pasiruošimą šioje srityje, todėl jų įtraukimas į konsultavimo ir kai kurių priemonių įgyvendinimo veiklas yra labai svarbus. Viena iš tokių veiklų, kurioje gali vykti bendradarbiavimas - teisės aktų, susijusių su kontroliuojamu miško paklotės deginimu miškuose legalizavimu, keitimo inicijavimas. Jis gali būti vykdomas esančio LIFE integruotojo projekto „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje" (toliau – Projektas) rėmuose, nes šis Gamtotvarkos planas yra sudėtinė šio Projekto dalis.

Direkcija turi prižiūrėti visų Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimą.

Pasibaigus Projektui, prireikus tęsti Gamtotvarkos plano priemones Nr. 1.2, 1.3, 2.1, 4.1, 5.1, 5.3, 6.1, 6.2, jų įgyvendinimą organizuoja Direkcija.

2.5. Planui įgyvendinti reikalingų išteklių analizė

Gamtotvarkos plano įgyvendinimui reikalingos lėšos buvo apskaičiuojamos vadovaujantis nustatytais 2021 m. baziniais įkainiais už tam tikrus darbus, taip pat analogų metodu ir apklausų būdu.

Preliminariai nustatyta, kad gamtotvarkos priemonių įgyvendinimui 10 metų laikotarpiui reikia maždaug 103070 eur. Lėšos visoms šioms veikloms numatytos gauti iš LIFE integruotojo projekto „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje" (LIFE IP PAF-NATURALIT), taip pat LR Valstybės biudžeto (Aplinkos apsaugos rėmimo programos), valstybinių miškų valdytojo, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

2.6. Gamtotvarkos plano tikslinimas ir stebėsena

Gamtotvarkos planas turi būti reguliariai peržiūrimas, atsižvelgiant į tai, kiek ir kokių numatytų priemonių yra įgyvendinta (neįgyvendinta), į realų Gamtotvarkos plano priemonių poveikį, atsiradusius naujus veiksnius ir siekiant įvertinti plano įgyvendinimo rezultatus bei efektyvumą. Todėl tam būtina reguliari Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir (ar) rūšių buveinių kokybės, dydžio ar rūšių skaičiaus bei gamtotvarkos priemonių įgyvendinimo stebėsena. Jei stebėsenos duomenys parodo, kad uždaviniai neįgyvendinami, Gamtotvarkos planą reikia tikslinti.

Gamtotvarkos plano įgyvendinimo ir Gamtotvarkos priemonių efektyvumo vertinimui naudojami šie kriterijai:

a) Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių (Teritorijoje esančių 9010 *Vakarų taiga, 91D0 Pelkiniai miškai, 91T0 Kerpiniai pušynai, 7120 Degradavusios aukštapelkės, 2330 Nesusivėrę žemyninės smiltpievės) pokyčiai - stebėsena vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos

Vyriausybės nutarimu tvirtinamos Valstybinės aplinkos monitoringo programos principinėmis nuostatomis ir vykdant tikslinį detalų šios teritorijos monitoringą (1 priedas);

b) Europos Bendrijos svarbos gyvūnų ir augalų rūšių (paprastosios lututės, lėlio, eurazinio tetervino, vakarinio kurtinio, lygutės, šneiderio kirmvabalio, smiltyninio gvazdiko ir vėjalandės šilagėlės) populiacijų gausos ir jų buveinių būklės pokyčiai – stebėsena vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtinamos Valstybinės aplinkos monitoringo programos principinėmis nuostatomis.

c) Tvarkymo efektyvumas vertinant teritorijoje vykdytas tvarkymo priemones. Šiuo tikslu priemonių įgyvendinimo mastas, dažnumas, būdai bus sugretinami su duomenimis apie tikslinių saugomų gamtos vertybių būklės pokyčius, Priemonių efektyvumo vertinimas bus vykdomas gamtotvarkos plano peržiūros metu. Peržiūrų datos bus siejamos su gamtinių vertybių monitoringo atlikimo datomis, taip pagrindžiant GP peržiūrų rezultatus.

Prieš rengiant šį Gamtotvarkos planą, jo teritorijoje 15 lentelėje nurodytose vietose buvo vykdomas detalus buveinės struktūros ir augalijos aprašymas. Tyrimai vykdyti skrituliniuose bareliuose, kurių kiekvieno skersmuo – 25 m. Tyrimų metodika ir tiriami rodikliai pateikti 1 priede.

Teritorijoje numatomas vykdyti dviejų detalumo lygių monitoringas. Pirmasis vykdomas vadovaujantis VAMP ir joje nurodytu periodiškumu. Šiuo atveju rūšių stebėsena jų radavietėse turi būti vykdoma remiantis bendra monitoringo metodika. Monitoringuojamos visos teritorijoje esančios Europos Bendrijos svarbos buveinės ir rūšys. Antrasis, detalusis monitoringas, vykdomas 15 lentelėje nurodytuose taškuose. Detalusis monitoringas vykdomas atlikus pirminius tvarkymo darbus, bet ne vėliau kaip 2027 metais. Jį reikia atlikti vadovaujantis ta pačia metodika (1 priedas) tiriant tuos pačius rodiklius. Vėliau detalųjį monitoringą kartoti kas 5 metai.

Už Teritorijoje atliekamą paprastesnį tikslinių saugomų buveinių ir rūšių monitoringą atsakinga Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija, o už detalųjį monitoringą atsakingas VDU Žemės ūkio akademijos Miškų ir ekologijos fakultetas atsižvelgiant į Projekte numatytus įsipareigojimus.

Gamtotvarkos planas turi būti peržiūrimas kas 5 metus. Pirma peržiūra numatoma 2027 metais. Paskutinė peržiūra turi būti atliekama paskutiniais Gamtotvarkos plano galiojimo metais. Pirmosios Gamtotvarkos plano peržiūros metu kartografuojamos visų tikslinių rūšių augavietės. Tikslinių vertybių būklės stebėsena vykdoma prieš kiekvieną Gamtotvarkos plano peržiūrą. Už Gamtotvarkos plano peržiūrą ir ataskaitos parengimą ir pateikimą Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos ir VĮ Valstybinių miškų urėdijai atsakinga Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija.

Prieš atliekant peržiūrą, rekomenduojama gauti mokslininkų, ypač jeigu jie vertino rūšių ir buveinių būklę, kitų suinteresuotų asmenų ar institucijų pastabas ir rekomendacijas. Gamtotvarkos plano peržiūros metu vertinami ne tik jo rezultatai, bet ir papildoma naujais duomenimis. Peržiūros ataskaita turi būti pateikta Valstybinei saugomų teritorijų tarnybai prie Aplinkos ministerijos (toliau – Tarnyba) ir valstybinių miškų valdytojai - Urėdijai.

Atliekant Gamtotvarkos plano peržiūrą, įvertinama:

a) gamtotvarkos plano uždavinių įgyvendinimas. Nepilnai įgyvendinus uždavinius, nurodomos pagrįstos priežastys;
b) gamtotvarkos plano priemonių finansavimas ir lėšų panaudojimas;
c) pasiekti rezultatai (įgyvendinimo rodikliai, pagal pateiktus GP 2.1. skyriuje);
d) būtinybė pakeisti vykdomas Gamtotvarkos plano priemones ar numatyti naujas;
e) Europos Bendrijos svarbos rūšių populiacijų gausos pokyčiai, bei veisimosi buveinių ar augaviečių būklė, vadovaujantis šių objektų stebėsenos rezultatais;
f) Europos Bendrijos svarbos buveinių būklė, vadovaujantis stebėsenos rezultatais;
g) Gamtotvarkos plano priemonių įgyvendinimo poveikis saugomų buveinių, rūšių ir jų buveinių būklei.

Gamtotvarkos planas gali būti peržiūrimas ar tikslinimas ir dažniau, jeigu atsiranda naujų aplinkybių, kurios nebuvo įvertintos Gamtotvarkos plano rengimo metu, pradeda blogėti buveinių būklė, mažėja saugomų rūšių populiacijos arba surandama efektyvesnių būdų užtikrinti palankią jų apsaugos

būklę. Patvirtinto dokumento keitimą inicijuoja ir, gavus tam Tarnybos raštišką sutikimą, vykdo Direkcija. Gamtotvarkos plano keitimą gali inicijuoti ir Tarnyba. Pakeistas Gamtotvarkos planas turi būti suderintas su suinteresuotomis institucijomis, kurios susijusios su Gamtotvarkos plano pakeitimais. Kitos suinteresuotos institucijos, nesusijusios su Gamtotvarkos plano pakeitimais, Direkcijos informuojamos apie pakeistą Gamtotvarkos planą.

17 lentelė. Detalaus monitoringo vietos (numeracija atitinka pirminio įvertinimo barelių numerius)

Tyrimo barelio Nr.	Barelio centrinio taško koordinatės	
	Koord_X	Koord_Y
1	528910,6	5997476,4
3	528796,6	5997306,6
4	528937,3	5997312,7
5	528901,6	5997170,3
6	528785,9	5997044,3
7	528948,7	5997038,0
12	534870,0	5992420,8
13	535003,6	5992425,5
14	534882,6	5992263,6
15	535005,7	5992261,8
16	532609,6	5992524,9
17	532542,1	5992501,4
18	532488,7	5992463,8
19	530824,9	5992438,7
21	530922,9	5992438,7
23	529706,8	5991455,8
24	529808,6	5991457,0
25	529764,1	5991350,2
26	529863,3	5991387,1
27	529731,0	5991228,1
31	531717,9	5991300,9
32	531239,2	5991391,2
33	531450,4	5991441,9
34	531711,4	5991482,2
35	531712,0	5991387,3
36	531719,9	5991225,5
37	531615,1	5991346,5
38	531521,8	5991217,9
39	531840,0	5991163,2
40	531930,3	5991135,2
41	531967,2	5991058,9
42	531962,1	5990953,3
43	532053,7	5990726,9
44	532123,6	5990725,6
45	532486,2	5991147,9
46	532607,0	5991133,9
47	532621,0	5991046,2

48	532675,7	5990943,1
49	532730,4	5990865,6
50	532791,5	5990802,0
51	531193,3	5989468,9
52	531291,3	5989449,8
53	531356,1	5989274,3
55	530988,5	5988946,1
56	531071,2	5989022,4
57	531357,4	5988810,0
58	531555,9	5988731,1
59	531669,1	5988663,7
60	531692,0	5988750,2
61	528752,0	5989661,8
63	528769,6	5989500,6
64	529245,9	5989357,0
65	529148,5	5989224,8
67	529019,9	5989012,4
68	528849,5	5989135,6
69	528859,4	5989002,1
71	529182,3	5989003,3
72	528960,9	5988742,6
73	529067,8	5988754,0
74	526432,2	5988015,0
75	526567,0	5988016,3
76	526689,1	5988016,3
77	526503,4	5987925,9
78	526773,1	5987941,2
79	526883,8	5987881,4
80	526886,3	5987768,2
81	526887,6	5987661,4
82	527007,1	5987661,4
83	527126,7	5987665,2
84	526994,4	5985365,4
85	527114,0	5985374,3
86	527006,6	5985172,7
87	527136,9	5985191,4
90	527016,9	5985009,1
91	527148,5	5985014,5
20	534941,4	5992372,5
22	534941,3	5992312,4
102	534800,5	5992453,1
103	534943,4	5992423,7
104	535006,2	5992371,3
105	535006,2	5992316,2
106	534826,1	5992264,3
107	534941,3	5992260,5

108	531167,5	5991310,9
109	531535,3	5991397,1
110	531617,2	5991256,3
111	531342,1	5991441,9
112	530800,4	5992403,4
113	530873,7	5992442,2
114	528548,0	5997588,4
115	528704,4	5997589,6
116	528546,7	5997444,2
117	528705,7	5997449,2
118	528548,0	5997332,1
119	528686,0	5997337,0
120	532603,8	5992586,4
121	529891,5	5991303,2
122	529850,2	5991265,0
123	529839,8	5991213,3
124	529827,4	5991165,2
125	529905,0	5991532,4
126	529974,0	5991532,4
127	530036,9	5991533,6
128	530012,2	5991497,9
129	531434,6	5991324,2
130	531438,9	5991266,3
131	531520,2	5991274,9
209	532230,0	5990867,8
228	531545,7	5989729,3
232	531884,4	5989839,1
233	531813,5	5989393,7
234	531816,0	5989275,0
237	528008,2	5989253,6
238	528209,2	5989251,1
240	528311,0	5989080,6
241	528567,9	5989098,4
242	528575,5	5988912,7
243	528590,8	5988716,8
244	528519,6	5988475,1
245	528066,7	5988579,4
246	528074,4	5988426,8
255	527669,9	5986981,8
256	527692,8	5986806,3
285	532254,6	5990752,6
286	528277,3	5988570,8
288	528074,3	5988293,6
293	527681,8	5986892,4
294	527681,8	5986667,0
295	527732,3	5986589,4

NAUDOTA LITERATŪRA IR DUOMENŲ BAZĖS

Andersson L., Kriukelis R., Skuja S., 2005. Kertinių miško buveinių inventorizacija Lietuvoje. - Vilnius.

Basalykas A., 1965. Lietuvos TSR fizinė geografija, II tomas. - Vilnius.

Baškytė R., Bezaras V., Kavaliauskas P., Klimavičius A., Raščius G. (rengėjai), 2006. Lietuvos saugomos teritorijos. - Kaunas.

Bukantis A.,1994. Lietuvos klimatas. - Vilnius.

Dzūkijos nacionalinio parko vidinės miškotvarkos projektas 2002-2011. 2001. Valstybinis miškotvarkos institutas. Kaunas.

Iršėnaitė R., 2004. Dzūkijos nacionalinio parko grybų (makromicetų) ir kerpių įvairovės tyrimai. Tyrimų ataskaita..

Jukonienė I., 2008. Dzūkijos nacionalinio parko brioflora – rūšinė sudėtis, paplitimas ir apsaugos priemonės. Tyrimų ataskaita..

Karalius V., 2008. Šneiderio kirmvabalio būklės ir paplitimo tyrimai Dzūkijos nacionaliniame parke. Tyrimų ataskaita.

Lietuvos Respublikos 1:10 000 mastelio georeferencinio pagrindo duomenų bazė GDB10LT © Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2010.

Lietuvos Respublikos miškų valstybės kadastro skaitmeniniai duomenys © Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Valstybinė miškų tarnyba, 2010.

Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro skaitmeniniai duomenys © Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2010.

Lietuvos Respublikos teritorijos skaitmeninis rastrinis ortofotografinis 1:10 000 mastelio žemėlapis ORT10LT © Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, 2010.

Raudonikis L. (sudarytojas). 2006. Europos Sąjungos Buveinių direktyvos Saugomos rūšys. Vadovas. - Kaunas.

Rašomavičius V. (redaktorius ir sudarytojas). 2001. Europinės svarbos buveinės Lietuvoje. - Vilnius.

Rašomavičius V. (red.) 2021, Lietuvos Raudonoji knyga. Gyvūnai, augalai, grybai. - Vilnius.

Švitra G., Dapkus D., Pacevičius V., 2001. Dzūkijos nacionalinio parko drugių tyrimų apžvalga. Tyrimų ataskaita.

Ulevičius A., 2002. Dzūkijos nacionalinio parko žinduoliai (išskyrus šikšnosparnius) Tyrimų ataskaita.

1 priedas

Medyno struktūros, augalijos tyrimo metodika

Medyno sudėties ir struktūros tyrimas

Pagal numatytą išdėstymo schemą medynuose bus įrengti skrituliniai tyrimo bareliai, kuriuose nustatoma medyno struktūra, atskirų ardų dendrometrinė charakteristika, trako ir pomiškio rūšinė sudėtis ir gausumas, žolinės ir samanų dangos sudėtis ir gausumas, dirvožemio O ir A horizontų storis.

Skritulinių tyrimo barelių plotas S=500 m² (r=12,62m) arba S=1000 m² (r=17,85m). Konkrečiame tyrimų sklype skritulinio apskaitos barelio dydis parenkamas atsižvelgiant į vidutinį medžių skersmenį ir medyno skalsumą. Barelio centre statomas 4-6 cm skersmens ir 0,7 m aukščio kuolas. Trys šalia išsidėstę medžiai pažymimi dažais.

Barelyje žerklėmis išmatuojami visų medžių (įskaitant stovinčius sausuolius) storesnių kaip 6 cm skersmenys 1,3 m aukštyje nuo šaknies kaklelio. Kiekviename barelyje pagrindinio miško elemento išmatuojami 5-10 medžių aukščiai ir 1-2 medžių antraeilių elementų. Kiekviename barelyje nustatoma: medžių lajos architektonikos rodikliai (lajos ilgis, plotis Š, R, P, V kryptimis); medžio augimo ar išsivystymo klasė; medžių amžius; medžių sveikatingumo rodikliai (pažeidimai, lajos defoliacija), mikrobuveinės. Registruojama į barelį patenkanti gulinti negyva mediena, nurodant stiebo ilgį m ir skersmenį laibgalyje.

Lauko tyrimų ir matavimų duomenys bus surašomi specialiai tyrimui sukurtuose ir iš anksto paruoštuose, lauko darbų apskaitos lapuose, iš kurių vėliau bus sukurtos duomenų bazės ir atliekamos analizės. Nurodoma tyrimų data, valstybinės miško urėdijos regioninis padalinys, girininkija, kvartalo ir sklypo numeriai, pagrindiniai sklypo taksaciniai rodikliai.

Pomiškio ir trako tyrimas

Pomiškio ir trako skaičiavimas atliekamas skrituliniuose bareliuose, kurie išskiriami koncentriškai pagrindiniams apskaitos bareliams. Barelio centre bus atribojamas 50 m^2 (r= 3,99 m) (esant itin retam pomiškiui 100 m^2) plotas ir jame skaičiuojamas pomiškis ir trakas. Kiekviename barelyje bus nustatyta:

- pomiškio rūšinė sudėtis, aukščių grupė, gyvybingumas, kiekis;
- trako (krūmų) rūšinė sudėtis, aukščių grupė, kiekis, padengimas.

Sumedėję augalai bus grupuojami į 3 grupes pagal aukštį: 1 grupė iki 0,5 m; 2 grupė - 0,5-1,5 m; 3grupė - daugiau nei 1,5 m.

Pomiškio gyvybingumas pagal 1 lentelėje nurodytus kriterijus.

1 lentelė. Pomiškio gyvybingumo įvertinimas

Medžių rūšis	Gyvybingas	Negyvybingas
Pušis	Menturėse ne mažiau kaip 4 šakutės, apaugusios spygliais; ūgliai ir šakutės storos, spygliai ilgi, gerai išsivystęs viršutinis ūglis	Menturėse mažai (1-2) šakučių, spygliai reti, tik šakučių galuose; ūgliai ir šakutės plonos, spygliai menki
Eglė	Viršutinis ūglis ne mažiau kaip 1.5 karto ilgesnis už šoninius, laja smaila, kūgiška, tankiai spygliuota	Viršutinis ūglis trumpesnis už šoninius, laja skėtiška, spygliai reti
Ąžuolas	Viršutinis ūglis ryškus, gana storas; pumpurai stambūs; lapai normalaus dydžio (kaip stambių medžių)	Stagariškas stiebelis arba ryškiai krūmiška lajos forma, labai nuplonėję, ūgliai, ploni, reti lapai
Uosis	Šakutės sudaro smailą kampą su liemeniu, viršūninis ūglis storas,	Viršūninis ūglis plonas, dažnai - ir trumpas, laja skėtiška arba reta,

	laja kūgiška, pumpurai stambūs, lapai tamsiai žali	šakutės sudaro statų kampą su liemeniu, lapai maži, blyškūs

Fitocenozės rūšinės sudėties tyrimas

Aprašant fitocenozę barelyje augalai suregistruojami tam tikra tvarka surašomos visos rūšys: a - aukšti medžiai (a1 - pirmas ardas; a2 - antras ardas), b - krūmai, c - žoliniai augalai, d - samanos ir kerpės. Nurodomas gausumas pagal J. Brauno-Blankės skalę (2 lentelė). Apskaitos lape užrašoma tiksli vieta, aprašymo data, bendrais bruožais charakterizuojamas augalijos tipas, reljefas, dirvožemis ir kiti būdingi požymiai. Neatpažinti augalai renkami, herbarizuojami ir tiriami kameralinių darbų metu.

2 lentelė. Augalų gausumas pagal J.Braun-Blanquet skalę (1951 m.) (Natkevičaitė - Ivanauskienė, 1983)

Žymuo	Projekcinis padengimas, %
+	Individų mažai, retas, nežymus padengimas;
1	Individų gana daug su mažu padengimu, arba individų mažai su didesniu padangimu, tačiau mažesniu nei 5 % tiriamo ploto t.y. nesiekia 1/20 ploto;
2	Individu labai daug, padengimas 5-25 % (t.y.1/20) tiriamo ploto arba labai gausu su padengimu mažesniu nei 5 %:
3	Individų įvairiai, padengimas 25-50 %, t.y. ¼-1/2 tiriamo ploto;
4	Individų įvairiai, padengimas 50-75 %, t.y. ½-3/4 tiriamo ploto;
5	Individų švairiai, padengimas 75-100 %, t.y. daugiau kaip 3/4 tiriamo ploto.

Dirvožemio tyrimai

Padaroma dirvožemio prakasa ir nustatomos viršutinių dirvožemio horizontų (O, A, E, B) ribos.

Tyrimo metu bus paimami mineralinio dirvožemio ėminiai iš 0-10 cm gylio laboratorinei analizei, cheminei sudėčiai nustatyti. Mėginiai bus laikomi sausoje ir vėdinamoje patalpoje iki orasausės būklės, po to grūstuvu susmulkinami, išrenkamos šaknų ir akmenukų priemaišos. Dirvožemio analizė bus atliekama LAMMC Agrocheminių tyrimų laboratorijoje, taikant cheminių analizių metodų tarptautinius standartus (UN/ECE, 2010):

- pH_{KCl} rodiklis (potenciometrinis metodas, LST ISO 10390, 2005);
- organinė anglis (ISO 10694, 1995);
- suminis azotas (Kjeldalio metodas, ISO 11261, 1995);
- judrieji P_2O_5 ir K_2O (Egner-Riehm-Domingo (A-L) metodu (Egner et al., 1960);

Negyva mediena

Numatoma tirti tik stambi negyva mediena. Iš 6 negyvos medienos tipų bus tiriami sausuoliai, stuobriai ir virtėliai, tuo tarpu kelmai, sausos šakos ant žaliuojančių medžių ar sausos šaknys nebus imamos domėn.

Sausuoliais laikomi nudžiūvę stovintys medžiai, daugmaž su viršūne ir dar turintys šakų. Tiriami sausuoliai, kurių skersmuo 1,3 m aukštyje yra ne mažesnis nei 25 cm. Nustatomi parametrai: sausuolio medžio rūšis ir kamieno skersmuo 1,3 m aukštyje.

Stuobriais laikomi stovintys negyvi, aukštesni nei 1 m aukščio medžių kamienai be arba tik su pavienėmis šakomis. Tiriami stuobriai, kurių skersmuo yra ne mažesnis nei 20 cm matuojant 1 m aukštyje. Nustatomi parametrai: stuobrio medžio rūšis, kamieno skersmuo ir aukštis.

Virtėliais laikomi gulintys arba iki 45 laipsnių pasvirę medžių kamienai arba nukritusios stambios šakos, kurių skersmuo yra didesnis nei 25 cm, o ilgis ne mažesnis nei 1 m. Nustatomi parametrai: virtėlių medžio rūšis, kamieno skersmuo ir ilgis, puvimo stadija. Kamieno skersmuo matuojamas storajame ir plonajame galuose, kol suplonėja iki 25 cm. Matuojamas visas kamieno ilgis, apimantis nuo 25 cm kamieno skersmenį. Puvimo stadija nustatoma pagal 5 balų skalę (Waddell, 2002):

1 – vientisas, neseniai nukritęs, nepradėjęs pūti virtėlis, plonos šakelės vis dar yra su žieve;

2 – daugmaž vientisas virtėlis, balana pradėjusi pūti, iš dalies minkšta, medienos negalima atskirti ranka, plonos šakelės dažniausiai nukritusios, nuo likusių lupasi žievė;

3 – vidutiniškai supuvęs, dideli, kieti gabalai atskiriami ranka, didelių šakų galai lengvai neišsitraukia iš virtėlio;

4 – šerdis supuvusi, rąstas nelaiko savo svorio, bet išlaiko formą, didelių šakų galai lengvai išsitraukia;

5 – baigiantis pūti, rąstas neišlaiko formos, minkštas, miltiškas.

Virtėlio ilgis ir kiti parametrai skaičiuojami tik tai kamieno daliai, kuri pilnai patenka į barelį.

Medžio mikrobuveinės

Kiekvienam pirmo ir antro ardo medžiui barelyje yra nustatomos mikrobuveinės. Mikrobuveinės įvertinamos pagal katalogą, joms suteikiant kodą. Ant vieno medžio gali būti aptiktos ir kelios mikrobuveinės. Tuo tikslu kiekvieną medį reikia apžiūrėti labai atidžiai nuo žemės iki lajos viršaus. Kad nepraleisti ir tiksliau įvertinti mikrobuveines didesniame aukštyje, reikia naudoti žiūronus.

Visi duomenys apie mikrobuveines surašomi į bendrą medžių vertinimo lentelę.

Medyno apskaitos lapas

Barelio Nr. _____ _____ metų _____ mėn. ___ diena
V.M.U. RP ..... gir. .....kvartalas .... , sklypas .....
Medyno taksacinė charakteristika (pagal ..... metų miškotvarkos duomenis):
Medyno rūšinė sudėtis ....., amžius ....., H .....m, D .....cm, augavietė .....,
bonitetas …....., skalsumas ....., medyno tūris .....m^3/ha

Skritulinio miško tyrimo barelio plotas 500 m^2, spindulys 12,62 m (jaunuolyne 100 m^2, spindulys 5,64 m; retmiškyje 300 m^2, spindulys 9,77 m; sengirė 1000 m^2, spindulys 17,85 m)

Medžio Nr.	Ardas	Medžio rūšis	Skersmuo $d_{1,3}$, cm	Medžio aukštis h, m	Aukštis iki lajos h_{lp}, m	Lajos skersmuo, cm		Krafto klasė	Medžio pažeidimai	Mikrobuveinės
						ŠP	RV			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										
2										
3										
...										

Pomiškis ir trakas

Tyrimo barelio Nr. ..... Data: .....
VMU regioninis padalinys ..... Girininkija..... Kv. ..... Skl. .....

Pomiškio apskaitos lentelė: barelio plotas: ..... m^2

Rūšis	Kiekis, vnt.					
	<0,5 m		0,5 - 1,5 m		>1,5 m	
	gyvyb.	negyv.	gyvyb.	negyv.	gyvyb.	negyvyb.

Trako apibūdinimo lentelė

Rūšis	Kiekis, vnt.					
	<0,5 m		0,5 - 1,5 m		>1,5 m	
	kiekis	paden gimas	kiekis	paden gimas	kiekis	paden gimas

Dirvožemio apibūdinimo lentelė

Dirvožemio horizontai	Horizontų gyliai	Pastabos

Medžio mikrobuveinių katalogas

Buveinės kodas	Buveinės tipas	Aprašymas

E. Ertmės		
E1. Genių uoksai		
E11	Ø=4 cm	Ertmės anga apie Ø=4 cm su didesne ertme viduje. Mažojo genio uoksai lajos šakose.
E12	Ø=5-8 cm	Ertmės anga apie Ø=5-8 cm su didesne ertme viduje. Didžiojo genio arba pilkosios meletos uoksai storesnėse lajos šakose arba kamiene.
E13	Ø>10 cm	Ertmės anga apie Ø>10 cm su didesne ertme viduje. Juodosios meletos uoksai stambesnių medžių kamiene,
E14	Ø>10 cm (maitinimosi vietos)	Ertmės anga didesnė nei vidus. Genių maitinimosi vietos – vertikalūs kamieno iškalimai.
E15	Uoksų eilė	Bent 3 genių uoksai ant to pačio kamieno.
E2. Drevės		
E21	Ø>10 cm (kontaktas su žeme)	Drevė apačioje kamieno, turinti kontaktą su žemės paviršiumi. Drevės landa gali būti kiek aukščiau.
E22	Ø>30 cm (kontaktas su žeme)	Drevė apačioje kamieno, turinti kontaktą su žemės paviršiumi. Drevės landa gali būti kiek aukščiau.
E23	Ø>10 cm	Drevė neturi kontakto su žemės paviršiumi.
E24	Ø>30 cm	Drevė neturi kontakto su žemės paviršiumi.
E25	Ø>30 cm (pusiau atvira)	Pusiau atvira kamieno dalis (labai atvira drevė). Krituliai gali nesunkiai patekti į vidų.
E26	Ø>30 cm (atviras viršus)	Didelė, viršuje atvira kamieno ertmė be arba su kontaktu su žeme.
E3. Šakų skylės		
E31	Ø>5 cm	Nulūžusios šakos vietoje kamiene susidariusi skylė dėl grybų pūdomos veiklos
E32	Ø>10 cm	Nulūžusios šakos vietoje kamiene susidariusi skylė dėl grybų pūdomos veiklos
E33	Ø>10 cm (tuščiavidurė šaka)	Tuščiavidurė nulūžus šaka
E4. Prailginto vandens užsibuvimo ertmės		
E41	Ø>3 cm (ties šaknies kakleliu)	Puoduko formos kamieno duobutė, kurioje ilgesnį laiką užsistovi kritulių vanduo.
E42	Ø>15 cm (ties šaknies kakleliu)	Puoduko formos kamieno duobutė, kurioje ilgesnį laiką užsistovi kritulių vanduo.
E43	Ø>5 cm (lajoje)	Puoduko formos duobutė ant šakos arba kamieno išsišakojime, kurioje ilgesnį laiką užsistovi kritulių vanduo.
E44	Ø>15 cm (lajoje)	Puoduko formos duobutė ant šakos arba kamieno išsišakojime, kurioje ilgesnį laiką užsistovi kritulių vanduo.
E5. Vabzdžių galerijos ir landos		
E51	Galerija su smulkiomis landomis	Medienos vabzdžių išgraužti takai kamiene su landomis ir įvairaus dydžio tuštumomis
E52	Stambi landa Ø>2 cm	
P. Pažeidimai ir žaizdos		
P1. Žievės netekimas		
P11	25-600 cm^2, puvimo stadija < 3	Žievės netekimas dėl įvairių priežasčių (pvz. nubrozdinimo technika, gretimo medžio kritimo, genių nulaupymo...) atsiveriant brazdui. Be gaisro požymių.

P12	>600 cm^2, puvimo stadija < 3	Žievės netekimas dėl įvairių priežasčių (pvz. nubrozdinimo technika, gretimo medžio kritimo, genių nulaupymo...) atsiveriant brazdui. Be gaisro požymių.
P13	25-600 cm^2, puvimo stadija = 3	Žievės netekimas dėl įvairių priežasčių (pvz. nubrozdinimo technika, gretimo medžio kritimo, genių nulaupymo...) atsiveriant brazdui. Be gaisro požymių.
P14	>600 cm^2, puvimo stadija = 3	Žievės netekimas dėl įvairių priežasčių (pvz. nubrozdinimo technika, gretimo medžio kritimo, genių nulaupymo...) atsiveriant brazdui. Be gaisro požymių.
P2. Šerdies atsivėrimas		
P21	Nulūžęs Ø>20 cm kamienas	Medis dar žaliuojantis, leidžiantis šakas.
P22	Perlūžęs kamienas/atsivėrusi mediena >300 cm^2	Nulūžusi dvišakio/daugiašakio kamieno bent 1 iš dalių
P23	Nulūžusi viršūnė Ø>20 cm storio	Medis žaliuojantis
P24	Suplėšytas Ø>20 cm kamienas	Vėjo įtakoje nulaužtas netaisyklingai
P3. Kamieno įtrūkimai		
P31	Ilgis >30 cm, plotis >1 cm, gylis >10 cm	Įtrūkimai dėl šalčio ar pan. Matosi brazdas. Nefiksuojami vėl užsitraukę žieve įtrūkimai.
P32	Ilgis >100 cm, plotis >1 cm, gylis >10 cm	Įtrūkimai dėl šalčio ar pan. Matosi brazdas. Nefiksuojami vėl užsitraukę žieve įtrūkimai.
P33	Įtrūkimai nuo žaibo	Nefiksuojami vėl užsitraukę žieve įtrūkimai.
P34	Įtrūkimai nuo gaisro >600 cm^2	Susiformavę pažeminio gaisro pasėkmėje
P35	Įtrūkimai nuo gaisro 25-600 cm^2	Susiformavę pažeminio gaisro pasėkmėje
Z. Žievė		
Z1. Žievės kišenės		
Z11	Aukštis >10 cm, plotis >1 cm, gylis >10 cm	Erdvė tarp atšokusios žievės ir brazdo sudaro slėptuvę
Z12	Aukštis >10 cm, plotis >1 cm, gylis >10 cm	Erdvė tarp atšokusios žievės ir brazdo sudaro kišenę
Z13	Žievės atšokimas >5 cm	Būdinga pušies apykaklinės žievės formai (pušies kamieno sijonėlis).
Z2. Žievės struktūra		
Z21	Gili žievė >5 cm gylio	Ne visos medžių rūšys ją turi (turi pvz. pušis, ąžuolas, beržas...)
N. Negyva mediena*		
N1. Lajos negyva mediena		
N11	Ø10-20 cm šakos, >50 cm saulės apšviestos	Sausos šakos, esančios ant medžio
N12	Ø>20 cm šakos, >50 cm saulės apšviestos	Sausos šakos, esančios ant medžio
N13	Ø10-20 cm šakos, >50 cm saulės neapšviestos	Sausos šakos, esančios ant medžio

N14	Ø>20 cm šakos, >50 cm saulės neapšviestos	Sausos šakos, esančios ant medžio
N15	Ø>10 cm sausa viršūnė	
D. Deformacijos		
D1. Šaknies kaklelio ertmės		
D11	Ø>5 cm	Natūralios ertmės tarp medžių šaknų, susidarę joms augant virš žemės. Be žaizdų.
D12	Ø>10 cm	Natūralios ertmės tarp medžių šaknų, susidarę joms augant virš žemės. Be žaizdų.
D13	Ø>30 cm plyšys	Natūralus plyšys tarp medžių šaknų, susidaręs joms augant virš žemės. Be žaizdų.
D2. Raganų šluotos		
D21	Raganos šluota Ø>50 cm	Šakų sutankėjimas, sukeltas parazitinių grybų
D22	Ūglių sutankėjimas	Stiprus ūglių sutankėjimas ant kamieno ar šakų vietoj žuvusių ankstesnių ūglių
D3. Vėžiniai gumbai		
D31	Vėžinis gumbas Ø>20 cm	
D32	Pūvantis vėžinis gumbas Ø>20 cm	Matyti žuvę audiniai
EF. Epifitai		
EF1. Grybų vaisiakūniai		
EF11	Vienmečiai kempiniečiai (*Polyporales*) Ø>5 cm	Švieži būna minkšti, išlieka kelias savaites. Po to keičia spalvą (tamsėja), sukietėja. Ne kasmet išaugina vaisiakūnį. Dažniausios gentys: *Abortiporus, Amylocystis, Bjerkandera, Cerrena, Climacocystis, Fistulina, Gloeophyllum, Grifola, Hapalopilus, Inonotus, Ischnoderma, Laetiporus, Leptoporus, Meripilus, Oligoporus, Oxyporus, Perenniporia, Phaeolus, Piptoporus, Polyporus, Pycnoporus, Spongipellis, Stereum, Trametes, Trichaptum, Tyromyces*
EF12	Daugiamečiai kempiniečiai (*Polyporales*) Ø>10 cm	Sumedėję, augina metinius himenoforo sluoksnius, kasmet didėja vaisiakūnis. Dažniausios gentys: *Fomitopsis, Fomes, Perreniporia*, *Oxyporus, Ganoderma*, *Phellinus, Daedalea, Daedaleopsis, Haploporus, Heterobasidion*
EF13	Agarikoidiniai (*Agaricales*) Ø>5 cm	Dideli, mėsingi vaisiakūniai, turintys lakštelinį himenoforą (pvz. *Armillaria* - kelmutis). Išlieka švieži kelias savaites, vėliau džiūstami tamsėja, kietėja
EF14	Dideli aukšliagrybiai Ø>5 cm	Kieti hemisferiniai, panašūs į anglį juodi grybai. Genčių pavyzdžiai: *Daldinia, Hypoxylon*...
EF2. Gleivūnai Myxomycetes		
EF21	Ø>5 cm	Švieži yra želatininės masės, judantys
EF3. Epifitiniai kripto- ir fanerogamai		
EF31	Briofitai, padengimas >25 % kamieno	Lapsamanės ir kerpsamanės. Sutinkamos apskritus metus.
EF32	Lapiškos ir krūmiškos kerpės, padengimas >25%	Sutinkamos apskritus metus.

EF33	Lijanos, padengimas >25%	Ant kamienų lipantys augalai, pvz. gebenės lipikės (*Hedera helix*)
EF34	Paparčiai, >5 augalai	Ant kamienų ar stambių šakų augantys paparčiai, pvz. paprastoji šertvė (*Polypodium vulgare*)
EF35		Pusiau parazitiniai augalai medžių lajoje, pvz. amalas (*Viscum album*)
L. Lizdai		
L1. Stuburinių lizdai		
L11	Stambių paukščių lizdai Ø>80 cm	Plėšriųjų, pelėdinių, gandrinių paukščių ar kormoranų lizdai
L12	Smulkiųjų žinduolių lizdai Ø>10 cm	Mažesnių paukščių, pelių, voverių ir pan. lizdai
L2. Bestuburių lizdai		
L21	Bestuburių lizdas	Įvairių bestuburių lizdai medžio kamiene, pvz. stuobrinių skruzdžių (*Lasius* sp.), vapsvų...
K. Kiti		
K1. Sakų/sulos tekėjimas		
K11	Sulos tekėjimas nuo >50 cm ploto	Šviežias tekėjimas ant lapuočių medžių kamienų
K12	Sakų tekėjimas nuo >50 cm ploto	Šviežias tekėjimas ant spygliuočių medžių
K2. Žemių sankaupos medžiuose		
K21	Žemių sankaupos lajoje	
K22	Žemių sankaupos žievėje	

- - negyva mediena įskaitoma, kai ji prasideda aukščiau nei 1,30 cm aukštyje. Kitu atveju priimama kaip sausuolis ir į medžio mikrobuveinių tyrimus neįtraukiama.

2 priedas

KONTROLIUOJAMO MIŠKO PAKLOTĖS DEGINIMO TECHNINĖS SĄLYGOS, PRIEMONĖS IR PRINCIPINĖ DEGINIMO SCHEMA

Kontroliuojamo deginimo etapai

Yra išskiriami trys kontroliuojamo deginimo etapai: parengiamasis, kontroliuojamo deginimo, budėjimo. *Parengiamojo etapo* metu vykdomi kontroliuojamo deginimo planavimo, sklypo technologinio parengimo, įrangos komplektavimo bei visuomenės informavimo darbai. Numatomos aplinkos sąlygos tinkamos vykdyti kontroliuojamą deginimą, ugnies kontroliavimo ir prevencijos sistema, veiksmai, jeigu ugnis taptų nekontroliuojama. *Kontroliuojamo deginimo etapas* vyksta gamtotvarkos darbų komandai vykdant kontroliuojamo miško paklotės deginimo darbus. *Budėjimo etapas* vyksta atlikus kontroliuojamą deginimą ir tęsiasi 24 valandas ilgiau nei stebimi paskutiniai dūmai sklype. Šis aprašymas yra parengtas vadovaujantis Suomijos, JAV ir Latvijos kontroliuojamo miško paklotės deginimo protokolais ir patirtimi (4-15 pav.).

Sklypo technologinis parengimas

Sklypas, kuriame planuojama vykdyti kontroliuojamą miško paklotės deginimą technologiškai parengiamas (i) iškertant priešgaisriniu požiūriu riziką keliančius medžius bei krūmus, (ii) technologines 3 m pločio juostas bei (iii) ne siauresnę nei 4 m pločio juostą sklypo perimetru.

(i) Visame sklype iškertami tie sumedėję augalai (ypač aukštesni nei 2 m kadagiai, eglės, sausuoliai), kuriems degant ugnis gali pakilti aukštyn sukeliant viršūninio gaisro riziką. Didesnės degiųjų medžiagų sankaupos (pvz. didelės šakų krūvos) yra paskleidžiamos arba išgabenamos.

(ii) Statmenai planuojamai deginimo krypčiai kertamos 3 m pločio technologinės juostos paliekant apie 40 metrų atstumus. Technologinės juostos gali būti įrengiamos panaudojant esamą valksmų sistemą. Technologinės juostos reikalingos užtikrinti ploto priežiūrą po deginimo, tad mediena ir kiti trukdantys važiuoti priešgaisrinėms mašinoms objektai nuo jų turi būti pašalinti. Iškirsta mediena iš sklypo išgabenama.

(iii) apie planuojamą deginti sklypą yra formuojama ne siauresnė nei 4 m pločio juosta. Juosta formuojama prisitaikant prie esamų linijinių objektų, natūralių retmių. Esant būtinybei ji iškertama, nuo jos pašalinama mediena ir storesnės šakos, arti ribos esantys sausuoliai, nuvirtę medžiai, mineralizuojama 2 – 4 m pločio juosta. Turi būti sudarytos geros sąlygos šia juosta vaikščioti ir važinėti su priešgaisrinėmis mašinomis kontroliuojamo deginimo ir budėjimo metu.

Priešgaisrinės prevencinės priemonės

Maksimalus plotas. Maksimalus vientisas tuo pačiu metu vykdomo kontroliuojamo miško paklotės deginimo plotas neturėtų būti didesnis nei 12 ha, o plotis – 400 m. Didesni plotai turi būti deginami per kelis kartus, atskiriant juos mineralizuotomis juostomis.

Priešgaisrinio barjero sudarymas – apie planuojamą deginti sklypą visu perimetru iškirstoje juostoje įrengiama priešgaisrinė mineralizuota juosta atitinkanti priešgaisrinės saugos reikalavimus. Mineralizuojama 2-4 m pločio juosta.

Prevencinio priešgaisrinio poligono suformavimas. Sukuriamas planas, kaip bus elgiamasi, jeigu ugnis peršoks sukurtą priešgaisrinį barjerą ir taps nekontroliuojama. Tokiu atveju turi būti visos pastangos sustabdyti gaisro plitimą išvengiant didesnės žalos, o suformuotas prevencinis priešgaisrinis poligonas yra svarbus užtikrinant priešgaisrinių komandų darbą situacijai tapus nekontroliuojama. Priešgaisrinis prevencinis poligonas formuojamas naudojantis artimiausiomis kvartalinėmis linijomis, miško keliais, spindžiais, natūraliais vandens telkiniais. Patikrinama suformuoto poligono būklė: pašalinami nuvirtę medžiai ir kitos kliūtys, kad priešgaisrinės mašinos pravažiuotų be kliūčių. Esant poreikiui kvartalinės linijos, juostos, pakelės ir kt. gali būti mineralizuojamos.

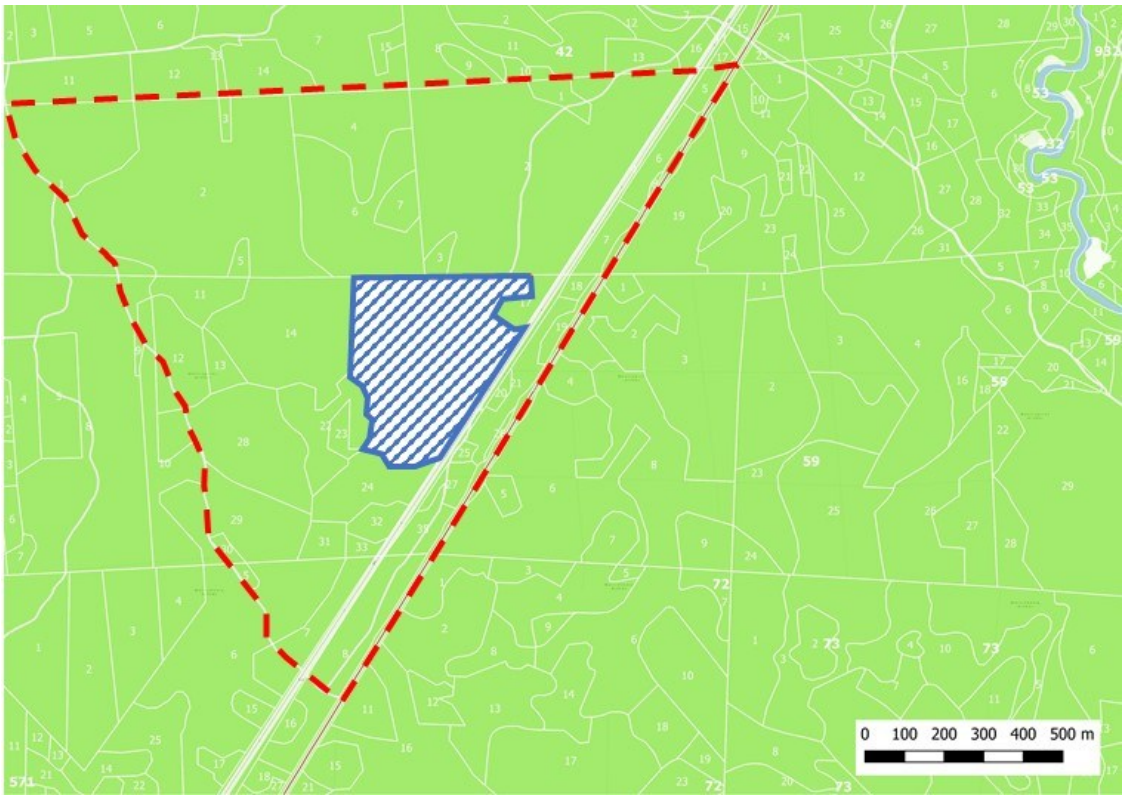

1 pav. Priešgaisrinio ir prevencinio barjerų pavyzdys. Kontroliuojamo miško paklotės deginimo plotą (mėlynai brūkšniuotas plotas) perimetru supa priešgaisrinis barjeras (mėlyna stora linija) ir neleidžia ugniai plisti į gretimus medynus. Prevencinis barjeras (raudona punktyrinė linija) yra planuojamas toliau esančiomis egzistuojančiomis ribomis, kuriomis, ugniai tapus nekontroliuojama, gali lengvai važinėti priešgaisrinė technika, užtikrinant nekontroliuojamos ugnies plitimo prevenciją.

Rezervinės grupės suformavimas. Kontroliuojamo deginimo metu būtina užsitikrinti galimybę operatyviai iškviesti papildomą komandą jeigu ugnis tapo/taps nekontroliuojama ir pradės plisti į gretimus medynus. Užsitikrinamas ne mažiau 8 gesintojų komandos rezervas.

Veiksmai nekontroliuojamo gaisro atveju - (i) kontroliuojamo deginimo veikla nedelsiant stabdoma; (ii) Dedamos visos pastangos sustabdyti nekontroliuojamą gaisrą; (iii) Darbų vadovas nedelsiant informuoja VMU regioninio padalinio priešgaisrinį budėtoją, bendrąjį pagalbos centrą (telefonu 112), priklausomai nuo situacijos gali būti kviečiamos papildomos priešgaisrinės pajėgos.

Aplinkos sąlygų įvertinimas

Deginimo laikas: siekiant išvengti neigiamo poveikio besiveisiantiems gyvūnams, kontroliuojamas deginimas rekomenduojamas vykdyti po rugpjūčio 15 dienos.

Vėjo kryptis: numatomos tinkamos ir netinkamos vėjo kryptys. Vengiama vėjo krypčių, pučiančių dūmus į gyvenančių pusę, jei jos yra arčiau nei 1-2 km nuo kontroliuojamo miško paklotės deginimo vietos.

Vėjo greitis: Vykdant deginimą, kai kontroliuojama ugnis plinta prieš vėją, vėjo greitis turi būti ne didesnis nei 6 m/sek. Deginant kitomis kryptimis vėjo greitis ne didesnis nei 4 m/sek. Nėra rekomenduojama kontroliuojamą deginimą vykdyti esant atmosferos frontui, dėl susidarančių oro sūkurių ir gūsių rizikos.

Miško gaisringumo klasės. Kontroliuojami deginimai nevykdomi esant IV ir V miško gaisringumo klasei.

Drėgnumas. Optimalus miško paklotės drėgnumas susidaro praėjus 2-10 dienų po paskutinio lietaus, esant 40-60 (30-80)% santykiniam oro drėgnumui. Miško paklotė neturi būti pernelyg drėgna, tačiau perdžiūvusi miško paklotė dega pernelyg intensyviai ir ugnies kontrolė gali būti sudėtingesnė.

Reikalinga įranga ir technika

- 2 ir daugiau gaisro gesinimo automobiliai su ne mažesnėmis nei 2 m^3 cisternomis;
- Ugnies uždegimo įranga (3 vnt.);
- Mechaniniai ugnies kontrolės įrankiai: ugnies užplakikliai (10 vnt.), grėbliai paklotės ardymui (4 vnt.), universalūs kauptukai-grėbliai (4 vnt.), kastuvas (4 vnt.), semtuvas (4 vnt.);
- Vandens talpa (1000 l.), 2 vnt.
- Gesinimo kuprinės (4 vnt.), kibirai (4 vnt.);
- Kritulių matavimo kolba;
- Anemometras;
- Racijos (kiekvienam komandos nariui);
- Vandens siurblys su vandens žarnomis ir švirkštais laistymui. Reikiamas žarnų kiekis apskaičiuojamas sudedant atstumą nuo vandens telkinio iki objekto, sklypo perimetrą ir papildomas žarnas laistymui, kurių ilgis yra 50 proc. sklypo perimetro. Reikiamas švirkštų ir skirstytuvų kiekis apskaičiuojamas, kad vienas švirkštas tektų 40 m sklypo perimetrui.
-Vandens talpa, didesnė nei 8 m^3 (esant toliau nei 1 km atviro vandens šaltiniui).
- Priešgaisrinė kūno apranga (nedegūs rūbai, pirštinės, akių apsauga, ugniagesio šalmai, pošalmiai, ugniai atsparūs ugniagesio batai);
- Geriamas vanduo;
-Pirmosios pagalbos vaistinėlė;
- Įspėjamieji ženklai (pagal poreikį statomi ant kelių ir aktyviai naudojamų takų);

- Motopjūklas;

Vandens tiekimas

Vandeniui tiekti reikalingas skystu kuru varomas vandens siurblys. Nuo siurblio iki kontroliuojamo deginimo nutiesiama magistralinė vandens žarna. Vandens žarna turi apimti visą perimetrą su kas 40 m pastatytais skirstytuvais ir iš jų išvestais gaisro gesinimo švirkštais su 20 m ilgio žarnomis. Sudaromos sąlygos naudoti vandenį visu priešgaisrinio barjero perimetru. Esant ribotoms galimybėms tiekti vandenį iš atviro vandens šaltinio (dėl reljefo ar atstumo), vandens tiekimas gali būti organizuojamas vandens talpoje didesnėje nei 8 m^3, ją nuolat papildant.

Sutrikus vandens tiekimui įvertinama ugnies valdymo rizika. Nesant rizikai yra naudojami mechaniniai ugnies kontrolės įrankiai, rankiniai vandens purkštuvai, gali būti iškviečiami rezerve esantys darbuotojai. Jeigu darbo vadovas situaciją įvertina kaip rizikingą, kontroliuojamo deginimo darbai turi būti nutraukti.

Visuomenės informavimas

Apie planuojamą priemonę informuojami Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos teritorinio struktūrinio padalinio, seniūnijos darbuotojai ir, esant poreikiui, organizuojamas susitikimas su vietos gyventojais. Seniūnijos skelbimų lentoje (interneto tinklapyje) ir greta deginamo ploto yra pastatomi informaciniai plakatai (stendai) su taikomos priemonės tikslais, saugomo priemonėmis ir kontroliuojamo deginimo schema. Be to, žodžiu įspėjami 1-2 km atstumu pastoviai gyvenantys gyventojai, VĮ VMU regioninis padalinys, priešgaisrinė stotis, rajono aplinkos apsaugos inspekcija. Kontroliuojamo deginimo ir budėjimo metu ant kelių, vietos gyventojų dažniau naudojamų takų kertančių prevencinį priešgaisrinį poligoną pastatomi įspėjamieji ženklai.

Personalo poreikis

Deginimo metu: Reikalingas darbo vadovas, 3 padegėjai, kurie inicijuoja ugnį, 6-12 perimetro budėtojų, vandens paėmimo operatorius, gaisrinės vairuotojas ir 2 gaisrininkai. Taip pat turi budėti priešgaisrinė komanda, susidedanti iš gaisro gesinimo darbus atlikti išmokytų ne mažiau kaip 4 narių ir komandos vadovo, atsakingo už gaisro gesinimo darbų organizavimą kilus gaisrui.

Budėjimo po deginimo metu: priklausomai nuo oro sąlygų ir rizikos gaisrui kilti gaisrinės vairuotojas ir 2- 5 stebėtojai/gaisrininkai. Budėjimas vyksta visą laiką, kol yra rizika kilti gaisrui palaipsniui mažinant budėtojų skaičių.

Darbo vadovas atsako už kontroliuojamo deginimo vykdymą. Planuoja jo eigą, parengia technologinę kortelę, atlieka komandos saugos mokymus, supažindina komandą su kontroliuojamo deginimo eiga, kiekvieno dalyvio pareigomis ir funkcijomis, bei prižiūri deginimo eigą. Esant reikalui iškviečia papildomas pajėgas, informuoja tarnybas.

Darbo vadovas, padegėjai ir perimetro budėtojai turi būti apmokinti vykdyti kontroliuojamą miško paklotės deginimą. Be to darbų vadovas turi turėti miško gaisrų gesinimo vadovo, o padegėjai ir budėtojai – miško gaisrų gesintojų kvalifikacijas. Specialius kontroliuojamo deginimo apmokymus turi būti baigęs darbo vadovas. Prieš kontroliuojamą deginimą yra apmokomi kontroliuojamą deginimą vykdysiantys

darbuotojai, supažindinant su deginimo eiga, kiekvieno darbuotojo pareigomis ir prevencinėmis priešgaisrinėmis priemonėmis apimant, komandos veiksmus ugniai tapus nekontroliuojama.

2 pav. Dideli ar nepatogios formos plotai gali būti skaidomi į dalis. Pavaizduotu atveju planuojamas kontroliuojamas deginimas yra suskaidytas į dvi dalis (mėlyna stora linija atskiria kontroliuojamą deginimą, kuris bus vykdomas dešinėje ir kairėje). Technologinės juostos planuojamos valksmų vietose.

Kontroliuojamo miško paklotės deginimo eiga

Saugos priemonės. Prieš vykdant kontroliuojamą deginimą yra pastatomi įspėjamieji ženklai, įsitikinama, jog deginamame plote nėra pašalinių asmenų, automobilių ir kito galinčio nukentėti turto. Pravedamas darbų saugos instruktažas, kurio metu aptariama kontroliuojamo deginimo eiga, kiekvieno darbuotojo vaidmuo, veiksmai ugniai tapus nekontroliuojama, asmeninių saugos priemonių taikymas.

Technologinė schema. Prieš vykdant kontroliuojamą deginimą yra parengiama technologinė schema, kurioje pateikiamas detalus sklypo planas (bazės vieta, žarnų išvedžiojimas, saugotini objektai ir plotai), konkretizuojamos kontroliuojamam deginimui reikiamos meteorologinės ir kitos sąlygos, aptartos šiame dokumente.

Degimo testavimas. Prieš vykdant kontroliuojamą deginimą atliekamas deginimo testavimas, kurio metu stebima kaip dega degiosios medžiagos, ar miško paklotė nėra pernelyg perdžiūvus ir ugnis bus suvaldyta. Jeigu ugnies plitimo greitis viršija 3 m/min, o vidutinis liepsnos aukštis yra daugiau nei 1,5 m kontroliuojamas deginimas nevykdomas.

Žalos gamtai prevencija. Prieš deginant plotas išvaikščiojamas išbaidant stambiąją fauną. Aplink saugotinus vertingus medžius, skruzdėlynus 2 m spinduliu turi būti pašalinama degi miško paklotė.

Kontroliuojamo deginimo eiga. Kontroliuojamas miško paklotės deginimas yra vykdomas priešvėjine kryptimi, esant kalvotam reljefui yra saugiau, jei ugnis leidžiasi nuo kalno nei kyla į jį, tai gali būti svarbu ugniai artėjant link deginamo ploto ribos. Kontroliuojamas deginimas yra pradedamas pasirinktoje pusėje uždegant miško paklotę prie ribos bei dviem padegėjams einant šalia priešgaisrinio barjero į skirtingas puses (3 pav. raudona stora rodyklė rodo judėjimo kryptį). Einantys padegėjai įsitikina, jog ugnis plinta reikiama kryptimi, o greta ribos suformuojant išdegusį plotą papildomai užtikrinama, jog ugnis neperšoks šio barjero.

Pagrindinį ugnies kontroliavimo darbą atlieka perimetro budėtojai, kurie stebi degimo eigą ir koreguoja ugnį artėjančią prie perimetro. Stebėtojai didžiausią dėmesį skiria perimetro atkarpoms, kuriose yra atviros ugnies frontas. Išdegintas plotas, kuriame atviros liepsnos jau nėra, o likusios apdegę organinės medžiagos smilksta, tai pat yra stebimas. Stebėtojai ugnies intensyvumą koreguoja vandens pagalbą, liedami vandens siurblio teikiamą vandenį. Esant rizikai priešgaisrinio barjero prieigos į abi puses gali būti sulaistytos vandeniu dar prieš ateinant ugniai, tačiau dažniausiai pernelyg aukštos liepsnos yra sumažinamos apliejant ribotu kiekiu vandens.

Inicijavus ugnį, ją palaiko ploto viduje esantis padegėjas. Jis eina 10-20 m atstumu išilgai pagrindiniam liepsnos linijai zigzago formos maršrutu ir sukuria papildomus ugnies šaltinius. Ugnis plisdama priešpriešine pagrindiniai ugniai kryptimi pristabdo degimo plitimą, sumažina liepsnos aukštį, užtikrinama, jog teritorijoje visa planuojama paklotė bus išdeginta. Sukuriami daugybiniai ugnies šaltiniai užtikrina tolygesnį degimo procesą. Perimetro ir ugnies palaikymo padegėjai savo veiksmus koordinuoja taip, jog prie perimetro ugnis atsirastų anksčiau nei viduryje ir susidarytų negilios u formos pagrindinės ugnies linija. Likus 60-80 m iki planuojamo išdeginti ploto ribos inicijuojama priešpriešinė ugnies linija, kuri užtikrina, ugnies plitimo prevenciją šioje zonoje.

3 pav. Kontroliuojamo miško paklotės deginimo vykdymo technologinė schema. Mėlyna stora linija pavaizduotas – priešgaisrinis barjeras su mineralizuota juosta ir perimetru einančia vandens žarna; raudona rodyklė – padegėjų judėjimo perimetru kryptis; raudona punktyrinė linija – padegėjo palaikančio ugnį medyno viduje maršrutas; žalios rodyklės- priešpriešinės ugnies linijos sudarymas; geltonos linijos – vandens žarnos skirstytuvų ir gesinimo švirkštų vietos.

Kontroliuojamo miško paklotės deginimas esant skirtingomis situacijoms

Kontroliuojamas miško paklotės deginimas atveriamų kopų vietose. Atveriamų kopų vietose visas medynas yra iškertamas ir dalyje ploto kontroliuojamu būdu deginama miško paklotė. Kadangi rizikos, jog kontroliuojamo deginimo metu liepsna pereis į aukštutinį gaisrą nėra (dėl medyno iškirtimo) kontroliuojamas deginimas gali būti vykdomas uždaro katilo būdu inicijuojant ugnį deginimo perimetru nukreipiant link deginamo ploto centro.

Išdegintų plotų mozaikos formavimas. Gamtotvarkos projekte gali būti numatyta sukurti išdegintų salelių mozaiką, kontroliuojamą deginimą taikant dalyje numatytų sklypų ploto. Jeigu tokių plotelių yra daugiau, vykdomos visos aukščiau aprašytos priemonės saugant viso sklypo ribą. Papildomai apie tokius plotelius yra suformuojamos 1-2 m pločio mineralizuotos juostos.

Papildomos prevencinės priemonės. Jos gali būti taikomos esant didesniam degios miško paklotės kiekiui ar mažesnei jos drėgmei. Gali būti taikomos dvi prevencinės priemonės:

(i) Technologinės juostos (3 pav. mėlyna punktyrinė linija) gali būti mineralizuojamos. Tokiu atveju deginamas kiekvienas segmentas atskirai, nes mineralizuotos juostos stabdo ugnies plitimą, taip papildomai užtikrinant sklandų gamtotvarkos priemonės taikymą.

(ii) Papildomos juostos palei sklypo perimetrą išdeginimas. 15-20 m atstumu nuo priešgaisrinio barjero yra mineralizuojama 0,5-1 m pločio juosta ir kontroliuojamo deginimo darbai pirmiausiai pradedami išdeginant šią juostą. Sukūrus papildomą išdegintos juostos barjerą deginimo darbai yra vykdomi likusiame plote.

Budėjimo etapas

Atlikus kontroliuojamą deginimą organizuojamas budėjimas. Budėjimas vyksta kol yra stebimi dūmai ir baigiamas 24 val. po paskutinių dūmų stebėjimo. Budėjimas gali būti baigtas anksčiau, jei po kontroliuojamo deginimo iškrito daugiau nei 10 mm kritulių. Budėjimo metu yra gesinami įsiplieskiantys atviros liepsnos židiniai. Tai turi būti daroma pradinėje ugnies atsinaujinimo stadijoje naudojantis rankiniais vandens purkštuvais, mechaniniais liepsnos kontrolės įrankiais. Budėjimo metu greta turi būti du priešgaisriniai automobiliai, kurie naudojami atsiradus didesniems ugnies židiniams. Budinčių žmonių skaičius turi būti adekvatus plotui ir ugnies atsinaujinimo dažnumui, jis palaipsniui mažinamas. Minimalus budinčių žmonių skaičius turi būti toks, jog vienu metu būtų apžvelgiama ne mažiau 50 proc. teritorijos ir naujai įsiplieskę aukštesnis nei 1,5 m. ugnies šaltiniai būtų užgesinami per 5 min.

Papildoma vaizdinė medžiaga: Kontroliuojamas miško paklotės deginimas Leisjarvi nacionaliniame parke, Suomija, 2019-06-13

4 pav. Informacija apie planuojamas/vykdomas gamtosaugines priemones yra pateikiama ant atspausdinto lapo, trumpai aprašant vykdomus darbus, bei pateikiant vietovės planelį. Siekiant kontroliuoti planuojamą gaisrą buvo iškirstas siauras medyno ruožas prie miško keliuko.

5 pav. Vaizdas po atlikto kontroliuojamo miško gaisro. Dalis eglių buvo iškirstos siekiant riboti ugnies galimybes pereiti į viršūninį gaisrą.

6 pav. Vaizdas po kontroliuojamo miško gaisro. Tvarkomas plotas buvo padalintas į dalis iškertant spindžius. Šiais spindžiais vykdoma gaisro kontrolė, juda žmonės bei naudojama gaisro gesinimo technika.

7 pav. Kontroliuojamo gaisro perimetras buvo apsaugotas su ekskavatoriumi pašalinant miško paklotę. Ekskavatorius naudojamas dėl didelio akmenų kiekio. Greta tvarkomo ugnimi ploto buvo keletas vandens talpų. Vandens tiekimas žarnomis iš mobilaus vandens siurblio buvo organizuotas visu tvarkomo ploto perimetru, kas 20-40 m. prie magistralinės žarnos prijungiant laistymo elementus. Vandens talpos yra reikalingos nenumatytiems atvejams, bei po naudojamos rankiniams ugnies gesinimo įrankiams papildyti.

8 pav. Vandens tiekimui naudojamas mobilus vandens siurblys.

9 pav. Planuojamo kontroliuojamo gaisro vietoje yra labai svarbi informacija apie iškritusius kritulius. Krituliai sekami specialiais matuokliais.

10 pav. Kontroliuojamas gaisras pradedamas taip, kad ugnis plistų prieš vėją. Ugnies vietose budi žmonės, kurie lieja vandenį ant ribinių linijų, kad ugnis „nepabėgtų“ iš kontroliuojamos teritorijos. Kartais vanduo pilamas iš į gaisravietės plotą siekiant sumažinti ugnį.

11 pav. Kontroliuojamas gaisras yra puikiai suvaldomas ir nesukelia streso čia dirbantiems žmonėms...

12 pav. ... belieka tik laiku sudrėkinti apie kontroliuojamo gaisro plotą esančią juostą. Toliau esanti jau sudegusi zona nereikalauja tiek dėmesio.

13 pav. Miškas padeginėjamas spec. įranga su suspaustomis dujomis.

14 pav. Bene didžiausia ugnis matyta kontroliuojamo gaisro metu.

15 pav. Plotas po kontroliuojamo gaisro.

3 priedas

Aprašomoje Plano dalyje (I skyrius) yra naudojami 2011 metų miško taksacijos duomenys, o planuojamoje dalyje (II skyrius) yra naudojami 2021 m. miškų taksacijos duomenys ir po 2022 m. girininkijų reformos pasikeitę kvartalų numeriai.

1 lentelė. Kvartalų, kuriuose numatyta vykdyti gamtotvarkiniai darbai, numeracijos pasikeitimai

VĮ VMU regioninis padalinys	Girininkija	Kvartalų Nr. pagal 2011 m. miškotvarkos duomenis	Kvartalų Nr. 2022 m. po girininkiju reformos
Varėnos	Marcinkonių	57	65
Varėnos	Marcinkonių	58	66
Varėnos	Marcinkonių	77	182
Varėnos	Marcinkonių	78	183
Varėnos	Marcinkonių	81	186
Varėnos	Marcinkonių	110	202
Varėnos	Marcinkonių	111	203
Varėnos	Marcinkonių	112	204
Varėnos	Marcinkonių	113	205
Varėnos	Marcinkonių	199	228
Varėnos	Marcinkonių	209	237
Varėnos	Marcinkonių	211	239
Varėnos	Marcinkonių	216	243
Varėnos	Marcinkonių	217	244
Druskininkų	Musteikos	232	65
Druskininkų	Musteikos	233	66

11 PRIEDAS

Miško sklypų su pavieniais senmedžiais žiniaraštis

Miško sklypų su pavieniais senmedžiais žiniaraštis

Eil. Nr.	Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
Ančios girininkija			
1	3	2	P (150)
2	3	5	P (190)
3	4	3	J (100)
4	4	38	P (160)
5	4	50	P (180)
6	6	1	E (120)
7	12	6	P (150)
8	12	14	P (210)
9	22	17	E (120)
10	23	7	P (170)
11	23	11	P (170)
12	35	9	P (150)
13	35	26	L (100)
14	35	55	P (150)
15	43	17	E (120)
16	49	43	P (180)
17	49	52	P (180)
18	51	4	J (100)
19	56	14	P (200)
20	69	4	L (160)
21	69	24	E (150)
22	71	8	Ą (180)
23	71	11	P (160)
24	72	3	P (180)
25	74	13	P (160)
26	100	3	P (150)
27	100	15	P (160)
28	103	13	P (160)
29	103	19	P (160)
30	106	6	P (150)
31	115	24	P (150)
32	115	33	P (150)
33	117	33	E (130)
Grūto girininkija			
1	34	7	E (130)
2	34	30	E (120)
3	34	31	E (120)
4	34	36	E (130)
5	34	40	J (100)
6	34	41	J (100)
7	34	50	E (120)
8	34	63	E (125)
9	35	6	P (150)
10	35	7	P (150)
11	40	29	P (150)
12	40	46	E (120)
13	40	47	Ą (150)
14	45	5	P (180)
15	46	2	P (150)
16	48	3	P (150)
17	48	16	E (130)
18	49	11	P (160)
19	50	8	K (95)

Eil. Nr.	Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
20	50	9	E (120)
21	91	12	P (160)
22	100	14	P (160)
23	100	16	P (160)
24	100	18	P (160)
25	100	19	P (170)
26	100	31	P (170)
27	100	36	P (170)
28	101	3	P (160)
29	101	8	P (160)
30	101	27	P (160)
31	101	34	P (160)
32	101	36	P (150)
33	102	1	P (160)
34	102	25	P (160)
35	108	5	P (160)
36	108	7	P (170)
37	108	11	P (160)
38	109	7	P (160)
39	109	22	P (170)
40	109	27	P (170)
41	110	8	P (150)
42	110	12	P (150)
43	110	15	P (150)
44	112	3	P (150)
45	112	12	P (160)
46	115	4	P (160)
47	122	1	P (170)
48	122	3	P (160)
49	123	4	P (150)
50	123	10	P (170)
51	123	17	P (150)
52	127	6	P (150)
53	128	2	P (160)
54	132	15	P (150)
55	136	7	P (150)
56	141	3	P (170)
57	166	10	E (150)
58	175	3	P (150)
59	196	4	P (180)
60	196	16	P (160)
61	212	2	P (150)
62	212	8	P (150)
63	212	13	P (150)
64	217	12	E (120)
65	220	20	P (150)
66	222	7	P (150)
67	224	8	P (150)
68	225	4	P (150)
69	225	17	P (160)
70	225	18	P (160)
71	229	20	P (150)
72	231	13	P (150)
73	232	15	P (150)
74	232	18	P (150)
75	232	21	P (150)

Eil. Nr.	Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
76	232	23	P (150)
77	233	4	P (150)
78	233	6	P (160)
79	233	11	P (150)
80	238	12	P (180)
81	243	8	P (160)
82	244	1	P (150)
83	244	9	P (150)
84	246	1	P (150)
85	248	21	P (170)
86	257	21	P (160)
87	257	23	P (180)
88	260	40	P (180)
89	262	22	E (130)
Kapčiamiesčio girininkija			
1	8	9	E (135)
2	115	6	E (120)
3	146	2	K (100)
4	146	7	U (100)
5	146	8	E (120)
6	146	9	K (90)
7	224	10	P (150)
Krosnos girininkija			
1	30	16	J (100)
2	40	28	P (150)
3	40	29	L (105)
4	40	30	P (150)
5	42	10	M (100)
6	47	8	L (170)
7	47	21	L (170)
8	48	4	K (90)
9	53	5	L (100)
10	53	19	K (95)
11	54	7	J (100)
12	55	18	J (100)
13	56	3	Ą (130)
14	63	6	J (100)
15	68	3	E (120)
16	89	12	K (90)
17	89	16	K (90)
18	99	5	Ą (160)
19	99	7	Ą (160)
20	99	12	Ą (160)
21	99	14	Ą (160)
22	99	16	Ą (160)
23	99	17	Ą (160)
24	99	20	Ą (130)
25	99	25	Ą (130)
26	99	26	Ą (160)
27	99	28	Ą (130)
28	101	4	Ą (140)
29	101	5	Ą (140)
30	101	6	Ą (140)
31	101	8	Ą (130)
32	101	9	Ą (130)
33	101	12	Ą (140)

Eil. Nr.	Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
34	101	18	Ą (140)
35	101	21	Ą (130)
36	101	24	Ą (140)
37	101	46	Ą (140)
38	111	15	Ą (130)
39	113	11	Ą (300)
40	113	19	Ą (150)
41	113	31	Ą (140)
42	113	35	Ą (130)
43	115	2	Ą (180)
44	116	9	Ą (150)
45	116	14	Ą (130)
46	116	19	Ą (130)
47	116	25	Ą (130)
48	116	26	Ą (130)
49	121	3	Ą (150)
50	121	4	Ą (160)
51	121	18	L (100)
52	121	26	Ą (150)
53	123	22	K (90)
54	124	6	K (90)
55	124	11	Ą (150)
56	124	15	Ą (150)
57	125	7	Ą (150)
58	127	13	Ą (130)
59	144	4	K (100)
60	144	16	K (90)
61	145	4	K (110)
62	145	6	K (105)
63	145	10	K (100)
64	146	7	K (105)
65	146	8	K (105)
66	146	9	K (105)
67	147	7	L (100)
68	147	8	K (110)
69	152	9	M (120)
70	184	35	M (100)
71	184	42	L (110)
72	193	18	Ą (150)
73	221	9	Ą (130)
74	226	27	E (120)
75	229	29	E (120)
76	230	10	E (120)
77	230	13	E (120)
78	230	18	E (120)
79	230	23	E (120)
80	230	24	E (120)
81	230	28	E (120)
82	231	18	Ą (150)
83	231	20	Ą (135)
84	231	22	Ą (140)
85	231	32	Ą (140)
86	232	6	E (120)
87	232	23	K (90)
88	232	37	K (90)
89	232	57	Ą (140)

Eil. Nr.	Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
90	233	11	Ą (140)
91	355	14	E (125)
92	357	1	E (140)
Latežerio girininkija			
1	17	8	P (170)
2	18	1	P (160)
3	81	8	P (150)
4	111	16	P (150)
5	121	21	J (100)
6	132	4	P (160)
7	132	6	P (150)
8	135	17	P (160)
9	135	22	P (180)
10	149	50	P (180)
11	150	39	E (150)
12	151	11	E (140)
13	151	42	E (120)
14	162	8	P (150)
15	165	8	J (100)
16	165	9	J (100)
17	166	1	J (100)
18	181	43	P (160)
19	192	5	P (170)
20	196	14	J (100)
21	196	21	P (160)
22	199	14	P (150)
23	200	2	P (150)
24	200	16	E (130)
25	205	9	P (160)
26	206	1	P (150)
27	207	1	P (150)
28	207	15	E (130)
29	219	15	P (150)
30	219	52	P (150)
31	226	2	P (150)
32	228	31	P (150)
33	228	33	P (150)
34	241	25	E (120)
Leipalingio girininkija			
1	39	12	J (100)
2	39	30	J (100)
3	40	2	E (125)
4	40	4	E (125)
5	65	3	E (130)
6	65	4	E (130)
7	65	10	E (130)
8	119	21	P (160)
9	119	23	P (160)
10	119	44	E (120)
11	120	1	E (120)
12	220	9	P (150)
13	220	10	E (150)
14	220	23	P (150)
15	221	2	E (120)
16	221	36	P (180)
17	225	38	E (130)

Eil. Nr.	Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
18	225	43	E (140)
19	226	6	P (150)
20	226	16	P (150)
21	278	13	P (160)
22	278	33	P (160)
23	285	19	K (90)
24	322	10	E (130)
25	365	28	P (150)
Merkinės girininkija			
1	1	33	Ą (150)
2	16	1	Ą (130)
3	19	17	Ą (160)
4	19	22	Ą (140)
5	20	3	Ą (160)
6	24	21	E (140)
7	28	9	Ą (160)
8	28	13	Ą (160)
9	28	37	Ą (130)
10	29	27	E (120)
11	29	40	Ą (130)
12	72	10	Ą (130)
13	135	13	E (120)
14	140	19	J (100)
15	143	10	E (120)
16	194	32	Ą (130)
17	194	33	Ą (130)
18	194	34	Ą (180)
19	195	25	Ą (180)
20	195	32	Ą (180)
21	345	8	P (150)
Musteikos girininkija			
1	78	32	P (160)
2	90	9	P (150)
3	90	14	P (150)
4	91	28	P (160)
5	96	7	E (130)
6	103	16	P (160)
7	104	51	P (150)
8	105	2	P (150)
9	105	12	P (170)
10	105	37	P (150)
11	110	2	P (160)
12	122	17	P (150)
13	125	47	P (160)
14	126	52	J (115)
15	130	4	P (150)
16	130	13	P (150)
17	130	14	P (150)
18	131	29	P (150)
19	137	4	Ą (150)
20	138	21	Ą (170)
21	138	23	P (150)
22	138	24	E (120)
23	140	12	P (170)
24	140	23	Ą (150)
25	144	2	E (230)

Eil. Nr.	Kvartalas	Sklypas	Pavienio senmedžio rūšis (amžius metais)
26	144	7	Ą (150)
27	144	13	P (270)
28	149	8	P (150)
29	152	34	P (150)
30	158	23	Ą (140)
31	160	9	Ą (180)
32	160	29	P (170)
33	162	2	P (180)
34	168	31	Ą (140)
35	169	6	Ą (130)

12 PRIEDAS

Regioninio padalinio administruojamų miškų teritorijoje esančių miško medžių genetinių išteklių objektų būklės vertinimo, įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo ir naujų projektavimo pažyma

VALSTYBINĖ MIŠKŲ TARNYBA
MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ SKYRIUS
PAŽYMA NR. 2022 / 10

VĮ VALSTYBINIŲ MIŠKŲ URĖDIJOS DRUSKININKŲ REGIONINIO PADALINIO MIŠKO GENETINIŲ IŠTEKLIŲ OBJEKTŲ BŪKLĖS VERTINIMAS, ĮVYKDYTŲ ŪKINIŲ PRIEMONIŲ VERTINIMAS IR NAUJŲ PROJEKTAVIMAS

2022-11-11

2022 m. liepos 26-29 d. ir rugpjūčio 2-5 d. VĮ Valstybinių miškų urėdijos Druskininkų regioniniame padalinyje (toliau – Druskininkų regioninis padalinys) atliktas patikrinimas, kurio tikslas – Druskininkų regioninio padalinio teritorijos miško genetinių išteklių objektų būklės vertinimas, įvykdytų ūkinių priemonių vertinimas ir naujų projektavimas.

Miško genetinių išteklių objektų būklės vertinimas atliktas vadovaujantis Genetinių miško medžių išteklių atrankos metodika, patvirtinta Tarnybos direktoriaus 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 118-11-V „Dėl Genetinių miško medžių išteklių atrankos metodikos patvirtinimo“.

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimas atliktas vadovaujantis:

- Tarnybos 2016 m. gruodžio 22 d. pažyma Nr. 5 „VĮ Druskininkų miškų urėdijos miško genetinių išteklių objektų būklės įvertinimas, ūkinių priemonių projektavimas“ (**toliau – 2016 m. Pažyma**),
- Tarnybos 2018 m. gruodžio 31 d. pažyma Nr. 4 „VĮ Valstybinių miškų urėdijos Veisiejų regioninio padalinio miško genetinių išteklių objektų būklės įvertinimas, ūkinių priemonių projektavimas“ (toliau – **2018 m. Pažyma**).

Naujų ūkinių priemonių projektavimas atliktas vadovaujantis:

- Lietuvos Respublikos Miškų įstatymu (2001 m. liepos 1 d. įstatymo Nr. IX-240 redakcija), Gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatais, patvirtintais LR vyriausybės 2008 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 318 „Dėl gamtinių ir kompleksinių draustinių nuostatų patvirtinimo“,
- Miško sėklinių medynų nuostatais, patvirtintais LR aplinkos ministro 2003 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. 496 „Dėl miško sėklinių medynų nuostatų“,
- Miško dauginamosios medžiagos nuostatais, patvirtintais LR aplinkos ministro 2003 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 521 „Dėl miško dauginamosios medžiagos nuostatų patvirtinimo,
- Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis LR aplinkos ministro 2015 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. D1-690 „Dėl LR aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymo Nr. D1-79 „Dėl miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“,
- Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“.

Pažymoje naudota 2022 m. vidinės miškotvarkos projekto kvartalų ir sklypų numeracija.

Miško genetinių išteklių objektų būklės vertinimą, įvykdytų ūkinių priemonių vertinimą ir naujų projektavimą atliko Tarnybos Miško genetinių išteklių skyriaus vyriausieji specialistai Darius Raudonius, Klaudijus Malevskis, Ignas Antanavičius, VĮ Valstybinių miškų urėdijos Miško sėklų ir sodmenų skyriaus vyriausieji specialistai Valmantas Kundrotas, Renatas Plačiakis, Druskininkų regioninio padalinio miško auginimo specialistas Valdas Matulevičius, Medelyno vadovas Rimantas Pileckas, Seirijų ir Veisiejų girininkijos girininkas Rolandas Čakas, Krosnos girininkijos girininkas Saulius Kancevičius, Ančios girininkijos girininkas Irmantas Barkauskas, Kapčiamiesčio girininkijos girininkas Audrius Spitrys, Leipalingio girininkijos girininkas Saulius Adomavičius, Stalų girininkijos girininkas Vidmantas Janeika, Kabelių girininkijos girininkas Marijonas Sinkevičius, Latežerio girininkijos girininkas Artūras Pavalkis, Merkinės girininkijos girininko pavaduotojas Tautvydas Lesniauskas, Druskininkų girininkijos girininkas Saulius Adomavičius.

GENETINIAI DRAUSTINIAI IR MEDYNAI

Ąžuolas bekotis

Bekočio ąžuolo genetinis medynas

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03AbGD001	Krosnos	230	17, 18	5,80
2003 m. įkurtas bekočio ąžuolo genetinis draustinis, 2014 m. šiam objektui suteiktas genetinio medyno statusas. Šiuo metu 9 proc. genetinio medyno ploto sudaro 90 m. amžiaus ąžuolynai ir 91 proc. – 120 m. amžiaus ąžuolynai. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 0 , 2018 m. – 0 , 2019 m. – 0 , 2020 m. – 0 , 2021 m. – 2. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas patenka į Metelių regioninio parko teritoriją, Trako gamtinį **rezervatą**.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Intensyvesnių ūkinių priemonių 10 metų laikotarpyje nerekomenduojame.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **nebuvo suprojektuotos.** Bekočio ąžuolo genetinis medynas užima tik 11,8 proc. Trako gamtinio rezervato teritorijos. Rezervato įsteigtas 2001 m., kurio tikslas – saugoti unikalias reliktines bekočių ąžuolų bendrijas, retų ir nykstančių augalų augavietes, mažųjų erelių rėksnių perimvietes. 1999–2000 m. Trako miške atlikti pirminiai paprastojo ir bekočio ąžuolų bei jų hibridų tyrimai. Nustatyta, kad bekočiai ąžuolai sudaro 18 proc. nuo viso identifikuotų ąžuolų skaičiaus, jų hibridai – 38 proc. ir paprastieji ąžuolai 44 proc. (Baliuckas, 2000). Trako miškas, kaip bekočio ąžuolo radimvietė, pirmą kartą paminėtas 1957 m. mokslininko S. Tuminausko.

LAMMC Miškų instituto Miško genetikos ir selekcijos skyriuje, buvo atliktas bekočio ąžuolo ir tarprūšinių hibridų tarp paprastojo ir bekočio ąžuolų pomiškio paplitimo bei šį procesą sąlygojančių veiksnių įvertinimas (Jurkšienė, 2014). Tyrimo metu nustatyta, kad Trako miško ąžuolo pomiškyje vyrauja paprastasis ąžuolas. Priskiriamų hibridams ąžuoliukų pomiškyje rasta keliskart daugiau nei bekočių. Ąžuolo pomiškio pasiskirstymas Trako miško teritorijoje buvo gana tolygus (70 proc.), tačiau atskiros ąžuolo rūšys ir jų hibridai miške auga netolygiai.

Norint pasiekti bekočio ąžuolo genetinio medyno, o kartu ir Trako gamtinio rezervato įsteigimo tikslų, būtina atlikti mokslinius tyrimus dėl paprastojo ąžuolo ir tarprūšinių hibridų keliamos grėsmės bekočio ąžuolo išnykimui genetiniame medyne.

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: Tarnyba kreipėsi į LAMMC Miškų institutą ir LR Aplinkos ministeriją inicijuodama mokslinius tyrimus bekočio ąžuolo genetiniame medyne. Vadovaujantis atliktais moksliniais tyrimais ir pateiktomis mokslininkų rekomendacijomis bus suprojektuotos ūkinės priemonės. Iki to laiko objekte vykdyti sanitarinius kirtimus vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis.

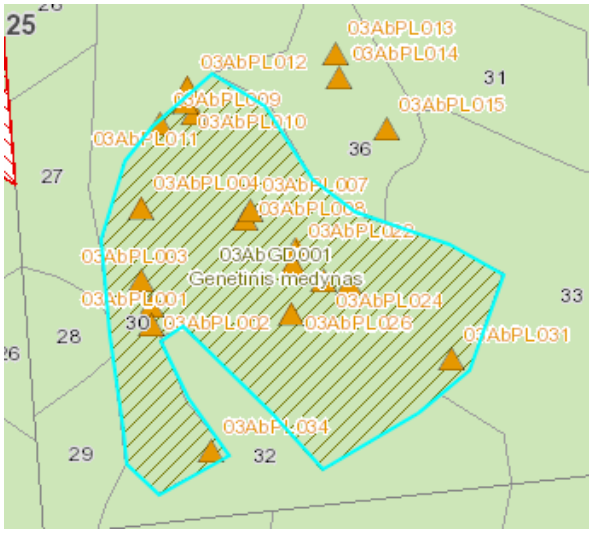

A

B

1 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03AbGD001)

Paprastoji eglė

Kalniškės miško eglės I genetinis medynas

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03EGD023	Krosnos	24, 26	1-10, 12, 14, 15, 16, 18; 3-7, 10-12, 14-22	47,84
1993 m. įkurtas paprastosios eglės genetinis draustinis, 2014 m. šiam objektui suteiktas genetinio medyno statusas. Šiuo metu 41 proc. genetinio medyno ploto užima eglės jaunuolynai (15-25 m.), 20 proc. užima perbrendę eglynai (105-115 m.), 35 proc. kitų rūšių medynai, iš kurių: 22 proc. – beržynai su 2-4 dalimis eglės (15-25 m.), 10 proc. – gryni beržynai (15-25 m.) ir 3 proc. – drebulynai (25 m.). Miško aikštės ir pelkės užima 3 proc. viso ploto. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 3 , 2018 m. – 2, 2019 m. – 2 , 2020 m. – 1, 2021 m. – 3, 2022 m. – 0. Sėklų atsargos: 2006 m. derliaus 0,22 kg Tarnybos saugykloje. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas patenka į Metelių regioninį parką, Kalniškės kraštovaizdžio draustinį.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Nedelsiant atlikti sanitarinius kirtimus. Derliaus metais 2-4 metų laikotarpyje (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) kirsti derančias egles (15-25 vnt.) sėklų ruošai. Auginti sodmenis ir juos panaudoti genetinio medyno atkūrimui. Jaunuolynuose atlikti ugdomuosius kirtimus, išsaugant ir didinant eglės kiekį rūšinėje sudėtyje. Retmėse būtina atlikti trako kirtimą, dirvos ruošimą ir genetinio draustinio sodmenų sodinimą. Sodmenų apsaugai nuo žvėrių taikyti atitinkamas priemones (tvora, repelentai). Derliaus metais (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) paruoštą sėklų partiją (400 g) pateikti Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui ilgalaikiam saugojimui ir genetinio draustinio atkūrimui.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos iš dalies. Neatlikta:</u>** „<Derliaus metais 2-4 metų laikotarpyje (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) kirsti derančias egles (15-25 vnt.) sėklų ruošai. Auginti sodmenis ir juos panaudoti genetinio medyno atkūrimui. Retmėse būtina atlikti trako kirtimą, dirvos ruošimą ir genetinio draustinio sodmenų sodinimą. Derliaus metais (esant medyno derėjimui 3

balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) paruoštą sėklų partiją (400 g) pateikti Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui ilgalaikiam saugojimui ir genetinio draustinio atkūrimui.>“

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: nedelsiant pašalinti 26 kv. 16 skl. esančią žvėrių šėryklą ir medžiotojų bokštelį. Vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, genetiniame draustinyje būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti keturių skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus arba formuoti įvairiaamažius medynus.

Siekiant užtikrinti genetinio medyno atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno ar atskirų sklypų derėjimas įvertinamas 2 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

Patikrinimo metu žodžiu nurodyta planuoti 2022–2023 m. genetinio medyno 26 kv. 16 skl. visame plote atlikti ugdomuosius kirtimus, medyno sudėtyje paliekant kuo didesnę dalį paprastosios eglės individų.

2023–2024 m. genetinio medyno 26 kv. 20 skl. visame plote pašalinti traką, atlikti paramą savaiminiam eglės žėlimui.

Atlikti ugdomuosius kirtimus, medyno sudėtyje paliekant kuo didesnę dalį paprastosios eglės individų:

2023–2024 m. genetinio medyno 24 kv. 1, 2, 4 skl. ir 26 kv. 3 skl.

2024–2025 m. genetinio medyno 24 kv. 5 (tikslinė rūšis drebulė), 6, 12, 14 skl. ir 26 kv. 6, 15 skl.

2025–2026 m. genetinio medyno 24 kv. 9, 10, 15, 16 skl.

2026–2027 m. genetinio medyno 26 kv. 7, 14, 17 skl.

2028–2029 m. genetinio medyno 26 kv. 12 skl. visame plote ir 10 skl. 0,2 ha plote vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – plynai), iškertant apie 1,5 ha ploto biržę (2B pav.). Pavasarį inicijuoti genetiniame medyne surinktų paprastosios eglės sėklų išsėjimą ir sodmenų išauginimą. Medynų atkūrimo būdas – želdymas sodmenimis, išaugintais iš to paties objekto sėklų. Atlikti seklų dirvos paruošimą. Reguliariai atlikti želdinių priežiūrą.

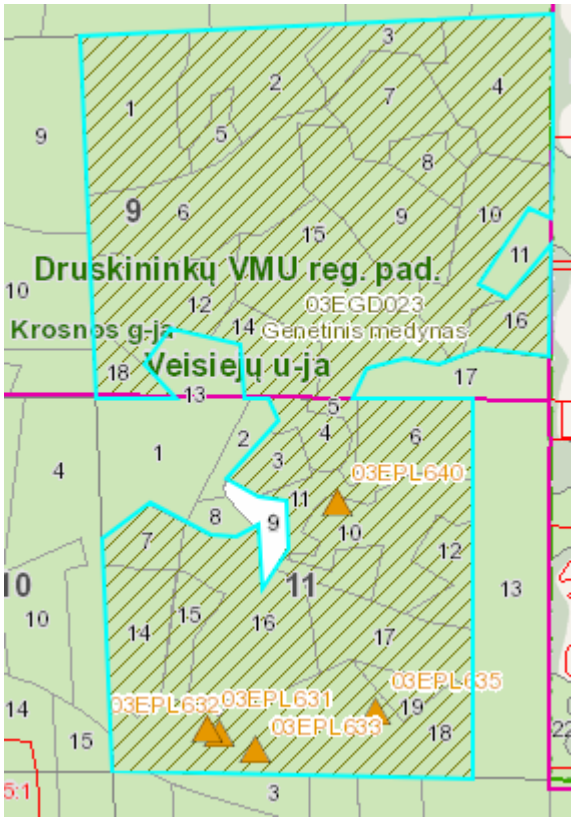

A

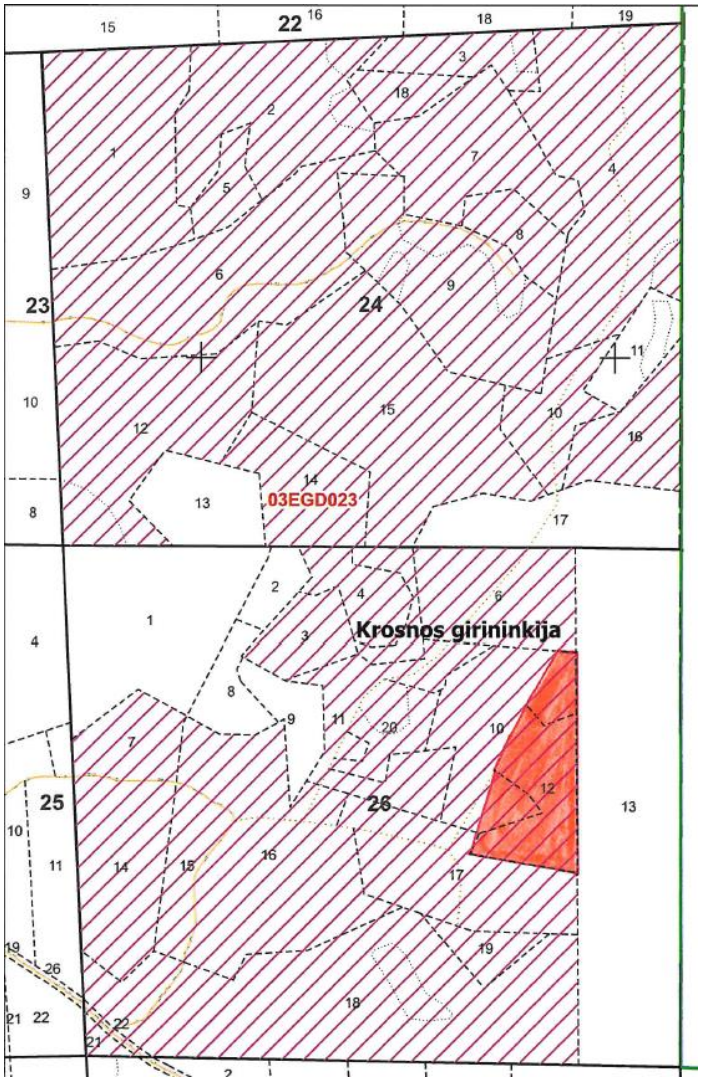

B

2 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03EGD023)

Paprastoji eglė

Kalniškės miško eglės II genetinis medynas

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03EGD025	Krosnos	54, 55	1-16; 1, 4-7, 10, 11, 14, 17, 18, 23, 25	39,07
1993 m. įkurtas paprastosios eglės genetinis draustinis, 2014 m. šiam objektui suteiktas genetinio medyno statusas. Šiuo metu 39 proc. genetinio medyno ploto užima eglės jaunuolynai (5-25 m.), 37 proc. užima perbrendę eglynai (115-120 m.), kitų rūšių medynai užima 22 proc. (iš kurių 7 proc. 2 m. amžiaus drebulynas, 12 proc. 100 m. amžiaus beržynas ir 3 proc. 8 m. amžiaus beržynas). Keliai ir pelkės užima 2 proc. viso objekto ploto. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 3 , 2018 m. – 2 , 2019 m. – 2 , 2020 m. – 1 , 2021 m. – 3, 2022 m. – 0. Sėklų atsargos: 2014 m. derliaus 0,12 kg Dubravos saugykloje, 2014 m. derliaus 0,2 kg Tarnybos saugykloje. 2021 m. derliaus 4,29 kg Tarnybos saugykloje (10 medžių). Sodmenų atsargos: 1K+2 amžiaus 4,2 tūkst. vnt. Druskininkų medelyne. Objektas patenka į Metelių regioninį parką, Kalniškės kraštovaizdžio draustinį.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Šiuo metu genetiniame medyne susidaro apie 2,5 ha aikščių (3-4 vnt). Jų apželdinimui šį 2019 metų pavasarį būtina atsiimti iš Valstybinės miškų tarnybos genų banko reikiamą sėklų kiekį (200 g) ir pateikti Valstybinės įmonės Valstybinių miškų urėdijos teritoriniam padaliniui taškiniam sėklų išsėjimui ir sodmenų išauginimui. Po 2-3 metų išaugintus genetinio draustinio sodmenis sodinti į dalinai paruoštą dirvą. Derliaus metais specialiaisiais kitais kirtimais kirsti derančias egles sėklų ruošai, auginti sodmenis ir planuoti sekančią				

2-3 hektarų labiausiai išretėjusioje dalyje kitų kirtimų biržę (es). Sodmenų apsaugai nuo žvėrių taikyti atitinkamas priemones (tvora, repelentai).
Derliaus metais (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) paruoštą sėklų partiją (400 g) pateikti Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui ilgalaikiam saugojimui ir genetinio draustinio atkūrimui.>“

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės įgyvendinamos pagal nurodytus terminus.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, genetiniame draustinyje būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti keturių skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus arba formuoti įvairiaamažius medynus.

Siekiant užtikrinti genetinio medyno atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno ar atskirų sklypų derėjimas įvertinamas 2 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

2023 ir 2024 m. genetinio medyno 54 kv. 8 skl. ir 55 kv. 17 skl. vykdyti želdinių priežiūros darbus, 2026–2028 m. atlikti ugdomuosius kirtimus.

Atlikti ugdomuosius kirtimus, medyno sudėtyje paliekant kuo didesnę dalį paprastosios eglės individų:

2023–2024 m. genetinio medyno 54 kv. 12, 13, 16 skl.

2024–2025 m. genetinio medyno 54 kv. 2, 5 skl. ir kv. skl.

2025–2027 m. genetinio medyno 54 kv. 4, 6 skl. ir 55 kv. 5 skl.

2026–2028 m. genetinio medyno 54 kv. 6, 9 skl. ir 55 kv. 1, 11 skl.

2024–2026 m. genetinio medyno 54 kv. 7 skl. atlikti specialiuosius kirtimus, iškertant po 1,4–1,5 ha ploto 2 biržes (3B pav.). Pavasarį inicijuoti Tarnybos saugykloje saugomų 2014 ir 2021 m. derlių sėklų siuntų mišinių išsėjimą ir sodmenų išauginimą. Medynų atkūrimo būdas – želdymas sodmenimis, išaugintais iš to paties objekto sėklų. Atlikti seklų dirvos paruošimą. Reguliariai atlikti želdinių priežiūrą.

3 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03EGD025)

Paprastoji eglė

Stanavietės miško eglės valstybinis genetinis draustinis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
28EGD001	Musteikos	86	23-25, 36-40	6,98
1994 m. įkurtas paprastosios eglės genetinis draustinis, 2014 m. šiam objektui suteiktas valstybinio genetinio draustinio statusas. Šiuo metu 58 proc. genetinio draustinio ploto užima eglės jaunuolynai (1-15 m.) ir 42 proc. ploto užima brandūs (85 m.) eglynai. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 4 , 2018 m. – 1 , 2019 m. – 1 , 2020 m. – 2 , 2021 m. – 3, 2022 m. – 2. Sėklų atsargos: 2006 m. derliaus 0,37 kg Tarnybos saugykloje, 2006 m. derliaus 6,61 kg Dubravos saugykloje, 2016 m. derliaus 10,8 kg Dubravos saugykloje. Sodmenų atsargos: nėra. Objekto 23, 36 ir 40 skl. dalys patenka į Raudonosios knygos objekto buferinę apsauginę zoną.				
2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Kv. 252 skl. 52 rytinėje dalyje suprojektuota siaura plyno kirtimo biržė (1,2 ha), kuri bus kertama šiais metais ar kitų metų pradžioje. Po kirtimo šioje biržėje ir tuo pačiu 2003 ir 2013 metų biržėse dalinai paruošti dirvą (iškirsti traką) ir sodinti genetinio draustinio kilmės sodmenis. Iš paruoštų sėklų auginti genetinio draustinio sodmenis pildymams neatkurtose želdiniais vietose. Pagal pasaugos sutartį, Tarnybos miško medžių genų bankui paruošti ir pateikti 400 g sėklų, ilgalaikiam saugojimui.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>neįgyvendintos</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: specialieji kirtimai neprojektuojami, būtina stebėti medynų sanitarinę būklę ir laiku atlikti sanitarinius kirtimus. Patikrinimo metu žodžiu nurodyta

2022 m. rudenį, genetinio draustinio 86 kv. 24, 25, 37 ir 38 skl. atlikti žėlinių / želdinių priežiūros darbus (25 skl. ypač gausu didžiųjų dilgėlių ir miškinių aviečių).

2023 m. pavasarį inicijuoti 2006 m. ir 2016 m. derlių dalies sėklų siuntų mišinio išsėjimą ir sodmenų išauginimą. Užaugintus sodmenis naudoti 86 kv. 23 skl. sanitariniais plynaisiais kirtimais 2022 m. iškirstos 1,3 ha ploto biržės želdymui ir 24, 25 ir 38 skl. esančių želdinių pildymui.

2024–2025 m. genetinio draustinio 86 kv. 36 skl. atlikti ugdomuosius kirtimus.

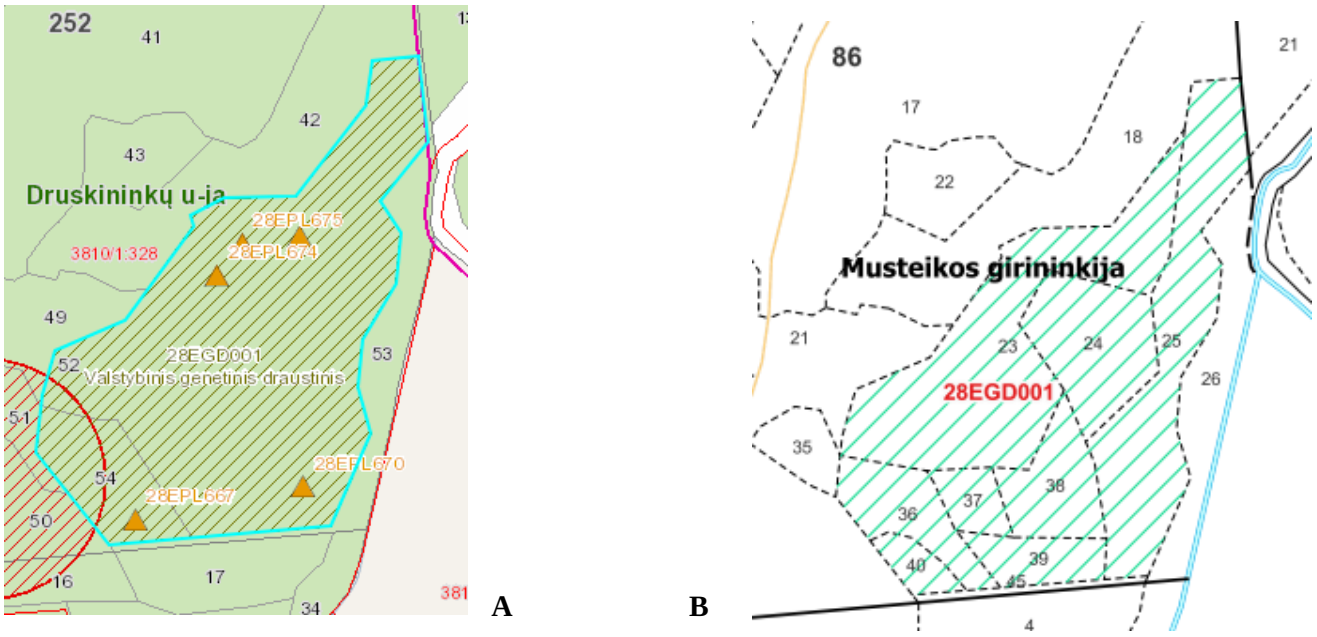

4 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (28EGD001)

Paprastoji pušis

Ančios miško pušies valstybinis genetinis draustinis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PGD075	Ančios	72	17, 18	22,25
Genetinis draustinis įkurtas 1993 m. Valstybinio genetinio draustinio statusas suteiktas 2014 m. Šiuo metu 98 proc. genetinio draustinio ploto užima brandūs (115 m.) pušynai. 2 proc. ploto užima pušynų jaunuolynai (17 m.). Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 2, 2018 m. – 1, 2019 m. – 1, 2020 m. – 1 , 2021 m. – 3, 2022 m. – 1. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas nepatenka į kitas saugomas teritorijas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Genetinio draustinio atkūrimui 2-4 metų laikotarpyje gausesnio derliaus metais atlikti kitus (atrankinius) kirtimus. Kitais kirtimais kirsti gausiau derančius medžius, nuo jų rinkti kankorėžius, ruošti sėklas. Paruoštas sėklas naudoti sodmenų auginimui. Išauginus sodmenis, rytinėje draustinio dalyje rėžti biržę ir atlikti kitus kirtimus (kirtimo būdas atvejinis, paliekant ~ 60 vnt/ha). Biržės plotas iki 5 ha, taip pat paliekant sėklinius ir bioįvairovės medžius (pagal kirtimų taisykles). Kirtavietėje ruošti dirvą ir sodinti išaugintus tik genetinio draustinio sodmenis. Sodmenų apsaugai nuo žvėrių taikyti atitinkamas priemones (tvora, repelentai). Žvėrių išdarkytą visą 13 sklypą taip pat paruošti (pašalinti traką, krūmus) ir atkurti draustinio dauginamąja medžiaga. Derliaus metais (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) paruoštą sėklų partiją (400 g) pateikti Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui ilgalaikiam saugojimui ir genetinio draustinio atkūrimui.“>				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>neįgyvendintos, nors 2021 m. buvo derliaus metai</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, genetiniame draustinyje būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti keturių skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus arba formuoti įvairiaamažius medynus.

2023–2026 m., pirmo derliaus metais (kai medyno derėjimas įvertinamas 2 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę), genetinio medyno 72 kv. 17 skl. rytinėje dalyje vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atvejinis, dviejų atvejų), iškertant apie 75 m pločio ir apie 5,0 ha ploto biržę (5B pav.), po pirmo atvejo paliekant 60-70 vnt./ha tolygiai išsidėsčiusių, gerai išvystytomis lajomis, sėklinių pušų. Kirtimus derinti su sėklų ruoša. Medyno atkūrimo būdas – žėlimas. Prieš sėklų byrėjimą biržėje atlikti dirvos skarifikavimą. Paskutinį kirtimo atvejį atlikti, kai biržėje bus pakankamas 2-4 metų amžiaus savaiminukų kiekis. Reguliariai atlikti žėlinių priežiūrą. Būtina užtikrinti želdinių apsaugą nuo žvėrių, po antrojo kirtimų atvejo želdinius aptverti vielos tinklo tvora.

Šalia iškirstos specialiųjų kirtimų (pirmuoju atveju) biržės, atrėžti dar vieną apie 50 m pločio ir apie 3,5 ha ploto biržę. Derliaus metais (kai medyno derėjimas įvertinamas 2 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) vykdyti analogiškus specialiuosius kirtimus, medyno atkūrimą, priežiūrą ir apsaugą nuo žvėrių.

Siekiant užtikrinti genetinio medyno atkūrimą ateityje, rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (apie 200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

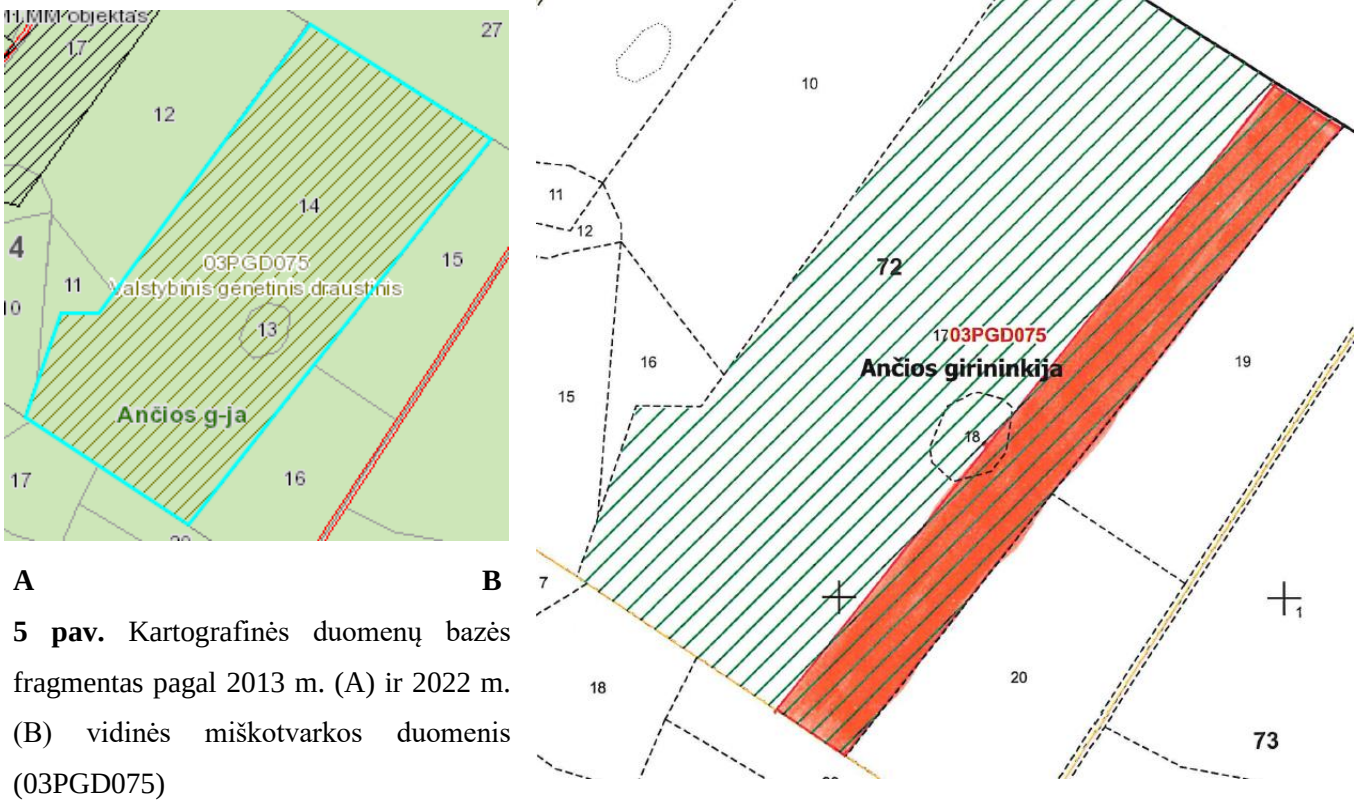

A **B**

5 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PGD075)

Paprastoji pušis

Kuodžių miško pušies genetinis draustinis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PGD077	Kapčiamiesčio	248	28, 29	9,0
Genetinis draustinis įkurtas 1993 m. Valstybinio genetinio draustinio statusas suteiktas 2014 m. Šiuo metu 93 proc. genetinio draustinio ploto užima brandūs (106 m.) pušynai, 7 proc. ploto užima pusamžiai (86 m.) pušynai. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 3 , 2018 m. – 1 , 2019 m. – 2, 2020 m. – 1 , 2021 m. – 1, 2022 m. – 1. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas patenka į Pertako miško biosferos poligoną, objekte yra suopio lizdas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Genetinio draustinio atkūrimui 2-4 metų laikotarpyje, gausesnio derliaus metais draustinio rytinėje dalyje suformuoti ir kitais (kirtimo būdas atvejinis, paliekant 60 vnt/ha) kirtimais kirsti iki 2 ha biržę. Po kirtimo prieš sėklų išbarstymą dalinai paruošti dirvą savaiminio miško atsikūrimo skatinimui. Nuo nukirstų medžių rinkti sėklas sodmenų išauginimui, kurie vėliau bus panaudoti pildymams neatsiželdžiusiose vietose. Sodmenų apsaugai nuo žvėrių taikyti atitinkamas priemones (tvora, repelentai). Derliaus metais (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) paruoštą sėklų partiją (400 g) pateikti Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui ilgalaikiam saugojimui ir genetinio draustinio atkūrimui.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>neįgyvendintos, nes nebuvo derliaus metų.</u>**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, genetiniame draustinyje būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti keturių skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus arba formuoti įvairiaamažius medynus.

2023–2026 m., pirmo derliaus metais (kai medyno derėjimas įvertinamas 2 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę), genetinio medyno 248 kv. 29 skl. rytinėje dalyje vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atvejinis, dviejų atvejų), iškertant apie apie 3,0 ha ploto biržę (6B pav.), po pirmo atvejo paliekant 60-70 vnt./ha tolygiai išsidėsčiusių, gerai išvystytomis lajomis, sėklinių pušų. Kirtimus derinti su sėklų ruoša. Medyno atkūrimo būdas – žėlimas. Prieš sėklų byrėjimą biržėje atlikti dirvos skarifikavimą. Paskutinį kirtimo atvejį atlikti, kai biržėje bus pakankamas 2-4 metų amžiaus savaiminukų kiekis. Reguliariai atlikti žėlinių priežiūrą. Būtina užtikrinti želdinių apsaugą nuo žvėrių, po antrojo kirtimų atvejo želdinius aptverti vielos tinklo tvora.

Siekiant užtikrinti genetinio medyno atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno ar atskirų sklypų (28 ar 29 skl.) derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (apie 200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

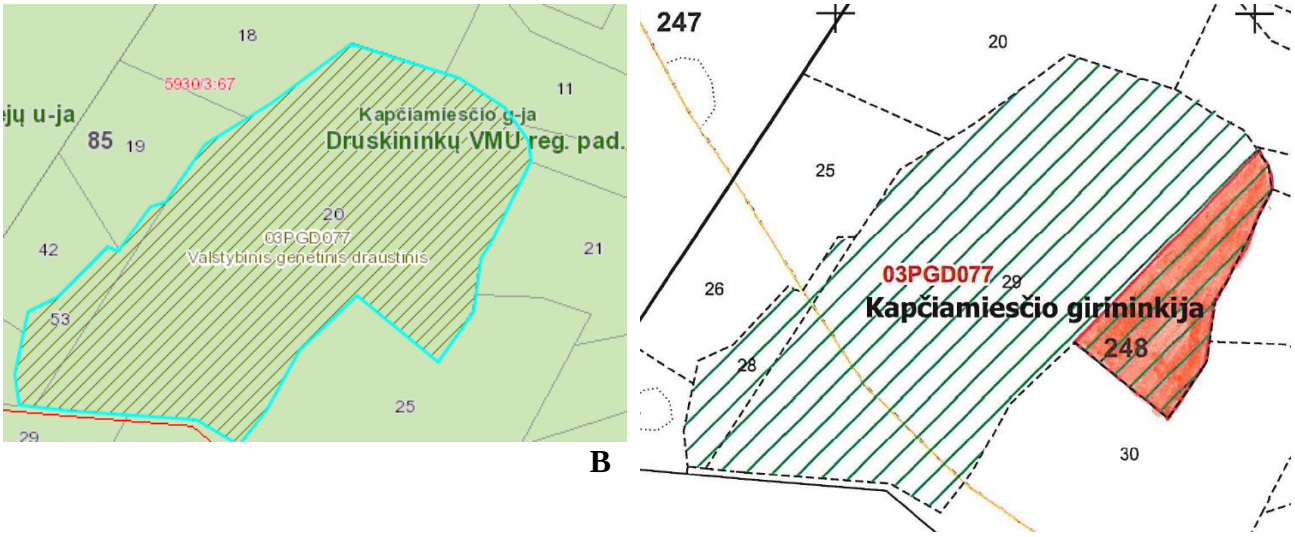

A **B**

6 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PGD077)

Paprastoji pušis

Šilelio miško pušies valstybinis genetinis draustinis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PGD078	Kapčiamiesčio	14, 22	7; 1, 2, 3	11,6
Genetinis draustinis įkurtas 1993 m. Valstybinio genetinio draustinio statusas suteiktas 2014 m. Šiuo metu 97 proc. genetinio draustinio ploto užima brandūs (101 m.) pušynai ir tik 3 proc. ploto – pusamžiai (71 m.) pušynai. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 3 , 2018 m. – 2, 2019 m. – 2 , 2020 m. – 3, 2021 m. – 2, 2022 m. – 2. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas nepatenka į kitas saugomas teritorijas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Genetinio draustinio atkūrimui 2-4 metų laikotarpyje, gausesnio derliaus metais, esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę, atlikti kitus sėklinių medžių kirtimus, nuo jų rinkti kankorėžius, ruošti sėklas. Paruoštas sėklas naudoti sodmenų auginimui. Išauginus sodmenis, draustinio šiaurės rytinėje dalyje suformuoti iki 2,6 ha kitų specialiųjų kirtimų biržę (po kirtimų palikti tik bioįvairovės medžius). Tuo pačiu šalia specialiųjų kitų kirtimų biržės 50 m juostoje, vakarinėje biržės pusėje kitais kirtimais iškirsti eglės medžius, taip padidinant biržės apšvietimą. Sodmenų apsaugai nuo žvėrių taikyti atitinkamas priemones (tvora, repelentai). Derliaus metais (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) paruoštą sėklų partiją (400 g) pateikti Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui ilgalaikiam saugojimui ir genetinio draustinio atkūrimui.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>neįgyvendintos, nors 2021 m. buvo derliaus metai</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, genetiniame draustinyje būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti keturių skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus arba formuoti įvairiaamažius medynus.

2023–2027 m., pirmo derliaus metais (kai medyno ar atskirų medžių grupių derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę), genetinio medyno 14 kv. 7 skl. ir 22 kv. 1 skl. atsirėžti 4 biržes specialiesiems kirtimams vykdyti (7B pav.). Bendras biržių plotas apie 3,0 ha. Tarp

biržių Nr. 1 ir 3, bei biržių Nr. 2 ir 4 palikti 150 m pločio kulisą. Kadangi genetinis draustinis auga derlingoje augavietėje ir yra didžiulė augalijos rūšių konkurencija, pirmaisiais metais biržėse vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis) sėkloms paruošti ir valksmoms iškirsti. Sėklas ruošti nuo ≥40 vnt. derančių medžių. Pavasarį inicijuoti dalies surinktos sėklų siuntos mišinio išsėjimą ir sodmenų išauginimą. Tų pačių metų rudenį visose keturiose biržėse vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – plynai), o iš rytinės ir vakarinės paliktos kulisos pusės, 20-30 m juostose, vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis) iškertant netikslinių rūšių medžius ir atsilikusias augime pušis, kad minėtose juostose medyno skalsumas po kirtimo liktų apie 0,6. Medynų atkūrimo būdas plynai iškirstose biržėse – želdymas sodmenimis, išaugintais iš to paties objekto sėklų. Atlikti seklų dirvos paruošimą. Reguliariai vykdyti želdinių priežiūrą. Apsaugoti juos nuo žvėrių – aptverti vielos tinklo tvora.

Siekiant užtikrinti genetinio draustinio atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno ar atskirų sklypų derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (apie 200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

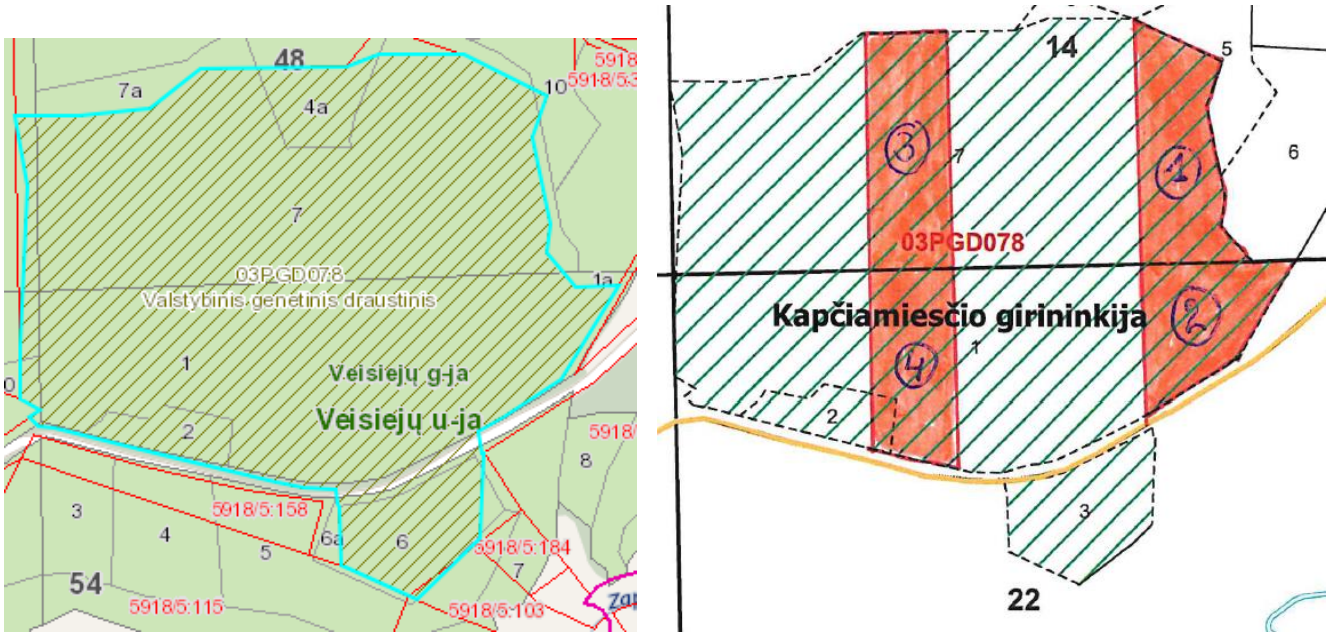

A **B**

7 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PGD078)

Paprastoji pušis

Kermušijos miško pušies valstybinis genetinis draustinis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
28PGD009	Grūto	167	1-7, 11	14,43
Genetinis draustinis įkurtas 1994 m. Valstybinio genetinio draustinio statusas suteiktas 2014 m. Šiuo metu 76 proc. genetinio draustinio ploto užima perbrendę (151 m.) pušynai, 24 proc. – pušies jaunuolynai (16 m.). Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 2 , 2018 m. – 1 , 2019 m. – 2 , 2020 m. – 2, 2021 m. – 2, 2022 m. – 2. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas persidengia su kertinę miško buveine.				
2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Kadangi didesnė genetinio draustinio dalis persidengia su išskirta kertine buveine, ūkinė veikla yra negalima. Skl. 23 esančiose aikštėse 2017 metais reikia dalinai paruošti dirvą savaiminio atsikūrimo skatinimui. Želdinių apsaugai nuo žvėrių naudoti repelentus.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos.</u>**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, genetiniame draustinyje būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti keturių skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus arba formuoti įvairiaamažius medynus.

Pirmo derliaus metais, kai medyno ar atskirų sklypų derėjimas įvertinamas 2 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę, objekte vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą, o genetinio draustinio 167 kv. 3 skl. (šalia 5 skl., kur medyno sudėtyje daugiau eglės ir jis išretėjęs dėl vykdomų sanitarinių kirtimų) vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – plynai), iškertant apie 1,0 ha ploto biržę. Pavasarį inicijuoti surinktos sėklų siuntos mišinio išsėjimą ir sodmenų išauginimą. Medynų atkūrimo būdas – želdymas sodmenimis, išaugintais iš to paties objekto sėklų. Atlikti seklų dirvos paruošimą. Reguliariai atlikti želdinių priežiūrą.

Pirmo derliaus metais, genetinio draustinio 167 kv. 7 skl. buvusio keliuko vietoje ir šalia jo esančiose aikštelėse atlikti paramą savaiminiam miškui atsikūrti.

Siekiant užtikrinti genetinio draustinio atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno, atskirų sklypų ar medžių grupių derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (apie 200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

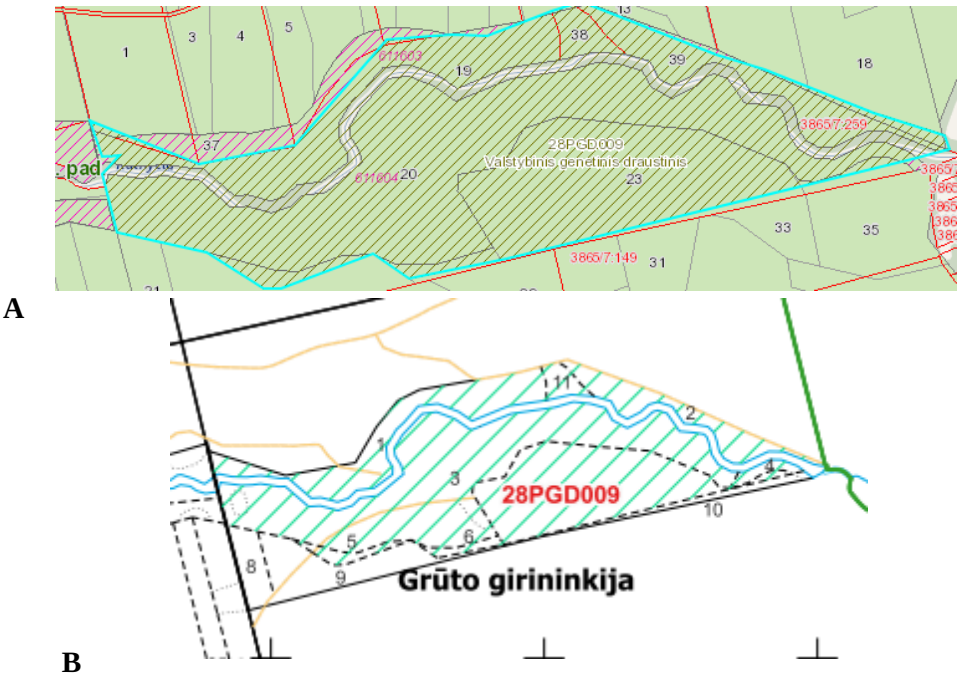

8 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (28PGD009)

Paprastoji pušis

Latežerio miško pušies valstybinis genetinis draustinis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
28PGD010	Latežerio	196, 204	7, 8; 10, 13	18,55
Genetinis draustinis įkurtas 1994 m. Valstybinio genetinio draustinio statusas suteiktas 2014 m. Šiuo metu 82 proc. genetinio draustinio ploto užima brandūs (121 m.) pušynai, 18 proc. – pušies jaunuolynai (9 m.). Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 2, 2018 m. – 1, 2019 m. – 2, 2020 m. – 2, 2021 m. – 2, 2022 m. – 2. Sėklų atsargos: 2013 m. derliaus 1 kg Dubravos saugykloje, 2013 m. derliaus 0,37 kg Tarnybos saugykloje. Sodmenų atsargos: Druskininkų medelyne 45,6 tūkst. vnt. 1 metų amžiaus. Objektas nepatenka į kitas saugomas teritorijas.				
2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Atlikti savaiminukų priežiūros darbus, apsaugant juos nuo žvėrių pakenkimų (apdoroti repelentais). Naudoti sėklų atsargas sodmenų išauginimui, pildymams neatsiželdžiusiose vietose. Sekantis siaurabiržis kirtimas, šliejant biržę prie esamos, bus projektuojamas priklausomai nuo dabartinės biržės atsikūrimo proceso ir būsimų derliaus metų.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos.</u>**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, genetiniame draustinyje būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti keturių skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus arba formuoti įvairiaamažius medynus.

2023–2024 m. genetinio draustinio 196 kv. 8 skl., dėl esamo kanopinių žvėrių pažeidimo pavojaus, būtina aptverti žėlinius vielos tinklo tvora. Atlikti žėlinių priežiūros darbus.

2024–2027 m. genetinio draustinio 196 kv. 7 skl. vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – plynai), iškertant dvi biržes po 1,2–1,5 ha ploto (9B pav.). Medynų atkūrimo būdas – želdymas sodmenimis, išaugintais iš to paties objekto sėklų. Inicijuoti 2013 m. derliaus sėklų siuntos mišinio išsėjimą ir sodmenų išauginimą. Atlikti seklų dirvos paruošimą. Reguliariai atlikti želdinių priežiūrą. Būtina užtikrinti želdinių apsaugą nuo žvėrių, rekomenduojame želdinius aptverti vielos tinklo tvora.

Siekiant užtikrinti genetinio draustinio atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno, atskirų sklypų ar medžių grupių derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (apie 200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

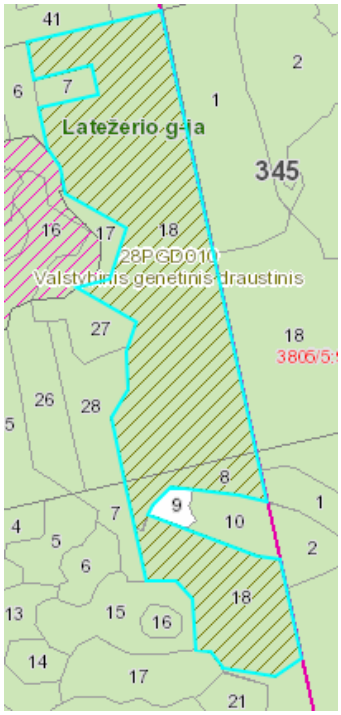

A

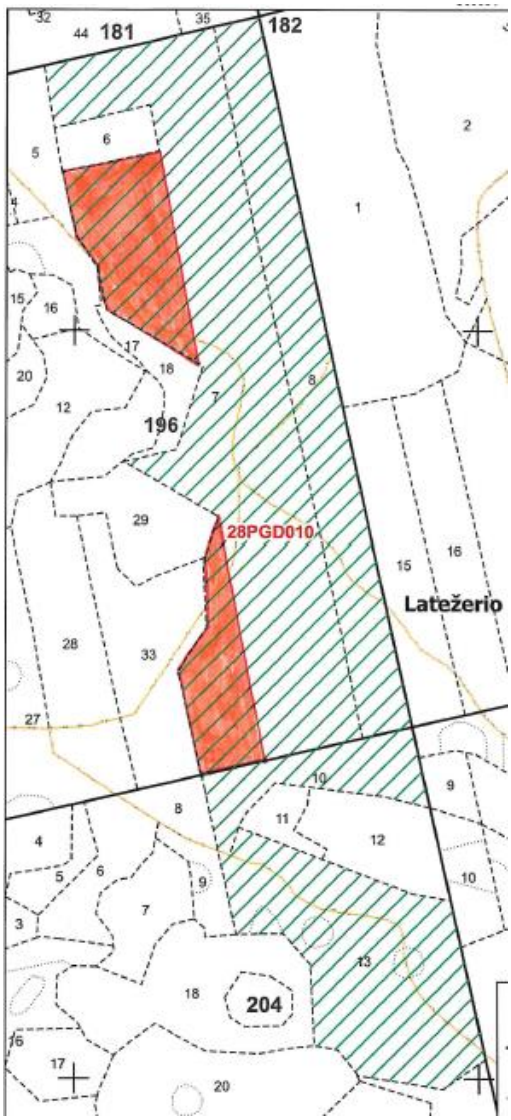

B

9 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (28PGD010)

SĖKLINIAI MEDYNAI

Juodalksnis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03JSM049	Leipalingio	36	9, 13, 14	4,52
Sėklinis medynas įkurtas 2008 m. Šiuo metu 84 proc. sėklinio medyno ploto užima brandūs (75 m.) juodalksnynai su 2-3 dalimis beržo priemaišos ir 16 proc. – brandus eglynas (75 m.) su juodalksniu sudėtyje. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 2, 2018 m. – 2, 2019 m. – 2, 2020 m. – 2, 2021 – 3, 2022 – 2. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2018 Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Gausesnio derliaus metais 2-4 metų laikotarpyje prieš sėklų išbarstymą vakarinėje 6 sklypo dalyje apie 1 ha plote ir šiaurinėje 9 sklypo dalyje apie 1 ha plote atlikti kitus specialiuosius kirtimus, iškertant visus juodalksnius, paliekant tik bioįvairovės medžius. Dalinai paruošti dirvą geresnių sąlygų savaiminukų sudygimo sudarymui. Neatsikūrusias aikštes papildyti iš sėklinio medyno išaugintais sodmenimis. Likusiame plote atlikti C klasės juodalksnio medžių iškirtimą iki 0,6 skalsumo, taip pagerinant medyno būklę ir juodalksnio lajų apšvietimą. Derliaus metais (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) paruoštą sėklų partiją (100 g) pateikti Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui ilgalaikiam saugojimui ir genetinio draustinio atkūrimui.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>neįgyvendintos, nors 2021 m. buvo derliaus metai</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, objekte būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti trijų skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus.

2023–2025 m., pirmo derliaus metais (įvertinus medyno ar atskirų medžių grupių derėjimą 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę), sėklinio medyno 36 kv. 14 skl. visame plote atlikti specialiuosius kirtimus. Kirtimo metu biržėje palikti tik 20-25 vnt./ha juodalksnių, po 5-10 medžius grupėse prie miško sienos. Kirtimų laiką derinti su sėklų ruoša. Inicijuoti surinktų sėklų dalies siuntos mišinio išsėjimą ir sodmenų užauginimą. Medyno atkūrimo būdas – želdymas sodmenimis, išaugintais tik iš to paties objekto sėklų mišinio. Reguliariai atlikti želdinių priežiūrą.

Sėklinio medyno 36 kv. 14 skl. želdiniams pasiekus apie 3 metrų aukštį, sėklinio medyno 36 kv. 13 skl. visame plote ir 9 skl. dalyje ploto vykdyti specialiuosius kirtimus ir medyno atkūrimą tokiu pat būdu ir apimtimis. Kirtimus derinti su sėklų ruoša. Inicijuoti skirtingų derliaus metų sėklų siuntų mišinio išsėjimą ir sodmenų užauginimą medyno atkūrimui.

Siekiant užtikrinti objekto atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno, atskirų sklypų ar medžių grupių derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos

mišinio (60 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos sėkliniam medynui atkurti ateityje.

A

B

10 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03JSM049)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PSM015	Stalų	239	9	4,52
Sėklinis medynas įkurtas 1979 m. Šiuo metu tai perbrendęs (151 m.) pušynas. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 2, 2018 m. – 2, 2019 m. – 1, 2020 m. – 0, 2021 – 2. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Gausesnio derliaus metais 3-5 metų laikotarpyje (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) pusėje ploto atlikti specialiuosius kitus kirtimus, po kirtimų paliekant tik bioįvairovės medžius. Nuo nukirstų medžių surinkti sėklas ir auginti sodmenis. Išaugintus sėklinio medyno sodmenis sodinti dalinai paruoštoje dirvoje. Sodmenų apsaugai nuo žvėrių taikyti atitinkamas priemones (tvora, repelentai).>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>neįgyvendintos, nes nebuvo derliaus metų</u>.** 2022 m. spalio 24 d. įvykusiame Miško genetinių išteklių, sėklininkystės ir miško atkūrimo ekspertų komisijos posėdyje Tarnyba pateikė siūlymą paprastosios pušies sėklinį medyną (kodas GMMIIS – 03PSM015) išregistruoti iš GMMIIS. Komisijos nariai siūlymui pritarė.

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: **ūkinės priemonės neprojektuojamos, nes artimiausiu metu objektas bus išregistruotas iš GMMIIS.**

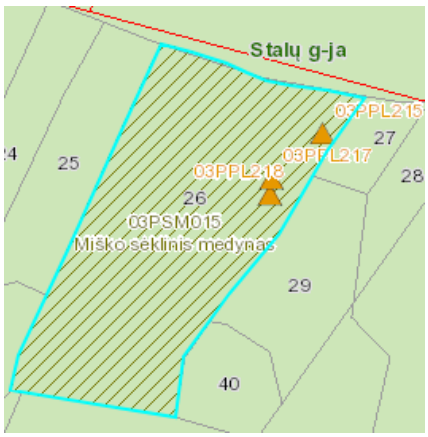

A

B

11 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PSM015)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PSM016	Liepalingio	278	1, 2, 6-9, 12, 36-42	55,25
Sėklinis medynas įkurtas 1979 m. Šiuo metu visą sėklinio medyno plotą užima perbrendę (131-161 m) pušynai. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 3, 2018 m. – 1, 2019 m. – 2, 2020 m. – 1, 2021 – 1. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas patenka į Ančios kraštovaizdžio draustinio ir Veisiejų regioninį parko teritorijas, objekte yra du RKO plotiniai objektai.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Kv. 24, skl 33, 34 nedelsiant (2019 m.) atlikti paskutinį kirtimų atvejį. Kv. 24, skl. 8 atlikti pušies savaiminukų auklėjimą nuo žolinės augmenijos ir krūmų stelbimo, taip pat atlikti sekantį kirtimų atvejį, sumažinant priedangos medžių skaičių iki 60 vnt/ha. Sekančiame etape, 2-4 metų laikotarpyje, gausesnio derliaus metais esant sėklinio medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę, atlikti kitus sėklinių medžių kirtimus, nuo jų rinkti kankorėžius, ruošti sėklas. Paruoštas sėklas naudoti sodmenų auginimui. Išaugintus sėklinio medyno sodmenis naudoti sėklinio medyno atkūrimui (projektuojama kitų kirtimų biržė Kv. 24, skl. 8 ~ 3,0 ha ploto) ir pildymui. Sodmenų apsaugai nuo žvėrių taikyti atitinkamas priemones (tvora, repelentai). Derliaus metais (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) paruoštą sėklų partiją (400 g) pateikti Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui ilgalaikiam saugojimui ir genetinio draustinio atkūrimui.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>neįgyvendintos, nes nebuvo derliaus metų</u>.** 2022 m. spalio 24 d. įvykusiame Miško genetinių išteklių, sėklininkystės ir miško atkūrimo ekspertų komisijos posėdyje Tarnyba pateikė siūlymą paprastosios pušies sėklinį medyną (kodas GMMIIS – 03PSM015) išregistruoti iš GMMIIS. Komisijos nariai siūlymui pritarė.

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: **ūkinės priemonės neprojektuojamos, nes artimiausiu metu objektas bus išregistruotas iš GMMIIS.**

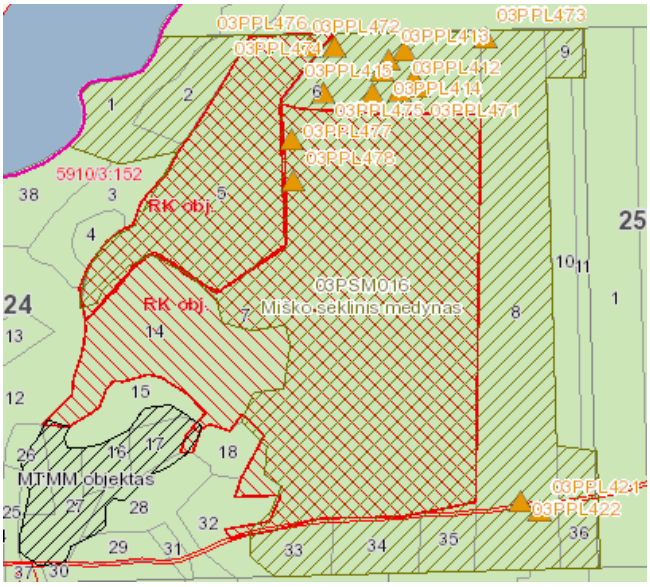

A

B

12 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PSM016)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PSM022	Leipalingio	40, 41	1, 2; 9, 10	20,97
Sėklinis medynas įkurtas 1979 m. Šiuo metu 46 proc. sėklinio medyno ploto užima perbrendę (131 m.) pušynai, 54 proc. – brandūs (126 m.) pušynai. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 2, 2018 m. – 2, 2019 m. – 2, 2020 m. – 2, 2021 m. – 3, 2022 m. – 2. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas, objekto teritorijoje yra vienas RKO taškinis objektas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Sėklinio medyno atkūrimui 2-4 metų laikotarpyje gausesnio derliaus metais esant sėklinio medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę, atlikti kitus sėklinių medžių kirtimus, nuo jų rinkti kankorėžius, ruošti sėklas. Paruoštas sėklas naudoti sodmenų auginimui. Išauginus sodmenis, projektuoti specialiųjų kitų kirtimų (kirtimų būdas – plynai), 10 kv. rytinėje ir 11 kv. vakarinėje dalyje vieną iki 3 ha biržę. Siekiant palengvinti sėklų surinkimą, minėtoje biržės dalyje galima atlikti sėklų ruošą kertant medžius valksmose. Išaugintus 1 ar 2 metų sodmenis sodinti dalinai paruoštoje dirvoje. Likusiame sėklinio medyno plote atlikti užstelbtų ir atsilikusių augime C klasės medžių kirtimus. Sodmenų apsaugai nuo žvėrių taikyti atitinkamas priemones (tvora, repelentai). Derliaus metais (esant medyno derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) paruoštą sėklų partiją (400 g) pateikti Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui ilgalaikiam saugojimui ir genetinio draustinio atkūrimui.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>neįgyvendintos, nors 2021 m. buvo derliaus metai</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, objekte būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti keturių skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus.

2023–2026 m., pirmo derliaus metais (kai medyno derėjimas įvertinamas 2 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę), sėklinio medyno 40 kv. 1 skl. rytinėje dalyje ir 41 kv. 9 ir 10 skl. vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – plynai), iškertant apie 70 m pločio ir apie 1,5 ha ploto dvi

biržes (13B pav.). Paliekami į biržę patenkantys rinktiniai medžiai, bei aplink juos augančių medžių grupė (5-10 vnt.). Kirtimus derinti su sėklų ruoša. Pavasarį inicijuoti surinktos sėklų siuntos mišinių išsėjimą ir sodmenų išauginimą. Medynų atkūrimo būdas – želdymas sodmenimis, išaugintais iš to paties objekto sėklų. Atlikti seklų dirvos paruošimą. Reguliariai atlikti želdinių priežiūrą. Būtina užtikrinti želdinių apsaugą nuo žvėrių, 1-2 metais tepti repelentais, 3-4 metais želdinius aptverti vielos tinklo tvora.

Siekiant užtikrinti objekto atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno, atskirų sklypų ar atskirų medžių grupių derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (apie 200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

A

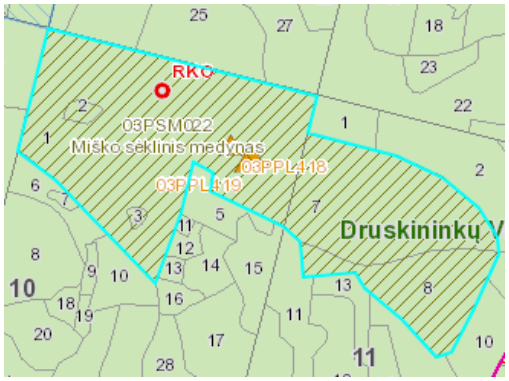

B

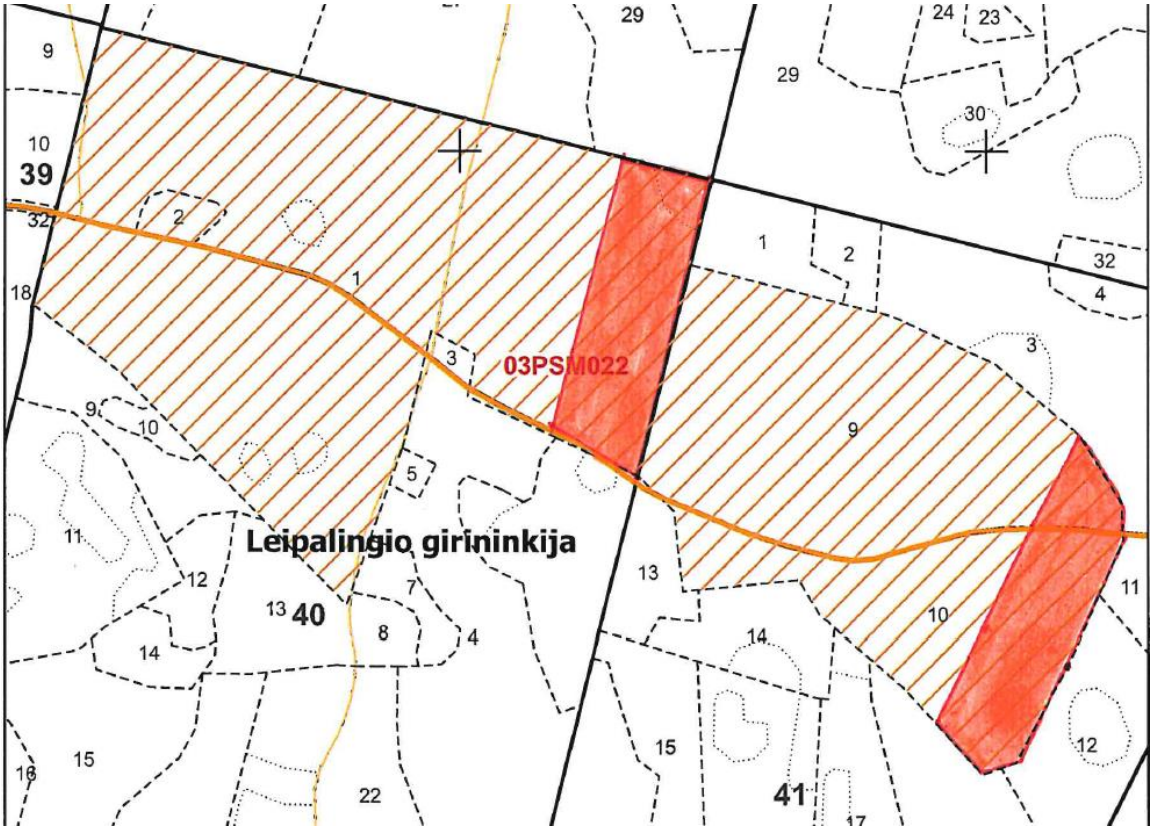

13 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PSM022)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
28PSM029	Merkinės	150	16, 20, 24	28,58
Sėklinis medynas įkurtas 1979 m. Šiuo metu visą sėklinio medyno plotą užima brandūs (121 m.) pušynai. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 3, 2018 m. – 1, 2019 m. – 2, 2020 m. – 2, 2021 m. – 2, 2022 m. – 2. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas patenka į Dzūkijos nacionalinio parko ir Nemuno kraštovaizdžio draustinio teritorijas.				
2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Medyne 2017 metais reikia atlikti sanitarinius kirtimus, taip pat iškirsti atsilikusius augime, pažeistus ir užstelbtus medžius. 2-4 metų laikotarpyje, esant derėjimui 3 balams ir daugiau, atlikti sėklinių medžių kirtimus ir nuo jų ruošti sėklas.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos iš dalies</u>.** Atlikti tik sanitariniai kirtimais.

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, objekte būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – sudaryti keturių skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus.

2023–2026 m., pirmo derliaus metais (kai medyno derėjimas įvertinamas 2 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę), sėklinio medyno 150 kv. 16 skl., kur medynas labiausiai išretėjęs, atrėžti netaisyklingos formos, apie 1,5 ha ploto biržę, o 150 kv. 20 skl. atrėžti apie 75 m pločio ir 1,0–1,2 ha ploto dvi biržes ir visose trijose biržėse vykdyti specialiuosius kirtimus. Po kirtimų palikti tik biologinės įvairovės medžius ir į biržę patenkančius rinktinius medžius, bei aplink juos augančių medžių grupes (5-10 vnt.). Kirtimus derinti su sėklų ruoša. Pavasarį inicijuoti surinktos sėklų siuntos mišinio išsėjimą ir sodmenų išauginimą. Medynų atkūrimo būdas – želdymas sodmenimis, išaugintais iš to paties objekto sėklų. Atlikti seklų dirvos paruošimą. Reguliariai atlikti želdinių priežiūrą. Būtina užtikrinti apsaugą nuo žvėrių – želdinius aptverti vielos tinklo tvora.

Siekiant užtikrinti objekto atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno, atskirų sklypų ar atskirų medžių grupių derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (apie 200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

A

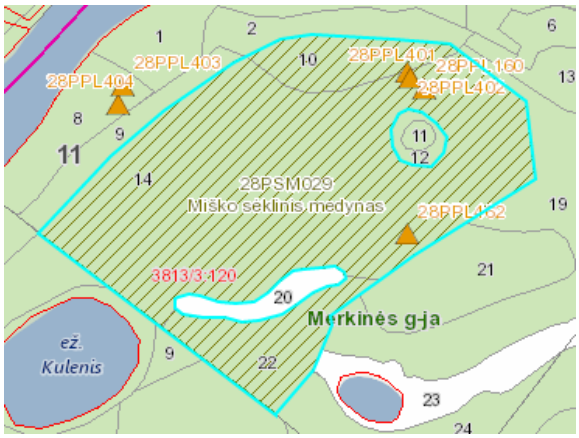

B

14 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (28PSM029)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
28PSM035	Merkinės	140	2	10,68
Sėklinis medynas įkurtas 1998 m. Šiuo metu 100 proc. objekto ploto užima perbrendę (131 m.) pušynai. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 2, 2018 m. – 2, 2019 m. – 2, 2020 m. – 2, 2021 – 2. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas patenka į Dzūkijos nacionalinio parko ir Nemuno kraštovaizdžio draustinio teritorijas, objekte yra vienas RKO taškinis objektas.				
2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Medyne atlikti atrankinius sėklinių medžių kirtimus (iškertant iš 1 ha 10 medžių). Surinkti kankorėžius ir ruošti sėklas.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>neįgyvendintos, nes nebuvo derliaus metų</u>.** 2022 m. spalio 24 d. įvykusiame Miško genetinių išteklių, sėklininkystės ir miško atkūrimo ekspertų komisijos posėdyje Tarnyba pateikė siūlymą paprastosios pušies sėklinį medyną (kodas GMMIIS – 03PSM015) išregistruoti iš GMMIIS. Komisijos nariai siūlymui pritarė.

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: **ūkinės priemonės neprojektuojamos, nes artimiausiu metu objektas bus išregistruotas iš GMMIIS.**

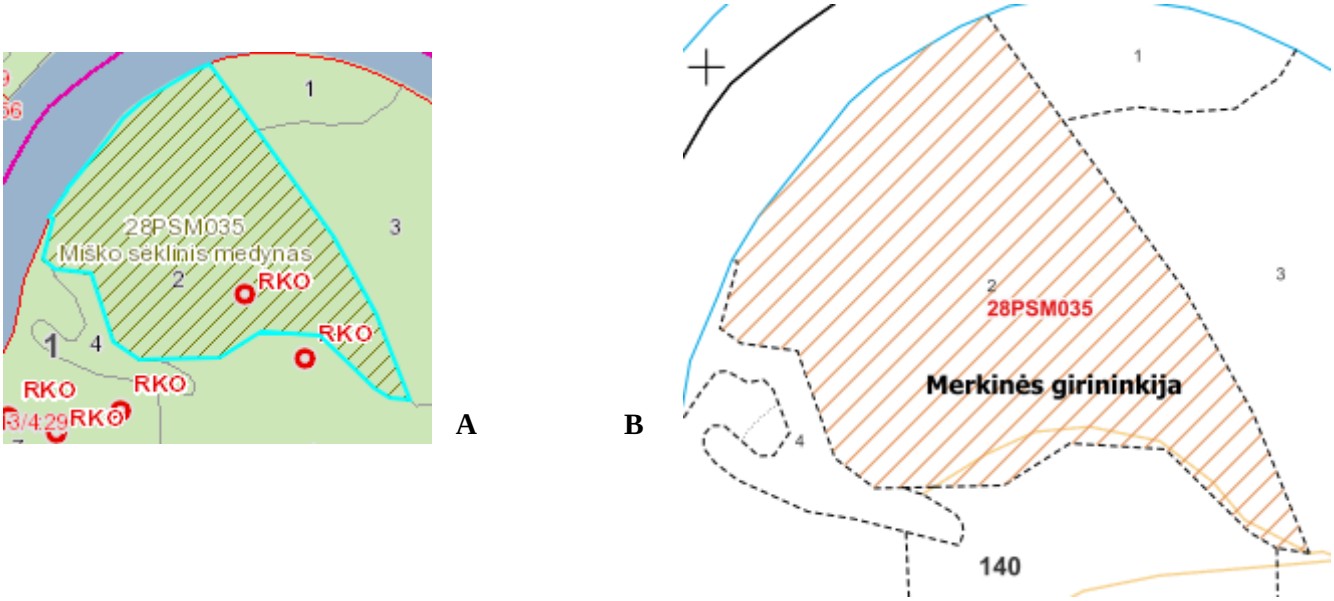

15 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (28PSM035)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
28PSM050	Grūto	222	26	4,39
Sėklinis medynas įkurtas 1993 m. Šiuo metu tai brandus (126 m.) pušynas. Medyno derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 3, 2018 m. – 1, 2019 m. – 2, 2020 m. – 3, 2021 m. – 2, 2022 m. – 0. Sėklų atsargos: nėra. Sodmenų atsargos: nėra. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<3 metų laikotarpyje, gausesnio pušies derėjimo metais rytinėje medyno dalyje projektuoti siaurą (iki 50 m) plyno kirtimo biržę. Nuo nukirstų medžių surinkti kankorėžius sėklų ruošai, iš kurių išauginti sodmenys bus naudojami pildymams neatsiželdžiusiose biržės vietose. Likusiame plote iškirsti atsilikusius augime, užstelbtus ir pažeistus medžius. Pagal pasaugos sutartį, Valstybinės miškų tarnybos miško medžių genų bankui paruošti ir pateikti 400 g sėklų, ilgalaikiam saugojimui.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos tik iš dalies</u>. 2017 ir 2020 m. buvo derliaus metai, tačiau specialieji kirtimai (kirtimo būdas – plynai), rytinėje medyno dalyje iškertant iki 50 m pločio biržę, nevykdyti.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Miško dauginamosios medžiagos nuostatų (2021-07-01 redakcija) 13 punktu, objekte būtina formuoti įvairiaamžę sklypų struktūrą – dėl mažo ploto sudaryti nors trijų skirtingų amžiaus grupių ir proporcingo ploto medynus.

2023–2026 m., pirmo derliaus metais (kai medyno ar atskirų medžių grupių derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę), sėklinio medyno 222 kv. 26 skl., vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – plynai), iškertant apie 75 m pločio, apie 1,3 ha ploto biržę (16B pav.) Po kirtimų palikti tik biologinės įvairovės medžius. Kirtimus derinti su sėklų ruoša. Pavasarį inicijuoti surinktos sėklų siuntos mišinio išsėjimą ir sodmenų išauginimą. Medynų atkūrimo būdas –

želdymas sodmenimis, išaugintais iš to paties objekto sėklų. Atlikti seklų dirvos paruošimą. Reguliariai atlikti želdinių priežiūrą. Būtina užtikrinti apsaugą nuo žvėrių – želdinius aptverti vielos tinklo tvora.

Siekiant užtikrinti objekto atkūrimą ateityje, būtina vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – atrankinis sėkloms paruošti) iškertant dalį derančių medžių (≥15 vnt.) ir paruošti sėklų siuntą. Kirtimai gali būti vykdomi, kai medyno, atskirų sklypų ar atskirų medžių grupių derėjimas įvertinamas 3 balais ir daugiau pagal V. Kaperio skalę. Sėklų ruošą kartoti ir kitų derlių metais, kad būtų sukauptos 3 ir daugiau skirtingų derlių sėklų siuntos. Rekomenduojame paruoštą sėklų siuntą ar dalį sėklų siuntos mišinio (apie 200–400 g) pateikti ilgalaikiam saugojimui į Tarnybos sėklų saugyklą, pagal 2019 m. pasirašytą pasaugos sutartį. Šios sėklos būtų panaudotos genetiniam medynui atkurti ateityje.

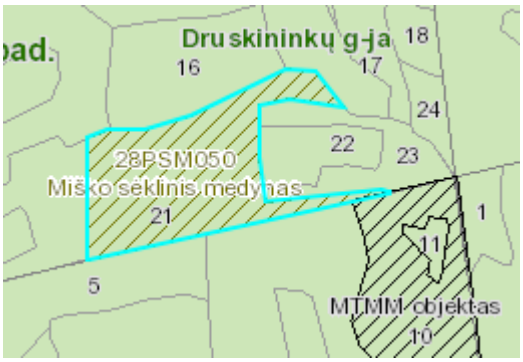

A

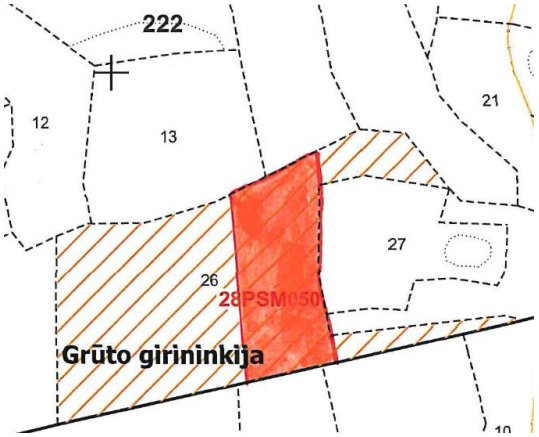

B

16 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (28PSM050)

SĖKLINĖS PLANTACIJOS

Miško dauginamosios medžiagos kategorija I-išbandyta

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PSP008B	Ančios	131	3, 21	3,72
Sėklinė miško medžių plantacija įveista 1997 m. Derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 3, 2018 m. – 3, 2019 m. – 3, 2020 m. – 3, 2021 m. – 2. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Kompaktiškų lajų formavimui gausaus derliaus metais sėklų ruošą vykdyti žeminant viršūnes (nupjaunant 2-4 mentures) ir trumpinant pernelyg ištįsusias šonines šakas (1-3 mentures).>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **plantacija prižiūrėta, 2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės įgyvendintos.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vykdant 2022 m. derliaus sėklų ruošą, atlikti sėklinės plantacijos genėjimo darbus (žeminti medžių viršūnes nupjaunant 3-6 metų ūglius, patrumpinti šonines šakas, kad jos neišlūžtų ir galėtų pravažiuoti technika). Ateityje sėklinės plantacijos medžių genėjimą atlikti, pagal poreikį, kas 3-4 metus, genėjimo darbus derinant su sėklų ruoša. Šienavimą plantacijoje vykdyti bent kartą per vegetacijos sezoną. Nuolat šalinti savaiminės kilmės medžius ir krūmus.

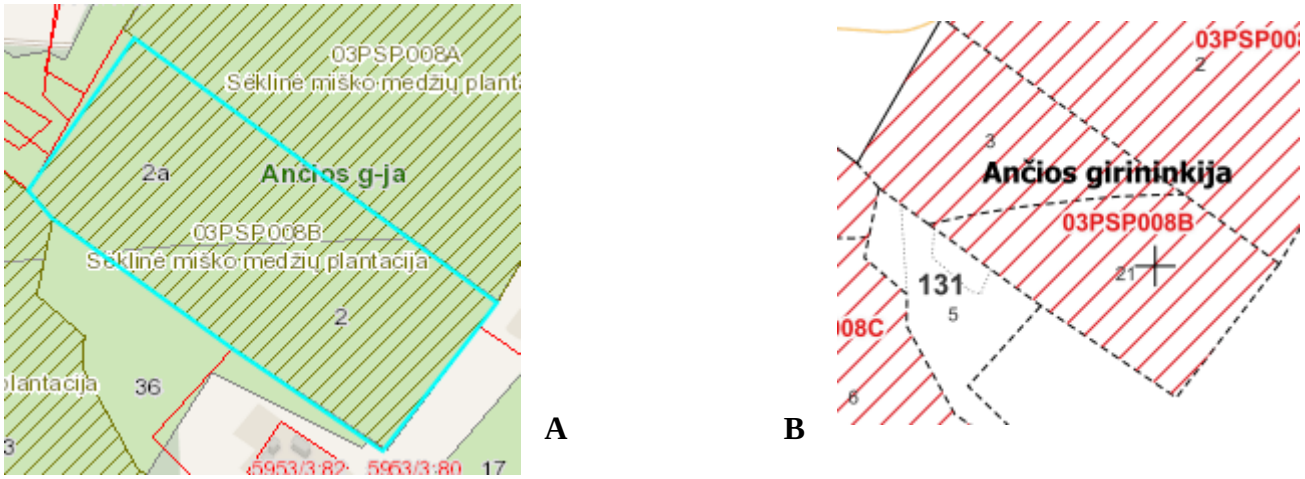

18 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PSP008B)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PSP008C	Ančios	131	4, 6	6,07
Sėklinė miško medžių plantacija įveista 2000 m. Derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 3, 2018 m. – 3, 2019 m. – 4, 2020 m. – 3, 2021 m. – 3. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Kompaktiškų lajų formavimui gausaus derliaus metais (2018-2019 m.), sėklų ruošą vykdyti žeminant viršūnes (nupjaunant 1-3 mentures) ir trumpinant pernelyg ištįsusias šonines šakas (1-3 mentures).>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **plantacija prižiūrėta, 2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vykdant 2022 m. derliaus sėklų ruošą, atlikti sėklinės plantacijos genėjimo darbus (žeminti medžių viršūnes nupjaunant 3-6 metų ūglius, patrumpinti šonines šakas, kad jos neišlūžtų ir galėtų pravažiuoti technika). Ateityje sėklinės plantacijos medžių genėjimą atlikti, pagal poreikį, kas 3-4 metus, genėjimo darbus derinant su sėklų ruoša. Šienavimą plantacijoje vykdyti bent kartą per vegetacijos sezoną. Nuolat šalinti savaiminės kilmės medžius ir krūmus.

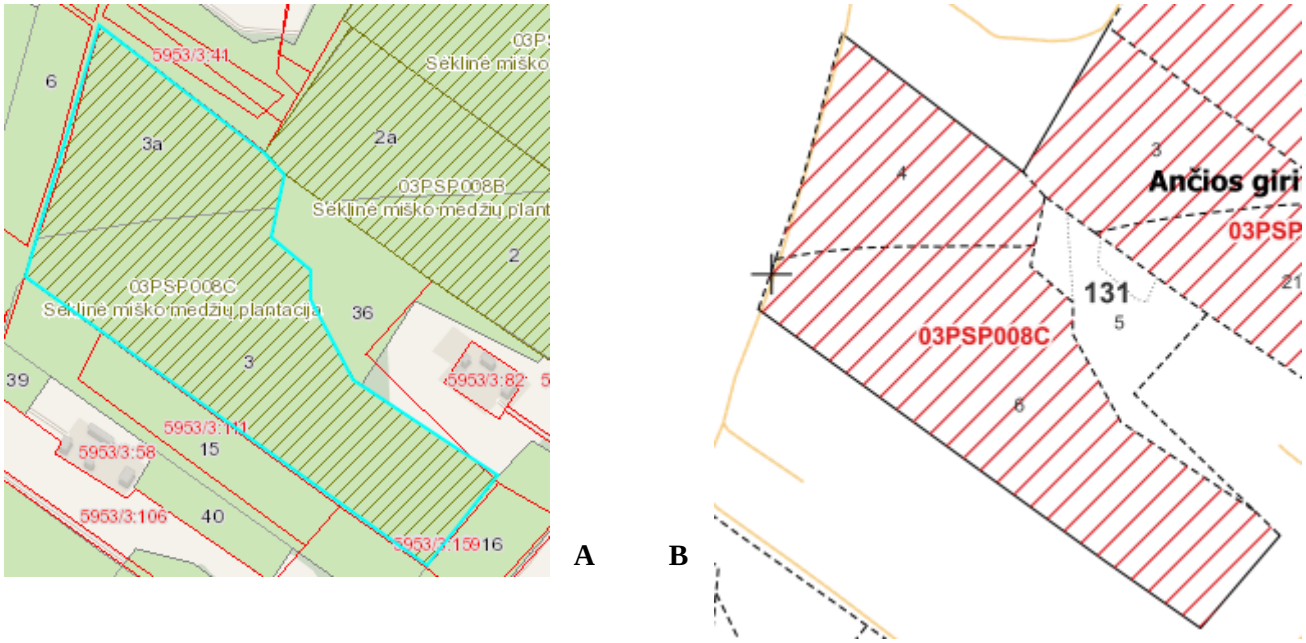

19 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PSP008C)

Miško dauginamosios medžiagos kategorija: R – atitinkanti (kokybės) reikalavimus

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PSP008A	Ančios	131	2	5,56
Sėklinė miško medžių plantacija įveista 1969 m. Derėjimo intensyvumas balais: 2017 m. – 1, 2018 m. – 1, 2019 m. – 3, 2020 m. – 3, 2021 m. – 2. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Vadovaujantis Valstybinės miškų tarnybos raštu 2014 m. lapkričio 27 d. raštu Nr. R2-3511 „Dėl I kartos miško sėklinių plantacijų panaudojimo ataskaita, rekomenduojame gausaus derliaus metais sėklų gavybą vykdyti iškertant plynai (iškirtus nurašyti).>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės dar <u>neįgyvendintos</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: vadovaujantis Tarnybos 2014 m. lapkričio 27 d. raštu Nr. R2-3511 „Dėl I kartos miško sėklinių plantacijų panaudojimo ataskaitos“, būtina 2023–2027 m. vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimo būdas – plynai), iškertant visą objekto plotą iškart arba dalimis per kelerius metus.

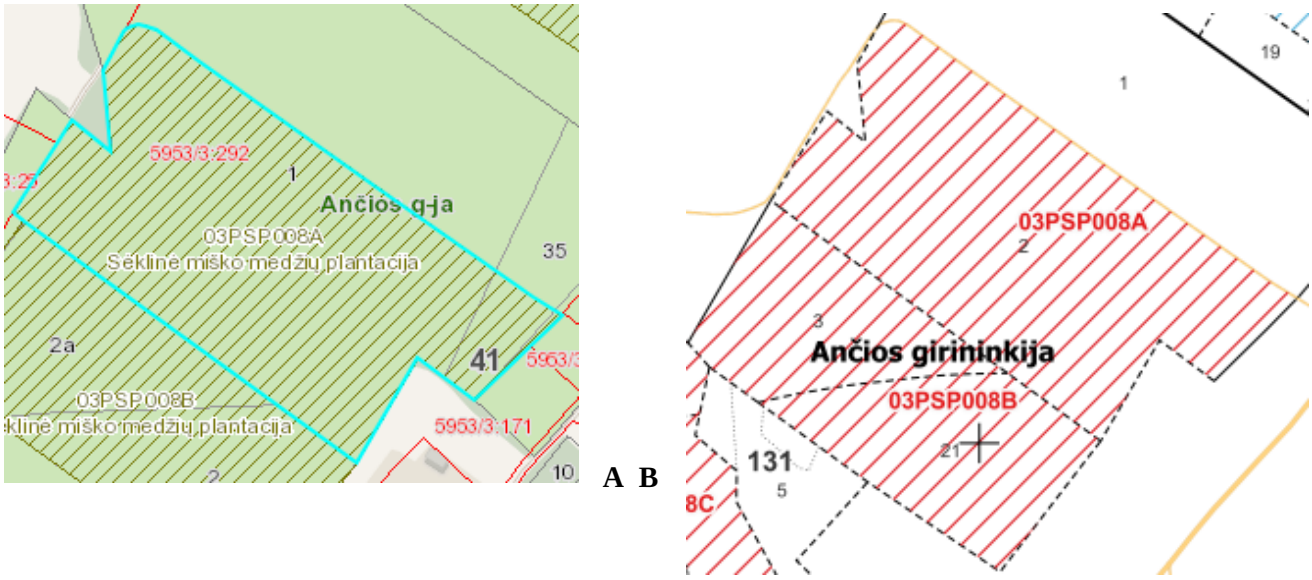

17 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PSP008A)

MIŠKO MEDŽIŲ PALIKUONIŲ BANDOMIEJI ŽELDINIAI

Miško dauginamosios medžiagos kategorija R-atitinkanti (kokybės) reikalavimus

Bekotis ąžuolas

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03AbBZ002	Seirijų	128	20, 21	1,85
Objektas įkurtas 2011 m. Objektas patenka į Metelių regioninio parko teritoriją ir ekologinės apsaugos prioriteto zoną.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Pagal poreikį atlikti nepageidaujamos augmenijos šalinimą (krūmai, netikslinės medžių rūšys).>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos iš dalies.</u>** Pavieniai minkštieji lapuočiai stelbia ąžuolus.

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: patikrinimo metu nurodyta 2022 m. rudenį – 2023 m. ankstyvą pavasarį pašalinti savaiminės kilmės medžius ir krūmus visame bandomųjų želdinių plote, o 128 kv. 20 skl. pasodintoms eglėms nupjauti viršūnes 1,5–2,0 m aukštyje. Siekiant užtikrinti kuo panašesnes augimo ir maitinimosi sąlygas visiems bandomųjų želdinių individams, būtina reguliariai šalinti visus savaiminės kilmės medžius ir krūmus.

.

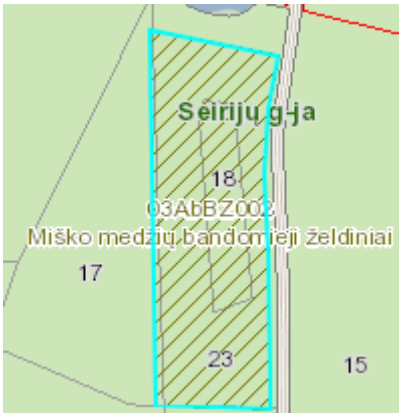

A

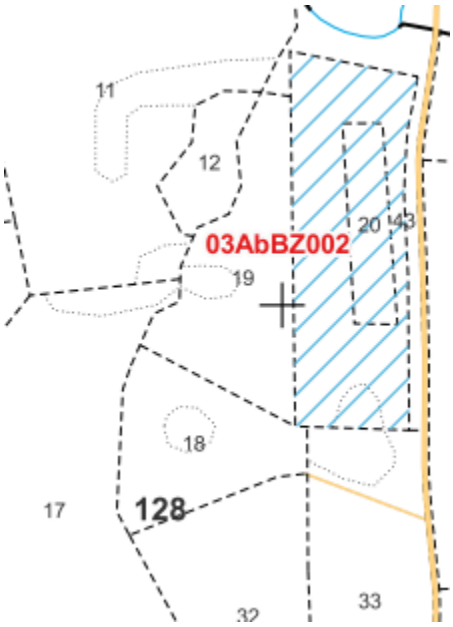

B

20 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03AbBZ002)

Karpotasis beržas

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03BBZ006	Krosnos	72	10	2,52
Objektas įkurtas 2008 m. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2018 Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Pagal poreikį atlikti nepageidaujamos augmenijos pašalinimą (krūmai, netikslinės medžių rūšys).>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **bandomieji želdiniai prižiūrėti, 2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės įgyvendintos.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: siekiant užtikrinti kuo panašesnes augimo ir maitinimosi sąlygas visiems bandomųjų želdinių individams, būtina reguliariai šalinti visus savaiminės kilmės medžius ir krūmus.

A

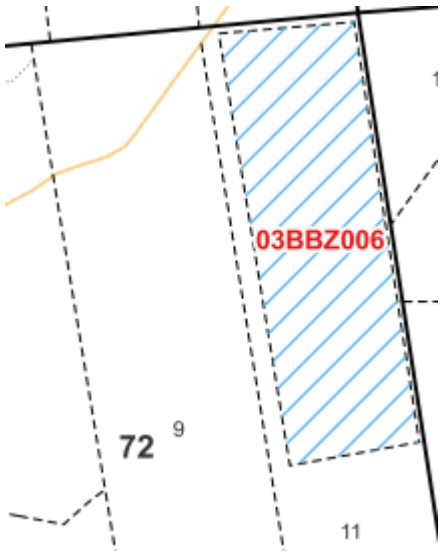

B

21 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03BBZ006)

Karpotasis beržas

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03BBZ010	Ančios	129	11-14, 21, 23, 24	6,53
Objektas įkurtas 2015 m. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Pagal poreikį atlikti nepageidaujamos augmenijos pašalinimą (krūmai, netikslinės medžių rūšys).>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos iš dalies.</u>** Yra krūmų ir savaiminės kilmės medžių.

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: 2023-2025 m. visame objekto plote vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimų būdas – atrankinis), iškertant visus savaiminės kilmės medžius ir krūmus, bei dalį atsilikusių augime pasodintų beržų. Vadovautis ugdomųjų kirtimų intensyvumo normatyvais. Po kirtimo užtikrinti kuo tolygesnį sodintų beržų išsidėstymą. Siekiant užtikrinti kuo panašesnes maitinimosi sąlygas visiems bandomųjų želdinių individams, būtina reguliariai šalinti visus savaiminės kilmės medžius ir krūmus.

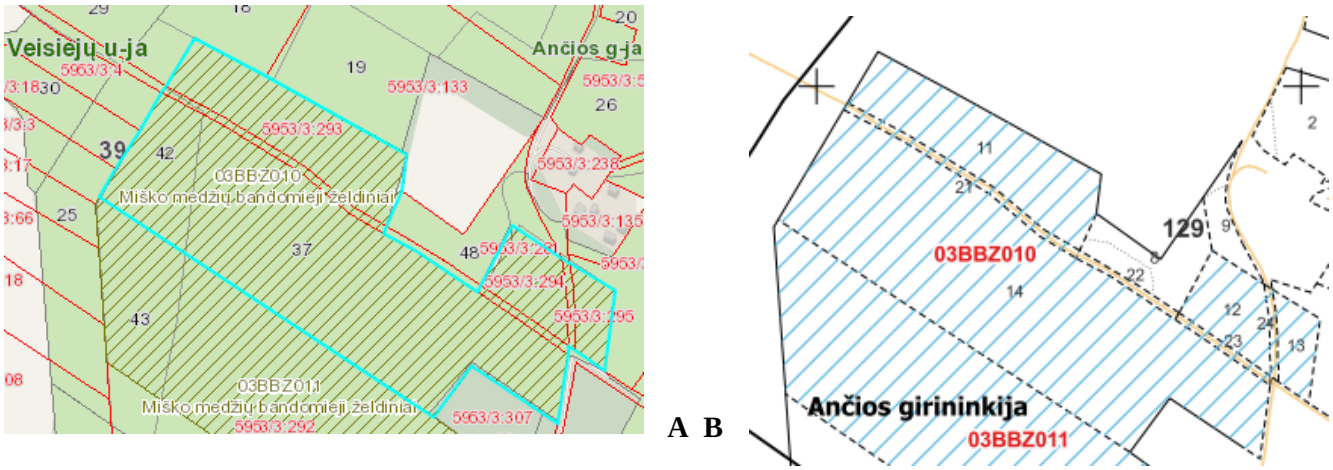

22 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03BBZ010)

Karpotasis beržas

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03BBZ011	Ančios	129	15	4,50
Objektas įkurtas 2017 m. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Pagal poreikį atlikti nepageidaujamos augmenijos pašalinimą (krūmai, netikslinės medžių rūšys).>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **bandomieji želdiniai prižiūrėti, 2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: siekiant užtikrinti kuo panašesnes augimo ir maitinimosi sąlygas visiems bandomųjų želdinių individams, būtina reguliariai šalinti visus savaiminės kilmės medžius ir krūmus.

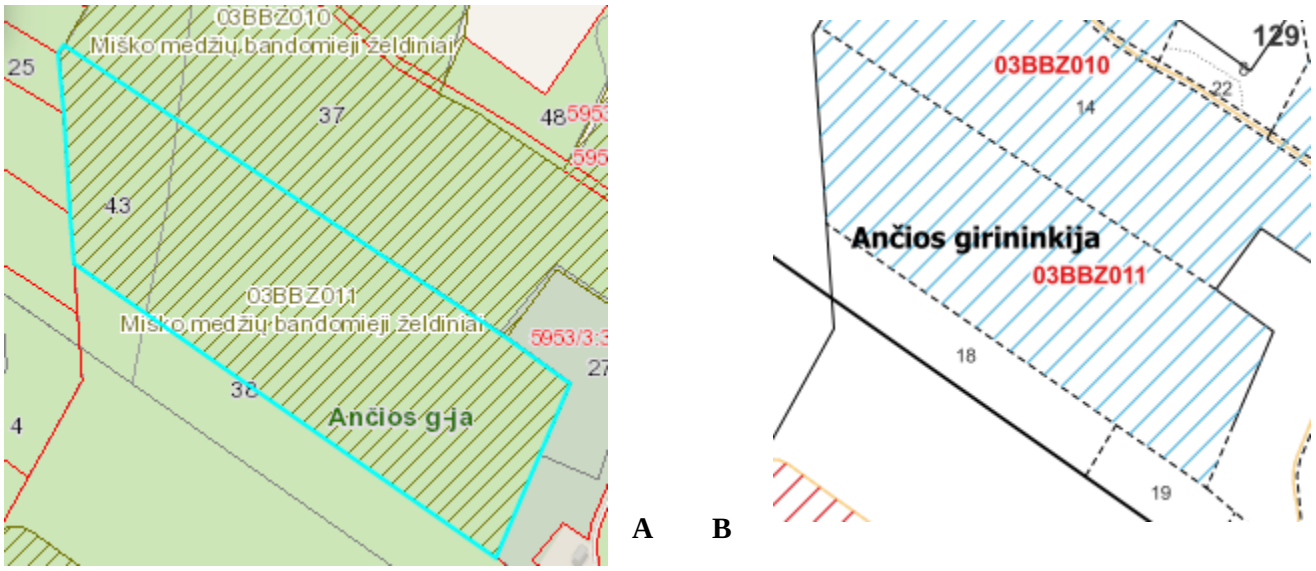

23 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03BBZ011)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
03PBZ010	Liepalingio	383	6	2,70
Objektas įkurtas 1983 m. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Valstybinės miškų tarnybos Miško genetinių išteklių skyriaus specialistai 2018 metais įvertino būklę, atliko paliekamų pušies medelių žymėjimą (20-30 proc. selekciniu požiūriu vertingų medžių), ant jų (1,3-1,5 m aukštyje) pritvirtino metalines etiketes su šeimos numeriais ir individų numeriais dešimtuke. Šiuos medžius būtina išsaugoti kirtimų metu. Dėl didelio bandomųjų želdinių tankumo ir galimų vėjovartų ar vėjolaužų rekomenduojame atlikti neintensyvius kirtimus, iškirsti ne daugiau kaip 20-30 % esamo medžių skaičiaus.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2018 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės dar <u>neįgyvendintos</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: 2023-2025 m. visame objekto plote vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimų būdas – atrankinis), iškertant 20–30 proc. bandomuosiuose želdiniuose augančių paprastosios pušies medžių. Kirtimui parenkamų medžių požymiai (ydos):

1. 30 proc. ir daugiau mažesnis aukštis už vidutinio bandomųjų želdinių medžio aukštį;
2. Vienas ir daugiau stiebo išlinkimų;
3. Pleištinė šaka;
4. Status šakų prisegimo kampas.

Kirtimui parenkami medžiai turintys daugiausiai ir labiausiai išreikštų ydų. Būtina užtikrinti po kirtimo paliekamų medžių tolygų išsidėstymą.

A

B

24 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (03PBZ010)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
28PBZ008	Latežerio	228	24, 25	1,98
Objektas įkurtas 1983 m. Objektas nepatenka į saugomas teritorijas.				
2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<2017 metais iškirsti savaiminės kilmės pušies medelius.>“ **2018 m. Rašte suprojektuotos ūkinės priemonės:** „<Dėl didelio bandomųjų želdinių tankumo ir galimų vėjovartų ar vėjalaužų rekomenduojame iškirsti ne daugiau kaip 20-30 proc. esamo medžių skaičiaus.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2016 m. Pažymoje ir 2018 m. rašte suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos</u>.**

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: 2024-2026 m. bandomųjų želdinių 228 kv. 25 skl. vykdyti specialiuosius kirtimus (kirtimų būdas – atrankinis), iškertant apie 20 proc. bandomuosiuose želdiniuose augančių paprastosios pušies medžių. Valksmų kirsti negalima. Kirtimui parenkamų medžių požymiai (ydos):

1. Kirtimui parenkami medžiai be metalinių etikečių;
2. 30 proc. ir daugiau mažesnis aukštis už vidutinio bandomųjų želdinių medžio aukštį;
3. Vienas ir daugiau stiebo išlinkimų;
4. Pleištinė šaka;
5. Status šakų prisegimo kampas.

Kirtimui parenkami medžiai turintys daugiausiai ir labiausiai išreikštų ydų. Būtina užtikrinti po kirtimo paliekamų medžių tolygų išsidėstymą.

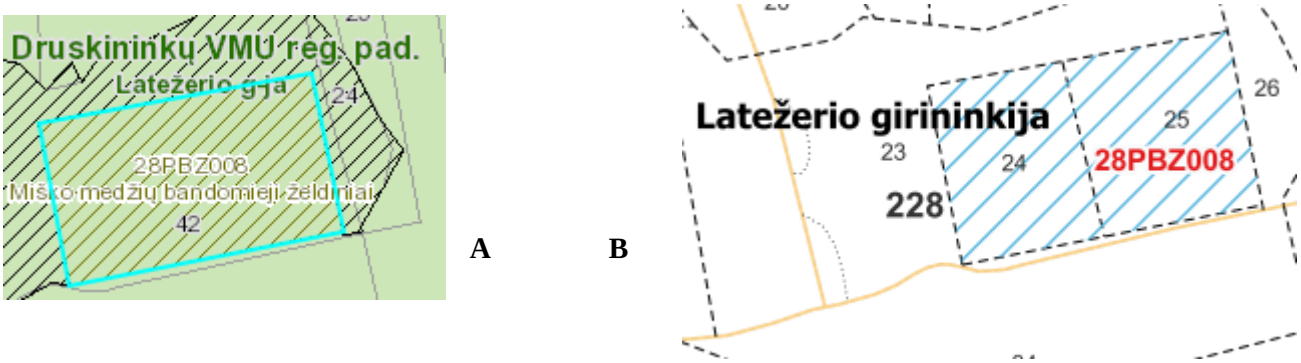

25 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (28PBZ008)

Paprastoji pušis

Objekto kodas	Girininkija	Kv. Nr.	Skl. Nr.	Plotas, ha
28PBZ013	Musteikos	34	9	0,10
Objektas įkurtas 2016 m. Objektas patenka į Dzūkijos nacionalinį parko, miškų ūkio prioriteto zoną.				
2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės: „<Savaiminės kilmės medelius (tarp eilių, ne bandomųjų želdinių medelius) reguliariai šalinti.>“				

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: **2016 m. Pažymoje suprojektuotos ūkinės priemonės <u>įgyvendintos iš dalies.</u>** Yra krūmų ir savaiminės kilmės medžių.

Patikslintos / suplanuotos naujos ūkinės priemonės: patikrinimo metu nurodyta 2022 m. rudenį – 2023 m. ankstyvą pavasarį, visame bandomųjų želdinių plote pašalinti savaiminės kilmės medžius ir krūmus, pasodintoms eglėms nupjauti viršūnes apie 1,3 m aukštyje. Siekiant užtikrinti kuo panašesnes augimo ir maitinimosi sąlygas visiems bandomųjų želdinių individams, būtina reguliariai šalinti visus savaiminės kilmės medžius ir krūmus.

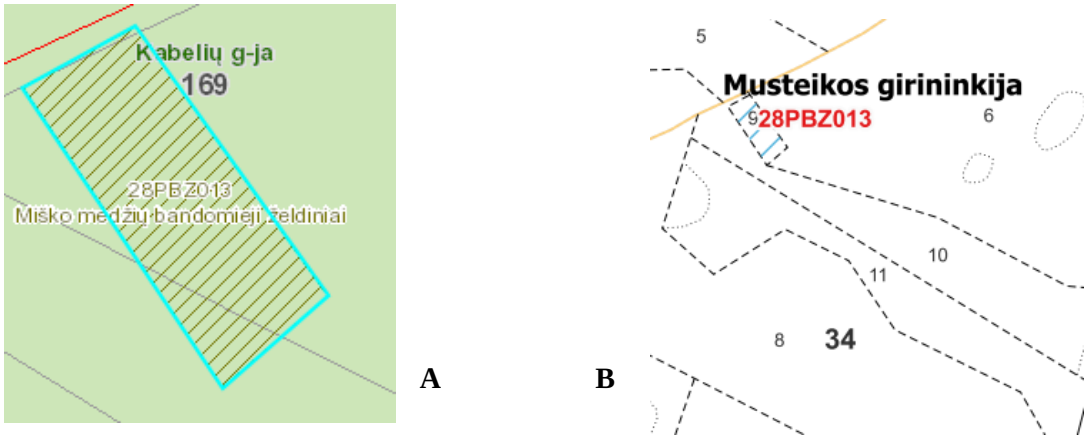

26 pav. Kartografinės duomenų bazės fragmentas pagal 2013 m. (A) ir 2022 m. (B) vidinės miškotvarkos duomenis (28PBZ013)

RINKTINIAI MEDŽIAI

Vadovaujantis Genetinių miško medžių išteklių informacinės sistemos (toliau – GMMIIS) 2022 m. liepos 25 d. duomenimis Druskininkų regioniniame padalinyje buvo 119 rinktinių medžių.

Įvykdytų ūkinių priemonių vertinimo metu nustatyta: patikrinimo metu rasta 18 žuvusių rinktinių medžių (kodai GMMIIS: 03EPL632, 03PPL473, 03BPL139, 03AbPL016, 03AbPL017, 03AbPL018, 28EPL673, 28EPL680, 28EPL939, 28EPL940, 28EPL941, 28EPL942, 28EPL943, 28EPL944, 28EPL945, 28EPL946, 28EPL947, 28EPL948). Minėti medžiai išregistruoti iš GMMIIS.

Patikslintos / suprojektuotos naujos ūkinės priemonės: rekomenduojame rinktinių ir elitinių medžių žymėjimui naudoti dažus, skirtus lauko darbams – pastatų fasadų dažymui ir taip užtikrinti ilgalaikį rinktinių ir elitinių medžių atsekamumą. Jeigu rinktiniai ir elitiniai medžiai patenka į planuojamą plyno kirtimo biržę, būtina 10 metrų spinduliu aplink kiekvieną rinktinį ir elitinį medį palikti nekertamą medžių grupę.

Vadovaujantis Genetinių miško medžių išteklių informacinės sistemos 2022 m. spalio 26 d. duomenimis Druskininkų regioniniame padalinyje yra 100 rinktinių ir 1 elitinis medis. Rinktinių ir elitinių medžių sąrašas pateiktas Tarnybos internetinėje svetainėje: https://amvmt.lrv.lt/lt/atviri-duomenys-1/lietuvos-seklines-misko-bazes-objektu-sarasai/2022-m-1

2022-10-27

Valdytojo kodas	Valdytojas	Rinktinių medžių skaičius pagal medžių rūšys (vnt.)						
		Ąb	B	E	J	L	P	Iš viso:
28	VĮ VMU Druskininkų r.p.	33	1	14	3	20	29	**100**
	Iš viso:	**33**	**1**	**14**	**3**	**20**	**29**	**100**

2022-10-27

Valdytojo kodas	Valdytojas	Elitinių medžių skaičius pagal medžių rūšys (vnt.)	
		B	Iš viso:
28	VĮ VMU Druskininkų r.p.	1	**1**
	Iš viso:	**1**	**1**

IŠVADOS IR PASTABOS

1. Sanitarinius kirtimus miško genetinių išteklių objektuose vykdyti vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis.

2. Siekiant užtikrinti genetinių draustinių / medynų ir sėklinių medynų atkūrimą ateityje, derliaus metais (esant medynų derėjimui 3 balams ir daugiau pagal V. Kaperio skalę) būtina vykdyti sėklų ruošą, o sėklų pavyzdžius rekomenduojame pateikti į Tarnybos saugyklą pagal 2019 m. gegužės 24 d. pasirašytą pasaugos sutartį Nr.6.
   Siekiant užtikrinti kuo didesnę rūšies genetinę įvairovę genetiniuose draustiniuose, genetiniuose ir sėkliniuose medynuose, rekomenduojama iš kiekvieno objekto saugoti bent po tris skirtingų derlių pavyzdžius ir atkūrimui naudoti jų mišinius. Dėl sėklų pavyzdžio svorio ir kitų sąlygų konsultuotis su Miško genetinių išteklių skyriaus specialistais.

3. Pažymime, kad genetiniuose draustiniuose ir genetiniuose medynuose saugoma genetinė įvairovė, todėl šiuo požiūriu vertingi visi sveiki medžiai. **Genetiniuose draustiniuose ir genetiniuose medynuose neprojektuojami ir nevykdomi selekciniai atrankiniai kirtimai**. Atrenkant medžius kirtimui, neturi būti žiūrima į selekcinę tikslinės rūšies medžių vertę, būtina užtikrinti tik tolygų ir optimalų medžių išsidėstymą, kuris skatintų genetinių draustinių ir genetinių medynų derėjimą ir atsikūrimą.
   Atrankiniai selekciniai kirtimai projektuojami ir vykdomi sėkliniuose medynuose. Šių kirtimų metu iškertami minusiniai, tai yra selekciniu požiūriu nevertingi tikslinės rūšies medžiai, medžiai su ydomis, pažeisti medžiai ir kitų rūšių medžiai, trukdantys augti tikslinei medžių rūšiai.

4. Plantacijų genėjimo darbus:
   - atlikti esant sausam orui (taip sumažinama grybinių ligų plitimo galimybė) ir ne žemesnei kaip -7°C temperatūrai;
   - genint lapuočius, įrankių pjaunamąsias / kerpamąsias dalis darbo metu (kas 1-3 medžius) dezinfekuoti spiritinio tirpalo arba fungicido tirpalo (tinka fungicido tirpalas, naudojamas substrato dezinfekcijai) vonelėje;
   - lapuočių medžių ≥2 cm žaizdas apsaugoti nuo grybinių ligų tam skirtomis priemonėmis.

5. Siekiant tinkamai informuoti visuomenę, rekomenduojame 2-3 mėn. prieš pradedant vykdyti specialiuosius kirtimus, skirtus genetinių draustinių, genetinių ir sėklinių medynų atkūrimui, prie būsimų biržių, besiribojančių su keliais, pastatyti informacinius ženklus, kuriuose būtų

nurodoma pagrindinė informacija apie objektą, jo įsteigimo tikslas, specialiųjų kirtimų tikslas ir būdas bei laukiamas rezultatas.

6. Jeigu rinktiniai medžiai patenka į planuojamą plyno kirtimo biržę, būtina 10 metrų spinduliu aplink kiekvieną rinktinį medį palikti nekertamų medžių grupę.

Prašome už objektus regioniniame padalinyje atsakingus asmenis su Pažymoje suprojektuotomis ūkinėmis priemonėmis, išvadomis bei pastabomis supažindinti pasirašytinai.

Miško genetinių išteklių skyriaus vyriausiasis specialistas	Darius Raudonius
Miško genetinių išteklių skyriaus vyriausiasis specialistas	Ignas Antanavičius
Miško genetinių išteklių skyriaus vyriausiasis specialistas	Klaudijus Malevskis

13 PRIEDAS

Musteikos miško gamtotvarkos plano pagrindžiamosios informacijos papildymas

MUSTEIKOS MIŠKO GAMTOTVARKOS PLANO PAGRINDŽIAMOSIOS INFORMACIJOS PAPILDYMAS

Alytaus apsk., Varėnos r. sav.

Gamtotvarkos planas galioja: 2015-2024 m.

Rengėjai

Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija

Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija

Vilnius, 2022

Musteikos miško gamtotvarkos planas	Strateginio planavimo dokumentas
Planavimo tikslas	Papildyti galiojantį gamtotvarkos planą išskiriant tvarkymo plotus ir numatant juose naujas konkrečias tvarkymo priemones, leidžiančias užtikrinti gyvūnų ir (ar) augalų rūšių bei gamtinių buveinių, kurių apsaugai išskirtos „Natura 2000“ teritorijos, išsaugojimą
Projektas	„Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje” (LIFE IP PAF-NATURALIT, Nr. LIFE16 IPE/LT/016)
Projekto finansavimas	Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos bendrojo finansavimo lėšos
Planavimo organizatorius	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos
Plano rengėjas	Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija Vilniaus g. 3, Merkinė LT-65334, Varėnos raj. Tel. (+370) 310 44 641 direkcija@dzukijosparkas.lt Vytauto Didžiojo universiteto Žemės ūkio akademija Studentų g. 11, LT-53361 Akademija, Kauno r. Tel. (+370) 37 752 300 zua@vdu.lt
Vykdytojai:	Evaldas Klimavičius Dr. Žydrūnas Preikša Prof. Dr. Gediminas Brazaitis

9 Uždavinys. Pagerinti 9010 *Vakarų taigos, 91T0 Kerpinių pušynų ir Šneiderio kirmvabalio buveinių struktūrą.

9.1. *Sanitarinių miško kirtimų ribojimas.*

9.2. *Stovinčių pavienių pušies sausuolių su žieve palikimas.*

9.3. Organizuoti atvirų aikštelių bei retmių suformavimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus

Tvarkymo priemonė numatyta vykdyti 3 ploteliuose viename miško sklype (1 lentelė, 1 pav.). Viename, esančiame sklypo centre, plotelyje dabar yra aikštelė, gausiai priaugusi senų viržių. Joje kirtimo darbai nenumatomi. Likusiuose dvejuose ploteliuose numatyta formuoti 0,03-0,05 ha ploto retmes. Formuojant retmes, iškertami žali medžiai iki 0,1-0,2 skalsumo, paliekant seniausius medžius. Iškirsta mediena išvežama iš tvarkomo ploto. Esamas pomiškis, trakas ir negyva mediena, kurie nekeltų pavojaus deginimo metu, paliekami retmėse. Dirva nėra ruošiama. Visose kirtavietėse spygliuočių kelmų aukštis, matuojant nuo šaknies kaklelio, turi būti ne didesnis kaip 10 cm. Darbai turi būti atliekami rugpjūčio 16 d.-sausio mėn. laikotarpiu.

9.4. Organizuoti kontroliuojamą paklotės deginimą

Priemonė projektuojama taikyti visuose numatytuose ploteliuose (1 lentelė, 1 pav.). Deginimą reikia atlikti rugpjūčio 16 d.-sausio mėn. laikotarpiu priklausomai nuo esamų klimatinių sąlygų. Tinkamo laiko parinkimas yra ypač svarbus gero rezultato pasiekimui. Žolinė ir samanų danga turi būti pakankamai sausa, kad gerai degtų, bet tuo pačiu neperdžiūvus dėl gaisro kontrolės. Lietingomis dienomis ar iš karto po jų, darbų vykdyti netikslinga. Kiti svarbūs veiksniai yra vėjo stiprumas ir kryptis, kurie iš esmės gali įtakoti visą procesą. Reljefas taip pat turi būti įvertinamas konkretaus sklypo atveju. Prieš pradedant deginimo darbus, reikalingas kruopštus pasiruošimas atribojant teritoriją nuo aplinkinių plotų išnaudojant keliukus, proskynas ir, reikalui esant, įrengiant mineralines juostas. Vykdant darbus, privalo dalyvauti apmokyta brigada (žr. 2 priedą).

Priemonė bus vykdoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 500 „Dėl Miškų priešgaisrinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“, (Galiojanti suvestinė redakcija 2022-09-13) II skyriaus 13^1 punkto reikalavimais.

1 lentelė. Kontroliuojamo deginimo ir mozaikos formavimo plotų Musteikos g-jos 305 kv. pasiskirstymas

Girininkija	Kv. nr.	Skl. nr.	Aktualus skl. plotas, ha	Iškertamų 0,03-0,05 ha dydžio retmių skaičius, vnt.	Projektuojamas maksimalus iškertamas plotas atsižvelgiant į aikštelių skaičių, ha	Kontroliuojamo deginimo aikštelių skaičius (vnt.) ir plotas (ha)
Perlojos	305	26	6,1	2	0,1	3/0,15
		Viso	6,1	2	0,1	3/0,15

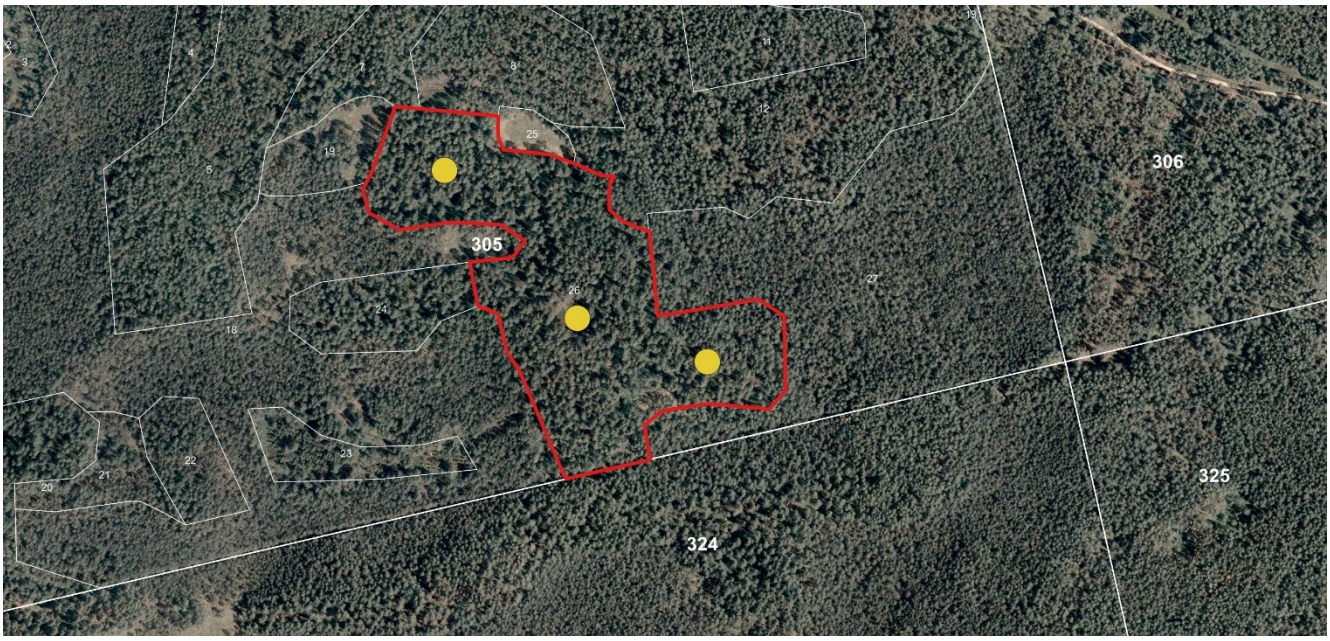

1 pav. Preliminari kontroliuojamo deginimo ir mozaikos formavimo aikštelių (pažymėta geltonai) Musteikos g-jos 305 kv. išsidėstymo schema (Tvarkymo plotas – 44)

2.3. Gamtotvarkos planą įgyvendinančios institucijos ir jų funkcijos

Numatyta, kad Gamtotvarkos plano įgyvendinimą iš esmės koordinuos Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija (toliau – Direkcija).

Parko direkcijoje turi būti paskirtas atsakingas asmuo, kuris tiesiogiai koordinuos plane numatytus veiksmus. Paskirtasis asmuo imasi viso organizacinio, o kai kuriais atvejais ir vykdomojo darbo: bendrauja su vietos gyventojais, įvairiomis institucijomis (Varėnos rajono savivaldybės administracija, Aplinkos apsaugos departamento Alytaus valdyba, VĮ Valstybinių miškų urėdijos (toliau – Urėdija) Druskininkų regioniniu padaliniu ir kt.), vykdomų darbų rangovais, ieško lėšų ir skelbia konkursus Gamtotvarkos plane numatytoms priemonėms atlikti bei vykdo šių darbų kontrolę. Urėdija yra atsakinga už priemonės Nr. 9.3. įgyvendinimą.

Kadangi tvarkoma teritorija patenka į valstybinį mišką, kurio valdytojas yra Urėdija, todėl neabejotinai, Direkcijos koordinatorius turi bendrauti ir su Urėdijos Druskininkų regioninio padalinio atstovais. Direkcija kartu su Urėdija turėtų susiderinti, kad Gamtotvarkos plano priemonė Nr. 9.3 būtų įtraukta į vidinės miškotvarkos projektą.

2.4. Planui įgyvendinti reikalingų išteklių analizė

Gamtotvarkos plano įgyvendinimui reikalingos lėšos buvo apskaičiuojamos vadovaujantis nustatytais 2021 m. baziniais įkainiais už tam tikrus darbus, taip pat analogų metodu ir apklausų būdu.

Preliminariai nustatyta, kad gamtotvarkos priemonių įgyvendinimui reikia maždaug 87 eur. Lėšos visoms šioms veikloms numatytos gauti iš LIFE integruotojo projekto „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje” (LIFE IP PAF-NATURALIT), taip pat LR Valstybės biudžeto

(Aplinkos apsaugos rėmimo programos), valstybinių miškų valdytojo, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos ir kitos teisės aktų nustatyta tvarka gautos lėšos.

1 priedas

GAMTOTVARKOS PLANO PRIEMONIŲ PLANAS IR PLANUOJAMOS LĖŠOS

Gamtotvarkos plano priemonės pavadinimas	Tvarkymo ploto Nr., užimamas plotas	Faktinis tvarkytinas plotas, ha	Atsakinga institucija	Planuojamų darbų įkainiai	Gamtotvarkos plano įgyvendinimo metai ir priemonėms planuojamos išlaidos						
					2023 m.		2024 m.		Iš viso planuojamų išlaidų, eur	Galimi finansavimo šaltiniai	Prioritetai*
					Darbų apimtis	Išlaidos	Darbų apimtis	Išlaidos			
9 Uždavinys. Pagerinti 9010 *Vakarų taigos, 91T0 Kerpinių pušynų ir Šneiderio kirmvabalio buveinių struktūrą											
9.3. Organizuoti atvirų aikštelių ir retmių suformavimą vykdant specialiuosius biologinės įvairovės palaikymo kirtimus	44 – 6,1	0,1	VĮ Valstybinių miškų urėdija	-	0,1	-			-		I
9.4. Organizuoti kontroliuojamą paklotės deginimą	44 – 6,1	0,15	Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcija	582,30 eur/ha			0,15	87 eur	87	LIFE IP PAF-NATURALIT	I
Iš viso:					0,1	-	0,15	87	87		

* I – labai svarbus, II – mažiau svarbus